

ประกาศ พระราชบัญญัติ

พระราชกำหนดต่าง ๆ รัชกาลที่ ๕ ๑๖ ค.ค. ๘๐/๓๑

โรงพิมพ์บำรุง นฤตกิจ

พิมพ์ครั้งแรก ๓๐๐ ฉบับ

ราคาเล่มละ ๘ บาท

08/10/2566

มาตรา	๓๘	ว่าด้วย อัตรากำเช่ารถ	หน้า	๑๖
มาตรา	๓๙	ว่าด้วย อัตรากำเช่ารถ ต้อง มีประจำ อยู่ในรถ	หน้า	๓๗
มาตรา	๔๐	ว่าด้วย ที่ พัก รถจ้าง	หน้า	๓๘
มาตรา	๔๑	กำหนดโทษเจ้าของรถไม่ยอมให้เช่ารถ	หน้า	๓๘
มาตรา	๔๒	กำหนดโทษความผิดของ คน ขับ รถ	หน้า	๓๙
มาตรา	๔๓	คนขับ รถ ชัดขึ้นไม่ยอม ทำการตามหน้าที่	หน้า	๔๐
มาตรา	๔๔	คนโดย สารถไม่ยอม เสีย ค่าเช่ารถ	หน้า	๔๐
มาตรา	๔๕	โทษ คนโดย สารถ ทำอันตรายแก่ รถ	หน้า	๔๑
มาตรา	๔๖	เกี่ยวกับ ค่าเช่ารถ	หน้า	๔๑
มาตรา	๔๗	สิ่ง ของ ที่ เก็บไว้ใน รถจ้าง	หน้า	๔๒
มาตรา	๔๘	อธิบาย คำว่า มี	หน้า	๔๒
มาตรา	๔๙	เสนา บัตติ ตั้ง ฎฎ ขั บังคับได้	หน้า	๔๒
มาตรา	๕๐	ว่าที่ รักษา พระราช บัญญัติ	หน้า	๔๓
พระราชบัญญัติ ทักษ พระราช ปรา รฐ			หน้า	๔๓
มาตรา	๑	ว่าด้วย นาม พระราชบัญญัติ	หน้า	๔๔
มาตรา	๒	กำหนดโทษ	หน้า	๔๔
มาตรา	๓	ตก ทักษ ให้ เชน ไทย	หน้า	๔๔
มาตรา	๔	ห้ามไม่ เชน ทักษ หรือ เด็ก ทักษ	หน้า	๔๔
มาตรา	๕	ให้ เจ้า เชน ตก ค่าตัว ทักษ เดือน ๕ บาท	หน้า	๔๕
มาตรา	๖	ทักษ เชน เชน เจ้า เชน ห้ามไม่ ให้ เชน ค่าตัว	หน้า	๔๕

พระราชบัญญัติเพิ่มเติม	อากร การพนัน	พระราช ปรารภ	หน้า	๒๕											
มาตรา ๑	ว่าด้วย	นาม พระราช บัญญัติ	๖๖	๒๖											
มาตรา ๒	๖๖ ๖๖	กำหนดให้ ใช้	๖๖	๒๖											
มาตรา ๓	๖๖ ๖๖	ห้าม ไม่ ให้เล่น การ พนัน เกี่ยว แก่ การ ออก หอย	๖๖	๒๖											
มาตรา ๔	ว่าด้วย	โทษผู้ เล่น การ ตาม ความ มาตรา ๓	๖๖	๒๖											
มาตรา ๕	๖๖ ๖๖	นำ ที่ ผู้ เป็น โศกข์ จะ พ้อง ผู้ เล่น การ พนัน	๖๖	๒๖											
พระราช บัญญัติ	เพิ่มเติม	พระราช บัญญัติ	อากร	ค่า	หน้า	๓๐๗									
มาตรา ๒๓	ว่าด้วย	กำหนด โทษ ผู้ ทำ ผิด	พระราช บัญญัติ	๖๖	๓๐๗										
พระราช บัญญัติ	การ	เดิน	เรือ	ใน	น้ำ	น่าน	น้ำ	สยาม	พระราช ปรารภ	๖๖	๓๖๔				
มาตรา ๑	ว่าด้วย	อธิบาย	คำ	ใน	พระราช บัญญัติ	๖๖	๓๖๕								
มาตรา ๒	๖๖ ๖๖	กำหนด	เขต	ให้	ใช้	ชื่อ	บังคับ	๖๖	๓๖๗						
มาตรา ๓	๖๖ ๖๖	เขต	ท่า	กรุง	เทพ	๖๖	๓๖๘								
มาตรา ๔	๖๖ ๖๖	เขต	เกาะ	สี	ขาว	๖๖	๓๖๘								
มาตรา ๕	๖๖ ๖๖	เขต	ที่	ทอด	สม	อย่าง	ศิลา	๖๖	๓๖๘						
มาตรา ๖	๖๖ ๖๖	เขต	ที่	ทอด	สม	นอก	ต้น	ตอม	๖๖	๓๖๘					
มาตรา ๗	๖๖ ๖๖	เขต	ที่	ตำบล	อื่น ๆ	จะ	กำหนด	ใน	ประกาศ	๖๖	๓๖๘				
มาตรา ๘	ว่าด้วย	เรือ	เข้า	มา	ให้	ชัก	ธง	จน	กว่า	เจ้า	ท่า	จะ	ได้	หน้า	๓๖๘
														หน้า	๓๗๐
มาตรา ๙	ว่าด้วย	ให้	เรือ	หยุด	ที่	ด่าน	รับ	ศุลกากร	กับ	บะ	ชกราย	งาน	และ	รับ	
														หน้า	๓๗๐

08/10/2555

- มาตรา ๓๐ ว่าด้วย ให้เรือยนต์ ที่ค้าขาย แม่น้ำ ห้วยเมือง และ บ่อทราย
งาน หน้า ๓๗๑
- มาตรา ๓๑ ว่าด้วย ปรับนายเรือ ผู้ทำผิด ข้อ บังคับ หน้า ๓๗๑
- มาตรา ๓๒ " " ให้ นายเรือ นอก เจ้าท่า ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ตั้ง
แต่เวลา มาถึง หน้า ๓๗๒
- มาตรา ๓๓ ว่าด้วย เรือ โกง และต่าง ประเทศ ที่ไม่มีกงสุล ให้มอบหนังสือ
สำคัญ ค่า ๆ แก่ เจ้าท่า เรือต่าง ประเทศ ที่ มี
กงสุล ให้มอบหนังสือเหล่านั้น แก่งกงสุล หน้า ๓๗๒
- มาตรา ๓๔ ว่าด้วย ปรับ นายเรือ ผู้ทำผิด หน้า ๓๗๓
- มาตรา ๓๕ " " ให้ นายเรือ ทอด สบอ กกลาง น้ำ คว้ย ส่ง
สอง คิว หน้า ๓๗๓
- มาตรา ๓๖ ว่า ด้วย ทาร เรือ เหน้ ใน ลัก รัหน้า แบ่ง เป็น สอง ทาง ๆ ควน
ออก กับ ควน ตก หน้า ๓๗๔
- มาตรา ๓๗ ว่า ด้วย ให้ เรือ โม่ เรือ ต่ำ เรียง ส่าเกา และ เรือ เด็ก อื่น ๆ
ทอด ข่า: ควน ตก ห่าง ๕๕ วา หน้า ๓๗๔
- มาตรา ๓๘ ว่า ด้วย อย่า ให้ เรือใหญ่ เติม หรือ ทอด ระหว่าง คลอง สพาน
หัน ับ บาง ลำก บน หน้า ๓๗๕
- มาตรา ๓๙ ว่า ด้วย ให้ เรือ ทอด ทาง กี่ เจ้า ท่า ให้ อย่า ให้ ยก ข้าย
ไป หน้า ๓๗๕
- มาตรา ๔๐ ว่า ด้วย ให้ เรือ จอด แอม มิ่ง คลอง อย่า ให้ ช้อน หรือ ขวาง
ทาง เรือ เติม หน้า ๓๗๕
- มาตรา ๔๑ ว่า ด้วย กำหนด เรือ ตีม ค้า เรือ ลด ไฟ เด็ก เรือ จ้าง บรรทุก
ดินค้าเรือ โม่ เรือ แจย และ กำหนด ขนาด แพไม้ ที่ จะ จอด

ค

เทียบท่า หรือจุดเทียบเรือกำปั่น กวางน้ำ หรือจุด

เทียบแพอ้อย น้ำ ๓๒๒

มาตรา ๒๒๓ ว่าด้วย เที่ยบริบ ผู้ทำผิดใน หมวดที่ ๓ ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๒๓ ๖ ๖ ทาง เรือ ที่มี น้ำหนักเกิน กว่า ๘๕๐ ตวน ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๒๔ ๖ ๖ กำหนด เรือ จะเดิน ในเขตร์ทำ ให้ แฉ่นน้ำ ๖ ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๒๕ ๖ ๖ กำหนด ระยะ เรือ กดไฟ ให้ เต็ม ห่าง จากฝั่ง ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๒๖ ๖ ๖ ทางเดิน เรือ ขนาด น้ำหนักต่ำกว่า ๘๕๐ ตวน ลง มา ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๒๗ ๖ ๖ ทางเดิน เรือ กดไฟ ที่ ๖ เรือ มากกว่า ลำหนึ่ง และ ห้าม
ไม่ให้ ๖ เรือ ใน เขตร์ กรุง เทพ ๖ มาก กว่า จน เกิน กำ
ดั่ง เรือ ให้ ตาม โคมไฟ ใน เรือ ที่ ได้ ๖ น้ำ ๓๒๓

มาตรา ๒๒๗ ว่าด้วย ทาง เดิน เรือ กำปั่น ที่ ๖ เรือ มากกว่า ลำหนึ่ง ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๒๘ ๖ ๖ เที่ยบริบ ผู้ทำผิดใน ตอน ก. ตอน ข. ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๒๙ ๖ ๖ กำหนด ทาง เดิน เรือ ย่อม ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๓๐ ๖ ๖ กำหนด ทาง เรือ เข้า เดิน ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๓๑ ๖ ๖ กำหนด ระยะ เรือ แฉ่น พาย ที่ จะ ชำร่า ฟัก ให้ ห่าง จาก
หัว เรือ กดไฟ ที่ กำ ดั่ง แฉ่น น้ำ ๓๒๓

มาตรา ๒๓๒ ว่าด้วย กำหนด ทาง เรือ เดิน ใน คลอง และ หลัด กัม ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๓๔ ๖ ๖ เที่ยบริบ ผู้ทำผิดใน ตอน ก. แด ตอน ค. ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๓๕ ๖ ๖ ห้าม กาด ผูก เชือก เรือ กับ ฝั่ง ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๓๖ ๖ ๖ เที่ยบริบ ผู้ทำ ตระเมิด ใน มาตรา ๒๓๕ ๖ ๓๒๓

มาตรา ๒๓๗ ๖ ๖ ห้าม การ ทอด ทุ่น หวงห้าม ที่ ใน เขตร์ ทำ ได้ จุด เรือ

๐8/10/2566 เว้นแต่ได้รับ อนุญาต และ เสีย ค่า ขบรม

เนียม น้ำ ๓๒๓

ข

มาตรา ๓๗ ว่าด้วย ห้ามการหวงห้ามที่ในเขตรทำไว้ที่ตลอดมเรือบรรทุก
สินค้าหรือเรือกำปั่น เว้นไว้แต่ได้รับอนุญาตและ
เสียค่าชดเชย หน้า ๓๗๑

มาตรา ๓๘ ว่าด้วย ที่นหรือที่ทอดเรือที่ผู้หนึ่งรับอนุญาตแล้ว ห้าม
ไม่ให้ผู้อื่นจอดเรือในที่นั้น เว้นแต่ได้รับอนุญาต
ยอมให้จอด หน้า ๓๗๒

มาตรา ๔๐ ว่าด้วย เขตที่ห้ามไม่ให้ทิ้งขี้มูลและกำหนด
เบี่ยงรับ หน้า ๓๗๒

มาตรา ๔๓ ว่าด้วย ห้ามการ เบ้าหวัดเรือโดยไม่จำเป็น หน้า ๓๗๒

มาตรา ๔๒ ว่าด้วย ห้ามการ ยี่บนนอกจาก ได้รับอนุญาต เว้นแต่มี
เหตุจำเป็น หน้า ๓๗๓

มาตรา ๔๓ ว่าด้วย กำหนดเวลาห้ามการ ตีฆ้องกลองหรือจุดดอกไม้
เพลิงในเขตรทำ เว้นแต่ได้รับอนุญาต หน้า ๓๗๓

มาตรา ๔๔ ว่าด้วย แพไม้คองต้องทาง สายตวันตกและแจ้ง ขนาดจำนวน
แพไม้ที่ใหต้อง หน้า ๓๗๔

มาตรา ๔๕ ว่าด้วย แพไม้คองต้องมีคนประจำรักษาให้พอแก่การ จะต้อง
ถึงเขตรทำเมื่อใดให้แจ้งแก่เจ้าทำให้ทราบ หน้า ๓๗๔

มาตรา ๔๖ ว่าด้วย กำหนดเวลาห้ามการ ล่องแพไม้คอง หน้า ๓๗๕

มาตรา ๔๗ ว่าด้วย กำหนดที่ห้ามมิให้แพไม้คอง ล่องหรือผูกไว้
แต่ได้รับอนุญาต หน้า ๓๗๕

มาตรา ๔๘ ว่าด้วย กำหนดขนาดแพไม้คองที่ จะเดินใน
ลำคลอง หน้า ๓๗๕

08/10/2566

- มาตรา ๕๙ ว่าด้วย ^{๕๙}เบี่ยงปรับ ผู้ทำผิด ตอน ก. หน้า ๓๗๕
- มาตรา ๕๐ " " กำหนด บัก เสา หัก แพ " ๓๗๖
- มาตรา ๕๓ " " กำหนด ขนาด ที่ ^{๕๓}จอด แพ อยู่ " ๓๗๖
- มาตรา ๕๒ " " ที่ ^{๕๒}จอด แพ อยู่ ต้อง ให้ เจ้าท่า เห็น ชอบด้วย " " ๓๗๖
- มาตรา ๕๓ " " กำหนด บัก เสา เรือ ลง ใน เชน ตาม ^{๕๓}ฝั่งน้ำ " " ๓๗๖
- มาตรา ๕๔ " " กำหนด ขนาด ที่ ^{๕๔}จะจอด แพ ใน ลำคลอง " " ๓๗๖
- มาตรา ๕๕ " " กำหนด เวลา ห้าม ^{๕๕}ไม้ให้ ^{๕๕}จูง แพ อยู่ " " ๓๗๗
- มาตรา ๕๖ " " ^{๕๖}เบี่ยงปรับ ใน ตอน จ. " ๓๗๗
- มาตรา ๕๗ " " ห้าม การ ทอด ^{๕๗}ท่อน บัก เสา โพง พาง และ ทอด ^{๕๗}ถม ^{๕๗}จอด เรือ ปลด เทียบ กัน ^{๕๗}ขวาง แม่น้ำ ใน เขต ทำ ^{๕๗}พิน ^{๕๗}นั้น ^{๕๗}ไม่ ^{๕๗}ได้ ^{๕๗}รับ ^{๕๗}อนุญาต ^{๕๗}แล้ว ^{๕๗}จึง ^{๕๗}ทำ ^{๕๗}ได้ หน้า ๓๗๗
- มาตรา ๕๘ ว่าด้วย ^{๕๘}เรือ ^{๕๘}หา ^{๕๘}ปลา ^{๕๘}ท่อน ^{๕๘}หัก ^{๕๘}กั โพง พาง และ ^{๕๘}ระมุ ^{๕๘}เวลา ^{๕๘}กลาง ^{๕๘}คืน ^{๕๘}ให้ ^{๕๘}จุด ^{๕๘}โคม และ ^{๕๘}เบา ^{๕๘}แตร ^{๕๘}เขา ^{๕๘}กระ ^{๕๘}บือ หน้า ๓๗๗
- มาตรา ๕๙ ว่าด้วย ^{๕๙}ขวน ^{๕๙}โซน ^{๕๙}โพง พาง ^{๕๙}ไม่ ^{๕๙}ให้ ^{๕๙}ผูก ^{๕๙}ไม้ ^{๕๙}ขวาง ^{๕๙}ขนาบ ^{๕๙}กัน ^{๕๙}และ ^{๕๙}ไม่ ^{๕๙}ให้ ^{๕๙}ซั้ง ^{๕๙}เชือก ^{๕๙}หรือ ^{๕๙}ผูก ^{๕๙}ไม้ ^{๕๙}โยง ^{๕๙}กับ ^{๕๙}ตั่ง หน้า ๓๗๘
- มาตรา ๖๐ ว่าด้วย ^{๖๐}เบี่ยง ^{๖๐}ปรับ ^{๖๐}ใน ^{๖๐}ตอน ^{๖๐}ค. หน้า ๓๗๘
- มาตรา ๖๓ " " เก็บ ^{๖๓}ของ ^{๖๓}ตอย ^{๖๓}นำ ^{๖๓}ใต้ ^{๖๓}ของ ^{๖๓}บอก ^{๖๓}เจ้า ^{๖๓}พนักงาน ^{๖๓}เจ้า ^{๖๓}ของ ^{๖๓}เดิม ^{๖๓}รู้ ^{๖๓}ต้อง ^{๖๓}มา ^{๖๓}ว่า ^{๖๓}ใน ^{๖๓}๓ ^{๖๓}เดือน ^{๖๓}และ ^{๖๓}เบี่ยง ^{๖๓}ปรับ ^{๖๓}ผู้ ^{๖๓}ทำ ^{๖๓}ผิด ^{๖๓}ใน ^{๖๓}มาตรา ^{๖๓}นี้ หน้า ๓๗๘
- มาตรา ๖๒ ว่าด้วย ^{๖๒}ให้นาย ^{๖๒}เรือ ^{๖๒}ห้าม ^{๖๒}ตก ^{๖๒}เรือ ^{๖๒}เมื่อ ^{๖๒}เวลา ^{๖๒}ขึ้น ^{๖๒}บก ^{๖๒}ไม่ ^{๖๒}ให้ ^{๖๒}พก ^{๖๒}เครื่อง ^{๖๒}คม ^{๖๒}และ ^{๖๒}เครื่อง ^{๖๒}ที่จะ ^{๖๒}ทำ ^{๖๒}อันตราย ^{๖๒}ได้ หน้า ๓๗๘

- มาตรา ๖๓ ว่าด้วย อธิบายคำที่ว่า เรือ ไบ เรือ ไฟ เรือ เติน กับ
แต่ง โคม หน้า ๓๘๘
- มาตรา ๖๔ ว่าด้วย ให้เรือใช้ โคมไฟตามข้อบังคับ ตั้งแต่ดวงตก
จน ดวงขึ้น หน้า ๓๙๐
- มาตรา ๖๕ ว่าด้วย เรือไฟเมื่อ เติน หน้า ๓๙๑
- มาตรา ๖๖ ว่าด้วย วิธีใช้ โคมสี ชาวในเรือไฟที่จูงเรือและวิธีแขวน
โคมสีชาว ให้คนถือท้ายเรือพ่วงงัดเห็น หน้า ๓๙๓
- มาตรา ๖๗ ว่าด้วย เรือไบเมื่อ ก่อตัวเด่น หรือเรือที่มีเรือไฟจูงให้
ใช้ โคมอย่าง เรือไฟเดินแต่โคมสีชาว หน้า ๓๙๔
- มาตรา ๖๘ ว่าด้วย วิธี ต่อโคมสี เขียว สีแดงใน เรือกลไฟเล็ก เมื่อ
ถูกคลื่นลมจะตึงหรือแขวนโคมไม่ได้ หน้า ๓๙๕
- มาตรา ๖๙ ว่าด้วย เรือกลไฟเล็ก ๆ เมื่อเดินต้องใช้ โคมสีแดง สีเขียว
และ สี ชาว หน้า ๓๙๕
- มาตรา ๗๐ ว่าด้วย เรือ บรรทุกสินค้า เรือ หาปลาและ เรือไม่มี ประ
ทุน และแพไม้เมื่อผูก อยู่กับที่ หรือ ก่อตั้ง เตินใน
เวลา กดง คับ ต้อง จุกโคมสี ชาวถ้า จอด อยู่กับ
ฝั่งไม่ต้อง จุก หน้า ๓๙๖
- มาตรา ๗๑ ว่าด้วย เรือดำเตียง หรือเรือใบะจ่าย ถ้า เติน ด้วยเครื่อง
จักรให้ ใช้ โคมเหมือน เรือ กลไฟ ถ้า เติน ด้วย
ใบให้ ใช้ โคมสี ชาว หึ่ง ดวง หน้า ๓๙๖

มาตรา ๗๒ ว่าด้วย โคมสำหรับเรือนำร่อง และถาวรที่ใช้ โคมในเวลา
ที่รับการนำร่อง ถ้าไม่ได้รับการนำร่อง ก็ยัง
ใช้ โคม อย่าง เรืออื่น ที่ขนาด และ กางดัง อย่าง
เดียวกัน หน้า ๑๗๖

มาตรา ๗๓ ว่าด้วย วิธีใช้ โคมไฟให้ เรือ ที่ แฉก ตาม มา จะ ทึบ นน แด
เห็นได้ หน้า ๑๗๗

มาตรา ๗๔ ว่าด้วย วิธีจุดโคมไว้สำหรับเรือเมื่อเวลาทอดสมออยู่ตาม
ขนาด เรือ และขนาดเรือหนึ่งให้กำหนด ตามหนังสือ
สำคัญ สำหรับดำและวิธีใช้ โคมไฟใน เวลาเรือติด
แหง อยู่ใน ร่องหรือใกล้ร่องทาง เรือเดิน หน้า ๑๗๘

มาตรา ๗๕ ว่า ด้วย วิธี ควบคุม และ ทำ เสียงระเบิดบอกเรือ ลำอื่น เพิ่ม
วิธีจุดโคม หน้า ๑๗๘

มาตรา ๗๖ ว่า ด้วย อธิบายเสียง สัญญา ต่าง ๆ ที่เรือ กัดไฟ และเรือ
ใบ จะใช้ เมื่อ เวลา มี หมอก หน้า ๒๐๐

มาตรา ๗๗ ว่า ด้วย เรือ เดิน เมื่อ เวลา มีลมวิคของ ค่อย ๆ แฉก และถ้า
ได้ยิน เสียง สำคัญ ของ เรือ ลำ อื่นอยู่ข้างหน้าของ
เดิน ค่อย ๆ กว่าจะ พ้น อันตราย หน้า ๒๐๓

มาตรา ๗๘ ว่า ด้วย ทาง เรือใบ หลัดกัน เมื่อ แฉก ส่วน กัน หน้า ๒๐๓

มาตรา ๗๘ วรรค ๒ ทาง เรือ กัด ไฟ หลัดกัน เมื่อ แฉก ตรง มา จะ
ส่วน กัน หน้า ๒๐๔

มาตรา ๗๙ ว่าด้วย เรือไฟ เมื่อ แฉก ตัว ทาง กัน ต้อง หลัด ลำที่ อยู่
ขวา มือ หน้า ๒๐๕

- มาตรา ๘๑ ว่าด้วย เรือไฟ กับ เรือใบ ให้เรือไฟ หลีก หน้า ๒๐๖
- มาตรา ๘๒ ๖๖ ๖๖ ถ้า เรือ ดำเตี้ยงแตะเรือใบเล่นกาวโปนแม่น้ำหรือใน ช่องแคบไม่ให้ผ่านหน้าเรือไฟที่เดินอยู่ ถกทางและ อยู่ใกล้ฝั่ง หรือ ช่อง หน้า ๒๐๖
- มาตรา ๘๓ ว่าด้วย เรือ ที่ ต้อง หลีก ๗ ไปแล้ว อีก ดำ หนึ่ง ให้คง เดิน ไป ตาม ทาง หน้า ๒๐๖
- มาตรา ๘๔ ว่าด้วย ไม่ให้ เรือ ที่ ต้อง หลีก เดิน ผ่าน หน้า ดำ อื่น ๖๖ ๒๐๖
- มาตรา ๘๕ ๖๖ ๖๖ ถ้า เรือ เข้า มา โกด กัน ให้ ดำ ที่ ต้อง หลีก รอ หรือ หยุด จักร หรือ ถอย หลัง หน้า ๒๐๗
- มาตรา ๘๖ ว่าด้วย เรือ ที่ เดิน ได้ มา ทัน กัน ถ้า ได้ ต้อง หลีก และ ระวัง ที่ ควร หลีก และ ถ้า ดำ ที่ ได้ มา ส่ง ใส่มิรู้ว่า ดำ อื่น อยู่ ที่ ไหน เรือ ได้ ต้อง หลีก หน้า ๒๐๗
- มาตรา ๘๗ ว่าด้วย เรือไฟ เดิน ใน ทาง ช่องแคบ ให้เดิน ข้าง ช่อง ทาง ข้าง ซวา หน้า ๒๐๗
- มาตรา ๘๘ ว่าด้วย เรือ เดิน มา จะ สอด กัน ที่ ท่า เกาะ จม ที่ ปาก น้ำ เจาพระยา ให้ เรือ ที่ ทวน น้ำ หยุด หรือ รอ จักร หน้า ๒๐๘
- มาตรา ๘๙ ว่าด้วย เรือใบ กำบัง แฉ่น ต้อง หลีก เรือ หาบตาแต่ไม่ให้ เรือ หาบตา กัด ทาง เรือ อื่น หน้า ๒๐๘
- มาตรา ๙๐ ว่าด้วย ถ้า มี เหตุ พิเศษ เกิด ขึ้น จะ หลีก กัน ให้ พันธมิตร ราย ด้วย ต้อง ทำ ผิด ข้อ บังคับ ก็ได้ หน้า ๒๐๘

๗

มาตรา ๘๓	ว่าด้วย	ชธิบ ยเป่าหวัด บอกลง เวือเติน	หน้า ๒๐๘
มาตรา ๘๒	ว ว	ให้ระวง์ เหตุ การ ถ้า เกิดเหตุโดย ความ ตระเคยไม่ มีข้อ บันเทาโทษให้	หน้า ๒๓๐
มาตรา ๘๓	ว่าด้วย	วิธีใช้ ลัญญา บอกลง อัม จน	หน้า ๒๓๐
มาตรา ๘๔	ว ว	เรือโตน กันไม่มีผิด ด้วยกัน ให้เป็นภพด้วย กัน ถ้า ถ้าหนึ่ง มีความ ผิด ต้อง เป็น ภพ แก่ ดำ ที่ ผิด	หน้า ๒๓๒
มาตรา ๘๕	ว่าด้วย	ถ้า มีความ เติ ด้วยกัน อย่า ให้ ทำ ชวัญ กัน แต่ ถ้า ถ้า หนึ่ง เป็น ต้น เหตุ แล้ว ให้ ค้าด ตัดสิน ให้ ทำ ชวัญ	หน้า ๒๓๒
มาตรา ๘๖	ว่าด้วย	มีความ ผิด ด้วยกัน ให้ รับผิดชอบ ด้วยกัน ฝ่ายใด ออกเงินไป ให้ เรียกเขาแก่ฝ่ายยังไม่ได้ ออกเงิน ครั้งหนึ่งได้ และถ้า ค้าด ตัดสินอย่างใด ต้อง เป็น ไป ตาม คำ ตักสิน	หน้า ๒๓๓
มาตรา ๘๗	ว่าด้วย	นายเรือ ฟ้อง เรียกเงิน ทำ ชวัญ แทน ผู้ ที่ เกี่ยว ข้องได้	หน้า ๒๓๓
มาตรา ๘๘	ว่าด้วย	เงิน ทำ ชวัญ ต้อง ให้ แก่คนตาย หรือต้อง บาด เจ็บ ก้อนให้ การ อื่น	หน้า ๒๓๔
มาตรา ๘๘	ว่าด้วย	กำหนด เวลา รับ คำ ร้อง ขอเงินทำชวัญ	หน้า ๒๓๔
มาตรา ๙๐๐	ว ว	ผู้ ฟ้องขอทำชวัญจะอายัดเรือ ต้องหากไว้	หน้า ๒๓๔
มาตรา ๙๐๑	ว ว	เรือ ตาม ร้อง บังคับ นี้ต้องรับใบ อนุญาต	ว ๒๓๔
มาตรา ๙๐๒	ว ว	คำบด ที่ รับใบ อนุญาต	ว ๒๓๕

08/10/2566

ณ

- มาตรา ๓๐๓ ว่า ด้วย เจ้าพนักงาน หรือ ผู้เข้า ขอ คุโบ อนุญาต เจ้า
ของ ต้องให้ คุ เจ้าพนักงาน มี อำนาจ ตรวจสอบ
เรือได้ หน้า ๒๓๕
- มาตรา ๓๐๔ ว่า ด้วย เจ้าพนักงาน ผู้ ตรวจสอบ จะไม่ให้ ใบบอกอนุญาต แก่เรือที่
ไม่ สัมควร หรือ ให้ แลว จะเรียกคืนก็ได้ จะ ห้าม
ไวยัง ไม่ ไป ให้ แลว ใข เสีย ให้ สัมควร ก่อหมก
ได้ หน้า ๒๓๖
- มาตรา ๓๐๕ ว่า ด้วย ผู้รับ ใบบอก อนุญาต เป็น ผู้รับ ผิด ชอบ สดุดจณ
ถูก เรือ หน้า ๒๓๗
- มาตรา ๓๐๖ ว่า ด้วย เบี้ย ปรับ นี้ ทำ ผิด ฎ ๒๓๗
- มาตรา ๓๐๗ ๖, ๖ เรือ กด ไฟ ดัง ๆ ถ้า ได้ มี ใบ สำคัญ การ ตรวจสอบ
สำระเว แต่ จง ขอ ก ใบบอก อนุญาต ได้ ถ้า เป็น เรือ คน
ต่าง ประเทศ อนุญาต การ ตรวจสอบ สำระเว ซึ่ง มา
จาก กงสุต ใบบอก อนุญาต ต้อง ทำ ใน แบบ เดียว กัน
กับ หนังสือ สำคัญ สำระเว หน้า ๒๓๘
- มาตรา ๓๐๘ ว่า ด้วย กำหนด เวลา ใช้ หนังสือ อนุญาต หน้า ๒๓๘
- มาตรา ๓๐๙ ๖, ๖ หนังสือ อนุญาต เมื่อ สิ้น กำหนด ใช้ แล้ว ให้
ตั้ง คืน หน้า ๒๓๘
- มาตรา ๓๑๐ ว่า ด้วย เรือ ที่ รับ ใบบอก อนุญาต แล้ว ต้อง ติด ชื่อ ที่
หัว เรือ หน้า ๒๓๘
- มาตรา ๓๑๑ ๑๐๒๖๖๖ ว่า ด้วย หนังสือ อนุญาต กับ ข้อ บังคับ ของ แคว้น ไว ใน เรือ
ไฟ ที่ เป็น เรือ ให้ เข้า หน้า ๒๓๘

ญ

มาตรา ๓๓๒ ว่าด้วย ค้าง จากถูก ชื่อ เรือและจำนวน คนโดยฐานไว้ที่ หัวเรือ หน้า ๒๓๘

มาตรา ๓๓๓ ว่าด้วย จำนวน ที่ ซึ่ง กำหนดให้ ผู้ โดย ฐานอื่น หรือ หนึ่ง ถ้ามีของวาง เท่า ๆ ที่ กำหนดให้ คนโดยฐาน ค้าง ตกจำนวน คนโดย ฐาน ตง หน้า ๒๓๘

มาตรา ๓๓๔ ว่าด้วย เรือเดินเวดากต่างคันต้องใช้ โคมต์ขาวดีแคงและ ดีเดี่ยวด้วย หน้า ๒๓๘

มาตรา ๓๓๕ ว่าด้วย เรือไฟเล็ก จะเข้า หรือออกเดินอยู่ในคลองหรือ จะจอดให้เดินช้า และเมื่อ จะข้าม ฟาก ชั่ว ให้ กัด ทางและไม่ให้ผ่าน หน้า เรือใหญ่ น้อย กว่า ๕๕ วา หน้า ๒๓๙

มาตรา ๓๓๖ ว่าด้วย ไม่ให้ รับ คนโดยฐาน มากกว่าจำนวนใน หนังสือ อนุญาต หน้า ๒๓๙

มาตรา ๓๓๗ ว่าด้วย เรือ ที่รับคนโดยฐาน มาก และมีอับดา น้อยเกิน กำหนด หรือ เรือ นั้น ใดตง นัก เจ้าพนักงาน จะยึด ไว้และ จะจัด การไม่ตาม ควร และ ห้าม ไม่ ให้ บรรทุก เครื่อง ระเบิดใน เวลา ที่ มีคน โดย ฐาน หน้า ๒๓๙

มาตรา ๓๓๘ ว่าด้วย ห้ามไม่ให้ บรรทุก น้ำมัน บัดโทรเดียมเป็น สิ้นค้า เวลา ที่ มีผู้ โดย ฐาน เว้น แต่ เจ้าพนักงาน อนุญาต หน้า ๒๓๙

มาตรา	๑๑๙	ว่าด้วย	เมื่อ มี เหตุ ынตราย ฐนในเรือ ให้ รม บอด แก่ เจ้าพนักงาน	หน้า	๒๒๓	
มาตรา	๑๒๐	ว่าด้วย	อัตราค่าใบอนุญาต	หน้า	๒๒๓	
มาตรา	๑๒๑	๖๖	๖๖	ค่าบด และ เจ้า พนักงาน ที่ ออก ใบ อนุญาต สำหรับ เรือดำ เลียง เรือใบระจ้าย และ เรือดำ เคา และ ใบ อนุญาต ต้อง มี เลข หมายเลข และ ไม่ ให้ ผู้ ын เขา ไปใช้	หน้า	๒๒๓
มาตรา	๑๒๒	ว่าด้วย	ใบ อนุญาต ต้อง บอด ขนาด และ ระวัง เรือ และ กำหนด อายุ ใบ อนุญาต	หน้า	๒๒๓	
มาตรา	๑๒๓	ว่าด้วย	ให้ เขียน เลข หมายเลข ของ เรือ ไว้ ที่ หัวเรือ ท้าย เรือ และ วิธี ใช้ โคม	หน้า	๒๒๓	
มาตรา	๑๒๔	ว่าด้วย	ห้าม ไม่ ให้ คำ ท้อง เรือ ปลดอม และ ทองถบ ๖๖		๒๒๔	
มาตรา	๑๒๕	๖๖	๖๖	อัตราค่าใบ อนุญาต	๖๖	๒๒๔
มาตรา	๑๒๖	๖๖	๖๖	ค่าบด และ เจ้า พนักงาน ที่ ออก ใบ อนุญาต เรือ ยมรทุก สิน ค่า และ เรือ ต่าง ๆ และ ใบ อนุญาต ต้อง มี เลข หมายเลข และ ไม่ ให้ ผู้ ын เขา ไป ใช้	หน้า	๒๒๔
มาตรา	๑๒๗	ว่าด้วย	ใบ อนุญาต ต้อง บอด ขนาด เรือ ถ้า เป็น เรือ รม คน โดย สำน ต้อง บอด จำนวน คน ถ้า เป็น เรือ รม คน โดย สำน และ ยมรทุก สินค่า ด้วย ต้อง บอด ทั้ง ขนาด เรือ และ จำนวน คน โดย สำน และ กำหนด อายุ ใบ อนุญาต	หน้า	๒๒๕	
มาตรา	๑๒๘	ว่าด้วย	ให้ เขียน เลข หมายเลข สำหรับ เรือ ไว้ ที่ หัวเรือ และ วิธี ใช้ โคม	หน้า	๒๒๕	

- มาตรา ๒๒๘ ว่าด้วย ห้ามมิให้ทำทงเรือประมงและห้องดับน้ำ ๒๒๖
- มาตรา ๒๓๐ " " อัตราค่าใบ อนุญาต " ๒๒๖
- มาตรา ๒๓๓ " " กำหนดสิ่ง ของ ที่จะมี อันตราย " ๒๒๗
- มาตรา ๒๓๒ " " เรือที่เข้าในแม่น้ำ หรือเขตร ทำใน อาณาเขต
 ดิยามที่บรรทุกหรือรับบรรทุกสินค้าจะมีอันตราย
 ต้องจอดตาม ที่ ๆ เจ้า ทำกำหนดให้ ไม่ให้เดิน
 จาก ที่นั้น เว้น แต่ได้ อนุญาต หน้า ๒๒๗
- มาตรา ๒๓๓ ว่าด้วย ห้าม ไม่ ให้ถ่าย สินค้า ที่ จะมี อันตราย ใน เวลา
 กว้างคืน เว้น แต่ได้ อนุญาต หน้า ๒๒๗
- มาตรา ๒๓๔ ว่าด้วย ห้ามไม่ให้ ถ่าย สินค้า ที่ จะมีอันตรายเข้ามาที่อื่น
 นอกจาก อนุญาตได้ หน้า ๒๒๗
- มาตรา ๒๓๕ ว่าด้วย เรือรับถ่าย สินค้า ที่ จะมี อันตรายไปตำบลอื่น
 ต้อง ชัก ชง แดง และ ห้ามไม่ให้จุดไฟ ใน เรือ นั้น
 และ ห้ามไม่ให้จอด พัก ที่อื่น หน้า ๒๒๗
- มาตรา ๒๓๖ ว่าด้วย เรือรับถ่ายสินค้า ที่จะมี อันตราย มา ถึง ที่ กำหนด
 ได้แล้ว ต้อง รับ ขน ของชนให้เสร็จ ถ้าไม่รับ
 ขน ชนเจ้าท่า จะ จ้าง ขนเงิน ค่าจ้าง เจ้าของต้อง
 ไซ้ หน้า ๒๒๗
- มาตรา ๒๓๗ ว่าด้วย เมื่อจะขน สินค้าที่จะมีอันตราย ขึ้นหรือ ด่ายออก
 จากโรง ที่ อนุญาตได้ เจ้า ของ หรือผู้แทน ต้อง
 มา ชยด้วย ถ้า ชย เกียง นั้น ด้วยจำนวน หรือ
 น้ำหนัก ของนม เจ้าของกับเจ้าพนักงาน ผู้กำกับ

๕
โรง นัน ต้อง ตก ลง ถิ่น ใน เวลา นัน แดว ให้ แจง

ความ แก่ เจ้า ทำ หน้า ๒๒๘

มาตรา ๓๓๗ ว่าด้วย ๕
เบีย ปรัย ผู้ ทำ ผิด ใน หมวด ที่ ๓ ๖ ๒๓๐

มาตรา ๓๓๘ ๖๖ ๖๖
อธิบาย คำ นำนัน บัด โคร เดียม และ คำ ที่ ว่า กำป็น
กัณ เป็น กัง หน้า ๒๓๐

มาตรา ๓๔๐ ว่าด้วย
วิธี ชัก ชง และ ชุก โคม ใน เวลา กตาง วัน และ กตาง
คืน เป็น เครื่อง หมาย ที่ บรรทุก หรือ รับ บรรทุก
นำนัน บัด โคร เดียม ใน ประเทศ สยาม เว้น แต่ เรือ
ที่ ถ้าย นำนัน ออก ทมค แดว เจ้า ทำ จะ อนุญาต ให้
เลิก เครื่อง หมาย นัน หน้า ๒๓๓

มาตรา ๓๔๓ ว่าด้วย
เรือ บรรทุก นำนัน บัด โคร เดียม เข้า มา ใน เขต
ท่า หรือ แม่น้ำ ฝ่าย สยาม ต้อง จอด ท่า ที่ อนุญาต
ไว้ เมื่อ จอด แดว ไม่ ให้ เดิน ไป ที่ อื่น เว้น แต่
ได้ อนุญาต หน้า ๒๓๒

มาตรา ๓๔๒ ว่าด้วย
เมื่อ เบ็ด ฝาลัง นำนัน บัด โคร เดียม ห้าม ไม่ ให้ มี
ไฟ ใน เรือ นั้น หรือ ใน ที่ กัด เคียง และ ห้าม ไม่
ไม่ให้ สุกบยา และ ถัง ไม้ ชัดไฟ เว้น แต่ ไฟ ที่ ใช้ ใน
ครัวไฟ และ เครื่อง จักร หน้า ๒๓๒

มาตรา ๓๔๓ ว่าด้วย
เรือ บรรทุก นำนัน บัด โคร เดียม เข้า มา ใน เขต ท่า
หรือ แม่น้ำ ฝ่าย สยาม และ เมื่อ ถ้าย ชัน นาย เรือ
ต้อง บอก เจ้า พนักงาน หน้า ๒๓๓

- มาตรา ๓๔๔ ว่าด้วย เมื่อ นาย เวียงแจ้งความ แล้ว เจ้าท่า จึงจะ อนุญาต ให้ ไป ถึง ท่า ได้. หน้า ๒๓๒
- มาตรา ๓๔๕ ว่าด้วย วิจัย น้ ม น ้ จ น จาก เรือ และ จาก โรง ที่ อนุญาต หน้า ๒๓๔
- มาตรา ๓๔๖ ว่าด้วย ห้าม ไม่ ให้ เติ น้ ม น ้ ป ี่ ก ไท ร เติ ม ต ง ใน แม่น้ำ หน้า ๒๓๔
- มาตรา ๓๔๗ ว่าด้วย เรือ ที่ จะ ข น น้ ม น ้ ป ี่ ก ไท ร เติ ม ข น หรือ ข น ต ง จาก โรง ให้ ข น แต่ คว ร ตระ ต ำ และ ไม่ ให้ ข อ ด เติ ม ก ัน เว ล า ถ ำ ย น้ ม น ้ ข อ ยู่ หน้า ๒๓๔
- มาตรา ๓๔๘ ว่าด้วย ห้าม ไม่ ให้ เรือ ที่ บรรทุก น้ ม น ้ ป ี่ ก ไท ร เติ ม หรือ ที่ ข น ข น แ ต ว ไ ห ย ่ ่ ่ เ ลื อ น ถ อ ย ไป จาก ที่ อนุญาต ไว้ เว น แ ต ้ ไ้ ร บ ี อนุญาต เจ้า ท่า หน้า ๒๓๕
- มาตรา ๓๔๘ ว่าด้วย ข อ บ ัง ค ับ เ ห ต ำ น ้ ให้ ใช้ ท อ ด จ ัง เรือ ที่ บรรทุก หรือ ที่ ที่ เก็บ ส ี น ค ำ หน้า ๒๓๕
- มาตรา ๓๕๐ ว่าด้วย ป ร ิ บ ิ ท ษ นาย เรือ ที่ ตระ มิ ต หน้า ๒๓๖
- มาตรา ๓๕๓ ว่าด้วย ห้าม ไม่ ให้ ท ษ ต ำ ม อ เ ก ำ ส ม อ และ ตาก ถ อ น แห ที่ โ ก ล ี่ ส ำ ย ไ ท ร เ ฉ ร ใน ค ำ บ ด ป ำ ก น้ ำ เจ้า พระยา หน้า ๒๓๖
- มาตรา ๓๕๒ ว่าด้วย ห้าม ไม่ ให้ ท ษ ต ำ ม อ เ ก ำ ส ม อ ที่ โ ก ล ี่ ส ำ ย ไ ท ร เ ฉ ร ใน น้ ำ ค ำ บ ด ม ี อ ม ต ำ ส ี อ ส ำ ม ท หน้า ๒๓๗
- มาตรา ๓๕๓ ว่าด้วย ห้าม ไม่ ให้ ท ษ ต ำ ม อ เ ก ำ ส ม อ ที่ โ ก ล ี่ ส ำ ย ไ ท ร เ ฉ ร ใน น้ ำ ค ำ บ ด น้ ำ อ ัก ม ห ำ ร ำ ก หน้า ๒๓๗

ค

มาตรา ๓๕๔ ว่าด้วย ถ้าจะสร้างสายโทรเลขโทรศัพท์สายไฟฟ้าในน้ำ
ซึ่งในที่จะมีเครื่องหมายไว้ห้ามไม่ให้ทอดสมอ
เกาะสมอที่เกิดสายนั้น หน้า ๒๓๗

มาตรา ๓๕๕ ว่าด้วย เบี้ยปรับผู้ทำผิดในหมวดที่ ๓ นี้ ๖ ๒๓๗

มาตรา ๓๕๖ ว่าด้วย ถ้าเรือเดินข้ามตำบลสายโทรเลขในน้ำไม่ก่อน
ซึ่งมีหมายไว้เป็นลึงคณหมายนี้ หน้า ๓๓๗

มาตรา ๓๕๗ ว่าด้วย เรือที่เข้ามาอยู่ในเขตทางน้ำฝ่ายสยาม ต้อง
เสียค่าธรรมเนียมประกาศารทุนหมายร้องและ
ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ หน้า ๒๓๗

มาตรา ๓๕๘ ว่าด้วย เรือรบไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมประกาศา
การ หน้า ๒๔๐

มาตรา ๓๕๙ ว่าด้วย ตารางพิกัดค่าธรรมเนียมประกาศาร จะใช้ได้
ก็ว่าการเจ้าท่า หน้า ๒๔๐

มาตรา ๓๖๐ ว่าด้วย เจ้าพนักงานเก็บค่าธรรมเนียมประกาศารแล้ว
ต้องทำใบเสร็จไว้ เมื่อจะทำหนังสือเบิกต้อง
ต้องใบเสร็จก่อน ถ้ามีแล้วจึงให้หนังสือเบิก
ต้อง ถ้าไม่มีอย่าทำ หน้า ๒๔๐

มาตรา ๓๖๑ ว่าด้วย เบี้ยปรับผู้พ้นค่าธรรมเนียมประกาศาร และ
ไม่ยอมให้เจ้าพนักงานตรวจวัดเรือ และจัด
ตารางเจ้าพนักงานต่าง ๆ หน้า ๒๔๑

มาตรา ๓๖๒ ว่าด้วย เมื่อมีข่าวโรคร้ายที่ติดกัน ได้เกิดขึ้นใน
เมืองท่าเรือหรือตำบลใดให้เสนาบดีกระทรวง

ณ

นครบาล ออก ประกาศ กัก เรือ มาจาก เมือง ทั
นั้นได้ เรือ นั้น ต้อง กัก อยู่ ณ เจ้าพนักงาน
แพทย์ อนุญาต จึง จะ ไป ได้ หน้า ๒๔๓

มาตรา ๓๑๓ ว่าด้วย คำบอก ทอด สมอ กัก เรือ ใน น่าน น้ำ
สยาม หน้า ๒๔๒

มาตรา ๓๑๔ ว่าด้วย ตำแหน่ง กัก เรือ ให้ ตั้ง ที่ เกาะ พระ หน้า ๒๔๒

มาตรา ๓๑๕ ว่าด้วย เรือดำน้ำ ที่มี คน เป็น โรค ร้าย ที่ ติด กัน ได้ ภาย
ใน ๑๔ วัน ก่อน วัน มา ถึง น่านน้ำ สยาม ต้อง ชัก
ธง บอก ว่า มี โรค ร้าย ซ้ำไว้ และ ต้อง ไป ทอด
สมอ ชึ่ง ตำแหน่ง บ้าง กัก เรือ จน กว่า แพทย์ จะ
อนุญาต ให้ ไป จึง ไป ได้ หน้า ๒๔๒

มาตรา ๓๑๖ ว่าด้วย แพทย์ ต้อง รับ ไป ได้ ส่วน เหตุ ใน เรือ ถ้า จำ เน้น จะ บัง
กั้น ภัย ชึ่ง คราย ที่ ต้อง กัก เรือ ให้ ส่ง ให้ นาย เรือ
พา เรือ และ คน ใน เรือ ไป กัก บัง กั้น โรค หน้า ๒๔๓

มาตรา ๓๑๗ ว่าด้วย หน้าที่ นาย เรือ จะ ต้อง ทำ ตาม คำ สั่ง แพทย์ เขา
เรือ ไป กัก ชึ่ง ตำบล ตำแหน่ง ที่ แพทย์ ชึ่ง ให้ ทราบ จน
กว่า จะ อนุญาต ปล่อย หน้า ๒๔๓

มาตรา ๓๑๘ ว่าด้วย เรือ ที่ ต้อง กัก บัง กั้น บัง กั้น โรค กวาง วัน ต้อง
ชักธงเหลือง กวาง ลั่น ต้อง ชัก โคมแดง หน้า ๒๔๔

มาตรา ๓๑๙ ว่าด้วย เรือ กอง ตระเวร กวาง วัน ให้ ชักธงเหลือง เหมือน
กั้น กวาง ลั่น ให้ ชัก โคม ที่ หัว เรือ และ ท้าย
เรือ หน้า ๒๔๔

ก

- มาตรา ๓๗๐ ว่าด้วย ห้ามไม่ให้เรือ ที่ ต้อง ถัก ถอยไป จาก ที่ โดย ไม่ มีอนุญาต หน้า ๒๕๔
- มาตรา ๓๗๑ ว่าด้วย ห้ามไม่ให้ เรือ นอก จาก เรือ แพทย์ เทียบ ขวาง เรือ ที่ ต้อง ถัก ห้ามไม่ให้ คน ทำ การ ติด ต่อ กับ เรือ และ เ่ง เว้นแต่เอา ได้ วย ผ่า ก ชุระ โดย ทาง แพทย์ หน้า ๒๕๔
- มาตรา ๓๗๒ ว่าด้วย เรือ ต่ำ ใส ที่ มา ถึง ท่า ตั้ง มี โรค ร้าย อยู่ ใน เรือ หรือ มี โรค มา แล้ว ๑๕ วัน ก่อน ถึง ให้ ส่ง ห่อ และ ถู ง ไป รัด ฝั ย ยิง แพทย์ ให้ รม ยาร แดง จง ดึง ยิง ที่ ว่า การ ไป รัด ฝั ย หน้า ๒๕๕
- มาตรา ๓๗๓ ว่าด้วย แพทย์ อนุญาต ให้ เรือ ผ่าน เขต รั ทำ รั บัน หน้า เหมือง และ ธรณ ดิน คา ชะ ไต้ ใน เมื่อ มี กั ช บอง ใ น โรค ตั ก ตั ง ได้ แดง ตาม ที่ เสด หนาม ตั ย ชย ม เหนื ชอบ ดั วย หน้า ๒๕๕
- มาตรา ๓๗๔ ว่าด้วย แพทย์ มี อำนาจ บัง คับ ให้ คน ใน เรือ ที่ ต้อง ถัก ต้าน ชัน ไต้ ที่ โงง หยาบ ฆาต หรือ โงง พัก ที่ ต้าน ให้ พัก อยู่ และ บัญ ใต้ อยู่ จน แพทย์ จะ อนุญาต ให้ ใ เรือ อ หรือ ย้าย ไป หน้า ๒๕๖
- มาตรา ๓๗๕ ว่าด้วย มต มี พะ คัง กำ ต้าน อยู่ ถด ถาง ฉั น ชัก ชก ชง เหนือ ถด ถาง ฉั น ชัก โค ม แดง หน้า ๒๕๖
- มาตรา ๒๕๖๑๐ ว่าด้วย เมื่อ ที่ ต้าน ชัก ชง แดง โค ม อยู่ ห้ามไม่ให้ ผู้ ไค ชัน ไป ใ น ต้าน หน้า ๒๕๖

ก

- มาตรา ๓๗๗ ว่าด้วย เมื่อตั้ง การ กอง คณะ วิชา ด้าน กัก คุม บัญชาการ กรม กอง คณะ วจี ให้ นำ ๒๕๖
- มาตรา ๓๗๘ ว่าด้วย ห้ามไม่ให้ ผู้ คุม กัก คุม จาก ด้าน กัก คุม แพทย์ อนุญาต หน้า ๒๕๗
- มาตรา ๓๗๙ ว่าด้วย ถ้า ผู้ คุม ใน เรือ ที่ คุม กัก หรือ เข้า ไป ออก เรือ นั้น ที่ ด้าน บ้อง กัก คุม โดย ไม่ ด้ รับ อนุญาต จะ ต้อง ถูก กัก คุม ที่ ด้าน นั้น ตาม กำหนด แพทย์ จะ เห็น สม ควร หน้า ๒๕๗
- มาตรา ๓๘๐ ว่าด้วย ถ้า แพทย์ ให้ นาย เรือ ที่ คุม กัก ด้าน วจี เรือ และ เครื่อง ไร เพื่อ ส่ง คน คุม กัก ด้าน นาย เรือ ต้อง ทำ ตาม หน้า ๒๕๗
- มาตรา ๓๘๑ ว่าด้วย ถ้า มี คน คุม กัก ใน เรือ ที่ คุม กัก ด้าน แพทย์ ส่ง ให้ บดง ศพ ประการ ไต นาย เรือ ต้อง กระทำ ตาม หน้า ๒๕๗
- มาตรา ๓๘๒ ว่าด้วย เรือ ที่ คุม กัก เมื่อ ไต ส่ง คน ที่ โดย ผ่าน คุม กัก ด้าน และ ขำระ ดัง เรือ แล้ว ก็ อนุญาต ปล่อย เรือ นั้น ได้ หน้า ๒๕๗
- มาตรา ๓๘๓ ว่า ด้วย ผู้ แทน เจ้า ของ เรือ ต้อง ไร ค่า เตียง คน โดย ผ่าน ที่ คุม กัก ใจ ที่ ด้าน และ ไร ค่า ขำระ ดัง เรือ และ วิชา คน คุม กัก หน้า ๒๕๗
- มาตรา ๓๘๔ ว่า ด้วย แพทย์ ต้อง รายงาน ที่ ไต กัก คุม วัชโร ร้าย ใน เรือ

08/10/2566

ก

มาตรา ๓๗๕ ว่าด้วย โต้ และเมื่อปล่อยก็ตั้งรายงานด้วย หน้า ๒๔๗
เมื่อเริ่ม จากเมื่อ ทำ ค้ มีโรค ร้าย หรือ ซัก ของ
เหล่านี้ ว่า มีโรค คน นำร่อง จะ ขึ้น เรือ เพื่อ พา ไป
ซึ่ง ที่ ทอด ถ่มขอ คำน ตรวจ วิชา ก็ ได้ แต่ ถ้า เรือ
ต้อง ถัก คำน คน นำร่อง นั้น ก็ ต้อง ถัก ไว้ ที่ คำน
เหมือน กัน หน้า ๒๔๘

มาตรา ๓๗๖ ว่าด้วย เป็น นำ ที่ นาย เรือ และ แพทย์ ใน เรือ จะ ต้อง แจง
เหตุการณ์ บอกรู้ ใช้ ใน เรือ แก่ คน นำร่อง และ แพทย์
ที่ มี จอด ที่ เบบ หรือ ขึ้น บน เรือ เมื่อ เข้า มา
ถึง หน้า ๒๔๙

มาตรา ๓๗๗ ว่าด้วย แพทย์ มี อำนาจ ที่ จะ ขึ้น บน เรือ โต้ๆ ที่ เข้า มา
ใน น่าน น้ำ ตายาม ตรวจ คน และ หนังสือ สำหรับ เรือ
และ ได้ ส่วน การ วิชา ความ สอาด ของ เรือ ได้
ทุก ประการ หน้า ๒๕๐

มาตรา ๓๗๘ ว่าด้วย กำหนด วันที่ ต้อง ถัก คน ที่ เป็น โรค ร้าย ต่าง ๆ
ที่ คำน บ้อง กัน โรค หน้า ๒๕๑

มาตรา ๓๗๙ ว่าด้วย สิ่ง ของ นอกจาก หนังสือ และ เงิน ห้าม ไม่ ให้ เอา
ออกจาก คำน หรือ เรือ ที่ ต้อง ถัก คำน บ้อง กัน โรค
บรรดา ของ ที่ เอา ออกไป ต้อง ซ้ำระ ด้วย เควี่ง ยา
บ้อง น้ โรค เสีย ก่อน จึง จะ ได้ หน้า ๒๕๑

08/10/2566

มาตรา ๓๘๐ ว่าด้วย หนังสือ และ หีบซอง ของ ทาง ไปร ส่นีย์ สำหรับ ตั้ง คน

ท

ที่ตอง กัด คำนให้สิ่ง ที่ จำ การ กรมไปรษณีย์ ให้รับ
ตั้งในโอกาสแรกที่จะส่งได้ หน้า ๒๕๐

มาตรา ๓๑๓ ว่าด้วย แพทย์ ไป ตรวจ เว็ หรือ คำน บ้อง กั้นโรค ร้าย
เมื่อ กตม ต้อง ช้ระ ตนเองด้วย เครื่องยาเดียวกัน
จึง ช้ นกได้ หน้า ๒๕๑

มาตรา ๓๑๒ ว่าด้วย ในคราวที่แพทย์ จะ บัง คับ เรือ ต่าง ประเทศให้ ทำ
ตาม มาตรา ๓๐๕, ๓๐๖, ๓๑๔, ๓๑๓, และ ๓๑๗ นั้น
นาย เรือ จะ แจ้ง ค่อง กงตั้ง ก่อน ปฏิบัติ ตาม ก้ ได้
กงตั้ง จะ มา ตรวจให้ ยอม ทำ ตาม หรือ ไม่ ก้
ได้ หน้า ๒๕๒

มาตรา ๓๑๓ ว่า ด้วย เป็ย ปรับ ฝึน ความ ลิต ใน หมอคน นี้ หน้า ๒๕๒

มาตรา ๓๑๔ ว่าด้วย ห้าม ไม่ ให้ ผู้ ที่ ไม่ ได้ ประกาศ นิมบัตร และ หนังสือ
อนุญาต รับ ทำ การ นำ ร้อง หน้า ๒๕๓

มาตรา ๓๑๕ ว่า ด้วย เจ้าพนักงาน สอบ ได้ ผู้ จะ ทำ การ นำ ร้อง หน้า ๒๕๓

มาตรา ๓๑๖ ว่า ด้วย จำนวน ผู้ นำ ร้อง ใน แม่ น้ำ หรือ ทำ เรือ จะ มี เท่า
ใด เจ้า ทำ จะ กำหนด ตาม คราว เมื่อ มี ผู้ นำ ร้อง
ครบ จำนวน แล้ว เจ้าพนักงาน จะ ไม่ ออก ใบ อนุญาต
อีก ถ้า นำ ร้อง คน ใด ไม่ อยู่ จะ ออก ใบ อนุญาต
ให้ ช้ ขึ้น ทำ การ แทน ได้ ถ้า คน เก่า กตม มา ทำ
การ ออก ใบ อนุญาต นั้น ไซ้ ไม่ ได้ ต้อง คน หน้า ๒๕๓

มาตรา ๓๑๗ ว่า ด้วย ถ้า รัฐ มาต ให้ เจ้า ทำ ทำ ช้อบกับ คำหรับ นำ ร้อง
จน ได้ ออก ประกาศ แล้ว ผู้ ทำ ผิด ช้อบ บัง คับ นน
คอง มีโทษ หน้า ๒๕๔

มาตรา ๓๙๗ ว่าด้วย โทษ ผู้นำร่อง ที่ ขยับ เบี่ยง นายเรือ เรียก ไม่ รับ
 ทำ และ เมื่อ มี เว็ด ที่ ชัก ของ หากคน นำร่อง ผู้ นั้น
 เพิกเฉยเฉยหรือทำกรนำร่อง เวลาเร่งพยุสุราเมา
 และมีกรยาคูร้าย หรือ นายเรือ จะ ให้นำไป ตาบด ที่
 จะไป ได้ ไม่ นำไป หรือ ผู้ นำร่อง ละ เว็ด ที่ คน
 นำ เรือ ใน เวลา ที่ ยง ไม่ ล้น การ หน้า ๒๕๕

มาตรา ๓๙๘ ว่าด้วย นายเรือ ต้อง เตี้ย ศ้าง ให้ แก่ ผู้ นำร่อง ตาม พิกัด
 และ อำนวย เจ้าพนักงาน ที่ จะ ทำ แก่ นายเรือ ผู้
 ไม่ ให้ ศ้าง แก่ ผู้ นำร่อง หน้า ๒๕๖

มาตรา ๓๙๙ ว่าด้วย นายเรือ เรียก ตูหนิง ล้อ อนุญาต ผู้ นำร่อง ต้อง
 ให้ ตูหนิง พิกัด ศ้าง ด้วย ถูก ไม่ ให้ ตูหนิง
 ปรับ โทษ หน้า ๒๕๗

มาตรา ๔๐๐ ว่าด้วย โทษ ผู้ นำร่อง เรียก ศ้าง เป็น พิกัด ๖ ๒๕๗

มาตรา ๔๐๑ ๖ ๖ โทษ ผู้ ที่ ทำเอง หรือ ใช้ ให้ ผู้ อื่น เอา หนึ่ง ล้อ
 อนุญาต หรือ ตรา หรือ ชง สำหรับ นำร่อง ของ ผู้
 อื่น มา ใช้ หน้า ๒๕๘

มาตรา ๔๐๒ ว่าด้วย ผู้ นำร่อง ทำ ผิด เพราะ ไม่ ตั้งใจ ทำกร ตาม หน้า ที่
 จะ ช้าง เอา ความ ใน ชล บังคับ นี้ มา แก่ ตอ ไม่ ได้
 เฉย หน้า ๒๕๘

มาตรา ๔๐๓ ว่าด้วย ชล บังคับ เหล่า นี้ ไม่ ใช้ สำหรับ เรือ รบ หน้า ๒๕๘

มาตรา ๒๐๕ ว่าด้วย ผู้นำร้องทุกข์ได้ถือ หนังสืออนุญาต ก่อน กฎหมาย
ผู้จะ ยอมให้ทำการตามข้อบังคับด้วย นำ ๒๕๗

มาตรา ๒๐๖ ว่าด้วย เมื่อ เรือ นำร้อง ออกไป หา การ รับจ้าง ต้อง ชัก
ธง สำหรับ เรือ นำร้อง นำ ๒๕๗

มาตรา ๒๐๗ ว่าด้วย เมื่อ ผู้นำ ร้อง จะ ชน เรือใด ให้ ตาม ถึง โศก ร้าย
ที่ ตัด กั้น ง่าย ก่อน ถ้า เรือ นั้น มี โศก ร้าย แล้ว
ผู้นำ ร้อง จะ ไม่ ชน เรือ นั้น ก็ ได้ และ ต้อง บอก นาย
เรือ ให้ ว่าย อยู่ นอก สันดอน และ ให้ ชัก ธง สำหรับ
เรือ ต้อง ห้าม และ ไม่ ให้ ไป มา กับ ผัง และ คอย
เจ้าพนักงาน มา ตรวจ ก่อน ด้วย นำ ๒๕๘

มาตรา ๒๐๘ ว่าด้วย ผู้นำ ร้อง ต้อง ตาม ถึง เครื่อง ระเบิด ใน เรือ ดำ นั้น
ถ้า มี ต้อง บอก นายเรือ ให้ ชน ชน ที่ มีธง สุ่ม
ตาม แต่ เจ้าพนักงาน จะ ให้ ส่ง ไว้ ที่ใด นำ ๒๕๘

มาตรา ๒๐๙ ว่าด้วย เมื่อ ผู้นำ ร้อง ออกไป หา การ รับจ้าง ต้อง เอา
หนังสือ อนุญาต และ ข้อ บังคับ สำหรับ นำ ร้อง และ
กฎหมาย สำหรับ ทำ เรือ ไป ด้วย ถ้า นายเรือ
จะ ตัด ต้อง ให้ ตี นำ ๒๖๐

มาตรา ๒๑๐ ว่าด้วย เมื่อ ผู้นำ ร้อง นำ เรือ ไฟดำ ใด ต้อง ตาม และ ตรวจ
เครื่อง จักร และ สุ่ม และ เครื่อง ทาง เตื่อ ให้
ทราบ ว่า ใช้ ได้ คง ดี ก่อน นำ ๒๖๐

บ

- มาตรา ๒๑๓ ว่าด้วย ผู้นำร่อง ต้อง ระวางไม้ ให้เกิด อันตรายแก่เรือ ที่ ตนนำหรือแก่เรืออื่น หรือสิ่งของจนสุดกำลัง ถ้ามีอันตรายอื่น ต้องรีบบอกเจ้าท่า หน้า ๒๑๑
- มาตรา ๒๑๓๒ ว่าด้วย ถ้า ผู้นำร่อง เห็นท่าหรือ โคมหมายร่อง ฉิบตาหรือ สัญญาณใด ต้อง รีบ บอก เจ้าท่า หน้า ๒๑๓
- มาตรา ๒๑๓๓ ว่า ด้วย ถ้า ผู้นำร่อง เห็น มีเหตุในร่อง นำ เค็ดอนทที่ไม่ หรือ เครื่อง หมาย ต้อง บนฝั่งไว้ ไม่ได้ ต้อง รีบ บอก เจ้าท่า หน้า ๒๑๓
- มาตรา ๒๑๓๔ ว่า ด้วย เมื่อ ผู้นำร่อง ทำการแทนนายเรือ ต้อง ประพฤติ ตาม กฎหมาย เดิม เรือ หน้า ๒๑๓
- มาตรา ๒๑๓๕ ว่า ด้วย เมื่อ ผู้นำร่อง นำ เรือ เข้ามาหรือออกไป ต้อง อยู่ใน เรือจนสิ้นการ และสิ้นเขตร์ต้องนำ หน้า ๒๑๓
- มาตรา ๒๑๓๖ ว่า ด้วย ถ้า ผู้นำร่องนำเรือที่มีคน เป็นโรค ร้าย เข้า มา ต้อง ฝึก ผู้นำร่องให้ อยู่ใน เรือ นั้น ตลอด เวลา ต้อง ห้าม หน้า ๒๑๓
- มาตรา ๒๑๓๗ ว่า ด้วย ห้ามไม่ให้ ผู้ใด เชื้อก เรือกับท่า ณสถานที่ กว่าจะ จัดการพร้อมที่จะถอยไปจากท่าจอด หน้า ๒๑๓
- มาตรา ๒๑๓๗ ว่า ด้วย ไม่ให้ ผู้นำร่องนำเรือค้าขายมา จอด ที่ จอด เรือ รม ดิยาม หน้า ๒๑๓
- มาตรา ๒๑๓๘ ว่า ด้วย ไม่ให้ ผู้นำร่องกลับ เรือใน ท่าแม่ น้ำ และ ที่ ช่อง แคว้นแต่ไม่มีเรือเดินอยู่ในแถบนั้น หน้า ๒๑๓

ป

มาตรา ๒๒๐ ว่าด้วย ผู้นำร่อง นำเรือ เข้าหรือ ออกจากท่า เรือ หรือ
ช่องแคบให้เดิน อย่าง ช้า ที่ สุด หน้า ๒๒๓

มาตรา ๒๒๑ ว่าด้วย ไม่ให้ ผู้นำร่อง ใช้ เครื่อง หมาย บอกเหตุ ชัดชอง
เว้น แต่ มี เหตุจริง หน้า ๒๒๓

มาตรา ๒๒๒ ว่าด้วย ผู้นำร่อง ต้อง พัง คำสั่ง เจ้าท่า ที่ ว่า ด้วย จะ ถอย
เรือ เดอน ที่ หน้า ๒๒๓

มาตรา ๒๒๓ ว่าด้วย โทษ ผู้นำร่อง ทำผิด หน้า ๒๒๓

มาตรา ๒๒๔ ว่าด้วย เจ้าพนักงาน ต้อง จัด การ สอบ ได้ วิชา นาย เรือ
คน กง หรือ นาย รอง นายเรือ ที่ เป็น เรือ ผ่า ย
ดงยาม หน้า ๒๒๔

มาตรา ๒๒๕ ว่าด้วย คำ ขรรมนิยม ประกาศนียบัตร หน้า ๒๒๔

มาตรา ๒๒๖ ๖ ๖ เจ้าพนักงาน จะ ให้ ประกาศนียบัตร แก่ ผู้ สอบ ได้
ได้ และ ที่ มี กิริยาดี หน้า ๒๒๔

มาตรา ๒๒๗ ว่าด้วย ผู้ที่ จะ ทำ การ เปน คน ใช้ ใน เรือ เดิน ทะเล ของ
ไทย หรือ เรือ ชาติ อื่น ที่ ไม่มี กงตูด ต้อง ขอ
อนุญาต ต่อ เจ้า ท่า และ เจ้าท่า จะ เรียก หนังสือ
สำหรับ คน ที่ ทำ การ มา ก่อน ตู ถ้า ไม่มี ตอง
แจ้งเหตุเจ้าท่า เชื้อแถวจึงจะอนุญาต หน้า ๒๒๕

มาตรา ๒๒๘ ว่าด้วย เจ้าของ เรือ และ นายเรือ มา ทำ หนังสือ จ้าง หรือ
เลิกจ้าง คน เรือ ที่ กรม เจ้า ท่า ต้อง เสีย ค่า
ขรรมนิยม หน้า ๒๒๖

มาตรา ๒๒๙ ว่าด้วย ถ้า นาย เรือ จะให้คนใช้ ในเรือ ออกจาก การ เมื่อ ทอดเรือ อยู่ใน อาณาเขต สยาม ต้อง ทำ หนังสือสำคัญ เด็กจ้าง แจ้ง รายการที่ ทำการ มา ให้ ฉบับ ๓ ถ้าคนใช้ ต้องการขายเงินเดือนก็ ต้อง ให้ ด้วย หน้า ๒๒๖

มาตรา ๒๓๐ ว่าด้วย ถ้า นาย เรือ จะ ทำ โข ลำคัญ เด็กจ้าง คนใช้ จาก เรือสยามหรือเรือต่างประเทศที่ไม่มีมงกุฎก็ ให้มา ทำ ที่ กรมเจ้าท่าห้ามไม่ให้ ทำที่อื่น หน้า ๒๒๖

มาตรา ๒๓๑ ว่าด้วย การตั้งศาลชำระความ ฝ่ายการทะเล และกำหนด จำนวน ผู้พิพากษา หน้า ๒๒๗

มาตรา ๒๓๒ ว่าด้วย กำหนด อำนาจศาล ที่จะ พิจารณา ๖๖ ๒๒๗

มาตรา ๒๓๓ ๖๖ ๖๖ อำนาจศาลในการที่พิจารณาและได้ส่วน เหตุ และ ผู้เสียหาย หน้า ๒๒๗

มาตรา ๒๓๔ ว่าด้วย อำนาจ ผู้เป็น ประชาน ใน ศาล ที่จะ กำหนด ที่ ประชุม หน้า ๒๒๘

มาตรา ๒๓๕ ว่าด้วย ศาล ต้อง ยอมให้ โอกาส แก่ผู้ต้อง กระตี แก่ กระตี หน้า ๒๒๘

มาตรา ๒๓๖ ว่าด้วย ค่าปรับผู้ ที่ศาลเรียก ประกาศ นิยบัตร ค้น เพราะ ทำผิด และ ผู้นั้นไม่ทำ ความ หน้า ๒๒๘

มาตรา ๒๓๗ ว่าด้วย อำนาจ ศาล ที่จะ ตั้ง ค่าธรรมเนียม ความ ถ้า ถูก ความไม่ได้ ใช้ ให้ เร่งได้เหมือน ความ แห่ง หน้า ๒๒๙

มาตรา ๒๓๗ ว่าด้วย เงิน ราย วัณ ผู้พิพากษา หน้า ๒๗๐

มาตรา ๒๓๘ ว่าด้วย ถ้า คดีที่ พิจารณา แล้ว มี ผู้ร้องว่า ยังบกพร่อง เพราะ ยังขาด พยานสำคัญ พึง ได้ ทราบ รัฐบาล จะตั้ง คดี พิจารณา ใหม่ ตลอดจน เรื่อง หรือ บาง ส่วน ก็ได้ หน้า ๒๗๐

มาตรา ๒๔๐ ว่าด้วย เมื่อ คัด พิจารณา เสร็จ จำนวน แล้ว ให้ พิจารณา ตั้ง นาม ทุก คน ถ้า ผู้ใด ไม่ เห็น ตาม ให้ ยื่น คำ แย้ง หน้า ๒๗๓

มาตรา ๒๔๓ ว่าด้วย ผู้ ร้อง ปรับ ไม่ เสีย ค่า ปรับ ใน ๑๕ วัน ให้ คัด คัด สิ้น จาก ไป เกิน ๑๒ เดือน หน้า ๒๗๓

มาตรา ๒๔๒ ว่าด้วย โทษ ปรับ ที่ มี โทษ แล้ว เหน้ แต่ พัน นัย นอก จาก สิ้น ใหม่ หรือ ทน ทรมาน ซึ่ง จะ ปรับ อีก ได้ หน้า ๒๗๒

มาตรา ๒๔๓ ว่าด้วย ถ้า ผู้ผิด เป็น คน ใน มี คับ ต่าง ประเทศ ที่มี กงสูง ให้ คัด กงสูง บังคับ ปรับ โทษ หน้า ๒๗๒

มาตรา ๒๔๔ ว่าด้วย บอ ก เด็ก ถอน กฎหมาย เก่า ” ๒๗๒

มาตรา ๒๔๕ ” ” ผู้ รักษา พระราชบัญญัติ และ เสนอ นาม ที่มี อำนาจ ที่ จะ ออก กฎ ข้อ บังคับ หน้า ๒๗๓

พระราชบัญญัติ เถนท่ ทหาร ศก ๑๒๔ พระราชปวารภ ” ๒๗๗

มาตรา ๓ ว่าด้วย นาม และ การ ใช้ พระราชบัญญัติ ” ๒๗๗

มาตรา ๒ ๐๘/๑๐/๒๕๖๖ ” ” กำหนด ให้ ใช้ ” ๒๗๗

๐๓๘๘

มาตรา	๓	ว่าด้วย	ยก เด็ก กฎหมาย เก่าที่ ชัดกับ พระราชบัญญัติ นี้	หน้า	๒๘๘
มาตรา	๔	ว่าด้วย	กำหนด อายุ คน รับ ราชการ ทหาร	๖	๓๐๐
มาตรา	๕	๖	ปลด คน จาก หน้าที่ ทหาร	๖	๓๐๐
มาตรา	๖	๖	กำหนด เวลา รับ ราชการ ทหาร	๖	๓๐๐
มาตรา	๗	๖	กำหนด หน้าที่ ผู้ที่รับราชการทหาร	๖	๓๐๐
มาตรา	๘	๖	ผู้ที่รับราชการ ประจำ หน้าที่ ต่าง ๆ ได้รับ พระ ราชทานเงิน เดือน และอนุญาต เวลา ให้ หยุด พัก	หน้า	๓๐๐
มาตรา	๙	ว่าด้วย	ยก เงิน เงิน ค่า ราชการ แก่ผู้ ที่รับ ราชการทหาร เดิม ตาม หน้าที่ จน คดออก ชีวิต	หน้า	๓๐๓
มาตรา	๑๐	ว่าด้วย	ปลด คน กอง เกิน อัตร่าไป เป็น กอง หนุน ที่ ๒	หน้า	๓๐๓
มาตรา	๑๑	ว่าด้วย	พระราชทานเงิน ให้ เลี้ย แทน เงิน ค่า ราชการ คน กอง เกิน อัตร่า ที่ ต้อง ระดม ใน ๕๕	หน้า	๓๐๓
มาตรา	๑๒	ว่าด้วย	อนุญาต ทหาร กอง เกิน อัตร่า ต่อ เมื่อ มี ราชการ หรือ ทหาร กอง ประจำ การ ภาค จึง มารับ ราชการ แทน	หน้า	๓๐๒
มาตรา	๑๓	ว่าด้วย	การ ยก เงิน ราชการ ทหาร ชั่ว คราว	๖	๓๐๒
มาตรา	๑๔	๖	การ ยก เงิน ราชการ ทหาร ภาค	๖	๓๐๒
มาตรา	๑๕	๖	พระราชวงษ์ แด พด เรือน ผู้ที่ มี คุณคุณ ถ้า จะ		

พ

ให้รับราชการ ทหาร ต้องให้รับ ตามสมควร

กับ สัญญาบัตร แด่คุณวุฒิ หน้า ๓๐๔

มาตรา ๓๖ ว่าด้วย การ ทำ ทะเบียน คน ” ๓๐๕

มาตรา ๓๗ ” ” เด็กกำพร้า ชายแก่ รพ. เข้ารับ ราชการ ทหาร ต้อง
เป็น น้า ที่ กระทรวง กระจาย โทม หน้า ๓๐๕

มาตรา ๓๘ ว่าด้วย ทำ ทะเบียน บัญชี ต้อง เป็น น้า ที่ กระจ ทรอง
กระจาย โทม หน้า ๓๐๕

มาตรา ๓๙ ว่าด้วย ตั้ง ข้าราชการ ประจำ มณฑล และ เมือง เป็น น้า ที่
กระจ ทรอง กระจาย โทม หน้า ๓๐๖

มาตรา ๔๐ ว่าด้วย เกณฑ์ คน เข้า รับ ราชการ ทหาร ” ๓๐๖

มาตรา ๔๑ ” ” ปลด คน จาก ราชการ ทหาร ” ๓๐๗

มาตรา ๔๒ ” ” โทษ ผู้ ทุจริต ชิน ใจ เข้า เป็น ทหาร ” ๓๐๗

มาตรา ๔๓ ” ” โทษ ผู้ ทำ ร้าย ร่าง กาย คน เอง หรือ ให้ ผู้ อื่น
ทำ หน้า ๓๐๗

มาตรา ๔๔ ว่าด้วย การ ปลด ครอบง ” หน้า ๓๐๗

มาตรา ๔๕ ว่าด้วย การ รักษา พระราช บัญญัติ หน้า ๓๐๗

พระราช บัญญัติ เพิ่ม เติม ภาษี อากร ศก ๓๒๔ หน้า ๔๗๖

มาตรา ๓ ว่าด้วย นาม พระราช บัญญัติ หน้า ๔๗๗

มาตรา ๑๒/10/2366 ” ให้ เสนอ บัตร กระจ ทรอง พระคลัง ขอกฎ หรือ ฎีกา
การ ส่ง เงิน ได้ ตาม คราว หน้า ๔๗๗

ภ

มาตรา	๓	ว่าด้วย	เมื่อภาษีอากรตกแก่ ผู้ใด ให้เสนาบดีกระทรวง พระคลัง ออกตราตั้ง ให้แก่ผู้ ^๕ ที่ได้รับ พระบรม ราชานุญาตผู้ ^๕ ขาดภาษีอากรนั้น ตาม หน้า ที่	หน้า ๕๗๗
มาตรา	๔	ว่าด้วย	ให้เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มีอำนาจ ยก เงิน พระราชบัญญัติ ภาษี อากร ศัก ๓๓๓ หน้า ๕๗๗	หน้า ๕๗๗
มาตรา	๓๓	ว่าด้วย	การ ที่ขึ้น เรื่อง ราว ว่าประมุข	๖๖ ๕๗๗
มาตรา	๓๔	๖๖	การ เชื้อก คิว	๖๖ ๕๗๗
มาตรา	๓๕	๖๖	การ ว่า ประมุข	๖๖ ๕๗๗
มาตรา	๒๐	๖๖	การ ออก ตราตั้ง ตราหน้า	๖๖ ๕๗๗
มาตรา	๒๓	๖๖	การ วาง ใบตั้ง	๖๖ ๕๗๗
มาตรา	๒๒	๖๖	การ ตั้ง เงิน	๖๖ ๕๗๗
มาตรา	๒๔	๖๖	การ ค่า อบรมแก่ ม ^๕ ที่ จะ ยก เงิน ได้ ใน เวลา เดิมควร	๖๖ ๕๗๗
พระราชกำหนด		เครื่อง แต่ง ตัว ข้าราชการ เวช ศัก ๓๒๕		๖๖ ๕๗๖
ประกาศ		ส่งกรานต์		๖๖ ๖๓
๖๖	๖๖	ตั้ง ข้าราชการ เกษตร ออก โฉนด ที่ดิน มณฑลปราจีนบุรี	๖๖	๓๗
๖๖	๖๖	อนุญาต เลื่อน การ พนัน ประเภท ที่ ๓ ในเทศภาค ตะวันออก	๖๖	๕๐
๖๖	๖๖	กำหนด อายุ ความมรฎก ในระหว่างคนถือ ศำณานิสงคาม	๖๖	๓๐๕
๖๖	๖๖	ขยาย เขต ออก โฉนดที่ดิน มณฑลกรุงเทพฯ ศัก ๓๒๕	๖๖	๓๐๖
๖๖	๖๖	เรื่อง โฉนด ใน เมือง หนอง ว่าด้วย ให้เก็บ เงิน ค่า ราชการ ตาม ๐๘/10/๒๕๐๖		
๖๖		เดิม		หน้า ๓๐๗

ม

ประกาศ กระทรวง นครบาล แจ่ง ตำแหน่ง ผู้จตุรทะเบียน รด จ้าง หน้า ๓๐๗

” ” แก้วใจ พระราชบัญญัติ รด ฉาก ศก ๓๒๐ ” ๓๐๘

” ” ขนิบาย พระราชบัญญัติ ฆ่าโค กระบือ แด่ สุกร หัว เมือง ศก ๓๑๘ และ
แก้ว พระราชบัญญัติ เก็บ ภาษี ภายใน ศก ๓๑๓ หน้า ๓๑๘ ๗

ประกาศ เปลี่ยน ตำแหน่ง เสนาบดี กระทรวงวัง ” ๓๒๐

” ” ให้ ใช้ พระราชบัญญัติ อากร คำนำ ศก ๓๒๐ ใน หัว เมือง มณฑล
กรุงเทพ ฯ หน้า ๓๔๖

ประกาศ ตั้ง เสนาบดี กระทรวงวัง และมี แทน เสนาบดี กระทรวงโยธา ” ๓๔๗

” ” ว่า ด้วย การ ตั้ง เจ้า พระราชดำเนิน หัว เมือง ชายทะเล บั๊กซ์ ได้ ” ๓๔๗

” ” บอก ยก เด็ก ครวแดง ใบ ของ ใบ เหยียบ ยุ่ม เต็ม สำหรับ ที่ ดิน คำ บด
ต่าง ๆ แขวง เมือง กรุงเก่า หน้า ๓๕๐

ประกาศ แก้ว รัช และ พิภพ เก็บ เงิน คำนำ ” ๓๕๘

” ” ออก ใบ ประชาน บั๊กซ์ และ ใบ อาชญา บั๊กซ์ อากร คำนำ ” ๓๖๓

” ” ใช้ พระราช บัญญัติ ว่า ด้วย การ เดิน เรือ โฉม นำน น้ำ ฝายาม ” ๓๗๐

” ” ขยาย เขต ออก โฉนด ที่ ดิน มณฑล กรุงเทพ ฯ ศก ๓๒๕ ” ๓๗๐

” ” พระราชทาน อานา จพิเศษ กับ บริษัท ไฟฟ้า มุ่ง ก่อ ของ ทุน จาก ชาติ ” ๓๗๓

” ” ว่า ด้วย ตั้ง กรมการ ตำแหน่ง เกษตร ราชการ เมือง นคร ไชย ศรี และ เมือง
นคร เซิง เทรา หน้า ๓๗๗

ประกาศ ว่า ด้วย ตั้ง เจ้า กรม ปลัด กรม ทะเบียน ที่ ดิน เปลี่ยน นาย ทะเบียน
ที่ ดิน กรุงเทพ ฯ ย้าย นาย ทะเบียน ที่ ดิน เมือง นคร ไชย ศรี และ

08/10/2566

ผู้ ช่วย นาย ทะเบียน ที่ ดิน กรุงเก่า หน้า ๓๗๘

๒

ประกาศ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยในการจัดซื้อที่ดินสร้างทางรถไฟสาย
ตะวันออก หน้า ๒๗๑

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ ว่าด้วยจัดซื้อที่ดินสร้างทางรถไฟสาย
ตะวันออก หน้า ๒๗๓

ประกาศ กระทรวงเกษตรราชการ ว่าด้วยตั้งกรมการตำแหน่งเกษตรราชการ
เมืองชลบุรี หน้า ๒๗๕

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ ว่าด้วยตั้งข้าหลวงจัดที่ดินสร้างทาง
รถไฟสายตะวันออก หน้า ๒๗๕

X ประกาศ กำหนดอัตราเงินผู้ที่ได้เสียภาษีอากรต้องในจำพวกยกเว้นชั่วคราว
ตามพระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร ศก ๓๒๔ หน้า ๓๑๗

X ประกาศ ใช้พระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร ศก ๓๒๕ ตั้งมณฑล ,, ๓๑๗

ประกาศ กระทรวงนครบาล ฉบับที่ ๑ และ ฉบับที่ ๒ ,, ๓๑๑

ประกาศ กรมชนบท ,, ๓๑๑

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ ว่าด้วยตั้งข้าหลวงจัดที่ดินสร้างทางรถไฟสาย
เหนือ หน้า ๓๑๒

ประกาศ อัตราภาคหลวงแร่ ที่บุกมณฑล นครศรีธรรมราช หน้า ๓๒๑

ประกาศ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยยกเว้นการเก็บค่าอาชญาบัตรฆ่า
สุกรใหญ่และสุกรหัน อำเภอ นครไทย และ อำเภอท่าแพ ชัยมณฑล

พิศณุโลก หน้า ๓๒๑

ประกาศ กระทรวงมหาดไทยว่าด้วยให้เก็บค่าราชการในอำเภอพะโต๊ะแขวง
เมืองหลังสวน ตำบล ๕๓ ตำบลตะเภา อำเภอท่าชนะ แขวงเมือง

ชุมพร ปี ๑ คน ละ ๒ บาท หน้า ๓๒๒

- ประกาศ จัตถการ หอพระสมุหคฤษิรญาณ ให้เป็นหอสมุท ดำหรับพระนคร
ศก ๓๒๔ หน้า ๓๒๗
- ประกาศ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย บ่ออาไศรย น้ำไม่ได้ตัดต่อบี ถ้าจับ
สัตว์ในบ่อนั้น ให้เก็บเงินอากรค่าน้ำจับสัตว์ ตารางวา ละ
๑๐ อัฐ หน้า ๓๓๓
- ประกาศ ใช้พระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร ศก ๓๒๕ ในเมืองชลบุรี ๗ ๓๓๒
- ” ” จัตถการตั้งศาลพิเศษ สำหรับพิจารณา คดีวิวาทในระหว่างคน มังคม
สยาม กับคนใน มังคม ฮิตาเดียน หน้า ๓๓๓
- ประกาศ อัตรารับเงินค่าน้ำ ศก ๓๒๕ ” ๓๓๔
- ” ” กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยให้ยกเลขวิชาเก็บเงิน ด้วยต้นไม้เงิน
ทอง ฯลฯ ในบริเวณ ๗ หัวเมืองเปลี่ยนเก็บเงินค่าราชการ หน้า ๔๕๔
- ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ ว่าด้วย ไร่ตัด ๓๖๖ ไร่ปรดณีย์เพิ่มเติมขึ้น
อีก หน้า ๔๕๕
- ประกาศ ใช้ข้อ มังคม ว่าด้วย การยิงสัตว์ ศก ๓๒๔ ” ๔๕๗
- ” ” ตั้งกองข้าหลวงตรวจการ ออกโฉนดที่ดิน ” ๔๗๓
- ” ” ตั้งข้าหลวงตรวจการออกโฉนดที่ดินและข้าหลวงเกษตร ” ๔๗๔
- ” ” กระทรวงโยธาธิการ เรื่อง ตั้งข้าหลวง จัตถการ ทำที่ดินทางรถไฟ
ในมณฑลต่าง ๆ หน้า ๔๗๕
- ประกาศ เพิ่มเติมพระราชบัญญัติเก็บเงินค่าน้ำ ศก ๓๓๗ ” ๔๗๗
- ” ” เพิ่มเติม อัตรารับเงินค่าน้ำ ในมณฑล นครไทรบุรี อีก ๕
ตำบล หน้า ๔๗๗
- ประกาศ กระทรวงนครบาล ฉบับที่ ๓ ที่ ๔ ” ๔๗๘

- ประกาศ กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ ตาม พระราชบัญญัติเพิ่มเติมภาษี
อากร ศัก ๓๒๔ หน้า ๔๗๓
- ประกาศ เก็บค่าน้ำในตำบลทรายมูล แขวงเมืองนครนายก ศัก ๓๒๔ หน้า ๔๗๓
- ” ” ยกเว้น การ เก็บค่าน้ำใน เขต แขวง เมือง วัฒนาค และใน เขต แขวง
เมือง สยามไชย เขต หน้า ๔๗๔
- ประกาศ เก็บเงิน ค่าวิน อนุญาต ร่อน หาดแร่ ” ๔๗๕
- ” ” กระทรวง มหาดไทย ว่าด้วย เก็บเงิน ค่าวาราชการ แก่ ชาย ฉกรรจ์ ใน
ใน มณฑล บุรพา หน้า ๕๐๐
- ประกาศ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย ให้ ใช้ พระราชบัญญัติ ลักษณะ ว่า โศ
กระบือ และ สุนัข ใน เมือง เสียมราชู และ เมือง ศรี โสภณ
เมือง พนมศัก ตั้ง แต่ ร. ศ. ๒๒๕ หน้า ๕๐๓
- ประกาศ กระทรวง โยธาธิการ ว่าด้วย ไปรณีย์ โทรเลข ” ๕๐๒
- ประกาศ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วย เพิ่มเติม กฎเกณฑ์ วิธีจัดการ และ
ตั้งอัตรา เก็บเงินอากร ค่าน้ำ ศัก ๓๒๔ หน้า ๕๐๔
- ประกาศ แก้ไข การเก็บเงิน อากรมโทรศัพ ศัก ๓๒๕ ” ๕๐๖
- ประกาศ แก่ภาษี โรงงานจัดคุษาภิบาลตลาดท่าฉลอมเมืองสมุทรสาคร ” ๕๐๗
- ประกาศ กำหนด ตราเงิน ผู้ที่ ได้ เสีย ภาษี อากร ต้อง ใน จำพวก ยกเว้น รั้ว
คราว ตาม พระราชบัญญัติเกณฑ์ทหาร ศัก ๓๒๔ หน้า ๕๓๐
- ประกาศเพิ่มเติม ห้าม คน แดง กาย ไม่ สมควร มี ให้ เข้า มา ใน พระราชฐาน
ที่เสด็จ ออก หน้า ๕๓๒

ประกาศ	แก้ไข พระราชบัญญัติ อักษร การพนัน ศก ๑๒๐	หน้า	๕๓๒
ประกาศ	จัดซื้อ ที่สร้างคุก	”	๕๓๓
กฎข้อบังคับ	สำหรับอัตราเก็บเงิน ค่านา มณฑล กรุงเทพฯ	”	๕๓๒
กฎเดิมนำที่	ว่าด้วย ตั้ง กองโยธาวิง ขึ้นใน กระทรวงกลั	”	๒๗
”	” ” ” วิธีจัดการ และ ตั้ง อัตราเก็บเงิน อักษร ค่าน้ำ	ความ	
	ความใน พระราชบัญญัติอักษรค่าน้ำ ศก ๑๒๐	หน้า	๕๓
กฎเดิมนำที่	ว่าด้วย กระทรวง นครบาล กำหนด รดจ่าย ที่ ให้จัด ทะเบียน และ		
	เครื่อง นุ่ง ห่มคน ขับ รด	หน้า	๓๓๓
กฎเดิมนำที่	ว่าด้วย วิธีจัดการ และ ตั้ง อัตราเก็บเงิน อักษร ค่าน้ำ ศก ๑๒๐ เพื่อ		
	ใช้ใน หัว เมือง มณฑล กรุงเทพฯ	หน้า	๑๒๓
x	กฎเดิมนำที่ ว่าด้วย วิธีจัดการ และอธิบาย ตาม พระราช บัญญัติเกณฑ์ทหาร		
	ศก ๑๒๔	หน้า	๓๒๓
กฎเดิมนำที่	ตั้ง ขึ้น ตาม ความ ใน มาตรา ๒๘ แห่ง พระราชบัญญัติ ภาษี อักษร		
	ขึ้นใน บัชชอัฐศกจุลศักราช ๑๒๔๗	หน้า	๔๕๖
กฎเดิมนำที่	สำหรับอักษรการพนันให้ ใช้ ในมณฑลขึ้นใน ศก ๑๒๕	หน้า	๕๓๕
ข้อบังคับ	ว่าด้วย เรื่อง เงิน ทด รองจ่ายใน การ ตำรวจ	”	๓๕
”	” สำหรับ นักเขียน ทหารบก ซึ่ง ศึกษาวิชา อยู่ต่าง ประเทศ ตั้ง		
	ไว้ โดยพระบรม ราชานุญาต ศก ๑๒๔	หน้า	๓๓๖
เจ้ญญา	พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ บริษัท ชุคของและคุณาถยามในทุ่ง		
	ฝั่ง ตวนอออก แห่ง แม่น้ำ นครนายก	หน้า	๓๕๒
รายงาน	กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ แพนก กรมธนบัตร	ประจำ	
	ศก ๑๒๓	หน้า	๓๓๓

ประกาศสงกรานต์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

มีพระบรมราชโองการ ให้ประกาศไว้แก่ชนทั้งปวง บรรดาซึ่งนับ
ถือพระพุทธศาสนา และธรรมเนียมวันคืนเดือนปีอย่างเช่นไร ในสยาม
ทราบด้วยกันว่า ในรัตนโกสินทรศก ๑๒๔ หรือปีมะเด็งตั้งปีศักราชนี้ โดย
สุริยคติกาลเป็นปรกตีสู่รทิน ส่วนจันทรคติกาลเป็นปรกติมาศวาร ในปีที่
วันพฤหัสบดีที่ ๓๓ เดือนเมษายนรัตนโกสินทรศก ๑๒๔ เป็นวันมหาสง
กรานต์ พระอาทิตย์จะยกขึ้นสู่ราศีเมษ แต่เกี่ยวมาตั้งแต่เวลา ๓ ยามกับ
๓๖ นาที ในวันพุธที่ ๓๒ เดือนเมษายนรัตนโกสินทรศก ๑๒๔ วันศุกร์
ที่ ๑๔ เป็นวันเนา วันเสาร์ที่ ๑๕ เดือนเมษายนเป็นวันเถลิงศกขึ้นจุลศักราช
ใหม่เป็น ๓๒๖๗ เวลาเช้า ๓ โมงกับ ๑๕ นาที ๓๖ วินาที
เพราะฉะนั้นในปี การซึ่งจะทำบุญตะเต้หนักรัตฤกษ์นั้นเป็น ๓ วัน
คือกำหนดตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๓๓ และวันศุกร์ที่ ๑๔ วันเสาร์ที่ ๑๕ เดือนเมษายน
รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

08/10/2566

ตั้งแต่วันที่ ๓ เดือนเมษายน ให้จัดหมายตั้งข้อบังคับท้องปวงวารีต้น โกลสินทรศก ๑๒๕ และให้ตั้งเลขบนหลังศกนั้น ๓๘ อย่างนี้ตามปีประจำรัชกาลไปกว่าจะเปลี่ยนศกใหม่เทอญ

ถ้าจะจดหมายวันขึ้นเดือน ๕ ตามวิธีจนทรศกตัวอย่างเก่าให้ ใช้ดังนี้ คือตั้งแต่วันพุธที่ ๕ เดือนเมษายนรัตน โกลสินทรศก ๑๒๕ ตรงกับวันพุธเดือน ๕ ขึ้นค่ำ ๓ ไปจนถึงวันศุกร์ ที่ ๗ เดือนเมษายนรัตน โกลสินทรศก ๑๒๕ ตรงกับเดือน ๕ ขึ้น ๓๐ ค่ำ ให้ว่าบมระตั้งยังเป็นศกจุลศักราช ๑๒๐๖ ต่อเมื่อถึงวันเสาร์ที่ ๘ เดือนเมษายนรัตน โกลสินทรศก ๑๒๕ ตรงกับเดือน ๕ ขึ้น ๓๑ ค่ำ ซึ่งแต่วันถึงศกไป ให้ใช้ว่าบมระตั้งลับศกขึ้นจุลศักราชเป็น ๑๒๐๗ ไปกว่าจะเปลี่ยนใหม่

วันศุกร์ที่ ๗ เดือนเมษายนรัตน โกลสินทรศก ๑๒๕ วันหนึ่ง วันอังคารที่ ๒๐ เดือนกนิยายนรัตน โกลสินทรศก ๑๒๕ วันหนึ่ง เปนวันพระราชพิธีประชุม ถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา

วันอังคารที่ ๘ เดือนพฤษภาคมรัตน โกลสินทรศก ๑๒๕ เปนวันพระราชพิธีจรดพระนังคัล

อนึ่งวันวิสาขบูชา ที่นิยมในคัมภีร์พระขรรค์เถาว่า เปนวันประสูติ และตรัสรู้พระ ปรีณิพพานของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ในพรรษาที่ ๔๕ วิสาขบูชา บูรณมีศกในวันศุกร์ที่ ๓๗ เดือนพฤษภาคมรัตน โกลสินทรศก ๑๒๕

วันจันทร์ที่ ๓๗ เดือนกรกฎาคมรัตน โกลสินทรศก ๑๒๕ เปนวันเข้า

วันพุธที่ ๑๖ เดือนสิงหาคม วันขึ้นโกสินทรศก ๑๒๔ เป็นวันเข้า
บั้งฉิมพรรษา

วัน อุดอง พระชนม์พรรษา ตกในวันศุกร์ ที่ ๑๕ เดือนกันยายน วันขึ้น
โกสินทรศก ๑๒๔ เวลา ๓๐ ทุ่มกับ ๔๕ นาที ตามจันทรคติภาค

หนึ่งวันเฉลิมพระชนม์พรรษา โดยทางสุริยคติภาค วันพฤหัสบดี
ที่ ๒๓ เดือนกันยายนวันขึ้นโกสินทรศก ๑๒๕ เวลา ๓๓ ทุ่มกับ ๔๕ นาที ๓๖ วินาที

วันพระราชพิธีฉัตรนั้น ตกในวันอังคารที่ ๒๖ และวันพุธที่ ๒๗
และวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เดือนกันยายนวันขึ้นโกสินทรศก ๑๒๔ ใน ๓ ราตรีนั้น ให้
การเปลื้องฉัตรในวันศุกร์ที่ ๒๙ เดือนกันยายนวันขึ้นโกสินทรศก ๑๒๕

วันศุกร์ที่ ๓๐ เดือนตุลาคมวันขึ้นโกสินทรศก ๑๒๕ เป็นวันมหาปวารณา
ที่เรียกว่าออกพรรษา

พระราชพิธีตั้งเครื่องสดมโหฬารพระมหาเศวตฉัตร ตั้งในวันพฤหัสบดี
ที่ ๘ วันศุกร์ที่ ๑๐ วันเสาร์ที่ ๑๑ เดือนพฤศจิกายนวันขึ้นโกสินทรศก ๑๒๔

วันศุกร์ที่ ๓๐ เดือนพฤศจิกายนวันขึ้นโกสินทรศก ๑๒๔ เป็นวันพระ
ราชพิธีจองเปรียงยกโคมไชย

หนึ่งการนักขัตฤกษ์เฉลิมฉัตรพรรษาตกในวันพุธที่ ๑๕ และวัน
พฤหัสบดีที่ ๑๖ และวันศุกร์ที่ ๑๗ เดือนพฤศจิกายนเหมือนสักกัณเฑาะว์ ให้พระ
บรมวงษานุวงศ์ และข้าทูลลอองธุลีพระบาทและราษฎรทั้งปวงบรรดาที่จะ
ตกแต่งสถานที่ต่าง ๆ ๐๘/10/2566 แม้มีน้ำใจจะจุดประทีปฉลองพระเดชพระคุณ และ
เล่นนักขัตฤกษ์ต่าง ๆ จงทำในกำหนดทั้ง ๓ วันที่กำหนดมานี้

วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายนรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕ เป็นวันประชุมถวายบังคมพระบรมรูป

วันเสาร์ที่ ๒๕ เดือนพฤศจิกายนรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕ เป็นวันตั้งโคม

พระราชพิธีขี้มพวยเริ่มตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๑ เดือนมกราคมเป็นต้นไป จนถึงวันพุธที่ ๓๐ เดือนมกราคม ๓๐ ราตรีนี้ ให้การเป็นเสร็จในวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ เดือนมกราคมรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕

หนึ่งวันเฉลิมพระชนม์พรรษา • ตั้งเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชสยามมกุฎราชกุมาร ตามสุริยคติภาคตรง ในวันอังคารที่ ๒ เดือนมกราคมรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕

พระราชพิธีขี้มพวย เริ่มตั้งแต่วันพุธที่ ๓๐ เป็นต้นไป จนถึงวันอาทิตย์ที่ ๑๕ เดือนมกราคมใน ๕ ราตรีนี้ ให้การเป็นเสร็จในวันจันทร์ที่ ๑๕ เดือนมกราคมรัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕

ถ้าจะทำมาฆบูชาจากรุงรัตนนิบาต ซึ่งนิยมว่าเป็นวันประชุมพระดาวก ๑๒๕๐ พระองค์ พระผู้มีมาตมพุทธเจ้าได้ทรงแสดง โอวาทปาฏิโมกข์ ณท่าม กดาง ที่ ประชุม นั้น กำหนด วัน พุธหัตถ์ที่ ๘ เดือนกุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕ ในวันนั้นผู้พอพรหมณ์จะได้ ทำพิธีสัจวารัตริณ เกวศถาน

พระราชพิธีสมโภชระดิงนี้ เริ่มตั้งแต่วันอังคารที่ ๒๐ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕ และวันพุธที่ ๒๑ และวันพฤหัสบดีที่ ๒๒ และวันศุกร์ที่ ๒๓ ใน ๔ ราตรีนี้ ให้การเป็นเสร็จในวันเสาร์ที่ ๒๕ เดือนมีนาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๕

08/10/2566

หนึ่ง วันเวลา พระอาทิตย์จะเปลี่ยน ษัณราชี่ใหม่ เรียกว่าสังกรวนต์เดือน
แะพระอาทิตย์สถิตยอนราชี่ห้ามวันตฤถิมหาสุญ

พระอาทิตย์จะยกขึ้นสู่ราชี่เมษ วันพุธที่ ๑๒ เดือนเมษายนรัตน โกสินทร
ศีก์ ๑๒๕ เวลา ๓ ยามกับ ๓๐ นาที เป็นวันไป จนถึงวันเสาร์ ที่ ๑๓ เดือน
พฤษภาคมรัตน โกสินทร ศีก์ ๑๒๕ เวลา ๗ ทุ่มกับ ๓๐ นาที

เดือน ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๖ แะวันอังคารที่ ๒๕ เดือนเมษายน รัตน
โกสินทร ศีก์ ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่ณราชี่พฤษภ ไป
จนถึงวันพุธที่ ๑๕ มิถุนายนรัตน โกสินทรศีก์ ๑๒๕ เวลาเช้า ๕ โมงกับ ๑๒ นาที

เดือนหกวันพุธที่ ๓๐ แะวันจันทร์ที่ ๒๒ เดือนพฤษภาคมรัตน โกสินทร
ศีก์ ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่ณราชี่มถุน ไปจนถึงวันเสาร์
ที่ ๑๕ เดือนกรกฎาคมรัตน โกสินทรศีก์ ๑๒๕ เวลา ๓ยามกับ ๑๒ นาที

เดือนเจ็ดวันพุธที่ ๗ แะวันอาทิตย์ที่ ๒๕ เดือนมิถุนายนรัตน โกสินทร
ศีก์ ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่ณราชี่กรกฎ ไปจนถึงวันพุธที่
๑๖ เดือนสิงหาคมรัตน โกสินทรศีก์ ๑๒๕ เวลาบ่าย ๓ โมงกับ ๑๒ นาที

เดือนแปดวันจันทร์ที่ ๓๐ แะวันเสาร์ที่ ๒๒ เดือนกรกฎาคมรัตน โกสินทร
ศีก์ ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่ณราชี่สิงห์ ไปจนถึงวันเสาร์
ที่ ๑๖ เดือนกันยายนรัตน โกสินทรศีก์ ๑๒๕ เวลาบ่าย ๕ โมงกับ ๔๘ นาที

เดือนเก้าวันอาทิตย์ที่ ๖ แะวันศุกร์ที่ ๒๕ เดือนสิงหาคมรัตน โกสินทร
ศีก์ ๑๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญ ด้วยยกไปสู่ณราชี่กันย ไปจนถึงวันจันทร์ที่ ๑๐ เดือน
ตุลาคมรัตน โกสินทร ศีก์ ๑๒๕ เวลา ๑๐ ทุ่มกับ ๒๕ นาที

เดือนสิบวันศุกร์ที่ ๘ และวันศุกร์ที่ ๒๒ เดือนกันยายนรัตนโกสินทร
ศักราช ๒๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญญ ด้วยยกไปสู่ณราชันตุต ไปจนถึงวันพุธที่
๑๕ เดือนพฤศจิกายนรัตนโกสินทร ศักราช ๒๒๕ เวลา ๘ ทุ่มกับ ๒๕ นาที

เดือนสิบเอ็ดวันอาทิตย์ที่ ๘ และวันพุธที่ ๒๕ เดือนธันวาคม รัตนโกสินทร
ศักราช ๒๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญญ ด้วยยกไปสู่ณราชันพิศิจิ ไปจนถึงวันศุกร์
ที่ ๑๕ เดือนธันวาคมรัตนโกสินทรศักราช ๒๒๕ เวลาบ่าย ๒ โมงกับ ๒๕ นาที

เดือน สิบสอง วันพุธที่ ๘ และวันพุธที่ ๒๒ เดือน พฤศจิกายน รัตน
โกสินทรศักราช ๒๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญญ ด้วยยกไปสู่ณราชันตุ ไปจนถึงวัน
เสาร์ที่ ๓๑ เดือนมกราคมรัตนโกสินทรศักราช ๒๒๕ เวลา ๕ ทุ่มกับ ๒๕ นาที

เดือนอ้ายวันพุธที่ ๖ เดือนธันวาคมรัตนโกสินทรศักราช ๒๒๕ เป็นวัน ตฤถิมหา
สุญญ ด้วยยกไปสู่ณราชันมิงกร ไปจนถึงวันจันทร์ที่ ๓๑ เดือนกุมภาพันธ์
รัตนโกสินทร ศักราช ๒๒๕ เวลาเช้า ๒ โมง

เดือนยี่วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ เดือนธันวาคม และวันศุกร์ที่ ๑๒ เดือนมกราคม
รัตนโกสินทร ศักราช ๒๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญญ ด้วยยกไปสู่ณรัชกุมภ ไปจน
ถึงวันอังคารที่ ๓๑ เดือนมีนาคมรัตนโกสินทรศักราช ๒๒๕ เวลา ๘ ทุ่มกับ ๔๘ นาที

เดือน สาม วัน อังคารที่ ๑ และวันอังคารที่ ๓๑ เดือนกุมภาพันธ์
รัตนโกสินทร ศักราช ๒๒๕ เป็นวันตฤถิมหาสุญญ ด้วยยกไปสู่ณราชันมิงกร ไปจน
ถึงวันศุกร์ที่ ๓๑ เดือนเมษายนรัตนโกสินทรศักราช ๒๒๕ เวลาเช้า ๓ โมงกับ ๑๖ นาที

เดือนสี่วันอังคารที่ ๒๗ เดือนกุมภาพันธ์รัตนโกสินทร ศักราช ๒๒๕ เป็นวัน
ตฤถิมหาสุญญ

อนึ่งฉะฉวมต่งวะนะ ซึ่งนิยมตามวชิรปักชชะณะนาเป็นวันทักษษาพระ

อุโบสถ แล ประชุมฟังธรรม ซึ่งยกเยงกนกับวันพระตามปรกติ ที่รู้ตัว
กัน ในชาวสยามประเทศทั้งปวงนั้น

ในปีมะเสงต์ปีตศักราช ๑๒๖๐ เป็นต้นไป จนถึงวันเสาร์แรม ๑๕ ค่ำเดือน ๕ ปีมะเสงต์
ปีตศักราชเป็น ๑๘ วัน

วันพฤหัสบดีขึ้นค่ำ ๓ และวันศุกร์ ขึ้น ๘ ค่ำในเดือนหกวันอาทิตย์ ขึ้น
ค่ำ ๑ และวันจันทร์ ขึ้น ๘ ค่ำในเดือนแปด

วันพุธขึ้นค่ำ ๑ และวันพฤหัสบดีขึ้น ๘ ค่ำ ในเดือนสิบวันเสาร์ ขึ้นค่ำ ๑
และวันอาทิตย์ ขึ้น ๘ ค่ำ และวันอาทิตย์แรมค่ำ ๑ และวันจันทร์แรม ๘ ค่ำ
ในเดือนสิบสอง

วันอังคารขึ้น ๑ ค่ำ และวันพุธขึ้น ๘ ค่ำ และวันพุธแรม ๑ ค่ำ และ
วันพฤหัสบดีแรม ๘ ค่ำ ในเดือนยี่

วันศุกร์ ขึ้นค่ำ ๑ และวันเสาร์ ขึ้น ๘ ค่ำ และวันเสาร์แรมค่ำ ๑ และวัน
อาทิตย์แรม ๘ ค่ำ ในเดือนสี่

รวม ๑๘ วันนั้นออกจาก ๑๘ วันเท่านั้นคงต้องกนกับวันพระตามปรกติ

อนึ่งในรัตนโกสินทร ศักราช ๑๒๕ นี้ วันอังคารเป็นวันธงไชย วันพฤหัสบดี
เป็นวัน อธิปัตติ และ วัน จันทร์ เป็น วัน อุบาทว์ และ วัน เสาร์ เป็น วัน

พระราชบัญญัติรถจ้าง รัตนโกสินทร ศก ๑๓๔

พระราชปรารภ

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่าในดมัยนี้สมควรจะมี กฎหมายสำหรับบังคับการใช้รถจ้าง ในกรุงเทพฯ ชั่วไว้ ให้เป็นหลักถาน คึงทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

นามและกำหนดให้ใช้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ มีนามว่า พระราชบัญญัติรถจ้าง รัตนโกสินทร ศก ๑๓๔ และให้ตั้งมีชื่อใช้ เป็นกฎหมาย เมื่อพ้นสองเดือน ตั้งแต่เวลาที่ได้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาไป

รถจ้างต้องจดทะเบียน

มาตรา ๒ บรรตารรถที่จะใช้ เป็นรถ สำหรับให้เช่า หรือรับจ้าง ในเขตร์ แวงกรุงเทพฯ นั้น ต้องจดทะเบียน และรับใบอนุญาตสำหรับเวลาคราวละ หกเดือนที่เจ้าพนักงาน ซึ่งเสนาบดีกระทรวงนครบาลจะได้ตั้ง ขึ้นสำหรับกวร ส่วนนั้นและเรียกว่า เจ้าพนักงานจดทะเบียนรถจ้าง และเจ้าพนักงานนั้นต้อง ถือใบอนุญาตทะเบียน สำหรับจดทะเบียนรถจ้างลงไว้ เป็นสำคัญ ตามลำดับ ชนิดรถแบ่งเป็นรถชนิดหนึ่ง รถชนิดที่สอง รถชนิดที่สาม และรถชนิดที่สี่

อธิบายชนิดรถจ้าง

มาตรา ๓ รถจ้างชนิดที่หนึ่งนั้น คือรถที่มีล้อฐานอย่างที่เราเรียกกันว่า

รถคู่ (หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่าจ๊อคอเรียเฟ้น) เทียมมาคู่และบรรทุกคน โดยล้านได้ ไม่เกินกว่าสี่คน

รถจ้างชั้นที่สองนั้น คือรถชนิดเดียวกับที่ระมาเดอ แต่เทียมมาเดี่ยว

และบรรทุกคนโดยล้านได้ ไม่เกินกว่าสามคน

รถจ้างชั้นที่สามนั้น คือรถที่มีเก้ง อย่างที่เรียกกันว่ารถเก้ง เทียมมาเดี่ยว

และบรรทุกคนโดยล้านได้ ไม่เกินกว่าสี่คน

รถจ้างชั้นที่สี่นั้น คือรถเทียมมาคู่ สำหรับบรรทุกของต่าง ๆ อย่างเดียว

และไม่ใช้สำหรับคนโดยล้าน

เด็กที่มีอายุต่ำกว่าสิบปีสองคน ให้นับว่าเท่ากับคนโดยล้านธรรมดาหนึ่งคน

ต้องจดทะเบียนทุกหกเดือน

มาตรา ๕ บรรดารถจ้างทั้งหลาย ต้องมีใบอนุญาต และจดทะเบียน

สำหรับเวลาหกเดือนข้างหน้านี้ ในวันที่ ๓ มิถุนายน ครึ่งหนึ่ง และใน

วันที่ ๓ ธันวาคมครึ่งหนึ่ง เดิมรถทุกใบ แต่ถารถใดที่มีใบ ไซเป็นรถจ้างอยู่แล้ว

ในวันกำหนดจดทะเบียนคราวที่ถัดมาเท่านั้น เจ้ารถจะขอจดทะเบียนและรับ

ใบอนุญาตในเวลาใด โดยต้องเสียค่าธรรมเนียมเต็มสำหรับเวลาหกเดือน

และใช้ได้เพียงคราวเดียวหกเดือนที่ก่ตั้งเป็นใบอนุญาต

ถารถจ้างที่จดทะเบียนแล้วรถใด เปลี่ยนเจ้าของในระหว่างเวลาหกเดือน

คราวใด รถนั้นคือจดทะเบียนใหม่. ในชื่อเจ้าของที่เปลี่ยนใหม่นั้น

ต้องจดทะเบียนเจ้าของรถยนต์

มาตรา ๕ วรรคที่ ๓ มีเจ้าของร่วมกันหลายคน เจ้าของที่จะต้อง ลงชื่อ
ในใบอนุญาตสำหรับรถนั้น ต้องเป็นผู้ที่เจ้าของร่วมกันพร้อมใจกัน ตั้งให้
เป็นผู้แทน และถ้าต่อไปมีคดีเกิดขึ้นโดยลักษณะพระราชบัญญัติคน อย่างหนึ่ง
อย่างใดจะต้องถือว่าผู้หนึ่งเหมือนหนึ่งเป็นเจ้าของรถนั้นแต่ผู้เดียว แต่อย่างไรก็ดี
ความในมาตรานี้ ย่อมไม่เป็นเหตุ ยกเว้นความรับผิดชอบ ให้พ้นจาก
เจ้าของทุกคนที่ร่วมกันเป็นเจ้าของรถนั้น โดยอย่างหนึ่งอย่างใดได้

คำร้องขอให้จดทะเบียน

มาตรา ๖ เจ้าของรถผู้ใด มีประสงค์จะจดทะเบียนรถของตนสำหรับ
ใช้เป็นรถจ้าง ก็ให้ มีคำขอและแจ้งชนที่จะให้จรถนั้น ไปยังเจ้าพนักงาน
จดทะเบียน และเอารถนั้นไปให้เจ้าพนักงานตรวจจดจำรถ และในเวลานั้น
สมควรตามที่เจ้าพนักงานจะนับ

เจ้าพนักงานตรวจแล้วต้องชี้ขาดว่า รถนั้นสมควรหรือไม่สมควรจะจ
ทะเบียน ในชั้นที่ขอให้จรถนั้น แล้วให้จดทะเบียนหรือไม่รับจดทะเบียน
แต่การ

ขอความจะจดทะเบียน

มาตรา ๗ ข้อความที่จะต้องจดในทะเบียน และในใบอนุญาตที่จะออกให้
แก่เจ้าของรถนั้น คือ

๑. ชันและเครื่องหมายที่จะให้ประจำรถ

08/10/2566

๒. ชื่อและตำบลบ้านของเจ้าของรถ และตำบลที่ผู้นั้นตั้งโรงรถ

ค่าธรรมเนียม

มาตรา ๘ อัตราค่าธรรมเนียม ใบอนุญาตสำหรับรถจักรยานที่หนึ่ง
เงินสิบสองบาท สำหรับรถจักรยานที่สอง เงินเก้าบาท สำหรับรถจักรยานที่สาม
เงินหกบาท สำหรับรถจักรยานที่สี่ เงินสามบาท

รถที่รับจ้าง โดยไม่มีใบอนุญาตกำหนดโทษ

มาตรา ๘ ถ้ามีรถรับจ้าง โดยไม่มีใบอนุญาตกองตระเวนจะจับรถนั้น
พร้อมทั้งมา และเครื่องเทียบมานั้นไว้ก็ได้ และเจ้าของรถนั้น เมื่อ
พิจารณาเป็นคดีที่ศาลอันสมควร ต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่า
ร้อยบาทก็ได้

บรรดาอัตราและมา ที่ต้องจับโดยลักษณะพระราชบัญญัตินี้ เมื่อเจ้าของ
จะรับคืนไป ต้องเสียค่าธรรมเนียมในส่วนของรถนั้นจะสามสิบสองอัฐ และใน
ส่วนของมาตัวหนึ่งจะสองบาท คิดตั้งแต่วันที่จับเสียก่อนจึงจะรับไปได้

ถ้าภายในสองเดือน ตั้งแต่วันที่จับรถและมาแต่เครื่องมาไว้ ไม่มีผู้ใด

มาติดตามร้องว่าเป็นเจ้าของ ก็ให้เอารถและมาแต่เครื่องมาไว้ประกาศ
โฆษณาโดยสมควร แล้วออกขายทอดตลาดอย่างทรัพย์สินที่ไม่มีเจ้าของ
ติดตาม และเงินที่ขายได้เป็นของรัฐแต่ถ้าแม่ไมเจ้าของมาติดตาม
ภายในเวลาที่ว่า มาแล้วนั้น ผู้นั้นต้องเสียค่าปรับตามโทษปรับและค่า
ธรรมเนียมการรักษาคิดตั้งแต่วันที่จับเสียก่อน จึงจะยอมให้รับไปได้

อนึ่งถ้าแม่ไมเจ้าของมาติดตามภายในเวลาหกเดือนตั้งแต่วันที่จับไว้แล้ว ก็ให้
คิดเงินค่าปรับตามโทษปรับ และค่าธรรมเนียมการรักษาสองเดือนตั้งแต่วันที่

มาแต่^๒ หรือออกจากเงินค่าที่ขายทอดตลาด^๒ เงิน^๒ เหลือ^๒ มาก^๒ น้อย^๒
เท่าใดให้^๒ เจ้า^๒ ของ^๒ รับ^๒ ไป

การตรวจและกำหนดโทษ

สำหรับ^๒ การ^๒ ใช้^๒ รถ^๒ ที่^๒ ไม่^๒ ได้^๒ มควร^๒ ฯลฯ^๒

มาตรา ๓๐ เจ้าพนักงานจดทะเบียน และเจ้าพนักงานกองตระเวน^๒ ที่มี^๒
ตำแหน่ง^๒ สูง^๒ กว่า^๒ ตำรวจ^๒ ใหญ่^๒ มี^๒ อำนาจ^๒ ชดเชย^๒ ด้วย^๒ กฎหมาย^๒ ที่^๒ จะ^๒ ตรวจ^๒ บรรดา^๒รถ^๒
จ้าง^๒ ที่^๒ รับ^๒ ไป^๒ อนุญาต^๒ พระราชบัญญัติ^๒นี้^๒ พระ^๒ชน^๒ที่^๒ มา^๒ และ^๒ เครื่อง^๒ เทียม^๒ มา^๒ สำหรับ^๒
รถ^๒นั้น^๒ ใด^๒ ได้^๒ เห็น^๒ ไม่^๒ ว่า^๒ ก็^๒ ครัง^๒ ตาม^๒ ที่^๒ จะ^๒ เห็น^๒ ได้^๒ มควร^๒ และ^๒ เมื่อ^๒ เห็น^๒ ว่า^๒ เครื่อง^๒ เทียม^๒
มา^๒ หรือ^๒ รถ^๒ ใด^๒ มี^๒ เอก^๒ พร้อง^๒ ไม่^๒ ได้^๒ มควร^๒ ใช้^๒ การ^๒ รับ^๒ จ้าง^๒ ประชาชน^๒ ก็^๒ ให้^๒ เจ้า^๒ พนักงาน^๒
จดทะเบียน^๒ เรียก^๒ เขา^๒ ไป^๒ อนุญาต^๒ สำหรับ^๒ รถ^๒ นั้น^๒ ภาย^๒ นี้^๒ จน^๒ กว่า^๒ จะ^๒ ได้^๒ แยก^๒ การ^๒ ที่^๒
บกพร่อง^๒ นั้น^๒ ให้^๒ เป็น^๒ ที่^๒ เรียกว่า^๒ รัชช^๒ ถ้า^๒ ใน^๒ ระยะเวลา^๒ ที่^๒ ยึด^๒ ไป^๒ อนุญาต^๒ ไว้^๒ นั้น^๒ ยัง^๒ ใช้^๒
รถ^๒ นั้น^๒ เป็น^๒ รถ^๒ จ้าง^๒ อยู่^๒ เจ้า^๒ ของ^๒ รถ^๒ จะ^๒ ต้อง^๒ แคว้น^๒ ความ^๒ ผิด^๒ เท่า^๒ กับ^๒ ใช้^๒ รถ^๒ จ้าง^๒ ที่^๒ ไม่^๒ มี^๒
ใบอนุญาต

ป้ายประจำรถ

กำหนดโทษสำหรับ^๒ การ^๒ ใช้^๒ ป้าย^๒ ปดอม

มาตรา ๓๑ เจ้าพนักงานจดทะเบียน ต้อง^๒ จ้าง^๒ ป้าย^๒ มี^๒ เลข^๒ ตัว^๒ คัญ^๒ ที่^๒ จะ^๒ ให้^๒
ติด^๒ ประจำ^๒ ข้าง^๒ หลัง^๒ รถ^๒ จ้าง^๒ ใน^๒ เวลา^๒ ที่^๒ จดทะเบียน^๒ นั้น^๒ ทุก^๒ ๆ^๒ รถ^๒ ใน^๒ ที่^๒ ๆ^๒ คน^๒ ทั้ง^๒ หาย^๒
ขาด^๒ เห็น^๒ ได้^๒ ง่าย^๒ ถ้า^๒ ผู้^๒ ใด^๒ เขา^๒ มาย^๒ อื่น^๒ ที่^๒ ปดอม^๒ ให้^๒ เหมือน^๒ มาย^๒ ที่^๒ เจ้า^๒ พนักงาน^๒ จ้าง^๒
ให้^๒ นั้น^๒ มา^๒ ติด^๒ กับ^๒ รถ^๒ ใด^๒ โดย^๒ บราร^๒ ัด^๒ นา^๒ จะ^๒ หด^๒ ถก^๒ ดวง^๒ หรือ^๒ หัก^๒ ใต้^๒ ขอบ^๒ มง^๒ คับ^๒
ใด^๒ ๆ^๒ ใน^๒ พระ^๒ราช^๒บัญญัติ^๒นี้^๒ ถ้า^๒ พิจารณา^๒ เป็น^๒ ด้^๒ ย^๒ ผู้^๒ นั้น^๒ แคว้น^๒ ความ^๒ ผิด^๒ ของ^๒ ระวัง

โทษจำคุกไม่เกินกว่าสามเดือนหรือปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าสองร้อยบาท หรือ
โทษทั้งสองฐานนั้นก็ได้

ถ้าทำร้ายหาย

มาตรา ๔๒ ถ้าร้ายรถโต ตบตีหรืออันไม่ซื่อเจ้าของรถต้องขอเปลี่ยน
ป้ายใหม่ ต่อเจ้าพนักงานจดทะเบียน ๗ ต้องจ่ายป้ายใหม่มีตราสำคัญ
อย่างเดียวกับป้ายเดิมให้ โดยไม่คิดเอาเงิน ถ้าร้ายรถโตหาย เจ้าของรถ
ต้องรีบแจ้งความต่อเจ้าพนักงานจดทะเบียน ๗ ต้องจ่ายให้ใหม่มีตราสำคัญ
อย่างเดียวกับป้ายที่หาย และเจ้าของรถต้องใส่ คาป้ายเป็นเงินสองบาท

ถ้ารถโตใช้เป็นรถจ้างโดยไม่ป้าย ให้ถือว่ารถนั้นเป็นรถที่รับจ้าง
โดยไม่มีใบอนุญาตตามกฎหมาย

คนขับรถ

ใบอนุญาตสำหรับคนขับรถ

มาตรา ๓๓ ห้ามมิให้คนผู้ใดขับรถจ้าง นอกจากคนที่ได้จดทะเบียน
และรับใบอนุญาตสำหรับเป็นคนขับรถจากเจ้าพนักงานจดทะเบียน และห้าม
มิให้ออกใบอนุญาตนั้น ให้แก่ผู้ใดที่ไดรับโทษผู้ร้ายดกทรัพย์ ในระหว่าง
สามปีตั้งแต่วันที่พิจารณาเป็นคดี และห้ามมิให้ออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ใด
ที่เจ้าพนักงานจดทะเบียน เห็นลักษณะว่าเป็นคนมีอายุต่ำกว่าสิบแปดปี

ใบอนุญาตใช้ ได้เพียงหกเดือน

มาตรา ๓๔ การออกใบอนุญาต สำหรับคนขับรถจ้างนั้น ให้ ออก
ในวันที่หนึ่งมิถุนายนครั้งหนึ่ง และในวันที่หนึ่งธันวาคมครั้งหนึ่งเสมอทุกปี

บรรดาใบอนุญาตที่ออกในคราวนี้นั้น ให้ใช้ได้เพียงเวลาหกเดือนต่อจากวันที่ออกนั้น แต่ถ้าในระหว่างเวลาหกเดือนเวลาใดเวลาหนึ่งมีผู้ใดขอรับใบอนุญาตเป็นคนชั่วคราว เจ้าพนักงานจดทะเบียนจะออกให้สำหรับใช้ได้เพียงครบหกเดือน คราวที่กำลังจะไปอยู่นักใด ในใบอนุญาตทุกฉบับต้องมีเลขประจำฉบับเป็นสำคัญ และวันที่ออกและชื่อตัวตำบลบ้าน และประมาณอายุของผู้รับใบอนุญาตนั้นด้วย แล้วให้ผู้รับใบอนุญาตนั้น ประทับรอยฝ่ามือของตนในใบอนุญาตนั้นเป็นสำคัญ ในเวลาที่ออกใบอนุญาตให้ไปนั้น เจ้าพนักงานจดทะเบียนต้องคัดเนื้อความย่อ ของข้อบังคับในพระราชบัญญัตินั้น ส่วนที่ว่าด้วยคนชั่วคราว และโทษสำหรับความผิดของคนชั่วคราวนั้น ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตนั้นไปด้วยฉบับหนึ่ง และบรรดาข้อความที่แจ้งในใบอนุญาตที่ออกนั้น ก็ให้จัดไว้ในทะเบียนสำหรับส่วนนั้น ซึ่งคงมีอยู่ในที่ว่าการของเจ้าพนักงานจดทะเบียนด้วย

หนึ่งเมื่อก่อนจะออกใบอนุญาตสำหรับเป็นคนชั่วคราวให้แก่ผู้ใดนั้น เจ้าพนักงานจดทะเบียนต้องพิจารณาให้เป็นที่แน่แก่ใจว่า

- ๑ ผู้ที่ขอรับใบอนุญาตนั้นเข้าใจการชั่วคราว
- ๒ ผู้นั้นรู้ภาษาไทยพอเข้าใจได้ว่า คนโดยส่วนประสังค์จะไปที่ไหน
- ๓ ผู้นั้นรู้จักบริเวณกรุงเทพฯ พอสามารถที่จะชั่วคราวไปยังที่ต่างๆ ตาม

ประสงค์ของคนโดยส่วนเพื่อเป็นที่แน่แก่ใจในส่วนเหล่านี้ ควรให้เจ้าพนักงาน

๐8/10/2566
 จทะเบียนชกถามชุนุน และให้ผู้นั้นชั่วคราวพาเจ้าพนักงานจดทะเบียนเอง

หรือพนักงานรอง ๆ ไปยังตำบลต่าง ๆ ที่รู้จักกันโดยดี อยู่ทั่วไปเป็นการ
ทอดของด้วย

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

มาตรา ๑๕ ให้เรียกค่าธรรมเนียมใบอนุญาตสำหรับคนขับรถ ที่ออก
โดยลักษณะพระราชบัญญัติคนขับรถหนึ่งบาท และในเวลาที่จะออกใบอนุญาต
ให้แก่คนขับรถคนใดนั้น ให้เจ้าพนักงานจดทะเบียนจ่ายแผ่นเครื่องหมาย
ทำด้วยเหล็กหรือทองเหลือง มีเลขลำดับคู่กันกับเลขลำดับประจำใบ
อนุญาตจากรีกในนั้น ให้แก่ผู้นั้นด้วย

ต้องใช้แผ่นเครื่องหมายติดอยู่กับตัว

มาตรา ๑๖ คนขับรถที่ได้รับแผ่นเครื่องหมายดังกล่าวมาแล้วนั้น เมื่อ
เวลาทำการขับรถจ้างและเวลาไปในศาลใด ๆ ต้องผูกแผ่นเครื่องหมายด้วย
สายหนังที่แขนซ้ายเห็นข้อข้อออก ให้คนทั้งหลายเห็นเลขลำดับ ที่ประจำ
แผ่นเครื่องหมายนั้นได้ โดยง่าย ถ้าคนขับรถคนใดละเลยไม่กระทำตามข้อ
บังคับในมาตรานี้ ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับคราวหนึ่งเป็นเงินไม่เกินกว่า
ยี่สิบบาท

คนขับรถโดยไม่มีใบอนุญาต ฯลฯ

มาตรา ๑๗ ถ้าเจ้าของรถจ้างคนใดเป็นใจ ให้คนผู้ใดที่มีได้ มีอนุญาต
เป็นคนขับรถ ทำการขับรถ เจ้าของรถผู้นั้นมีความผิด ต้องระวางโทษ
ปรับเป็นเงินคราวหนึ่งไม่เกินกว่าร้อยบาท และคนผู้ใดที่ทำการขับรถจ้าง

โดยมิได้รับใบอนุญาตซึ่งที่กล่าวมาแล้ว ผู้ที่มีความผิดต้องระวางโทษปรับ
เป็นเงินไม่เกินกว่าห้าสิบบาท หรือจำคุกไม่เกินกว่าหนึ่งเดือน หรือโทษ
ทั้งสองสถานทุกคราวที่ทําผิดก็ได้

เอาใบอนุญาต

หรือแผ่นเครื่องหมายให้คนอื่นใช้กำหนดโทษ

มาตรา ๓๗ ถ้าคนซึ่งบรรลุนิติภาวะได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ เขา
ใบอนุญาตหรือแผ่นเครื่องหมายที่ตนได้รับจากเจ้าพนักงาน โอนหรือให้ ยืม
หรือยอมให้ผู้อื่นเอาไปใช้หรือแต่งกายก็ดี และคนผู้ใดนอกจากคนซึ่งบรรลุน
เอาใบอนุญาตหรือแผ่นเครื่องหมายเช่นนั้นไปใช้ หรือแต่งกายก็ดี ผู้หนึ่ง ๆ มี
ความผิด ต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าห้าสิบบาท หรือจำคุก
หนึ่งเดือนหรือโทษทั้งสองสถานก็ได้ และถ้าคนผู้ใดใช้ หรือแต่งกาย หรือมี
แผ่นเครื่องหมายปลอมเหมือน หรือตั้งใจจะให้เหมือนกับ แผ่นเครื่องหมาย
เจ้าพนักงานจ่ายตามลักษณะพระราชบัญญัตินี้ โดยผู้หนึ่งเจตนาหลอกลวงหรือ
หลอกลวงเพียงข้อบังคับ ในพระราชบัญญัตินี้ ผู้หนึ่งมีความผิดต้องระวางโทษ
ปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าร้อยบาท หรือจำคุกไม่เกินกว่าสองปี หรือโทษ
ทั้งสองสถานก็ได้

อัตราค่าเช่ารถ

มาตรา ๓๘ อัตราค่าเช่ารถจางนนท์ให้กำหนดดังต่อไปนี้ คือ

รถชนิดที่ ๓

ค่าเช่าชั่วโมงแรก หรือภายในชั่วโมงแรกราคาเงิน ๒ บาท ชั่วโมง
ต่อไปหรือภายในชั่วโมงเพิ่มค่าเช่าชั่วโมงหรือภายในชั่วโมงละ ๑ บาท

๓๗

๕๘
รถชนที่ ๒

ค่าเช่าชั่วโมงแรก หรือภายในชั่วโมงแรกราคาเงิน ๓ บาท ๓๒ ชั่วโมง
ชั่วโมงต่อไป หรือ ภายใน ชั่วโมง เพิ่มค่าเช่า ชั่วโมง หรือ ภายใน
ชั่วโมง ละ ๔๘ ชั่วโมง

๕๙
รถชนที่ ๓

ค่าเช่าชั่วโมงแรก หรือภายในชั่วโมงแรกราคาเงิน ๓ บาท ชั่วโมง
ต่อไปหรือภายในชั่วโมงเพิ่มค่าเช่าชั่วโมงหรือภายในชั่วโมงละ ๓๒ ชั่วโมง

๖๐
รถชนที่ ๔

ค่าเช่าระยะทางห้าสิบเส้น หรือภายในห้าสิบเส้นระยะแรกราคาเงิน ๒ บาท
ทุกระยะทางห้าสิบเส้นหรือภายในห้าสิบเส้นต่อไป เพิ่มค่าเช่าระยะละ ๓๒ ชั่วโมง

อนึ่งให้เป็นที่เข้าใจว่า ข้อความทั้งหลายในพระราชบัญญัตินี้ ไม่เป็น
เครื่องขัดขวางที่จะมีให้คนขับรถหรือเจ้าของรถคนใด ต้องถือและกระทำตาม
สัญญาอย่างใด ๆ ที่คนขับของจริงรับเงินค่าเช่ารถต่ำกว่าอัตราที่กำหนด
ไว้ในพระราชบัญญัตินี้

บัญญัติอัตราค่าเช่ารถ

มาตรา ๒๐ เจ้าพนักงาน จุด ทะเบียน ต้อง จ่าย บัญชี อัตราค่าเช่ารถจ้าง
เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
พร้อมทั้งข้อความย่อของข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องหน้าที่ของคนขับรถ ตาม
ที่เจ้าพนักงานจุดทะเบียนเห็นควรจะชี้แจงตามความประสงค์ของนั้น ให้แก่เจ้า

ของรถจ้างทุกคน และเจ้าของรถจ้างต้องขอใบอนุญาต หรือสำเนาใบอนุญาต ค่าเช่ารถ อย่างที่อ่านได้ โดยที่คนนั้นเปิดไว้ข้างในรถในแห่งใดแห่งหนึ่ง ตามที่ เจ้าพนักงานจดทะเบียนจะบังคับ ถ้าเจ้าของรถคนใดไม่ทำเช่นนั้นมีความผิด ของระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าห้าสิบบาทก็ได้

ที่פקรถจ้าง

มาตรา ๒๑ เมื่อเสียบัตรกระทรวงนครบาลเห็นชอบด้วยแล้ว เจ้าพนักงาน จดทะเบียนมีอำนาจกำหนด ที่สำหรับפקรถจ้างแห่งเดียวหรือหลายแห่งใน กรุงเทพระียง ตามเวลาที่เห็นสมควร สำหรับให้คนทั้งหลายไปเช่ารถจ้าง ได้โดยง่าย

ข้อบังคับเบี่ยงเสี่ยว

ถ้าไม่ยอมให้เช่ารถกำหนดโทษ

มาตรา ๒๒ ถ้าเจ้าของรถจ้างหรือคนที่ควบคุมรถจ้าง คนใดไม่ยอม ให้ผู้ใดเช่ารถ โดยไม่มีเหตุแก่ตัวอันสมควรต้องพิจารณาเรื่องนั้น ใน ภายหลังเห็นว่าเป็นเหตุอันสมควร ผู้นั้นมีความผิดของระวางโทษ ปรับ เป็นเงินไม่เกินกว่าห้าสิบบาทสำหรับทุกครั้งที่ทำผิดก็ได้

ลักษณะความผิดของคนขับรถ

มาตรา ๒๓ ถ้าคนขับรถจ้างคนใดกระทำความผิด คือ

(ก) ไม่ยอมขับรถพาส่งผู้ที่เช่ารถนั้นไปยังที่ใดในกรุงเทพระียง ตามที่ผู้นั้น ประสงค์จะไปก็ได้

(ข) เมื่อรถให้ขับเร็วไม่ต่ำกว่าอย่างช้าโมงละ ๒๐๐ เส้น แล้วไม่ ยอมทำตามโดยไม่มีเหตุแก่ตัวอันสมควรอย่างใดก็ได้

(ก) ไม่ยอมรัยคนโดยผ่านตามจำนวนที่ไม่อนุญาตกำหนดให้ บรรทุก
ได้นก

(ข) บรรทุกคนโดยผ่านเกินจำนวนที่กำหนดในใบอนุญาต

(ง) แต่งกายไม่เรียบร้อยในเวลาทำการขับรถ หรือเวลาไปศาลด้วย
เรื่องคดี

(จ) ขับรถในเวลาดงคัน คือตั้งแต่เวลาพระอาทิตย์ตกจนเวลาพระ
อาทิตย์ขึ้น โดยไม่จุดโคมรถไว้ ทั้งส่องโคม ให้ มีแสงแจ่มส่องตรงไป
ข้างหนารถข้างละดวง

คนขับรถมีหนี้ความผิด ต้องระวางโทษปรับเงินไม่เกินกว่าสี่สิบบาท
สำหรับทุกครั้งที่ทำผิดได้

ถ้าคนขับรถจ้างคนโต ขับรถด้วยความแกล้งต่าง ๆ หรือด้วยความหึก
หาญกั้ด หรือขับรถโดยผิดธรรมเนียมเดินรถในท้องถนนกั้ด หรือทำให้
เป็นอันตรายแก่บุคคล หรือสิ่งของโดยความเดินเด้อ หรือแกล้งประพฤดิ
ไม่เรียบร้อยกั้ด หรือเมาสุราอยู่ในเวลาที่ทำการขับรถกั้ด หรือใช้วาจา

เป็นคำตลกหรือคำอวมช้ำ หรือทำกิริยาอวมช้ำต่อคนโดยผ่านกั้ด หรือ
ปล่อยให้รถของตนจอดระวางถนนกั้ด หรือเข้าเขตขวางคนขับรถอื่นในการขับ
หรือส่งคนโดยผ่านกั้ด จอดรถขัดขึ้นพลตระเวรสิ่งไม่ให้ออกคยที่ตำบลนั้นกั้ด
หรือทิ้งรถไปโดยไม่ฝากรถไว้ แก่คนใดที่สมควรรักษาได้ ในถนนหรือใน
ที่ประชุมชนแห่งใด ๆ กั้ด หรือขับรถเที่ยวแซ่เขื่อนตามถนนต่าง ๆ ที่มีใช้เป็น
ตำบลสำหรับบรรทุกกั้ด หรือเรียกรถเข้ารถเกินกว่าอัตราตามกฎหมายกั้ด
คนขับรถมีหนี้ความผิด ถ้าพิจารณาเป็นลั้ดย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่

เกินกว่าต้องเคียนหรือปรับเป็นเงินไม่เกินกว่ารัชบาท หรือโทษทั้งต้องฐาน
ทุกคราวที่ทำผิดก็ได้

เจ้าของรถกับคนขับรถ
คนขับรถที่ไม่ยอมทำการตามหน้าที่

มาตรา ๒๔ ถ้าคนขับรถคนใด ในระหว่างรับจ้างทำการงานอยู่กับเจ้า
ของรถ ที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ และโดยไม่มีเหตุแก้ตัว
อันสมควร จัดขึ้นไม่ยอมขับหรือจะเฉยไม่ได้ ขับรถนั้นตามคำสั่งของเจ้าของ
หรือผู้แทนเจ้าของรถก็ดี หรือจัดขึ้นไม่ยอมไป หรือจะเฉยไม่ได้ ไปยังที่
โรงของผู้ที่จ้างคนมาทำการงาน เพื่อจะทำการขับรถหรือทำการอย่างอื่นที่
เกี่ยวในหน้าที่ของตน โดยที่เป็นคนขับรถนั้นก็ดี คนขับรถผู้นั้นมีความผิด
ต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าสิบห้าบาท ทุกคราวที่ทำผิดก็ได้

ความประพฤติของคน โดยส่วน
คนโดยส่วนไม่ยอมเสียค่าเช่ารถ

มาตรา ๒๕ ถ้าคนผู้ใดที่เช่ารถใด ที่ได้จดทะเบียนแล้วตามพระราช
บัญญัติ ไม่ยอมเสียเงินค่าเช่ารถที่ควรเสียตามอัตรา ในพระราชบัญญัติ
แก่เจ้าของรถหรือคนขับรถนั้นตามคำร้องขอ ผู้นั้นมีความผิด ถ้าพิจารณา
เป็นสัตย์ต้องเสียค่าปรับโทษเป็นเงินไม่เกินกว่ายี่สิบบาท นอกจากค่าเช่านั้น
ด้วยก็ได้ และเงินค่าปรับโทษนั้นศาลมีอำนาจที่จะยกให้แก่เจ้าของรถนั้น
ทั้งหมด หรือแค่ส่วนหนึ่งส่วนใดเป็นค่าบ่วยการเพราะเหตุนั้นก็ได้

ทำอันตราขายแก้วรด

มาตรา ๒๐ ถ้าคนผู้ใดที่เช่ารดใด ที่ใด จดทะเบียนแล้วตามพระราชบัญญัติ แດตั้งทำอันตราขายแก้วรดนั้น ผู้หนึ่งของระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินกว่าเจ็ดสิบบาท และจะต้องถูกฟ้องให้ ใช้ ค่าเสียหายที่เกิดจากอันตราขายที่ ทำนั้นด้วยก็ได้

เถียงกันเรื่องค่าเช่ารด

มาตรา ๒๑ ถ้าเกิดเถียงกัน ในระหว่งผู้เช่าและคนขับรดด้วยเรื่อง ค่าเช่า รดใด ที่ใด จดทะเบียนแล้วตามพระราชบัญญัติ ผู้เช่ามีอำนาจที่จะให้ คนขับรดนั้น ขับรดพาไปยัง โรงพักของตระเวรที่อยู่ใกล้ ที่สุด และ เจ้าพนักงานของตระเวรที่รักษาการในที่นั้น เมื่อทราบเรื่องแล้วต้องชี้แจง จำนวนเงินค่าเช่ารดที่ควรเป็นเท่าไรนั้นแก่คนขับรด แล้วให้ผู้เช่าเอาเงินเท่า นั้นส่งแก่เจ้าพนักงานของตระเวรผู้นั้น ให้เจ้าพนักงานผู้นั้นใช้ ให้แก่คนขับรด แต่ตามผู้เช่ารดนั้นซึ่งเห็นว่า เจ้าพนักงานของตระเวรตัดสินไม่ถูก ผู้เช่าจะ บอกกล่าวว่าจะยกเรื่อง ไปว่ากล่าวกันที่เจ้าพนักงานจดทะเบียนรดแจ้งก็ได้ ถ้า เช่นนั้น ก็ให้เจ้าพนักงานของตระเวรยึดเงินค่าเช่านั้นไว้ก่อน ถ้าพ้นสัปดาห์ ไปได้ไม่ได้เอาเรื่องนั้นไปว่ากล่าวกันที่เจ้าพนักงานจดทะเบียนรดแจ้ง ก็ให้จ่าย เงินนั้นให้ แก่คนขับรดคนนั้นไป แต่ถ้าหากได้ ยกเรื่องไปว่ากล่าวกัน ที่ เจ้าพนักงาน จดทะเบียนรดแจ้ง ก็ให้เจ้าพนักงานของตระเวร คอยทำตาม คำตัดสินของเจ้าพนักงานจดทะเบียนนั้น ซึ่งต้องเป็นคำตัดสินเด็ดขาดคดีความ ต่อไปไม่ได้ 08/10/2566

สิ่งของที่ตีมูลค่า ในรถข้าง

มาตรา ๑๘ บรรดาทรัพย์สินสิ่งของที่ผู้ใดตีมูลค่า ในรถข้าง ที่ได้จดทะเบียนแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อคนขับรถนั้นพบต้องรับนำไปส่งให้รถข้างไว้ที่โรงพักพดตระเวรที่อยู่ใกล้ ที่สุดในทันที ถ้าตีมูลค่า ในภายหลังว่า ผู้ใดเป็นเจ้าของ ๗ ต้องเสียค่ารางวัลเท่าร้อยละห้าในราคาของนั้น เงินค่ารางวัลนั้นเจ้าของต้องส่งไว้ ที่ผู้บัญชาการพดตระเวร ๗ จะได้ ให้แก่คนขับรถที่เก็บของนั้นได้ ถ้าตีมูลค่าเจ้าของไม่ได้ เมื่อได้ประกาศโฆษณาโดยสมควรและพ้นหกเดือนไปแล้ว ให้เอาสิ่งของนั้นออกขายทอดตลาดได้เงินเท่าใด ให้ชดเชยออกไว้ ร้อยละห้าเป็นรางวัลแก่คนขับรถที่เก็บของนั้นได้ เหลือจากนั้นให้ตั้งรัฐบาล

คำอธิบาย

อธิบายคำว่า “ มา ”

มาตรา ๑๘ คำว่า “ มา ” ในพระราชบัญญัตินี้ให้หมายความรวมทั้งม้าเทศม้าไทยและพ่อ

มาตรา ๓๐ เมื่อเสนาบดีกระทรวงนครบาล เห็นจำเป็นจะต้องมีข้อมงคัมเพื่อให้เจ้าพนักงานตามพระราชบัญญัตินี้และเจ้าของรถคนขับรถ และคนโดยด้านประพฤติให้สมควรถูกต้อง ตามพระราช บัญญัตินี้ด้วยประการใดก็ให้ตั้งกฎของบังคับนั้นได้ เมื่อได้ รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต และประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็ให้ ไซ้กฎของบังคับนั้นได้ เหมือนดังเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๓ พระราชบัญญัติ^{๕๕} ให้เสนาบดีกระทรวงนครบาล เป็น
ผู้รักษาและผู้บัญชาให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติ^{๕๕}ทุกประการ
ประกาศมาณวันที่ ๑ เมษายน วันขึ้นโกสสินทรศก ๒๔๔๕ ตรงกับ
วันที่ ๑๓๒๗๐ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

พระราชบัญญัติ^{๕๕}โทษวิธิน โกลสินทร
ศก ๑๒๔

มีพระบรมราชโองการในพระบรมถัมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระรุดจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า
ตั้งแต่ได้เสด็จด้วยราชบรมราชาภิเศกมาได้ทรงพระราชดำริเห็นว่า ประเพณี
โทษที่มีอยู่ในพระราชอาณาจักรสยาม ถึงเป็นวิธิตายทำร้ายกรรมชรา
ด้วยใจสมัคร มิใช่โทษเขตยที่เป็นการกดขี่ข่มขู่ร้ายแรงถึงจริง แต่ก็เป็น
เครื่องกีดขวางความเจริญประโยชน์ และคู่ดำรงอายุของมหาชนอยู่ อย่างหนึ่ง
ซึ่งจำเป็นจะต้องเลิกถอนอย่าให้มี ประเพณีโทษ ภายใน พระราช อาณา จักร ี
กรุงสยามจึงจะมีความ เจริญสัมบูรณ์เท่าทันประเทศอื่น แต่ประเพณีโทษ
เป็นของมีสืบเนื่องมาแต่โบราณ คนทั้งหลายทุกชั้นบรรดาศักดิ์ ได้ คุ้นเคย
และมีประโยชน์ทวีพิศมภ์คล้ายเนื่องอยู่ใน วิธิตาย โดยมาก จะ เลิกถอน
เสียทันที ก็เห็นว่า จะ เกิดความดำ หนักในประมุขชนทั้งหลายได้มากอยู่ การ
เลิกโทษ สมควร ^{08/10/2566} จะ ต้อง ผ่อน ผัน เลิก ถอนไป เป็น ลำดับ ตามควร แก่ การ

จึงจะเป็นประโยชน์ด้วยประการทั้งปวง ทรงพระราชดำริเห็นดังนี้ เมื่อ
 มีจดศกจุลศักราช ๑๒๑๖ คือรัตนโกสินทรศก ๘๓ จึงได้ทรงพระกรุณา
 โปรดให้ตราพระราชบัญญัติผ่อนเพี่ยง ห้ามมิให้คน เกิดในรัชกาลปัตยุบันนี้ เป็น
 ทาส ข้อเด่นมากได้ทรงพระกรุณาโปรดให้ มีพระ ราช บัญญัติลดหย่อน
 ถอนวิขาทาสลง โดยลำดับมาจนบัดนี้ ทรงพระราชดำริเห็นว่าถึงเวลาซึ่ง
 สมควรแล้ว ที่จะตราพระราชบัญญัติเพ็ดด หย่อน ประเพณีทาสให้ยัง
 น้อยลงได้อีกชั้นหนึ่ง จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
 ไว้สืบไปดังนี้ ว่า

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติทาส
 รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ ”

มาตรา ๒ ให้ ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน รัตนโกสินทร
 ศก ๑๒๔ ทั้งพระราชอาณาจักร เว้นแต่มณฑลพายัพและมณฑลบูรพา
 ซึ่งได้ตราพระราชบัญญัติทาสไว้สำหรับมณฑลนั้น ๆ แล้ว กับ มณฑลไทรบุรี
 และ เมือง กงตันตัน เมื่อ ครงกานู ซึ่งใช้ กฎหมาย ตาม ดัชนีคำสอนา ของ
 เมืองนั้น ๆ

มาตรา ๓ บรรดาทาสทาสีให้นับว่าเป็นไทยมิให้ นพกตเกษียณอายุตั้งว่า
 ไว้ ในพระราชบัญญัติทาสไทยจุลศักราช ๑๒๓๖ นั้นต่อไป

มาตรา ๔ บรรดาคนที่เปนไทยอยู่ดี หรือทาสกั ที่หลุด พันค่าตัว แล้วไว้
 ๐๘/10/2566
 ต่อไปห้ามมิให้เป็นทาส

มาตรา ๕ บรรดาทนายที่มอญ ในเวลาออก พระราชบัญญัตินั้นออกจาก เวลา
ที่ทนายหมดบทหนักหน่าให้เจ้าเงินลดค่าตัวให้คนหนึ่งเดือนละ ๕ บาท นับเดือน
เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔๕ เป็นต้นไป

มาตรา ๖ ถ้าทนายจะเปลี่ยนเจ้าเงินใหม่ ห้ามมิให้ทำค่าธรรมเนียม จน
ค่าตัว กว่่าจำนวนเงิน ค่าตัวในเวลานั้น

ประกาศมาณวันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔๕ ตรงกับ
วันที่ ๑๓๒๙๐ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

พระราชบัญญัติเพิ่มเติมอากรการพนัน

รัตนโกสินทรศก ๑๒๔๕

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้
ทราบทั่วกันว่า แต่ก่อนมณฑลกรุงเทพฯ มีได้มีทางรถไฟไปมาติดต่อกับ
มณฑลอื่น การเดินทางย่อมเป็นความลำบากห่างไกล บัดนี้มีทางรถไฟ
ไปมาติดต่อกับมณฑลต่างๆ ขึ้นเป็นอันมาก และในมณฑลอื่นนอกจาก
บริเวณกรุงเทพฯ ก็ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิกอากรหอย
เงิน ก.ช. เสีย เพื่อมิให้มีการเล่นการพนันเช่นนี้ นอกจากมณฑลกรุงเทพฯ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ เพื่อ บังคับมิให้ มีผู้
ลักลอบเล่นการพนันอื่นนอกจากบริเวณมณฑลกรุงเทพฯ ดังต่อไปนี้

08/10/2566

มาตรา ๓ พระราชบัญญัติ^{๒๕๕}ให้ เรียกว่า “พระราชบัญญัติ^{๒๕๕}เพิ่มเติม
อากรการพนัน รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๔”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติ^{๒๕๕}ให้ ใช้^{๒๕๕}ได้ตั้งแต่วันที่^{๒๕๕}ได้ประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ห้ามมิให้^{๒๕๕}หนึ่งผู้ใด^{๒๕๕}เล่นพนันกันด้วย^{๒๕๕}เกี้ยวเกำการออกหวย โดย
ตั้งทำการรับแทงหวยและ^{๒๕๕}ใช้ทุนของตนเองเมื่อ^{๒๕๕}หวยถูก เก็บเงิน^{๒๕๕}แทงเป็นผล
ประโยชน์ของตนเองเมื่อ^{๒๕๕}หวยผิด

มาตรา ๔ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใด^{๒๕๕}กระทำการตั้งถั่ว^{๒๕๕}แล้วในข้อ ๒ โดย^{๒๕๕}อากรเปิดเมย
ก็ดี หรือ^{๒๕๕}ถกถอบ^{๒๕๕}ก็ให้^{๒๕๕}มีโทษตั้ง^{๒๕๕}ผู้ตักกิน^{๒๕๕}โทษในพระราชบัญญัติ^{๒๕๕}เพิ่มเติมอากร
การพนัน รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๔

มาตรา ๕ ให้นาย^{๒๕๕}อากรผู้^{๒๕๕}รับผลขาดออก^{๒๕๕}หวย ก. ข. หรือ^{๒๕๕}พนักงาน^{๒๕๕}ไวยการ
มีอำนาจ^{๒๕๕}ที่จะ^{๒๕๕}สืบ^{๒๕๕}ดว^{๒๕๕}ร^{๒๕๕}อง^{๒๕๕}พอง^{๒๕๕}เอา^{๒๕๕}โทษ^{๒๕๕}แก่^{๒๕๕}ผู้^{๒๕๕}กระทำ^{๒๕๕}ตั้ง^{๒๕๕}ถั่ว^{๒๕๕}แล้ว^{๒๕๕}ได้^{๒๕๕}ตาม^{๒๕๕}พระราช
กำหนด^{๒๕๕}กฎหมาย^{๒๕๕}อย่าง^{๒๕๕}ภาษี^{๒๕๕}อากร^{๒๕๕}อื่น^{๒๕๕}ๆ^{๒๕๕}ทั่วไป^{๒๕๕} ทั้ง^{๒๕๕}มณฑล^{๒๕๕}กรุง^{๒๕๕}เทพ^{๒๕๕}ฯ^{๒๕๕} และ
หัว^{๒๕๕}เมือง^{๒๕๕}ใน^{๒๕๕}เวลา^{๒๕๕}ที่^{๒๕๕}คน^{๒๕๕}เป็น^{๒๕๕}ผู้^{๒๕๕}รับ^{๒๕๕}ผล^{๒๕๕}ขาด^{๒๕๕}อยู่^{๒๕๕}นั้น

ประกาศ^{๒๕๕}มา^{๒๕๕}ณ^{๒๕๕}วันที่^{๒๕๕} ๓ เดือน^{๒๕๕}เมษายน^{๒๕๕} รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๔ เป็น
วันที่ ๑๓๒๘๖ ใน^{๒๕๕}รัชกาล^{๒๕๕}ปัจจุบัน^{๒๕๕}

กฎเสนาบดีเรื่องตั้งกอง โยธาวิง ขึ้น ในกระทรวงวัง

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นำต้นแบบของยาเซอ กรมขุนพิทยลาภพฤฒิธาดาเสนาบดีกระทรวงวัง
รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง
กฎหมายสำหรับหน้าที่ และตำแหน่งพนักงานก่อสร้างและซ่อมแซม และการ
รักษาความสะอาดทางน้ำทางไฟสำหรับพระโอรสที่ทั่วไปภายใน พระบรมมหาราช
วังและพระราชวังหรือสถานที่ใด ๆ ซึ่งจะได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
อยู่ ในความรักษาแห่งกระทรวงวัง หรือการภายนอกใด ๆ ที่จะได้ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าหน้าที่ใน กระทรวงวังทำ เบนส่วน พิเศษ นั้นไว้
เพื่อให้มี หน้าที่ เกี่ยวแก่การทั้ง ปวง ใน กระทรวงวัง ประพฤติราชการให้เป็น
ไปตามระเบียบดังต่อไปนี้

หมวด ๑

รวมการและตำแหน่ง

ข้อ ๑ บรรดาการก่อสร้างซ่อมแซม และการรักษาความสะอาดทางน้ำ
ทางไฟทั้งปวง ในพระบรมมหาราชวังหรือสถานที่ต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว
บรรดาที่เป็นหน้าที่แยกย้ายกันอยู่ ในกรมต่าง ๆ นั้น ให้มีรายการและแบบ
แผนรวบรวมเป็น แห่งเดียวกัน ในพนักงานหนึ่ง ซึ่งตั้งขึ้นเป็นกอง โยธาวิง
เพื่อให้เป็น ที่ตรวจตรา รักษาการทั้งปวง ได้ดีตลอดและมั่นคง และมีให้ เป็น
ที่ชดชองแก่การที่ต่างหน้าที่ต่างทำตั้งที่ เป็นอยู่บัดนี้

- ข้อ ๒ กองโยธาจังหวัดชลบุรี ในกระทรวงวังกรมกลาง ให้มีเจ้าพนักงานดังนี้
 - ก. แม่กองเป็นผู้ตรวจตรวจตราการทั่วไปในการโยธา ๓
 - ข. นายช่างใหญ่สำหรับการก่อสร้างและอินเยอเนียร์ ๓
 - ช. ผู้ช่วยแม่กองฝ่ายแพทยา มีหน้าที่ตรวจโรคไทย ๓
 - ค. ผู้ช่วยตรวจการ และดำน ๓
 - ค. พนักงานเชอร์เว และช่างเขียน พนักงานผู้น้อย เต็มยี่น

ตามสมควรแก่การ

ข้อ ๓ กองการก่อสร้างแยกจ่ายจากรองโยธาจังหวัด ให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานดังนี้

- ก. แม่กองเป็นผู้รับผิดชอบส่วนการก่อสร้าง ๓
- ข. นายงานผู้กำกับงาน และเต็มยี่นคนใช้พอควรแก่หน้าที่
- ข้อ ๔ กองรักษาความสะอาด ให้มีตำแหน่งเจ้าพนักงานดังนี้
 - ก. แม่กองผู้รับผิดชอบในการรักษาความสะอาดที่หน้าทางไฟ ๓
 - ข. ผู้ช่วยในกองการรักษาความสะอาด ๓
 - ช. นายงาน ผู้กำกับงาน เต็มยี่น คนใช้ ต้นประจำงาน พอควร

แก่หน้าที่

ข้อ ๕ แพนกวรรจร ผู้หนึ่งผู้ใดที่จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทำการจำเพาะอย่างหรือจำเพาะคราว ก็เป็นแม่กองจำเพาะการนั้น จนกว่าการจะแล้วเสร็จหรือตลอดเวลา ที่จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทำการนั้น

หมวด ๒๓

หน้าที่ของพนักงานต่าง ๆ

ข้อ ๖ กองโยธาต้องให้มีหน้าที่ส่วนประจำการดังนี้

ก. รวบรวมแบบแปลนสถานที่ และการก่อสร้างในพระบรมมหาราชวัง หรือสถานที่ ๆ เกี่ยวในพระราชวังและกระทรวงวัง ที่มีอยู่แล้ว หรือที่สมควรจะมีก็ตรวจตราทำขึ้นโดยเจ้าพนักงานในกอง ในเขตอำนาจการขึ้นและร้อยกรองไว้ เป็นหมวดหมู่ • เพื่อจะตรวจตราสอดส่องง่าย

ข. รวบรวมแบบแผนระดับ ท่อน้ำใช้ น้ำชำระทางไฟ ที่มีอยู่แล้ว หรือที่ทำขึ้นใหม่รักษาไว้สำหรับกรม เพื่อเวลาต้องการดำริห์การ โดยสะดวก

ข. เป็นหน้าที่จดหมายเหตุ รายการและจำนวนเงินใช้จ่ายในการโยธา ที่เกี่ยวแก่กระทรวงวังพร้อมทั้งขนาดมาตรา ราคาของที่ได้ทำตามคราว ตามสมัยรวบรวมเป็นเรื่องราวไว้ เพื่อได้สอดส่องการแก้ไขใหม่ได้

ค. เป็นหน้าที่ทำรายงานกราบบังคมทูลพระกรุณา ตามเวลาที่จะเห็นสมควรในความเห็นที่ ควรจะมี วัสดุซึ่งก่อสร้างแก้ไขใหม่ เพื่อความสะอาดหรือเพื่อบำบัดโรคเพื่อความดีดก หรือเพื่อความมั่นคงอย่างใดอย่างหนึ่ง ในที่สุดแห่งการที่ได้กระทำแล้ว หรือข้อขัดข้องเพราะเหตุใด ๆ อย่างหนึ่ง รายงานประจำ เดือนประจำปี ใน ส่วนการที่รวมแล้ว หรือจำจะ ค้างไปอย่างหนึ่ง รายงานที่ได้ตรวจตราจะปลูกษาหาหรือจัดการเกี่ยวกับกองต่าง ๆ อย่างหนึ่ง

ค. เป็นหน้าที่คัดอ่านแก้ไขหรือเพิ่มเติมการงานที่ เกี่ยวแก่ การรักษาความสะอาด หรือเพื่อการบำบัดโรค หรือ เพื่อความสุขสำราญทั่วไปในสถานที่ต่าง ๆ ในพระบรมมหาราชวังหรือที่เกี่ยวข้องแก่กระทรวงวัง

ข้อ ๗ หน้าที่ของโยธาวิงเกี่ยวข้องแก่การก่อสร้างดังนี้

ก. เป็นผู้เขียนแบบอย่างการที่จะก่อสร้าง หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง
ตึกเรือนท่อน้ำทางไฟ

ข. เป็นผู้กำหนดขนาดหน้าหนักรูปแบบ และชนิดสิ่งของที่จะใช้ ใน
การก่อสร้าง

ค. เป็นผู้ช่วยคิดอ่านแนะนำในการที่จะส่งข้อสั่งของ เครื่องใช้ของ
ต่างประเทศ

ค. เป็นผู้ตรวจการที่ทำ และให้หนังสือสำคัญถูกต้องสำหรับการ
ที่ได้ทำแล้ว

ค. เป็นผู้ตรวจฉันทชอบและแก้ไขราคาในรายประมาณการ และข้อ
สัญญากำหนดการตามเห็นสมควร

ง. เป็นผู้ตั้งข้อกำกับในฎีกาเบิกเงินงาน ตามเวลาที่เห็นสมควรจะเบิก

ง. เป็นผู้ตักเตือนและสอบเหตุผลในรายงานที่ค้างช้าในเหตุที่ไม่ควรค้าง

ข้อ ๘ หน้าที่การโยธาวิงที่เกี่ยวข้องแก่การรักษาดังนี้

ก. เป็นผู้ร่าง และดำริห์แก้ไขข้อบังคับสำหรับ การรักษา ความสะอาด
ท่อน้ำ ทางไฟ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเขตทำการตามปกติของกรที่จะให้ค่า และวิธี
การที่จะทำขึ้นเสนอเสนอบัด เพื่อได้อนุญาต เมื่อได้อนุญาตแล้วให้ ถือเป็นกฎ
สำหรับการรักษา

ข. เป็นหน้าที่ตรวจการในบางคราว เพื่อให้ การเป็นไปตามกฎ
นั้นโดยขอรับรองตักเตือนต่อเจ้าหน้าที่หรือยื่นรายงานต่อเสนอบัด เพื่อให้ บังคับ

๐๘/10/2566

บัญชาว่ากล่าวตามเหตุอันสมควรแก่ความผิดของมัน

ข. เป็นผู้คิดและกำหนด หรือเห็นชอบในแบบอย่างพิถีพิถันคร่ำครึ
หรับเครื่องมัตเครื่องใช้ ในการรักษาความคู่จรัญความดีชาติทุกอย่าง

ค. เป็นผู้ตั้งชื่อกำกับในฎีกาเบิกเงินงานส่วนการรักษาดมครวที่เห็น
สมควรจะต้องใช้

ขื่อ ๘ หน้าก่องโยชางวักที่เกี่ยวข้องการจร คือเมื่อนั่งผู้ใดที่รับ
พระบรมราชโองการ ให้ทำการเป็นการจรจำเพาะครว หรือจำเพาะอย่าง
เมื่อมีโต มพระบรมราชโองการเป็นส่วนพิเศษ ที่มีให้เกี่ยวข้องแก่โยชางวัก
แล้วเจ้าพนักงานโยชางวักจะต้องทำการเกี่ยวข้องตามหน้าที่ เหมือนการ
ในก่องก่อสร้างตามปรกติ ต่างแต่ตัวแม่ของผู้กระทำกรนั้น ถ้ามีพระ
บรมราชโองการเป็นส่วนพิเศษ มีให้เกี่ยวข้องโยชางวัก เจ้าพนักงาน
โยชางวักมีหน้าที่เพียงขอจำต้องแปลนพันทคนและขนาดสูง ที่จะก่อสร้างเพื่อ
พิจารณาในกาที่กระทำนั้น จะกีดแก่ที่อณาทางไฟที่มีอยู่ประการใด จำจะ
ต้องแก่ ไซหนักเตียงอย่างใดเพื่จะมีให้ สิ่งซึ่งมอยเดี่ยวหาย ถ้าจำจะต้องแก่ ไซ
สิ่งซึ่งจะมีอยู่ เจ้าพนักงานโยชางวัก ก็จะต้องติดการแก่ ไซให้สอดกแก่การ

ทั้ง ๒ ฝ่าย นำขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณา เพื่อได้รับพระราชทานพระ
บรมริาชานุญาตให้ทำการนั้น ๆ ด้วย

ขื่อ ๑๖ หน้าก่องการก่อสร้างดังนี้

ก. เป็นผู้จัดทำการก่อสร้าง หรือแก่ ไซซึ่งมแซมตามแบบแผนและ
ขนาดมาตรา ซึ่งก่องโยชางวักส่งมา หรือเห็นชอบด้วยตามแบบที่นำไป
ให้ โดยอาการจัดสร้างสิ่งของจ้างคนทำเอง หรือจัดซื้อสิ่งของจ้างเหมาร่งทำ
หรือเหมาร่งแรงและสิ่งของตามการสอดก

ข. เป็นผู้ทำรายประมาณราคาค้างของ และจำนวนเงินสำหรับการก่อสร้าง ในหน้าที่ และเป็นผู้เบิกเงินทำการก่อสร้างนั้น

ข. เป็นผู้ทำสัญญาในการเหมาทำการหรือสิ่งของและตรวจตรารับผิดชอบ ในการที่ทำงานนั้นจนสำเร็จ

ข้อ ๓๓ หน้าที่ของวิศวกร

ก. เป็นหน้าที่ดูแลคนทำการเสตกวางตาง แฉง สถานที่ต่าง ๆ หรือคนเสตงโศโครกต่าง ๆ ประจําการตามกฎสำหรับหน้าที่

ข. เป็นผู้ขอรับว่ากล่าว แก่ผู้อยู่ประจําที่ ๆ ทำการล่วงข้อบังคับให้เกิดความไม่สะดวกต่าง ๆ หรือยื่นรายงานต่อเสนาบดี เมื่อมีผู้ชดช้นที่ไม่สามารถทำการให้เป็นไปตามกฎนั้นได้

ข. เป็นหน้าที่ทํางบประมาณ และเบิกเงินการจรรยาประจําสำหรับ การรักษา และซ่อมแซมเด็กนอยในหน้าที่

ข้อ ๓๒ หน้าที่ผ ทาการจรรยาพิเศษ เมื่อมีไต่ มพระบรมราช โองการ เป็นสําคัญพิเศษ มีให้เกยวของแกโยชวงกรมหน้าที่ตั้งกองการก่อสร้าง

หมวด ๓

วิธีทำการและรักษาการ

ข้อ ๓๓ บรรดาการก่อสร้าง หรือซ่อมแซมเมื่อจะไต่ มพระบรมราชโองการ หรือคำสั่งเสนาบดีไปยังกองโยชวงวิง ๆ จะต้องตรวจตรา และทําแบบแผนพิคิตขนาด และให้หาวัสดุออกกองการก่อสร้างกำหนดราคาประมาณแล้ว ให้หน้าชั้นทุกเถดา ๆ ถวายหรือเสนอเสนาบดีตามทางรับสั่ง

ข้อ ๑๔ ถ้ากองการก่อสร้าง หรือผู้หนึ่งผู้ใดรับพระบรมราชโองการ
มาหรือกองโยธาวิ่งตามหน้าที่ เมื่อกองโยธาวิ่งได้ตัวหรือหักแบบแผนแล้ว
หรือเป็นแบบแผนของผู้รับสั่งให้นำ เมื่อได้คิดตรวจการตามหน้าที่แล้ว
ก็ให้เจ้าพนักงานกองโยธาวิ่ง พร้อมด้วยผู้รับสั่งนำชนบทเกณฑ์ ๆ ถวาย

ข้อ ๑๕ การสั่งใดที่กองโยธาวิ่ง เห็นควรแก้ไขหรือทำขึ้นอย่างไร
ให้ทำความเห็นเป็นเตาเงินขอเด้านับต เมื่อเด้านับตเห็นชอบ บัญชีสั่งให้ตัวหรือ
ต่อไป หรือจะได้นำทูลเกล้า ฯ ถวายเพื่อจะไดรับพระราชทานพระ
ราชดำริหักตาม เมื่อไดรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้คิดต่อไปแล้ว
ก็ให้ คิดกำหนดแบบอย่าง และกำหนดราคาค่าความวิธีซึ่ง ก่อแล้วในข้อ ๑๓

ข้อ ๑๖ แบบแผน และรายประมาณที่ได้ทูลเกล้า ฯ ถวายตามข้อ
๑๓ แล้ว เมื่อได้รับพระราชทานพระราชดำริห์ หรือรับสั่งเด้านับตแก้ไข

แบบอย่างนั้นแล้ว ถ้าไม่ใช้การตัวนั้นก็ให้หรือตั้งงบประมาณการก่อสร้างใหม่
ใหม่ ถ้าเป็นกรตัวนั้นก็ให้สั่งแบบนั้น ให้กองการก่อสร้างตัวหรือด้วยการทำ
คือจะจัดทำอย่างไร ราคาเท่าใด มีผู้รับเหมายังไร เมื่อกองการก่อสร้าง
ได้จัดการว่าแล้วแล้ว ถ้าเป็นเหมาประมูล ก็ให้สั่งรายประมาณ หรือ
คิดจัดทำเองก็ให้กะจำนวนของแต่ราคาค่าแรงไปหรือตัวกองโยธาวิ่ง เมื่อ
กองโยธาวิ่งเห็นชอบแล้ว จึงให้ทำสัญญาและลงมือทำการนั้น

ข้อ ๑๗ การขออนุญาตเงินที่จะใช้ทำงานให้ เจ้าพนักงาน กองการก่อสร้าง
หรือผู้รับสั่งให้ทำการ เขียนใบขออนุญาตกำหนดเงินที่จะต้องใช้จ่าย
เป็นครวดคามการถึงเพียงใด จะต้องใช้เงินเท่าใดล่วงหน้าจะรับเท่าใด

จะทำตอตงานแล้ว หรือแปนตอน ๆ ก็ตาม แล้วตงข้อส่งไปยังกอง
 โยชางวังเมื่อกองโยชางวังเห็นสมควรแก่ โขประการใด ก็ให้หาวิชชังแจงกัน
 ตามเหตุยุติ เมื่อเห็นชอบแล้วก็ให้ตงข้อส่งคืนตงฉบับไปยังผู้นั้น และคัด
 สำเนาไว้ เพื่อใตตรวจลอบฏีกาและกำหนดงานต่อไป เมื่อเจ้าหน้าทีกอง
 การก่อสร้าง ใตรับใบอนุญาตที่ตงข้อ เจ้าพนักงานกองการโยชางวังแล้ว
 ก็ให้นายนตอเจ้าพนักงานกรมพระคลังข้างที่ เพื่อนำขอพระราชทานพระบรม
 ราชานุญาต เมื่อใตรับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแล้วจึงเบิกเงินใต

ข้อ ๓๘ บรรดาการตามธรรมเนียมในส่วนการรักษาราชการพลัดอาต หรือ
 ฝ่ายการก่อสร้างก็ดี เมื่อจะตั้งนับ ให้แม่กองกำหนดการที่จะตงทำบรรดาที่
 ดำรงไว้แล้ว ตงงบประมาณการใช้จ่ายทั้งฝ่ายการประจําและการจร ยื่น
 ตอของโยชางวังตงข้อ และนำเสนอเสนาบดีแล้ว จึงค้บเจ้าหน้าทีนายนตอ
 พระคลังข้างที่ตามหน้าที่ เมื่องบประมาณใตรับพระราชทานพระบรมราช
 อนุญาตแล้ว ส่วนการประจําให้เบิกเงินใตที่เดียวตามรายเดือน ส่วนการจร
 นั้นจะตงทำกำหนดเงินกำหนดงาน ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตตง
 ข้อที่ ๓๙ ที่ว่ามาแล้ว

ข้อ ๓๙ บรรดาฎีกาที่จะเบิกเงินในการที่ เกี่ยวแก่โยชางวัง ตามกฎุน ทั้งรับ
 เดือน ใบสำคัญรายจําหน่ายก็ตงเมื่อมีใต มีพระบรมราชโองการเป็นส่วน พิเศษมิ
 ให้เก็บของแก่โยชางวังแล้ว ให้เจ้าหน้าทีกองโยชางวังให้ตงข้อเพื่อใต
 แจงจํานวนไว้ด้วย

ข้อ ๔๐ ในกาที่กองโยชางวัง ตรวจการในส่วนการประจําที่
 เมื่อเห็นบกพร่องประการใดก็ให้ จดเป็นความเห็นชังแจงแก่เจ้าหน้าทีกองโยชางวัง เพื่อให้

คิดอ่านแก้ไขในการที่จะมีมา เช่นเดียวกับในข้างหน้าที่ต่อไป เมื่อความเห็น
นั้นเป็นที่ขัดข้องกันอย่างไร ก็ให้หาเด็มนอนบวชเพื่อดำรงที่เปนความตกลง

กฎให้ไว้แต่วันที่ ๒๗ เดือนมีนาคมรัตนโกสินทรศก ๑๒๓

(ตงพระนาม) พิชยธำมพิณมิชชาดา

เด็มนอนบวชระทรวงวัง

ข้อบังคับเรื่องเงินทดรองจ่ายในการสำคัญ

ข้อ ๑ ให้ข้าหลวงเทศาภิบาล หรือผู้แทนข้าหลวงเทศาภิบาล
มีอำนาจที่จะสั่งให้ พระคลังมณฑลจ่ายเงินสดให้แก่ผู้ใด ๆ โดยทันทีก่อนที่ได้
รับอนุญาตจากกระทรวงพระคลังมหาสมบัติได้ ไม่เกินกว่า ๕,๐๐๐ บาทผู้ว่า
ราชการ เมืองหรือผู้แทนผู้ว่าราชการ เมืองมีอำนาจที่จะสั่ง เจ้าพนักงานคลัง เมือง
ให้จ่ายเงินสดโดยทันทีก่อน ได้รับอนุญาตจากกระทรวงพระคลังมหาสมบัติได้
ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท ถ้ามณฑลหรือเมืองใดมีกิจการที่จะต้องใช้เงินเช่นนั้นมาก
เด็มนอนบวชระทรวงพระคลังมหาสมบัติจะให้ อนุญาตพิเศษเฉพาะมณฑลและเมือง
นั้น ๆ ให้มีอำนาจมากกว่าอัตรานี้ได้ ในเหตุผลอันสมควร คือ

ข้อ ๒ (ก) รายการที่จ่าย นั้นมิได้มีอนุญาตอยู่ในงบประมาณ

(ข) ด้วยการนั้นถ้าไม่จ่ายเงินทันทีจะเป็นผลให้ ข้าราชการเดือดร้อน
หรือรัฐบาลจะเสียประโยชน์ ฤๅเวลา ฤๅเงินมากกว่าที่ควรจะได้

(ค) การจ่ายเกี่ยวข้องกับการช่วยชีวิตมนุษย์เป็นอันมากเช่นเกิดทุพภิกขภัย

เช่นต้น

08/10/2566

(ง) ด้วยเหตุการณั้ปรามปรามใจผู้ร้ายที่สำคัญ

(ง) การรับสั่ง ข้าราชการ เดินทางเมื่อไม่มีค่าเดินทางตั้งดังสิ่งของฯ
รัฐบาลอันจำเป็นจะต้องรับสั่งไป

ข้อ ๓ เงินที่จะจ่ายในคำสั่งเช่นนี้ผู้รับสั่งเป็นผู้รับผิดชอบที่จะจ่ายแก่เฉพาะ
การซึ่งเห็นว่า เป็นการสมควร และมีทาง ที่จะได้อำนาจเงินจาก หัก โอนบัญชี มาใช้
ได้และไม่มีเวลาที่ขอ และรับ อนุญาต เด็ดขาด บัด กระทบ พระคลัง มหาสมบัติ
เพราะฉะนั้นความข้อนั้นจึงควรคง งดจนกว่ารายการ ที่จะจ่ายนั้น เป็นกรที่จำเป็น
แก่กระทรวงพระคลังฯ จะเห็นชอบด้วย เพื่อจะได้อนุญาตให้ถูกที่มันที่จะเรียก
ร้องเช่นกับสิ่งส่งโทรเลขกระทรวงโยธาธิการ ซึ่งกระทรวงโยธาธิการจะ
ต้องให้ ให้เป็นคน ถ้าแต่การจ่ายนี้เป็นไปโดยเหตุไม่สมควร โดยประ
การใด ๆ ก็คงตั้งเป็นหน้าที่จะต้องใช้ เงินทันที เมื่อได้รับคำอนุญาตของ
กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ข้อ ๔ ผู้สั่งจ่าย จะสั่งจ่าย ทดรอง ให้เฉพาะกิจการของบุคคลเช่นการ
ค้าขาย เป็นต้น ถ้าว่าจะทอดรอง ให้ ข้าราชการที่ ได้รับเงินเดือนประจำอยู่ใน
มณฑลและเมืองนั้นซึ่งได้ เคยรับเงินเดือนแล้วเดือนหนึ่งไม่ได้ ถ้าข้าราชการ
ที่ไปรับราชการจร โดยมีได้ มี อัตรา รับ เงิน เดือน ในเมืองฯ มณฑลนั้น
จะทอดรอง ให้เกิน กว่าคร่าว หนึ่ง เดือน หนึ่งของ อัตราเงิน เดือนของข้าราชการ
ผู้นั้นไม่ได้

ข้อ ๕ ในกรที่ได้ สั่งจ่ายเงินทอดรองนี้ไปแล้ว ถ้าเงินไม่มีรายการอนุญาต
ไว้ ในงบประมาณมณฑลนั้นเมืองนั้น และ เป็นการของมณฑลนั้นเมืองนั้น
ก็ให้ ควบคุมอดเงิน ตามงบประมาณที่พอจะโอนได้ถูกไม่มีค่าเงินจะโอนก็ให้ขอ
อนุญาตเงินเผื่อขาดเข้ามายังกระทรวงพระคลังฯ กับทั้งชี้แจงเหตุผลอันจำเป็น

นั้นโดยฉันทแต่ในภายใน ๗ วัน ถ้ารายการที่ส่งจ่ายทอดรองไปในกาของ
กระทรวงหนึ่งกระทรวงใด ก็ให้มีบอกขอรับเงินตามกระทรวงนั้นกับทั้งบอก
รายการที่ได้ทอดรองไป มายังกระทรวงพระคลังให้ทราบด้วยเพื่อจะได้ คัก
เดือนให้เบิกหักผลตกใช้ ให้เสร็จตามหน้าที่

ข้อ ๒ ให้พระคลังมณฑล ยอมจ่ายเงินตามคำสั่งของข้าหลวง
เทศาภิบาล ถ้า ผู้แทน ข้าหลวงเทศาภิบาล ในเวदानั้นได้ ไม่เกิน กกว่า
๕,๐๐๐ บาท ให้ผู้ช่วยคลัง เมืองยอมจ่ายเงินตามคำสั่งของผู้ว่าราชการเมือง
ถ้าผู้แทนผู้ว่าราชการเมืองในเวदानั้นได้ ไม่เกินกว่า ๒,๐๐๐ บาท เว้นไว้
แต่มีอนุญาตพิเศษ คำสั่งนี้จะต้องมีสำคัญดังนี้ (แบบ ๓๓)

- (ก) วัน, เดือน, ปี, ที่เขียนใบสั่ง.
- (ข) จำนวนเงิน เขียนด้วยตัวเลขตงหนึ่งลือกำกับกัน.
- (ค) รายการที่จะต้องจ่าย และเหตุผลที่จำเป็นต้องจ่ายทอดรอง
- (ง) ตงนาม ข้าหลวงเทศาภิบาล ถ้าผู้แทนข้าหลวงเทศาภิบาล

ถ้าผู้ว่าราชการเมือง ถ้า ผู้แทนผู้ว่าราชการเมือง ผู้ส่งด้วยลายมือและประ
ทับตราตำแหน่งเป็นสำคัญด้วย. และเมื่อจะจ่ายเงินตามคำสั่งนี้ ให้ผู้
รับเงินอนุมัติออกตงกับคำสั่งลือทงรับเงินเป็นสำคัญ ถ้าโดยมีหนังสือ
มอบหมายให้ผู้ใดลือลือทงรับเงิน โดยผู้จ่ายจะเชื่อถือได้ เงินที่ใดจ่ายไปเช่นนี้
ให้ลือไว้ ในสมุดบาณซึ่งเงินลือที่เรียกว่า “บาณซึ่งทอดรองจ่ายในการสำคัญ
แบบ ๓๕” การเบิกหักผลตกส่งนั้น ให้ทำฎีกาตามธรรมเนียม แต่เมื่อ
ยื่นฎีกาตงต้องแตรวยำให้เจ้าพนักงานคั่งจ่ายตัวเงินให้ เป็นแต่ทำใบอธิบาย
ใบหนึ่งให้ผู้วางฎีกาว่า ได้ลือบาณซึ่งทงลือแล้ว (แบบ ๓๔) เมื่อทำตงนแล้ว

เจ้าพนักงานคลังก็ไม่ต้องตง บัญชีเงินคลังอีก นอกจาก บัญชี ทด รอง การจร เพราะกรมตรวจ และสำรับบัญชีจะแนบ หักบัญชีจ่ายเอง แต่ส่วนตัวฎีกานี้ให้เขียนตัวแดงลงไว้ว่า “ไม่ได้จ่ายตัวเงินเป็นฎีกาเบิกหักคลังส่งเงินจ่ายทดรองการจร ตามใบสำคัญการจรเลขที่..... ลงวันที่.....”

ข้อ ๘ บัญชีเงินรอนี้ ให้ทำตามแบบซึ่งติดท้ายกฎนี้ต่างหากเล่ม ๓ เรียกว่า “บัญชีเงินยืมในการสำคัญ” เพื่อได้ หักยอดกันทุกคราวยืม (แบบ ๓๕)

ข้อ ๘ ในเงินจ่ายยืมนี้ พนักงานคลังจะตั้งจ่ายก่อนได้รบอนุญาตจากกระทรวงพระคลังได้ แต่เท่าจำนวนเงินที่อนุญาตให้จ่ายตามอำนาจหน้าที่ผู้ตั้งจ่าย ซึ่งกล่าวไว้ในข้อ ๓ (คือข้าหลวงเทศาภิบาล ๓ ผู้แทนข้าหลวงเทศาภิบาล ๕,๐๐๐ บาท ผู้ว่าราชการเมือง ๓ ผู้แทนผู้ว่าราชการเมือง ๒,๐๐๐ บาท) ในจำนวนเงินเท่านั้น ถ้ารายจ่ายเต็มตามจำนวนที่กล่าวแล้ว จะยอมจ่ายรองให้อีกไม่ได้ จนกว่าจะได้เบิกหักผลกใช้แล้วถ้ามีการจำเป็นจะต้องจ่ายทดรองการจรอีก จึงจะมีอำนาจตั้งจ่ายต่อไปได้

เช่นกับข้าหลวงเทศาภิบาลมีอำนาจตั้งจ่ายได้ ๕,๐๐๐ บาท เมื่อได้ ออกใบสั่งและจ่ายเงินไปแล้ว ๓,๐๐๐ บาท ก็จะต้องจ่ายได้ อีกเพียง ๒,๐๐๐ บาท ถ้าเงินที่ตั้งจ่าย ๓,๐๐๐ บาทนั้นได้หักใช้แล้ว ๓,๐๐๐ บาท ก็คงมีอำนาจจะตั้งต่อไปได้ อีก ๓,๐๐๐ บาท คงเป็นตัวเงินรอน้อย ๕,๐๐๐ บาท ผู้ว่าราชการเมืองก็เหมือนกัน คงให้มตัวเงินรองจ่ายได้ ๒,๐๐๐ บาท ตั้งไว้ที่กล่าวแล้ว เว้นใดแต่ถ้าใบสั่งที่ส่งมาแล้ว ยังไม่ได้ จ่ายเงินใน ๕ วัน ตั้งจะถอน ใบสั่งเดิมเบียดนรการใหม่ก็ได้ ในเงินยืมรองจ่ายเช่นนี้ ถ้าเจ้าพนักงานคลังทำพลาด

จ่ายเงินจ่ายรอนเงินไปจนมีเหตุขัดด้วยประการใด ๆ ก็ดี เจ้าพนักงานคลัง
ผู้จ่ายเป็นผล รวมมีตชอบจะต้องใช้ เงินเท่าจำนวนที่จ่ายรอนเงินไปนั้น เมื่อ
เวลาที่ตรวจตัวเงินขาดไปในวันสิ้นเดือน

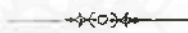
ข้อ ๘ ในวันสิ้นเดือนทุกเดือน ให้เจ้าพนักงานคลังทำรายการเงินรอง
จ่าย รวมรายการเงินรองจ่ายเป็นราย ๆ ทั้งเก่าใหม่ตามจำนวนที่ยังไม่ได้
บันทึกผลอีกใช้ ยื่นค่อที่ประชุมข้าหลวงเทศาภิบาลฉบับหนึ่ง ส่งมายังกรม
ตรวจ และกรมสารบาณูซึ่งกรุงเทพร ๑ ฉบับหนึ่งตามยูนีฟอร์มนี้

หอรัษฎากรพิพัฒน์

วันที่ ๒๘ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๓

(ลงพระนาม) มหิศรราชหฤทัย

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ประกาศตั้งข้าหลวงเกษตร์

ออกโฉนดที่ดินมณฑลปราจีนบุรีอีกมณฑลหนึ่ง

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ขอ
ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการออก
โฉนดที่ดินในมณฑลปราจีนบุรีอีกมณฑลหนึ่ง และทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้พระภิกษุสงฆ์เป็นข้าหลวงเกษตราธิการสำหรับมณฑลปราจีนบุรี ตั้งแต่
บัดนี้ไป ให้ข้าหลวงและเจ้าพนักงานแต่ละราษฎรเจ้าของที่ดินประพฤติตาม
ประกาศและกฎเสนาบดี สำหรับการออกโฉนดที่ดินมณฑลกรุงเก่าทุกประการ

แต่เมื่อข้าหลวงเลขตรี กำหนดจะออกวางฉัตตดินคาบดใหม่เมื่อใด ข้าหลวง
เลขตรีจะได้ ประกาศฉัตตวงหน้ามาให้ทราบ

กระทรวงเกษตราธิการ

ประกาศมาณวันที่ ๓ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

พระยาศรีสุนทรโวหาร

ปลัดทูลฉลอง

ลงนามแทนเสนาบดี

ประกาศ อนุญาตให้นการพนันประเภทที่ ๓
ในเทศกาดตรุกไไทย

ด้วยตามความในข้อ ๕ แห่งกฎเสนาบดีสำหรับบการการพนันลงวันที่ ๑๓
กุมภาพันธ์ ร.ศ. ๑๒๓ ซึ่งมีข้อความ อนุญาตให้ให้นการพนัน ตามรายชื่อใน
ประเภทที่ ๓ แห่งข้อ ๒ ในเทศกาดตรุก, ดงกรานต์, และตรุกจีนนั้น

กรมสรรพากรในขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ในเทศกาดตรุกไไทย
ร.ศ. ๑๒๓ นี้ กรมสรรพากรในอนุญาตให้ให้นการพนันประเภทที่ ๓ ได้
โดยไม่ต้องเสียค่าอนุญาตตามความในข้อ ๕ แห่งเค้าระ ไฟไทย, ไฟจีน, ดวด,
ตะแกล, ได้ตั้งแต่วันจันทร์เดือน ๔ แรม ๑๔ ค่ำตรงกับวันที่ ๓ เมษายน เวลาบ่าย
แล้วไปจนถึงวันพฤหัสบดีเดือน ๕ ขึ้น ๒ ค่ำตรงกับวันที่ ๖ เมษายน ร.ศ. ๑๒๔
เวลาบ่ายแปดโมงครึ่ง นอกจากประเิดเหล่านี้ห้ามมิให้เล่นเนนอื่นขาด

กรมสรรพากรใน

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๓

โดยรับตั้งเสนาบดีกระทรวงนครบาล

(ลงนาม) พระรัชฎากรโกศล

เจ้ากรมสรรพากรใน

กฎเสนาบดี

ว่าด้วยวิธีจัดการและตั้งอัตราเก็บเงินอากรค่าน้ำ
ตามความในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำศก ๓๒๐

ด้วยตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำศก ๓๒๐ ซึ่งมี
คำว่า "ให้เสนาบดีที่มีอำนาจที่จะตั้งกฎเสนาบดีเป็นครั้งเป็นคราว เพื่อจัดและ
รักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติและกฎเสนาบดีนั้น เมื่อได้รับพระราช
ทานพระบรมราชานุญาต และประกาศใน หนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษาแล้ว
ให้นับเหมือนส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติ นั้น

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ได้เสนาบดีกระทรวงมหาดไทยตั้งกฎ
ข้อบังคับสำหรับจัดการเก็บเงินอากรค่าน้ำ มีอัตราเก็บเงินอากรค่าน้ำซึ่งมีแจ้ง
อยู่ข้างท้ายกฎนี้

ข้อ (๑) ให้ใช้ กฎเสนาบดีนี้ ตั้งแต่วันที่ได้อำนาจใน หนังสือพิมพ์
ราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป และเมื่อใช้ กฎเสนาบดีและอัตรา เก็บเงิน
อากรค่าน้ำในหัวเมืองมณฑลใด ๆ แล้ว ให้ยกเลิกข้อความและอัตรา
ซึ่งได้ตั้งไว้ ในกฎเสนาบดี คือ

(ก) กฎเสนาบดี ตั้งอัตราในการ เก็บเงิน อากรค่าน้ำ ตามวิธีใน พระราช
บัญญัติ อากรค่าน้ำ ศก ๓๒๐ ซึ่งชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ศก ๑๒๓

(ข) ประกาศกำหนดวันห้ามไม่ให้จับปลาในที่น้ำนิ่ง ซึ่งปลาได้อาศัย
ไซไซ มณฑลกรุงเก่า ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ศก ๑๒๓

(ข) กฎเสนาบดีเพิ่มเติมอรรถาภิธานวิธานในพระราชบัญญัติอากร ค่าน้ำคึก ๓๒๐ ซึ่งตรา ณ วันที่ ๓๕ ธันวาคม ค.ศ. ๑๒๒

(ค) กฎเสนาบดีตั้งอัตราเก็บอากรค่าน้ำมณฑลนครศรีธรรมราช ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๒๓

ข้อ (๒) บรรดาที่จับสัตว์น้ำซึ่งมีอยู่ในท้องที่ใดๆ ให้เทศาภิบาลจัดการสำรวจแบ่งออกเป็น ๕ ประเภทดังนี้ได้ ให้เป็นหลักฐาน คือ

- (ก) ที่จับสัตว์น้ำซึ่งรัฐบาลได้หวงห้ามไว้ว่าประมด
- (ข) ที่จับสัตว์น้ำซึ่งรัฐบาลได้หวงห้ามไว้แต่ที่อนุญาต
- (๓) ที่จับสัตว์น้ำซึ่งรัฐบาลได้หวงห้ามไว้แต่ที่รักษาชนพรณสัตว์น้ำ
- (ค) ที่จับสัตว์น้ำเป็นที่ของเอกชน

ข้อ (๓) ให้เทศาภิบาลกำหนดที่บรรดาที่จับสัตว์น้ำซึ่งรัฐบาลได้หวงห้ามไว้ตามข้อความในข้อ ๒ หมาย ก. ข. ค. แห่งกฎนี้ และให้มหาดบกเขตรเป็นเครื่องการแล้ว ให้ออกประกาศให้ราษฎรทราบอันว่าที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้นเป็นที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ของเอกชนรัฐบาลได้หวงห้ามไว้ เมื่อเทศาภิบาลได้จัดการหวงห้ามที่จับสัตว์น้ำไว้แล้ว ให้เทศาภิบาลมีอำนาจเบ้ที่จับสัตว์น้ำเป็นคองๆ

ข้อ (๔) บรรดาดำรงทางน้ำไหลในจังหวัดที่หวงห้ามให้นับว่าอยู่ในเขตที่หวงห้าม ตามแต่เทศาภิบาลจะกำหนดเขตไว้

ข้อ (๕) ตามข้อความในมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ ค.ศ. ๑๒๐ ซึ่งมีว่าให้เทศาภิบาลมีอำนาจจัดการในที่จับสัตว์น้ำที่รัฐบาลได้หวงห้ามไว้มี ให้เทศาภิบาลจัดการโดยวิธีอย่างหนึ่งอย่างใดใน ๒ อย่างดังจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) ให้กระทรวงมหาดไทยที่จับสัตว์น้ำซึ่งได้ของห้ามไว้แห่งหนึ่งแห่งใด เป็นที่รักษาพืชพรรณ พรรณ สัตว์น้ำ

(๒) ให้จัดการว่าประมงอนุญาตให้ผู้ใดผู้หนึ่งกระทำการ จับสัตว์น้ำ ตามเวลาและวิธีอันสมควรแล้วแต่เทศาภิบาลจะกำหนดไว้

ข้อ (๒) ในที่จับสัตว์น้ำที่รัฐบาลไทยห้ามไว้เพื่อว่าประมงนั้น ให้เทศาภิบาลออกประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

(ก) จะว่าประมงที่จับสัตว์น้ำของที่ใด

(ข) จะว่าประมงเมื่อใด

(ค) จะว่าประมงณะที่ใด

(ค) จะอนุญาต ประกอบ การ จับสัตว์น้ำในที่แห่งใดแห่งละกี่

(ค) จะกำหนดเขต ที่ให้ตั้งสิ่งซึ่งจะวางเรือ มือซึ่งนักใดประกอบการ จับ สัตว์น้ำ ในที่จับสัตว์น้ำ

(ง) จะกำหนดให้ทำสัญญาประกันรับเรือ และ กำหนดวัน ส่งเงิน ตวง หน้าและเงินงวด

ข้อ (๑) ให้เทศาภิบาลมีอำนาจอนุญาตให้ผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งรับทำการ จับสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำโดยได้ว่าประมงกระทำการได้ มีกำหนดไม่เกิน ๓ ปี

ข้อ (๑) เพื่อประโยชน์การว่าประมงที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งแห่งใด ให้ข้าหลวงเทศาภิบาลเลือก พนักงาน ๓ นายเป็น คณะหนึ่ง ประชุม ว่าประมงที่จับ สัตว์น้ำ คือ เทศาภิบาลหรือข้าหลวงมหาดไทยนาย ๑ ข้าหลวงตรวจราชการ หรือผู้ช่วยข้าหลวงตรวจราชการ หรือผู้ช่วยราชการเมืองนาย ๑ กรมการอำเภอ นาย ๑ รวม ๓ นาย ผู้ใดมีบรรดาศักดิ์สั่งให้เป็นประธานแห่งคณะ

ข้อ (๘) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งได้รับทำการจับสัตว์น้ำที่จับสัตว์น้ำแห่งใดแห่งหนึ่งโดยได้วาประมุขมีความประสงค์ (๑) จะใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำชนิดจากที่ซึ่งได้กำหนดอนุญาตไว้ในแผนที่ (๒) หรือจะใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำประจำที่เพิ่มเติมขึ้นใหม่ ให้ผู้นั้นยื่นเรื่องราวขออนุญาตต่อเทศาภิบาลก่อน

ข้อ (๑๐) ในการที่จะส่งเงินงวดอากรค่าน้ำนั้น มีกำหนดดังนี้ คือ

(๑) เงินอากรค่าน้ำแต่ ๕๐๐ บาท หรือต่ำกว่า ๕๐๐ บาท ให้ส่งเสร็จเมื่อเวลารับประทานบัตร

(๒) เงินอากรค่าน้ำเกิน ๕๐๐ บาทขึ้นไปถึง ๘๐๐ บาท ให้ส่งเป็นด่างหน้ากึ่งหนึ่ง อีกกึ่งหนึ่งตามแต่เทศาภิบาลจะกำหนดไว้แต่ไม่เกินกว่าใน ๘ เดือน นับแต่วันที่ได้ออกประทานบัตร ในปีที่กระทำการจับสัตว์น้ำ

(๓) เงินอากรค่าน้ำเกิน ๘๐๐ บาทขึ้นไปให้ส่งเป็น ๓ งวด งวดที่ ๑ ให้ส่งเป็นด่างหน้าเมื่อเวลารับประทานบัตร งวดที่ ๒ ให้ส่งภายใน ๖ เดือน งวดที่ ๓ ให้ส่งภายใน ๘ เดือน นับแต่วันที่ได้ออกประทานบัตร ในปีที่กระทำการจับสัตว์น้ำ

ข้อ (๑๓) ในการที่จะให้ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำส่งเงินอากร ค่าน้ำตามกำหนดในข้อ ๑๐ แห่งกฎเสนาบดีนี้ และจะเรียกประกันบริเวณแก่ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำ ให้เจ้าพนักงานเบ็ดข้อมและให้จัดการดังนี้ คือ

(๑) เมื่อเจ้าพนักงานเห็นสมควร ที่จะบังคับให้ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำส่งทองคำหรือทองคำปรพรรณ หรือที่คั้นนมใบสำคัญ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของตน

อันชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย อันมีราคาพอแก่เงินอากรค่าน้ำแทน
เงินอากรค่าน้ำได้

(๒) ให้ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำมา ซึ่งจะเป็น ประกันรับ เรือน มาให้เจ้า
พนักงานสอบสวน เมื่อเจ้าพนักงาน เห็นว่า ได้ผู้หนึ่งซึ่ง เป็นคนมั่วพรพย
ส่งมอบคพอแก่เงินอากรค่าน้ำที่จะคองน้ำ สิ่งจะให้ เป็นประกันรับ เรือนก็ได้ แต่
ผู้ให้เป็นประกันรับ เรือนต้องเป็น ผู้ รบผิดชอบเท่ากบัผู้ รับทำการจับสัตว์น้ำ

ข้อ (๓๒) ให้เจ้าพนักงาน คอย ระวังใต้ ส่วนทรพยที่ใต้ รับไว้เป็น ประกัน
เงินอากรค่าน้ำกำหนด ๓ เดือนครั้งหนึ่ง ถ้าทรพยนั้นมราคาต่ำตงกว่าที่ได้
ตราค่าไว้ ขาดจากจำนวนเงินอากรค่าน้ำไปเท่าใด ให้ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำ
ส่งทรพยหรือสิ่งสำคัญเพิ่มเติมจนพอแก่จำนวนเงินอากรค่าน้ำ

ข้อ (๓๓) ที่จับสัตว์น้ำแห่ง หนึ่ง แห่งใดได้วาประมตอนุญาตให้ประกอบ
การจับสัตว์ น้ำกำหนดเกินกว่า ๓ ปี ให้แบ่งเงินค่าอากรออกเป้นรายปี และ
ให้จัดการตามข้อความแห่งข้อ ๓๐ และข้อ ๓๓ แห่งกฎนี้

ข้อ (๓๔) เมื่อเจ้าพนักงานได้วาประมตที่จับสัตว์น้ำอนุญาตให้แก่ผู้ หนึ่ง
ผู้ใดประกอบกรจับสัตว์น้ำได้เรียกประกันทำสัญญาตามข้อความในข้อบังคับนี้
ให้เรียก เงิน ดวงหน้า หรือ ทรพย สัมบัคมีราคาพอแก่จำนวนเงินอากร ค่าน้ำแถว
จ้อออกประจําบตรให้ ในประจําบตรนั้น ให้มีแผนที่ กำหนดเขตร ที่จับ
สัตว์น้ำและเขตร ที่ตั้งเพือวางเคือ ซึ่งมีประกอบกรจับสัตว์น้ำ และตรอก
ข้อความตามที่ใด ตกกลง ในเวถาว่าประมตที่จับสัตว์น้ำ

ข้อ (๓๕) ถ้าผู้ หนึ่งผู้ใดที่ ได้รับทำ การจับสัตว์ น้ำให้ที่ หวง ห้ามโดย
ได้วา ประมต นุ่มความประสงค์ที่จะใช้เคือร้อมมือชนิดใด ก็ให้ขออาชญาบัตร
ใช้ เคือร้อมมือ จับสัตว์น้ำต่อ เจ้าพนักงาน เสียค่าอาชญาบัตรตามอัตรา

ข้อ (๑๖) ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำ ในที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งแห่งใด ถึงวันกำหนดส่งเงินล่วงหน้าและเงินงวด ตามสัญญา หาได้นำเงินมาส่งตามกำหนดไม่ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจออกหมายเรียกผู้รับทำการจับสัตว์น้ำ ถ้าผู้รับทำการจับสัตว์น้ำไม่มา โดยเหตุอย่างใด ๆ ให้ออกหมายเรียกประกันรับเรือนให้ส่งตัวผู้รับทำการจับสัตว์น้ำมาได้ส่วน ถ้าผู้รับทำการจับสัตว์น้ำมีค่าขังหรือขัดข้อง โดยเหตุอันไม่สมควรที่จะเชื่อถือได้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจกระทำการได้ ในอย่างใดอย่างหนึ่ง ใน ๒ อย่างนี้

(๑) ห้ามมิให้จับสัตว์น้ำในที่ซึ่งเงินอากรค่าน้ำค้างจนกว่าจะได้เสียเงินอากรค่าน้ำ

(๒) ในที่จับสัตว์น้ำซึ่งได้ ออกประกาศ บัตร มีสัญญาขังไม่สิ้นอายุเงินอากรค่าน้ำยังค้างอยู่ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดเอาที่จับสัตว์น้ำนั้น ขายทอดตลาด เพื่อให้ได้จำนวนเงินอากรค่าน้ำที่ค้างนั้น ถ้าได้จำนวนเงินที่ขายทอดตลาดไม่พอแก่จำนวนเงินอากรค่าน้ำ และค่าใช้สอยในการขายทอดตลาดไปเท่าใด ให้ยึดทรัพย์ล้มบดของคนที่เงินอากรค่าน้ำค้างหรือประกันรับเรือนขายทอดตลาดอีกชั้นหนึ่ง ให้พอแก่จำนวนเงินอากรค่าน้ำแต่ค่าใช้สอยในการขายทอดตลาดนั้น ให้เจ้าพนักงานเรียก ๓๐๐ บาท ๓๐ ตามจำนวนเงินอากรค่าน้ำที่ค้างนำส่งคลัง ส่วนเงินที่เหลืออื่นนั้น ให้เจ้าของรับไป

ข้อ (๑๗) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งได้รับทำการในที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งแห่งใด มีความประสงค์จะ คนที่จับสัตว์น้ำ ให้ แกร่ รุบราด ก่อนสิ้น กำหนด กระทำการจับสัตว์น้ำ ให้ ยื่นเรื่องราวล่วงหน้า ๒ เดือนขออนุญาตต่อข้าหลวงเทศาภิบาล เมื่อได้ ได้ส่วนเห็นสมควรจะรับคนกรบได้ แล้วให้จัดการออกประกาศว่า

๕ ๕ ๕ 18/10/๕66

ประมุขใหม่ เมื่อได้จัดการว่าประมุขได้เงินไม่พอแก่จำนวน เงินงวด อากร ค่า
น้ำที่ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำจะต้องส่งอีกต่อไปเท่าใด ให้เทศาภิบาลเรียกเงิน
ที่ชขาดอยู่ นั้นแก่ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำคน เดิมจงครบ แม้ผู้รับทำการจับ
สัตว์น้ำคนเดิมหาได้ นำเงินอากรค่าน้ำที่ชขาดอยู่นั้นมาส่งไม่ ให้เจ้าพนักงาน
มีอำนาจยึดทรัพย์สินสมบัติของผู้รับทำการจับ สัตว์น้ำคน เดิม หรือ ประกัน รับ
ไว้ชชขาดชขาดตกถ้าจะครบเงินอากรค่าน้ำ และให้คุ้มแก่เงินค่าใช้สอย
ตามจำนวนเงินที่ชขาด ๓๐๐ บาท ๓๐

ขก (๓๘) ถ้าผู้รับทำการจับสัตว์น้ำจะโอนอำนาจที่จับ สัตว์น้ำให้แก่
ผู้หนึ่งผู้ใด ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำต้องยื่นเรื่องราวขออนุญาตต่อเทศาภิบาล
ก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำกับผู้ที่รับโอนอำนาจ
ต้องมาทำ สัญญา โอนกันณที่ว่าการเมืองต่อหน้าเทศาภิบาล ต่อเมื่อได้ โอน
กันโดยได้รับอนุญาตของเทศาภิบาลดังนี้ แล้วผู้รับทำการจับสัตว์น้ำคนเก่า
จึงจะพ้นความ รับผิดชอบต่อรัฐบาล

ขข (๓๙) ผู้รับทำการจับ สัตว์น้ำไม่มีอำนาจที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงที่
จับสัตว์น้ำซึ่งตนได้ กระทำการจับสัตว์ น้ำให้ ผิด จาก ของ เดิมณะ นอก จาก บ่อ
ปลาแล้ว ห้ามมิให้ วิตนาในที่จับสัตว์น้ำจนแห่ง ให้ เป็นเหตุสูญพันธุ์ พรรณ
สัตว์น้ำ ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำจะต้องรับผิดชอบในการบักแด้รักษาหลัก
เขตร ที่จับสัตว์น้ำกับขญา กล่าวซึ่งปกคลุมอยู่ในที่จับ สัตว์น้ำไม่ให้ เป่แอน ตราย
โดย อย่างใดอย่างหนึ่ง ในระหว่าง เวลา ผู้รับ ทำการจับสัตว์น้ำมีอำนาจ อยู่ในที่
จับสัตว์น้ำนั้น

ข้อ (๒๐) ถ้าพบสิ่งหนึ่งมีอุทกโทษอย่างร้ายแรงอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น
 กระทำให้สัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งแห่งใด ผิดจากระรรมตาซึ่งเป็นอันต้อง
 ให้ขาดเสียผล ประโยชน์ของ ผู้รับ ทำการจับสัตว์น้ำ โดยหน่วได้ที่จะจัดการ
 บอกรับได้ ผู้รับทำการจับสัตว์น้ำมีความประสงค์จะขอลดหย่อนเงินอากร
 ค่าหนักให้เท่าเรื่องราวขอ อนุญาตคือขาดวง เทศำภิบาลก่อน เมื่อขาดวง
 เทศำภิบาลได้ส่วนแล้วเห็นเป็นการเหลือเงินได้ของตน ทำการจับสัตว์น้ำจะบอกรับ
 ได้ โดยความจริง ให้ขาดวงเทศำภิบาลมีอำนาจลดหย่อน เงินอากร ค่า
 นำให้แก่ผู้รับ ทำการจับสัตว์น้ำตามสมควร

ข้อ (๒๑) ตามข้อความในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอากร ค่าหนัก
 ศัก ๑๒๐ ซึ่งให้เส่นำบดมีอำนาจที่จะตั้งพักแต่ครั้งเก็บค่า อนุญาตในที่แห่งหนึ่ง
 แห่งใดไม่เกินกว่า ๓๐๐ ละ ๓๐ ในประโยชน์ ที่จะพึงได้นั้น บกนใด ตั้งอัตรา
 และจัดวิธี แบ่งที่จับสัตว์น้ำเป็นที่อนุญาตไว้ ๘ ประเภท และ มีอัตราเก็บค่า
 อนุญาตจึงจะกล่าวต่อไป นี้ คือ

(๑) บ่อซึ่ง มีผู้ ขุดไว้สำหรับ ทำการ จับสัตว์น้ำในลำน้ำชนิดใด ๆ ฮาได้ร้อย
 น้ำใดตลอดปี ถ้าจับสัตว์ น้ำ ในที่บ่อนั้น เก็บเงินอากรค่า นำ เป็นค่าที่ จับสัตว์น้ำ
 ตารางวาละ ๓ บาท

(๒) บ่อซึ่ง มีผู้ ขุดไว้สำหรับ ทำการจับ สัตว์น้ำในที่ซึ่งมีกรรมสิทธิ์ ของ
 เอกชนชอมด้วย พระราชกำหนดกฎหมาย ซึ่ง ใช้ วิชาจับสัตว์ น้ำอย่างหนึ่งอย่างใด
 ถ้าจับสัตว์น้ำในบ่อนั้นเก็บเงินอากรค่า นำเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำตารางวาละ ๑๖ อัฐ

(๓) คูบ้านหรือท้องร่องซึ่งมีผู้ ขุดไว้ กติ หรือ ที่ จับสัตว์น้ำ ซึ่งไม่มี ผู้ หนึ่ง
 ใดขุดไว้ มีกรรมชาติเป็นมาแต่เดิมหรือเกิดขึ้นใหม่อยู่ในที่กรรมสิทธิ์ ของเอก

08/10/25๕๕

ชนชั้นหนึ่งของแต่ละตำบลเป็นต้น
มาดังนี้

ถ้าจับสัตว์น้ำเก็บเงินอากรค่าที่จับสัตว์

คือ

(ก) ๒๕ ตารางวาและต่ำกว่า ๒๕ ตารางวา ๓๒ ปี

(ข) เกินกว่า ๒๕ ตารางวาถึง ๕๐ ตารางวา ๑ บาท

(ค) เกินกว่า ๕๐ ตารางวาถึง ๗๕ ตารางวา ๓ บาท ๓๒ ปี

(ค) เกินกว่า ๗๕ ตารางวาถึง ๓๐๐ ตารางวา ๒ บาท ถ้าที่จับสัตว์น้ำกว้าง
ยาวมีตารางวามากขึ้นไป ให้คิดเงินอากรค่าที่จับสัตว์น้ำทั่วตามอัตรา

(๔) หดุมปลาโจน เก็บเงินอากรค่าน้ำเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำหดุมละ ๓ บาท

(๕) ที่ทำก่อดักด้วยขากรอย่างใด ๆ เพื่อประโยชน์จับสัตว์น้ำ ให้
ข้าหลวงเทศาภิบาลกำหนดท้องที่ใด เป็นอัตราค่าที่ตารางวาจะเท่าใด คิด
เทียบตามผลประโยชน์ที่จะพึงได้ ในท้องที่อื่นนั้น ๓๐ ถึง ๓๐ เป็นประมาณ แต่
อย่างไร ๆ ไม่ให้เก็บเงินอากรเกินตารางวาละ ๒ บาท

(๖) ที่จับสัตว์น้ำซึ่งมีผู้ว่าประมุขให้ราคาต่ำหรือไม่มีผู้ว่าประมุข หรือ
ที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งกีดขวางในการว่าประมุขที่ได้ หวงห้ามไว้ เช่นที่จับสัตว์น้ำ
แห่งหนึ่งแห่งใด ถ้าได้อนุญาตโดยการว่าประมุขให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำ
การจับสัตว์น้ำในพื้นนั้น ๆ แล้วผู้เดียว คงจะกระทำให้เป็นการเดือดร้อนแก่
ราษฎรที่อยู่ใกล้เคียงกับที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้น ๆ โดยไม่เคยเอาใ้รยหาสัตว์น้ำ
เลี้ยงชีพในที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้น ๆ ให้เทศาภิบาลมีอำนาจอนุญาตให้แก่บุคคล
เป็นครั้งเป็นคราวกระทำการจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือ และเก็บเงินอากร เป็นค่า
ที่แก่ผู้กระทำการจับสัตว์น้ำปีหนึ่ง คนหนึ่งไม่เกินกว่า ๓๐ บาท ตามแต่จะเห็น

สมัครแก่มีประเทศที่จับสัตว์น้ำนั้น ๆ ห้ามไม่ให้ตั้งสิ่งวางเครื่องมือ หรือใช้
เครื่องมือจับสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำในประเภทที่ ๖ นี้ คือ ๑ ฉนวน ๒ จิมใหญ่
๓ ถัง ๔ สุก ๕ รั้ว โจน ๖ เครื่องกางกัน ด้วยอาการ อย่างใด ๆ ๗ ขอน้ำหรือ
๘ โพงพาง ๙ ซ้อนใหญ่ ๑๐ ซ้อนต้นนี้

(๗) ถ้าคดีของตำรวจ แห่งหนึ่ง แห่งใดซึ่งเกี่ยวข้องกับจับสัตว์น้ำชนิดประเภท
ที่ ๖ ให้ข้าหลวงเทศาภิบาล กระจายเขตที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่ง มีกำหนด
แต่ปากคลองหรือปากบึงยาวไม่เกินกว่า ๕ เส้นตามลำคลองหรือลำบึง และ
ให้เทศาภิบาลมีอำนาจจัดการว่าประมุข หรืออนุญาตให้แก่มุขหนึ่ง ผู้ใดทำการ
จับสัตว์น้ำด้วยเครื่องกางกันอย่างใด ๆ ก็ได้ แต่ถาได้อนุญาตให้แก่มุขใด
ให้เรียกเงินค่าอากรเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งไม่ต่ำกว่า ๕๐ บาท และถือ
อัตรานี้เป็นเกณฑ์ของการว่าประมุข

(๘) บรรดาที่ที่ทำโพงพางน้ำเค็ม หรือน้ำจืดกัด ถ้าเป็นต้นนอกจากว่า
ประมุข ให้ตราเก็บเงินอากรค่าที่จับสัตว์น้ำตามอัตราข้างท้ายกฎนี้

(๘) บรรดาที่จับสัตว์น้ำ ๆ เค็ม ซึ่งตั้งสิ่งสำหรับวางเครื่องมือตาม
รายชื่อต่อไปนี้ทำการ ประจำอยู่กับที่ ถ้าเป็นต้นนอกจากที่ว่าประมุข ให้
ตราเก็บเงินอากรค่าที่จับสัตว์น้ำดังจะ กล่าวต่อไปนี้ คือ

- (ก) ที่ทำรั้วไซมามแห่งหนึ่ง ๒๕ บาท
- (ข) ที่ทำซุกนริ้วไซมามแห่งหนึ่ง ๔๐ บาท
- (ช) ที่ทำรั้วปักคอกแห่งหนึ่ง ๑ บาท
- (ค) ที่ทำรั้วกางเคยแห่งหนึ่ง ๕ บาท
- (ค) ที่ทำบามแห่งหนึ่ง ๓๐ บาท

(ข) ที่ทำไปประดิษฐ์ในมณฑลต่าง ๆ เว้นแต่มณฑลนครศรีธรรมราช
มณฑลชุมพร แห่งหนึ่ง ๓๐ บาท มณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลชุมพร
ที่ทำไปประดิษฐ์แห่งหนึ่ง ๕๐ บาท

(ง) ที่ทำไปประดิษฐ์แห่งหนึ่ง ๓๐ บาท

(จ) ที่ทำไปประดิษฐ์เครื่องสำอางแห่งหนึ่ง ๕ บาท

(ฉ) ที่ทำของรับสั่งต่อนานา เมื่อ เวลานั้นแห่งหนึ่ง ๑๕ บาท

(ช) ที่ทำการรับสั่งต่อนานาใช้ เครื่องมือ ยก ย่อ ขันช้อ หรือใช้ เครื่องยก
ด้วยวิธีใด ๆ เว้นมณฑลต่าง ๆ คงเก็บแต่มณฑลนครศรีธรรมราชเป็นค่าที่รับ
สั่งต่อนานาแห่งหนึ่ง ๕ บาท

ข้อ (๒๒) บรรดาที่รับสั่งต่อนานา ๘ ประเภทที่กล่าวมาแล้วตามข้อความ
ในข้อ ๒๑ แห่งกฎนี้ ถ้าผู้ใดหนึ่งจะทำการรับสั่งต่อนานา ให้ขออนุญาตต่อ
กรมการอำเภอผู้ว่าการท้องที่ก่อน เวลาที่จะทำการรับสั่งต่อนานา ถ้ากรมการ
อำเภอเห็นว่าที่รับสั่งต่อนานาแห่งหนึ่ง แห่งใด เป็นที่บริบูรณ์ดีแล้วแล้ว
อนุญาตให้ทำการรับสั่งต่อนานา ให้กรมการอำเภอรายงานต่อเทศาภิบาล และ
ให้เทศาภิบาลมีอำนาจที่จะยกที่รับสั่งต่อนานานั้นขึ้นว่าประมุข ถ้าผู้ใดหนึ่ง
ให้ราคาสูงกว่าปกติที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๑ แห่งกฎนี้ ก็ให้อนุญาตให้แก่
ผู้หนึ่งไปทำการรับสั่งต่อนานาถ้าการว่าประมุขไม่ตกลง ควรอนุญาตให้แก่ผู้
ใดขอ อนุญาตก่อน และ ให้เสียค่าอาชญา บัตร คຸ້ມ เครื่องมือ ตาม อัตรา อีก
ส่วนหนึ่ง นอกจาก ค่าที่รับสั่งต่อนานา

ข้อ (๒๓) ถ้าผู้ใดหนึ่งจะขุดบ่อสำหรับทำการรับสั่งต่อนานาในที่ซึ่ง
มีกรรมสิทธิ์ หรือที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ของเอกชน ต้องขออนุญาตต่อเทศาภิบาล
ก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงขุดบ่อได้

ข้อ (๑๔) บรรดาข้อสำหรับทำการจับสัตว์น้ำในเขตใดแห่งใดในที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ของเอกชนก่อนที่ได้ใช้กฎของฉบับนี้ หรือเมื่อได้ให้ใช้กฎฉบับนี้แล้ว ให้นับว่าบ่อนั้น ๆ เป็นของรัฐมาแต่บัดนี้

ข้อ (๑๕) บรรดาข้อสำหรับทำการจับสัตว์น้ำซึ่งอยู่ในที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ของเอกชนที่เกี่ยวแก่ที่จับสัตว์น้ำอันเป็นที่หวงห้ามว่าประมง ให้นับว่าบ่อนอยู่ในเขตที่จับสัตว์น้ำหวงห้ามนั้น ๆ

ข้อ (๑๖) บรรดาข้อสำหรับทำการจับสัตว์น้ำซึ่งอยู่ในที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ของเอกชนนั้นไม่เกี่ยวแก่ที่จับสัตว์น้ำหวงห้ามว่าประมง ให้เทศาภิบาลมีอำนาจจัดการใน ๒ อย่างดังนี้ คือ

(๑) ให้จัดการว่าประมง

(๒) ให้อนุญาตแก่ผู้หนึ่งผู้ใดทำการจับสัตว์น้ำในบ่อนั้น เรียกเก็บเงินชากรเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำตามพิกัตตรา

ข้อ (๑๗) บรรดาที่แม่น้ำซึ่งจับสัตว์น้ำได้ยาไครยอยู่ เป็นที่สำหรับทำการจับสัตว์น้ำ ซึ่งอยู่ในที่กรรมสิทธิ์ของเอกชน ให้เทศาภิบาลมีอำนาจจัดการดังนี้ คือ

(๑) เมื่อเจ้าของที่นั้นมีความประสงค์ จะทำการจับสัตว์น้ำด้วยตนเอง ให้ขอกับอนุญาตเรียกเงินชากรค่าที่จับสัตว์น้ำตามพิกัตตรา

(๒) เมื่อเจ้าของที่ไม่รับ ทำการ จับสัตว์น้ำด้วยตนเองใน ปีหนึ่งปีใดให้เรียกทานบดไว้ ภายหลังเจ้าของที่ทำการ จับสัตว์น้ำ ด้วย อา การ อย่างไร ๆ หรือ ให้ผู้หนึ่งผู้ใดทำการ จับสัตว์น้ำในที่นั้น หาได้ มาแจ้งความขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานก่อนไม่ ถ้าพิจารณาเป็นลัทธิ ให้เทศาภิบาลจัดการเปรียบ

เทียบหรือฟ้องศาลตาม ความใน มาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติ อากร
ค่าน้ำศึก ๑๒๐

ข้อ (๒๘) ถ้าหลุดด่างารซึ่งค่อเนื่องตค่อย กับบ่อล้าหรับทำกรจบัลลค่น้ำ
คูนัน ท้องร่อง ใหนบ่วาเปนที่ค่อเนื่องของบ่อคูนันท้องร่องนั้ ๗ แต่ห้าม
มีใเก็บเงินอกรค่าที่ถ้าหลุดด่างาร ใให้เก็บเงินอกรแต่เดเภาะปากบ่อ
คูนัน ท้องร่อง

ข้อ (๒๙) ถ้าผู้ใดผู้หนึ่งจะขออนุญาต ทำก้าด้วยอกรอย่างใด ๗
เพือประโยชน์ลค่น้ำในท่อนุญาตแห่งหนึ่งแห่งใด ใให้เทศาภิบาลมีอำนาจ
จัดการตั้งจะกถ้าวค่อไปนั้ คื่อ

(๑) เมือข้าหลวงเทศาภิบาลได้จัด การ ตามความใข้อ ๒๓ หมาย
เทศ ๕ แห่งกฎนี้แล้ว ใให้ประกาศโฆษณาว่าใที่ท้อที่ใดจะเก็บอครค่าที่จบั
ลค่น้ำทำก้าด่างารวาระเท่าใด

(๒) ใผู้ที่จะทำก้า นันบักหลัก หมายเขตร์ ใแล้ว มา ขออนุญาตค่อ
กรมการอ่าเกอๆ ใได้ส่วนเห็นสมควรแล้วจึงใ ออกใใบอนุญาต เรียเงิน
ค่าอกรตามพิกค่อครว

(๓) ถ้าผู้ใดผู้หนึ่งจะทำการจบัลลค่น้ำใที่ก้าชนิดใด ๗ ค่องนำใ
อนุญาตมาแจ้งความแก่ก้านใใ ไปตรวจก่อน จึงจะทำการจบัลลค่น้ำใ

ข้อ (๓๐) ใการที่จะใอนุญาตที่จบัลลค่น้ำตามประเภทซึ่งมออยู่ใน ข้อ
ที่ ๒๐ แห่งกฎนี้หมายเทศ ๘ หมายเทศ ๘ ใแก่ผู้หนึ่งผู้ใดนใให้จัดการ
ค่นั้ คื่อ

(๑) ใให้เทศาภิบาลจัดการทำแผนทีกะกำหนดเขตร์ และ หมายเลขบรรดา

ที่อนุญาต กระทำการจับ สัตว์น้ำโดยวิธีใช้ถ่วง โพงพางเป็น ๒ ฉบับ ไว้สำหรับ
ที่ว่าการเมือง ๑ ฉบับ ไว้สำหรับที่ว่าการอำเภอ ๑ ฉบับ ในกรณีที่เทศบาล
จะกำหนดเขตที่อนุญาตในตำบลนั้น ให้ตรวจจดทางกว้างของตำบล
แบ่งเขตที่อนุญาตไม่เกินกว่า ๓ ใน ๓ ส่วนของตำบลตรงนั้นขณะ เมื่อหน้า
ตงงวด แม้ว่าจะอนุญาตทำเยี่ยงกันฟากตะโพงพาง ให้ตรวจจดทะเบียน
กันด้วยตามสมควร เพื่อมิให้เกิดความแก่การสาธารณสุขประโยชน์ทางเรือ
แพไปมา

(๒) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดมีความประสงค์จะขออนุญาตกระทำการจับสัตว์น้ำ
โดยวิธีใช้ ถ่วง โพงพางในที่อนุญาตแห่งหนึ่งแห่งใด ซึ่งเทศบาลได้กำหนด
ไว้แล้ว ให้ผู้นั้นมาแจ้งความต่อกรรมการอำเภอว่าจะต้องการที่อนุญาตใน
ตำบลนั้น ๆ ช่อหนึ่ง ๆ มีหมายเลขเท่าไร เมื่อกรรมการอำเภอเห็นสมควร
จึงให้ออกใบอนุญาตเรียกเงินค่าอากรตามอัตรา

(๓) ถ้าเป็นที่โพงพางอยู่ในตำบลตง ให้เจ้าพนักงานบังคับผู้ทำการ
จับสัตว์น้ำแห่งนั้นเปิดช่องทางให้เรือแพไปมาได้ โดยสะดวก ถ้าผู้ทำการจับ
สัตว์น้ำนั้นฝ่าฝืนไม่กระทำตามข้อความในข้อนี้ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจ
จะห้ามผู้ทำการจับสัตว์น้ำไม่ให้ทำการจับสัตว์น้ำในที่นั้นอีกต่อไป ส่วนเงิน
อากรค่าที่จับสัตว์น้ำให้สภาพไปเช่นของหมดวง

(๔) ให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตกระทำการจับสัตว์น้ำโดยวิธีใช้ถ่วง โพงพางใน
ตำบลนั้นและตำบลตงจุดโคมไฟติดเกาะไว้ ที่เสาหลัก โพงพางเมื่อ เวลาค่ำค่ำไป
จนสว่าง เพื่อป้องกันเรือแพไม่ให้ปะทะอันตรายไปมาเวลาดังนั้น

(๕) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดมีความประสงค์จะขออนุญาตทำการจับ สัตว์น้ำใน

ทะเลและ ปากอ่าวสำหรับตงตั้ง เพื่อวาง เครื่องมือ และเครื่องทางกัน ประกอบ การจับสัตว์น้ำ ให้ผู้นบักหตทหมายเขตรัฐอนุญาตต่อกรมการอำเภอใน ท้องที่นั้นก่อน ให้กรมการอำเภอจัดการได้ ส่วนกำหนด เขตที่ทำการจับ สัตว์น้ำอย่าให้เขตการจับสัตว์น้ำ บกทตททางบกรวกันทางสัตว์น้ำไปมา เพื่อ ให้ขาดผลประโยชน์ของการ จับสัตว์น้ำซึ่งจะ ต่อให้ วิชาซึ่งกัน และกันได้ เมื่อกรมการอำเภอเห็นสมควรแล้ว จึงให้ชอกใบอนุญาตเรียกเงินค่าอากร ตามพกตอตรา

ข้อ (๓๓) ตามข้อความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติอากร คำนำ ศก ๓๒๐ นั้น ซึ่ง ให้ เสนอบตมอำนาจตงพกตอตรา เก็บค่า อาชญาบัตรคุม เครื่องมือต่างกัน ตาม ประโยชน์ ที่พึง จะได้ จาก เครื่องมืออย่างนั้นไม่เกิน ๑๐๐ ๓๐ เปนประมาณผู้ โทมเครื่องมือซึ่งตองตวยพกตท ให้มาชชรับอนุญาต จากเจ้าพนักงานก่อน ต่อใต้อนุญาตแล้วจึงจะใช้ เครื่องมือนั้นใตตตอเวลา ที่อนุญาตนั้น จึงใตตงพกตอตราแจงชย ชางท่ายกฐัน และชอมบังคับสำหรับ เจ้าพนักงานผู้ จตทการชอกชญาบัตร ให้แก่ผู้ ที่ ใช้ เครื่องมือจับสัตว์น้ำตงน

(๑) ให้กรมการอำเภอกำหนดวันประชุมกำหนดให้ป่าวอของราษฎร ซึ่ง มตความประสงค์จะใช้เครื่องมือประกอบการจับสัตว์น้ำ มารับอาชญาบัตรยงทว่า การอำเภอ

(๒) เมื่อ กรมการอำเภอเห็นว่าราษฎรในตำบลใด ๆ ที่จะมารับ อาชญาบัตร มากจะชอกชญาบัตรให้ ไม่น้นแก่เวลา ให้กรมการอำเภอกำหนด วันนตชอกชญาบัตรเปนตำบล ๆ เพื่อมิให้ราษฎรมาชชชยเดี่ยวเวลา

08/10/2566

(๓) ถ้าเครื่องมือชนิดใดรูปพรรณคล้ายคลึงกันกระทำให้เป็นที่ยงน ให้

ผู้ขออาชญาบัตรนำเครื่อง มือมาให้ กรมการ อำเภอ ตรวจดู จะได้ ออก
อาชญาบัตร ให้เป็นที่ถกตกลงตรงกับเครื่องมือ

(๔) ถ้าผู้หนึ่ง ผู้ใดจะไปจับสัตว์น้ำในที่ใด ๆ ให้เอาอาชญาบัตรไปด้วย
เพื่อเจ้าพนักงานผู้ตรวจพบจะตรวจได้ทันที ไม่เป็นที่เสียเวลาของผู้ทำการ
จับสัตว์น้ำ

ข (๓๒) เมื่อผู้ใดผู้หนึ่งได้รับอาชญาบัตรคุมเครื่องมือจับสัตว์น้ำใน
ที่ใด ๆ แล้วถ้าจะพาเครื่องมือจับสัตว์น้ำไปทำการจับสัตว์น้ำในที่อื่น ๆ ซึ่ง
มีอัตราสูงกว่าที่ตนได้รับอาชญาบัตร ผู้หนึ่งจะไปขังที่ว่าการอำเภอใน
ท้องที่นั้น ขอรับ อาชญา บัตรพิเศษ และเสียเงินอากรค่าเครื่องมือเพิ่มเติมให้
เต็มตามอัตราในท้องที่นั้นจึงจะทำการจับสัตว์น้ำได้

ข (๓๓) ผู้ใดผู้หนึ่งใช้เผือกหรือสิ่งใด ๆ ซึ่งเป็นเครื่องกางกั้นประกอบ
กับเครื่องมือจับสัตว์น้ำให้เรียกเก็บเงินค่าอากร ตามอัตราอีกส่วนหนึ่ง ต่างหาก
เว้นแต่หอดัก รวดซึ่ง ปัก เป็นปักใน ปากอ่าว หรือ ทะเลยกเว้นไม่เก็บเงินค่าอากร

ข (๓๔) ผู้ใดผู้หนึ่งทำการจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือเล็กน้อยนอกอ่าว
ในท้ายกฏให้กรมการอำเภอออกใบอนุญาตคุม เครื่องมือ เล็กน้อย ตามตัวคน
เฉพาะครัวเรือนหนึ่ง ใบอนุญาตนั้นให้คุมได้แต่บุคคลที่ไ้รวมอยู่ในครัว
เรือนหนึ่ง ถ้าเป็นบุคคลที่ไม่ได้รวมอยู่ในครัวเรือนนั้นเป็นอันไม่อนุญาต

ข (๓๕) การอนุญาตให้ผู้หนึ่งผู้ใด มีอำนาจในที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่ง
แห่งใด ให้ มีกำหนดเวลาตามระตักถาดการจับสัตว์น้ำ เพื่อให้ เหมาะแก่ภูมิ
ประเทศที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้น ๆ นับ ๓๒ เดือนเป็นระตักหนึ่ง แต่การอนุญาตให้ใช้
เครื่องมือประกอบการจับสัตว์น้ำนั้น ให้ มีกำหนดเวลาซึ่งตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน

ข้อ (๗๖) ตามความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าสินค้าศุลกากร ๑๒๐

ซึ่งให้เสนาบดีมีอำนาจจะยกเว้นค่าอากรในกรณีที่แห่งหนึ่งแห่งใด และจะห้ามไม่ให้ใช้เครื่องมืออย่างหนึ่ง อย่างใดในกรณีที่แห่งหนึ่งแห่งใดโดยสิ้นเชิง บัดนี้ได้ตั้งข้อบังคับห้ามการใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำดังนี้ คือ

(๑) ที่ตำบลของรังสิตและคลองอื่น ๆ ซึ่งบริษัทชุดคตของคุนา สยามชุด โดยพระบรมราชานุญาตในท้องหลวง ซึ่งอยู่ในเขตจังหวัดเมืองกรุงเก่า ๓ เมือง สระบุรี ๓ เมือง นครนายก ๓ เมือง ฉะเชิงเทรา ห้ามการใช้เครื่องมือเหล่านี้ คือ ยกยอช้นข้อ ฮอณ เฝือก ฉิมใหญ่ ช้อนใหญ่ หรือสิ่งทีตั้งสำหรับวางเครื่องมือซึ่ง กัดขวางแก่ทางเรือแพไปมา เพราะ เป็นเครื่องมือใหญ่โตอาจจะทำให้เป็นที่เสียดเวลาและ ประโยชน์ของมหาชนได้ เพราะฉะนั้นห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำการใช้ เครื่องมือเหล่านี้ ในเขตจังหวัดดังกล่าวมาแล้ว เป็นอันขาด

(๒) ในที่จับสัตว์น้ำซึ่งอยู่ในบริเวณพระอาราม หรือวัดพระอาราม นับว่าเป็นที่หวงห้ามตามพระราชบัญญัติอากรค่าสินค้าศุลกากร ๑๒๐ นั้น ให้เทศาภิบาล กำหนดเขตไว้ และภายในเขตที่กำหนดไว้ห้ามมิให้ผู้ใดผู้หนึ่ง กระทำการจับสัตว์น้ำโดยวิธีอย่างใดอย่างหนึ่ง

(๓) นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคมถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใด แทะพัน สัตว์น้ำด้วย เครื่องมือชนิดใด ๆ ในที่น้ำนิ่ง หรือน้ำไหลเมื่อเวลาพระตู น้ำแดงมา เพื่อยกเว้นสัตว์น้ำไม่ให้ เป็นอันตรายจะได้เอาไปขายใช้รักษาพืชน้ำ

พรณสัตว์น้ำต่อไป

ข้อ (๓๗) ให้เจ้าพนักงานทุกชั้นหม่าคตรวจการจับสัตว์น้ำ ถ้าพบปะ
ผู้ใดคนหนึ่งไม่ได้เสียเงินอากรค่าน้ำ ให้จับตัวนั้นพร้อมด้วยเครื่องมือจับ
สัตว์น้ำส่งต่อกรมการอำเภอเปรียบเทียบ ถ้าผู้นั้นไม่ยอมตามคำ เปรียบเทียบ
ของกรมการ อำเภอให้จัดการฟ้องศาล

ข้อ (๓๘) บรรดาอาชญาบัตรคุมเครื่องมือในพักดียววานนั้น ก่อน เวลาที่
จะจ่าย อาชญาบัตรให้แก่กรมการอำเภอ ให้เทศบาลจัดการประทับตรา
รายชื่อ เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ตามประเภท เครื่องมือและอัตรา ซึ่งใช้ อยู่
ในเมื่องนั้น

ศาลว่าการมหาดไทย

วันที่ ๒๓ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

อัตราอากร ค่าที่จับสัตว์น้ำ ในมณฑล และหัวเมือง
ซึ่งใช้ข้อบังคับอากร ค่านี้ ศก ๑๒๔

หมายเลขที่	ประเภทเครื่องมือจับ สัตว์น้ำ นอกจากที่จำ ประมุข		รายการ	จำนวนเงิน ค่าอากร	
	ประเภท	ชนิด		บ.	อ.
๑	บ่อปลา	ซึ่งมี ผู้ชด ไร่ ในน้ำชนิดใดดำโต อาศัยรักษาได้ตลอดปี	เก็บเงินอากรเป็นค่าที่จับ สัตว์น้ำตาราง วาละ	๓	---
๒	บ่อปลา	ซึ่ง มี ผู้ชด ไร่ ในที่ ซึ่ง มี กรรมสิทธิ์ ชอบด้วย พระ ราชกำหนด กฎหมาย ซึ่ง ใ้ วัช อย่าง หนึ่งอย่างใดจับ สัตว์น้ำ ในที่บ่อนั้น	เก็บ เงิน อากร เป็นค่าที่จับ สัตว์น้ำตาราง วาละ	---	๑๖
๓	ที่จับ สัตว์น้ำ	ตุ๋นบ้าน หรือทองรอง ซึ่งมี ผู้ชด ไร่ กัด หรือที่ จับ สัตว์น้ำ ซึ่งไม่มีผู้ใดผู้หนึ่ง ชด ไร่ มี กรรมชาติ เป็นมาแต่เดิม หรือ เกิด ขึ้นใหม่อยู่ใน ที่ กรรมสิทธิ์ ของ เอกชน เช่น หนอง ลำ บาง เป็น ต้น	เก็บเงิน อากร เป็นค่าที่ จับ สัตว์น้ำตารางวา ดังนี้ คือ (ก) ๒๕ ตารางวา และ ต่ำ กว่า ๒๕ ตารางวา (ข) ๕๐ ตารางวา และ ต่ำ กว่า ๕๐ ตารางวา (ง) ๗๕ ตารางวา และ ต่ำ กว่า ๗๕ ตารางวา	---	๓๒
				๓	---
				๓	๓๒

หมายเหตุที่	ประเภทที่จับสัตว์น้ำ นอกจากที่วางประมุด		รายการ	จำนวนเงิน ค่าอาหาร	
	ประเภท	ชนิด		บ.	อ.
๔	หตุมปลา โจน	เพื่อประโยชน์จับสัตว์น้ำ ให้ชาหลวงเทศาภิบาล กำหนดท้องที่ใด	(ค) ๓๐๐ ตารางวา และ ค่า กว่า ๓๐๐ ตารางวา ที่จับสัตว์น้ำกว้างยาว มี ตารางมากจนไปให้คิด เงินอาหารค่าที่จับสัตว์น้ำ ตามอัตรา เก็บเงินอาหารค่าที่จับสัตว์ น้ำ หตุมละ เป็น อัตราค่าที่ ตารางวาแต่เท่าใด ให้เก็บ ตารางเงินอาหารไม่เกินกว่า วาละ	๒	---
๕	ที่ท่า กุดำด้วย อาหาร อย่างใด			๒	---

โครงการที่ทางการมอบให้ทางราชการ โดยทางไป

เลขที่	ชื่อ	ตำแหน่ง		ตำแหน่ง		เงินเดือน		ตำแหน่ง	
		ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง
		ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี	ปี
๘	มณฑลกรุงเก่า	(๑) เมืองกรุงเก่า	๓๕		๔๐				
		(๒) เมืองช้างทอง	๓๕		๔๐				
		(๓) เมืองเทพบุรี	๓๕		๔๐				
		(๔) เมืองสิงหนคร	๓๐		๓๐				
		(๕) เมืองสระบุรี	๓๐		๓๐				
	มณฑลนครสวรรค์								
	(๑) เมืองนครสวรรค์	๓๐		๓๐					
	(๒) เมืองไชยนาท	๓๐		๓๐					
	(๓) เมืองอุทัย	๓๐		๓๐					

อัตราค่าที่ทางการเก็บต่อหน่วยที่สะดวกถึงแพงดังนี้

เลขที่	ท้องที่	ตำบลหน้า		ตำบลของ		ทะเลปากหน้าปากช่อง		
		หน้าเดิม	หน้าลด	หน้าเดิม	หน้าลด	ประจำที่	ไม่ประจำที่	
		ของตะ	ของตะ	ของตะ	ของตะ	ของตะ	ของตะ	
๘	มณฑลนครราชสีมา							
		(๑) เมืองกรุงเก่า	๓๕	๕๐				
		(๒) เมืองช้างทอง	๓๕	๕๐				
		(๓) เมืองเทพบุรี	๓๕	๕๐				
		(๔) เมืองสิงห์บุรี	๓๐	๓๐				
	เมืองสระบุรี	๓๐	๓๐					
	เมืองนครสวรรค์	๓๐	๓๐					
	เมืองไชยนาท	๓๐	๓๐					
	เมืองสุโขทัย	๓๐	๓๐					

เลขที่	ท้องที่	อัตราค่าที่ทำการฉบับชั่วคราวโดยหนังสือทางไปรษณีย์																				
		ค่าไปรษณีย์		ค่าส่งของ		ค่าส่งเอกสาร		ค่าส่งของไปรษณีย์		ค่าส่งเอกสารไปรษณีย์												
		หน้าแรก	หน้าถัดไป	หน้าแรก	หน้าถัดไป	หน้าแรก	หน้าถัดไป	หน้าแรก	หน้าถัดไป	หน้าแรก	หน้าถัดไป											
๗	มณฑลพิษณุโลก	(๑) เมืองพิษณุโลก	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	
		(๒) เมืองพิศณุ	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
		(๓) เมืองพิษณุ	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
		(๔) เมืองพิษณุ	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
		(๕) เมืองพิษณุ	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๘	มณฑลปราจีนบุรี	(๑) เมืองปราจีนบุรี	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
		(๒) เมืองปราจีนบุรี	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
		(๓) เมืองปราจีนบุรี	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
๙	มณฑลนครราชสีมา	(๑) เมืองนครราชสีมา	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐
		(๒) เมืองนครราชสีมา	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐	๓๐

อัตราค่าตอบแทนการปฏิบัติงานพิเศษของพนักงานใน
องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปะ

ชื่อ	ตำแหน่ง	ตำแหน่ง				ตำแหน่ง				ระดับพนักงานปกครอง			
		ตำแหน่ง		ตำแหน่ง		ตำแหน่ง		ตำแหน่ง		ประจำที่	ไม่ประจำที่		
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.		
๘	มณฑลนครไชยศรี (๓) เมืองนครไชยศรี (๕) เมืองต้นตาล (๓) เมืองสุพรรณบุรี มณฑลราชบุรี (๓) เมืองราชบุรี (๒) เมืองเพชรบุรี (๓) เมืองต้นตาล มณฑลสุพรรณบุรี (๓) เมืองวิภาวดี (๒) เมืองระนอง	๓๕	---	๓๐	---	๓๐	---	๓๐	---	๒๐	---	๔๐	---
		๓๕	---	๓๐	---	๓๐	---	๓๐	---	๒๐	---	๔๐	---
		---	---	๓๐	---	---	---	๓๐	---	---	---	๒๐	---
		---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
		๓๐	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	๒๕

๕๘	ชื่อพื้นที่	อัตราค่าเช่าทำกรังรับคอกหมูของโรงเรียนโพ. พง. น.				อัตราค่าเช่าทำกรังรับคอกหมูของโรงเรียนโพ. พง. น.			
		ค่าเช่า		ค่าคอก		ค่าคอก		ค่าคอก	
		หน้าคอก	หลังคอก	หน้าคอก	หลังคอก	หน้าคอก	หลังคอก	หน้าคอก	หลังคอก
(๓) เมืองระยอง	๓๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕
(๔) เมืองพญา	๓๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕
(๕) เมืองกระบี่	๓๐๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕
(๖) เมืองตรัง	๓๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕
เมืองชุมพร									
(๑) เมืองชุมพร	๓๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕
(๒) เมืองหลังสวน	๓๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕
(๓) เมืองไชยา	๓๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕
เมืองชุมพร									
(๑) เมืองชุมพร	๓๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕
(๒) เมืองระยอง	๓๐	---	---	๕	---	---	๓๕	---	๒๕

อัตราค่าเช่าภาคการควบคุมสินค้าเข้า-ออกตามบัญชีศุลกากรใน

เลขที่	ทอ่งที่	ค่าเช่าภาคการควบคุมสินค้าเข้า		ค่าเช่าภาคการควบคุมสินค้าออก		รวมค่าเช่าภาคการควบคุมสินค้าเข้า-ออก	
		นำเข้า	นำออก	นำเข้า	นำออก	นำเข้า	นำออก
ป.	ช.	ป.	ช.	ป.	ช.	ป.	ช.
๗	เมืองสมุทรสาคร	๑	๑	๑	๑	๑	๑
		๒	๒	๒	๒	๒	๒
		๓	๓	๓	๓	๓	๓
		๔	๔	๔	๔	๔	๔
		๕	๕	๕	๕	๕	๕

๑๒๖๖๒๒๖
 อัตราราคาราคาที่จับสัตว์น้ำ ในมณฑล

๑๒๕๕
 และหัวเมืองซึ่งใช้ระบบบังคับอัตราราคาน้ำตก ๑๒๕๕

๑. หมายเลข	ประเภทที่จับสัตว์น้ำนอก จากที่วางประมง		รายการ	จำนวนเงิน ค่าอัตราร	
	ประเภท	ชนิด		บ.	อ.
๑.	ที่จับสัตว์ น้ำ ๆ เค็ม	(ก) ที่ทำราวไซมาน	เก็บเงิน อัตราค่าที่ จับ สัตว์น้ำแห่งหนึ่ง	๒๕	
		(ข) ที่ทำชุกนวิ ไซมาน	เก็บเงิน อัตราค่าที่ จับ สัตว์น้ำแห่งหนึ่ง	๔๐	
		(ข) ที่ทำราวปักคอก	เก็บเงิน อัตราค่าที่ จับ สัตว์น้ำแห่งหนึ่ง	๓	
		(ค) ที่ทำราวกางเคย	เก็บเงิน อัตราค่าที่ จับ สัตว์น้ำแห่งหนึ่ง	๒	
		(ค) ที่ทำบาม	เก็บเงิน อัตราค่าที่ จับ สัตว์น้ำแห่งหนึ่ง	๓๐	
		(ข) ที่ทำโป๊ะน้ำตัก	เก็บเงิน อัตราค่าที่ จับ สัตว์น้ำในมณฑลต่าง ๆ เว้นแต่มณฑล นครศรี ธรรมราช และมณฑล ชุมพร แห่งหนึ่ง มณฑล นครศรี ธรรม ราช และมณฑลชุมพร เก็บเงินอัตราค่าที่แห่งหนึ่ง	๓๐๐	๕๐

หมายเลขที่	ประเภทที่จับสัตว์ นานอก จากที่จำประมุด		รายการ	จำนวนเงิน ค่าอากร	
	ประเภท	ชนิด		บ.	อ.
๖	ที่จับสัตว์ น้ำๆเค็ม	(ง) ที่ทำไปเ็นำคั้น (จ) ที่ทำไปเ็นำคั้น หรือตบมังกา (ฉ) ที่ทำของนรังจับ สัตว์น้ำ แห่ง (ช) ที่ทำการจับสัตว์ น้ำใช้ เครือของมีอัยกยอ ขันข้อ หรือ ใช้เครือของยก ด้วยวิธีใด ๆ	เก็บ เงิน อากร ค่าที่ จับ สัตว์น้ำแห่งหนึ่ง เก็บ เงิน อากร ค่าที่ จับ สัตว์น้ำแห่งหนึ่ง เก็บ เงิน อากร ค่าที่ จับ สัตว์น้ำแห่งหนึ่ง มณฑลนครศรีธรรมราช เก็บ เงิน อากร ค่าที่แห่งที่ แห่งหนึ่ง	๓๐ ๕ ๓๕ ๕	

อัตราค่าอนุญาตใช้เครื่องมือเล็กน้อยทั้งไว้ตามข้อความ
ในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ ศก.๑๒๐

- ๓ มณฑล กรุงเทพฯ
- ๒ มณฑล ปราจีนบุรี
- ๓ มณฑล นครราชสีมา
- ๔ มณฑล ราชบุรี
- ๕ มณฑล นครสวรรค์
- ๖ มณฑล พิษณุโลก
- ๗ เมืองจันทบุรี
- ๘ เมือง ระยอง

ให้เก็บ ตาม คำนวณ ครุฑ ๓๒ อัฐ

ให้เก็บ ตาม คำนวณ ครุฑ ๑๒ อัฐ

ชำนาญกหอสมุด

มณฑลกรุงเก่า

เขตที่	ประเภทเครื่องมือ จับสัตว์น้ำ	พิภพสัตว์สำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ									
		เมือง กรุงเก่า		เมือง อ่างทอง		เมือง ตพรบุรี		เมือง สิงห์บุรี		เมือง ด้วงบุรี	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๑	ถุงโพงพางประกอบ การจับสัตว์น้ำด้วยวิธี โตๆยาว ๘ วาและต่ำกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๒	ถุงโพงพางประกอบ การจับสัตว์น้ำด้วยวิธี โตๆยาวกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๓	แหพานปากหนึ่ง	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๐	---	๓๒	---
๔	แหทอดยาว ๓๐ ศอก และต่ำกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๕	แหทอดยาวกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---	๔	---	๔	---
๖	รั้วน ดอย ฉันทน์ ปากหนึ่ง 10/2566	๔	---	๔	---	๔	---	๓	---	๔	---

เลขที่	ประเภทเครื่องมือ จับตัดควาน	พิศด ขั้วควาน สำหรับ เครื่อง มือ จับ ตัด ควาน									
		เมือง กรุงเทพฯ		เมือง อ่างทอง		เมือง ฉะพบุรี		เมือง สิงห์บุรี		เมือง สระบุรี	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๕	ขอรันข้อ ขอรันข้อ ข้อน หางเหยี่ยว หรือ เครื่องมือชนิดใด ซึ่ง ใช้ตัดควาน เครื่อง ยกด้วย วิธีใด ๆ ปากหนึ่ง	๓๐	---	๓๐	---	๓๐	---	๒๐	---	๓๐	---
๘	ข้อนใหญ่ปากกว้าง เกินกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---	๔	---	๔	---
๙	ข้อนใหญ่ปากกว้าง & ศอก และ ต่ำกว่า & ศอก ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๑๐	ข้อนขนาดปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๑๑	ข้อนพาย ปากหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๓	---	๓๒	---	๓๒
๑๒	ยก ขด ปากกว้าง & ศอก และ เกินกว่า & ศอกปากหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---

เลขที่	ประเภทเครื่องมือ จับสัตว์น้ำ	พิกัด อัตรารด้าหรับ เครื่องมือ จับ สัตว์น้ำ											
		เมือง กรุงเทพฯ		เมือง อ่างทอง		เมือง ดพนบุรี		เมือง สิงห์บุรี		เมือง สระบุรี			
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.		
๓๓	ตุ้มตะเคียวหรือตุ้มขอ ใบหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---
๓๔	ตอมพายใบหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---
๓๕	ตอมขุ่น ตอม พอน ใบหนึ่ง	---	๔	---	๔	---	๔	---	๔	---	๔	---	๔
๓๖	ชะนางใบหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๓๗	เรือ กัดรา หรือ เรือผี หดอกดำหนึ่ง	๖	---	๖	---	๖	---	๖	---	๖	---	๖	---
๓๘	เบ็ดราวสายหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---
๓๙	อวนกว้างกว่า ๔ ศอก เก็บยาววาตะ	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒

เลขที่	ประเภทเครื่องมือ จับสัตว์น้ำ	พิกัดอัตราสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ									
		เมือง กรุงเทพฯ		เมือง ข้างทอง		เมือง ฉะบุรี		เมือง สิงห์บุรี		เมือง สระบุรี	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๒๐	อดนกวาง & คีอก และ ตำกวาง & คีอกเก็บ ยาว วาดะ	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖
๒๑	อดน หรือ ข่ายกับปลา กวาง ๒ คีอก และ ตำ กวาง ๒ คีอก เก็บยาว วาดะ	---	๔	---	๔	---	๔	---	๔	---	๔
๒๒	ฝู เผือก หรือ เครื่องกัน ประคบการจับสัตว์ น้ำ สังกว่า ๒ คีอก และ ตำ กวาง ๒ คีอก เก็บยาว วาดะ	---	๘	---	๘	---	๘	---	๘	---	๘
๒๓	ฝู เผือก หรือ เครื่องกัน ประคบการจับสัตว์ น้ำ สังกว่า ๒ คีอก เก็บ ยาว วาดะ	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖

มณฑลนครไชยศรี

เขต	ประเภท เครื่องมือจับสัตว์น้ำ	พิภพสัตว์น้ำสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ					
		เมืองนครไชยศรี		เมืองสุพรรณบุรี		เมืองสมุทรสาคร	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๑	ถูง โพงพางประกอบกรจับสัตว์น้ำด้วยวิธีใด ๆ ยาว ๘ วา และ ต่ำกว่า ๘ วาปากหนึ่ง (น้ำเค็ม. น้ำจืด)	๓	---	๓	---	๓	---
๒	ถูง โพงพางประกอบกรจับสัตว์น้ำด้วยวิธีใด ๆ ยาวกว่า ๘ วาปากหนึ่ง (น้ำเค็ม. น้ำจืด)	๕	---	๕	---	๕	---
๓	แหพานปากหนึ่ง	๑๒	---	๑๒	---	๑๒	---
๔	แหทอดยาว ๓๐ ศอก และต่ำกว่า ๓๐ ศอกปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๕	แหทอดยาวกว่า ๓๐ ศอกปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---
๖	ช้อนตอยสั้นปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---
๗	ช้อนใหญ่ปากกว้างเกินกว่า ๕ ศอกปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---
๘	ช้อนใหญ่ปากกว้าง ๕ ศอก และต่ำกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๒	---	๓	---	๒	---
๙	ช้อนขาคีมปากหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๑๐	ช้อนพายปากหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒

เลขที่	ประเภท เครื่อง มือ จัป สัตว์ น้า	פקסוקטראสำหรับเครื่องมือจปสัตว์น้ำ					
		เมืองนครไชยศรี		เมืองสุพรรณบุรี		เมืองสมุทรสาคร	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๑๓	ยอจันข้อ. ข้อขนข้อ. ข้อนหางเหยี่ยวหรือเครื่องมือจปสัตว์น้ำชนิดใด ๆ ซึ่งใช้เครื่อง ยก ด้วยวิธีใด ๆ ปากหนึ่ง	๓๐	---	๓๐	---	๓๐	---
๑๔	ยก ยอปากกว้าง & คือกงตะเก็นกว่า & คือก ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๑๓	ตุ้มตะเคียวหรือตุ้มอไบหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๑๔	ตอมพายไบหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๑๕	ตอมยื่นตอมนอนไบหนึ่ง	---	๔	---	๔	---	๔
๑๖	ชะนางไบหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๑๗	เรือ กักร้าหรือเรือ ผลดอกลำหนึ่ง	๖	---	๖	---	๖	---
๑๘	เบ็ดราวสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓	---	๓	---	๓	---
๑๙	เบ็ดราวสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๕	---	---	---	๕	---
๒๐	เบ็ดตากสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓๐	---	---	---	๓๐	---
๒๑	เบ็ดพ้อสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓	---	---	---	๓	---
๒๒	เรือใช้จับปลิงทะเล ไม่ว่าที่คนดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	---	---	๑๕	---
๒๓	เรือใช้จับกระรอกดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	---	---	๘	---
๒๔	คนหาหอยแครงที่คนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	---	---	๔	---
๒๕	แทงปลาที่มีน้ำหนักหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑	---	---	---	๑	---

เลขที่	ประเภทเครื่องมือ จปสตจวนา	พิภคอัตราสำหรับเครื่องมือจปสตจวนา					
		เมืองนครไชยศรี		เมืองสุพรรณบุรี		เมืองสมุทรสาคร	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๒๖	แหวน หรือ ชนิกแทงลัดจวนาคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑	---	---	---	๑	---
๒๗	แวดตักบรววหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	๑	---	---	---	๑
๒๘	รูกงรูนเคยหรือได้กึ่งได้เคยปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๒	---	---	---	๒	---
๒๙	ชอนกว้างกว่า & คอกเก็บยาววาระ (น้ำจืด)	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๓๐	ชอนกว้าง & คอกและค้ำกว่า & คอกเก็บยาววาระ (น้ำจืด)	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖
๓๑	ชอน หรือ ช่ายตักปลากว่า ๒ คอกและค้ำกว่า ๒ คอก เก็บยาว วาระ (น้ำจืด)	---	๕	---	๕	---	๕
๓๒	ชอนกว้างกว่า ๒ วาเก็บยาววาระ (น้ำเค็ม)	---	๕๗	---	---	---	๕๗

เลขที่	ประเภทเครื่องมือจับยึดตัวนำ	พิกัดอัตราสำหรับเครื่องมือจับยึดตัวนำ					
		เมือง นคร ไชยบุรี		เมือง สุพรรณบุรี		เมือง สมุทรสาคร	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๓๓	อดหนักวาง ๒ วาและต่ำกว่า ๒ วาเก็บยาววาดะ (น้ำหนัก)	---	๓๒	---	---	---	๓๒
๓๔	ฝือก หรือเครื่องกั้นประกอบกรจับยึดตัวนำ นอกจากเหล็กซึ่งมักเป็นบักในทะเลปากหน้าปากอ่าวสูง ๒ ศอกและต่ำกว่า ๒ ศอก เก็บยาววาดะ (น้ำหนัก. นาคัด)	---	๑๒	---	๑๒	---	๑๒
๓๕	ฝือกหรือเครื่องกั้น ประกอบกรจับยึดตัวนำนอกจากเหล็ก ซึ่งมักเป็นบักในทะเลปากหน้าปากอ่าวสูงต่ำกว่า ๒ ศอกเก็บยาววาดะ(น้ำหนัก. นาคัด)	---	๑๒	---	๑๒	---	๑๒
๓๖	ฝือก ใบสูง ๒ วาและต่ำกว่า ๒ วาเก็บยาววาดะ (น้ำหนัก)	---	---	---	---	---	๕
๓๗	ฝือก ใบสูงต่ำกว่า ๒ วาเก็บยาววาดะ (น้ำหนัก)	---	---	---	---	---	๑

มณฑลราชบุรี

เลขที่	ประเภทเครื่องมือนับตัวหน้า	พิกัดอัตราสำหรับเครื่องมือนับตัวหน้า					
		เมืองราชบุรี		เมืองเพชรบุรี		เมืองสมุทรสงคราม	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๑	ถุง โพงพางประกอบการจับตัวหน้า ด้วยวิธีใด ๆ ยาว ๘ วา และ ต่ำกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม. น้ำจืด)	๓	---	๓	---	๓	---
๒	ถุง โพงพางประกอบการจับตัวหน้า ด้วยวิธีใด ๆ ยาวกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม. น้ำจืด)	๕	---	๕	---	๕	---
๓	แหพานปากหนึ่ง	๓๐	---	๓๒	---	๓๐	---
๔	แหทอดยาว ๓๐ ศอก แต่ ต่ำกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๕	แหทอดยาวกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---
๖	ช้อนดอยสั้นปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---
๗	ช้อนใหญ่ปากกว้างเกินกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๘	ช้อนใหญ่ ปากกว้าง ๕ ศอก และ ต่ำ กว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๓	๓๒	๓	๓๒	๓	๓๒
๙	ช้อนขาคีมปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๑๐	ช้อนพายปากหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒

08/10/2566

เลขที่	ประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ	พิศศยตราสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ					
		เมือง ราชบุรี		เมือง เพชรบุรี		เมือง สมุทรสงคราม	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๑๑	ขอนขันธ์อ. ขอนขันธ์ข. ขอนหาง เหยี่ยวหรือเครื่องมือชนิดใดซึ่งใช้ เครื่องมือยกตัวอวัยวะ ใดๆ ปากหนึ่ง	๑๕	---	๓๐	---	๓๐	---
๑๒	ยกยอปากกว้าง & ค้อกตะเก็นกจ่า & ค้อกปากหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๑๓	จับเด็กปากหนึ่ง	๒	---	๒	---	๒	---
๑๔	ตุ้มตะเคี้ยวหรือตุ้มอไบหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๑๕	ตอพบายิบหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๑๖	ตอขยนตอขยนอไบหนึ่ง	---	๕	---	๕	---	๕
๑๗	ชนะาง ไบหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๑๘	เรือกศตราหรือเรือฉีหลอดดำหนึ่ง	๖	---	๖	---	๖	---
๑๙	เบ็ดราวสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑	---	๑	---	๑	---
๒๐	เบ็ดราวสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๕	---	๕	---
๒๑	เบ็ดราวสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๑๐	---	๑๐	---
๒๒	เบ็ดฟอด้ยหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๒	---	๒	---
๒๓	เรือใช้จับปลิงทะเลไม่ว่ากี่คนดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๑๐	---	๑๐	---
๒๔	เรือใช้จับกระรอกดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๘	---	๘	---
๒๕	คนหาหอยแมลงภู่คนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๕	---	๕	---

เลขที่	ประเภทเครื่องมือวัดควา	พิศตอตราสำหรับเครื่องมือวัดควา					
		เมือง ราชบุรี		เมือง เพชรบุรี		เมือง สมุทรสงคราม	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๒๖	แทงปดาม้วนน้ำคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๑	---	๑	---
๒๗	แหตนหรือขงนิกแทงลัดคว น้ำคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๑	---	๑	---
๒๘	แรวดักกับแรวดหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	---	๔	---	๔
๒๙	รูงกรนเคย หรือได้กึ่งได้เคย ปาก หนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๒	---	๒	---
๓๐	ชอนกว้างกว่า ๔ ศอกเก็บยาว วาดะ (น้ำจืด)	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๓๑	ชอนกว้าง ๔ ศอกแตะต่ำกว่า ๔ ศอก เก็บยาว วาดะ (น้ำจืด)	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖
๓๒	ชอน หรือ ข่าย ดักปดากว้าง ๒ ศอก แตะต่ำกว่า ๒ ศอก เก็บ ยาว วาดะ (น้ำจืด)	---	๔	---	๔	---	๔
๓๓	ชอน กว้าง กว่า ๒ วาเก็บ ยาว วาดะ (น้ำเค็ม)	---	---	---	๔๗	---	๔๗

เลขที่	ประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ	พิกัดอัตราสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ					
		เมือง ราชบุรี		เมือง เพชรบุรี		เมือง สมุทรสงคราม	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๓๕	อวนกว้าง ๒ วา และต่ำกว่า ๒ วา เก็บ ยาววาระ (น้ำเค็ม)	---	---	---	๓๒	---	๓๒
๓๕	ฝือก หรือ เครืองกัน ประกอบด้วย จับสัตว์น้ำขนาดเล็กจาก หลักซึ่งปักเป็น ปักในทะเลปากน้ำ ปากอ่าว สูง ๒ ศอก และต่ำกว่า ๒ ศอก เก็บ ยาว วาระ (น้ำเค็ม, น้ำจืด)	---	๘	---	๘	---	๘
๓๖	ฝือก หรือ เครืองกัน ประกอบด้วย จับสัตว์น้ำขนาดเล็กจาก หลักซึ่งปักเป็น ปักในทะเลปากน้ำ ปากอ่าว สูงกว่า ๒ ศอก เก็บยาววาระ (น้ำเค็ม, น้ำจืด)	---	๑๐	---	๑๐	---	๑๐
๓๗	ฝือกใบเตย ๒ วา และต่ำกว่า ๒ วา เก็บยาววาระ (น้ำเค็ม)	---	---	---	๕	---	๕
๓๗	ฝือกใบเตย สูงกว่า ๒ วา เก็บ ยาว วาระ (น้ำเค็ม)	---	---	---	๘	---	๘

มณฑลนครสวรรค์

เขตที่	ประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ	พิทักษ์ตราสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ					
		เมืองนครสวรรค์		เมืองไชยนาท		เมืองอุทัยธานี	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๑	ถุง โพงพางประกอบกรงจับสัตว์น้ำตวยวชิ ไตๆ ยาว ๘ วา ตะค้ำกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๒	ถุง โพงพางประกอบกรงจับสัตว์น้ำตวยวชิ ไตๆ ยาวกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---
๓	แหพานปากหนึ่ง	๓๐	---	๓๐	---	๓๐	---
๔	แหทอดยาว ๓๐ ศอก และต่ำกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๕	แหทอดยาวกว่า ๓๐ ศอกปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---
๖	ข้อนตอยตั้งหมปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---
๗	ข้อนใหญ่ปากกว้างเกินกว่า ๔ ศอกปากหนึ่ง	๔	---	๔	---	๔	---
๘	ข้อนใหญ่ปาก กว้าง ๔ ศอก และต่ำกว่า ๔ ศอกปากหนึ่ง	๒	---	๒	---	๒	---
๙	ข้อนขาคีมปากหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๑๐	ข้อนพายปากหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๑๑	ข้อนขี้อ. ข้อนขี้น้ำ. ข้อนหางเขี้ยวหรือ เครื่องมือชนิดใดซึ่งใช้ เครื่องยก ตวยวชิ ไตๆ ปากหนึ่ง	๒๐	---	๒๐	---	๒๐	---

เลขที่	ประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ	พิภพศตวรรษสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ					
		เมืองนครสวรรค์		เมืองไชยนาท		เมืองอุทัยธานี	
		บ.	จ.	บ.	จ.	บ.	จ.
๑๒	ขยกยอปากกว้าง & คีอก และ เกินกว่า & คีอก ปากหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๑๓	จับเต็กปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---
๑๔	ตุ้มตะเคียวหรือตุ้มมือใบหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๑๕	ตอพายใบหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๑๖	ตอมยื่นตอบนอนใบหนึ่ง	---	๔	---	๔	---	๔
๑๗	ชะนงใบหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๑๘	เรือกัตราหรือผู้หลอกตาหนึ่ง	๖	---	๖	---	๖	---
๑๙	เบ็ดราวสายหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---
๒๐	อวนกว้างกว่า & คีอก เกือบยาววาดะ	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๒๑	อวนกว้าง & คีอก และ ต่ำกว่า & คีอก เกือบยาววาดะ	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖
๒๒	อวนหรือข่ายตักปลา กว้าง ๒ คีอก และ ต่ำกว่า ๒ คีอก เกือบยาววาดะ	---	๕	---	๕	---	๕
๒๓	เผือกหรือเครื่องกั้นประกอบการจับสัตว์น้ำถึง ๒ คีอก และ ต่ำกว่า ๒ คีอก เกือบยาววาดะ	---	๘	---	๘	---	๘
๒๔	เผือกหรือเครื่องกั้นประกอบการจับสัตว์น้ำสูงกว่า ๒ คีอก เกือบยาว วาดะ	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖

มณฑลปราจีนบุรี

เขต	ประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ	พิศัตย์ตราสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ							
		เมืองนครนายก		เมืองฉะเชิงเทรา		เมืองปราจีน		เมืองชลบุรี	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๑	ถุง โพงพาง ประกอบการจับสัตว์น้ำด้วยวิธีใด ๆ ยาว ๘ วา และต่ำกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม. น้ำจืด)	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๒	ถุง โพง พาง ประกอบ การ จับ สัตว์น้ำด้วยวิธีใด ๆ ยาวกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม. น้ำจืด)	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๓	แหพานปากหนึ่ง	๑๒	---	๑๒	---	๑๒	---	๑๒	---
๔	แห ทอด ยาว ๓๐ ศอก และต่ำกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๕	แห ทอด ยาว กว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๖	ชันนตอยชันนปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๗	ชันนใหญ่ปาก กว้าง เกิน กว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๘	ชันน ใหญ่ ปาก กว้าง ๕ ศอก และต่ำกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๓	---	๒	---	๓	---	๒	---
๙	ชันนขนาดเล็กปากหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---

เดรท	ประเภทเครื่องมือ จปส.ศ.ว.นา	ปกติขอตราดำหรับเครื่องมือจปส.ศ.ว.นา							
		เมืองนคร		เมืองตะ		เมือง		เมือง	
		พายก	เชิงเทรา	ปราจีน	ชลบุรี	บ.	อ.	บ.	อ.
๑๐	ข้อผูกพันปากหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๑๑	ยกยอขันข้อ ข้อผูกพันข้อ ข้อผูกพัน หางเหยี่ยว หรือ เครื่องมือ ชนิดใด ซึ่งใช้เครื่องยกด้วย วิธีใดๆ ปากหนึ่ง	๓๐	---	๑๐	---	๒๐	---	๓๐	---
๑๒	ขอกปากกว้าง & คือก และ เกิน กว่า & คือกปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๑๓	ดุ่มตะเคียว หรือ ดุ่มขอใบหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---
๑๔	ดอบพายใบหนึ่ง	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---
๑๕	ดอบยื่นดอบนอนใบหนึ่ง	---	๔	---	๔	---	๔	---	๔
๑๖	ชะนางใบหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๑๗	เรือ กิควา หรือ เรือ ผ่ หดออก ดำหนึ่ง	๖	---	๖	---	๖	---	๖	---
๑๘	เบ็ดราวสายหนึ่ง (น้ำจืด)	๑	---	๑	---	๑	---	๑	---
๑๙	เบ็ดราวสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๕	---	---	---	๕	---
๒๐	เบ็ดตากสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๑๐	---	---	---	๑๐	---
๒๑	เบ็ดพอสายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๓	---	---	---	๓	---
๒๒	เรือใช้ จปป.ดึงทะเลไม่ดำักคน ดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	---	๑๕	---	---	---	๑๕	---

เลขที่	ประเภทเครื่องมือนักประดิษฐ์	ปกติขอตราสำหรับเครื่องมือนักประดิษฐ์							
		เมืองนคร		เมืองตะ		เมือง		เมือง	
		นายก	เชิงเตตรา	ปราจีน	ชลบุรี	บ.	อ.	บ.	อ.
๒๓	เรือ ใช้จับ กระจาด ห้าง (น้ำเค็ม)			๘				๘	
๒๔	คน หาย หอย แมงตุง ภาคน หนึ่ง (น้ำเค็ม)			๔				๔	
๒๕	แทงปดามวนาคคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)			๓				๓	
๒๖	แหตง หรือ ขนิก แหตง สักตัว คนหนึ่ง (น้ำเค็ม)			๓				๓	
๒๗	แร้วตักกับแร้วหนึ่ง (น้ำเค็ม)				๘				๘
๒๘	รูกิ่ง รุกเคยหรือได้กึ่งได้เคย ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)			๒				๒	
๒๙	ฮอนกวางกว่า ๔ ศอก เก็บยาว วาระ (น้ำจืด)		๓๒		๓๒		๓๒		๓๒
๓๐	ฮอน กวาง ๔ ศอก และ ต่ำกว่า ๔ ศอก เก็บยาววาระ (น้ำจืด)		๑๐		๑๐		๑๐		๑๐
๓๑	ฮอน หรือ ซ้าย ตักปลาดุกวาง ๒ ศอกและต่ำกว่า ๒ ศอก เก็บยาว วาระ (น้ำจืด)		๕		๕		๕		๕
๓๒	ฮอน กวาง กว่า ๒ วา เก็บยาว วาระ (น้ำเค็ม)				๕๘				๕๘

เขต	ประเภทเครื่องมือนับสัตว์นา	พิกัดอัตราสำหรับเครื่องมือนับสัตว์นา							
		เมืองนครนายก		เมืองฉะเชิงเทรา		เมืองปราจีน		เมืองชลบุรี	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๓๓	ขอนกวาง ๒ วา และ ต่ำกว่า ๒ วา เก็บยาววาระ (น้ำเค็ม)	---	---	---	๓๒	---	---	---	๓๒
๓๔	ฝือก หรือ เครื่องกัน ประกอบ การจับสัตว์น่านอกจากหัดก ซึ่ง ปักเป็นปักในทะเลปากน้ำปาก อ่าวสูง ๒ ศอก และ ต่ำกว่า ๒ ศอก เก็บยาววาระ (น้ำเค็ม, น้ำจืด)	---	๕	---	๕	---	๕	---	๕
๓๕	ฝือก หรือ เครื่องกัน ประกอบ การจับสัตว์น่านอกจากหัดก ซึ่ง ปักเป็นปักในทะเลปากน้ำปาก อ่าวสูงกว่า ๒ ศอก เก็บยาว วา ระ (น้ำเค็ม, น้ำจืด)	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖
๓๖	ฝือก ใบระสูง ๒ วา และ ต่ำกว่า ๒ วา เก็บยาววาระ (น้ำเค็ม)	---	---	---	๕	---	---	---	๕
๓๗	ฝือก ใบระสูงกว่า ๒ วา เก็บยาว วาระ (น้ำเค็ม)	---	---	---	๕	---	---	---	๕

มณฑลพิษณุโลก

พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพิษณุโลก

เลขที่	ประเภทเครื่องมือศิลปศึกษา	เมืองพิษณุโลก		เมืองพิจิตร		เมืองพิจิตร		เมืองอุตรดิตถ์		เมืองสุโขทัย	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๑	ตู้โพงพางประกอบเครื่องดนตรีไทย ยาว ๘ วาและต่ำกว่า ๘ วาปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๒	ตู้โพงพางประกอบเครื่องดนตรีไทย ยาวกว่า ๘ วาปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๓	แพพนาปากหนึ่ง	๑๖	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖	---	๑๖	---
๔	แพทอตยยาว ๑๐ ศอกและต่ำกว่า ๑๐ ศอกปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---
๕	แพทอตยยาวกว่า ๑๐ ศอกปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๖	ธนูมธอยตั้งหน้าปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๗	ธนูใหม่ปากกว้างเล็กกว่า ๕ ศอกปากหนึ่ง	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---	๕	---
๘	ธนูใหม่ปากกว้าง ๕ ศอกและต่ำกว่า ๕ ศอกปากหนึ่ง	๒	---	๒	---	๒	---	๒	---	๒	---
๙	ธนูเก่าปากหนึ่ง	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---	๓	---

เลขที่	ประเภทเครื่องมือวัดคุณภาพ	พิชิตชลารำ สำหรับ เครื่องมือ สุ่มสิ่งแวดล้อม									
		เมือง พิชิตโยธก	เมือง พิชิตกร	เมือง พิชิตย	เมือง พิชิตโยธก	เมือง พิชิตโย	เมือง พิชิตโย	เมือง พิชิตโย	เมือง พิชิตโย		
๑๙	อุปกรณ์วัดอุณหภูมิ	บ. ๑	บ. ๑	บ. ๑	บ. ๑	บ. ๑	บ. ๑	บ. ๑	บ. ๑	บ. ๑	๑๖
๒๐	ของหมวกงา & เสื้อกันหนาว	--- ๓๒	--- ๓๒	--- ๓๒	--- ๓๒	--- ๓๒	--- ๓๒	--- ๓๒	--- ๓๒	--- ๓๒	๑๖
๒๑	ของหมวก & เสื้อและกางเกง & เสื้อกันหนาวฤดู	--- ๓๖	--- ๓๖	--- ๓๖	--- ๓๖	--- ๓๖	--- ๓๖	--- ๓๖	--- ๓๖	--- ๓๖	๑๖
๒๒	ของหรือขายปลีกจากต่าง ๒ เสื้อและกางเกง	--- ๕	--- ๕	--- ๕	--- ๕	--- ๕	--- ๕	--- ๕	--- ๕	--- ๕	๕
๒๓	๒ เสื้อกันหนาวฤดู	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	๘
๒๔	เสื้อหรือเครื่องนุ่งห่มการปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	--- ๘	๘

เมืองจันทบุรีและเมืองระยอง

เลขที่	ประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ	พิพัตต์อัตราสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ			
		เมืองจันทบุรี		เมืองระยอง	
		บ.	อ.	บ.	อ.
๑	ถลุง โพงพางประกอบกรงได้คืบ ด้วยวิธีใด ๆ ยาว ๘ วา และต่ำกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม น้ำจืด)	๓	-----	๓	-----
๒	ถลุง โพงพางประกอบกรงจับสัตว์ น้ำ ด้วยวิธีใด ๆ ยาวกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม น้ำจืด)	๕	-----	๕	-----
๓	แหทอดยาว ๓๐ ศอก และต่ำกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๓	-----	๓	-----
๔	แหทอดยาวกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๔	-----	๔	-----
๕	ซั้งใหญ่ ปาก กว้าง เกินกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๔	-----	๔	-----
๖	ซั้งใหญ่ ปาก กว้าง ๕ ศอก และ ต่ำกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๒	-----	๒	-----
๗	ยอซั้งซ้อ. ซั้งซั้งซ้อ. ซั้งหนาง เหยี่ยวหรือเครื่องมือชนิดใดซึ่ง ใช้ เครื่อง ยก ด้วยวิธีใด ๆ ปากหนึ่ง	๓๐	-----	๓๐	-----
๘	ยกยอ ปาก กว้าง ๕ ศอก และต่ำ กว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๑	-----	๑	-----

เลขที่	ประเภทเครื่องมอจบลัดควา	พกดขควรดำหรมควรของมอจบลัดควา			
		เมืองจันทบูร		เมืองระยอง	
		ป.	ช.	ป.	ช.
๑๒	ฉับเด็กปากหนึ่ง	๔	---	๔	---
๑๓	ตอขพายไบนหนึ่ง	๑	---	๓	---
๑๓	ตอขนอนตอขยไนบหนึ่ง	---	๔	---	๔
๑๒	ชะนาง ไบนหนึ่ง	---	๓๒	---	๓๒
๑๓	เรือคควรหรือเรือผลดออกดำหนึ่ง	๖	---	๖	---
๑๔	เบ็ดราวดำยหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑	---	๑	---
๑๕	เบ็ดราวดำยหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓	---	๓	---
๑๖	เบ็ดตากดำยหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๘	---	๘	---
๑๗	เบ็ดพอดำยหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๒	---	๒	---
๑๘	เรือไซจับปลิงทะเลไม้ดำักคนดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑๕	---	๑๕	---
๑๘	เรือไซจับกระนำดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๘	---	๘	---
๒๐	คนหาหอยแมดงำคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๒	---	๒	---
๒๑	แทงปลามัวคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑	---	๑	---
๒๒	แหตณหรือขนักแทงลัดควำคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑	---	๑	---
๒๓	แรวดอกปลารวดหนึ่ง (น้ำเค็ม)	---	๘	---	๘
๒๔	รูกงรูกเขยหรือได้กึ่งได้เขยปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓	---	๓	---

เลขที่	ประเภทเครื่องมือนักประดิษฐ์	พิกัดอัตราค่าสำหรับเครื่องมือนักประดิษฐ์			
		เมืองจันทบุรี		เมืองระยอง	
		ป.	ย.	ป.	ย.
๒๕	ขวนกว้างกว่า & ค็อกเก็บยาว วาระ (น้ำจืด)	---	๓๒	---	๓๒
๒๖	ขวนกว้าง & ค็อก และ ต่ำกว่า & ค็อกเก็บยาววาระ (น้ำจืด)	---	๓๖	---	๓๖
๒๗	ขวน หรือ ข่ายตัก ปลา กว้าง ๒ ค็อกและต่ำกว่า ๒ ค็อกเก็บยาว วาระ (น้ำจืด)	---	๕	---	๕
๒๘	ขวน กว้าง กว่า ๒ วา เก็บยาว วาระ (น้ำเค็ม)	---	๕๗	---	๕๗
๒๘	ขวนกว้าง ๒ วา และต่ำกว่า ๒ วา เก็บยาววาระ (น้ำเค็ม)	---	๓๒	---	๓๒

เลขที่	ประเภทเครื่องมือนับสัตว์น้ำ	פקסוקטראדארהבכרעויםמובלסדונה			
		מעינגגנחבורי		מעינגורעוים	
		א.	ב.	א.	ב.
๓๐	ฝ่อกหรือเครื่อของกัน ประกอบการจับสัตว์น้ำนอกจากหตัก ซึ่งบัก เป็นบัก ในทะเลปากน้ำปากอ่าว สูง ๒ ศอกและต่ำกว่า ๒ ศอกเก็บ ยาววาระ (น้ำเค็ม. น้ำจืด)	---	๕	---	๕
๓๑	ฝ่อก หรือ เครื่อของ กัน ประกอบ การจับสัตว์น้ำ นอก จากหตัก ซึ่งบัก เป็น บัก ใน ทะเล ปาก น้ำ ปากอ่าวสูงกว่า ๒ ศอกเก็บ ยาว วาระ (น้ำเค็ม. น้ำจืด)	---	๑๐	---	๑๐
๓๒	ฝ่อก โป๊ะสูง ๒ วาและต่ำกว่า ๒ วาเก็บยาววาระ (น้ำเค็ม)	---	๕	---	๕
๓๓	ฝ่อก โป๊ะสูงกว่า ๒ วาเก็บยาว วาระ (น้ำเค็ม)	---	๘	---	๘

มณฑลชุมพร

ลำดับที่	ประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ	พิกัดอัตราสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ					
		เมืองชุมพร		เมืองหลังสวน		เมืองไชยา	
		บ.	จ.	บ.	จ.	บ.	จ.
๑	ถง โพงพางประกอบกรงจับสัตว์น้ำ ด้วยวิธีใด ๆ ยาว ๘ วา และต่ำกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓		๓		๓	
๒	ถง โพงพางประกอบกรงจับสัตว์น้ำ ด้วยวิธีใด ๆ ยาวกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๕		๕		๕	
๓	แหทอดยาว ๑๐ คีอก และต่ำกว่า ๑๐ คีอก ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๒		๒		๒	
๔	แหทอดยาวกว่า ๑๐ คีอก ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓		๓		๓	
๕	ยก ขนซ้อ, ซ้อน ขนซ้อ, ซ้อน หาง เหยี่ยวหรือเครื่องมือชนิดใดซึ่งใช้ เครื่อง ยก ด้วยวิธีใด ๆ ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๖		๖		๖	
๖	ยกยกปากกว้าง ๕ คีอกและเกินกว่า ๕ คีอก ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓		๓		๓	
๗	เรือกตราหรือเรือผีหลอก ลำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๖		๖		๖	
๘	เบ็ดราวลำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓		๓		๓	

เลขที่	ประเภทเครื่องมือนักประดิษฐ์	พิกัดอัตราสำหรับเครื่องมือนักประดิษฐ์					
		เมืองชุมพร		เมืองหาดใหญ่		เมืองไชยา	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๑๖	เบ็ดตกด้ายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๖		๖		๖	
๑๗	เบ็ดฟอยด้ายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑	๓๒	๑	๓๒	๓๒	๓๒
๑๘	เรือใช้จับปลิงทะเลไม่ว่าที่คน ดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑๕		๑๕		๑๕	
๑๙	เรือใช้จับกระหนาดำหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๘		๘		๘	
๒๐	คนหาหอยแมลงภู่คนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๒		๒		๒	
๒๑	แทงปลาดำมีคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑		๑		๑	
๒๒	แหตมหรือชนกแทงปลาดำคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๑		๑		๑	
๒๓	เรือตกปลารวมหนึ่ง (น้ำเค็ม)		๘		๘		๘
๒๔	รุนกิ่งรุนเคยหรือใส่กิ่งใส่เคย ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๔		๔		๔	
๒๕	ช้อนกวัก ๒ ฉาและต่ำกว่า ๒ ฉาเก็บ ยาวขนาด ๒๕ (น้ำเค็ม)		๒๔		๒๔		๒๔

เลขที่	ประเภท เครื่องมือจับสัตว์น้ำ	פקטיותראלสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ					
		เมืองชุมพร		เมืองหาดสวน		เมืองไชยา	
		บ.	ช.	บ.	ช.	บ.	ช.
๑๙	ช้อนกว้างกว่า ๒ วา เก็บยาววาตะ (น้ำเค็ม)	---	๓๒	---	๓๒	---	๓๒
๒๐	ฝักใบไม้หรือเครื่องกั้นประกอบ การจับสัตว์น้ำนอกจากหัดกซึ่งปัก เป็นปักในทะเล ปากหน้าปากยาวสูง ๒ วาและต่ำกว่า ๒ วาเก็บยาววาตะ (น้ำเค็ม)	---	๕	---	๕	---	๕
๒๑	ฝักใบไม้หรือเครื่องกั้นประกอบ การจับสัตว์น้ำนอกจากหัดกซึ่งปัก เป็นปักในทะเลปากหน้าปากยาวสูง กว่า ๒ วาเก็บยาววาตะ (น้ำเค็ม)	---	๖	---	๖	---	๖

มณฑลนครราชสีมา

เลขที่	ประเภทเครื่องมือฉบับสุดท้าย	ปกติอัตราสำหรับเครื่องมือฉบับสุดท้าย				หมายเหตุ
		เมื่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.		เมื่อเลิกใช้เมื่อ พ.ศ.		
		ป.	อ.	ป.	อ.	
๑	ธงไฟทางประกอบารจับยึดของวิชาวิชาทุก ปากหนังสือ	๓	๓	๓	๓	อำเภอขามเฒ่า
๒	เสื้อกั๊วะหรือเสื้อคอกลมประกอบารจับยึดของหน้า นอกลงจากหลัง ซึ่งปักแถบสีเขียวแถบปากปาก ยาวสูง ๒ วา และยาวกว่า ๒ วา แถบยาวกว่า (หน้าเต็ม)	๔	๔	๔	๔	อำเภอเมือง อำเภอขามเฒ่า อำเภอชุมพวง
๓	เสื้อคอกลมหรือคอกลมประกอบารจับยึดของหน้า นอกลงจากหลังปักแถบสีเขียวแถบปากปาก ยาวสูงกว่า ๒ วา แถบยาวกว่า (หน้าเต็ม)	๔	๔	๔	๔	อำเภอเมือง อำเภอขามเฒ่า อำเภอชุมพวง
๔	คอหมวกยาว ๒ วา และยาวกว่า ๒ วา แถบยาวกว่า (หน้าเต็ม)	๒๔	๒๔	๒๔	๒๔	อำเภอเมือง อำเภอขามเฒ่า อำเภอชุมพวง

เลขที่	ประเภท เครื่องมือวัด	พิกัดอัตราค่าเช่าหรือค่าบริการของมอชบ.วัดตวงนา				
		เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด	เบ็ดเตล็ด
๕	เครื่องมือวัดความยาว (ไม้คณ)	๒	๓๒	๒	๓๒	
๖	เครื่องมือวัดระยะทาง (ไม้คณ)	๒	๓๒	๒	๓๒	
๗	เครื่องมือวัดพื้นที่ (ไม้คณ)	๒	๓๒	๒	๓๒	
๘	เครื่องมือวัดความยาว (ไม้คณ)	๓	๓๓	๓	๓๓	
๙	เครื่องมือวัดระยะทาง (ไม้คณ)	๓	๓๓	๓	๓๓	
๑๐	เครื่องมือวัดพื้นที่ (ไม้คณ)	๓	๓๓	๓	๓๓	
๑๑	เครื่องมือวัดความยาว (ไม้คณ)	๓	๓๓	๓	๓๓	
๑๒	เครื่องมือวัดระยะทาง (ไม้คณ)	๓	๓๓	๓	๓๓	
๑๓	เครื่องมือวัดพื้นที่ (ไม้คณ)	๓	๓๓	๓	๓๓	
๑๔	เครื่องมือวัดความยาว (ไม้คณ)	๔	๓๔	๔	๓๔	
๑๕	เครื่องมือวัดระยะทาง (ไม้คณ)	๔	๓๔	๔	๓๔	
๑๖	เครื่องมือวัดพื้นที่ (ไม้คณ)	๔	๓๔	๔	๓๔	
๑๗	เครื่องมือวัดความยาว (ไม้คณ)	๕	๓๕	๕	๓๕	

เลขที่	ประเภทเครื่องมือนับตัวหน้า	พิศุขธรรมาสารสำหรับเครื่องมือนับตัวหน้า					
		เมื่องตั้งขดตา	เมื่องพับหลัง	เมื่องนครคีรีธรรมราช	น.	อ.	น.
๑๘	เบ็ดผูกปมเรือหนึ่ง (หน้าคัม)	๑๖	๔	๑๐	๔	๑๐	๔
๑๙	ปามปากหนึ่ง						
๒๐	คุดหรือปายกวาง ๑ วานตะคักกวาดวารีปายกวางตะ (หน้าคัม)	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖	๑๖
๒๑	คุดหรือปายกวางกวาดวารีปายกวางวาระ (หน้าคัม)		๒๔		๒๔		๒๔
๒๒	หมอลมคิริธง ๓	๕	๕		๕		๕
๒๓	ยอนนช้อ. ชอผนช้อ. ชอนทงเหยี่ยวหรือชอชอชอผนชอไปประกอบการจับศอกหน้าซึ่งใช้เศียรของยอกถอยวชได้ ๆ ปากหนึ่ง (หน้าคัม)	๑๕	๑๕		๑๕		๑๕
๒๔	ยอกยอนปากกวาง ๕ คือขดและกิมกวาด คือขดปากหนึ่ง (หน้าคัม)		๓๒		๓๒		๓๒
๒๕	ชอผปากหนึ่ง (หน้าคัม)		๓๒		๓๒		๓๒
๒๖	เรือศรหรือเรือผลลอกดำหนึ่ง (หน้าคัม)	๖	๖		๖		๖

มณฑลสุพรรณบุรี

พหุศาสตร์สำหรับโรงเรียนสตรีศึกษา

เลขที่	ประเภทเครื่องมือวัดคุณภาพ	พหุศาสตร์สำหรับโรงเรียนสตรีศึกษา													
		เบื้องต้น		ขั้นสูง		ขั้นสูง		ขั้นสูง		ขั้นสูง		ขั้นสูง		ขั้นสูง	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๑	ธงโพกทรงประกอบการศึกษาสตรีศึกษา ด้วยวิธีใดๆ ยาก สดวกและสำคัญกว่า ปากหนึ่ง (หน้าคัม)	๓		๓		๓		๓		๓		๓		๓	
๒	ธงโพกทรงประกอบการศึกษาสตรีศึกษา ด้วยวิธีใดๆ ยากกว่า สดวกปากหนึ่ง (หน้าคัม)	๕		๕		๕		๕		๕		๕		๕	
๓	แพทตอนยาว ๑๐ คือกและสำคัญกว่า ๑๐ คือกปากหนึ่ง (หน้าคัม)	๒		๒		๒		๒		๒		๒		๒	
๔	แพทตอนยาวกว่า ๑๐ คือกปากหนึ่ง (หน้าคัม)	๓		๓		๓		๓		๓		๓		๓	

พิภพอัครราชกุมารีศรีอมรินทรราชกุมารี

เลขที่	ประเภท เครื่องมือ อุปกรณ์ หน้า	เมืองกาญจน์		เมืองระนอง		เมืองตะกั่วป่า		เมืองพังงา		เมืองกระบี่		เมืองตรัง	
		ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.	ป.	อ.
๕	ยอชนช่อ ช่อพุ่มช่อ ช่อพุ่มทางเหยี่ยว หรือเครื่องมือ ซึ่งใช้ เครื่องยก คัดยวูชใดๆ ปากพุ่ม	๖		๖		๖		๖		๖		๖	
๖	เรือกว๊รา หรือ เรือ ผัดดอกเรียกว่า ชะเลตาทหนึ่ง (หน้าคัม)	๖		๖		๖		๖		๖		๖	
๗	เบ็ดราวสายหนึ่ง (หน้าคัม)	๓		๓		๓		๓		๓		๓	
๘	เบ็ดจากสายหนึ่ง (หน้าคัม)	๖		๖		๖		๖		๖		๖	
๙	เบ็ดพอดสายหนึ่ง (หน้าคัม)	๓		๓		๓		๓		๓		๓	
๑๐	เรือใช้จับปลาทะเลในปากถ้ำหนึ่ง (หน้าคัม)	๓๕		๓๕		๓๕		๓๕		๓๕		๓๕	
๑๑	เรือใช้จับปลาทะเลในปากถ้ำหนึ่ง (หน้าคัม)	๘		๘		๘		๘		๘		๘	
๑๒	คานหาหอยมดงปากถ้ำหนึ่ง (หน้าคัม)	๓		๓		๓		๓		๓		๓	

เลขที่	ประเภทเครื่องมือจับตัดหญ้า	ผลิตภัณฑ์สำหรับเครื่องมือจับตัดหญ้า											
		เมื่องภาค		เมื่องระยอง		เมื่องตาก		เมื่องพิจิตร		เมื่องกระบี่		เมื่องตรัง	
		บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.	บ.	อ.
๑๓	แผงป้องกันพ่น (นาคัม)	๑	-----	๑	-----	๑	-----	๑	-----	๑	-----	๑	-----
๑๔	รอกหมุนหรือตั้งให้พ่นพ่น (นาคัม)	๑	-----	๑	-----	๑	-----	๑	-----	๑	-----	๑	-----
๑๕	รอกหมุนหรือตั้งให้พ่นพ่น (นาคัม) และระบบขยายพ่น (นาคัม)	๓	-----	๓	-----	๓	-----	๓	-----	๓	-----	๓	-----
๑๖	ออกพ่น ๒ ภาชนะตัดหญ้า ๓ ภาชนะขยายพ่น (นาคัม)	-----	๒๔	-----	๒๔	-----	๒๔	-----	๒๔	-----	๒๔	-----	๒๔

08/10/2566

เลขที่	ประเภทการขอมอบสัญญา	พิกัดราคาสำหรับ: การมอบสัญญา							
		เมืองกาญจน์	เมืองระนอง	เมืองตะกั่วป่า	เมืองพังงา	เมืองกระบี่	เมืองตรัง		
๑๗	ขอผูกจ้างค่า ๒ ค่าเก็บวางกระดาษ (หน้าคัม)	๓๒	๓๒	๓๓	๓๓	๓๓	๓๓	๓๓	
๑๘	เผือกโปะ หรือ เครื่องกัน ประกอบ การจับต่อน้ำออกจากหลัก ซึ่งปัก เป็นปักไม้ ทะเลปากน้ำ ปากข้าว ตู้ง ๓ ค่า และค่ากว่า ๒ ค่าเก็บวางกระดาษ (หน้าคัม)	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	
๑๙	เผือกโปะ หรือ เครื่องกัน ประกอบ การจับต่อน้ำ นอกจากหลัก ซึ่งปัก เป็นปักไม้ ทะเลปากน้ำ ปากข้าว ตู้ง กว่า ๒ ค่าเก็บวางกระดาษ (หน้าคัม)	๔	๔	๔	๔	๔	๔	๔	

ประกาศกำหนด ๓๐๕
 ในระหว่างคนถือศาสนานิสาลาม

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า

๑ ด้วยความมรฎกในระหว่างคนถือศาสนานิสาลาม ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ไต่ภาคตั้งปณอนุญาโตตุลาการ ชำระอยู่ ตามศาสนานิสาลาม นั้น กำหนดตายว่าเท่าใดปี จึงจะฟ้องร้องกันได้ และเท่าใดปีจะพ้นกำหนด ช้อนตามประเพณีที่เป็นอยู่ บางเมืองก็มากปี บางเมืองก็น้อยปี ไม่ได้สมอกันเป็นการยากแก่ ผู้มคต และไต่ภาคตั้งเป็นตุลาการอยู่

๒ ข้าหลวงใหญ่ประจำบริเวณ จึงได้ประชุมไต่ภาคตั้งและไต่อธิหมารวม ๔๑ นายคนที่ศาลบริเวณเมืองตานี เมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน คศ ๑๒๒๒ คคองเห็นชอบพร้อมกันว่า ควรจะกำหนดอายุความมรฎกไว้เพียง ๑ ปีถ้วน

๓ เพราะฉะนั้น บรรดาความมรฎกที่จะว่ากล่าวกันในเวลานี้ ให้ว่ากล่าวกันตามกำหนดอายุความตามประเพณีบ้านเมืองซึ่งมีมาแต่เดิม แต่ความมรฎกที่จะฟ้องร้องต่อศาลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน คศ ๑๒๔๔ ตั้งไป ให้ศาลตั้งกำหนดอายุความมรฎกว่าจะว่ากล่าวกันได้แต่ภายในกำหนด ๑ ปี นับแต่วันผู้ตายได้ตายไป ถ้าพ้นกำหนด ๑ ปีห้ามมิให้ศาลรับไว้ พวกราช

(ตงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๘ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔๔

เป็นวันที่ ๑๓๓๓๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศขยายเขตร้ออก โฉนดที่ดิน

มณฑลกรุงเทพฯ ๖ รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์ ^{วิวัฒน์} เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การออกโฉนดที่ดินในมณฑลกรุงเทพฯ นั้น กองข้าหลวงเกษตร ได้ทำการสำเร็จแล้วไปตามประกาศครั้งก่อนโดยมาก สัมนควรจะขยายเขตร้อจังหวัด ซึ่งกองข้าหลวงเกษตรจักได้ทำการนั้นให้ใหญ่ออกไปได้ อีก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้พระยาประจักษ์บริบาลข้าหลวงเกษตรจัดการที่ดินแก่เจ้าพนักงานเบญจ ^{ช่วย} ออกไปทำการสำรวจเขตร้อ เพื่อออกโฉนด ที่ดินในตำบลซึ่งค้างอยู่ในแขวงมณฑลกรุงเทพฯ และตำบลที่จะได้ขยายเขตร้อทำการออกไปดังนี้ คือ

กรุงเทพฯ ๖ อำเภอ

- ๑ อำเภอสระประทุมวัน
- ๒ อำเภอบางรัก

ให้ข้าหลวงเจ้าพนักงานและราษฎรผู้ถือที่ดินประพฤติและจัดการ ตามประกาศเรื่องที่ดินซึ่งลงวันที่ ๓ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ ประกาศออกโฉนดที่ดินลงวันที่ ๑๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ กฎเสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการลงวันที่ ๑๗ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ กับประกาศออกโฉนดที่ดินมณฑลกรุงเทพฯ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๒๐ นั้นจึงทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๑๗ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์ ^{วิวัฒน์}

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

ประกาศเรื่องในเมืองระนอง
เกณฑ์กองทหารให้คงเก็บเงินค่าราชการปีหนึ่ง
คนละ ๒ บาทไปตามเดิมก่อน

ด้วยมีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ตั้งว่า ตามความในประกาศ
ซึ่งได้ลงในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๒๓ หน้าที่ ๑๖๓๓ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์
ร.ศ. ๑๒๒ ให้เพิ่มอัตราเก็บเงินค่าราชการในหัวเมืองทั้งปวงมณฑลภูเก็ต
ขึ้น ๓ บาท รวมเป็น ๓ บาทตั้งแต่วันที่ ๑๒๕ เป็นต้นไปนั้น บัดนี้ทรง
พระราชดำริเห็นว่า เมืองระนองเป็นเมืองที่เกณฑ์ทหาร ควรให้เก็บเงิน
ค่าราชการตามอัตราที่ได้เคยเก็บมาแต่ก่อน เพราะฉะนั้นทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ ให้คงเก็บเงินค่าราชการในเมืองระนองมีอัตราปีหนึ่งคนละ ๒ บาท ไป
ตามเดิมก่อน

คำกล่าวว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๑๓ พฤษภาคม วันพฤหัสบดี ค.ศ. ๑๒๕

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

พระราชบัญญัติเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ

อากรค่าน้ำรัตนโกสินทร ค.ศ. ๑๒๐

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า
พระราชบัญญัติอากรค่าน้ำรัตนโกสินทร ค.ศ. ๑๒๐ นั้น ข้อความยังบกพร่อง
อยู่ในบางอย่าง เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราช
บัญญัติเพิ่มเติมขึ้นดังนี้

๐๘๓๐๕๕๖๕๕

มาตรา ๒๓ ถ้าผู้ใดหนึ่งกระทำการอย่างใด ๆ อันฝ่าฝืนต่อข้อความ
ในพระราชบัญญัติ ซึ่งยังมีใช้กำหนดโทษ ผู้หนึ่งมีความผิดของระหว่างโทษ
ครั้งหนึ่งปรับเป็นเงินไม่เกิน ๑๐๐๐ บาท หรือจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือทั้งจำคุก
และปรับด้วย ๒ สถาน

ประกาศมาณวันที่ ๑๗ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ เป็นวง

ที่ ๑๓๓๓๗ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศกระทรวงนครบาล

แจ้งตำแหน่งเจ้าพนักงานผู้จดทะเบียนรถจักรยาน

พระเจ้าอนงยาเธอ กรมหลวงนครสวรรค์วรพตย์ เสด็จตั้งกระทรวงนครบาล
ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

ตามพระราชบัญญัติรถจักรยาน รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ ซึ่งทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตราขึ้นไว้ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๒๒๕
มีความในมาตรา ๑ ว่า ให้ตั้งมือใช้เป็นกฎหมายเมื่อพ้นสองเดือน ตั้งแต่เวลา
ที่ได้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปนั้น พระราชบัญญัติ
ได้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาให้มหาชนทราบแต่วันที่ ๒ เมษายน
รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ แล้ว เมื่อตั้งพนักงานกำหนดสองเดือนถึงวันที่ ๑ มิถุนายน
รัตนโกสินทรศก ๒๒๕ จะให้ใช้พระราชบัญญัติรถจักรยาน รัตนโกสินทร

๐๘/๑๐/๒๕๖๖
ศก ๒๒๕ เป็นคนไป

อนึ่งเจ้าพนักงานผู้จดทะเบียนรางวัล ตามข้อความในมาตรา ๒ นั้น
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชา นุญาตให้ หลวง
ชาณต้นรากกร เป็นเจ้าพนักงานผู้จดทะเบียน

ประกาศมาณวันที่ ๓๗ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๓๔

(ลงพระนาม) นเรศวรฤทธิ

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

ประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติรถลาก

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมว่า
รถลากที่ใช้รับจ้างคนโดยส่วนอยู่ในกรุงเทพฯ พระมหานครทุกวันนี้ แม้
ได้จัดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติแล้ว รถเหล่านั้นก็ยังมีหลายอัน
ร่อยดัดควรแก่งัดซึ่งจะนั่งไปได้ไม่ เพราะเหตุว่าเจ้าของรถลากทั้งหลายชอบ
ทำรถแต่ชั่วคราวมารับใบอนุญาตจดทะเบียน ครั้นล่วงเดือนค่อย ๆ ไป
ซึ่งยังไม่ถึงกำหนดวันในใบอนุญาต รถลากเหล่านั้นก็ยอมแก่โทรมไป ทำ
ให้เป็นทรงเกียดระว่าความปลอดภัยที่จะใช้รถ หรือผู้ที่เดินทางในที่ถนน
ร่วมกัน การที่เป็นไปดังนี้ ก็เพราะเหตุระยะเวลาที่กำหนด ให้รับใบอนุญาต
จดทะเบียน ชำนาญ ถึง ๖ เดือน รถเหล่านั้นจึงหาทนทานพอแก่เวลาที่ชำนาญ

เกินไปนั้นได้ ไม้ จึงสมควรจะแก้ไขพระราชบัญญัติบางมาตรา ให้เดือน
 ระยะเวลา กำหนดรับใบ อนุญาต จดทะเบียน เพียงคราวละ ๔ เดือน ซึ่งคราว
 พอเพียงแก่ รหัสที่ ใช้ รับจ้าง อยู่ ทุกวันจะทนทานแต่ได้ขาดเรียบร้อยได้ กับทั้ง
 จะให้มีรถลากอย่าง ดีขึ้น ใช้ รับจ้าง เพื่อผู้ที่จะได้ โดยดีนั้นไม่เป็นที่รังเกียจ
 ด้วย จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ แก้ไข พระราชบัญญัติ รถลาก
 รหัส โกสินทร์ศก ๓๒๐ โดยข้อความต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๓ ข้อความในมาตรา ๓ มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ ตามที่
 ได้ตราไว้วันที่ ๒๐ กันยายน รหัสโกสินทร์ศก ๓๒๐ นั้น ให้ยกเลิก ให้เปลี่ยนแปลง
 ใหม่ใช้ แทนดังข้อความต่อไปนี้ คือ

มาตรา ๓ บรรดา รถสองล้อ ซึ่งลากด้วยคนหรือกำลังมนุษย์เรียกว่า
 รถเล็ก หรือรถปั่น หรือรถจักรยาน สำหรับรับจ้างส่งคน โดยดีนั้น
 ในพระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “รถลาก” และมีเป็นเจ้าของรถนั้นเรียกว่า
 “เจ้าของรถลาก” และรถลากที่ใช้รับจ้างอยู่ในกรุงเทพมหานครให้แบ่ง
 เป็นสองชั้น คือ รถชั้นที่หนึ่ง และรถชั้นที่สอง

มาตรา ๘ เมื่อผู้ใดหนึ่งนำรถลากมาจดทะเบียน และขอรับใบ
 อนุญาตให้ เป็นรถลาก สำหรับรับจ้าง ให้เจ้าพนักงานตรวจ ถ้ารถลานั้น
 มีลักษณะอันแข็งแรง และดีอาจคงามไม่ตกกว่าค้ำค้ำของหลอดแล้ว
 ก็ให้ ลงทะเบียนและออกใบอนุญาตให้รถละฉบับ ก็ให้จ่ายพร้อมทั้งป้าย
 เครื่องหมายจำนวนเลขสำหรับติดรถ และสำหรับตัวผู้ลากรถด้วยทุกรถ
 ๐๘/๑๐/๒๕๖๖
 ถ้ารถลากที่เจ้าของนำมาปรากฏจะให้ ลงทะเบียนเป็นรถลากชั้นที่หนึ่ง รถลาก

คนนั้นตลอดของมัตถกถลงในคุมตอ และทรงตอของหุ้มยาง กับตั้งอินกของให้ต
 เส่ตอด้วยอย่างทั้งบคบไว้ ถ้าเห็นว่ารถคันใดเลวดกว่าตัวอย่าง อย่าให้
 เจ้าพนักงานออกใบอนุญาตให้ หรือเมื่อเจ้าพนักงานได้ ออกใบอนุญาตให้
 ไปแล้ว เจ้าของรถไม่ซ่อมหรือไม่รักษารถให้แข็งแรงและสะอาดตามสมควร
 เจ้าพนักงานจะเรียกใบอนุญาตสำหรับรถคนนั้นมาคืนไว้ หรือคืนเสียเมื่อใดก็ได้
 หนึ่ง ใบอนุญาตที่จะออกให้ รถตากชั้นที่หนึ่งนั้น ในช่วงคราวสี่เดือน อย่า
 ให้เกินกว่าสองร้อยรถ

มาตรา ๘ ใบอนุญาตสำหรับรถตากชั้น ให้ มีกำหนดใช้ ได้ ไม่เกิน
 คราวสี่เดือน และให้ สิ้นกำหนดเมื่อวันสิ้นเดือนกรกฎาคม กับวันสิ้นเดือน
 พฤศจิกายน และวันสิ้นเดือนมีนาคมทุกคราว

มาตรา ๑๐ ให้ เสนาบดี กระทรวงนครบาลมีอำนาจออกประกาศ กำหนด
 เงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตได้ เป็นครั้งเป็นคราวตามสมควร รถตากชั้นที่
 หนึ่งไม่เกินกว่าฉบับละสิบสองบาท รถตากชั้นที่สองไม่เกินกว่าฉบับละสิบบาท
 ซึ่งรวมกับทั้งค่าจดทะเบียน ค่าตอกเครื่องหมาย และค่าขายหนังสือ

ข้อ ๒ อัตราค่าธรรมเนียมใน ท้าย พระราชบัญญัติ ที่ประกาศ วันที่ ๒๐
 กันยายนรัตนโกสินทรศก ๑๓๐ นั้น ให้ยกเลิก ให้เปลี่ยนใหม่ใช้ แทนดัง
 อัตราต่อไปนี้ คือ

อัตราค่าธรรมเนียม

ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ตามมาตรา ๑๐ รถตากชั้นที่หนึ่ง ฉบับละ ๘ บาท
 ๒๕/10/2566
 รถตากชั้นที่สองฉบับละ ๕ บาท

ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนนายเจ้าของ ความมาตรา ๑๓ ฉบับละ ๑ บาท

ค่าธรรมเนียมแก้ไขทะเบียนนายที่ข้อยู่ ความมาตรา ๒๓ ฉบับละ ๑ บาท

ข้อ ๓ อัตราค่าจ้างโดย ส่วนใน ท้าย พระราชบัญญัติที่ประกาศวันที่ ๒๖ กันยายน รศ. ๑๒๖๓ นั้น ให้ยกเลิก ให้เบ็ดเตล็ดใหม่ใช้แทนดัง อัตราต่อไปนี้ คือ

อัตราค่าจ้าง โดยส่วน

รถลากชั้นที่หนึ่ง

ระยะเวลา ๑๕ นาที หรือน้อยกว่า ราคา ๑๖ อัฐ

ระยะเวลากว่า ๑๕ นาที หรือภายใน ๓๐ นาที ราคา ๓๒ อัฐ

ระยะเวลากว่า ๓๐ นาที หรือภายในชั่วโมง ราคา ๔๘ อัฐ

ระยะเวลาทุกชั่วโมงที่ครบบริบูรณ์ ภายหลังจากชั่วโมงแรก ชั่วโมงละ ๓๒ อัฐ

ระยะเวลาทุก ๑๕ นาที ภายหลังจากชั่วโมงแรก ระยะละ ๑๖ อัฐ

รถลากชั้นที่สอง

ระยะทางภายใน ๑๕ เส้น คนเดียว ๔ อัฐ สองคน ๖ อัฐ

ระยะทางภายใน ๕๐ เส้น คนเดียว ๖ อัฐ สองคน ๘ อัฐ

ระยะทางภายใน ๗๕ เส้น คนเดียว ๘ อัฐ สองคน ๑๐ อัฐ

ระยะทางทุก ๆ ๒๕ เส้น ค่อยไป ระยะละ ๒ อัฐ

ค่าคอยดำเนิน ๑๕ นาที จนชั่วโมงหนึ่งค่าคอย ๕ อัฐ ถ้าเกินนั้นไป
คิดค่าคอยได้ชั่วโมง หรือภายในชั่วโมงละ ๕ อัฐ

ค่าโดยสำนักก็ ค่าคอยก็ดี เวลากลางคืนพินัยมหนึ่งไปเรียกขึ้นได้
อีก กิ่ง อีตรา.

ประกาศมาณวันพฤหัสบดี ที่ ๒๕ พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔
เป็นวันที่ ๑๓๓๔๕ ในรัชกาลปัตยุมัน

กฎเสนาบดี กระทรวงนครบาล

กำหนดด้วย รดจ้าง ที่ ให้ จด ทะเบียน แด เครื่อง ฟ่ง ห่มคน ชั้บรถ
ด้วย ตาม พระราชบัญญัติ รดจ้าง รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ ข้อความใน
มาตรา ๓๐ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดี กระทรวง นครบาล
ตั้ง กฎ ข้อ บังคับ สำหรับ ให้ เจ้าพนักงาน แด เจ้า ของ รด กับ คน ชั้บรถ ประพฤติ
ให้ สัมควร ถูกต้อง ตาม พระ ราช บัญญัติ นั้น บัดนี้ พระ เจ้า นอง ยาเชอ
กรมหลวง นครศรีธรรมราช ให้ เสนาบดี กระทรวง นครบาล ได้รับ พระราชทาน
พระบรมราชานุญาต ให้ ตั้ง กฎ เสนาบดี เป็น ข้อ บังคับ ได้ ดังนี้

ข้อ ๑ บรรดา รดจ้าง ซึ่ง เจ้า ของ รด จะ นำ มา พริ้ม ทั้ง มา แด เครื่อง
เทียม มา ให้ เจ้าพนักงาน ตรวจ เมื่อ ของจดทะเบียน รับใบอนุญาต คราว ๑ เดือน
ตอนแรก, แต่ วัน ใช้ พระราชบัญญัติ นั้น ยัง ไม่ควร จะ กำหนด ให้ เปน รด
อย่าง ดี ถึง ขนาด ควร ให้ เจ้าพนักงาน นั้น ผ่อน กำหนด แต่ พอดี ปานกลาง เพื่อ

ให้เจ้าของรถจ้างผู้มีรถใช้รับจ้างอยู่แต่ก่อนนั้นซ่อมแก้ไขรถของเดิมได้
 มากัน คือเมื่อถึงกำหนดจดทะเบียนออกใบอนุญาตคราว ๖ เดือนตอนหลัง
 แด่คราวต่อไป จึงให้เจ้าพนักงานจดทะเบียนออกใบอนุญาตเฉพาะรถอย่าง
 ด้ได้ตามกำหนดถึงขนาด, เพื่อให้เจ้าของรถทั้งหลายมีโอกาสแฉเวลา
 ซ่อมหรือทำรถใหม่สำหรับจดทะเบียนรับใบอนุญาตคราวหน้าได้เพียงพอ
 ข้อ ๒ รถจ้างที่จดทะเบียนแล้วออกใบอนุญาตนั้นควรมีกำหนดดังต่อไปนี้

(๑) รถจ้างชั้นที่หนึ่ง คือรถที่มีฐานอย่าง ที่เรียกกันว่า รถกบ
 (หรือที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า จิกคอเรียเฟ้น) เข็มม้าคู่แต่บนทุกคน
 โดยด้านใดไม่เกินกว่าสี่คนนั้น, ต้องเป็นรถที่แน่นหนา, มั่นคง, ทาสี
 ตกเส้นดัดเรียบเรียบร้อย

(๒) ถ้อย ๔ นั้นต้องแน่นหนาแข็งแรง เมื่อดึงหมุนเหียงไม่สั่นหรือสั่น
 กง (หรือคำสามัญเรียกกันว่าผู้กดขาม) กำ (หรือคำสามัญเรียกกันว่าค้อน)
 ต้องแน่นแข็งแรง ไม่คดงอนหรือสั่นมีเสียงดัง, แด่ของมีบังโคลนเรียบร้อย

(๓) แหนบแด่เพดา (หรือคำสามัญเรียกกันว่า ฮาจี้) ทำด้วย
 เหล็กดีดัดแผ่นแด่ทาสีเรียบร้อย

(๔) ประทุนหุ้มข้างนอกด้วยหนัง, ข้างในผ้าสักดาด, ผ้าปกกันฝน
 จะเป็นหนัง, หรือผ้า นามัน ก็ตาม, แด่เบาะหุ้มด้วยหนัง หรือผ้าสักดาดก็ได้

(๕) คันรถต้องเป็นไม้ที่เหนียว

ข้อ ๓ รถจ้างชั้นที่สอง คือรถฐานชนิดเดียวกับรถจ้าง
 ชั้นที่หนึ่งที่ว่ามาแต่ เข็มม้าเดี่ยวแต่บนทุกคนโดยด้านใดไม่เกิน

กว่าสาม คน, ต้องเป็นรถที่แน่นหนา, แต่มั่นคง, เรียบร้อย, สดอาดั่งเช่น
กล่าวกำหนดไว้ในข้อ ๒ ทั้ง ๕ ประการ เว้นแต่ประการที่ ๕ คือ คานรถ
ทั้ง สอง คาน ต้องเป็นไม้ที่เหนียวแต่มีเหล็กตามท้องคานด้วย

ข้อ ๔ รถจ้างชั้นที่สาม, คือ รถที่มีเก๋ง (อย่าง ที่ เรียกกันว่า รถเก๋ง)
เทียมม้าเดียว แต่บันทุกคนโดยสารได้ ไม่เกินกว่าสี่ คน ต้องเป็นรถที่แน่น
หนา, มั่นคง, เรียบร้อย, ดังเช่นกล่าวไว้ในข้อ ๒ ประการที่ ๒ แต่ที่ ๓ แต่รถ
นั้น จะทำตู้ ตกเส้นถวด หรือจะทาสีน้ำมัน ก็ตาม เบาะจะหุ้มด้วยหนัง หรือ
เสื่อสานด้วยหวายก็ได้ แต่คานรถต้องตามกำหนดประการที่ ๕ ในข้อ ๓

ข้อ ๕ รถจ้างชั้นที่สี่ คือ รถเทียมม้าคู่, ไม่มีประทุนแต่เก๋ง ต้อง
เป็นรถที่แน่นหนาแต่มั่นคงสมควรที่จะบันทุกของได้ โดยไม่มีอันตราย

ข้อ ๖ ม้าเทียมรถจ้างทั้งสี่ชั้นนั้น ต้องเป็นม้าที่มีกำลังแข็งแรง
ม้าเป็นโรคหรือมีบาดแผล หรือมีอาการผอมแห้ง ห้ามไม่ให้ใช้

ข้อ ๗ เครื่องม้ารสำหรับเทียมรถจ้างทั้งสี่ชั้น ต้องเป็นเครื่องมั่นคง,
เรียบร้อย,

ข้อ ๘ คนขับรถจ้างนั้น จะต้องมีความรู้ที่จะคุมม้าให้เรียบร้อย
กำหนดเครื่องมืองุ้มหมัน ดังนี้

(๓) กังเกงยาว พันเข้าประมาณ ๖ นิ้ว ถ้าจะมีกระตุมรัดที่ใต้เข้า
ข้างละ ๕ คู่ก็ได้

(๒) เสือชนิดราชเปเตน หรือชนิดอื่นก็ได้ แต่ต้องเป็นเสือนายาว

(๓) หมวก หรือ ผ้า โปกส์ คีระ คอง สดาด เรือบ ร้อย แต่ ห้าม ไม่ ให้ ใช้
เครื่อง นุ่ง ห่ม ที่ ฉีก, ขาด, หรือ ปะ แต่ ได้ โกรก.

กฎ ให้ ใ้ ณ วันที่ ๒๐ เดือน พฤษภาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

(ตง พระนาม) นครศรีวรฤทธิ

เสนาบดี กระทรวง นครบาล

ข้อบังคับสำหรับนักเรียนทหารบก

ซึ่งศึกษาวิชาอยู่ต่างประเทศ ตั้งไว้ โดยพระบรม

ราชานุญาต รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

(๑) บรรดา นักเรียน ทหารบก ต้อง อยู่ในความควบคุม และ บังคับ บัญชา
แห่งสถานทูต สยามใน ประเทศซึ่งตนไปศึกษาอยู่ และต้องฟังคำแนะนำแห่ง
สถานทูตและประพฤติตามจงทุกเมื่อ

(๒) เมื่อนักเรียนผู้ใดจะเข้าโรงเรียนทหาร (ของประเทศซึ่งตนศึกษาอยู่)
สถานทูตจะได้จัดหาเครื่องแต่งตัวและเครื่องใช้ให้ครบบริบูรณ์ กรมยุทธนา
ธิการจะได้จัดเงิน ค่าเล่าเรียน และ ค่าใช้ ส่วยให้แก่นักเรียนผู้นั้น ตาม สัมควร
เงินรายนี้จะกำหนดให้มากและน้อยตามแต่การใช้จ่ายมาก และน้อยจะตาม
ประเทศที่นักเรียนผู้นั้นอยู่ ให้สถานทูตแนะนำว่าควรจะได้รับเพียงใดจึงจะพอ

(๓) ค่าใช้จ่ายทั้ง ปวงของนักเรียนจำพวกที่ถ้าวมาแต่ยังคงรวมอยู่ใน
เงินค่าเล่าเรียนซึ่งกล่าวแต่ผู้นั้น เว้นเสียแต่เครื่องแต่งตัวทหารซึ่งจะต้อง
การเพิ่มเติมบ้างเป็นครั้งคราว สถานทูตจะจ่ายเงินให้

(๔) ห้ามไม่ให้นักเรียนขอหรือรับเงินเพิ่มเติมจากบิดามารดาและผู้อุปถัมภ์
เงินเสียแต่เงินนั้น จะให้ไปเพื่อประโยชน์นั้นคงอย่างไรอย่างหนึ่ง ถ้าจะตั้ง
เงินด้วยความประสงค์เช่นนี้ให้ส่งทางสถานทูต

(๕) ถ้านักเรียนคนใดซึ่งอยู่ใน เมืองต่างประเทศ ไปกระทำหนังสือเงิน
กล่าวเงินค่าเล่าเรียนขึ้นไป บิดามารดาหรือผู้อุปถัมภ์ซึ่งได้ขออนุญาตเห็นชอบ
ให้ส่งนักเรียนผู้นั้น ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องหนังสือเงินของนักเรียนผู้นั้นทั้งสิ้น

(๖) เมื่อนักเรียนได้รับยศชั้นสัญญาบัตร (ในกรมทหารบกประเทศ
ที่ตนศึกษาอยู่) จะได้รับเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้อย่างนายร้อยครบบริบูรณ์
และเงินค่าเล่าเรียนก็จะได้เพิ่มขึ้นตามแต่สถานทูตจะเห็นสมควรและผู้บัญชาการ
กรมยุทธนาธิการเห็นชอบด้วยนั้น

(๗) เมื่อได้รับเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ ดังกล่าวแล้ว สถานทูต
จะไม่จัดหาเครื่องแต่งกายและเครื่องใช้อย่างใดอย่างหนึ่งให้ ออกเสีย เงินเสีย
แต่ถ้ามีเหตุการณ์พิเศษจำเป็น โดยแท้

(๘) เงิน ค่าเล่าเรียน ซึ่งจะได้เพิ่มขึ้น ดังกล่าว แล้วในข้อ ๖ นั้น
รวมเข้าแล้วต้องไม่เกินบดะ ๓๐๐ ปอนด์

(๙) เมื่อนักเรียนผู้ใดได้รับราชการเป็นนายทหารชั้นสัญญาบัตร ใน
กรมทหารบกใด บ้างหนึ่งแล้ว เงินค่าเล่าเรียนจะเพิ่มให้จนถึงบดะ ๕๐๐ ปอนด์
เป็นอย่างมากที่สุดแล้วแต่ผู้บัญชาการกรมยุทธนาธิการจะกำหนด

(๓๐) สถานทูตต้องส่งงบประมาณเงินค่าเล่าเรียนของนักเรียนทั้ง ๒ ประเภท
ภายในปีหนึ่ง (เมษายนถึง เมษายน) มายังผู้บัญชาการกรมยุทธนาธิการ
งบประมาณนั้นต้องมาถึงกรุงเทพฯ ไม่ช้ากว่าเดือนพฤศจิกายน

(๓๑) การแก้ไขข้อบังคับที่กล่าวมาแล้วในข้อหนึ่งข้อใด เพื่อความ
สะดวกแก่บุคคลผู้ใดผู้หนึ่งต้อง ขอ อนุญาตต่อผู้บัญชาการ กรมยุทธนา ธิการ
ทางสถานทูต

(๓๒) ขอบังคับเหล่านี้ให้ ใช้ตั้งแต่บัดนี้ต่อไปจะมีแก้ไขบ้าง เปนครั้ง
คราวตามแต่ผู้บัญชาการกรมยุทธนาธิการจะเห็นชอบ ขอบังคับเหล่านี้ให้ถือ
อย่างมั่นคงจงทุกประการ

เจ้าชายยุทธนาธิการ

วันที่ ๒๘ พฤษภาคม วันโกสินทรศก ๑๒๔

(ลงพระนาม) จีระประวัติวรเดช

ผู้บัญชาการกรมยุทธนาธิการ

ประกาศ

อธิบายพระราชบัญญัติลักษณะข้า โครกระบือ

และสุกรตามหัวเมือง ร.ศ. ๓๓๘ และแก่พระราช

บัญญัติภายใน ร.ศ. ๓๓๓

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ ประกาศทราบทั่วกันว่า
 ด้วยตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะข้า โครกระบือ และ สุกร
 ตามหัวเมือง ร.ศ. ๓๓๘ มีว่า ตั้งแต่วันที่ใด ใช้พระราชบัญญัติในที่ใด ให้ยก
 เด็ดข้อความในพระราชบัญญัติภายใน ร.ศ. ๓๓๓ อันมีอยู่ในมาตรา ๓๘
 มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ ให้ ใช้พระราชบัญญัติลักษณะ ข้า โครกระบือ และสุกร
 ตามหัว เมือง ศก ๓๓๘ แทนนั้น ให้พึงเข้าใจว่าที่ให้ยกเด็ดข้อความใน
 มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ แห่งในพระราชบัญญัติภายในนั้น
 ให้ยกเด็ดเฉพาะข้อ แต่ส่วนที่กล่าวด้วยการฆ่าสุกรอันมีข้อความในพระราช
 บัญญัติ ลักษณะ ข้า โครกระบือ และสุกรตามหัวเมือง ร.ศ. ๓๓๘ ได้ ใช้แทนแล้ว
 เท่านั้น แต่ความส่วนซึ่งว่าด้วยเก็บภาษีภายในจากสุกร เมื่อพา ผ่าน ต่ำน
 อันไม่เกี่ยวข้องด้วยการฆ่าสุกรนั้น ให้ พึงเข้าใจว่าไม่ได้เด็ดดังด้วยพระราช
 บัญญัติลักษณะ ข้า โครกระบือและสุกรตามหัวเมือง ร.ศ. ๓๓๘ ยังคงให้ ใช้ เก็บ
 ภาษีภายในจากสุกรเมื่อพาผ่าน ต่ำน ไปตาม เดิมในพระราชบัญญัติภายใน
 ร.ศ. ๓๓๓ นั้นต่อไป

อนึ่งตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๑๙๓๓ ที่ว่า
 ถ้าบรรทุกสุกรผ่านด่านไปหัวเมือง ให้เรียกภาษีจากเจ้าของเป็นพิศัตตามน้ำหนัก
 หักหาบตะ ๓ บาท ๕๐ สตางค์นั้น การที่เก็บภาษีตามน้ำหนัก ทรง
 พระราชดำริเห็นว่า ย่อมเป็นการลำบากแก่เจ้าพนักงานที่จะต้องชั่ง และ
 เป็นการทรมาณตัวสุกรอยู่ด้วย โปรดเกล้าฯ ให้แก้ เป็นว่า ถ้าบรรทุกสุกร
 ผ่านด่านไปหัวเมือง ให้เรียกภาษีจากเจ้าของเป็นพิศัตตัวละ ๓ บาท ๓๒ ยัฐ
 ประกาศมาณวันที่ ๕ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๒๒๔
 เป็นวันที่ ๓๓๓๕๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศเปลี่ยนตำแหน่งเสนาบดี กระทรวงวัง

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ให้พระเจ้าอนงยาเธอ
 กรมขุนพิทยลาภพฤฒิธาดาออกจากตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงวัง ให้พระยา
 บำเรอภักดี รับราชการแทนเสนาบดีกระทรวงวัง ถ้ามีราชการขัดข้อง
 ประการใดให้ทูลหาหรือ พระเจ้าอนงยาเธอ กรมหลวงประจักษ์ศิลปาคม
 หรือพระเจ้าอนงยาเธอ กรมหมื่นมหิศวราชหฤทัย ซึ่งเคยเป็นเสนาบดี
 กระทรวงวังมาแต่ก่อน

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๒๒๔

กฎเสนาบดี

ว่าด้วยวิธีชำระ และตั้งอัตราเก็บเงินอากรค่าน้ำ
ตามความในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ

รัตนโกสินทรศก ๑๒๐

เพื่อให้ ในหัวเมืองมณฑลกรุงเทพฯ

ด้วยตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำรัตนโกสินทร
ศก ๑๒๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีที่มีอำนาจที่จะตั้งกฎเสนาบดี
เพนครึ่งเพนคราว เพื่อจัดและรักษารให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินั้น

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้
เสนาบดีกระทรวงนครบาลตั้งกฎหรือบังคับ สำหรับจัดการเก็บเงินอากรค่าน้ำ
ในหัวเมืองมณฑลกรุงเทพฯ ดังมีข้อความต่อไปนี้

ข้อ ๑ บรรดาที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งมีอยู่ในท้องที่ใด ๆ ให้ผู้ว่าราชการเมือง
จัดการสำรวจแบ่งออกเป็น ๔ ประเภทดังนี้ไว้เป็นหลักฐาน คือ

- (๑) ที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งรัฐบาลได้หวงห้ามไว้ว่าประมุข
- (๒) ที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งรัฐบาลได้หวงห้ามไว้เป็นที่อนุญาต
- (๓) ที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งรัฐบาลได้ หวง ห้ามไว้ เป็น ที่ รักษาพืช
พรรณสัตว์น้ำ

(๔) ที่จับสัตว์น้ำ ที่เป็นของเอกชน

ข้อ ๒ ให้ผู้ว่าราชการเมืองทำแผนที่บรรดาที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งรัฐบาลได้หวงห้ามไว้ตามข้อ ความในข้อ ๑ ประเภทที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๓ แห่งกฎนี้ และให้มีหลักปักเขตต์เป็นเครื่องหมายไว้ ให้ออกประกาศให้ราษฎรทราบ ทอดนว่า ที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้น เป็นที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ของเอกชน... รัฐบาลได้หวงห้ามไว้ เมื่อใดจัดการหวงห้ามที่จับสัตว์น้ำไว้แล้ว ก็ให้ผู้ว่าราชการเมืองมีอำนาจแบ่งที่จับสัตว์น้ำเป็นตอน ๆ

ข้อ ๓ บรรดาดำรงทางน้ำไหล ในจังหวัดที่หวงห้าม ให้นับว่าอยู่ในเขตต์ที่หวงห้าม ตามแต่ผู้ว่าราชการเมืองจะกำหนดเขตต์ไว้

ข้อ ๔ ให้ผู้ว่าราชการเมืองจัดการ ในที่จับสัตว์น้ำที่รัฐบาลได้หวงห้ามไว้ โดยวิธีอย่างหนึ่งอย่างใด ใน ๒ อย่างดังต่อไปนี้

- (๑) ให้กำหนดเขตต์ ที่จับสัตว์น้ำซึ่งได้หวงห้ามไว้ แห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่รักษาพืชพรรณสัตว์น้ำ
- (๒) ให้จัดการว่าประมงอนุญาต ให้ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำการจับสัตว์น้ำ ตามเวลาและวิธีอันสมควร

ข้อ ๕ ในที่จับสัตว์น้ำ ที่รัฐบาลได้หวงห้ามไว้เพื่อว่าประมงนั้น ให้ผู้ว่าราชการเมืองออกประกาศให้ทราบทอดนว่า

- (๑) จะว่าประมงที่จับสัตว์น้ำของที่ใด
- (๒) จะว่าประมงเมื่อใด

08/10/2566

- (๓) จะว่าประมุขที่ใด
- (๔) จะกำหนดเขตรที่ให้ตั้ง สิ่งซึ่งจะวางเครื่องมือชนิดใด
- (๕) จะกำหนดให้ทำสัญญา มีประกันบริเวณ และกำหนดวัน
ตั้งเงินประการใด

ข้อ ๖ การว่าประมุขที่จับสัตว์น้ำ ให้ผู้ว่าราชการเมืองหรือปลัดเมือง
เป็นประธาน พร้อมด้วยผู้ช่วยผู้ช่วยสรรพากร และกรมการอำเภอ รวมกัน
๓ นายเป็นคณะหนึ่งประชุมว่าประมุข

ข้อ ๗ ถ้ายี่หนึ่งผู้ใด ซึ่งได้รับทำการจับสัตว์น้ำในตำบลหนึ่งแห่งหนึ่ง
แห่งใด โดยได้ว่าประมุขมีความประสงค์

- (๑) จะใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำ พืชจากซึ่งได้กำหนดอนุญาตไว้
ในแผนที่ หรือ
- (๒) จะใช้ เครื่องมือจับสัตว์น้ำประจำที่เพิ่มเติมชนิดใหม่ ให้ผู้นั้น
ยื่นเรื่องขออนุญาต ต่อผู้ว่าราชการเมืองก่อน

ข้อ ๘ ในการที่จะส่งเงินอากรค่านาน นกำหนดดังนี้ คือ

- (๑) เงินอากรค่าน้ำแต่ ๔๐๐ บาทลงไป ให้ส่งเดี๋ยวจเมื่อเวลารับ
ประทานบัตร
- (๒) เงินอากรค่าน้ำเกินกว่า ๔๐๐ บาทขึ้นไป ให้ส่งแบ่งล่วงหน้ากึ่งหนึ่ง
อีกกึ่งหนึ่งตาม แต่ผู้ว่าราชการ เมืองจะกะกำหนดไว้ แต่ไม่เกิน
กว่าภายใน ๘ เดือน นับแต่วันที่ได้ ออกประทานบัตร

ข้อ ๘ ในกรณีที่ให้ผู้รับทำการจับสลากนำเงินออกราคานำตามกำหนด
ในข้อ ๘ แห่งกฎเสนาบดีและจะเรียกประกันไว้ก่อน แก่ผู้รับทำการจับสลาก
ให้เจ้าพนักงานเป็นผู้รับผิดชอบและให้จัดการดังนี้ คือ

(๑) เมื่อเจ้าพนักงานเห็นสมควรที่จะบังคับให้ผู้รับทำการจับสลากนำ
ทองคำ หรือทองเงิน รูปพรรณ หรือที่ดินมีใบสำคัญ ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์
ของคนชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย อันมีราคาพอแก่เงินออกราคานำ
แทนเงินออกราคานำก็ได้

(๒) ให้ผู้รับทำการจับสลากนำ ซึ่งจะเป็นประกัน และรับเวียนมาให้
เจ้าพนักงานสอบสวน เมื่อเจ้าพนักงานเห็นว่า ได้มีหนึ่ง ซึ่งเป็นคนมีทรัพย์
สมควรพอแก่เงินออกราคานำที่จะต้องนำส่ง จะให้ เป็นประกันและรับเวียนก็ได้
แต่ผู้ที่เป็นประกันและรับเวียน ต้องเป็นผู้รับผิดชอบเท่ากัน กับผู้รับทำการ
จับสลากนำ

ข้อ ๑๐ ให้เจ้าพนักงานคอยระวังไต่สวนทรัพย์ที่ไต่รับไว้เป็นประกันเงิน
ออกราคานำ มีกำหนด ๓ เดือนครึ่งหนึ่ง ถ้าทรัพย์นั้น มีราคาต่ำกว่าที่กำหนด
ตัวราคาไว้ ชขาดจากจำนวนเงินออกราคานำไปเท่าใด ก็ให้ผู้รับทำการจับ
สลากนำ ทรัพย์หรือสิ่งสำคัญ เพิ่มเติมจนพอแก่จำนวนเงินออกราคานำ

ข้อ ๑๑ เมื่อเจ้าพนักงานไต่ว่าประมุขจับสลาก อนุญาตให้แก่ผู้หนึ่ง
ผู้ใดประกอบกรจับสลากได้ ไต่เรียกประกันทางัญญาตามข้อความในข้อ
บังคับนี้ ให้เรียกเงินดองหน้าหรือทรัพย์สมบัตมีราคาพอแก่จำนวนเงินออก
ราคานำแล้ว ๐๘/๑๖ จึงออกประกาศนบัตรให้ ในประกาศนบัตรนั้นให้ มีแผนที่กำหนด

เขตที่จับสัตว์น้ำ และเขตร ที่ตั้งสิ่งเพื่อบางเครื่องมือประกอบ การจับสัตว์น้ำ และตรอก ข้อความตามที่ ได้ตกลงในเวลาที่ประมุขที่จับสัตว์น้ำ

ข้อ ๓๒ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดที่ ได้รับทำการจับสัตว์น้ำใน ที่หวงห้าม โดยได้ว่า ประมุขนั้น มีความประสงค์ที่จะใช้ เครื่องมือชนิดใด ก็ให้ขอใบอนุญาตไว้ใช้ เครื่องมือจับสัตว์น้ำต่อเจ้าพนักงาน เสียค่าอาชญาบัตรตามอัตรา

ข้อ ๓๓ ผู้ที่ได้รับทำการจับสัตว์น้ำใน ที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งแห่งใด ถึงวัน กำหนดส่งเงินล่วงหน้าและเงินงวด ตามสัญญาหาได้นำเงินมาส่งตามกำหนด ไม่ให้ เจ้าพนักงานมีอำนาจออกหมายเรียกผู้รับทำการจับสัตว์น้ำ ถ้าผู้รับทำการจับสัตว์น้ำไม่มาโดยเหตุอย่างใด ๆ ให้ออกหมายเรียกประกันและรับเงื่อนไขสัตว์ที่รับทำการจับสัตว์น้ำมาได้ส่งอน ถ้าผู้รับทำการจับสัตว์น้ำไม่มาความจริง หรือขัดข้อง โดยเหตุอื่นไม่สมควรที่จะเชื่อถือได้ ก็ให้ เจ้าพนักงานมีอำนาจกระทำการได้ ในอย่างใดอย่างหนึ่งใน ๒ อย่างนี้

(๑) ห้ามมิให้จับสัตว์น้ำในที่ซึ่งเงินอากรค่าน้ำค้างคง จนกว่าจะได้เสียเงินอากรค่าน้ำ

(๒) ในที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งได้ออกประกันบัตรมีสัญญายังไม่สิ้นอายุเงินอากรค่าน้ำค้างคงอยู่ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดเอาที่จับสัตว์น้ำนั้น ขายทอดตลาด เพื่อให้ได้จำนวนเงินอากรค่าน้ำค้างคงนั้น ถ้าได้จำนวนเงินที่ขายทอดตลาดไม่พอแก่จำนวน เงินอากร ค่าน้ำ และค่าใช้สอยในการขายทอดตลาดเท่าใด ให้ยึดทรัพย์สินบุคคลของผู้ที่เงินอากรค่าน้ำค้าง หรือ ประกันและรับเงื่อนไขขายทอดตลาดอีกชั้นหนึ่งให้พอแก่จำนวนเงินอากรค่าน้ำ แต่ค่าใช้สอย

ในการขายทอดตลาดนั้น ให้เจ้าพนักงานเรียก ๓๐๐ ชั๊ก ๓๐ ตามจำนวนเงินอากรค่าน้ำที่ทางนำส่งคลัง ส่วนเงินที่เหลือนั้นคนให้เจ้าของรับไป

ข้อ ๓๔ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งได้รับทำการในจังหวัดตวันหน้าแห่งหนึ่งแห่งใดมีความประสงค์จะคืนที่จับตวันหน้าให้แก่รัฐบาตก่อน สิ้นกำหนด กระทำ การจับตวันหน้า ให้ยื่นเรื่องราวตวันหน้า ๒ เดือนชออนุญาตต่อผู้ว่าราชการเมืองเพื่อเจ้ากรมสรรพากรในตวันหน้าก่อน เมื่อเห็นสมควรจะรับคืนก็รับคืนแล้วให้จัดการออกประกาศว่าประมัตใหม่ เมื่อได้จัดการว่าประมัตได้เงินไม่พอแก่จำนวนเงินงวด อากรค่าน้ำที่ผู้รับทำการจับตวันหน้า จะต้องส่งอีกต่อไปเท่าใด ให้เรียกเงินที่ยังขาดอยู่นั้นแก่ผู้รับทำการจับตวันนาคณะเดิมครบ แม้ผู้รับทำการจับตวันนาคณะเดิมหาได้ นำเงิน อากรค่าน้ำที่ยังขาดอยู่นั้นมาส่งไม่ ให้เจ้าพนักงาน มีอำนาจ ยึดทวงพัย สมบัติ ของผู้รับทำการจับตวันนาคณะเดิม หรือ ประกันรับเรือนขายทอดตลาดกว่าจะครบเงิน อากรค่าน้ำ และให้คุ้มแก่เงินค่าใช้โดยตามจำนวนเงินที่ขาด ๓๐๐ ชั๊ก ๓๐

ข้อ ๓๕ ถ้าผู้รับทำการจับตวันนาคณะโอนอำนาจที่จะจับตวันนาคณะหนึ่งผู้ใด ผู้รับทำการจับตวันนาคณะอื่นเรื่องราว ชอ อนุญาต ต่อผู้ว่าราชการเมือง เพื่อเจ้ากรมสรรพากรในตวันหน้าก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วผู้รับทำการจับตวันนาคณะที่จะรับโอนอำนาจ ต้องมาทำสัญญาโอนกันณะที่ว่าการเมืองต่อหน้าผู้ว่าราชการเมือง ต่อเมื่อได้ โอนกันณะนี้แล้ว ผู้รับทำการจับตวันนาคณะเก่าจึงจะพ้นความรับผิดชอบต่อรัฐบาล

ข้อ ๓๖ ผู้รับทำการจับตวันนาคณะไม่มีอำนาจ ที่จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงที่จับ

ผู้รับทำ การจับสัตว์น้ำ ให้ ผิดจากของเดิม และนอกจาก บ่อปลาแล้วห้ามไม่ให้ อดน้ำในที่จับสัตว์น้ำจนแห้ง ให้ เป็นเหตุสูญพันธุ์ สัตว์น้ำ ผู้รับทำ การจับสัตว์น้ำจะขอรับผลิตชอบ ใน การรับกั้นและรักษา หดกเขตรที่จับสัตว์น้ำ กับอนุญาตซึ่งปกคลุมอยู่ในที่จับสัตว์น้ำ ไม่ให้ เป็นอันตราย โดยอย่างใดอย่างหนึ่ง ในระหว่างเวลาผู้ รับทำ การ จับสัตว์น้ำ มีอำนาจอยู่ในที่จับสัตว์น้ำนั้น

ข้อ ๓๗ ถ้ามีใครหนึ่งคนหรือหลายคนอย่างร้ายแรงอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้น กระทำให้ สัตว์ ในที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งแห่งใดมีผลกระทบมา ซึ่ง เป็นอันต้อง ให้ ขาดเสียผลประโยชน์ของผู้รับทำ การจับสัตว์น้ำ โดยพินิจโดยที่จะจัดการ บังคับได้ ผู้รับทำ การจับสัตว์น้ำมีความประสงค์จะขอ ถด หักเงินอากร ค่า น้ำ ก็ให้ ทำเรื่องขอ อนุญาตต่อผู้ว่าราชการเมือง เพื่อเจ้ากรม ธรรมพากรในได้ส่วนก่อน เมื่อได้ส่วนแล้วเห็นเป็นการเหลือเงินโดยของนี้ทำ การ จับสัตว์น้ำจะบังคับได้ โดยความจริง ก็จะได้ตัดหย่อนเงิน อากรค่า น้ำ ให้ แก่ ผู้รับทำ การ จับสัตว์น้ำตามสมควร

ข้อ ๓๘ ตามข้อความ ในมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่า น้ำ รัตนโกสินทร ศก ๒๕๐ ซึ่งให้ ให้นำค่าน้ำขึ้นจากที่จะคงปกติและวิธีเก็บค่าอนุญาต ในที่แห่งหนึ่งแห่งใดไม่เกินกว่า ๓๐๐ ละ ๑๐ ในประโยชน์ที่พึงจะได้ นั้น บังคับ ได้ คงอัตราและจัดระเบียบที่จับสัตว์น้ำเป็นที่อนุญาตไว้ ๘ ประเภท และขอตรา เก็บค่าอนุญาต (หมายถึงอักษรก. อยู่ข้างท้ายกฎ) คงประเภทที่จะกล่าวต่อไปนี้ คือ

(๑) บ่อซึ่งมีผู้ขุดไว้สำหรับทำ การจับสัตว์น้ำ ในลำนน้ำชนิดใด ๆ ไซ้ไคร้ขย น้ำไหลตลอดปี ถ้าจับสัตว์น้ำในที่บ่อนั้น เก็บเงินอากรค่า น้ำเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำ

(๒) บ่อซึ่งมีผู้ขุดไว้สำหรับทำการจับสัตว์น้ำ ในที่ซึ่งมีกรรมสิทธิ์
ของเอกชนชอบด้วยพระราชกำหนดกฎหมาย ซึ่งใช้วิธีจับสัตว์น้ำ อย่างหนึ่ง
อย่างใด ถ้าจับสัตว์น้ำใหม่บ่อนั้น เก็บเงินอากรค่าน้ำเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำ
ตารางวาละ ๓๖ อัฐ

(๓) คูบ้านหรือท้องร่อง ซึ่งมีผู้ขุดไว้แก่ หรือจับสัตว์น้ำซึ่งไม่มีผู้หนึ่ง
ผู้ใดขุดไว้ มีธรรมชาติเป็นมาแต่เดิมหรือเกิดขึ้นใหม่อยู่ในที่กรรมสิทธิ์ของ
เอกชนเช่นหนองและลำบารเป็นต้น ถ้าจับสัตว์น้ำ เก็บเงินอากรค่าน้ำที่จับ
สัตว์น้ำดังนี้

(ก) ๒๕ ตารางวาละต่ำกว่า ๒๕ ตารางวา ๓๒ อัฐ

(ข) เกินกว่า ๒๕ ตารางวาถึง ๕๐ ตารางวา ๓ บาท

(๑) เกินกว่า ๕๐ ตารางวาถึง ๗๕ ตารางวา ๓ บาท ๓๒ อัฐ

(ค) เกินกว่า ๗๕ ตารางวาถึง ๓๐๐ ตารางวา ๒ บาท

ถ้าที่จับสัตว์น้ำกว้างขวางมีตารางวามากขึ้นไปให้คิดเงินอากรค่าน้ำที่จับสัตว์น้ำ
ทุกสามอศวน

(๔) หลุมปลาโจน เก็บเงิน อากรค่าน้ำเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำหลุมละ ๓ บาท

(๕) ที่ที่ชักถักดักและทำดักด้วยอากร อย่างใด ๆ เพื่อเป็นประโยชน์
จับสัตว์น้ำ ให้ผู้ว่าราชการเมืองจะกำหนดตบของที่ใดเป็นอัตราค่าที่ตารางวาละ
เท่าใด คิดเทียบตามผลประโยชน์ที่จะพึงได้ ในท้องที่ขณะนั้น ๓๐๐ ถึง ๑๐ เป็น
ประมาณ แต่อย่างไร ๆ ไม่ให้เก็บเงินอากรเกินตารางวาละ ๒ บาท

(๖) ที่จับสัตว์น้ำซึ่งมีผู้ว่าประมุขให้ราคาต่ำหรือไม่มีผู้ว่าประมุข หรือ
ที่จับสัตว์น้ำซึ่งกีดขวางในการว่าประมุขที่ใด หวงห้ามไว้ เช่นที่จับสัตว์น้ำ

แห่งหนึ่งแห่งใด ถ้าได้อนุญาตโดยการว่าประมุขให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด กระทำ
 การจับสัตว์น้ำในที่นั้นๆ แต่ผู้เดียวคงจากรู้ว่าไปเป็นการเด็ดคร้ออื่น แลว่าจตุร
 ทอยไกลเคียงกับที่จับสัตว์น้ำแห่งนั้นๆ โดยได้เคย อาศัยรยหาสัตว์น้ำเลี้ยงชีพใน
 ที่จับสัตว์น้ำในแห่งนั้นๆ ให้ผู้ว่าราชการ เมืองมี อำนาจอนุญาตให้แก่บุคคล เป็น
 ครั้งเป็นคราว กระทำการจับสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือ และเก็บเงินอากร
 เบี้ยค่าที่จับสัตว์น้ำ การทำการจับสัตว์น้ำ บ้างหนึ่งคนหนึ่งไม่เกินกว่า ๑๐ บาท ตาม
 แต่เห็นสมควรแก่ที่ประเทษที่จับสัตว์น้ำนั้นๆ ห้ามไม่ให้ตั้งตั้งดา เครื่องมือ
 หรือใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำในที่จับสัตว์น้ำ ในประเภทที่ ๒ นี้คือ (๑) อวน
 (๒) จิบใหญ่ (๓) ตี (๔) สุก (๕) ร้านโจน (๖) เครื่องกางกั้น
 ด้วยอากรอย่างใด ๆ

(๑) ยอช้นข้อ (๒) โพงพาง (๓) ช้อนใหญ่ (๔) ช้อนสั้น

(๕) ถ้าคงของลำบางแห่งหนึ่งแห่งใด ซึ่งเกี่ยวแก่ที่จับสัตว์น้ำชนิดประเภท
 ที่ ๒ ให้ผู้ว่าราชการเมืองกำหนดเขตที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่ง มีกำหนดแต่
 ปากคลองหรือปากบางยาวไม่เกินกว่า ๕ เส้นตามลำคลองหรือลำบาง จัดให้
 ว่าประมุขหรืออนุญาตให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด ทำการจับสัตว์น้ำด้วยเครื่อง กาง กั้น
 อย่างใด ๆ ก็ได้ แต่ถ้าได้อนุญาตให้แก่บุคคลให้เรียกเงินค่าอากรเป็นค่าที่จับ
 สัตว์น้ำแห่งหนึ่งไม่ต่ำกว่า ๕๐ บาท และถืออัตรานี้เป็นเกณฑ์ของการว่าประมุข

(๖) บรรดาที่ซึ่งทำโพงพางนาเค็มหรือน้ำจืดกัก ถ้าเป็นต้นนอกจากว่า
 ประมุข ให้ตั้งอัตร่าเก็บเงินอากรค่าที่จับสัตว์น้ำตามอัตร่าข้างท้ายกฎนี้

(๘) บรรดาที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งคงตั้งสำหรับวางเครือของมือ ตามรายชื่อต่อไปนี้ทำการประจำอยู่กับที่ ถ้าเป็นที่นอกจากที่ว่างประมัต โดตั้งอัตราเก็บเงินอากรค่าที่จับสัตว์น้ำคงกล่าวต่อไปนี้ คือ

- (ก) ที่ทำรวไช้ขนาดหนึ่ง ๒๕ บาท
- (ข) ที่ทำชักนวิดไช้ขนาดหนึ่ง ๕๐ บาท
- (ช) ที่ทำรวประกักขอกหนึ่ง ๒ บาท
- (ค) ที่ทำรวกางเคยหนึ่ง ๒ บาท
- (ค) ที่ทำรวกางกนหนึ่ง ๖๐ บาท
- (ฆ) ที่ทำไ้ปะน้ำตักหนึ่ง ๓๐๐ บาท
- (ง) ที่ทำไ้ปะน้ำตมหนึ่ง ๓๐ บาท
- (จ) ที่ทำฝอยกรงหรืออวนรึงหนึ่ง ๕๐ บาท
- (ฉ) ที่ตั้งตุ้กหนึ่ง ๒๐ บาท

ข้อ ๓๘ บรรดาที่จับสัตว์ ๘ ประเภทที่กล่าวมาแล้วตามความในมาตรา ๓๗ แห่งกฎนี้ ถ้าผู้ใดผู้หนึ่งจะทำการจับสัตว์น้ำให้หรืออนุญาตต่อกรมการอำเภอผู้ว่าการ ท้องที่ ก่อนเวลา ที่จะทำการ จับสัตว์น้ำ ถ้ากรมการอำเภอเห็นว่าที่จับสัตว์น้ำแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นที่บริบูรณ์ด้วยสัตว์น้ำ มีผู้แย่งชิงขออนุญาตทำการจับสัตว์น้ำ ให้กรมการอำเภอรายงานต่อผู้ว่าการราชการเมือง และให้ผู้ว่าการราชการเมืองมีอำนาจที่จะยกที่จับสัตว์น้ำนั้นขึ้นว่าประมัต ถ้าผู้ใดผู้หนึ่งให้ ราคาสูงกว่าพิคคิคราที่กำหนดไว้ ในข้อ ๓๗ แห่งกฎนี้ ก็ให้อนุญาตให้แก่มุ นนไปทำการจับสัตว์น้ำ ถ้าการว่าประมัตไม่ตกลง ควรอนุญาตให้แก่มุ ที่ใครขออนุญาตก่อน และให้เสียค่าขอนุญาตตัวคุมเครือของมือตามอัตราข้อ ๓๖ แห่งกฎนี้ นอกจากค่าที่จับสัตว์น้ำ

ข้อ ๒๐ ถ้าพนักงานใดจะขุดบ่อสำหรับทำการจับสัตว์น้ำ ในที่ซึ่งตน
มีกรรมสิทธิ์หรือในที่ที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ ของ เอกชน ต้องขออนุญาตต่อผู้ว่า
ราชการเมืองก่อน เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงขุดบ่อได้

ข้อ ๒๑ บรรดาบ่อสำหรับทำการจับสัตว์น้ำ โดยพนักงานใดขุดไว้ในที่ที่ไม่
มีกรรมสิทธิ์ ของเอกชนก่อนที่ได้ ไซ้กฎของนครนี้ หรือเมื่อได้ ไซ้กฎข้อ
บังคับแล้ว ให้นับว่าบ่อนั้น ๆ เป็นของรัฐบาตทั้งสิ้น

ข้อ ๒๒ บรรดาบ่อสำหรับทำการจับสัตว์น้ำ ซึ่งอยู่ในที่ไม่มีกรรม
สิทธิ์ของเอกชน ที่เกี่ยวแก่ที่จับสัตว์น้ำอันเป็นที่หวงห้ามว่าประมุข ให้
นับว่าบ่อนั้นอยู่ในเขตที่จับสัตว์น้ำหวงห้ามนั้น ๆ

ข้อ ๒๓ บรรดาบ่อสำหรับทำการจับสัตว์น้ำ ซึ่งอยู่ในที่ไม่มีกรรม
สิทธิ์ของเอกชน อันไม่เกี่ยวแก่ที่จับสัตว์น้ำหวงห้ามว่าประมุข ให้ผู้ว่า
ราชการเมืองมีอำนาจจัดการใน ๒ อย่างนี้ คือ

(๑) ให้จัดการว่าประมุข

(๒) ให้อนุญาตแก่ผู้หนึ่งผู้ใดทำการจับสัตว์น้ำบ่อนั้น เรียกเก็บเงิน
ค่าเช่าเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำตาม พักคัตตรา

ข้อ ๒๔ บรรดาที่ มี น้ำ ซึ่ง สัตว์น้ำได้ อาศัยอยู่ เป็นที่ สำหรับ ทำการ
จับสัตว์น้ำ ซึ่งอยู่ในที่กรรมสิทธิ์ของเอกชน ให้ผู้ว่าราชการเมืองมี
อำนาจจัดการดังนี้ คือ

(๑) เมื่อเจ้าของที่มีความประสงค์จะทำการจับสัตว์น้ำด้วยตนเอง

ให้ออกใบอนุญาตเรียกเงินค่าที่จับสัตว์น้ำตามพักคัตตรา

08/10/2566

(๒) เมื่อเจ้าของที่ไม่รับทำการจับสัตว์น้ำด้วยตนเอง ให้พนักงานใดให้

เรียกทานบดได้ ภายหลังจากเจ้าของที่ทำการจับสัตว์หน้าด้วยอาการอย่างใด ๆ หรือ
ใหญ่ หนึ่งผู้ใดทำการจับสัตว์หน้าในทันที หาได้มาแจ้งความขออนุญาตต่อ
เจ้าพนักงานก่อนไม่ ปรากฏว่าเป็นคดี ให้เจ้าพนักงานจัดการเปรียบเทียบ
เทียบหรือฟ้องศาล ตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติอากร
ค่าน้ำรั่ว ๑๒๖

ขี ๒๕ ถ้าหลุดด่างวาง ซึ่งคือเนื่องติดอยู่กับบ่อดำหรือบ่อดำทำการจับสัตว์หน้า
คูบ้าน ท้องร้อง ให้ถือว่าเป็นที่ค่อเนื่องของบ่อคูบ้านท้องร้องนั้น ๆ แต่ห้าม
มิให้เก็บเงินอากรค่าที่ ถ้าหลุด ด่างวาง ให้คงเก็บเงินอากรแต่เฉพาะปากบ่อ
คูบ้าน ท้องร้อง

ขี ๒๖ ถ้าผู้ใดคนหนึ่ง จะขออนุญาต ทำก่อดำด้วยอาการอย่างใด ๆ เพื่อ
ประโยชน์จับสัตว์หน้าในท้องน้ำแห่งหนึ่งแห่งใด ให้ผู้ว่าราชการเมืองมี
อำนาจจัดการตั้งจะก่อดำต่อไปนี้ คือ

(๑) เมื่อผู้ว่าราชการเมืองใดจัดการ ตามความใน ขี ๑๖ ประเภท ๕
แห่ง กฎนี้แล้ว ให้ประกาศโฆษณาว่า ในท้องที่ใดจะเก็บบ่อดำค่าที่จับสัตว์หน้า
ทำก่อดำวางวาตะเท่าใด

(๒) ใหญ่ที่จะทำก่อดำนั้น บั๊กหักหักหมายเขตรไว้ แล้วมาขออนุญาต
ต่อกรมการอำเภอ ๆ ได้ ใต้ส่วนเห็นสมควรแล้ว จึงให้ออกใบอนุญาตเรียก
เงินค่า อากร ตาม พิกัด อัตรา

(๓) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดจะทำการจับสัตว์หน้า ในที่ก่อดำชนิดใด ๆ ต้องนำ
ใบอนุญาตมาแจ้งขอกรมแก้ก่อดำให้ ไปตรวจก่อน จึงจะทำการจับสัตว์หน้าได้

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่จะให้อนุญาตที่จับสัตว์น้ำ ตามประเภทซึ่งมีอยู่ใน ข้อ ๑๙ แห่งกฎนี้ ประเภท ๘ ประเภท ๙ ให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใดนั้นให้จัดการดังนี้คือ

(๑) ให้เจ้าพนักงานตรวจราชการ ทำแผนที่ที่กำหนดเขตฯ และหมายเลข บรรดาที่อนุญาตกระทำการจับสัตว์น้ำ โดยวิธีใช้ถุงโพงพางเป็น ๒ ฉบับไว้ สำหรับที่ว่าการเมือง ๑ ฉบับ ไว้สำหรับที่ว่าการอำเภอ ๑ ฉบับ กำหนด เขตที่อนุญาตในตำบลนั้นๆ ให้ตรวจดูทางกว้างของลำแม่น้ำ แบ่งเขตที่ อนุญาตไม่เกินกว่า ๓ ใน ๓ ส่วน ของลำแม่น้ำตรงนั้น, ขณะแม่น้ำตั้งвод แม่น้ำที่จะอนุญาตทำเยี่ยงกันปากตะโพงพาง ให้ตรวจดูเขตที่วางกันด้วย ตามสมควร เพื่อให้ เกิดขวางแก่การดำธารณประโยชน์ทางเรือแพไปมา

(๒) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดมีความประสงค์ ที่จะขออนุญาตกระทำการจับ สัตว์น้ำ โดยวิธีใช้ถุงโพงพางในที่อนุญาตแห่งหนึ่งแห่งใด ซึ่งเจ้าพนักงาน ใต้ที่กำหนดไว้นั้น ให้ผู้หนึ่งมาแจ้งความต่อกรมการอำเภอว่าจะต้องการ ที่อนุญาตในตำบลนั้น ๆ ชื่อนั้น ๆ มีหมายเลขที่เท่าไร เมื่อกรมการ อำเภอเห็นสมควร จึงออกใบอนุญาตเรียกเงินค่าอากรตามอัตรา

(๓) ถ้าเป็นที่โพงพางอยู่ในลำคลอง ให้เจ้าพนักงานบังคับบัญชาทำการ จับสัตว์น้ำแห่งนั้น เปิดช่องทางให้เรือแพไปมาได้ โดยสะดวก ถ้าทำ การจับสัตว์น้ำนั้น ผ่านไม่กระทำตามข้อความในข้อนี้ ให้เจ้าพนักงานมี อำนาจที่จะห้ามผู้ทำการจับสัตว์น้ำ ไม่ให้ทำการจับสัตว์น้ำในที่นั้นอีกต่อไป ส่วนเงินอากรค่าที่จับสัตว์น้ำ ให้กลับไปเป็นของหลวง

(๔) ใหนผู้ใดได้รับอนุญาตกระทำการ จับสัตว์น้ำโดยวิธีใช้ถุงโพงพางใน ตำบลนั้นๆ ๐8/10/2566 และตกลงของจุฑาโคมไฟไว้ ที่ทุ่งหรือเส้าหลักโพงพาง เมื่อเวลา

ข้าฯ ไปจนย่ำรุ่ง และต้องเป่าเขากะม้อให้เร็วไปมาทราบ เพื่อป้องกันไม่ให้เปนนอนทรายแก่การไปมาเวลาดากดางคืน

(๕) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดมีความประสงค์จะขออนุญาตทำการจับสัตว์น้ำในทะเล และปากอ่าวสำหรับต่งลิ้งเพื่องวงเครือของมือ และเครือของทางกัน ประกอบการจับสัตว์น้ำ ให้ผู้นั้นปักหลักหมายเขตร์ขออนุญาต ต่อกรมการอำเภอในท้องที่นั้นก่อน ให้กรรมการอำเภอจัดการได้สัตว์กำหนดเขตร์ ที่ทำการจับสัตว์น้ำ, อย่าให้ผู้ทำการจับสัตว์น้ำปักหลักทางบกหรือกักร่องทางเรือเดินที่ข้ามสันดอน หรือถนนทางสัตว์น้ำไปมา เพื่อให้ขาดผลประโยชน์ของผู้ทำการจับสัตว์น้ำ ซึ่งจะเสียให้ฉวาทซึ่งกันและกันได้ เมื่อกรรมการอำเภอเห็นสมควรแล้ว จึงให้ออกใบอนุญาตเรียกเงินค่าอากรตามพิกัตอัตรา

ข้อ ๒๗ ตามข้อความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าวันโกสินทร ศก ๓๒๐ ซึ่งให้เส่นามตมอำนาจต่งพิกัตอัตรา เก็บค่าอาชญาบัตรคุมเครือของมือต่างกัน ตามประโยชน์ที่พึงจะได้จากเครือของมือ อย่างนั้นไม่เกินกว่า ๓๐๐ ละ ๓๐ เป็นประมาณ ผู้ใดมีเครือของมือซึ่งต่งด้วยพิกัต ให้มาขอรับอนุญาตจาก เจ้าพนักงาน ก่อน ต่อได้อนุญาตแล้วจึงจะไชเครือของมือนั้นได้ ตลอดเวลาที่อนุญาตนั้น จึงได้ต่งพิกัตอัตรา (หมายอักษร ข.) แจง อยู่ข้าง ท้าย กฎนี้ และขอมงคืบสำหรับเจ้าพนักงาน ผู้จัดการ ออก อาชญาบัตร ให้แก่ผู้ ไชเครือของมือจับสัตว์น้ำนั้นต่งนี้ คือ

(๑) ให้กรรมการ อำเภอ กำหนดวัน ประชุมกันนี้ให้ป่ากรัง ราษฎร ซึ่ง มีความ ประสงค์จะไชเครือของมือ ประกอบ การ จับสัตว์น้ำ มารับ อาชญาบัตร ยังกัว่ากาการอำเภอ

(๒) เมื่อกรรมการชำระเห็นว่าราษฎรในตำบลใด ๆ ที่จะมารับ
อนุญาตบัตรมาก จะออกอนุญาตบัตรให้ไม่ทันแก่เวลา ให้กรรมการชำระ
กำหนดวันนัดออกอนุญาตบัตรเป็นลำดับ ๆ เพื่อมิให้ราษฎรมาคอยเสียเวลา

(๓) ถ้าเครื่องมือชนิดใดรูปพรรณคล้ายคลึงกัน กระทำให้เป็นที่งุน
ให้ผู้ขออนุญาตบัตรนำเครื่องมือมาให้กรรมการชำระตรวจ จะได้ออก
อนุญาตบัตรให้เป็นที่ยึดถือตรงกับเครื่องมือ

(๔) ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดจะไปจับสัตว์น้ำในที่ใด ๆ ให้เอาอนุญาตบัตรไปด้วย
เพื่อเจ้าพนักงานผู้ตรวจพบปะจะตรวจได้ทันที ไม่เป็นที่เสียเวลาของผู้ทำการ
จับสัตว์น้ำ

ข้อ ๒๘ เมื่อผู้ใดผู้หนึ่งได้รับอนุญาตบัตรคุมเครื่องมือจับสัตว์น้ำใน
ที่ใด ๆ แล้ว ถ้าจะพาเครื่องมือจับสัตว์น้ำไปทำการจับสัตว์น้ำในที่
อื่น ๆ ซึ่งมือตราสูงกว่าที่ตนได้รับอนุญาตบัตรผู้นั้นต้องไปตั้งว่าการชำระ
ในที่ท้องที่นั้น ขอรับใบอนุญาตพิเศษและเสียเงินอากรค่าเครื่องมือเพิ่มเติม
ให้เต็มตามอัตราในที่ท้องที่นั้น จึงจะทำการจับสัตว์น้ำได้

ข้อ ๓๐ ผู้ใดผู้หนึ่งใช้เรือหรือสิ่งใด ๆ ซึ่งเป็นเครื่อง กางกันประกอบ
กับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ ให้เรียกเก็บเงินค่าอากร ตามอัตราอีก ส่วนหนึ่ง
ต่างหาก เว้นแต่หัตถกรึงซึ่งมักเป็นบึกในปากอ่าวของทะเล ยกเว้นไม่เก็บ
เงินค่าอากร

ข้อ ๓๑ ตามข้อความใน มาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ
รัตนโกสินทร ศก ๒๒๐ ให้ให้นาบตี มีอำนาจตั้งอัตราค่าอนุญาตตามตัวคน
ที่ใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ซึ่งเป็นเครื่องมือเล็กน้อย โดยไม่จำกัดจำนวน

เครื่องมือนั้น ให้ได้ผลแห่งทำการจับสัตว์นาด้วยเครื่องมือเล็กน้อย นอก
 จากอัตราประเภทเครื่องจับสัตว์นาที่หมายราชการ ข. ในท้ายกฎนี้ ให้
 กรมการอำเภอออกใบอนุญาตคุมเครื่องมือเล็กน้อยตามตัวคนเฉพาะครัวเรือน
 หนึ่ง ตามอัตราที่หมายราชการ. ในท้ายกฎนี้ ใบอนุญาตนั้น ให้คนใดแต่
 บุคคลที่ได้อบรมอยู่ในครัวเรือนหนึ่ง ถ้าเป็นบุคคลที่ไม่ได้อบรมในครัว
 เรือนนั้น เป็นอันไม่อนุญาต

ข้อ ๓๒ การอนุญาตให้ผู้อื่นได้ มีอำนาจในที่จับสัตว์นาแห่งหนึ่ง
 แห่งใด ให้มีกำหนดเวลาตามประเภท การจับ สัตว์นา เพื่อให้เหมาะแก่ภูมิ
 ประเทศที่จับสัตว์นาแห่งนั้น ๆ นับ ๓๐ เดือน เป็นระลอกหนึ่ง แต่การอนุญาต
 ให้ใช้เครื่องมือประกอบการจับสัตว์นา นั้น ให้มีกำหนดเวลาใช้ตั้งแต่
 วันที่ ๑ เมษายนถึงวันที่ ๓๑ มีนาคมเฉพาะปีที่ออกใบอนุญาตนั้น

ข้อ ๓๓ ตามความใน มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติอากร ค่าน้ำ
 รัตนโกสินทร์ ศก ๒๕๐ ซึ่งให้เสนาบดี มีอำนาจ จะยกเว้น ค่าอนุญาต ในที่แห่ง
 หนึ่งแห่งใด และจะห้ามไม่ให้ใช้เครื่องมือ อย่างหนึ่งอย่างใดในที่แห่งหนึ่ง
 แห่งใดได้นั้น บัดนี้โดยขบถบังคับ ห้ามการใช้เครื่องมือจับสัตว์นา ดังนี้ คือ

(๑) ที่ตำบลของแดนต้น ในส่วนเขตรแขวงเมืองมณฑลบุรีศสองพระองค์
 และคลองประเวศบุรีรมย์ ในส่วนเขตรแขวงเมืองนครเขื่อนขันธ์ และเมืองมณฑล
 ศสองตำราใน ส่วนเขตร แขวงเมือง นครเขื่อนขันธ์ และเมืองสมุทรปราการ
 คลองรังสิตและคลองอื่น ๆ ซึ่งบริษัทขุดคลองคุนลาสยาม ขุดโดยพระบรม
 ราชานุญาต ในท้องหวง ที่อยู่ ในเขตรแขวง เมืองประทุมธานี เมืองธัญญะบุรี
 และเมืองมณฑลนั้น ห้ามการใช้เครื่องมือเหล่านี้ คือ ยกยอชนช้อ ฆวน
 ฝือก จีบใหญ่ ช้อนใหญ่ หรือสิ่งทีตั้งสำหรับวางเครื่องมือ ซึ่งกีดขวาง
 แก่ทางเรือไปมา เพราะเป็น เครื่องมือใหญ่โต อาจทำให้เป็นกีด เสีย เวลา

และประโยชน์ของมหาชนได้ เพราะฉะนั้นจึงห้ามมิให้มีผู้ใดกระทำการ
ใช้เครื่องมือเหล่านี้ ในเขตรัษฎวงที่ใดก็ตามมาแต่เป็นอนาชาต

(๒) ในที่จับสัตว์น้ำ ซึ่งอยู่ในบริเวณพระอาราม หรือวัดพระอาราม
นับว่าเป็นที่หวงห้าม ตามพระราชบัญญัติ อักษรค่านำรัตนโกสินทร์ ศก ๓๐๐ นั้น
ใหม่ วาราชการเมืองจะกำหนดเขตรัษฎวงได้ และภายในเขตรัษฎวงที่กำหนดไว้ ห้าม
มิให้มีใครผู้หนึ่งกระทำการจับสัตว์น้ำ โดยวิธีอย่างใดอย่างหนึ่ง

(๓) นับแต่วันที่ ๑ สิงหาคม ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ห้ามมิให้มี
ผู้ใดแทงพ่นสัตว์น้ำด้วยเครื่องมือชนิดใด ๆ ในที่น้ำนิ่ง หรือน้ำไหลเมื่อเวลา
ระตนาแดงมา เพื่อบังคับสัตว์น้ำมิให้เป็นอันตราย จะได้เอาเครื่องใช้รักษา
พืชนพรวรสัตว์น้ำต่อไป

ข้อ ๓๔ ให้เจ้าพนักงานกองตระเวน นายอำเภอกำนันผู้ใหญ่บ้าน และ
เจ้าพนักงานตำรวจทุกชั้นเป็นหน้าที่ตรวจการจับสัตว์น้ำ ภาพประมง เด
ผู้หนึ่งยังไม่ได้เสียเงินอากรค่าน้ำ ให้จับควม นพพรอมด้วยเครื่องมือจับสัตว์
น้ำ ส่งต่อกรมการอำเภอเปรียบเทียบ ถ้าพบนไม่ยอมค่าน้ำเปรียบเทียบของ
กรมการอำเภอ ให้จัดการฟ้องศาล

ข้อ ๓๕ บรรดา อาชญาบัตร คมเครื่องมือในพักคอตวานนก่อนเวลาที่
จ่ายอาชญาบัตร ให้กรมการอำเภอ ให้ผู้วาราชการเมืองจัดการปรับตราบ
รายชื่อเครื่องมือจับสัตว์น้ำ ตามประเภทเครื่องมือและอัตราซึ่ง ใช้อยู่ ในเมือง นั้น

คำดำว่าการนรบรรดา

วันที่ ๒ มิถุนายน รัตนโกสินทร์ศก ๑๒๔
(ลง พระนาม) นเรศวรฤทธิ

เสนาบดีกระทรวงนรบรรดา

(ก)

อัตราอากรศก ที่ จับ สัตว์น้ำ ใน หอเมือง มณฑล กรุงเทพฯ

	ประเภทที่จับสัตว์น้ำนอกจาก ที่จับประมง		รายการ	จำนวนเงิน ค่าอากร	
	ประเภท	ชนิด		บ.	ก.
๑	บ่อปลา	ซึ่งมีสัตว์น้ำ ในถ้ำน้ำ ชนิดใดๆ อาทิ ทราย นก ได้ตลอดปี	เก็บเงินอากรเป็นค่าที่จับ สัตว์น้ำ ตารางอากร		๓๒
๒	บ่อปลา	ซึ่งมีสัตว์น้ำ ในที่ ซึ่งมี กรรมสิทธิ์ชอบด้วยพระ ราชกำหนดกฎหมายซึ่ง ใช้วิธี อย่างหนึ่งอย่าง ใดจับสัตว์น้ำ นอกบ่อน	เก็บเงินอากรเป็นค่าที่จับ สัตว์น้ำ ตาราง อากร		๓๖
๓	ที่จับสัตว์ น้ำ	บ้านหรือที่ของวังซึ่งมี สัตว์น้ำ กุ้ง หรือที่จับ สัตว์น้ำซึ่งไม่มีผล โดย หนึ่งชนิดใด มีธรรมชาติ เป็นมาแต่เดิมหรือเกิด ขึ้นใหม่ขึ้นในที่ กรรม สิทธิ์ของ เอกชน เช่น หนองตำบล เป็นต้น	เก็บเงินอากรเป็น ค่า ที่จับ สัตว์น้ำ ตารางอากรดังนี้ คือ (ก) ๒๕ ตารางวา และค่า กว่า ๒๕ ตารางวา (ข) ๕๐ ตาราง วา และค่า กว่า ๕๐ ตาราง วา (ข) ๗๕ ตารางวา และค่า กว่า ๗๕ ตารางวา		๓๒ ๓ ๓๒

ประเภทที่จับตัวนอกรจาก ที่วาประมุด		รายการ	จำนวนเงิน ค่าอากร	
ประเภท	ชนิด		บ.	อ.
		(ค) ๓๐๐ ตารางวา และที่ กว่า ๓๐๐ ตาราง วา ที่จับตัวนอกรวางยาว มี ตารางวา มาก ขึ้นไปให้ คิดเงินอากรค่าที่จับตัวนอกร ที่ตามอัตรา		
๔	หลุมปลา โจน	ด้วยอากรอย่างใด ๆ เก็บเงินอากรค่าที่จับตัว นอกร หลุมปลา	๒	
๕	ที่ท่าก่า	เพื่อประโยชน์จับ ตัว นอกร ให้ผู้ว่าราชการ เมืองกำหนดทอง ที่ใด	๓	
		เป็น อัตรา ค่าที่ ตารางวาละ เท่าใดให้เก็บ เงิน อากรไม่ เกิน กว่า ตาราง วาละ	๒	

The logo of Mahasarakham University is a large, faint watermark in the background. It is circular and contains the university's name in Thai script at the top, 'MAHASARAKHAM UNIVERSITY' in English around the perimeter, and a central emblem featuring a crown and other symbols.

ต้นฉบับไม่มีหน้า 140 - 141

NO THIS PAGE 140 TO 141

IN ORIGINAL

จำนวนทั้งหมด

อัตราค่าการศึกษาที่เก็บติดตัวนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาใน สพพ.

ปี	ประเภท	ชนิด	รายการ	ค่าหน่วยเงิน	
				ป.	อ.
ที่ ฉบับ ที่ ๑๕ หน้า ๑๕๓	ประเภทที่ คือ ประเภท ที่ ๑	ชนิด	รายการ	ค่าหน่วยเงิน	
				ค่าอาหาร	
				๒๕	---
				๕๐	---
				๓	---
				๒	---
				๖๐	---
				๓๐๐	---
				๓๐	---
				๒๐	---

พิทศอตราสำหรับเครื่องมือจับสัตว์น้ำ
ในหัวเมืองมณฑลนครราชสีมา

ที่	ประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ	เงินอากร	
		บาท	อัฐ
๑	ตุ้บไฟพวงประกอบกรับจับสัตว์น้ำตัวยวชี่ใด ๆ ยาว ๘ วา ปากหนึ่ง (หน้าเค็ม, หน้าจืด)	๓	---
๒	ตุ้บไฟพวงประกอบกรับจับสัตว์น้ำตัวยวชี่ใด ๆ ยาวกว่า ๘ วา ปากหนึ่ง (หน้าเค็ม, หน้าจืด)	๕	---
๓	แหทอดยาว ๓๐ ศอก และต่ำกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๓	---
๔	แหทอดยาวกว่า ๓๐ ศอก ปากหนึ่ง	๕	---
๕	ข้อนตยยัดหนึ่งปากหนึ่ง	๕	---
๖	ข้อนใหญ่ปากกว้าง เกินกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๕	---
๗	ข้อนใหญ่ปากกว้าง ๕ ศอก และต่ำกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๒	---
๘	ข้อนขาคิมปากหนึ่ง	๓	---
๙	ข้อนพายปากหนึ่ง	---	๓๒
๑๐	ข้อนช่อ ข้อนช่อช่อ ข้อนหางเหยียด หรือเครื่องมือชนิดใดซึ่งใช้เครื่องยกสัตว์น้ำใด ๆ ปากหนึ่ง	๒๐	---
๑๑	ข้อนปากกว้าง ๕ ศอก และ เกินกว่า ๕ ศอก ปากหนึ่ง	๓	---
๑๒	จับหรือจับ ปากหนึ่ง	๕	---
๑๓	ตุ้ม ตะเคียวหรือตุ้มอชไปหนึ่ง	๑	---
๑๔	ตุ้ม	---	๕
๑๕	ตุ้ม ๐๘/10/25๕6 ตุ้ม ๒๐	๒	---

ที่	ประเภทเครื่องมืองานตัดหญ้า	เงินออก	
		บาท	สต.
๑๖	ตอพบายใบหนึ่ง	๑	
๑๗	ตอพบายใบหนึ่ง		๓๒
๑๘	ตอพบายใบหนึ่ง		๔
๑๙	เส็งเตง ใบหนึ่ง	๑	
๒๐	ขนาง ใบหนึ่ง		๓๒
๒๑	เรือกัศรา หรือ เรือผลดอกดำหนึ่ง	๖	
๒๒	เบ็ดราวถ้ายหนึ่ง (น้ำจืด)	๑	
๒๓	เบ็ดทรงรอยศอ (น้ำจืด)	๑	
๒๔	เบ็ดราวถ้ายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๔	
๒๕	เบ็ดฉากถ้ายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๓๐	
๒๖	เบ็ดพ้อถ้ายหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๒	
๒๗	เบ็ดวางต้ม ๆ หนึ่งไม่เกิน ๑๕๐ ตัว ตบหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๒	
๒๘	หาหอยแมลงภู่ คนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๔	
๒๙	หาหอยกะพงคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๔	
๓๐	แทงปลาม้วนาคคนหนึ่ง (น้ำเค็ม)		๓๒
๓๑	แรวัดกับ แรวหนึ่ง (น้ำเค็ม)		๘
๓๒	รูนกักร รูนเคย หรือใส่กักรใส่เคย ปากหนึ่ง (น้ำเค็ม)	๒	
๓๓	อวนนกวางกว่า ๒ วา เก็บยาววาดะ (น้ำเค็ม)		๔๘
๓๔	อวนนกวาง ๒ วา และต่ำกว่า ๒ วา เก็บยาววาดะ (น้ำเค็ม)		๓๒
๓๕	อวนนกวาง ๔ ศอก เก็บยาววาดะ (น้ำจืด)		๓๒
๓๖	อวนนกวาง ๔ ศอกและต่ำกว่า ๔ ศอกเก็บยาววาดะ (น้ำจืด)		๓๖

ที่	ประเภท เครื่องมือจับสัตว์น้ำ	เงินชดเชย	
		บาท	อัฐ
๓๗	ขายตกปลาควางกว้าง ๒ ศอกเก็บยาววาระ (น้ำจืด)	-----	๘
๓๘	ขายตกปลาควาง ๒ ศอกและต่ำกว่า ๒ ศอกเก็บยาววาระ (น้ำจืด)	-----	๕
๓๙	เขมือกหรือเครื่องประเภทยกรจับสัตว์น้ำ นอกจากหัตถ์ซึ่งปักเป็นเบ็ดในทะเลปากน้ำ ปลาข้าว สูงกว่า ๒ ศอกเก็บยาววาระ (น้ำเค็ม น้ำจืด)	-----	๓๖
๔๐	เขมือกหรือเครื่องประเภทยกรจับสัตว์น้ำ นอกจากหัตถ์ซึ่งปักเป็นเบ็ดในทะเลปากน้ำ ปลาข้าว สูง ๒ ศอกและต่ำกว่า ๒ ศอกเก็บยาววาระ (น้ำ เค็ม น้ำจืด)	-----	๘
๔๑	เขมือก ปะทะม สูงกว่า ๒ วาเก็บยาววาระ (น้ำ เค็ม)	-----	๘
๔๒	เขมือก ปะทะม สูงกว่า ๒ วาระต่ำกว่า ๒ วา เก็บยาววาระ (น้ำ เค็ม)	-----	๕

ค.

อัตราค่าอนุญาตตามตัวคน ใช้ เครื่องมือเล็กน้อยจับสัตว์น้ำ
ในหัวเมืองมณฑลกรุงเทพฯ ฯ

เครื่องมือเล็กน้อย นอกจากพิศอดัตราขยประเภทเครื่องมือจับสัตว์น้ำ
ที่หมายอัยการ ข. นั้นแล้ว ให้เก็บตามตัวคนครึ่งหนึ่ง ๑๒ อัฐ
ใบอนุญาตนั้น ให้คนได้แต่เฉพาะบุคคลที่ได้อยู่ในครัวเรือนเดียว

ประกาศให้ ใช้พระราชบัญญัติ

อากรค่าน้ำ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐

ในหัวเมืองมณฑลกรุงเทพฯ

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จขึ้นพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท
รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า

ตามความในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ มาตรา ๒
มีความว่า ถ้าจะทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้พระราชบัญญัตินี้ ใน
หัวเมืองมณฑลใดเมื่อใด จะโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์
ราชกิจจานุเบกษา เป็นสำคัญนั้น

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้พระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ ในแขวงเมืองนนทบุรี, เมืองสมุทรปราการ, เมือง
นครเขื่อนขันธ์, เมืองประทุมธานี, เมืองชัยบุรี, เมืองมีนบุรี, หัวเมืองใน
มณฑลกรุงเทพฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๖ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

(ลงพระนาม) พระเจ้าอยู่หัวฯ

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

ประกาศตั้งเสนาบดีกระทรวงวัง

และตั้งผู้แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ตั้งว่า ตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงวังซึ่งว่างอยู่นั้น บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระเจ้าห้องยาเซอ เจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์ เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ย้ายมาเปนเสนาบดีกระทรวงวัง

ตำแหน่งเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการซึ่งว่างอยู่นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาสุริยานุวัตรบรรพชิต ดำหนักกรุงฝรั่งเศ่ง ซึ่งกตัญญูมาหยุดพักอยู่ ณกรุงเพทฯ รับราชการแทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งแต่วันที่ ๑๓ มิถุนายน วันพฤหัสบดี ๑๒๔

ประกาศว่าด้วยการเสด็จพระราชดำเนิน

ประพาศหัวเมืองชายทะเลบังกะไ

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การที่จะเสด็จพระราชดำเนินประพาศหัวเมืองชายทะเลบังกะไ เพื่อจะได้ออกพระเนตรก็มีประเทศและนครจราชการ ประกอบพระราชกิจที่จะทรงทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญยิ่งขึ้นสืบไปนั้น กำหนดจะเสด็จพระราชดำเนินจากกรุงเทพมหานครเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน วันพฤหัสบดี ๑๒๔ ประมาณเวลาว่าจะเสด็จกลับคืนกรุงเทพมหานครอีก ๒๐ ราตรี การเสด็จพระราชดำเนินครั้งนี้ ย่อมจะนานวันอยู่ แต่ในตำบลที่ต่าง ๆ ตามหัวเมืองที่จะประพาศนั้น ใต้ โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานกระทรวงโยธาธิการ จัด การให้มีโทรเลข ติดต่อกัน กับกรุงเทพมหานครแล้ว และถ้ามีเหตุการอันใดอันหนึ่งซึ่งเปนกวดำคัญอันเป็นพระราชกิจ ฤกษ์ต้องเป็นพระราชธุระอยู่นั้น

ก็อาจจะกราบบังคมทูลพระกรุณา และรับพระราชทานกระแด้ พระบรมราช
โองการได้ตลอด เวลาไม่ช้านัก

แต่กระนั้นแล้ว ยังมีพระบรมราชประสงค์อีกว่า จะไม่ให้ราชการ
แผ่นดินซึ่งเคยทรงเป็นพระราชธุระอยู่ เป็นนิจันนี้ ต้องค้างค้ำตำเร็จช้าเวลา
ไป เพราะเหตุที่ไม่ได้ประทับอยู่ในกรุงเซหมทานครนี้โดย และทรง
พระราชดำริเห็นว่า การตั้งพระราชดำเนินคราวถึงเป็นการที่เด็จประจำ
พาศตามหัวเมืองในพระราชอาณาเขตทุกที บางที่จะมีราชการแผ่นดินอยู่ บาง
บางอย่าง ที่ต้องทอดตอลงเพื่อตั้งมีพระราชดำริตั้งเป็นสัตว์ชชาติไปโดยฉับ
พลัน และการณ์นั้นไม่พอที่จะต้องมีใครเสด็จไปกราบบังคมทูลพระกรุณาให้
เห็นช้าไปไม่ทันท่วงทีของการที่จำเป็นจะกระทำให้สำเร็จแล้วไปได้ดังนี้

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานอำนาจในราชกิจที่จะรักษา
พระนครในระหว่าง เวลาที่เด็จพระราชดำเนินประพาศหัว เมืองบ่งชัย ได้ ครังนี้
ไว้แก่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช มกุฎราชกุมารและให้ตั้งกรมพระธานใน
ที่ประชุมทั้ง ๒ อย่างดังจะได้กล่าวต่อไป และให้ทรงปรึกษามัชฌิมการทงบวง
สัตว์ชชาติทั่วไปพร้อมด้วยที่ประชุมทั้ง ๒ อย่าง คือ

อย่าง ๑ ที่ประชุมผู้สำเร็จราชการอยู่รักษาพระนครณกรุงเทพ ๖ นั้น
มีที่ปรึกษา ๔ คือ

๑ สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์กรมพระภาณุ
พันธุฆษาชวเรศ

๒ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงนครสวรรค์พิทักษ์

๓ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงเทเวศร์วงษ์วิโรประการ

๔ พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัดติวงศ์

อย่าง ๒ ที่ประชุมเสนาบดี^{๕๕} มีเสนาบดีผู้^{๕๖}รักษาพระนคร ๗ กับ ปลัด^{๕๗}ทูลฉลองแทนเสนาบดี^{๕๘}ที่ตามเสด็จพระราชดำเนิน ๓ รวม ๓๐ คือ

๑. สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมพระภาณุพันธุพงษ์วรเดช เสนาบดี^{๕๙}กระทรวงการเดาใหม่

๒. พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงนครสวรรค์^{๖๐} เสนาบดี^{๖๑}กระทรวงนครบาล

๓. พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงเทอดวงศ์^{๖๒}โรประการ เสนาบดี^{๖๓}ว่าการต่างประเทศ

๔. พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนิศรานุวัติวงศ์^{๖๔} เสนาบดี^{๖๕}กระทรวงวัง

๕. เจ้าพระยาวิเศษ^{๖๖}วิบูลย์ เสนาบดี^{๖๗}กระทรวงธรรมการ

๖. เจ้าพระยาเทเวศร์^{๖๘}วิบูลย์ เสนาบดี^{๖๙}กระทรวงเกษตราธิการ

๗. พระยาสุริยานุวัตร^{๗๐} ผู้แทนเสนาบดี^{๗๑}กระทรวงโยธาธิการ

๘. หม่อมเจ้าปิยะภักดิ์^{๗๒} ปลัด^{๗๓}ทูลฉลองแทนเสนาบดี^{๗๔}กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

๙. พระยาศรีวิฑูรเทพ ปลัด^{๗๕}ทูลฉลองแทนเสนาบดี^{๗๖}กระทรวงมหาดไทย

๑๐. พระยาจักรี^{๗๗}ปาลี ปลัด^{๗๘}ทูลฉลองแทนเสนาบดี^{๗๙}กระทรวงยุติธรรม

และให้พระยาศรีสุนทร^{๘๐}โวหาร เจ้ากรมพระอาลักษณ์^{๘๑} เป็นเสนาบดี^{๘๒}การสำหรับที่ประชุม^{๘๓}ทั้ง ๒ อย่างน้อย^{๘๔} และให้ประชุมกัน^{๘๕}ในพระบรมมหาราชวัง^{๘๖} เปนกิจทุกวันไปตามเขต^{๘๗}ที่สมควรจะกำหนดไว้

ถ้ามีการอื่นใด^{๘๘} เช่นกล่าวมาข้างต้น^{๘๙}ซึ่งสมควรจะกราบบังคมทูล^{๙๐}พระกรุณา^{๙๑}ก่อน^{๙๒} ก็ให้รับ^{๙๓}กราบบังคมทูล^{๙๔}ไปโดยทาง^{๙๕}โทรเลข

08/10/2566

แต่ถากกรอนไต่จนหนึ่ง ซึ่งเป็นการรอนเร็วก็ดี ถาเป็นกิจไม่สำคัญ
พอที่จะถึงคองกรามบึงคมทุดพระกรรณาคดี เมื่อการนั้นเป็นกิจซึ่งเคยพระราช
ทานพระบรมราชวินิจฉัย โดยไม่เคยต้องปลุกษารณานับแล้ว ก็ให้พร้อม
กับที่ประชุมผู้สำเร็จราชการอยู่รักษาพระนครกรุงเทพฯ ๗ การที่เทียบเคียง
กับพระราชนิยามและแบบอย่างที่เคยแต่ควรแก่เหตุนี้ บึงคับบัญชา ไปให้สำเร็จ
แล้วจึง กรามบึงคมทุดพระกรรณายอกไปภายหลัง

เมื่อการนั้นเป็นกิจที่เคยโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีประชุมปลุกษากัน ก็ให้
พร้อมกันประชุมเสนาบดีบึงคับบัญชาไปให้ตลอดทุกประการ สุดแต่ให้การ
ที่ควรจะให้ สำเร็จ ทุกอย่างทั้งปวง นั้น สำเร็จทั่วไป ให้ทันการ ทันเวลา อันควร
อย่าให้คงค้างขวางขัดอยู่ เสียเวลาไปโดยไร้เหตุ

และข้าราชการทุกตำแหน่งพึงบึงคับบัญชาให้เข้าใจแน่นอน ตามพระราช
กำหนดกฎหมาย และกระทำความทุกสิ่งทุกประการ เทอญ

ประกาศมาแต่พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท ในพระบรมมหาราชวัง

กรุงเทพฯ ๗ ณวันที่ ๒๗ เดือน มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๒๓๔ เป็นวัน
ที่ ๑๓๓๒๗ หรือปีที่ ๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศบอกยกเลิกตราแดง ใบจอง
ใบเหยียบย่ำเดิมสำหรับที่ดินตำบลต่าง ๆ

แขวงเมืองกรุงเก่า

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์ อดิศร เด่นาบดีกระทรวงเกษตราธิการ ขอ

ประกาศแก่บรรดาผู้ถือที่ดินหรือผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งมีกิจธุระเกี่ยวข้องของที่ดิน
ตำบลซึ่งกล่าวคือ เป็น ให้ทราบทวงกันว่า

ด้วยตามประกาศกระแสพระบรมราชโองการ เรื่องออกโฉนดที่ดินลง
 วันที่ ๓๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ หนึ่ง ในข้อ ๓๑ มีความว่า ให้
 เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ มีอำนาจที่จะออกประกาศยกเลิก ตราแดงใบ
 ของของ เก่าในท้องที่ซึ่ง ออกโฉนด ใหม่ นั้นตั้งแต่วันพ้นกำหนดไป บรรดา
 ที่ดินในเขตท้องที่ ซึ่งไม่มีโฉนด อย่างใหม่ นี้ เป็นสำคัญให้ ถือว่าเป็นที่ซึ่ง
 รัฐบาลปกครองรักษา อยู่นั้นไม่กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ความแจ้งอยู่ในประกาศ
 นั้นแล้ว

บัดนี้ ข้าหลวง เกษตร ได้จัดการ ออกโฉนด สำหรับที่ดินตำบล บ้านข้าง
 บ้านเชียงรอกน้อย อำเภอเสนาน้อย ตำบลบ้านบางหัก บ้านท่าดินแดง
 บ้านอ้อ บ้านกุฎ บ้านใหญ่ อำเภอเสนาใหญ่ ตำบลบ้านกุ่ม อำเภอ
 เสนาใหญ่ ตำบลบ้านดัด อำเภอเสนากลาง ตำบลบ้านเมตตา บ้านพระนอน
 บ้านสามไถ บ้านท่าช้าง บ้านพระแก้ว อำเภอนครหลวง ตำบลบ้าน
 หน้าเต่า บ้านบางโรงช้าง บ้านโพธิ์ขาว บ้านใหม่วัดนวม บ้านแพรก
 บ้านนา บ้านลำพะเนียง บ้านท่าตอ บ้านหัวไม้ บ้านบางม่อญ
 บ้านใหม่พรมแดน บ้านปากกระท่อม บ้านกุดของน้อย บ้านขวาง บ้าน
 กระช้อง บ้านมหาสาร บ้านพิศเพ็ญ อำเภอนครใหญ่ ตำบลบ้านค้อ
 บ้านศาลนอน อำเภอนครใหญ่ ตำบลบ้านท่าเตย บ้านแซก บ้านวังแดง บ้านบึง
 บ้านท่าเรือ อำเภอนครน้อย แขวงเมืองกรุงเก่าให้แก่ผู้ถือที่ดินเพื่อเป็น
 กรรมสิทธิ์ในที่ดินจังหวัดตำบลที่กล่าวมาแล้วนั้น ตามประกาศ ออกโฉนด
 อย่างใหม่แล้ว

เพราะฉะนั้นจึงประกาศมาให้ทราบโดยอำนาจประกาศกระแสพระบรมราช
 08/10/2566

โองการ ว่าบรรดาตราแดงใบของของ เก่าสำหรับที่ดิน ตำบล บ้านข้าง

บ้านเชียงรากน้อย อำเภอเสนาน้อย ตำบลบ้านบางหัก บ้านท่าจีนแดง
 บ้านอ้อ บ้านกุ่ม บ้านใหญ่ อำเภอเสนาใหญ่ ตำบลบ้านกุ่ม คันธ
 เสนาใน ตำบลบ้านด้าดี อำเภอเสนากลาง ตำบลบ้านแม่ตา บ้านพระนอน
 บ้านสามไถ บ้านท่าช้าง บ้านพระแก้ว อำเภอนครหลวง ตำบลบ้านน้ำเค็ม
 บ้านบางโรงช้าง บ้านโพธิ์ขาว บ้านใหม่วัดนวม บ้านแพรก บ้านนา บ้าน
 ตำพระเหยง บ้านท่าตอ บ้านหัวไร่ บ้านบางมอญ บ้านใหม่พระเม
 บ้านปากกระทุ่ม บ้านคลองน้อย บ้านขวาง บ้านกระซอ้ง บ้านมหาสาร
 บ้านพิศเพี้ยน อำเภอนครใหญ่ ตำบลบ้านค้อ บ้านจาสเซย อำเภอ
 นครใหญ่ ตำบลบ้านท่าแดง บ้านแซก บ้านวังแดง บ้านบึง บ้านท่าเรือ
 อำเภอนครน้อย แขวงเมืองกรุงเก่า บรรดาซึ่งได้ออกโฉนดใหม่แต่หนึ่งให้
 ยกเลิกเสียไม่ให้ ใช้เป็นกรรมสิทธิ์สำหรับที่ดินในตำบลจังหวัดที่กล่าวมาแล้ว
 ข้างต้นสืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๓ มิถุนายน สิ้นปีพุทธศก ๑๒๔
 (ลงนาม) เทศาภิวงษ์วิวัฒน์
 เสนาบดีกระทรวงเกษตรราชการ

สัญญาพระราชทานพระบรมราชานุญาต

ให้ บริษัทขุดคลองและकुณาสยาม

ขุดคลองในทุ่งฝั่งตะวันออกแห่งแม่น้ำนครนายก

ด้วยตามสัญญาพระบรมราชานุญาต ลงวันที่พฤษภาคมค้ำหนึ่งแต่คณ
 ปีชวดสัมฤทธิ์ศก จุฬศักราช ๑๒๕๐ ในข้อ ๒ ซึ่งมีคำว่า ผู้รับอนุญาต
 (บริษัทขุดคลองและकुณาสยาม) จะคิดขุดคลองใหม่ในตำบลใดก็ดี ต้องทำ

แผนกแบบแผนคดีของที่กำหนดจะชุกกว้างยาวลึก และทำหนังสือแจ้งการที่จะ
 ทำกำหนดเวลาที่จึงลงมือชุก และกำหนดจะแต่งชานานเพียงไร มาขึ้นแก่
 ผู้อนุญาต ให้เห็นชอบด้วยก่อนทุกคราวหนึ่ง บัดนี้บริษัทชุกคองและคูนาดียาม
 ไต่ นำหนังสือและแผนที่ยื่นต่อกระทรวงเกษตราธิการ เพื่อขออนุญาตชุก
 คตองในท้องทุ่ง ทั่วนอกแห่งแม่น้ำนครนายก มีกำหนดเขตและสายคตอง
 แจจอยู่ ในแผนที่นั้นแล้ว กระทรวงเกษตราธิการ ได้นำความกราบบังคม ทูลพระ
 กรุณาทราบฝ่าละอองธุลีพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
 พระบรมราชานุญาตแล้ว จึงได้ปรึกษากับหม่อมราชวงศ์ใหญ่ผู้พร้อม
 และพระบริรักษ์ประดิ่งศักดิ์ คกลงกันเป็นเนื้อความ ๑๘ ข้อ กระทรวง
 เกษตราธิการ ได้นำความทกลงขึ้น ขึ้นกราบบังคมทูลพระกรุณาทราบฝ่า
 ละอองธุลีพระบาท และทรงพระราชดำริเห็นชอบด้วยแล้ว จึงทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาพลเดชวังษัตถ์มนตรี เสนาบดีกระทรวง
 เกษตราธิการเป็นผู้แทน ในนามขอรัฐบาล ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าผู้ ให้อนุญาตฝ่ายหนึ่ง ทำสัญญากับหม่อมราชวงศ์ใหญ่
 ผู้พร้อม และพระบริรักษ์ประดิ่งศักดิ์ ผู้แทน ในนามของบริษัทชุกคตอง
 และคูนาดียาม ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่าผู้ รับอนุญาตฝ่ายหนึ่ง หนึ่งที่ว่าการ
 กระทรวงเกษตราธิการ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๒๓
 ตามข้อความที่ได้ตกลงกัน และมีทำสัญญาทั้งสองฝ่าย ได้ยินยอมซึ่งกัน
 และกันว่า จะประพฤติตามข้อสัญญาที่จะกำหนดไว้ต่อไปนี้

ข้อ ๑ ผู้ ให้อนุญาต ให้ผู้รับอนุญาตได้ทำการชุกคตองและก่อสร้าง
 สร้างประตูน้ำขึ้น ในบริเวณทุ่งฝั่งนอกแห่งแม่น้ำนครนายกเฉพาะที่ได้กำหนด

เขตรและถ่ายคตองไว้ ในแผนทซึ่งผู้ให้อนุญาตและผู้รับอนุญาตได้ตั้งชื่อไว้ แต่ว
กตตคิตท้ยหนึ่งลือสัญญาในไเป็นล้าคัญ

ข้อ ๒ ผู้รับอนุญาตรับจะชุตคตองโดยกำหนดงนี้ คือ ตัก ๕ คอก
ปากกว้าง ๕ วา และคินคตองเทลาดตามลัดน และกำลังของเครื่องจักรที่
จะชุตได้ รวมระยะยาวของคตองทูกๆ ล้ายตามแผนทท้ยสัญญาี้ ประมาณ
ไม่เกิน ๓๕๐๐ เต็น

ข้อ ๓ การชุตคตองนี้ ผู้รับอนุญาตจะได้ตั้งมือชุตภายในกำหนด ๓ เดือน
และจะให้แล้วล้าเร็วบริบริภายในกำหนด ๓ ปี นับตั้งวันลงในสัญญาี้
เป็นคินไป

ข้อ ๔ เมื่อผู้รับอนุญาต ได้ชุตคตองล้ายโดยล้าเร็วคตอตล้ายแล้ว ผู้
รับอนุญาตจะมอกมายังผู้ให้อนุญาต และผู้ให้อนุญาตจะแต่งให้เจ้าพนักงาน
อินนิเญ ในกรมคตองของกระทรวงเกษตรวณิชการไปคตรวจ เมื่อเป็นการ
ถูกต้องแล้ว ผู้รับอนุญาตจะมอบคตองด้วยนนี้ ให้แก่ผู้ให้อนุญาตเป็น
คตองๆ ไปกกว่าจะหมดทูกล้าย และการมอบคตองกันนี้ ต้องให้เป็น
ล้าเร็วหมดทูกล้ายภายในกำหนด ๓ ปี นับตั้งวันลงในสัญญาี้เป็นคินไป

ข้อ ๕ ผู้รับอนุญาตจะต้องล้าร่างประคณูล้าหรับเรือคินเข้าออกใต้ ที่คตอง
หมายอักษร “ ก ” ด้วยทุนของ ผู้รับอนุญาต และประคณุนคตองมีประค
ไชน้าด้วย

ข้อ ๖ ประคณูล้าตามทักคตองไว้ในข้อ ๕ นนี้ ผู้รับอนุญาตจะต้องตั้ง
มือล้าร่าง ภายในกำหนด ๓ เดือน นับตั้งวันลงในสัญญาี้เป็นคินไป และ
จะต้องกอกด้วยคิตา เว้นแต่บานกบและบานประคจะคตองทำด้วยไม้ ตาม

แบบของอินนิเยนซ์ของผู้ ให้ อนุญาต และผู้รับอนุญาตจะต้องคิดค่าแบบใหม่แก่ ผู้ ให้ อนุญาตเป็นเงิน ๒๐๐ บาท

ข้อ ๗ ในเวลาทำการก่อสร้างประตุน้ำนั้น ผู้ ให้ อนุญาตจะได้จัดให้ เจ้าพนักงานอินนิเยนซ์ ในกรมคดองไปเป็นผู้ตรวจ ผู้รับอนุญาตต้องทำการ ตามคำแนะนำของผู้ตรวจนั้น ตามสมควรทุกประการ และผู้รับอนุญาตจะออก เงินค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานนี้ให้ ๓๐๐๐ บาท ถ้าผู้รับอนุญาตจะทำให้แล้ว ภายใน ๖ เดือน นับแต่วันลงมือทำเปิดตนไป และถ้าผู้รับอนุญาตทำการ ไม่แล้วเสร็จภายใน ๖ เดือน และยังทำการต่อไปอีก ผู้รับอนุญาตจะต้อง เสียเงินค่าใช้จ่ายของเจ้าพนักงานนี้ ตามที่ผู้ ให้ อนุญาตต้องจ่ายต่อไปจน หมดเวลา

ข้อ ๘ ถ้าผู้รับ อนุญาตรับ เจ้าพนักงานผู้ ตรวจทำประตุน้ำจะเกิด ทุ้ง เถียงกันด้วยประการใด ๆ ในเรื่องประตุน้ำนั้น ผู้ ให้ อนุญาตจะเป็นผู้ ตัดสิน เป็นเด็ดขาด ผู้รับอนุญาตจะต้องกระทำตามคำตัดสินนั้นทุกประการ

ข้อ ๙ การก่อสร้างประตุน้ำนี้ ผู้รับอนุญาตจะต้องทำการ ให้แล้วเสร็จ ภายในกำหนด ๒ ปี และจะต้องมอบให้ แก้ว ให้ อนุญาต ภายในกำหนด ๓ ปี นับตั้งแต่วันลง ในหนังสือสัญญาเป็นต้นไป ในระหว่างเวลาที่ประตุน้ำ นั้นอยู่ในความปกครองของผู้รับอนุญาต ผู้รับอนุญาตจะเก็บค่าธรรมเนียมแก่เรือ เดินเข้าออกได้ โดยไม่เกินกว่าอัตราสำหรับประตุน้ำดังกล่าว

ข้อ ๑๐ ผู้ ให้ อนุญาต ๆ ที่ดินซึ่งห่างจากคั่นคดของที่ผู้รับอนุญาตซุด ขึ้นไป ๑ เส้น ให้ เป็นของ ผู้รับอนุญาตขึ้นขึ้นไปฝั่งละ ๕๐ เส้น หมด คัดของที่ผู้รับอนุญาตซุดทุก ๆ สาย เหมือนหนึ่ง ว่าผู้รับอนุญาตได้จับ ของที่เหล่านั้นไว้ เมื่อน้ำที่ลงในหนังสือสัญญา

ข้อ ๓๑ ส่วนที่คืนที่ได้ มีมูลค่าของ และทำเป็นนาฬิกาไขว้แล้ว แต่ก่อน วันที่
 ลงในสัญญา ภาระหนี้ต่อสัญญาสำหรับที่ดินเกิดถูกไม่มกดี ผู้รับ
 อนุญาต ต้อง ยอมรับ รองว่า ณ คนคงจะคงเป็นมี ไตรภกรวมสิทธิอยู่ในที่ดิน ๆ
 ทุก ๆ ราย แต่ถ้ายายได้มีได้ คงยอมรับจำแม่แก่ ในเขต ๓๐ เดือน ยื่นขึ้น
 ไปจากฝั่งแม่น้ำแล้ว ผู้รับอนุญาตจะยกเอาค่าชดเชยแก่เจ้าชงที่ดิน ๆ ได้
 ไว้ละ ๕ บาท และที่จะได้ทราบว่ามี ได้ทำนาฬิกาไขว้ มากน้อยเท่าใด ใน
 เวลานั้น ผู้ให้อนุญาตจะจัดให้พนักงานกรมแผนที่ ไปตรวจร่างวัดไว้ ให้
 เป็น หลักฐานภายในฤดูฝน

ข้อ ๓๒ ถ้าแต่เจ้าชงนาฬิกาไขว้ยอมเสียค่า ชดเชยของ ให้แก่ผู้รับ อนุญาต
 ตามที่ได้ กำหนดไว้ นี้แล้ว ต้องยอมขายที่ดิน ให้แก่ผู้รับอนุญาตเต็ม
 ทงแปลงตามราคาซื้อขายกันนั้น ในเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา และผู้
 รับอนุญาตต้องรับซื้อที่ขายนั้นตามที่ ได้ กำหนดไว้ นี้ ถ้าแต่ผู้รับอนุญาต
 กับเจ้าชงที่จะไม่ตกลงกันด้วยประการใด ๆ กิด ผู้รับอนุญาต ยอมให้
 ผู้ให้ อนุญาตเป็นผู้ ตัดสิน ได้ เองขาด

ข้อ ๓๓ บรรดาเจ้าชงนาฬิกาไขว้ ตามที่กล่าวมาในข้อ ๓๑ นั้น ผู้ให้
 อนุญาตจะแต่งตั้งเจ้าพนักงานออกไปกับใหม่ ให้ ที่นาได้ มาจะ ที่หลวง
 ริมคลองที่ผู้รับอนุญาตชดเชยทุกราย

ข้อ ๓๔ บรรดาที่ดินซึ่งมี ให้อนุญาต ๆ ให้ผู้รับอนุญาตได้จบของไว้
 ตามข้อ ๓๐ นั้น ผู้รับอนุญาตจะซื้อขึ้นตามกฎหมาย และมารับโอนคดี และ
 ทำหนังสือขายให้แก่ผู้ซื้อ ให้เสร็จภายในกำหนด ๕ ปี นับแต่วันลงใน
 สัญญาเป็นคดีไป แต่ถ้ายพนักงาน ผู้ออก โฉนดออกให้ ไม่แล้วเสร็จได้

ในกำหนดแล้ว ผู้รับอนุญาตจะยื่นใบอนุญาตราขายหรือผู้รับอนุญาตได้จำหน่าย
ที่ดินให้นั้นพร้อมทั้งเงินภาคหลวงและค่าของสิ่งให้แก่ผู้ให้อนุญาต เพื่อจะได้
ออกโฉนดให้แก่ผู้รับอนุญาตไป ส่วนที่ดินที่ผู้รับอนุญาตไม่ได้จำหน่ายนั้น ขาด
อำนาจตามสัญญาจากผู้รับอนุญาต ผู้ให้อนุญาตจะจำหน่ายแก่ผู้หนึ่ง
ผู้ใดต่อไป หรือจะทำประการใด ๆ ก็ได้ทุกประการ

ข้อ ๑๕ ด้วยเหตุที่ผู้ให้อนุญาตได้ให้อำนาจและประโยชน์แก่ผู้รับ
อนุญาตตามข้อความในหนังสือสัญญา • ผู้รับอนุญาตจะคิดภาคหลวงตาม
ข้อที่ ๆ ผู้รับอนุญาตได้รับตามข้อ ๑๐ แห่งหนังสือสัญญาให้แก่ผู้ให้อนุญาต
ไว้แต่สิ่งหนึ่ง กับต้องเสียค่าของและค่าธรรมเนียมทำหนังสือขาย ตามอัตรา
ให้แก่เจ้าพนักงานในวันที่มารับโฉนด และทำหนังสือขายนั้นให้เสร็จทุกราย ด้วย

ข้อ ๑๖ การขุดคลองน้ำออกไปผู้รับอนุญาตเห็นสมควรว่า จะเปลี่ยนแปลง
แปลงหรือเพิ่มเติมสายคลองขึ้นอีกเพื่อประโยชน์ประการใด ๆ ผู้รับอนุญาตจะ
ได้ทำแผนที่และทำค่าขแรงมาขึ้นต่อผู้ให้อนุญาต เพื่อขออนุญาตเปลี่ยนแปลง
หรือเพิ่มเติมสายคลองตามความเห็น และผู้ให้อนุญาตจะได้วินิจฉัยตาม
สมควรแก่เหตุการณ์ ต่อเมื่อผู้รับอนุญาตได้ รับอนุญาตจากผู้ให้อนุญาต
ประกาศใดแล้ว ผู้รับอนุญาตจึงจะทำการนี้ได้ ตามข้อความ ที่อนุญาต
ใหม่นั้น

ข้อ ๑๗ เพราะเหตุที่ได้กล่าวมาแล้วในข้อต่าง ๆ หนังสือสัญญานี้จะมีกำหนด
ไว้ได้เพียง ๕ ปี นับแต่วันลงในสัญญาเป็นต้นไป เมื่อพ้นกำหนด ๕ ปีแล้ว
หนังสือสัญญานี้เป็นอันไร้ ไม่ได้ต่อไป แต่ในภายในระหว่าง ๕ ปีนั้น ถ้า
ผู้รับอนุญาตได้ประพฤติให้ถูกต้อง ตามข้อ สัญญาที่ได้กล่าวไว้ ข้อใดข้อ

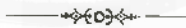
หนึ่งณเวลาใดแล้ว ก็คงแต่ประคองหน้าที่ผู้รับอนุญาตได้ทำมาแต่กับทั้งอำนาจ
และประโยชน์ของผู้รับอนุญาตตามสัญญาจะตกมาเป็นของผู้ให้อนุญาตทั้ง
สิ้นในเวลานั้น และสัญญานี้จะเป็นอันใช้ไม่ได้ต่อไปถึง ๕ ปีตามที่กำหนดไว้

ข้อ ๑๘ ถ้าและผู้ให้อนุญาตกับผู้รับอนุญาตจะมีความเข้าใจความใน
ข้อสัญญานี้ ผิดกันประการใด ๆ จะได้รับพระราชทานพระบรมราชวินิจฉัย
เป็นที่จขาด

หนังสือสัญญานี้ได้ทำเป็น ๒ ฉบับ ผู้ให้อนุญาตรักษาไว้ฉบับหนึ่ง
มอบให้แก่ผู้รับอนุญาตไปฉบับหนึ่ง เพื่อความถูกต้องกัน เพื่อเป็นพยาน
หลักฐานของสัญญา ได้ลงชื่อผู้ให้อนุญาตและผู้รับอนุญาตกับได้ลงชื่อ
พยานไว้เป็นสำคัญ

ประทับตราพระพิรุฬห์ทรงนาครีไว้เป็นสำคัญ

- (เช่น) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ ผู้ให้อนุญาต
- (เช่น) สุวพรรณ
- (เช่น) พระปฏิบัติวิมลราชประสงค์ } ผู้รับอนุญาต
- (เช่น) พระยาอินทราชสมบัติ พยาน

ประกาศแก่ วณิชและพิภิตเก็บเงินค่านา

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่วกันว่า
การเก็บทางเข้าค่านาแต่เดิมมานั้น เก็บเรียกเขาเปลือกที่ราษฎรทำนาได้ไว้
๓ ๒ ถึง ๐๘/๑๐/๒๕๖๖ และบังคับข้อเขารวมดวงให้ราคาถึง ๔ ๕ อีกไว้ ๒ ถึง

ราษฎรที่ทำนาต้องขนเข้าของหลวงเหล่านี้ ไปส่งจนถึงทางหลวงเหมือนกัน ทั้ง
 ในกรุงเทพฯ และหัวเมืองต่าง ๆ ใช้ประเพณีเก็บทางเข้าเช่นนี้ มาจนใน
 แผ่นดินพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้า เจ้าอยู่หัวทรง พระราชดำริเห็นว่าวิธีเก็บ
 ทางเข้าและบังคับให้ราษฎร ขนส่งถึง ทางหลวงเช่นนี้ เป็นการเดือดร้อนนัก
 จึงทรงพระกรุณาโปรดให้เปลี่ยนวิธีเก็บเป็นเงินค่านาแทนทางเข้า กำหนดพิกัด
 ไว้ดังนี้
 ไร่ละ ๓ ไร่ไปจนถึง ๕ ไร่ เก็บค่านา ๑ บาท
 ๖ ไร่ไปจนถึง ๑๐ ไร่ เก็บค่านา ๒ บาท
 ๑๑ ไร่ไปจนถึง ๑๕ ไร่ เก็บค่านา ๓ บาท
 ๑๖ ไร่ไปจนถึง ๒๐ ไร่ เก็บค่านา ๔ บาท
 ๒๑ ไร่ไปจนถึง ๒๕ ไร่ เก็บค่านา ๕ บาท
 ๒๖ ไร่ไปจนถึง ๓๐ ไร่ เก็บค่านา ๖ บาท
 ๓๑ ไร่ไปจนถึง ๓๕ ไร่ เก็บค่านา ๗ บาท
 ๓๖ ไร่ไปจนถึง ๔๐ ไร่ เก็บค่านา ๘ บาท
 ๔๑ ไร่ไปจนถึง ๔๕ ไร่ เก็บค่านา ๙ บาท
 ๔๖ ไร่ไปจนถึง ๕๐ ไร่ เก็บค่านา ๑๐ บาท
 ๕๑ ไร่ไปจนถึง ๕๕ ไร่ เก็บค่านา ๑๑ บาท
 ๕๖ ไร่ไปจนถึง ๖๐ ไร่ เก็บค่านา ๑๒ บาท
 ๖๑ ไร่ไปจนถึง ๖๕ ไร่ เก็บค่านา ๑๓ บาท
 ๖๖ ไร่ไปจนถึง ๗๐ ไร่ เก็บค่านา ๑๔ บาท
 ๗๑ ไร่ไปจนถึง ๗๕ ไร่ เก็บค่านา ๑๕ บาท
 ๗๖ ไร่ไปจนถึง ๘๐ ไร่ เก็บค่านา ๑๖ บาท
 ๘๑ ไร่ไปจนถึง ๘๕ ไร่ เก็บค่านา ๑๗ บาท
 ๘๖ ไร่ไปจนถึง ๙๐ ไร่ เก็บค่านา ๑๘ บาท
 ๙๑ ไร่ไปจนถึง ๙๕ ไร่ เก็บค่านา ๑๙ บาท
 ๙๖ ไร่ไปจนถึง ๑๐๐ ไร่ เก็บค่านา ๒๐ บาท

นาฟางดอยย่น คือ นาปักดำที่เอาไผ่มาปักเป็นแถวห่างกัน ๑๐-๑๕
 ไร่ แล้วเอาฟางมาวางย่นไว้ตามแถวปักดำ เพื่อป้องกันน้ำท่วมและ
 วัชพุ่มขึ้นในนา

นาปักดำ คือ นาที่เอาเมล็ดพันธุ์ข้าวมาปักลงในนา โดยไม่ต้อง
 ฟูเมล็ดก่อนปัก

08/10/2566

รับราชการหนัก คือ เป็นมีพายเป็นคนโดยมาก จึงทรงพระกรุณาโปรดให้
ลดพิกัดค่าเช่าโคตรง คง เก็บไว้ ๓๐๐๐๐ ได้ตามเนื้อที่ ใน คราแดง และห้าม
มิให้เจ้าของนาหรือของชดช้อยอื่นด้วยเหตุอย่างใด ๆ แต่ให้น้ำจนครบทั่วทุก
วนั้น ถ้าจะนับตั้งแต่ปีชวดจตุศกมาจนวันขึ้นโกศจันทร์ ศก ๓๒๕ ถึง ๓๓๖
พิกัดอัตราเก็บเงินค่าหาหาได้ เปลี่ยนแปลงประการใดไม่

ทรงพระราชดำริเห็นว่า ทุกวันราชการบ้านเมืองและผลประโยชน์ ในการ
ทำไร่ไถนาขายก็เปลี่ยนแปลงแปลกกับแต่ก่อนเป็นอันมาก การทำไร่ไถนาขาย
ทุกวันนี้ผลดียิ่งกว่าเมื่อ ๕๐ ปีแล้วถึง ๕ เท่า ๒ เท่า ส่วนราชการบ้านเมือง
เล็กก็ต้องจ่ายไปใช้จ่ายพระราชทรัพย์บำรุงรักษาพระราชอาณาจักร ทั้งในสวน
การที่จะป้องกันภัยอันตรายรักษาความศุขสำนึกดีของอาณาประชาราษฎร์ และ
ที่จะสร้างสวัสดิการต่าง ๆ ให้ เจริญสุขและทรัพย์สินสมบัติแก่ประชาชนทั่วไป
ต้องใช้จ่ายพระราชทรัพย์ทุกวันนี้ยิ่งหนักกว่าแต่ก่อนเป็นหลายเท่าอยู่แล้ว และ
ความจำเป็นที่จะต้องจ่ายพระราชทรัพย์ก็อ้อมอ้อม และกำหนดบำรุงกิจการต่าง ๆ
สำหรับข้าราชการประโยชน์ต่อไปก็ยังมีมาก ก็ขอพระราชทรัพย์ที่ใช้จ่ายใน
การปกครองพระราชอาณาจักรนี้ ย่อมได้มาจากภาษีอากรตั้งพิกัดเก็บใน
การต่าง ๆ เหมือนหนึ่งขอแบ่ง แฉดยี่ส่วน กำไร ของไพร่ บ้านพลเมืองมาใช้
จ่ายในการปกครองบำรุงรักษาประโยชน์ และความศุขของประชาชนทั้งปวงนั้น
แม้ภาษีอากรอย่างใดถึงจะได้ผลประโยชน์พระราชทรัพย์มาก ถ้าภาษีอากร
นั้น ๆ เป็นเหตุให้เกิดความชั่วร้ายให้ โทษแก่อาณาประชาราษฎร์จำเป็นด้วย
เด็กและแก่ ไซ่เปลี่ยนแปลงไปให้พ้นทางโทษแก่มหาชน ดังได้ ทรงพระกรุณา
โปรดให้เด็กบ่อนเบี้ยเป็นต้น ส่วนผลประโยชน์อันใดซึ่งเกิดมีเจริญมากพอ
จะ แบ่ง แฉดยี่ส่วนกำไร มา เจือ จาน การ ปกครอง รักษา พระราช อาณา จักร ได้

กัณฑ์มควรที่จะแก้ไขเก็บภาษีอากรจากผลประโยชน์นั้นๆ มาใช้จ่ายราชการแผ่นดินให้เพียงพอตามประเพณีการปกครองบ้านเมือง อันเป็นท่านองเดียวกันทุกประเทศทั่วไป

ทรงพระราชดำริเห็นว่า ค่าภาษีซึ่งเก็บอยู่ โดยอัตราไว้แต่ครั้งเฟื่อง และตึงหนึ่ง ยิ่งค่ากว่าส่วนอันควรจะได้รับจากกำไรในการทำนาทุกวันนี้ชุกมาก คงจะขัดตราค่านาให้สูงกว่านี้ได้ จึงทรงพระกรุณาโปรดให้แก้ไขพิธีค้ำ และวิธีเก็บเงินค่านาเป็นอย่างนี้ต่อไป คือ

๑ ให้กำหนดนา ตามที่เป็นปกติที่ดินตะแคงแต่ละที่คนทำนาค่ามารถจะขาย เข้าได้ราคาซึ่ง ห้อยน้อยกว่ากัน กำหนดเป็นนา ๕ ชนิด คือ นาเอก นาโท นาตรี นาจัตวา นาเบญจจะ รัฐบาลจะตรวจและกำหนดว่านาทุ่งใดเป็นนาชนิดใด

๒ ที่นาจะแบ่งในท้องทุ่งที่นาชนิดใดก็ตาม จัดว่าเป็น ๓ อย่าง คือ ที่หวงห้ามอย่างหนึ่ง ที่นาฟางตอยอย่างหนึ่ง ที่นาค้ำโคอย่างหนึ่ง ที่ซึ่งมีผู้จับจองหวงห้ามความกฏหมายแล้ว แต่ยังไม่ได้ทำเป็นฟาง จัดว่าเป็นที่หวงห้ามที่ซึ่งทำเป็นฟางแล้วแต่ยังเป็นนาป่า จัดว่าเป็นนาฟางตอย ที่ซึ่งทำนาเป็นนาเรียบร้อยแล้วจัดว่าเป็นนาค้ำโค

๓ พิศกเก็บเงินค่านาค้ำโคนั้น เก็บตามเนื้อที่ในโฉนดตราของ

- นาเอกเก็บไว้ละ ๓ บาท
- นาโทเก็บไว้ละ ๔๘ อัฐ
- นาตรีเก็บไว้ละ ๔๐ อัฐ
- นาจัตวาเก็บไว้ละ ๓๒ อัฐ
- นาเบญจจะเก็บไว้ละ ๒๔ อัฐ

การที่จะกำหนด ว่านาทุ่งใด เป็นนาชนิดเอกชนิดโทหรือชนิดใด ๆ นั้น ให้

กำหนดด้วยผลที่อาจจะทำ และจะขายได้ ในท้องทุ่ง นั้นไร่ละเท่าใด เป็นหมื่นมี
ประมาณ จึงกำหนดนาท่งนั้นตั้งเป็นชนิดใด ๆ

๔ ผู้ใดจับจองหวงห้ามที่ไร่แล้ว ถ้าและยังไม่ไถ ไถนสร้างทำให้เป็นนา
ภายใน ๒ ปีจะเรียกค่าหวงห้ามไร่ละ ๖ ของอัตรานาโคในท้องทุ่งนั้น ตั้ง
แต่ปีที่ ๓ ต่อไป

ตัวอย่างดังว่า นาท่งโค อัตรานาโคไร่ละ ๓๒ อัฐิ อัตราค่าหวงห้ามที่นา
ท่งนั้นไร่ละ ๔ อัฐิคือปี ถ้าอัตรานาโคท่งโคไร่ละ ๔๘ อัฐิ อัตราค่าหวง
ห้ามที่ปี ๓ ไร่ละ ๖ อัฐิตั้งนี้ ถ้าเจ้าของที่เสียค่าหวงห้ามอยู่แล้วถึงจะทำให้
เป็นเนาไม่ไถกว่า ๒ ปีไปเท่าใดก็ไม่ขาดจง

๕ นาท่งแรกท่งราง ไถนสร้างยังเป็นเนาป่า แม้ ในท้องทุ่งนาโคใดก็ดี หรือ
นาป่านาดอนอื่นเป็นท่งทำไถ แต่บางคาบบางปีนั้นก็ไถ จึงเป็นเนาป่าเหมือนกัน
นาป่าที่ว่ามาทั้ง ๒ อย่างนี้ กำหนดเป็นนาฟางตอยคงรางวัดเก็บค่านาแต่ควม
เหนือที่ ๆ ทำนาได้ฝัง พักเก็บเงินค่านาฟางตอยจะเก็บสูงกว่า พักเก็บค่านา
โคโค

ตัวอย่างดังว่า นาโคท่งโคได้กำหนดว่าค่านาไร่ละ ๓๒ อัฐิ ค่านาฟางตอย
ในท่งนั้นจะเก็บไร่ละ ๔๐ อัฐิตั้งนี้เป็นต้นจนกว่าจะเป็นนาโคโคได้เมื่อไถ จึงจะ
ลดพักก็ตองคงเก็บเป็นนาโคโค

๖ ปีใดมีอุบัตเหตุราชบุตร แห่งใด ทำนาไม่ได้ ผลบั้นจะลดหย่อนค่านาง
หรือยกเว้นค่านาในท่งนั้น ๆ พระราชทานซึ่งเดี่ยอตามควรแก่การ

ระเบียบการที่จะเก็บค่านาตั้งแต่ ร.ศ. ๑๒๔ ต่อไป จะทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งนี้ จึงประกาศมาให้ทราบทั่วกัน

ประกาศมาณวันที่ ๑๙ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

ตรงกับวันที่ ๒๕๓๓๖๘ ในรัชกาลปัตยุมัน

ประกาศออกใบประชาชนบัตร และใบอาชญาบัตรอากรค่าน้ำ

มีรับสั่งในพระเจ้านองยาเชอ กรมหลวงนครสวรรค์ฯ เสด็จมาตั้งกรม
นครบาลให้ประกาศแก่ผู้ที่มีความประสงค์จะทำการจับสัตว์น้ำให้ทราบทั่วกันว่า
บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ ในเมืองนนทบุรี เมืองสมุทรปราการ เมืองนครเขื่อน
ขันธ์ เมืองประทุมธานี เมืองธัญบุรี เมืองมีนบุรี หัวเมืองในมณฑล
กรุงเทพฯ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ศก ๑๒๔ นี้เป็นต้นไป

เพราะฉะนั้น ได้มีความประสงค์จะขอทรงห้ามมิให้เพิกถอนการจับสัตว์น้ำ
ตามรายประเภทใน อัตราอากรค่าน้ำหมายอักษร (ก) ท้ายกฎเสนาบดีกให้
ยื่นเรื่องขอรับใบประชาชนบัตรต่อเจ้าพนักงานตบประโยชน์เมืองนั้นๆ เพื่อ
สอดส่องและออกใบประชาชนบัตรให้ หรือถ้าจะใช้เครื่องมือสำหรับทำการ
จับสัตว์น้ำตามรายประเภทในพิกัตตราหมายอักษร (ข) ท้ายกฎเสนาบดีก
ให้ ชี้แจงขอรับใบอาชญาบัตรต่อนายอำเภอในท้องถิ่นๆ และเสียเงินค่าใบ
ประชาชนบัตรและใบอาชญาบัตรก่อน เมื่อได้รับใบประชาชนบัตร และใบ
อาชญาบัตร แลจะทำการจับสัตว์น้ำนั้นได้

ถ้าผู้หนึ่ง โดยยังไม่ได้เสียเงินอากรรับใบประชาชนบัตร ทรงห้ามที่จะใบ
อาชญาบัตร สำหรับใช้ เครื่องมือจับสัตว์น้ำจาก เจ้าพนักงานจะไปตั้งทำการ จับ
สัตว์น้ำ หรือใช้ เครื่องมือจับสัตว์น้ำ ณที่ใด ๆ เจ้าพนักงานตรวจพบ
จะจับและปรับตามพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ ร.ศ. ๑๒๐ มาตรา ๑๗ และ
มาตรา ๑๘ จงทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

(ลงนาม) หลวงโภคนตพูนทวิ
ปลัดกรมสรรพากรใน

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม

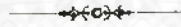
มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ได้ทรงพระราชปรารภถึงการป้องกันอันตรายในการเดินเรือ ในน่านน้ำแห่ง พระราชอาณาจักรนั้นแล้ว ทรงพระราชดำริเห็นจำเป็นที่จะต้องแก้ไขข้อบกพร่อง ซึ่งได้ทำไว้แต่ณวันศุกร์เดือนยี่ขึ้นสี่ค่ำปีมะเส็ง พศกจุลศักราช ๑๒๑๘ ฤๅ วันที่ ๕ พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก ๑๖ และประกาศไว้ณวันศุกร์เดือนหก ขึ้นห้าค่ำปีชวอ โศก จุลศักราช ๑๒๑๓ ฤๅ วันที่ ๒๐ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๘ กับ ณวัน ๓ เดือน ๘ แรม ๑๓ ค่ำปีมะเส็ง ตรีศก จุลศักราช ๑๒๔๓ ฤๅ วันที่ ๒๓ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๐๐ นั้น ให้บริบูรณ์ และเพื่อจะแก้ไขข้อบกพร่องได้ คดี โดยมีปรับโทษผู้ทำผิดขอความทวงไต่ใน ข้อบกพร่อง

ประการหนึ่งมีพระราชประสงค์ ที่จะจัดการบังคับบัญชาเรือกลไฟเล็ก ๆ เรือบรรทุกสินค้าเรือดำเตียง และเรือแจวพายไปมาให้เรียบร้อย

โดย พระ บรมราชประสงค์จำนงหมายดังนี้ ได้ทรง พระราช ดำริเห็น จำเป็น ที่จะแก้ไข คดี แปรแปลง และ ทำ กฎหมาย ข้อบังคับ แต่ก่อน ให้บริบูรณ์

จึงได้ มี พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติ
ไว้สืบไป

ความเบื้องต้น

อธิบายคำที่ใช้
ในพระราชบัญญัติ

มาตรา ๓ คำต่าง ๆ ที่ใช้ ในพระราชบัญญัติ
นี้มีคำอธิบายดังต่อไปนี้ คือ

(๑) “กำปั่นไฟฟ้าเร็วไฟ” นั้น คือ
เรือทุก ๆ อย่าง ที่ใช้จักรเครื่องกลให้เดินและ
จะมีใบด้วยถาไม่มีก็ตาม

(๒) “กำปั่นใบถาเร็วใบ” นั้น คือ
เรือทุก ๆ อย่าง ที่ใช้ใบให้เดิน แต่ไม่ใช้จักร
เครื่องกลไฟ

(๓) “กำปั่นถาเรือ” นั้น คือ เรือทุก ๆ
อย่าง ที่ใช้จักรเครื่องกลไฟให้เดินก็ต่อถาใช้ใบแต่
ก็ แต่ไม่ใช่แจวถาถรรเขียง

(๔) “เรือใบถาเรือใบแจว” นั้น คือ
เรือเดินทะเลดำใหญ่ ๆ ชนิดหนึ่งมีตาตฟ้า ดำหรับ
ดำเลี้ยงสินค้าตั้งและรับตามกำปั่นที่บรรทุก หรือ
ถ่ายสินค้า

(๕) “เรือดำเตี้ย” น้น คือ เรือขนาด
ใหญ่ของแบนไม่มีคาค้ำ แต่บางดาก็มีคาค้ำ
ใช้สำหรับขนผ่อนสินค้า หรือถ่ายสินค้ากับเรือ
กำปั่นที่กำตังบรรทุก

(๖) “เรือบรรทุกสินค้า” น้น คือ เรือ
แจวกรรเชียงหรือพายหรือบางที่ใช้ใบ ไม่มี
คาค้ำหรือมีคาค้ำบางตอน ใช้ขนสินค้า

(๗) “ด้าเกา” น้น คือ เรือต่ออย่าง
จั้นแต่ไปทะเลใหญ่ได้

(๘) “เรือเด็ก” น้น คือ เรือทุกอย่าง
ที่ใช้ให้เล่นด้วยแจวพาย หรือกรรเชียง

(๙) “แพไม้” น้น คือ แพไม้ไผ่
และแพไม้รวก และแพไม้ซุง และไม้เหลี่ยม ไม้
หกเหลี่ยมเต่า และไม้ต่าง ๆ

(๑๐) “แพคนอยู่” น้น คือ เรือปลูก
ขึ้นไว้บนหมัดไม้ ไผ่ของคย่างหนึ่ง หรือคอกเนนเรือ
รองไว้บอย่างหนึ่ง ตอยอยู่ที่แม่น้ำหรือด้าคตอง

(๑๑) “นายเรือ” น้น คือ คนที่บังคับ
การเดิน หรือ แด้น เรือ ทง ปวง ยกเว้นเสีย
แต่ผู้นำร่อง

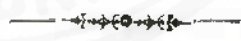
(๑๒) “ถูกเรือหรือคนใช้สำหรับเรือ” นั้น
คือ คนทั้งปวงที่รับใช้ทำการอย่างหนึ่งอย่างใด
อยู่ในเรือ ยกเว้น เลี้ย แต่ นายเรือ ตัน กัด
และผู้นำเรือ

(๑๓) “เจ้าท่า” นั้น คือ ผู้รับอำนาจ
บังคับการฝ่ายท่าเรือ หรือคนทั้งปวงซึ่งเจ้าท่า
ได้คิด และมอบอำนาจให้ทำการใด ๆ หรือผู้
ทำการมีหน้าที่ ๆ ตน จำต้อง ทำโดยอำนาจแห่งข้อ
บังคับเหล่านี้ บรรดาคนเหล่านี้เรียกว่าพวกเจ้า
ท่าทั้งสิ้น

(๑๔) “คนโดยลำนำ” นั้น คือ คนทั้ง
ปวงซึ่งไปในกำบังหรือดำหนึ่งดำใด ยกเว้นแต่
นายเรือ และพวกคนใช้ ในเรือที่ประจำทำการ
อยู่ในเรือดำนั้น ๆ

ภาคที่ ๑

ข้อบังคับทั่วไป

กำหนดเขตให้ ใช้
ข้อบังคับ

มาตรา ๒ ข้อบังคับในหมวดนี้ ให้ ใช้
สำหรับเขตท่าทอดจอดเรือกรุงเทพฯ เกาะต่าง
และอ่างศิลา และเขตที่ทอดจอดเรือที่นอกสันดอน
แม่น้ำเจ้าพระยา และเขตท่า เขตที่ทอดจอดเรือ
ตามทะเล แม่น้ำและคลองต่าง ๆ ในพระราช
อาณาเขตรัตนยาม

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยเขตร์ทำที่ทอดจอดเรือต่าง ๆ
ในกรุงเทพ ฯ เกาะสีชัง ช่างคิตา และ
ต้นดอน ปากน้ำเจ้าพระยา

เขตร์ทำกรุงเทพ ฯ

มาตรา ๓ เขตร์ทำที่ กำหนด ทอด จอดเรือ
กำบัง ในกรุงเทพ ฯ คือ ตำนกิศเหนือ ตั้งแต่
เด้าหินเหนือปากคลองบางกระบือ จนถึงฝั่งแม่น้ำ
ข้ามตรงกันข้าม ตำนกิศใต้ ตั้งแต่เด้าหินเหนือ
ปากคลองบางลำภูเตียน จนถึงเด้าหินบนฝั่งแม่น้ำ
ข้ามตรงกันข้าม

เขตร์ทำเกาะสีชัง

มาตรา ๔ เขตร์ทำที่ กำหนด ทอดจอดเรือ
กำบังตามตลเกาะสีชัง คือ ตำนกิศเหนือนี้ ตาม
เส้นขึงตรง ตั้งแต่ปลายเหนือของหินส้ม ปะยอ
มาตรงทิศตวันออก

ตามทิศตวันออกนั้น ตามเส้นขึงตรงไปสู่
ทิศเหนือและทิศใต้ ฝั่งตลอดสู่ปลายเหนือของ
เกาะรานตอกไม้

ตามทิศใต้ ตามเส้นขึงตรงตั้งแต่เด้าสู่เหลี่ยม
ที่สร้างขึ้น ปลายแหลม ฝั่งเกาะ สีชัง ไปสู่ทิศ
ตวันออก

ด้านทิศตะวันตก คือ ตั้งแต่เกาะตั้งไข่ไปสู่นินสัมปะยอ

เขตร์ ที่ทอดลงมออย่างศิลา มาตรา ๕ เขตร์ ที่กำหนดทอดจุดเรือกำปั่นตำบลอย่างศิลา คือ ด้านทิศตะวันตก คือ เพียงที่นาถก ๗ วา เวลาเมื่อมาถึงที่สุด ด้านทิศใต้ คือ เส้นซึ่งไปตั้งแต่แหลมท่นไปสู่วัดอนันตญ์ จนประจบกับที่นาถก ๗ วานั้น

เขตร์ ที่ทอดลงมอนอกสันดอน มาตรา ๖ เขตร์ ที่กำหนดทอดจุดเรือกำปั่นตำบลนอกสันดอน คือ ด้านตะวันตก ตามเส้นซึ่งตรงไปตั้งแต่เสาตั้งเหลี่ยมที่สร้างของกงกตางระยะทาง แต่แม่น้ำเจ้าพระยาต่อแม่น้ำท่าจีน ไปจนประจบกับที่นาถก ๗ วา เวลาเมื่อมาถึงที่สุด

ด้านทิศใต้ คือ เพียงที่นาถก ๗ วา เวลาเมื่อมาถึงที่สุด ด้านทิศตะวันออกนั้น คือ ที่กำหนดทอดจุดเรือกำปั่นหน้าอย่างศิลา

เขตร์ ที่ตำบลอื่น ๆ จะ มาตรา ๗ เขตร์ ของทำนขึ้น ๆ ทั้งปวง จะกำหนดในประกาศต่างหาก ได้ มีพระราชบัญญัติออกต่างหาก ให้กำหนดเขตร์ในเกาะทำนนั้น ๆ

หมวดที่ ๒๓

หน้าที่ของนายเรือ

ก. ว่าด้วยเรือจะเข้ามาในน่านน้ำฝ่ายสยาม

เรือเข้ามาให้ชกของจนกว่า
เจ้าท่าจะได้ ชนบนเรือ

มาตรา ๘ นายเรือค้าขายทุก ๆ ลำ ต้อง
ชกของชาติ และเครื่องหมายสำคัญของเรือนั้นขึ้น
เมื่อเข้าในน่านน้ำฝ่ายสยาม และให้ชกของไว้จน
กว่าเจ้าท่า หรือ เจ้าพนักงาน ผู้แทนเจ้าท่า จะได้
มาชนบนเรือพ

ข. ว่าด้วยเรือที่เข้าออกด่านแม่น้ำ

ให้เรือหยุดที่ด่านรับศุลกากร
รับใบเบ็ดแดง และ
รับ ใบเบ็ดแดง

มาตรา ๙ เรือทุก ๆ ลำ ที่เข้ามาใน
แม่น้ำเจ้าพระยา ให้หยุด หรือถ่วงสำเนาให้
ทอดลมนอกที่ด่านเมืองสมุทรปราการ เพื่อให้เจ้า
พนักงานศุลกากร และผู้ตรวจโรคขึ้นมายืนเรือ
และเจ้าพนักงานกรมศุลกากรจะได้ กำกับคุมเรือนั้น
ขึ้นมาด้วยจนถึงกรุงเทพ ฯ และต้องอยู่ในเรือ
นั้นกว่าจะได้รับใบอนุญาตให้เปิด ระวังความปลอดภัย
หรือ จนกว่า จะมี เจ้าพนักงาน กรมศุลกากร ที่
กรุงเทพ ฯ มาเปลี่ยน

เมื่อเจ้าพนักงานกรมศุลกากร ขอให้นายเรือ
ตรวจความคงใน กระดาษ แบบ ของ เจ้าพนักงาน
ก็ให้นายเรือตรวจชื่อเรือจำนวนตุงเรือ และผู้
โดยสารและมาจากตำบลใด

นายเรือจะต้องแจ้งรายงานฉบับหนึ่ง ว่าด้วย
ค่าตราอุกกระสุนดินดำ และดินระเบิดที่มีอยู่ใน
เรือและถ้าเจ้าพนักงานจะต้องการรักษาก็ นาย
เรือก็ต้องตั้งตราอุกกระสุนดินดำ และดินระเบิด
ทั้งปวงนั้นไว้ไว้แก่เจ้าพนักงานกรมศุลกากร

นายเรือ สยาม ทุกท่า ที่จะ ออกไป จาก แม่น้ำ
เจ้าพระยา ต้องแจ้งรายงานที่คิดจะไปเมืองอื่น
นั้นแก่เจ้าท่าในกรุงเทพฯ และนายเรือสยามหรือ
เรือต่างประเทศทุกท่า ต้องรับใบเบิกต้องณศุลกา
กรสถานกรุงเทพฯ เรือทุกท่าเมื่อต้องลงไปถึง
เมืองสมุทรปราการ จะต้องหยุดหรือถ่วงจำเป็นของ
ทอด ต้มขี้ต่าน เพื่อ เจ้าพนักงาน กรมศุลกากร จะ
ได้ ขนมารับใบเบิกต้องบนเรือ

ให้เรือหยุดที่ต่านแม่น้ำหว
เมืองและบอกรายงาน

มาตรา ๓๐ นายเรือทุกท่าที่เข้ามา หรือออก
ไปตามอ่าวท่า หรือแม่น้ำในพระราชอาณาเขต
สยามจะต้องทอดต้มขี้ต่านหวเมือง หรือแม่น้ำ
นั้น ๆ ต้องแจ้งรายงานเมื่อเรือถึง แก่เจ้าพนักงาน
ที่ต่านนั้น และจะต้องพังกาตั้งซึ่งเจ้าพนักงานจะ
บังคับให้ทำ

ปรับนายเรือผู้ ทำผิด
ข้อบังคับ

มาตรา ๓๑ ถ้านายเรือดำใจไม่ฟัง และไม่
ทำตามบังคับทุกตัวไว้ ข้างบนนี้ จะต้องมิโทษ
ปรับแก่นายเรือดำนั้นไม่เกินกว่า ๑๐๐ บาท

๓. ว่าด้วยเรือที่เข้ามาในเขตวิหังกรุงเทพฯ ฯ

ให้นายเรือบอกเจ้าท่าภายใน มาตรา ๓๒ นายเรือของเรือสยามทุกลำ
๒๔ ชั่วโมง ตั้งแต่เวลามาถึง เรือเข้าในเขตวิหังกรุงเทพฯ ฯ แล้ว ถ้าไม่ใช่วัน
อาทิตย์หรือวันนักขัตฤกษ์ จะต้องไปบอกรายงาน
ณที่ว่าการกรมเจ้าท่า ว่าเรือมาถึงแล้วภายใน
กำหนด ๒๔ ชั่วโมงตั้งแต่เวลาที่มาถึง

เรือไทยแต่ต่างประเทศ มาตรา ๓๓ ถ้าเรือกำปั่น เป็นเรือใน
บังคับสยาม หรือเป็นเรือในบังคับต่างประเทศ
ที่ไม่มีกงสุล ณ รัฐวิหังของประเทศนั้น ตั้งอยู่
ในกรุงเทพฯ นายเรือกำปั่นนั้น ต้องเอาตราพดด้งหนึ่ง
สำหรับเรือ คือ หนังสือค่มือสำหรับเรือ บัญชี
จำนวนคนโดยสาร ไปสำคัญสำหรับเรือ และ
สำเนาบัญชีรายสินค้าในเรือที่ต้องแท้ มายื่นไว้ต่อ
ที่ว่าการกรมเจ้าท่า ในเมื่อเจ้าพนักงานเรียกให้
ย่นน

เรือไทยแต่ต่างประเทศ
ที่ไม่มีกงสุล ให้มอบ
หนังสือสำคัญต่าง ๆ แก่
เจ้าท่า เรือต่างประเทศ
ที่มีกงสุล ให้มอบ
หนังสือเหล่านั้นแก่กงสุล

ถ้าเป็น เรือกำปั่นใน บังคับต่าง ประเทศ ที่มี
กงสุล ณ รัฐวิหังของประเทศนั้น ตั้งอยู่ ในกรุงเทพฯ
ก็ให้นายเรือเอาตราพดด้งสำหรับเรือนั้น
ไปยื่นยังกงสุลของตน แต่เมื่อเวลาที่เจ้าพนักงาน
กรมเจ้าท่า หรือผู้แทน ขึ้นไป ตรวจ เรือตาม
ธรรมเนียมในเวลาเรือแรกมาถึงนั้น นายเรือต้อง
จดความต่าง ๆ ใน ส่วน การ ที่ เกี่ยว ด้วย เรือ

ของ เรือ นั้นลงในแบบสำหรับจัดการนั้น ๆ ซึ่งมี
ในเล่มสมุดที่เจ้าท่า หรือเจ้าพนักงานกรมเจ้าท่าจะ
แสดงให้ทราบ แบบนั้นมิตวอย่างในท้ายกฎหมาย
และในเวลาเดียวกัน นายเรือต้องบอกจำนวนคน
โดยสารโดยดีถ้วน และแจ้งความเรื่องเหตุอัน
ตรายต่าง ๆ ที่ได้เกิดขึ้นแก่เรือหรือในเรือ และ
ว่ามีคนตายที่ใด มีชิ้น ใน เวลา ระหว่าง ที่ เรือ ได้
เดินมายัง กรุงเทพฯ ฯ นั้น แก่เจ้าพนักงานด้วย

ถ้า นายเรือ ยัง ไม่มี กฎหมาย ท้อง น้ำ เจ้า
พนักงานจะต้องสั่ง ให้แก่นายเรือฉบับหนึ่ง คิด
ราคาเป็นเงิน ๒ บาท

ปรับนายเรือผู้ทำผิด

มาตรา ๑๔ ถ้า นายเรือคนใด กระทำ ผิด
ต่อมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ นายเรือคนนั้นจะ
ต้องมีโทษ ปรับ เป็น ค่า เสมต ใน คดี หนึ่ง เป็น เงิน
ไม่เกินกว่า ๔๐๐ บาท

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยจอดเรือต่าง ๆ ในที่สำหรับทอดจอดเรือ

ให้นายเรือทอดมอกลงน้ำ
ด้วยดมอดของตัว

มาตรา ๑๕ เรือดำหนึ่งดำใดทุก ๆ ลำ ที่
อยู่ในจังหวัดเซตราท่ากรงเทพฯ นั้น ถ้ามิได้ถูก
จอดเทียบท่าอยู่แล้ว ต้องทอดมอจอดเรืออยู่
กลางน้ำด้วยดมอดของตัว และห้ามไม่ให้เรือใด ๆ

ทอดต้ม หรือ จอดใน ทาง ดำ น้ำ ที่ เปน สาย
ดำหรับ ทาง เรือ เติมน้ำ ต้อง

ทางเรือเดินในดำแม่น้ำแม่ มาตรา ๑๖ สายทางในดำน้ำดำหรับเรือเดิน
เปนต้องทาง ๆ ควันออก ในเขตท่ากรุงเทพรานั้น มีอยู่ต้องด้วย คือ
กับควันตก

(๑) สายควันออกเรียกว่าสายใหญ่ สายนี้
นับเมตร โดยกว้าง ตั้งแต่เรือที่ทอดกลางแม่น้ำ
มาจนถึงฝั่ง หรือถึงแคมเรือกำปั่นที่จอดเทียบฝั่ง
หรือแพ้อยู่ที่เทียบฝั่ง ซึ่งผูกจอตึงควันออก
หรือ จะผูก จอด ตาม ฝั่ง ควันออก โดยยาว ตลอด
เขตท่ากรุงเทพรานั้น

(๒) สายควันตก ต้อง มี ช่อง ดำ น้ำ ใน
ระหว่างเรือที่โตทอดต้มชกกลางน้ำ และฝั่งควันตก
หรือเรือที่โตผูกจอตึง ฝั่ง ควันตก หรือแพที่อยู่
จอตึง ตาม ฝั่ง ควันตกนั้น

ให้เรือไม้เรือดำเตียงดำภา มาตรา ๑๗ เรือไม้เรือดำเตียง เรือดำภา
และเรือเด็กอื่น ๆ ทอดข้าง เรือบรรทุกของ และเรือเด็กอื่น ๆ จะต้องจอด
ควันตกห่างฝั่ง ๕๕ วา ทอดต้มอกกลางแม่น้ำ และให้ทอดจอตึงข้าง
ฝั่งควันตก แต่ต้องไว้ช่องทางเรือเดินไม่น้อยกว่า
๕๕ วา หรือ ๓๐๐ ฟุต ในระหว่างที่จอดทอดเรือ
และฝั่งควันตก หรือเรือที่โตผูกจอตึงตามฝั่ง
ควันตก หรือแพที่อยู่จอตึงตามฝั่ง ควันตกนั้น
จึงจอตึงได้

อย่าให้เรือใหญ่เต็ม หรือ มาตรา ๓๗ ห้ามไม่ให้เรือกำปั่น จอดทอด
 ทอดระหว่างคลองสะพาน ลมตามลำแม่น้ำ ในระหว่างคั้งแค้กของสะพาน
 หันกับบางลำภูม วนไว้แต่มีเหตุอื่นเป็น
 กวรับ เพราะใน ระหว่างคั้งแค้กที่ กวไว้
 ตามลำแม่น้ำ เป็นที่สำหรับให้เรือรบดยาม
 จอดอยู่เท่านั้น และห้ามเรือที่เดินทะเลหรือเรือ
 ที่มกระื่องดำตราดูไม่ให้เดินขึ้นไป พนคองสะพาน
 หันโดยไม่มีอนุญาตจากเจ้าท่า

ให้เรือทอดตามที่เจ้าท่าให้ มาตรา ๓๘ เจ้าท่าหรือผู้แทนเจ้าท่า มี
 อย่าให้ยกย้ายไป อำนาจตามกฎหมายทุกเมื่อทุกเวลา ที่จะกำหนด
 ที่ทอดจอดเรือใหญ่หรือเรือเล็ก และนายเรือที่
 เจ้าท่าหรือผู้แทนเจ้าท่าได้ ช้ให้จอดแคว่นั้น จะ
 คองไม่ถอยเรือไปจอดที่คั้งอื่น ๆ ก็ชนที่ไว้รับ
 อนุญาตเจ้าท่าหรือผู้แทนเจ้าท่า วนไว้แต่เมื่อ
 มี เหตุอื่นจำเป็น ซึ่งเจ้าท่าฤผู้แทนจะได้ตัดสิน
 ให้ย้ายไปจอดในที่อื่นได้

ให้เรือ จอดแคว่นฝั่งคลอง มาตรา ๒๐ ในลำน้ำที่เด็ก และในคลองทั้ง
 อย่าให้ชอน หรือขวางทาง ปวงยอมให้จอดเรือได้ทั้งต้องฝาก ที่จะไม่กักแ
 เรือเดิน ทางเรือเดินไปมาในทางกลางน้ำ แต่ห้ามไม่ให้
 จอดชอนดำ หรือจอดขวางลำน้ำดำคลอง หรือ
 จอดตรงกลางลำน้ำเป็นอัมภาค

กำหนดเรือสินค้าเรือกลไฟ
เด็กเรือจ้างบรรทุกสินค้า
เรือใบจะขายและกำหนด
ขนาดแพไม้ ที่จะจอดเทียบ
ท่าหรือจอดเทียบเรือกำปั่น
กตงหน้า หรือจอดเทียบ
แพอยู่

มาตรา ๒๑ ตามท่าที่รับถ่ายสินค้า และท่า
ขึ้นฝั่งของฝากแม่น้ำเจ้าพระยา หรือตามตลิ่งข้าง
เรือกำปั่นดำโต ๆ หนึ่งกีด บรรทุกเรือสินค้าต่าง ๆ
เรือกลไฟเล็ก ๆ และเรือรับจ้างบรรทุกสิ่งของ
ต่าง ๆ ที่จะเข้าจอดเทียบแพ ห้ามไม่ให้จอด
ซ้อนกันเกินกว่า ๒ ลำ ถ้าเป็นแพคนอยู่ ก็ห้าม
ไม่ให้จอดเกินกว่า ๑ ลำ

ประการหนึ่งแพไม้เหลื่อมไม้ซุงกีด ที่จะเข้า
ไปผูกเทียบกับเรือกำปั่น หรือผูกเทียบกับท่าที่รับ
ถ่ายสินค้าหรือท่าขึ้นกีด ห้ามไม่ให้ผูกเทียบกัน
โดยกว้างเกินกว่าแปด ๒๐ คืบ และห้ามไม่ให้เรือ
ใบจะขายเรือดำเตี้ย และเรือดำเกาที่จะเข้าไปผูก
เทียบกับกำปั่นเกินกว่า ๑ ลำ และไม่ให้ผูกเทียบ
กับท่าที่รับถ่ายสินค้า หรือท่าขึ้นเกินกว่า ๒ ลำ

อนึ่งห้ามไม่ให้เรือใบจะขาย เรือดำเตี้ย เรือ
ดำเกา เรือบรรทุกสินค้า เรือไฟเล็ก เรือเล็ก
ต่าง ๆ และแพไม้ ผูกจอดกับฝั่งแม่น้ำมากดำ
หรือโดยอย่างหนึ่งอย่างใดจนตัวออก มาในทางเรือ
เดิน หรือจนเป็นที่กีดขวางแก่การเดินเรือ ความ
ห้ามต่าง ๆ ในมาตรานี้ เจ้าท่าจะให้อนุญาตพิเศษ
ให้หย่อนไปบ้างก็ได้

เบี้ยปรับผู้ทำผิดใน
หมวดที่ ๓

มาตรา ๒๒ นายเรือ ๆ กำนัน เรือโป๊ะ
จ้าง เรือดำตึ้ง เรือดำเกา เรือบรรทุกสินค้า
ต่าง ๆ เรือกลไฟเต็ก ๆ หรือเรือรับจ้างบรรทุก
สิ่งของต่าง ๆ และเจ้าของแพไม้ผู้ใดที่กระทำ
ผิดข้อข้อความในหมวดที่ ๓ แห่งพระราชบัญญัติ
จะต้องมีโทษปรับเป็นค่าเดิมทีในคดีหนึ่ง เป็นเงินไม่
เกินกว่า ๑๕๐ บาท

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยทางเรือเดิน

ก. ทางศวัน์ออกหรือทางสายใหญ่

ทางเรือที่มีน้ำหนกเกินกว่า
๑๕๐ ทอน

มาตรา ๒๓ บรรดาเรือ กำนันไฟไม่ว่าขนาด
โต (ยกเว้นแต่ที่จอดอยู่ในมาตรา ๒๗) และ
เรือ โยและเรือทุก ๆ ชนิด ที่มีน้ำหนกเกิน
กว่า ๑๕๐ ทอนทุก ๕๐ คันขึ้นไป เมื่อเดินขึ้น
ภูาดองใน ถ้าแม่น้ำค้ำองเดินในทาง สายทิศศวัน์ออก
เว้นไว้แต่เมื่อมีเหตุจำเป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง ฤ
เป็นเหตุจะต้องเข้าจอด ฤาดอชออกจากท่าฤาดอง
จึงยอมให้เดินนอกทางนั้นได้

กำหนดเรือจะเดินในเขต
ท่าให้เดินช้า ๆ

มาตรา ๒๔ บรรดาเรือที่จะเดินในเขตท่า
จะต้องเดินอย่างช้าที่สุด ตามความ อดอง ของการ
เดินเรือ ที่สมควรรักษาการมิให้เกิดอันตรายแก่
เรือสำนัในเขตท่าที่กำลังเดินอยู่และทั้งอันตราย

ที่จะเกิดได้จากผลกระทบของเรือนดวง

กำหนดระยะเวลาเรียกไฟ
ไฟเดินห่างจากฝั่ง

มาตรา ๒๕ บรรดาเรือกำปั่นไฟจะต้องเดิน
ให้ห่างจากฝั่งแม่น้ำ ฤๅจากเรือที่จอดเทียบกับฝั่ง
แม่น้ำ ฤๅจากแพที่จอดตามฝั่งแม่น้ำ ในระยะ
ไม่ต่ำกว่า ๒๕ วา ฤๅ ๓๐๐ ฟุต เว้นไว้แต่จะเปน
การจำเป็นจะพัดให้พ้น โตนกั้น

ข.—ทางทิศควนคอก

ทางเดินเรือขนาดหน้าหนัก
ต่ำกว่า ๘๕๐ ทอนลงมา

มาตรา ๒๖ บรรดาเรือกำปั่นใบขนาดหน้าหนัก
ต่ำกว่า ๘๕๐ ทอน ฤๅ ๕๐ ตันตงมา และกำปั่น
ทุก ๆ ชนิดทั่วไป ที่ไม่ได้ก่อดำไว้ ในมาตรา ๒๓
นั้น เรือเหล่านี้จะต้องเดินทางด้วยควนคอก

ทางเดินเรือก่อดำไฟที่จูงเรือ
มากกว่าลำหนึ่ง และห้าม
ไม่ให้จูงเรือในเขต

มาตรา ๒๗ ที่จะยกเว้นจากข้อบังคับ ซึ่งได้
ก่อดำไว้ ในมาตรา ๒๓ นั้น คือ เรือก่อดำไฟทุกลำ
ที่จูงเรือขนาดหน้าหนักต่ำกว่า ๒๕ ตัน มากกว่าลำ
หนึ่งขึ้นไป ต้องให้เดินแต่ในสายนำทิศควนคอก

กรุงเทพฯ มากต่ำจนเกิน
ก่าตั้งเรือให้ตามโคมไฟใน
เรือที่ได้จูง

หนึ่งห้ามมิให้เรือก่อดำไฟลำหนึ่งลำใดจูงเรือใน
เขตท่ากรุงเทพฯ มากต่ำจนเหลือเกินกว่าก่าตั้ง
เรือนั้นที่จะจูงไปได้ระยะทางเพียงชั่วโมงละ ๘๐ เส้น
ฤๅ ๒ ไมล์ วัดโดยทางบก และห้ามมิให้เรือก่อดำ
ไฟใช้จักรเกินกว่าชั่วโมงละ ๒๕๐ เส้น ฤๅ ๖ ไมล์
ในเวลาที่ยกหน้า วัดโดยทางบก และมีให้เกินกว่า
ชั่วโมงละ ๓๖๐ เส้น ฤๅ ๕ ไมล์ ในเวลาตามหน้า
วัดโดยฝั่งจักร

ห้ามไม่ให้จูงเรือมากกว่า ๓๒ ลำ และไม่ให้ผูก
ช้อนเทียบกันเกินกว่า ๕ ลำ

นายเรือจูงเมื่อกำลังจูงอยู่ หรือทอดจูงจอดอยู่
กักตยวงตรวจเมื่อเวลากำลังแล่นให้บรรดาเรือ
ที่อยู่ในถนน ตาม โคมไฟให้เป็นที่สังเกตได้ ชัดว่าจูง
กันอยู่ ยี่ตยาแฉงกว้างเท่าไร

ทางเดินเรือกำปั่นที่จูงเรือ
มากกว่าลำหนึ่ง

มาตรา ๒๗ เรือกลไฟที่จูงเรือมากกว่าลำหนึ่ง
ขึ้นไปกับเรือกำปั่นใบ จะต้องเดินให้ห่างจากฝั่ง
แม่น้ำหรือจากเรือกำปั่นที่จอดเทียบกับตลิ่ง ๓๓
จากแห่งที่จอดตามฝั่งแม่น้ำในระยะไม่ต่ำกว่า ๑๕ วา
๓๐๐ ฟิต

เบี้ยปรับผู้ทำผิดในข้อ ก.
ข้อ ข.

มาตรา ๒๘ ถ้าผู้ใดทำผิดข้อข้อบังคับ ใน
มาตรา ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖, ๒๗, แฉ ๒๘. จะต้อง
มีโทษปรับในคดีหนึ่ง เป็นเงินไม่เกินกว่า ๕๐๐ บาท

ค.—ทางเรือแจวพายในแม่น้ำ

กำหนดทางเดินเรือข้อม

มาตรา ๓๐ ห้ามมิให้บรรดาเรือข้อมต่างๆ
ซึ่งใช้แจวพายหรือกรรเชียงเป็นค้ำ ออกไปเดินกีด
ขวางทางเรือใหญ่ เว้นไว้แต่มีเหตุที่จะข้ามฟาก
ไปจากที่ท่าฤฝั่งอันเป็นการจำเป็นแล้ว ให้เดิน
ในระยะที่ห่างจากฝั่ง แม่น้ำ หรือ จากเรือ ที่ผูกจอด
เทียบอยู่ กับตลิ่ง หรือจากแพที่ผูกจอดอยู่ ตามลำ
แม่น้ำภายใน ๑๕ วา หรือ ๓๐๐ ฟิตเข้ามา

กำหนดทางเรือเข้าเดิน

มาตรา ๓๑ เรือบรรทุกเข้าจะจอดเดินในทางตามที่กำหนดไว้ให้เรือยอมน้ำที่ใช้แจวพายเดินในทางสายที่ศัควันตักเท่านั้น ห้ามไม่ให้เดินในทางเรือเดินสายที่ศัควันออกในส่วนใด ๆ นั้นเลย

กำหนดระยะเรือแจวพายที่จะข้ามฟากให้ห่างจากหัวเรือกลไฟที่กวางงัด

มาตรา ๓๒ เมื่อเรือดำใต้ที่ใช้แจวพายมีการข้ามฟาก ฤๅจะจอดข้ามฟากไปยังฝั่งไหนใดส่วนหนึ่ง ฤๅข้ามไปยังฝั่งแม่ฟากข้างหนึ่ง จะจอดเดินออกทางที่บังคับไว้ ในมาตรา ๓๐ ฉนั้นแล้ว เรือดำนั้นจะจอด ระวังอย่าให้กีดทางเรือเดิน และจะจอดหยัดผ่านเรือไฟซึ่งใช้จักรรชนฤๅต้องตามตำแหน่งนั้นให้ห่างหัวเรือไฟออกมาประมาณ ๔๕ วา ฤๅ ๓๐๐ ฟิต

ค.—ทางศตของต่าง ๆ

กำหนดทางเรือเดินในศตของและหลักกัน

มาตรา ๓๓ เรือทั้งหลายที่จะเดินในศตของถ้าความน้ำจะตื้นกลางศตของ เมื่อทวนน้ำจะตื้นเดินริมตลิ่ง เมื่อเรือจะหลัดกัน ในศตของช่องแคบ จะจอดหลัดกันข้างขวา

เขียนปรับผู้ทำผิดในคชน ค. แต่ คชน ค.

มาตรา ๓๔ นายเรือทุกคนที่กำกับเรือใด ๆ ถ้าทำผิดข้อข้อบังคับในมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๓ จะต้องมีโทษปรับในคดีหนึ่ง เปนเงินไม่เกินกว่า ๑๐๐ บาท

หมวดที่ ๕

ความผิดต่าง ๆ

ก. ผู้ก่อกวนและเข็ญ
ใหญ่แต่เรือถึงฝั่ง

ห้ามการผูกเรือกับฝั่ง
เงี้ยว

มาตรา ๓๕ ห้ามไม่ให้เรือกำปั่นผูกเรือกวด
ผูกเรือใหญ่ไว้กับฝั่งแม่น้ำ เว้นแต่เรือที่จะผูกกับ
สะพานท่าซึ่งใหม่ทางเรือเดิน ในระหว่างเรือกับฝั่งนั้น

มาตรา ๓๖ ผู้หนึ่งผู้ใด ที่ทำผิดต่อความที่
กล่าวไว้ในมาตรา ๓๕ จะต้องมีโทษปรับเป็นเงิน
ไม่เกินกว่า ๒๐๐ บาท

ห้ามการทอดท่อนหวงห้าม
ในเขตท่าเรือจอดเรือ
เว้นแต่ได้รับอนุญาตและ
เสียค่าธรรมเนียม

ข. ท่อนและหลัก ที่ลำหรับจอดเรือ

มาตรา ๓๗ ห้ามไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดทำที่
จอดเรือหรือทอดท่อนหวงห้าม ในแม่น้ำเจ้าพระยา
ไว้เป็นที่จอดเรือตามอำเภอใจของตน เว้นไว้
แต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า และยอมตกลงเสีย
ค่าธรรมเนียม ตามที่เจ้าท่าจะกำหนดให้

ห้ามการหวงห้ามที่ในเขตร
ท่าเรือทอดล่อ เรือบรรทุก
สินค้าผูกเรือกับแนวไว้
แต่ได้รับอนุญาตและเสีย
ค่าธรรมเนียม

มาตรา ๓๘ ห้ามไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดจอดหรือ
ทอดล่อเรือบรรทุกสินค้า ภายใต้อำนาจอื่น ๆ
คล้าย ๆ กันเป็นการประจำในแม่น้ำเจ้าพระยาตาม
อำเภอใจของตน เว้นไว้แต่ได้รับอนุญาตจากเจ้า
ท่าและยอมตกลงเสียค่าธรรมเนียม ตามที่เจ้าท่าจะ
กำหนดให้

ทุนรถที่ทอดเร็วที่ขึงหวบ
อนุญาตแล้ว ห้ามไม่ให้
ผ.อนจอตเร็วในถนน
แต่ได้รับอนุญาต
ยอมให้จอต

มาตรา ๓๘ ที่จอตเร็วถูกขึง ขึงเจ้าทำได้
อนุญาตตามมาตรา ๓๗ นั้น ห้ามไม่ให้เร็วใด ๆ
จอต เว้นแต่เร็วของผ.ที่ได้รับอนุญาต หรือ
เร็วซึ่งได้รับอนุญาตจะยอมให้จอต จึงจะจอต
ได้ นายเร็ว หรือผ.ที่รักษาการในเร็วทำเดมิตต่อ
ความในมาตรา ๓๖ และ ๓๗ อย่าง
ใด ๆ จะต้องมิโทษ ปรับเป็นเงินไม่เกินกว่า
๒๐๐ บาท

ก. ขึงขอบเสาตงในสถานี
เร็วเดินได้ และในเขตรทำ
และที่ทอดจอตเร็ว

เขตรที่ห้ามไม่ให้ ขึงขอบเสา
และกำหนด เบี้ยปรับ

มาตรา ๕๐ ถ้าผ.หนึ่งผ.ใดที่ไม่ได้รับอนุญาต
จอกเจ้าทากษณ ทั้งห็นตรวจทรวายอับเขาถูกลง
ใด ๆ ที่จะทำให้เป็นหาดเปนตอชน ในร้งนำ
ถูกที่เกด สันตอชนของแม่น้ำที่เร็วเดินได้ ๆในแม่
น้ำตาคองแห่งหนึ่งแห่งใด ที่เป็นทางเร็วเดินได้
ถูกในเขตรทำ หรือในเขตรที่ทอดจอตเร็วตำบล
หนึ่งตำบลใด จะต้องมิโทษปรับค้หนึ่งเปนเงิน
ไม่เกินกว่า ๑๐๐๐ บาท กับต้องเสียค่าใช้จ่ายที่ชน
ของผ.นไปทง เสียทอนด้วย

ค. เป้าหวัด

ห้ามการเป้าหวัดเร็ว
โดยไม่จำเป็น

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้เร็วกลไฟใหญ่ชน
ที่จอตอยู่ กับที่ ถูกกำลังเฉนอยู่ กัดใช้ เป็ดหวัด

เดิมโดยไม่จำเป็น เว้นไว้ จะเบ็ดเสร็จของกัน

เขตหาเงิน มีให้เหตุโดนกันได้ เป็นต้น จึง
จะเบ็ดเสร็จให้เสียเงินได้ และห้ามไม่ให้ เบ็ดเสร็จ

แจ้งเหตุจนเหลือเกิน หรือตั้งเพลิงเพลิงยาวนาน
กว่าที่ควร และในเขตทำกรุงเทพฯ ห้ามไม่ให้
ไซ้ หวดทิ่มด้วยร่องกรตอย่าง ที่เรียกว่า หวดไซ้
เรือนเป็นอันขาด

ม. ยิงปืน

ห้ามการยิงปืนนอกจาก
ได้รับอนุญาตเว้นแต่มี
เหตุจำเป็น

มาตรา ๔๒ ห้ามมิให้บุคคลใดยิงปืนอย่าง
หนึ่งอย่างใด นอกจากได้รับอนุญาตต่อเจ้าพนักงาน
ผู้มีอำนาจจะอนุญาตให้ ได้ เว้นแต่จะบอกเหตุ
การยิงจนเกิดขึ้นในเรือ จำเป็นขอให้ช่วยเป็น
เครื่องหมายสัญญาณ จึงจะยิงได้

ง. คุ้มครองของและจุด

ดอกไม้เพลิง

กำหนดเวลาห้ามการยิง
ของดอกไม้เพลิง
ในเขตทำวันแต่ได้รับ
อนุญาต

มาตรา ๔๓ ห้ามมิให้บุคคลใดยิงของ
ดอกไม้เพลิงและดอกไม้เพลิงต่าง ๆ หรือพยายามทำ
เช่นนั้นในขณะเมื่อเรือกำปั่นนั้นจอดอยู่ ในเขต
ทำกรุงเทพฯ ฯ ในเวลากลางคืนตั้งแต่ ๔ ทุ่มไป
จนสว่างสว่าง นอกจากได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงาน
ผู้มีอำนาจจะอนุญาตให้ แลจุดจันทน์ได้

08/10/2566

เขียนไว้ตอน ค. ข. และ ง.

ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดกระทำดังนี้ ฤๅสมรู้ เป็นใจ

ฎีกา^{๕๒๔} อนุมัติให้^๕ กระทรวงมหาดไทย^๕ ขอความ^๕ ที่กล่าวใน
มาตรา^๕ และมาตรา^๕ ๔๓ ฎีกา^๕ มาตรา^๕ ๔๒ ของ
พระราชบัญญัติ^{๕๒๕} คนจะ^๕ ต้องมี^๕ โทษ^๕ ปรัก^๕ คดี^๕ หนึ่ง^๕ เป็น
เงิน^๕ ไม่เกิน^๕ กว่า^๕ ๑๐๐ บาท

หมวดที่ ๒

แพด่าง ๆ

ก.—แพไม้

แพไม้^{๕๒๖} ต้อง^๕ ดึง^๕ ทาง^๕ สาย^๕
คว้น^๕ ตก^๕ และ^๕ แรง^๕ หนา^๕ ต
จำนวน^๕ แพไม้^๕ ที่^๕ ใ^๕ ดึง^๕

มาตรา^{๕๕} แพไม้^๕ ต่าง^๕ ๆ^๕ นั้น^๕ ต้อง^๕ ดึง^๕
ตง^๕ มา^๕ ตาม^๕ ทาง^๕ เ^๕ ดิน^๕ เว^๕ ลัด^๕ ย^๕ คว้น^๕ ตก^๕ ถ้า^๕ มี^๕ เหตุ^๕ จำ^๕ เป็น^๕
ที่^๕ จะ^๕ ต้อง^๕ ดึง^๕ มา^๕ ใน^๕ ทาง^๕ เ^๕ ดิน^๕ เว^๕ ลัด^๕ ย^๕ คว้น^๕ นอก^๕ เช่น^๕
นั้น^๕ ให้^๕ ค^๕ ต^๕ ข^๕ าม^๕ ฟ^๕ าก^๕ เ^๕ ลี^๕ ย^๕ ต^๕ ง^๕ แ^๕ ต^๕ ก^๕ ง^๕ ด^๕ ำ^๕ น^๕ ำ^๕ เ^๕ น^๕ ใ^๕ ด^๕ ถ^๕ าน^๕
ทุ^๕ ต^๕ อ^๕ ง^๕ ก^๕ ฤ^๕ ช^๕ แพ^๕ หน^๕ ึง^๕ ไม้^๕ ให้^๕ มี^๕ ช^๕ ุง^๕ เก^๕ ิน^๕ ก^๕ ว่า^๕ ๒๐๐ ต^๕ น^๕
หรือ^๕ ก^๕ ว^๕ ้าง^๕ ก^๕ ว่า^๕ ๙ ว^๕ (หรือ^๕ ๒๐ ย^๕ าด^๕)

แพไม้^{๕๒๗} ที่^๕ ต้อง^๕ ดึง^๕ ม^๕ ัก^๕ คน^๕ ปร^๕ ะ^๕ จำ^๕
รักษา^๕ ให้^๕ พ^๕ ะ^๕ แก^๕ ก^๕ าร^๕ จะ^๕ ต้อง^๕
ถึง^๕ เ^๕ ะ^๕ ต^๕ ร^๕ ทำ^๕ เม^๕ ื่อ^๕ ไ^๕ ใ^๕ เ^๕ ็^๕ แจ^๕ ็^๕
แก่^๕ เจ^๕ ำ^๕ ทำ^๕ ให้^๕ ท^๕ ร^๕ วม^๕

มาตรา^{๕๕} แพไม้^๕ ต่าง^๕ ๆ^๕ ต้อง^๕ มี^๕ คน^๕ ปร^๕ ะ^๕ จำ^๕
แพ^๕ พ^๕ ะ^๕ แก^๕ ก^๕ าร^๕ ที่^๕ จะ^๕ รักษา^๕ และ^๕ ต้อง^๕ แพ^๕ โดย^๕ เ^๕ ร^๕ ียบ^๕ ร^๕ ั^๕ ย^๕
ง^๕ ะ^๕ ะ^๕ ะ^๕ เ^๕ ะ^๕ ด้^๕ ำ^๕ นั้น^๕ จะ^๕ ต้อง^๕ ระวัง^๕ อย่าง^๕ ที่^๕ ส^๕ ุด^๕ ที่^๕ จะ^๕ ไม่^๕ ให้^๕ แพ^๕
ก^๕ ิต^๕ ช^๕ ว่าง^๕ แก^๕ ก^๕ าร^๕ เ^๕ ดิน^๕ เว^๕ ลัด^๕ ใน^๕ ที่^๕ ย^๕ ัง^๕ นั้น^๕ และ^๕ ไม่^๕ ให้^๕ ไ^๕ ครอบ^๕
กับ^๕ แพ^๕ คน^๕ อยู่^๕ และ^๕ เ^๕ ื่อ^๕ ที่^๕ ท^๕ อด^๕ จ^๕ อด^๕ อยู่^๕ ใน^๕ เม^๕ ื่อ^๕ นั้น^๕ เมื่อ^๕
ค^๕ าศ^๕ ะ^๕ เ^๕ น^๕ ได้^๕ ว่า^๕ แพ^๕ ไม้^๕ จะ^๕ ต้อง^๕ ต^๕ ง^๕ มา^๕ ถึง^๕ เ^๕ ะ^๕ ต^๕ ร^๕ ทำ^๕ ก^๕ ร^๕ ง^๕

เทพ ๆ เมื่อใดเจ้าของแพจะต้องแจ้งความดวงหน้า
ให้เจ้าท่าทราบด้วย

กำหนดเวลาห้ามการ มาตรา ๔๖ บรรดาแพไม้ต่าง ๆ ห้ามมิ
ต้องแพไม้ต่าง ๆ ให้ต้องขึ้นลงในแม่น้ำ ตั้งแต่เวลาพระอาทิตย์ตก
แต่ก่อนขึ้นชาด

กำหนดที่ห้ามมิให้แพไม้ มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้แพไม้ต่าง ๆ จอดผูก
ค้าง ๆ จอดผูกผูก เว้น กับหลักหรือแพที่จอดอยู่ริมฝั่ง ฤ็าเรือกำปั่นที่
แต่ได้รับอนุญาต ทอดอยู่กึ่งกลางน้ำ นอกจากได้ขอร้องและรับอนุญาต
ต่อเจ้าของจึงจอดได้

กำหนดขนาดแพไม้ต่าง ๆ มาตรา ๔๘ ในคลองห้ามมิให้มัดแพไม้ซึ่ง
ที่จะเดินในลำคลอง เทียบกันเกินกว่า ๔ ต้น และไม่ให้ผู้ติดต่อกัน
ยาวเกินกว่าสองชั่วซุง และแพไม้ใฝ่น้ำไม่ให้
ยาวเกินกว่า ๘ วา (หรือ ๕๐ ฟุต) และไม่ใ้
กว้างเกินกว่าที่พอจะให้เดินในคลองได้ โดยไม่กีด
การเดินเรือ

เบี้ยปรับเมื่อทำผิดตอน ก. มาตรา ๔๙ ผู้หนึ่งผู้ใดกระทำให้ ผิดข้อ
พระราชบัญญัติ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕
มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ ที่ก่อดำ
แหว่ง ต้องมีโทษปรับคดีหนึ่งเป็นเงินไม่เกินกว่า

๖. แพร่นอยู่

กำหนดปักเจ้าหลักแพ

มาตรา ๕๐ ห้ามไม่ให้เจ้าของแพปักเจ้าหลัก

แพสำหรับผูกแพของคน พันกำหนดจากหน้าแพ

ออกไปเกินกว่า ๓ ศอก ฤๅจอดแพให้ห่างจาก

ตลิ่งเกินกว่าที่กำหนด จะไม่ให้แพนั้นติดแห้งได้

ในเวลาน้ำลงงวด

กำหนดขนาดที่จอดแพอยู่

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้แพใด ๆ จอดกินที่

โดยกว้างระโดยยาวเกินกว่า ๘ วา (๓๕๐ ฟุต)

รวมทั้งแพกรวดและชานหน้าแพด้วย

ที่จอดแพอยู่ต้องให้เจ้าท่า
เห็นชอบด้วย

มาตรา ๕๒ ให้เจ้าท่ามีอำนาจ ที่จะบังคับ

บรรดาแพที่จอดอยู่ ตามฝั่งแม่น้ำลำคลองทางสัญจร

ปากในเขตรักษาน้ำ ให้จอดให้เรียบร้อย เพื่อไม่ให้

กีดขวางทางเรือเดินได้

กำหนดปักเจ้าเรือนลงใน
ตมตามฝั่งน้ำ

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ปลูกเรือนปักเจ้าลงใน

ตมตามฝั่งแม่น้ำให้ห่างออกจากฝั่งแม่น้ำ เกิน

กว่าที่พอเพียง ให้เรือนนั้นถึงร่นมาเมื่อน้ำลงงวด

กำหนดขนาดที่ ที่จะจอดแพ
อยู่ในลำคลอง

มาตรา ๕๔ แพที่จอดอยู่ในคลองทั้งปวง

ห้ามมิให้จอดกินที่กว้างกว่า ๑ วา คิดทั้งชาน

แพด้วยจะถ้าผูกโยงแพนั้นไปบนฝั่ง เป็นที่กีด

ขวางแก่เรือที่จะเดินแล้ว ให้เจ้าท่ามีอำนาจที่จะ

ห้ามได้

กำหนดเวลาห้ามไม่ให้
แพย์
หรือ
เบียดเบียนในคอง ข.

มาตรา ๕๕ ห้ามไม่ให้ ^๕จูงแพขึ้นลงในท่า
แม่น้ำ เมื่อพระอาทิตย์ตกแล้ว
มาตรา ๕๖ ถ้าผู้หนึ่ง ^๕ทำผิดต่อมาตรา ๕๐
มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔
มาตรา ๕๕ ต้อง มีโทษ ปรักคี่หนึ่ง เป็นเงิน ไม่
เกินกว่า ๓๐๐ บาท และจะบังคับให้ถอยแพจากอน
หตุกแพฤาเข้าเรือที่ปลุกออกมานอกเขตต่าง ๆ
ที่กล่าวไว้ ข้างบนนั้นด้วย

ค. เรือจับปลาและโพงพาง
ของแม่น้ำ

ห้ามการทอด ^๕ทุ่นปักเสา
โพงพางและทอด ^๕สมอจอด
เรือปลาเทียบกันขวาง
แม่น้ำในเขตที่พื้นน้ำไป
ได้ รับอนุญาตแล้วจึงทำได้

มาตรา ๕๗ ห้ามไม่ให้ ^๕ประกอบกรจับปลา
ด้วยอวนแห โดยทอด ^๕สมอจอดเรือปลาเรียงราย
จำกัดกันขวางตามน้ำลำคลอง ฤาทอด ^๕ทุ่นฤาปัก
เสาโพงพางเป็นแถว ^๕ตั้งแต่ฝั่งจนถึงกลางแม่น้ำ
ห้ามไม่ให้จับปลาโดยวิธีอย่างนี้ ในเขตจังหวัด
ท่ากรุงเทพ ๆ เดย เป็นชั้นขาด ถ้าพื้นเขต
ท่ากรุงเทพ ๆ ออกไป และเมื่อผู้ทำได้ ^๕อนุญาต
ต่อเจ้าพนักงานแล้วจึงทำได้

เรือหาปลา ^๕ทุ่นหลักโพงพาง
และระมุเวตา ^๕กลางคืนใหญ่
๐๘/10/2566
โคมและเป่าแตรเขากระมื่อ

มาตรา ๕๘ เจ้าของเรือจับสัตว์น้ำ ฤาทอด
ทุ่นปักหลักโพงพาง เมื่อพระอาทิตย์ตกจนถึง
พระอาทิตย์ขึ้นจะต้อง ^๕จุดไฟที่บนบก ตรงกับเรือ

จับตัวคนนำ ถูที่คนหลัดโพพางทงคองจุดคอมไว้
ที่เรือถูที่คนหลัดโพพางที่ลัดที่จอต ถูที่ปักออก
มาตรงผนังหนวดย และคองเป่าเขากระบือให้เรือที่
ขึ้นต้องโต ทราบเป็นสำคัญ

รวหรือหลัดที่ปักเป็นแถวตามแนวชายฝั่งทะเล
ที่ใกล้ปากอ่าวทางเขาดำแม่น้ำ เพื่อทำการจับ
สัตว์น้ำนั้น ในระหว่าง เวลาตั้งแต่พระอาทิตย์
ตกจนพระอาทิตย์ขึ้น ให้จุดคอมให้เห็นดังไฟ
สีขาวที่ปล่ายรวหรือหลัดที่ลัดแถวทั้ง ๒ ข้าง

ฮอนซอนโพพางไม่ให้ลูก
ไม่ขวางขนามกันและไม่ให้
ซึ่งเชือกถูผูกไม้
โยงกับตัง

มาตรา ๕๘ ฮอนซอนโพพาง นั้น
ห้ามไม่ให้เอาไม้ผูกขนามขวางกันและกัน แต่คอง
ใช้เชือกผูก ฮอนซอนโพพาง ตาม
ธรรมเนียมที่เคยใช้อยู่ นั้น กับห้ามไม่ให้ผูกเชือก
ซึ่งที่ตัง และห้ามไม่ให้เอาเชือกถูไม้เกวขวาง
ตั้งแต่ตังตงมา ให้เกิดเรือเดินไปมาได้

เบียปรับในตอง ค.

มาตรา ๖๐ ถ้าผู้หนึ่งผู้ใดทำผิดต่อมาตรา
๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๕๙ ต้องมีโทษปรับ
คดีหนึ่งเป็นเงินไม่เกินกว่า ๒๐๐ บาท

ค.—เก็บของลอยน้ำโตในแม่น้ำ

เก็บของลอยน้ำโตคอง
บอกเจ้าพนักงาน เจ้าของ
เค็มร คองมาว่าใน ๓ เดือน
และเบียปรับผู้

มาตรา ๖๓ ห้ามไม่ให้ผู้หนึ่งผู้ใดเมื่อพบ
สิ่งของที่หายไปตามลำแม่น้ำ คือ ไม้ซุง กระจาน
ของแพซุง เรือถูสิ่งของอื่น ๆ เก็บเอาเป็นสิทธิ์
ของตัวเองที่เก็บได้ จะคองไปแจ้งความต่อคอง
ตระเวรดำนน้ำ หรืออำเภอกำนันที่ขอไปใกล้ เจ้า

ทำผิดในมาตรา ๖๑

พนักงานผู้นั้นจะได้อะไรรักษาไว้ ดับหาคำให้แก่
เจ้าของเดิม ถ้าสืบหาเจ้าของไม่ได้ เมื่อได้
โฆษณาตั้งถึง ๒ เดือนแล้ว ต้องเอาสิ่งของนั้น
ขายทอดตลาด แล้วแบ่งเงินที่ขายได้นั้น ให้แก่
ผู้ที่ได้มา ร้อยละ ๓๐ นอกจากนั้นตั้งเป็นของ
รัฐบาล

ถ้าผู้หนึ่งใดทำผิดข้อข้อบังคับต้องมีโทษ
ปรับคดีหนึ่งเป็นเงินไม่เกินกว่า ๑๐๐ บาท

หมวดที่ ๗

ข้อซึ่งนายเรือจะต้องระมัดระวังเรือ

ให้นายเรือห้ามตกเรือเมื่อ มาตรา ๖๒ นายเรือทุกลำต้องบอกแก่ลูกเรือ
เวลาขึ้นบกไม่ให้พกเครื่อง เมื่อได้อนุญาตให้ลูกเรือขึ้นบนบก ห้ามไม่ให้
คมและเครื่องมือที่จะทำ พกเครื่องมือตัดญาติญาติที่จะทำอันตราย ตูจตุกตั้ง
อันตรายได้

อาวุธต่าง ๆ
ผู้หนึ่งผู้ใดมีสิ่งของติดตัว ตั้งที่กล่าวไว้
ข้างบนนั้น กองตระเวนจะจับบงไว้ และสิ่งของที่
พกมานั้นจะต้องรีบด้วย

ถ้าผู้ใดถูกจับเป็นคนต่างประเทศ จะส่งไปให้
กงสุล ๆ จะได้ชำระทำโทษตามกฎหมาย

ภาคที่ ๒

ข้อบังคับทางเรือเดิน

อธิบายคำในกฎหมาย

อธิบายคำที่ว่าเรือใบ
เรือไฟเรือเดินกับแสงโคม
08/10/2566

มาตรา ๖๓ ตามในกฎหมายที่กล่าวคือไป
นี้เรือกลไฟทุก ๆ ลำที่ใช้ ใบเดิน และไม่ใช้ ๕ คิม

เครื่องจักรกลไกล็ย้อมเรียกว่า “เรือใบ” และเรือทุก ๆ ลำที่เดินด้วยสติกมตะเครื่องจักร ถึงจะใช้ใบฎาไม้ไข ใบก็เรียกว่า “เรือไฟ” คำที่ว่า “เรือไฟ” นั้นคือเรือโต ๆ ที่เดินด้วยเครื่องจักร

ตามในกฎหมายเหล่านี้ ความว่าเรือโต ๆ “กำลังเดิน” อยู่นั้นหมายความว่า เมื่อเรือลำนั้นได้ยกน้ดมอขึ้นแล้ว และปลดสายเชือกทุกเส้นให้หลุดจากฝั่งฎาแผ่นดินตงัน ก็เรียกว่าเรือลำนั้นเดิน

ตามใน “ข้อบังคับว่าด้วยการใช้ โคมไฟ” คำที่ว่า “แต่เห็นกระจ่าง” ที่อ้างถึงความสว่างของโคมไฟนั้น ให้เข้าใจความว่าแสงสว่างของโคมไฟที่แต่เห็นกระจ่างชัดในเวลาตกคืนมืด เมื่ออากาศแจ่มใสอยู่ ถ้าเห็นได้เช่นนั้นก็เรียกว่าแต่เห็นกระจ่าง มาตรา ๒๔ ข้อบังคับที่ปวงในกฎหมายนี้ ที่ว่าด้วยการสว่างของโคมไฟนั้น เรือทุก ๆ ลำต้องประพฤคิตามทุก ๆ เวลาถึงจะมีอากาศต่าง ๆ ตั้งแต่เวลาตกคืนจนคืนขึ้น และตลอดเวลาที่กล่าวนี้ ห้ามไม่ให้ ใช้ โคมไฟอย่างอื่นบนเรือ นั้น ที่อาจจะให้สังเกตผิดไปว่าเป็นโคมไฟก็ให้ใช้ตามข้อบังคับนั้นได้

ให้เรือใช้ โคมไฟตามข้อบังคับ ตั้งแต่ตกจนคืนขึ้น

เรือไฟเมื่อเดิน

วิธีใช้ โคมขาว

มาตรา ๖๕ เรือกตไฟทุก ๆ ลำ เมื่อกำลังใช้จักรเดินอยู่ จะต้องมีขั้วโคม คือ

(๑) แขนงโคมไฟสี่ขาควรขึงใส่กระจางดวงหนึ่งชั้นไว้ ที่บนเสากระโดง ฤๅข้างหน้าเสากระโดงหัวเรือ ถ้าเรือสำนัไม่มีเสากระโดงแล้ว ก็ให้แขนงโคมไฟนั้นไว้หัวเรือ สูงจากลำเรือไม่ต่ำกว่า ๓ วาฤๅ ๒๐ ฟุต ถ้าแต่กำลังของเรือหนักกว่ากว่า ๓ วาฤๅ ๒๐ ฟุตแล้ว ก็ให้แขนงโคมไฟนั้นสูงพ้นลำเรือ ไม่ต่ำกว่ากำลังกว้งของเรือ แต่อย่างไรก็ดี โคมไฟนั้นไม่ต้องขึงสูงจากลำเรือเกินกว่า ๖ วาฤๅ ๕๐ ฟุตก็ได้ โคมไฟนั้นต้องทำให้ส่องแสงสว่างอยู่เสมอ ให้เห็นได้ ในมณฑลที่กำหนด ๕ อนุทิศ ฤๅ ๒๐ ปอยนตร์ ของวงเข็มทิศและต้องแขวนไว้ให้เห็นไฟทั้งสองข้างเรือ ข้างตรงอนุทิศก็งฤๅ ๓๐ ปอยนตร์ของวงเข็มทิศนั้นคือตั้งแต่หัวเรือขยมาทางตรงข้างเรือมาข้างท้ายให้เห็นไฟนั้น จนเกินเพียงกวางลำเรืออีกก็งอนุทิศ ฤๅต้องปอยนตร์ของวงเข็มทิศ และโคมไฟดวงนั้นต้องให้มีแสงสว่างส่องกดำเนินไปให้แฉ่งเห็นได้ ชัดในระแวกทางอย่างน้อยที่สุดเพียง ๒๐๐ เส้น ฤๅ ๕ ไมล์

วิธีใช้ โคมสีเขียว

08/10/2566

(๒) ข้างขวาเรือนั้น ให้มีโคมไฟสว่างสีเขียวทำให้ส่องแสงไฟ ไม่ขาดดวงเขียวในมณฑล

กำหนดต้องอนุทิศกึ่งฤๅ ๓๐ ปอยนค์ของวงเข็มทิศ
โดยตั้ง ใจ ให้ต้องไปจนเห็นไต ในข้างขวาเรือตั้งแต่
ที่ตรงหัวเรือมาตอนข้างท้าย จนเกินเลยกึ่งกลาง
ถ้าเรืออ้อมกึ่งอนุทิศ ฤๅต้องปอยนค์ของวงเข็มทิศ
และโคมไฟดวงเขี้ยวฉนั้น ต้องมีแสงสว่างกล้าต้อง
ไปให้แฉเห็นไตชัด ในระยะทางอย่างน้อยที่สุดเพียง
๗๐ เส้นฤๅ ๒ ไมล์

วิธีใช้ โคมส่องคน

(๓) ข้างซ้ายเรือฉนั้น ให้ มีโคมไฟสว่างสีแดง
ทำให้ต้องส่องไฟไม่ขาดดวงสีแดงในมณฑล มี
กำหนดต้องอนุทิศกึ่งฤๅ ๓๐ ปอยนค์ ของวง
เข็มทิศไต ตั้งใจ ให้ต้องพอเห็นไต ในข้างซ้ายเรือ
ตั้งแต่ที่ตรงหัวเรือมาตอนข้างท้าย จนเกินเลยกึ่ง
กลางถ้าเรืออ้อมกึ่งอนุทิศหรือ ๒ ปอยนค์ของวงเข็ม
ทิศและโคมไฟแดงนั้นต้อง ให้มีแสงสว่าง กล้าต้อง
ไปให้แฉเห็นไตชัดในระยะทางอย่างน้อย ที่สุด เพียง
๗๐ เส้นหรือ ๒ ไมล์

วิธีติด โคมส่องเขี้ยวฉแดง
ที่เรือ

(๔) โคมไฟสีเขี้ยวฉและสีแดงข้าง ๆ เรือฉนั้น
ต้องติดไว้กับกระดานบังแสงไฟข้างใน และกระดาน
นั้นให้ ยื่นไปข้างหน้าไฟไม่น้อยกว่า ๓ ฟุต เพื่อจะ
ได้บังไม่ให้แสงสีไฟนั้นรบกวนหัวเรือไปได้

เรือไฟเมื่อต้นให้ใช้
โคมขาวออกดวงหนึ่ง

(๕) เรือกลไฟทุก ๆ ลำเมื่อเดินไป ก็ยอม
ให้ใช้ โคมไฟสีขาวอีกดวงหนึ่ง เหมือนกับไฟสี
ขาวที่กล่าวไว้ในข้อ (๓) โคมไฟสีขาวทั้งดวง
ดวงนี้ ให้แขวนไว้ตรงกันตามกระดงเรือ สูง
ดวงหนึ่งต่ำดวงหนึ่ง แต่ดวงสูงนั้นต้องให้สูงกว่า
ดวงที่อีก ๘ ศอก ฤๅ ๑๕ ฟุต และดวงต่ำนั้นให้
ก่อนไปข้างหัวเรือ ระยะทางสายดิ่งในระหว่าง ๒
ดวงนี้ ต้องให้น้อยกว่าระยะทางสายระดับในระหว่าง
สองดวงนั้น

วิธีใช้ โคมสีขาวในเรือ
ไฟที่จางเรือและวิธีแขวน
โคมสีขาว ให้คนถือท้าย
เรือพ่วงแต่เห็น

มาตรา ๖๖ เรือกลไฟลำใด เมื่อจางเรืออีก
ลำหนึ่ง ต้องมีโคมไฟสีขาวแขวนไว้ ที่เสากระโดง
หน้าเรือสองดวงพร้อมกับโคมไฟสีเขียวดีแต่งข้างๆ
เรือนี้ ให้แขวนโคมสีขาวดวงหนึ่งนั้นในสายเดี่ยว
กัน สูงค่าประมาณ ๓ ศอกคือ ๖ ฟุต และ
เมื่อจางเรือมากกว่าหนึ่งลำ จะต้องมีโคมไฟสีขาว
เพิ่มเขากดวงหนึ่ง แขนงไว้เหนือฤๅใต้ ไฟเดิมนั้น
ถ้าระยะทางวัดตั้งแต่สุดท้ายเรือที่จาง จนถึงสุดท้าย
เรือที่พ่วงเกินกว่า ๘๐ วา ฤๅ ๖๐๐ ฟุตออกไปแล้ว
โคมไฟทั้ง ๒ ดวงนี้ จะต้องทำให้เป็นลักษณะชนิด
เดียวกัน และจะต้องแขวนไว้ ในที่แห่งเดียวกันกับ
โคมไฟสีขาวที่กล่าวไว้ในมาตรา ๖๕ ข้อ (๓)

เว้นไว้แต่ไฟที่เพิ่มเติมเท่านั้น ต้องแขวนให้สูงจาก
ต่ำเรือ ไม่ต่ำกว่า ๘ ศอกคืบๆ ๑๕ ฟุต

เรือกลไฟเช่นนี้ จะใช้ โคมไฟสี่ขาของดงเล็ก
อีกดวงหนึ่งอยู่ท้ายปล่องไฟ ฤาอยู่ข้างท้ายแล้ว
กระโถงสุดท้ายเรือ สำหรับให้คนถือท้ายในเรือ
พ่วงแต่เห็นไฟ และถือท้าย เรือพ่วงได้สะดวก แต่
แสงสว่าง โคมไฟ อันเล็กนี้ อย่าให้ส่อง ไป ข้าง หน้า
ไกลเกินกว่าที่จะถางลำเรือได้

เรือใบเมื่อกำลังเดิน

มาตรา ๒๗ เรือใบเมื่อกำลังใช้ ใบเดินไปก็

ฤาเรือที่มีเรือไฟจง ให้
ใช้ โคมอย่างเรือไฟ เว้น
แต่โคมดีขาว

ฤาเรือใด ๆ ที่มีเรือไฟพ่วงจงอยู่ ถัด ก็ต้องใช้ โคม
ไฟอย่างเดียวกันกับโคมของเรือกลไฟ เมื่อกำลัง
เดินอยู่ที่กำหนดไว้ ให้ ใช้ ในมาตรา ๒๕ นั้น ยก
เว้น เสียแต่โคมไฟสี่ขา ที่กล่าว ไว้ ใน มาตรา นั้น
ห้ามไม่ให้ ไร้เลย

วิธิต้อง โคมสี่เหลี่ยมสีแดงใน
เรือกลไฟเล็ก เมื่อถูกคลื่น
ลมจัดจะตั้งฤาแขวนโคม
ไม่ได้

มาตรา ๒๘ เมื่อเรือกลไฟขนาดย่อม ถูกพายุที่
คลื่นลมจัด จะ ตั้งแขวนโคมไฟสี่เหลี่ยม และสีแดง
ข้าง ๆ ลำเรือไม่ได้ ก็ต้องเตรียม โคมสี่เหลี่ยมและสี
แดงนั้นจุดไฟวางไว้รอบที่ กัด มือให้พร้อม ที่จะหยิบ
ขึ้นใช้เมื่อใดก็ได้ ถ้าเรือดำอันนั้นเข้ามา กัด กัด

หรือเรือดำน้ำลงไปใกล้ตาดอนกต นายเรือนั้นต้อง
 ให้หีบยกโคมไฟเชื่อมสีแดง ชูขึ้นไว้กับที่สำหรับ
 วางโคมนั้น ๆ ในทันทีให้เห็นโดยชัดเจนที่สุด
 เพื่อเรือทั้งสองเมื่อเห็นไฟเขียวไฟแดงแล้วจะได้ ไม่
 โดนกัน แต่อย่าให้ ไฟเขียวส่องมาให้เห็นในข้าง
 ข้างเรือ หรือไฟแดงส่องมาให้เห็นในข้างขวาเรือ
 เปลี่ยนที่ซึ่งกันและกันได้ หรือถ้าควรเป็นได้อย่าให้
 ไฟทั้งสองส่องมาคชนข้างท้ายเกินกว่าวงกลมที่ขีด
 หรือ ๒ ปอยนคของวงกลมที่ขีด เกินกึ่งกลางดำเรือ
 นั้นได้

ถ้าจะให้ โคมไฟสีเขียวสีแดง ที่หีบยกไปมา
 ให้ใช้คดองสอดวงเรือได้ง่าย ก็ให้ทำสี่ตัวโคม
 ภายนอกเป็นสีเขียวหรือสีแดง ตามแต่สี่แก้วโคม
 นั้น ๆ จะได้สังเกตเห็นตัวโคมนั้น ๆ ได้ง่าย และ
 ให้มีไม้สำหรับบังแสงไฟนั้น ๆ ด้วยตามสมควร

เรือกลไฟเล็ก ๆ เมื่อเดิน
 ต้องใช้ โคมไฟแดงสีเขียว
 และสีขาว

มาตรา ๖๘ เรือกลไฟลำเล็ก ๆ หรือเรือ
 สติมอลอนท์ เมื่อเดินจะต้องใช้ โคมไฟสีเขียวติดตั้ง
 ไว้ข้างขวาดำเรือหนึ่งดวง และโคมไฟสีแดงตั้งไว้
 ข้างซ้ายดำเรือหนึ่งดวง และโคมไฟสีขาวอันสูงใกล้
 หนึ่งดวง แขนงไว้ข้างหัวเรือสูงจากตาคนฟ้าไม้คว่ำ
 กว่า ๓ ศอกคืบ หรือ ๖ ฟุต

เรือบรรทุกสินค้าเรือหา
ปลาทะเลเรือไม่มีประทุน
และแพไม้ เมื่อผูกอยู่
กับที่หรือกำลังเดินในเวลา

กลางคืนของจุดโคมสว่าง
ถ้าจอดอยู่กับฝั่งไม่ของจุด

เรือดำเตียงหรือเรือโป๊ะ
จ่ายถ้าเดินด้วยเครื่องจักร
ให้ไว้ โคมเหมือนเรือ
กอล์ฟ ถ้าเดินด้วยใบให้
ไว้ โคมสว่างหนึ่งดวง

โคมสำหรับเรือนำของระ
ถาวรที่ใช้ โคมในเวลาที่ยับ
การนำร่อง ถ้าไม่ได้รับ
การนำร่อง ต้องใช้ โคม
อย่างเรืออื่นที่ขนาด และ
กำลัง อย่างเดียวกัน

มาตรา ๗๐ เรือบรรทุกสินค้ากัก เรือหาปลากัก
เรือไม่มีประทุนทุก ๆ อย่างและแพไม้ กัด เมื่อทอด
ตมหรือปักหลักผูกอยู่กับที่ หรือเมื่อกำลังเดินจะ
ต้องแขวนโคมไฟสว่างดวงหนึ่งไว้ ในที่ซึ่งจะแ
เห็นได้ โดยสุดได้ แขนงไว้ตั้งแต่เวลาตกจน
ตกวันขึ้นถ้าเรือชนิดที่กล่าวมา จะจอดผูกไว้กับที่
ต้องมีนำ โคมไฟนั้นไม่ต้องมีก็ได้

มาตรา ๗๑ เรือดำเตียงหรือเรือโป๊ะจ่าย ถ้า
ใช้เครื่องจักรกักให้เดิน จะต้องยกแขวนโคม
ไฟอันสว่าง ตั้ง ตั้งแต่เวลา ตกวันตก จนวันขึ้น เช่น
เดียว กับ โคมไฟที่ กำหนดให้ ไว้ ในกำหนดไฟ
ตามกล่าวไว้ ในมาตรา ๖๕ นั้นแล้ว ถ้าเรือเหล่านี้
มีใบแล่น และไม่ใช้เครื่องจักร ให้เดิน
ก็ให้ ใช้ โคมไฟสว่างหนึ่งดวงที่ปลายเสาหน้า ให้
แสดเห็นได้รอบทุกทิศ

มาตรา ๗๒ เรือนำร่องเมื่อประจำที่ รับการ
นำร่องอย่าให้ ใช้ โคมไฟสว่าง ที่กำหนดให้เรือ
อื่น ๆ ใช้ แต่ให้เรือนำร่องทุก ๆ ลำยกโคมไฟสี
ขาวแสดไว้ เรือของราชการให้ แสดเห็นแสดสว่าง
โดยรอบทั่วรอบฟ้า เรือนำร่องนั้นต้อง ใช้ ไฟสว่าง
ฉับดวงดวงหนึ่งหรือหลายดวงก็ได้ ตามระยะเวลา
ไม่เกินกว่าคราวละ ๑๕ นาที

เมื่อเรือดำอินเดินมาใกล้เรือนำร่อง หรือเรือ
นำร่องเดินมาใกล้เรือดำอิน ก็ต้องเตรียมจุดโจมตี
ไฟลี้เชื่อมดวงไว้กับที่ข้าง ๆ เรือให้พร้อม และให้
ยกคอมไฟต์ต่างสุดของตวงนชนใจ กับที่ เป็นครึ่ง
เป็นคราว เพื่อจะได้ให้เรือที่มานั้นทราบว่าถนัด
ไปตรงทิศใด แต่ห้ามไม่ให้แสงคอมไฟลี้เชื่อมดวง
มา ข้าง ซ้ายเรือ และไม่ให้ ไฟลี้แสง ดวง มาข้าง
ขวาเรือ

อนึ่งเรือนำร่องชนิดนี้ เมื่อต้องเข้ามาชิดข้าง
เรือใหญ่ เพื่อจะให้เรือนำร่องขึ้นใบบนเรือดำใหญ่
นั้น จะใช้ คอมไฟลี้ขาวยกขึ้นด้วยมือไม้แขนไว้ที่
ยอดเสากระโดงก็ได้ และจะใช้ คอมไฟลิตวงเดี่ยว
ตามข้างหนึ่งมแกลงซ้าย ข้างหนึ่งมแกลง
แต่ไฟคอมเดี่ยวนั้นให้จุดไฟไว้พร้อม ยกขึ้นใช้ดังที่
กล่าวข้างบนไว้แทนคอมสองตวงต่างดี ตามที่กล่าวไว้
ข้างบนก็ได้

อนึ่งเรือนำร่อง เมื่อไม่ประจำที่มารับการนำ
ร่องแล้ว ต้องให้ ไซ คอมไฟลี้สว่าง เหมือนกับเรือ
ดำอินที่ขนาดจะกำลังอย่างเดียวกัน

มาตรา ๑๓ เรือดำใดเมื่อเห็นเรือดำอินถนัด
ตามมาจะทัน เห็นแต่เห็นได้
ความมาจะทัน ก็ต้องแสดงไฟลี้ขาว หรือไฟดวง
ความหนึ่งตวงขึ้นไว้ข้างท้ายเรือ ให้เรือที่ตามมานั้น

วิธีใช้ คอมไฟให้เรือที่ถนัด
ตามมาจะทันเห็นได้

เห็นได้ ไฟชวที่แสดงไว้ตามความบังคับในมาตรา ๕ นี้ คือจะให้ ใช้ โคมแขวนจุดไว้ ให้ มุมของบังแดด ไฟส่องสว่างอันไม่ขาดคงให้เห็นในมณฑล เพียง สามอนูทิก หรือ ๓๒ ปolygon ของวงเจมทิก คือ ตั้งแต่สุดท้ายเรียงถึงข้าง มาเพียงอนูทิกข้างหรือ ๒ ปolygon ของวงเจมทิกก่อนมาข้างหัวเรือ และ ต้องเป็นไฟสุกใสที่จะได้เห็นในระยะทาง อย่างน้อย ที่สุดเพียง ๕๐ เส้น หรือ ๓ ไมล์ และโคมไฟ นั้นถ้าไม่ชัดของ ก็ให้ ติดไว้ดังตำแหน่งไฟโคมแขวน โคมแดงซึ่งติดข้าง ๆ เรือทั้งสองข้างนั้น

วิธีจุดโคมไฟ สำหรับเรือ เมื่อเวลาทอดสมออยู่ตาม ขนาดเรือและขนาดเรือนั้น ให้กำหนดตามหนังสือดำ ักฎสำหรับท่าและวิธีใช้ โคมไฟในเวลาเรือติดแห่ง อย ในร่องหรือใกล้ร่องทาง เรือเดิน

มาตรา ๗๔ เรือดำไตที่โดยยาววัดได้ต่ำกว่า ๒๒ วา กิ่ง หรือ ๓๕๐ ฟิตทุกลำ เมื่อทอดสมออยู่ จะต้องมีโคมไฟสีขาวข้างหน้าเรือหนึ่งดวง แชนไว นท์ที่จะเห็นได้ชัดโดยรอบ และเห็นในระยะทาง อย่างน้อยเพียง ๕๐ เส้นหรือ ๓ ไมล์ แต่ไม่ให้ สูงจากลำเรือเกินกว่า ๓ วาหรือ ๒๐ ฟิต

ซึ่งเรือดำไตที่โดยยาววัดได้ ๒๒ วา กิ่ง หรือ ๓๕๐ ฟิตขึ้นไปเมื่อทอดอยู่ จะต้องมีไฟข้างหน้าเรือ ๓ ดวงเช่นที่กล่าวแล้ว แชนไวต์ตอนหน้าเรือไม่ต่ำกว่า ๓ วาหรือ ๒๐ ฟิต แต่สูงไม่เกินกว่า ๒ วา หรือ ๕๐ ฟิต และที่ สุดท้าย หรือ ใกล้ท้ายเรือ

ให้หมอกดวงหนึ่ง เช่นอย่างทักดาวแดงหนึ่ง แขนง
ไว้ให้ต่ำกว่าไฟที่หัวเรือไม่น้อยกว่า ๘ ศอก หรือ
๓๕ ฟุต

อนึ่งจะว่าเรือดำใตยวาท่าไรนั้น ก็ให้กำหนด
เขาขนาดยาวที่มีแจ้งอยู่ในหนังสือสำคัญสำหรับดำ
ที่จดทะเบียนของเรือดำนั้น

อนึ่งเรือดำใดที่ติดแห่งในร่อง หรือใกล้ร่อง
ทางเรือเดินต้องใช้ ไฟ ๓ ดวงหรือ ๒ ดวง เช่น
ที่ทักดาวมาข้างบนนี้ กับทั้งไฟสีแดงสองดวง ซ้อน
กันสูงกว่ากันไม่เกิน ๓ ศอกคืบ หรือ ๑๒ ฟุต และ
มีแสงพอให้เห็นได้รอบทิศ ในทางห่างไม่น้อย
กว่า ๘๐ เส้น หรือ ๒ ไมล์

วิธีฉายไฟสว่างและทำ
เสียงระเบิดบอกเรือดำอื่น
เพิ่มวิธีจุด โคม

มาตรา ๗๕ เรือทุกลำ ครั้นได้ ใช้ โคมไฟ
สว่างตามที่กำหนดให้ ใช้ ในข้อบังคับ เหล่านี้แล้ว
ถ้ายังมีเหตุจำเป็นต้องทำสำคัญเตือนเรือดำอื่น จะ
แสดงไฟสว่างเพิ่มเข้ามากับไฟอื่นนั้นก็ได้ หรือ
ทำเสียงระเบิดขึ้นเป็นสัญญาณอย่างใดก็ได้ แต่อย่า
ให้เป็นเสียงที่จะส่งเกิดผิดไป ให้คิดว่าเป็นเสียง
สัญญาณบอกความอับจนได้

เสียงสัญญาต่าง ๆ ที่จะใช้เมื่อมีหมอก หรือเหตุในเรือ

อธิบายเสียงสัญญาต่าง ๆ
ที่เรือกลไฟและเรือใบจะ
ใช้เมื่อเวลามีหมอก

มาตรา ๗๖ เสียงสัญญาต่าง ๆ ที่กำหนด
ให้ ใช้ตามความในมาตรานี้ สำหรับเรือเดินจะให้
ทำเสียงนั้น คืออย่างที ๑ เรือกลไฟให้ตีคนเบ้า
หวัดหรือแตรไซเรน อย่างที่ ๒ เรือใบและเรือพลัง
ให้เป่าแตรเขามือมีหมอก ตามความในข้อนี้ คำ
ที่ว่า "เสียงยาว" นั้น ก็ให้เข้าใจว่าเสียงเมื่อนาน
เวลาหนึ่งครั้งหนึ่งไม่ต่ำกว่า ๔ วินาที และไม่
เกินกว่า ๖ วินาที

เรือกลไฟทุก ๆ ลำ จะต้องมีหวัดหรือแตร
ไซเรนเป่าโดยตีคนให้ดัง หรือโดยของอื่นที่แทน
ตีคน ดังคิดไว้ ไม่ให้ มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดขัดขวางกัน
เสียงนั้นได้ และต้องมีแตรเขาให้เป่าเสียงดังโดยใช้
เครื่องจักรเรือ และต้องมีระฆังตีเสียงดังพร้อมกัน
การด้วย และเรือใบทุกลำต้องมีน้ำหนัก ๓๓๖ ปอนด์
หรือ ๓๐ ตันขึ้นไป ต้องมีแตรเขาและระฆังเช่นอย่าง
นั้นด้วย

เมื่อเวลาหมอกมีฝนหรือพายุที่ ฝนตกมาก
จะเป็นกลางวงกติก หรือกลางคั่นกติก เสียงสัญญา
ที่กล่าวแต่คงไว้ ในข้อนี้ จะต้องใช้ตามวิธีที่จะ
แจ้งต่อไปนี้ คือ

เรือกลไฟกำลังเดินต้องเป่า
หัวดีเป็นครึ่งเป็นคราว

(๑) เรือกลไฟกำลังเดินอยู่ จะต้องเป่าหัวดี
เป็นครึ่งเป็นคราว เป่าเสียงยาวเว้นระยะห่างกัน
อย่าให้เกินกว่า ๒ นาที

เรือกลไฟกำลังเดินแต่หยุด
แล้วต้องเป่าหัวดีเป็น
คราว ๆ

(๒) เรือกลไฟกำลังเดินไปแล้วหยุดแล้ว และ
ยังไม่ได้เดินเดินอีก จะต้องเป่าหัวดีเป็นคราว ๆ
เป่าเสียงยาวสองหน หนหนึ่งห่างกัน ๑ วินาที แล้ว
เว้นระยะหยุด ๒ นาที แล้วจึงเป่าอย่างนี้อีก

วิธีเป่าแตรเขาในเรือใบ
เมื่อเดินก้าว

(๓) เรือใบกำลังเดินอยู่ เมื่อเดินก้าวไป
ข้างหน้ามีอ จะต้องเป่าแตรเขาเป็นคราว ๆ คราว
หนึ่งห่างกันนานไม่เกินกว่าหนึ่งนาที และเมื่อเดิน
ก้าวข้างซ้ายมือ จะต้องเป่าแตรเขาสองหนติดกัน
และเมื่อเดินตรงตามดมิให้เป่าสามครั้งติดกัน

เรือที่ทอดออยู่ ต้องตีระฆัง

(๔) เรือดำโตทุกดำเมื่อทอดออยู่ จะต้อง
ตีระฆังเรือ ๆ ที่ละนานประมาณ ๕ วินาทีเป็น
คราว ๆ คราวหนึ่งห่างกันไม่เกินกว่า ๑ นาที

เรือทอดออยู่ในทะเลเกิดทาง
เรือเดิน ถ้าเรือกลไฟให้ตี
ระฆัง ถ้าเรือใบให้เป่าแตร
เขา และตีระฆัง

(๕) เรือดำโตทุกดำเมื่อทอดออยู่ในทะเล
ซึ่งไม่เป็นที่สำหรับทอดอ และเมื่อเป็นตำบลกิด
ดวงทางเรือเดินไปมา ถ้าเป็นเรือกลไฟจะต้องตี
ระฆังอย่างนาน ๆ สองหน ห่างกันไม่นานกว่า ๒
นาที หรือถ้าเป็นเรือใบก็ให้เป่าแตรเขาสองหน
ครั้งหนึ่งห่างกันไม่นานกว่า ๑ นาที แล้วให้ตีระฆัง
ติดไปด้วย

วิธีเป่าหวัดในเรือ ที่สูงเรือ (๖) เรือดำไตทุกดำ เมื่อสูงเรือพ่วงไม้ให้
 และในเรือที่พ่วง ใช้สัญญาณ ที่กำหนดให้ ใช้ ในข้อ ๓ และข้อ ๓
 ในมาตราอื่น แต่จะต้องเป่าเสียงหวัดสามหนตามกัน
 คือเสียงหวัดยาว ๓ เสียง กับเสียงสั้น ๆ สองเสียง
 ติดกันเป็นคราว ๆ คราวหนึ่งให้ห่างกันไม่น้อย
 เกินกว่า ๒ นาที

อนึ่งเรือที่ต้องพ่วงสูงไปนั้น จะเป่าเสียงอย่างนี้
 ก็ได้ แต่ห้ามไม่ให้สัญญาณอย่างอื่น

เรือที่จะเดินหรือจอดเรือดำอื่น (๗) เรือดำไตกำลังเดินอยู่ แต่ไม่สามารถ
 ไปได้ เมื่อได้ยินเสียงหวัด จะหยุดทางให้พ้นเรือ อีกดำหนึ่งที่เดินเข้ามาจะเดิน
 ให้เบาคอม ถ้าเป็นเรือที่ กันเพราะบังคับเรือไม่ได้ หรือเพราะถือท้ายให้ ไป
 หนักต่ำกว่า ๓๓๖ หาบต้อง ตามความบังคับในพระราชบัญญัตินี้ไม่ได้ เมื่อได้
 ทำเสียงสัญญาณอย่างอื่น ยินเสียงเป่าหวัดของเรือที่เดินเข้ามานั้น ก็จะต้อง
 เป่าเสียงตอบ เป็นเสียงยาวครึ่งหนึ่ง และสั้น ๆ
 ต้องครึ่งติดกัน

อนึ่งเรือใบและเรือที่มีน้ำหนักน้อยกว่า ๓๓๖ หาบ
 หรือ ๒๐ ตัน ไม่จำเป็นต้องทำเสียงสัญญาณที่กล่าว
 มาข้างบนนี้ก็ได้ แต่ไม่ทำเสียงสัญญาณดังกล่าวมา ก็
 ต้อง ทำเสียง สัญญาณ อย่างอื่นพอสมกับการ เป็น
 คราว ๆ ห่างกันไม่เกินกว่าครึ่งละ ๓ นาทีก็ได้

ให้เดินเรือแต่เช้า ๆ เมื่อเวลามีหมอก

เรือเดินเมื่อเวลาที่มีหมอกของ มาตรา ๗๗ เรือทุกลำ เมื่อเวลาที่มีหมอก ค่อย ๆ เดิน และถ้าได้ ยิน หรือมีคลื่นหรือพายุหึ่นตกมาก จะต้องค่อย ๆ เดี๋ยวสำคัญขงเรือดำอื่น เดินแต่พอควรระวังการต่าง ๆ ให้สัมพันธ์กับเหตุที่มีที่ อยู่ข้างหน้า ค่อยเดินค่อย ๆ เป็นชั้น ๆ กว่าจะพ้นอันตราย

เรือกลไฟทุกลำ เมื่อได้ ยินเสียงสำคัญบอก หมอกของเรืออีกลำหนึ่ง อยู่ก่อนไปข้างหน้าเรือ ตน แต่ไม่รู้ว่าจะอยู่ตำบลใด ก็ควรระวังหยุด เครื่องจักรกลไฟให้เดินค่อย ๆ ช้าสุดแต่จะเดินไป ได้ ให้ระวังเหตุโดนกันกว่าจะพ้นอันตรายไปแล้ว

ข้อบังคับการถือท้ายเรือแฉะเดิน ใน

ในทะเล

ทางเรือใบหักกันเมื่อเดิน ส่วนกัน

มาตรา ๗๘ เมื่อเรือใบสองลำเดินตรงเข้าใกล้ จะสวนกันเป็นที่น่ากลัวจะโดน ก็ให้เรือดำหนึ่ง หักก ทางของเรืออีกดำหนึ่ง ดังเช่นจะกล่าวต่อไปนี้ คือ

ดำเดินตามลมค้ำของหักก้ำที่ เดินขวางลม

(๑) เรือดำใด ซึ่งเดินไปตามลมจะต้อง หักกทางของเรือดำอื่น ซึ่งเดินขวางลมอยู่

ดำเดินขวางลมอยู่ ช้างซ้าย ค้ำของหักก้ำที่เดินขวางลม อยู่ ข้างขวา

(๒) เรือดำใดซึ่งเดินขวางลมอยู่ ช้างซ้ายมือ จะต้องหักกทางของเรือ ดำอื่นซึ่ง เดิน ขวาง ลมอยู่ ข้าง ขวามือ

แต่่นตามตมด้วยกัน ถ้าที่ตม (๓) เมื่อเรือทั้งสองแต่่นตามตม ๗ พัดมา พัดมาข้างซ้ายของหลัก ถัดข้างเรือกัน เรือที่มีตมพัดมาข้างซ้ายมือ จะต้อง หลีกทางของเรือลำอื่นน

แต่่นตามตมด้วยกัน ถ้าที่ชัย (๔) เมื่อเรือทั้งสองแต่่นตามตม ตมพัด ทัศนตมของหลัก มาถูกข้างเดียวกัน เรือที่อยู่ข้างตมตมจะต้องหลีก ทางเรือข้างปลายตม

ถ้าที่ตมพัดตั้งท้ายต้องหลัก (๕) เรือถ้าใดที่ตมพัดตั้งท้าย จะต้องหลีก ลำอื่น ทางของเรือลำอื่น

ทางเรือกลไฟหลักกัน มาตรา ๗๘ เมื่อเรือ กลไฟ ของแต่่นตรง หรือเกือบตรงมาจะส่วนกัน เป็นที่นำกตัวจะโดน กไฟเรือทั้งสองแต่่นนั้น ถือท่ายตั้งไปข้างขวามือ ของตนทั้งค้ เพื่อว่าเรือจะได้หลีกพ้นไปข้างซ้ายมือ ซึ่งกันแะะกัน

อนึ่งความชอน ไซ้ ได้แต่เมื่อเวลาเรือสองแต่่นตรงหรือเกือบตรงมาจะส่วนกัน ซึ่งเป็นที่นำกตัว จะโดนกันเข้า แต่ไม่ได้ ไซ้ ในกาเรือสองแต่่น เมื่อ แต่่นตรงมาจะส่วนกันตามปรกติ จะควรหลีกให้พ้น กันไปได้

ควรวทจะเชคความบงคับชอน จำเพาะแต่เมื่อ เรือสองแต่่นตรง หรือเกือบตรงเข้ามา คือไซ้ ได้เมื่อกลางวัน เรือลำหนึ่งแต่เห็นเสากระโดงเรือ

ถ้าหนึ่งตรง หรือเกือบตรงกันกับเสากระโตงเรือ
 ของคน และกลางคืนใช้ไฟ ในคราวที่เรือทั้งสอง
 ถ้าจะแฉเห็นโคมไฟข้าง ๆ เรือทั้งสองดวง ซึ่งกัน
 และกันได้ ความบังค้มชอนไม่ได้ ใช้ในเวลา
 กลางวัน เมื่อเรือดำอื่น กำลังเดินข้ามขวางเรือของ
 คน หรือ ใน เวลา กลางคืน ในคราวที่ โคมไฟ
 สี่ดวง ของ เรือดำอื่นตรงกันกับโคมไฟสี่ดวง

ความบังค้มชอน ไม่ได้ ใช้ ในเวลากลางคืน
 เมื่อเรือดำหนึ่งแฉเห็นเรือดำหนึ่งตรงหน้า แฉนคัต
 ทางเรือของคน หรือในเวลากลางคืน คราวที่โคม
 ไฟแดงเรือของคนตรงกันข้าม กับโคมสี่ดวงของ
 เรือดำหนึ่ง หรือในเวลาเมื่อโคมสี่เขียวเรือดำหนึ่ง
 ตรงกันข้ามกับโคมเขียวของเรือดำหนึ่ง หรือใน
 เวลาเมื่อได้แฉเห็นโคมแดง และไม่เห็นโคมเขียว
 หรือแฉเห็นโคมเขียว ไม่เห็นโคมแดงข้างหน้าเรือ
 หรือใน เวลาเมื่อเห็นทั้งโคมเขียวโคมแดง โนทิศ
 ใด ๆ เจ้นเสียแฉเห็นข้างหน้าเรือคน

เรือไฟเมื่อแฉนคัตทางกันคือ
 หลังกดำที่อยู่ขวามือ

มาตรา ๘๐ เมื่อเรือไฟสองดำ แฉนคัตทาง
 กันแฉกัน ซึ่งน่ากตจะมอันตรายโดนกัน เรือ
 ดำใดที่มีเรืออื่นอยู่ ข้างขวามือของคน จะต้อง
 หลังกทางให้เรืออื่นไป

เรือไฟกับเรือใบให้เรือไฟ มาตรา ๘๑ เมื่อเรือกลไฟลำหนึ่ง และเรือ
หัดก ใบลำหนึ่ง แล่นไปทางที่น้ำกจัดจะชนกันคราย โคน
กันก็ให้เรือกลไฟหัดกทางให้เรือใบ

ถ้าเรือดำเตียงและเรือใบแล่น มาตรา ๘๒ เรือดำเตียง และเรือกำปั่น ใบ ทั้ง
กำวโนแม่น้ำหรือในช่อง ปวงทุก ๆ อย่าง เมื่อแล่นก้าวขึ้นหรือต้องตามดำ
แคบไม่ให้ผ่านหน้าเรือไฟที่ แม่น้ำกจัด หรือตามในช่องแคบกจัด ห้ามไม่ให้เรือ
เดินอยู่ ถุกทาง และอยู่ใกล้ ดำนหน้าแล่นข้ามผ่านหน้ากำปั่นไฟดำใด ๆ เมื่อ
ฝั่งหรือช่อง กำปั่นไฟนั้นเดินอยู่ ถุกทางข้างฝั่งหรือช่อง และที่เรือ
ดำนั้นเดินแล่นฝั่งอยู่พอให้แล่นไปได้ ไม่ต้องเป็น
อันคราย

เรือที่ของหัดก ๆ ไปแถวอีก มาตรา ๘๓ ถ้าเรือต้องดำแล่นทางเดียวกัน
ลำหนึ่งให้คงแล่นไปตามทาง เมื่อเรือที่ของหัดกทาง ตามความในข้อบังคับเหล่านี้
นี้ได้หัดกพันไปแถว ก็ให้เรือดำหนึ่งนั้น คงแล่น
ตรงไปตามทาง

ไม่ให้เรือที่ของหัดกแล่น มาตรา ๘๔ เรือทุกดำ ซึ่งของหัดกทางเรือ
ผ่านหน้าดำอื่น ดำอื่นตามความในข้อบังคับเหล่านี้ ถ้าควรเป็นได้
ก็ห้ามไม่ให้แล่นข้ามขวางเรือดำอื่นไป

ถ้าเรือเข้ามาใกล้กันให้ดำที่ มาตรา ๘๕ เรือกลไฟทุกลำ ซึ่งต้องหลีกทาง
 ของหลีกทรอ ฤหยุตจักร เรือดำอื่นตามความในข้อบังคับเหล่านี้ เมื่อเดินเข้า
 ฤดอຍหลัง มาใกล้ ถ้าจำเป็นก็ต้องทรอเครื่องจักรของเรือ
 ฤหยุตฤใช้จักรทรอຍหลัง

เรือที่เดินได้มาทันกันดำได้ มาตรา ๘๖ ถึงแม้ว่า จะได้ มีความเร็วได้
 ของหลีกและระยะที่ควร ประการใด ๆ ในข้อบังคับเหล่านี้แล้วก็ตาม เรือทุก
 หลีกและถ้าดำที่ได้มาดังได้ย ดำที่เดินได้มาทันเรือดำอื่น จะต้องหลีกให้พ้นทาง
 ไม่รู้ว่าดำอื่นอยู่ทีใดแน่เรือ ของเรือที่ตนได้มาทันนั้น
 ได้ต้องหลีก

เรือทุกดำ ที่เดินติดตามใกล้เข้ามากับเรือดำ
 อื่นจะมาจากทิศใด ๆ ก็ดี ถ้าเรือได้สังเกตได้ว่า
 เรือหนึ่งนั้น อยู่ในทิศที่มากกว่าถึงอนุทิศฤดอຍของ
 ปอยนศ์ของวงเข็มทิศมาข้างท้ายถึงกลางดำเรือคือ
 ว่าเรือที่กำลังไล่ติดตามนั้น ถ้าเป็นเวลาดางคืน
 จะไม่ดำมารถเห็นโคมไฟข้าง ๆ ของเรือหนึ่งนั้น
 ดังนี้แล้ว จะต้องเรียกว่าเป็นการที่ได้มาทันแล้ว
 และภายหลังจะเปลี่ยนแปลงทางทิศเดินของเรือต้อง
 ดำนี้ ประการใด ๆ ก็ดี จะทำให้พ้นจาก
 ข้อที่เรือได้มาทันนั้นเป็นเรือตัดทางของเรือดำอื่นที่

เห็นตามความชอบบังคับเหล่านั้นไม่ได้ หรือจะทำ
ให้เร็วได้ พ้นจากความจำเป็นที่จะต้องหยุดทาง
ของเรือด่วนเหล่านั้นไม่ได้ จนกว่าเรือได้จะเดินพ้น
เรือหนีไปโดยดีแล้ว

เรือที่เดินได้มาจะทันเรือดำอื่น ซึ่งในเคา
กตางวันไม่จำเป็นที่จะรู้ได้แม้ว่า เรือด่วนอยู่ก่อน
ไปข้างหัว หรือก่อนไปข้างท้ายเรือที่เดินนั้น
ถ้ามีความสงสัยอยู่ก็ควรเข้าใจว่า เป็นอันได้มา
ทันแล้วเรือได้ต้องหยุดทางให้เรือหนีนั้น ไปให้
พ้นอันตราย

เรือไฟเดินในทางช่องแคบให้ มาตรา ๘๗ ในช่องแคบเรือจอดไฟทุกลำ เมื่อ
เดินข้างช่องทางข้างขวา เห็นว่าจะไม่มีอันตรายอันใด และเห็นว่าควรไป
ได้ ก็ต้องเดินไปข้างช่องทาง ซึ่งอยู่ข้างขวาของ
เรือนั้น

เรือด่วนมาจะสวนกันที่ มาตรา ๘๘ เมื่อเรือสองลำเดินมาจะสวน
ลำแรกจมน้ำปากน้ำเจ้า กันตำบลลำแรกจมน้ำปากน้ำเจ้าพระยา เมื่อเห็น
พระยาให้เรือที่ทวน หรือเกือบตรงกันเรือที่ทวนไฟ
น้ำหยุด หรือเรือจักร ก็ให้เรือที่ทวนน้ำหยุด
หรือเรือเครื่องจักรไว้จนกว่าเรือดำอื่นนั้น จะเดิน
พ้น เรือที่ทวนไฟไปโดยดี

เรือใบกำลังแล่นต้องหลีกเลี่ยง
เรือหาปลาแต่ไม่ให้เรือ
หาปลากัดทางเรืออื่น

มาตรา ๘๘ เรือใบกำลังแล่นจะต้องหลีกเลี่ยง
ทางของเรือใบ หรือเรือหาปลาด้วยอวนหรือ
เบ็ดตาบและใจความชอบของบริษัท ไม่ได้อนุญาตให้
เรือหาปลาที่มีอำนาจจับสัตว์ทางเรือ ที่เรืออื่น
นอกจากเรือหาปลาใช้ยู่เสมอ

ถ้ามีเหตุพิเศษเกิดขึ้นจะ
หลีกเลี่ยงให้พ้นอันตราย
ด้วยของทำผิดข้อ
บังคับก็ได้

มาตรา ๘๙ ในการประพฤติตาม และการ
เข้าใจใจความตามข้อบังคับเหล่านี้ จะต้องคิดเห็น
บนข้อสำคัญที่ดี ในการที่จะไม่ให้พ้นอันตราย
ในทางเดินเรือและไม่ให้พ้นอันตรายใดกัน และ
ถ้าในเหตุการพิเศษใด ๆ ซึ่งจะมีขึ้นที่จำเป็น
ต้องทำผิดจากข้อบังคับที่กล่าวมาแต่ฉะนี้ เพื่อจะ
ให้หลีกเลี่ยงพ้นอันตรายโดยเหตุอื่น ๆ ก็ทำได้

อธิบายเบ้าหัวดับบอก
ทางเรือเดิน

มาตรา ๙๐ เติ่งสัญญาหลีกเลี่ยงเรืออื่น คำที่
ว่าเบ้า “ เติ่งตัน ” ที่กล่าวไว้ในมาตราฉะนี้
ให้เข้าใจว่าเบ้าเติ่งหัวดับประมาณวินาทีหนึ่ง
เรือที่จะหลีกเลี่ยงนั้น เมื่อแต่เห็นซึ่งกันและกัน
เรือกลไฟกำลังที่แล่นในทางใด ๆ ที่สมควรไปใ
ความใจความ ฤตามความจำกัดทำตามข้อบังคับ
เหล่านี้ นั้น ก็ต้องขจัดแจงทางนั้น โดยสัญญาเบ้า
เติ่งหัวดับที่จะกล่าวต่อไปนี้

แม่หวัดเลี้ยงฉัน ๑ ที่ ให้เข้าใจความว่า
“จะไปข้างขวามือ”

แม่หวัดเลี้ยงฉัน ๒ ที่ ให้เข้าใจความว่า
“จะไปข้างซ้ายมือ”

แม่หวัดเลี้ยงฉัน ๓ ที่ ให้เข้าใจความว่า
“จะให้ใช้เครื่องจักร เรือยนต์ถอยหลังโดย
เต็มกำลัง”

ให้ระวังเหตุการณ์ถ้าเกิดเหตุ
โดยความตะลึงไม่มี
ฉบับนี้เทาโทษให้

มาตรา ๘๒ เรือทุก ๆ ลำ ถึงแม้ว่าจะเป
ประการใดก็ดี อย่าได้ประมาทในเหตุการณ์ ให้
คอยระวังการที่ควรจะต้องทำอยู่ เสมอ ในข้อนี้กับ
เหล่านี้ของเจ้าใจว่าไม่มีข้อใดข้อหนึ่ง ซึ่งฉบับ
เทาโทษของเรือลำหนึ่งลำใด ถ้าเจ้าของเรือ ถา
นายเรือถูกถูกเรือชน ที่จะให้พ้นจากรับผิด
ในเหตุที่เกิดขึ้น เพราะตะลึงไม่ได้ยกโคมไฟขึ้น
ไว้ ถ้าทำเฉียงสัญญาตามกำหนด ถ้าไม่ได้
ให้ระขามคอยระวังตุการ ถากการอื่นอันสมควร
ต้องทำ ตามธรรมเนียมพวกเรือ ถาตามเหตุการ
อันพิเศษประการหนึ่งประการใดในนั้นเลย

วิธีใช้สัญญาบอกฉบับจน
08/10/2566

มาตรา ๘๓ “สัญญาเวตาฉบับจน” เมื่อ
เรือดำไตถึงฉบับจนต้องการให้เรืออื่น ถากนอยู่

บนผนังมาช่วย ก็ให้ ไซ้เครื่องตีฉลุ ฉลุสด
อาหารที่จะถั่วคือไปนี้ จะให้ ไซ้พร้อมกันหรือ
ต่างหากกันก็ได้ คือ

ในเวลาดางวัน ยิงปืน อย่างที่ ๑ ให้ ยิงปืนประมาณครึ่งสะพานหนึ่ง
ไซ้ตีฉลุในสุมุดโค็ด อย่างที่ ๒ ให้ ไซ้ตีฉลุบอกอับจนมีแจงอยู่
ในสุมุดโค็ด สำหรับนานาประเทศ ซึ่งหมาย
ตัวอักษร เชนง ซี.

ธงกับตุ๊กตุ้ม อย่างที่ ๓ ให้ ไซ้ตีฉลุซึ่งแดงเห็นได้ โกล
คือธงสีเหลืองมีตุ๊กตุ้ม ฤาของกลมคล้ายตุ๊กตุ้ม
แขวนอยู่เหนือฤาใต้ธงนี้

จุดพลุฤาตุ๊กแตกอย่างที่ใช้ จุดพลุตวงไฟ ฤาตุ๊กแตก
เวลาดางคืน ตามที่ถั่วไว้ ที่ขึ้น ซึ่งเป็นของกำหนดให้ ไซ้
เวลาดางคืน

ทำให้ มีเสียงดังอย่างที่ใช้ อย่างที่ ๕ ให้ ไซ้เครื่องตีฉลุ ที่กำหนด
เวลามีหมอก ให้ ไซ้ เมื่อเวลามีหมอกทำให้ มีเสียงดังเต็มไป

ในเวลาดางคืน ยิงปืน อย่างที่ ๓ ให้ ยิงปืนประมาณครึ่งสะพานหนึ่ง
จุดไฟ อย่างที่ ๒ ให้ มีเปลวไฟบนเรือ เปนต้นว่า
ให้ คัดไฟเผาตรงหน้ามันตน ฤาบนหน้ามันอย่างหนึ่ง
อย่างใด และอื่น ๆ

จุดพุดถูกแตกทำให้มีเสียงดังอย่างที่ใช้เวลาหมอก

อย่างที่ ๓ ให้จุดพุดอกไม้ไฟ ถูกแตกเสียงดังมีประกายไฟ ดีอย่างหนึ่งอย่างใดพุดังขึ้นบนอากาศซึ่งที่ละอันระยะเวลาดำงกันหน่อยหนึ่ง

อย่างที่ ๔ ให้ใช้เครื่องสัญญาณสำหรับเวลา มีหมอกดง ทำให้ มีเสียงดังเสมอไป

ข้อบังคับว่าด้วยเรือ โตนกันสำหรับใช้ในศาลสยาม

เรือ โตนกันไม่ผลิตด้วยกันให้เป็นรพัตด้วยกัน ถ้าดำหนึ่งมีความผิดครั้งเป็นรพัตแก่ ดำที่ผิด

มาตรา ๑๔ เรือ โตนกันเป็นการเคราะห์ร้าย ถ้าเหตุการณ์ซึ่งมนุษย์ไม่สามารบบังคับได้ ถ้าเรือประชนันตรายประการใด ก็ให้ ต่างดำต่างเสียให้เป็นรพัตที่ระชาคแก่ตนเอง

ถ้า โตนกัน โดยมีความผิด ถ้าโดยความละเลยเพิกเฉยประการใด การเสียหายเพราะชนันตรายที่เกิดขึ้นนั้น ต้องรพากับเรือที่ผิด ถ้าที่ละเลยเพิกเฉยเสีย

ถ้ามีความผิดด้วยกันอย่าให้ทำชวญกันแต่ถ้าดำหนึ่งเป็นต้นเหตุแล้ว ให้ศาลตัดสิน

มาตรา ๑๕ ถ้าเรือทั้งสองดำมีความผิด ถ้าละเลยเพิกเฉยบ้าง ก็อย่าให้ เรือทั้งสองดำนั้นต้องเสียเงินค่าทำชวญกัน เพราะชนันตรายที่เกิดขึ้น

ให้ทำชวญ

ซึ่งดำหนึ่งฤตธำเป็นอินตรายนั้น ยกเว้นเสีย
แค่พยานนั้นความขึ้นมาว่า เรือดำหนึ่งเป็นต้น
เหตุให้เกิดอินตรายมากกว่าดำหนึ่ง ในการที่โดน
กัน ถ้าเป็นเช่นนั้น ก็ต้องให้ศาลอันสมควร
ตัดสินให้ เวชยานนั้นต้องเสียเงินค่าทำชวญให้แก่เรือ
ดำอื่น มากน้อยตามควร

มีความผิดด้วยกัน ให้รบัผิด
ชอบด้วยกันฝ่ายใดออกเงิน
ไปให้ เรือยกเอาแก่ฝ่าย ที่ยัง
ไม่ได้ออกเงินครั้งหนึ่ง ได้
และถ้าศาลตัดสินอย่างใด
ต้องเป็นไปตามคำตัดสิน

มาตรา ๑๖ ถ้าเรือทั้งสองดำมีความผิด ฤ
ตธำเลยเพิกเฉยด้วยกัน ก็ให้เรือทั้งสองดำรบัผิด
ชอบด้วยกัน เพราะอินตรายที่เกิดแก่เจ้าของ ฤ
ตธำแก่คนในเรือนั้น

เรือดำใด ที่ต้องออกเงินครบจำนวนราคาสิ่ง
ของที่ทำเสียหายไปด้วยกันนั้น เรือดำนั้นจะไป
ฟ้องร้องเรือดำหนึ่ง ออกเงินที่ได้ออก
ใช้ ไปหนักด้นคนมาครั้งหนึ่งก็ได้

ถ้าหากว่าคำตัดสินของศาลบังคับว่า ดำดำ
ดำต้องรบัผิดชอบเล็กน้อย ความเหตุการของคน
จำนวนเงินที่จะคืนนั้น ให้มีน้อยตามคำตัดสินนั้น

นายเรือฟ้องเรียกเงินทำชวญ
แทนผู้ที่เกี่ยวข้องได้

มาตรา ๑๗ ในการที่จะฟ้องร้องเรียกเงิน
ทำชวญนั้น นายเรือจะยื่นฟ้องต่อศาลแทนพวก
ที่มีความเกี่ยวข้องของทั้งสองได้

เงินทำขวัญต้องใหม่ก่อน
ตายหรือต้องบาดเจ็บ
ก่อนใช้การอื่น
กำหนดเวลารับคำร้อง
ขอเงินทำขวัญ

มาตรา ๘๘ เมื่อเรือโดนกัน ถ้ามีคนถึง
แก่กรรมบาดเจ็บ เงินทำขวัญที่เรียกได้ใน
กรณีจะต้องให้ ใช้ก่อนค่าทำขวัญในเหตุการณ์อื่นๆ

มาตรา ๘๙ คำร้องขอเงินทำขวัญในการเรือ
โดนกัน จะยอมรับแต่เมื่อมายื่นค้ำค่าต ภายใน
เวลากำหนดหนึ่ง ตั้งแต่วันที่เรือโดนกัน และ
ภายในเดือนหนึ่ง ตั้งแต่วันที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้
ทราบเหตุการณ์ที่โดนกันนั้น

ผู้ฟ้องขอเงินทำขวัญ
จะขายค้ำเรือที่ต้องหา
ไว้ก็ได้

มาตรา ๑๐๐ เมื่อผู้ใดมาฟ้องขอเงินทำขวัญ
ค้ำค่าในการเรือโดนกัน ถ้าผู้เกี่ยวข้องขอขายค้ำ
เรือซึ่งต้องหาว่า เป็นเหตุให้ โดนกันนั้นได้ ผู้
พิพากษาจะบังคับให้รับไปตามคำขอจนก็ได้

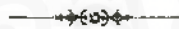
ภาคที่ ๓

ข้อบังคับสำหรับ ออกใบอนุญาต

และการใช้เรือต่าง ๆ

หมวดที่ ๑

ข้อบังคับทั่วไป

เรือตามขอมงคมนตรีของรับ
ใบอนุญาต
08/10/2566

มาตรา ๑๐๑ บรรดาเรือดำตียงที่เป็นเรือกล
ไฟ ภูเขาไฟเด็กเรือตาง และเรือกลไฟทุกลำที่
เป็นชนิดเดียวกัน และบรรดาเรือใบะจ่าย เรือ

ดำเดี่ยวเรือดำเทา เรือบรรทุกสินค้า และเรือเด็ก
ชนิดอื่น ๆ นั้น ให้รับหนังสืออนุญาต สำหรับใช้
การตามลักษณะของฉบับนี้

คำแปลที่รับใบอนุญาต

มาตรา ๓๐๒ เรือทงปวงเช่นที่กล่าวมานี้ ซึ่ง

เป็นเรือมีเจ้าของอยู่ในเขตระแวงกรุงเทพ ฯ ฤ
ที่ใช้อยู่ในแม่น้ำและลำคลอง ที่ไหลลงสู่แม่น้ำ
เจ้าพระยาในมณฑลกรุงเทพ ฯ ก็ให้เจ้าของฤ
ผู้จัดการแทนเจ้าของเรือ ขอรับใบอนุญาตว่าการ
เจ้าท่ากรุงเทพ ฯ

ถ้าเป็นเรือที่ใช้อยู่ในเขตระแวง มณฑล
หัวเมือง เมื่อรัฐบาลเห็นควรขยายให้ ใช้กฎหมาย
ภาคที่ ๓ นี้เมื่อใด ก็ให้เจ้าของหรือผู้จัดการแทน
เจ้าของเรือ ขอรับใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานอัน
สมควร ในมณฑลหัวเมืองนั้น ๆ

เจ้าพนักงานฤผู้เข้าขอใบ
อนุญาตเจ้าของต้องให้
เจ้าพนักงานมีอำนาจ
ตรวจเรือได้

มาตรา ๓๐๓ ผู้ใดเป็นคนคุมเรือ ซึ่งได้
รับใบอนุญาตแล้ว เมื่อมีเจ้าพนักงานผู้ ออกใบ
อนุญาตกัก ฤพนักงานกองตรวจเรือกัก ฤเจ้า
พนักงานเจ้าท่ากัก ฤผู้มาจางเรือจำนนกัก จะ
มาขอรับใบอนุญาตนั้น ผู้คุมเรือต้องนำใบอนุญาต
มาให้ และเจ้าพนักงานทงปวงซึ่งกล่าวไว ขาง

บทนี้ ให้ มีอำนาจที่จะลงเรือดำน้ำ ๆ ตรวจ
ดูเรือดำน้ำ ๆ ได้

เจ้าพนักงานผู้ตรวจจะไม่
ให้ ใบอนุญาตแก่เรือที่
ไม่สมควร ฎาให้แล้ว
จะเรียกคืนก็ได้ จะ
ห้ามไว้ยังไม่ไปไหน
ไว้เสียให้สมควรก่อนก็ได้

มาตรา ๓๐๔ ถ้าเจ้าพนักงานผู้ ออกใบอนุญาต
ตรวจดูเห็นว่า เรือดำน้ำใดไม่แข็งแรงพอแก่การ ฎา
ไม่สะดวกเรียบร้อยสมควรแก่การ จะไม่ให้ ใบ
อนุญาตก็ได้ ฎาเมื่อให้อนุญาตไปแล้ว เจ้าของ
เรือฎาคนคุมเรือนั้น ไม่ประพฤติฎาไม่รักษาเรือ
ตามสมควรแก่ข้อบังคับจะคืน ใบอนุญาตนั้นเสียก็ได้

ถ้าเจ้าพนักงานผู้ ออกใบอนุญาต เห็นว่า
เรือดำน้ำใดไม่ว่าชนิดใด เป็นเรือที่ไม่สมควรออก
ทะเลได้ ฎาไม่มันคงพอแก่การที่จะใช้ เดินไป
ในทางที่จะเป็นไปนั้น เจ้าพนักงานมีอำนาจห้าม
เรือนั้นไว้ และจะบังคับให้จัดการเปลี่ยนแปลง
ซ่อมแซมเสีย ให้เรียบร้อยสมควรแก่การก็ได้

ถ้าเรือที่ไม่ให้ฎาของคืน
ใบอนุญาตฎาของห้ามไว้
เจ้าของเป็นคนต่างประเทศ
จะอุทธรณ์ ต่อองคสูงสุดได้

ถ้าเรือดำน้ำ เจ้าของเป็นคน ในบังคับต่าง
ประเทศ ที่มีธงสูงสุดในกรุงสยาม ถ้าเจ้าพนักงาน
จะไม่ยอมให้ ใบอนุญาต ฎาจะคืนใบอนุญาต
ฎาจะห้ามเรือนั้นไว้ ตามลักษณะมาตรา ๓๐๔ นี้
ประการใดก็ดี เจ้าของเรือมีกรรมสิทธิ์ จะอุทธรณ์
ความที่เจ้าพนักงานบังคับเช่นนั้นต่อองคสูงสุดของตนได้

ใบอนุญาตสำหรับเรือต่าง
ประเทศ เมื่อก่อนใช้ ต้อง
ให้กงสุลลงชื่อด้วย

อนึ่งในการออกใบอนุญาตสำหรับเรือต่าง ๆ ที่
เจ้าของเป็นชนโหม่งกับต่างประเทศ ที่ลงชื่อใน
กรุงสยามนั้น เมื่อก่อนจะใช้ ใต้ ต้องให้กงสุลลงชื่อ
เป็นสำคัญในใบอนุญาตนั้นด้วย

ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้รับ
ผิดรับชอบตลอดจนผิดเรือ

มาตรา ๓๐๕ ผู้มีชื่อรับหนังสือใบอนุญาต
ต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการเดินเรือกับคนเหล่านี้ และ
ในความประพฤติผิดของตน และถูกเรือนั้นตลอด
ด้วย

เบี้ยปรับผู้ทำผิด

มาตรา ๓๐๖ ถ้าผู้ใดเดินเรือกับในภาค
ที่ ๓ หมวด ๓, ๒, ๓ และ ๔ แต่ชื่อหนังสือใดแล้ว
ต้องในระวางโทษปรับในคดีหนึ่ง เป็นเงินไม่เกิน
กว่า ๓๐๐ บาท

หมวดที่ ๒

ข้อบังคับสำหรับเรือดำเตี้ยงกลไฟ
เรือไฟเล็กเรือตาก และเรือกลไฟที่เป็น
ชนิดเดียวกัน

เรือกลไฟต่าง ๆ
ถ้าได้ ไม่มีสำคัญการตรวจ
สารเวแก้ว จึงออกใบ
อนุญาตได้ ถ้าเป็นเรือคน
ต่างประเทศอนุญาตการ

มาตรา ๓๐๗ บรรดาเรือดำเตี้ยงที่ใช้กลไฟ เรือ
ไฟเล็ก เรือตาก และเรือกลไฟที่เป็นชนิดเดียวกัน
นั้น ถ้าได้ มีหนังสือสำคัญของการตรวจสารเว
แก้วที่ผู้ชำนาญการสารเวเรือ ซึ่งรัฐบาลได้ตั้งขึ้น
สำหรับหน้าที่นั้นได้ทำไว้แล้ว ถ้าในกรุงเทพ ฯ

ตรวจสอบสำเนาของมาจาก
กงสุต ใบอนุญาตต้องทำ
ในแบบเดียวกันกับหนังสือ
สำคัญสำเนา

ให้เจ้าท่ามีอำนาจออกใบอนุญาต สำหรับเรือนั้นได้
ถ้าเป็นหัวเมือง ให้เจ้าพนักงานที่มีหน้าที่ในส่วน
นั้นออกใบอนุญาตให้ได้ (เจ้าพนักงานทั้งสอง
ตำแหน่งที่กล่าวมานี้ มีชื่อว่าเป็นผู้ ออกหนังสือ
ใบอนุญาตตามความในข้อบังคับนี้)

ถ้าเป็นเรือของคนในบังคับต่างประเทศ ที่มี
กงสุตการ ให้อนุญาตให้ตรวจสอบสำเนาเรือ นั้น ต้อง
มาจากกงสุต

ใบอนุญาตสำหรับเรือ นั้น ต้องทำในแบบเดียว
กัน หนังสือสำคัญของการตรวจสอบสำเนาเรือ

กำหนดเวลาใช้หนังสือ
อนุญาต

มาตรา ๓๐๘ หนังสือใบอนุญาตใบหนึ่งนั้น
กำหนดให้ใช้ได้ไม่เกินกว่า ๓๒ เดือน

หนังสืออนุญาตเมื่อสิ้น
กำหนดใช้แล้วให้ส่งคืน

มาตรา ๓๐๙ หนังสือใบอนุญาตทุก ๆ ใบนั้น
เมื่อสิ้นเวลาดำหนดที่ใช้ได้แล้ว ผู้ถือหนังสือนั้น
ต้องรีบส่งคืนมายังเจ้าพนักงานผู้ ออกให้

เรือที่รับใบอนุญาตแล้วต้อง
ติดชื่อที่หัวเรือ

มาตรา ๓๑๐ บรรดาเรือไฟชนิดที่กล่าวมาแล้ว
ที่รับใบอนุญาตแล้วนั้น ต้องมีชื่อเรือติดไว้ให้
ชัดที่หัวเรือทั้งสองแคม

หนังสืออนุญาตกับชื่อบังคับ
ต้องเขavnไว้ในเรือไฟที่
เป็นเรือให้เข้า

มาตรา ๓๑๑ ถ้าเป็นเรือกลไฟสำหรับให้เข้า
หนังสือใบอนุญาตกับหนังสือข้อมบังคับ ที่กล่าวใน
หมวดนี้และหมวดที่ ๓ นั้น เจ้าของเรือต้องเข้า

กรอบกระจกแขวนไว้ในเรือนั้นทุก ๆ ถ้า ในที่
แต่เห็นตะอานได้ง่าย

ต้องจากถูกขี้เรือและจำนวน มาตรา ๓๓๒ ถ้าเป็นเรือกลไฟสำหรับให้เข้า
คนโดยส่วนใด ที่หัวเรือ ต้องมีชื่อของเรือ และเลขหมายและจำนวนคนที่
อนุญาตให้ โดยส่วนเรือนั้น จากถูกไว้ ที่หัวเรือข้าง
ขวาและเชิงซ้ายมือ และจากถูกไว้ ที่ท้ายเรือด้วย
อักษรโดยยาวประมาณ ๖ นิ้ว และเลขประจำเรือ
และเลขจำวันคนโดยส่วนนั้น ให้เขียนเป็นอักษร
ไทยและฝรั่ง

จำนวนที่ซึ่งกำหนดให้ ผู้ มาตรา ๓๓๓ จำนวนที่ซึ่งกำหนดอนุญาตให้
โดยส่วนยื่นถ้ำหนึ่ง ถ้ามีของ ผู้ โดยส่วนยื่นหนึ่งใดคนหนึ่งนั้น คือตั้งแต่ ๖ ถึง
วางเท่า ๆ ที่กำหนดให้คน ๑๕ ตารางกิโลเมตร ตั้งแต่ ๕ ถึง ๓๐ ฟุตสี่เหลี่ยม ตาม
โดยส่วน ต้องตจจำนวนคน แต่เจ้าพนักงาน ผู้ ออกหนังสือใบอนุญาตจะเห็น
โดยส่วนลง ลมควร โดยเห็นแก่ลักษณะเรือนั้นเป็นเรือชนิด
อย่างใด ถ้ามีสันคาสูงของวางไว้บนที่นั้นด้วย เท่า
กับที่กำหนดให้คน ๆ หนึ่ง ยื่นหนึ่ง จะต้องหักลด
จำนวนผู้ โดยส่วนลงคนหนึ่ง จากจำนวนที่ใ
อนุญาตกำหนดให้ โดยส่วนนั้นตามกันไป

เรือเดินเวดากวางคันต้อง มาตรา ๓๓๔ บรรดาเรือชนิดที่กล่าวมานั้นทุกถ้า
ใช้ โคมสีขาวสีแดง และ เมื่อกำลังใช้จักรกลไฟเดินจะต้องมีโคมสีแดงสี่เหลี่ยม
สี่เหลี่ยมด้วย สีขาวแขวนไว้ ในที่สำหรับสันนั้น ๆ เช่นที่ใดกล่าวไว้
ในมาตรา ๒๕ นั้นแล้ว ในระหว่างเวลาตั้งแต่ควน
ตกถึงตวันขึ้น

เรือไฟเล็กจะเข้าฤกษ์ออกเดิน มาตรา ๑๑๕ บรรดาเรือชนิดที่ต่ำกว่าฉนั้น เมื่อ
 อยู่ในคลอง ฤกษ์จะออก เข้าฤกษ์ออกจากคลองก็ดี ฤกษ์เมื่อกำลังไปตามลำ
 ให้เดินช้า และเมื่อจะข้าม คลองก็ดี ฤกษ์จะไปเทียบท่าจอดก็ดี ฤกษ์แขวนข้าง
 ฟากอย่าให้ ถัดทางและไม้ เรือใหญ่ลำหนึ่งตัวใดก็ดี จะต้องค่อย ๆ ให้เดิน
 ให้เดินผ่านหน้าเรือใหญ่ ไปแต่โดยช้าไม่เร็วกว่าชั่วโมงละ ๑๖๐ เส้นฤกษ์ ๔
 น้อยกว่า ๔๕ วา และเมื่อเดินข้ามทางสำหรับเรือเดินชั้นดั่ง
 จะต้องระวังไม่ให้ ถัดขวางทางนั้น และห้ามไม่ให้
 เดินข้ามหัวเรือไฟใหญ่ แต่ภายในระยะห่างกันน้อยกว่า
 ๔๕ วา ฤกษ์ ๓๐๐ ฟิต ที่กำลังเดินชั้นฤกษ์ต้อง

ไม่ให้ รับคน โดยส่วนมาก มาตรา ๑๑๖ ห้ามไม่ให้เรือกลไฟลำหนึ่งลำ
 กว่าจำนวน ในหนึ่งสี่ โดที่มีหนึ่งสี่ใบอนุญาตแล้ว รับคนลง โดยส่วนไป
 อนุญาต มากกว่าจำนวนคน ที่ได้กำหนดแจ้งไว้ ในใบ
 อนุญาตของเรือนั้นเป็นอันขาด

เรือที่รับคนโดยส่วนมาก มาตรา ๑๑๗ เจ้าพนักงานใด ๆ ที่สำหรับ
 และมีอับเฉาน้อยเกินกำหนด ตรวจเรือของกรมเจ้าท่า มีอำนาจที่จะยึดเรือไฟ
 ฤกษ์นั้น โดตงนัก เจ้า ลำใดที่มีหนึ่งสี่อนุญาตแล้วไว้ ได้ เมื่อเห็นว่าเรือ
 พนักงานจะยึดไว้ และจะจัด นั้นบรรทุกคนตงมากเกินกว่าจำนวน ที่กำหนดให้
 การไปตามควร และห้าม รับตงได้ ฤกษ์ มีอับเฉาน้อยกว่าที่สมควรกับเรือ ฤกษ์
 ไม่ให้บรรทุกเครื่องระเบิด เห็นว่าเรือนั้น โดตงนัก และให้ แจ้งเหตุที่ทำน
 ในเวลาที่มึคน โดยส่วน มายังเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาต ๆ จึงจะจัดการ
 ไปตามสมควร

อนึ่ง ห้ามไม่ให้เรือดำน้ำ บรรทุกของระเบิด
อย่างหนึ่ง อย่างใดลงเรือพร้อมกับคนโดยสาร ถึง
จะเป็นของเล็กน้อยที่สุดก็ไม่ได้ แต่คำที่กล่าวนี้
อย่าให้ถือว่าเป็น คำห้ามผู้โดยสาร ที่จะไม่ให้
เขาขึ้นกับ กระสุน ดินดำของคน พอสัมควรสำหรับ
ไปใช้เอง

ห้ามไม่ให้ บรรทุกน้ำมันปิโตรเลียม เป็นสินค้าเวลา
ที่ผู้โดยสาร เว้นแต่เจ้าพนักงานอนุญาต
มาตรา ๑๓๘ ห้ามไม่ให้เรือดำน้ำบรรทุก
น้ำมันปิโตรเลียมเป็นสินค้า ไปพร้อมกับผู้โดยสาร
เว้นแต่เมื่อเรือซึ่งมีห้องที่จำเพาะ ในระวางห้อง
เรือเตรียมไว้สำหรับการนี้ เจ้าพนักงานออก
หนังสือใบอนุญาต จะเห็นสมควรให้ อนุญาต
จึงบรรทุกได้

เมื่อมีเหตุอันตรายขึ้นในเรือ
ให้รีบบอกแก่เจ้าพนักงาน
มาตรา ๑๓๙ อันตรายที่บังเกิดโดยไม่วาง ใน
เรือกลไฟชนิดที่กล่าวนี้ ถ้าหนึ่งตัวใดจะเป็น
อันตรายแก่ลำเรือฤกษ์แก้มอนากติ ฤกษ์แก้มอง
จักรกลไฟกติ ฤกษ์แก้ม โดยส่วนฤกษ์แก้ม อนากติ เมื่อ
มีเหตุอันตราย ผู้คุมเรือนจะตั้งรับเร่งไปแจ้ง
เหตุนี้ ๆ แก่เจ้าพนักงานผู้ ออกใบอนุญาตในทันทีได้

อัตราค่าใบอนุญาต
มาตรา ๑๔๐ อัตราค่า ชนมเนียม ใบอนุญาต
ให้เก็บตามพิสดารต่อไปนี้ คือ

เรือบรรทุกได้ ๘๕๐๐ ตันขึ้นไป
ปีหนึ่งเงิน ๓๐๐ บาท

เรือบรรทุกได้ ๓๓๖๐ ทอน ฤๅ ๒๐๐ ตันขึ้นไป
แต่ไม่น้อยกว่า ๘๕๐๐ ทอน ฤๅ ๕๐๐ ตัน มีหนึ่ง
เงิน ๙๐ บาท

เรือบรรทุกได้ ๓๖๘๐ ทอน ฤๅ ๓๐๐ ตันขึ้นไป
แต่ไม่น้อยกว่า ๓๓๖๐ ทอน ฤๅ ๒๐๐ ตัน มีหนึ่ง
เงิน ๖๐ บาท

เรือบรรทุกได้ ๘๕๐ ทอน ฤๅ ๕๐ ตันขึ้นไป
แต่ไม่น้อยกว่า ๓๖๘๐ ทอน ฤๅ ๓๐๐ ตัน มีหนึ่ง
เงิน ๕๐ บาท

เรือบรรทุกได้ ๕๒๐ ทอน ฤๅ ๒๕ ตันขึ้นไปแต่ไม่
น้อยกว่า ๘๕๐ ทอน ฤๅ ๕๐ ตัน มีหนึ่งเงิน ๕๐ บาท
เรือบรรทุกได้น้อยกว่า ๕๒๐ ทอน ฤๅ ๒๕ ตัน
มีหนึ่งเงิน ๓๐ บาท

หมวดที่ ๓

ข้อบังคับสำหรับเรือไปจ่าย
เรือดำเตียงและเรือดำเกา

ตำบลและเจ้าพนักงานที่ออก
ใบอนุญาต สำหรับเรือดำ
เตียงเรือไปจ่ายและเรือ
ดำเกา และใบอนุญาตต้อง
มีเครื่องหมาย และไม่ให้
อื่นเขาไปใช้

08/10/2566

มาตรา ๑๒๓ หนังสือใบอนุญาตสำหรับเรือ
ไปจ่ายเรือดำเตียงและเรือดำเกานั้น ถ้าเจ้าของ
เรืออยู่ในเขตราชวงกรุงฯ เจ้าท่าฤๅผู้แทน
เจ้าท่าเป็นผู้ ออกให้ ถ้าอยู่ตามหัวเมืองเจ้า
พนักงานผดุงนครในหัวเมืองนั้นเป็นผู้ ออกให้ (เจ้า
พนักงานทั้งต้องตำแหน่งที่กล่าวมานั้นชื่อว่า เป็นผู้

ออกหนังสืออนุญาตตามความในข้อบังคับ)

หนังสือใบอนุญาตทุก ๆ ฉบับนั้น จะต้องม
ีเครื่องหมายประจำ และห้ามมิให้ผู้อื่นนอกจาก
ผู้ที่ได้รับเอาไปใช้

ใบอนุญาตต้องบอกขนาด
และวางเรือและกำหนด
อายุใบอนุญาต

มาตรา ๓๒๒ หนังสือใบอนุญาตทุก ๆ ฉบับ
จะต้องบอกขนาด ยาว กว้าง ตึก และระวาง
ของเรือใบเรือใบเรือเดี่ยว ๆ
และใบอนุญาตนั้นจะใช้ได้ นับตั้งแต่วันที่ออกไป
จนครบหนึ่งเท่านั้น

ให้เขียนเครื่องหมายของเรือ
ไว้ที่หัวเรือท้ายเรือ
และไว้ที่ โคม

มาตรา ๓๒๓ เรือใบเรือใบเรือเดี่ยว ๆ
ลำเรือทุก ๆ ลำ ที่ได้รับหนังสือใบอนุญาตแล้ว
จะต้องเขียนเครื่องหมายของเรือนั้น เช่นเลขไทยและ
เลขฝรั่ง ลงไว้ที่หัวเรือทั้งสองข้าง และทท้ายเรือให้
วาดเขียนโดยชัดเจน เป็นเลขสูงยาวประมาณ ๘ นิ้ว
และห้ามมิให้ มีเครื่องหมายอื่นเขียนปะปน

เครื่องหมายเหล่านี้ห้ามมิให้ บดบัง ใดอย่างหนึ่ง
อย่างใด และเรือใบเรือใบเรือเดี่ยว ๆ
ลำเรือเช่นนี้ทุกลำ จะต้องมโคมไฟระยงเช่นที่ได้
กล่าวไว้ ในมาตรา ๓๑ นั้นแล้ว ตั้งแต่เวลาตก
จนถึงดวงขึ้น

ห้ามไม่ให้ท่าของเรือ
ปดอมและห้องต้ม

มาตรา ๓๒๕ ห้ามไม่ให้เรือใบะจ่ายเรือดำเตียง

ฤจำเภาดำใดมีห้องเรือปดอม ฤห้องหับใด ๆ
เป็นที่ของต้ม สำหรับซ่อนกำบังสินค้าตั้งของไว้
ฤซ่อนผู้คนไว้

อัตราค่าใบอนุญาต

มาตรา ๓๒๕ ให้เก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
เรือทงปวงทุกลำวางมานั้น ตามอัตราพดตบหนึ่ง
ดังต่อไปนี้ คือ

- เรือใบะจ่ายเรือดำเตียงฤเรือต้นภาชนที่ ๑
ระวางจุได้ ๖๐๐๐ ห้ามขึ้นไปให้เสียเงิน ๕๕ บาท
- เรือใบะจ่ายเรือดำเตียงฤดำเภาชนที่ ๒ ระวาง
จุหยกกว่า ๖๐๐๐ ห้าม และไม่ต่ำกว่า
๕๐๐๐ ห้าม ให้เสียเงิน ๕๕ บาท
- เรือใบะจ่ายเรือดำเตียง ฤดำเภาชนที่ ๓
ระวางจุต่ำกว่า ๕๐๐๐ ห้ามให้เสียเงิน ๓๕ บาท

หมวดที่ ๔

ข้อบังคับสำหรับเรือบรรทุกสินค้าและเรือต่าง ๆ

คำบดและเจ้าพนักงานที่ออก
ใบอนุญาต เรือบรรทุก
สินค้าและเรือต่าง ๆ และใบ
อนุญาต ต้องมีเลขหมาย
และไม่ให้ผู้อื่นเอาไปใช้

มาตรา ๓๒๖ หนังสือใบอนุญาต สำหรับเรือ
บรรทุกสินค้าและเรือเด็กทงหลายที่ใช้อยู่ในแม่น้ำลำ
คลองนั้น ถ้าเจ้าของเรืออยู่ในเขตระวางกรุงเทพฯ
เจ้าท่าจะเป็นผู้ออกให้ ถ้าอยู่คามหัวเมืองเจ้า
พนักงานผู้สมควรในเมืองนั้นเป็นผู้ออกให้ (และ

เจ้าพนักงานทั้งสองตำแหน่งที่กล่าวมานี้ มีชื่อว่าเป็นผู้ออกหนังสือใบอนุญาต ตามความในข้อบังคับนี้)

หนังสือใบอนุญาตทุกฉบับ จะต้องมียกหมายประจำ และห้ามไม่ให้ผู้อื่นเอาไปใช้ นอกจากผู้ที่ได้รับ

ใบอนุญาตต้องบอกขนาดเรือ ถ้าเป็นเรือรับคนโดยสารต้องบอกจำนวนคน ถ้าเป็นเรือรับคนโดยสารและบรรทุกสินค้าด้วยต้องบอกทั้งขนาดเรือ และจำนวนคนโดยสาร และกำหนดอายุใบอนุญาต

มาตรา ๑๒๗ หนังสือใบอนุญาต สำหรับเรือบรรทุกสินค้าทุก ๆ ฉบับ จะต้องบอกขนาด ยาว กว้าง ตึก และระวางจุของเรือ นั้น ๆ และใบอนุญาตนั้นจะใช้ได้ นับตั้งแต่วันที่ออกนั้นไปจนครบหนึ่งเท่านั้น

หนังสือใบอนุญาต สำหรับเรือคนจ้างโดยสาร จะต้องบอกจำนวนคนโดยสารมีกำหนดเท่าใด

ถ้าเรือดำตม เป็นเรือใช้บรรทุกสินค้าบ้าง และใช้รับจ้างคนโดยสารบ้าง ใบอนุญาตนั้นจะต้องบอกทั้งขนาด ยาว กว้าง ตึก และระวางจุของเรือ นั้น ทั้งจำนวนคนที่อนุญาตให้ โดยสำเนาไปในสำเนียงด้วย

ให้เขียนเครื่องหมายสำหรับเรือไว้ที่หัวเรือ และวิธีใช้ โคม

มาตรา ๑๒๘ เรือบรรทุกสินค้า และเรือที่รับจ้างทุกตัว ที่ได้ รับหนังสือใบอนุญาตแล้ว จะต้องเขียนตัวเครื่องหมายของเรือ นั้น เป็นอักษรไทยและฝรั่งตั้งไว้ ที่หัวเรือทั้งสองข้าง ให้ขาด

เขียนโดยชัดเจน เป็นรูปสี่เหลี่ยมประมาณ ๘ นิ้ว
จน ๔ นิ้วตามขนาดเรือใหญ่เล็ก ถ้าเป็นเรือรับจ้าง
คนโดยสาร ต้องเขียนเลขไทยและเลขฝรั่งบอก
อัตราจำนวนคนโดยสารไว้ ในเรือ ที่แต่เห็น
ได้ง่ายด้วย

เลขหมายเหล่านี้ ห้ามไม่ให้รับจ้างไว้ อย่าง
หนึ่งอย่างใด และเรือเช่นนี้จะต้องมีคมไฟแขวน
ขึ้นที่ใต้ก๋งไว้ ในมาตรา ๗๐ นั้นแล้ว ตั้งแต่
ศวันตกจนถึงศวันขึ้น

ห้ามไม่ให้ทำห้องเรือปลอดม
และห้องลับ

มาตรา ๓๕๘ ห้ามไม่ให้เรือดำโต มีห้องเรือ
ปลอดมทุกห้องลับใด ๆ ที่เป็นของลับ สำหรับ
ซ่อนกำบังสิ่งค่าสิ่งของฤๅซ่อนผู้คนไว้

อัตราค่าใบอนุญาต

มาตรา ๓๓๐ ให้เก็บค่าธรรมเนียมใบอนุญาต
เรือเล็กทั้งปวงตามอัตราที่หนึ่งดังต่อไปนี้

เรือชั้นที่ ๑ ระวังจุใต้ ๘๐๐ หาบขึ้นไป

เงิน ๒๕ บาท

เรือชั้นที่ ๒ ระวังจุน้อยกว่า ๘๐๐ หาบ และ
ไม่ต่ำกว่า ๔๕๐ หาบ เงิน ๒๐ บาท

เรือชั้นที่ ๓ ระวังจุน้อยกว่า ๔๕๐ หาบ และ
ไม่ต่ำกว่า ๓๐๐ หาบ เงิน ๑๕ บาท

เรือชั้นที่ ๔ ระวังจุน้อยกว่า ๓๐๐ หาบ และ
ไม่ต่ำกว่า ๕๐ หาบ เงิน ๑๐ บาท

๒๒๗

เรือชนที่ ๕ ระวังจุน้อยกว่า ๕๐ หาบ และ
ไม้ต่ำกว่า ๓๐ หาบ เงิน ๕ บาท

เรือชนที่ ๖ ระวังจุน้อยกว่า ๓๐ หาบ
เงิน ๓ บาท

อนึ่งค่าใบอนุญาตที่ใด กำหนดแล้วนั้น คิด
รวมทั้งค่าธรรมเนียมตรวจชำระเรือทุกชนิดด้วย

ภาคที่ ๔ ข้อบังคับพิเศษ

หมวดที่ ๑

ข้อบังคับสำหรับเรือ

บรรทุกของที่หนักตัวอันตราย

กำหนดสิ่งของที่จะมีอันตราย มาตรา ๑๓๓ ของที่จจะมีอันตรายนั้น เช่น น้ำกรด
ดินประสิว ๓ น้ำกรดกำถัน ๓ น้ำมันนํ้าทา ๓
น้ำเป้นซิน ๓ ดินบูน ๓ ไมซ์ดีไฟลูซีเฟอว์ ๓
กรดดินประสิวกบถิสรีน ๓ น้ำมันปิโตรเลียม ๓
เป็นต้น และสิ่งอื่น ๆ ซึ่งหากตัวจะเป็นอันตราย
แก่ชีวิต ก็เรียกว่าสิ่งอันตรายหนักตัวเกิดอันตรายขึ้น

เรือที่เขาในแม่น้ำ ภูเขา มาตรา ๑๓๒ กำกับและเรือดำใต ๆ เมื่อเข้า
ทำในอาณาเขตสยามที่ แม่น้ำภูเขาเขาทำใต ในอาณาเขตประเทศสยาม
บรรทุกบรรทุกสิ่งอย่างหนึ่งอย่างใด ที่ใด ก่อตัว
ค่าที่จะมีอันตรายของจุด มาแล้วทางคนหนักดี ภูเขาความข้างต้นอาจถึงกิด
สามที่ ๆ เจ้าท่ากำหนดให้ ถูกกำบังเรือใต ๆ ที่เตรียมจะบรรทุกสิ่งอย่างอื่น
และไม่ให้เดินไปจากที่นั้น นำกถอที่ใด กถอมาแล้วนั้น จะต้องจอดทอดสมอ
เว้นแต่ได้อนุญาต 2566 ในเขตรทำ ภูเขาในแม่น้ำตามแต่เจ้าท่าภูผู้แทน

เจ้าท้าวจะกำหนดชู้ให้จอด และเรือดำนั้นจะเลื่อน
ไปจากที่จอดนั้นไม่ได้ เว้นแต่เจ้าทำอนุญาติจึง
ไปได้

ห้ามไม่ให้ถ่ายสินค้าที่จะมี
อันตรายใน เวลา กดาง คั้น
เว้นแต่ได้อนุญาต

มาตรา ๓๓๓ ห้ามไม่ให้เรือใด ๆ ถ่ายเอา
สิ่งของสินค้าอันน่ากลัวจะเกิดอันตราย ดังที่กล่าว
มาแถวข้างคันทัน บรรทุกลงดำเนินในระหว่างเวลา
ย่ำค่ำไปจนรุ่งเฝ้าเช้าวันถัดมา เว้นเสียแต่เจ้าท้าว
หนังสืออนุญาติจึงกระทำได้

ห้ามไม่ให้ ถ่ายสินค้าที่จะมี
อันตรายเข้ามาที่ คันทัน นอก
จากที่อนุญาติไว้

มาตรา ๓๓๔ สินค้าอันน่ากลัว ที่กล่าวมา
ข้างคันทัน ห้ามไม่ให้ ถ่ายออกจากกำปั่น และเรือ
ที่บรรทุกสิ่งนั้นเข้ามาในตำบลอื่น นอกจากตำบล
ที่อนุญาติให้ ถ่ายสิ่งของชนิดนั้นเป็นอันตราย

เรือรบถ่ายสินค้าที่จะมีอน
ตรายไปตำบลอื่น ต้องชัก
ธงแดงและห้ามไม่ให้ จุดไฟ
ในเรือนั้น และห้ามไม่ให้
จอดพักที่อื่น

มาตรา ๓๓๕ เมื่อสินค้าอันน่ากลัวที่ ได้กล่าว
มาแล้ว ถ่ายออกจากดำเนินบรรทุกลงดำเนินกีด
ถูกขึ้นฝั่งไปจากตำบลหนึ่งถึงตำบลหนึ่ง โดยทางน้ำ
กีด จะต้องนำสิ่งของนั้นไป ในเรือบรรทุกทุกเรือ
ดำเดี่ยวอย่างหนึ่งอย่างใด ที่มีประทุนคาดพิงและ
ในเรือใด ๆ ที่บรรทุกสินค้าของชนิดนี้ ห้ามมิให้
จุดไฟแต่อย่างหนึ่งอย่างใด และเรือที่บรรทุกของ
ชนิดนี้ต้องชักธงแดงขึ้นเป็นสำคัญ และจะต้องรีบไป
ให้ ถึงที่กำหนดมิให้จอดพักที่อื่น ๆ นอกจากที่
กำหนดให้จอดชนสินค้าอันน่ากลัวดังนี้

เรือรบภายใต้สัญญาจะมอบ
ครายมาถึงที่กำหนดไว้แล้ว
ต้องรับขนของชน ให้เสร็จ
ถ้าไม่รับขนจนเจ้าท่าจะจ้าง
ขน เงินค่าจ้างเจ้าของ
ต้องใช้

มาตรา ๓๓๖ สินค้าขนน้ำหนักตัว ที่บรรทุกลง
กับเรือ เรือเรือดำเตียงต่าง ๆ ที่เข้ามาแล้ว เมื่อมาถึง
ท่าบังคับที่กำหนดให้ขนของเหล่านี้ขึ้น ผู้เจ้าของ
กีดขวาง ทำการแทนเจ้าของกีด จะต้องรับขนของ
เหล่านี้ขึ้นส่งไปให้เสร็จ ถ้าเห็นว่าผู้เจ้าของ
กีดขวาง ทำการแทนเจ้าของ ไม่รับขนของเหล่านี้โดย
เร็วแล้ว เจ้าท่ากีดขวางแทนเจ้าท่ามีอำนาจขนของขึ้น
ขึ้นได้ และค่าจ้างขนของเหล่านี้มากน้อยเท่าใด เจ้า
ของกีดขวาง รับสินค้าขนออกให้ทั้งสิ้น

เมื่อจะขนสินค้าจะมอบ
ครายขึ้นเรือถ่ายออกจาก
โรงที่อนุญาตไว้ เจ้าของ
กีดขวางต้องมาขยับด้วย
ถ้าทงเทียบกันด้วยจำนวน
กีดขวางหนักของขึ้น เจ้าของ
กับเจ้าพนักงานผู้กำกับโรง
นั้นต้องตกลงกันในเวลานั้น
แล้ว ให้แจ้งความแก่เจ้าท่า

มาตรา ๓๓๗ เมื่อสินค้าขนน้ำหนักตัว ที่กีดขวาง
มาแล้วจะขนขึ้น เรือถ่ายออกจากโรงที่อนุญาต
ให้เอาสิ่งของขึ้นไว้ กีด ผู้เจ้าของกีดขวาง
ของจะต้องมาขยับประจำที่นั้นด้วย ถ้าใช้ผู้รับผิดชอบ
แต่รับชอบมาขยับแทนก็ได้ ถ้าไม่เกิดการทงเทียบ
กันนั้นด้วยจำนวน กีดหนักถึงของเหล่านี้ที่ถ่าย
ออกไป กีดที่รับขนโรงนั้นมากน้อยเท่าใดก็ได้ ก็ให้
ผู้เจ้าของ กีดขวางรับชอบแทนเจ้าของกับเจ้า
พนักงานผู้กำกับโรงนั้น จะต้องยอมตกลงกัน
อย่างหนึ่งอย่างใดในเวลานั้น และเจ้าพนักงานผู้
กำกับโรงนั้น ถ้าเห็นควรว่าจะตกลงกันอย่างใด
ก็ให้นำความไปแจ้งแก่เจ้าท่าด้วย

เบียปรับผู้ทำผิดในหมวดที่ ๑ มาตรา ๓๓๘ ถ้าผู้ใดกระทำผิด ฤ็ชดช้ช้
ไม่ยอมทำตามความบังคับ ในหมวดนี้ประการใดๆ
ต้อง ในระหว่างโทษปรับคดีหนึ่ง เป็นเงินไม่เกิน
กว่า ๕๐๐ บาท ฤ็จึงคุกไว้คราวหนึ่งไม่เกิน
กว่า ๖ เดือน

หมวดที่ ๒

ข้อบังคับสำหรับเรือบรรทุกน้ำมัน

ปิดโตรเทียมในระวาง

อธิบายคำนำมนปิดโตรเทียม มาตรา ๓๓๘ ในกฎหมายและข้อบังคับเหล่านี้
และคำที่กำกับกันเป็นถึง คำที่นำมนปิดโตรเทียมในตั้งระวางในเรือนี้ ให้
เขาใจความว่า นำมนปิดโตรเทียมที่ตามตะเกียง
ก๊ดี และนำมนอย่างอื่น ๆ ทุกอย่าง ที่ทำมา
จากปิดโตรเทียมก๊ดี ยกเว้นแต่ที่นำมนที่หยอด
เครื่องจักรกลไก นำมนปิดโตรเทียมซึ่งบรรทุก
ลงระวางกำบนและเรือใด ๆ ประจุถึงหนักอันใหญ่
ก๊ดี ฤ็บรรทุกลงในห้องท้องเรือก๊ดี ฤ็ไว้ใน
ภาชนะอันใหญ่อย่างหนึ่งอย่างใด ซึ่งมีกำลัง
จุ่น้ำมันตั้งแต่ ๘๐๐ กะตันขึ้นไปก๊ดี และคำที่เรียกว่า
กำบนกันเป็นตงหนักให้เขาใจความว่า กำบนดำโด

ที่บรรทุกน้ำมันปัดโตรเดียม ลงในถังใหญ่ของ
กำปั่นนั้น ถุกำปั่น ถูเรือใด ๆ ที่จัดเตรียมห้อง
ในท้องกำปั่นไว้ สัมกับการบรรทุกน้ำมันปัดโตร
เดียมลงได้

วิธีชักลงในเวลากลางวัน
และจุดโคมในเวลากลาง
คืนเป็นเครื่องหมายในเรือ
ที่บรรทุก ถูจะรับบรรทุก
น้ำมันปัดโตรเดียมในประ
เทศสยาม เว้นแต่เรือที่ถ่าย
น้ำมัน ปัดโตรเดียมออก
หมดแล้วเจ้าท่าจะอนุญาต
ให้เลิกเครื่องหมายนั้น

มาตรา ๑๕๐ กำปั่นนั้นเป็นถึงทุก ๆ ลำ ที่
บรรทุกน้ำมันปัดโตรเดียมในระวางเรือ เมื่อจะมา
ในอาณาเขตประเทศสยาม และกำปั่นทุก ๆ
ลำ ที่เตรียมหมายจะบรรทุกน้ำมันปัดโตรเดียม
ลงจากโรง ที่อนุญาตให้เก็บน้ำมันปัดโตรเดียม
ไว้ กัด กำปั่นนั้น ๆ จะต้องชักธงสีแดงขึ้นไว้ ที่
ยอดเสากระโสตข้างหน้าเรือ และที่ยอดเสากระ
โสตกลางก็ให้ชักธงอีกธงหนึ่ง มีแป้นอักษร ตี.
เอช. อี. ในส้มุดโค๊ด แบบซึ่งอนุญาตให้ ใช้
ทั่วทุกประเทศ (ใจความว่า "น้ำมันปัดโตร
เดียม") และธงเหล่านี้จะต้องชักขึ้นไว้ตลอด
เวลากลางวันทุก ๆ วัน เต็มไป กว่าน้ำมันปัด
โตรเดียมจะถ่ายออกหมด ถูจุดตลอดเวลาที่กำปั่น
นั้นยังอยู่ ในอาณาเขตประเทศสยาม และกำ
ปั่นนั้นเวลากลางคืนตลอดเวลาที่เข้ามา จะต้องชัก
โคมสีแดง ๒ ดวง ขึ้นเรียงक्रमในทิศที่จะเห็นได้
โดยชัดเจน สังกว่าคาดฟ้าขึ้นไป ไม่ต่ำกว่า ๑๖
呎 ๒๐ ฟุต ยกเว้นแต่กำปั่นลำใดที่เจ้าท่าได้ตรวจ

ศุการ เห็นว่ากำนันดำเนินได้ ถ้ายำนันปิดโครเดียม
ออกหมด และด่างชำระเปิดเผยแพร่ของกรมเข้าได้
โดยเรียบร้อย ไม่มีทางที่จะเป็นอันตรายต่อไปได้
เจ้าทำจึงจะขอมอบอนุญาต ให้ยุบเด็กหมายของลำ
คัญ ที่ว่ามานั้นก็ได้

เรือบรรทุกน้ำมันปิดโคร
เดียมเข้ามาในเขตท่าฤ
แม่น้ำฝ่ายซ้ายของจอตท่า
ที่อนุญาตไว้ เมื่อจอตแล้ว
ไม่ให้เดินไปที่อื่น เว้นแต่
ได้ อนุญาต

มาตรา ๑๕๓ กำนันเป็นถึงทุก ๆ ลำ ที่
บรรทุกน้ำมันปิดโครเดียมในระหว่างเรือ เมื่อเข้า
มาในเขตท่าฤในแม่น้ำแห่งประเทศสยาม ก็จ
จะต้องไปจอตที่ท่าเรือซึ่งอนุญาต ให้เขาน้ำมันปิด
โครเดียมขึ้นได้ และเมื่อจอตถึงที่แล้ว ก็ห้ามไม่
ให้เดินไปจากที่นั้น ยกเว้นเสียแต่เจ้าทำอนุญาต
ให้ ไปจึงไปได้

เมื่อเปิดฝาดังน้ำมันปิดโคร
เดียมห้ามไม่ให้ มีไฟในเรือ
นั้น ฤในที่ใดก็เคยงและ
ห้ามไม่ให้ สูบยาและถือไม้
ขีดไฟเว้นแต่ไฟที่ใช้ ใน
ครัวไฟและเครื่องจักร

มาตรา ๑๕๒ เวลาที่กำนันดำหนึ่งดำใด ซึ่ง
บรรทุกน้ำมันปิดโครเดียมในท้องระหว่างเรือยังทอด
จอตอยู่ในเขตท่าฤในเขตท่า ฤในแม่น้ำแห่ง
ประเทศสยาม ก็ห้ามไม่ให้ เรือดำหนึ่งมีไฟในกำน
ฤในที่ใดก็เคยงกำนันนั้น ตลอดจนเวลาที่เปิดฝาดัง
น้ำมันปิดโครเดียมขึ้นฤับตงก็ ฤยังเปิดฝ
ปากระวางเรือยกก็ เว้นไว้แต่ไฟของไฟหัว และห้าม
ไม่ให้ หนึ่ง ใดสูบยา ฤถือไม้ ขีดไฟในเรือ
ดำนั้นเป็นอันตราย แต่ขอบังคับไม่ได้ ห้ามที่ใช้
ในครัว และที่ใช้ เครื่องจักรสำหรับเรือกำน
และสำหรับถ่ายน้ำมันปิดโครเดียมบน

เรือบรรทุกน้ำมันปิโตร
เดียมเข้ามาในเขตท่าฤ
แม่ข่ายสยามแตรเมื่อ
ถ่ายขนนายเรือต้องบอก
เจ้าพนักงาน

มาตรา ๑๔๓ เรือกำปั่นทุก ๆ ลำ ที่บรรทุก
น้ำมันปิโตรเดียมในท้องระวางเรือ ซึ่งเข้ามา
ในเขตท่าฤแม่ข่ายแห่งประเทศสยาม นายเรือต้อง
ไปแจ้งความแก่เจ้าพนักงานให้ทราบทั่ว เรือเข้ามา
แล้ว แตรก่อนหน้าจะถ่ายเอาสินค้า สิ่งหนึ่งสิ่งใด
ในเรือขึ้นก็ต้องมีหนังสือไปแจ้งความแก่เจ้าท่าว่า

(๑) กำปั่นลำนั้น บรรทุกน้ำมันปิโตรเดียม
มาหนักหรือเท่าใด

(๒) ถึงน้ำมัน ฤของระวางกำปั่นที่บรรทุก
น้ำมันปิโตรเดียมเข้ามานั้น มีกี่ตงกี่หอง

(๓) น้ำมันปิโตรเดียมที่บรรทุกมานั้น เป็น
น้ำมันชนิดใดอย่างไร และมีหนังสือสำคัญอย่างใด
อย่างหนึ่ง คุณน้ำมันปิโตรเดียมเหล่านั้น มา
จาก เมือง ท่าเดิมฤ เมืองที่กำปั่นแตรมานั้นประการ
ใด แตรน้ำมันปิโตรเดียมที่บรรทุกมานั้น กี่ตงกี่
ความร่อนของปรอดจึงมีไอน้ำมัน ที่จะให้ คิด
ไฟซไฟ

เมื่อนายเรือแจ้งความแล้ว
เจ้าท่าจึงจะอนุญาตให้ ไป
ถึงท่าได้

มาตรา ๑๔๔ เมื่อนายเรือมีหนังสือ ไปแจ้ง
ความแก่เจ้าท่าตามขอความที่ความนั้นแล้ว เจ้าท่า
จึงจะให้อนุญาตกำปั่นเหล่านั้นเขาไปถึงท่า ที่จะถ่าย
ขนเอาน้ำมันปิโตรเดียมขึ้นขึ้นได้ ตามขอบังคับ
ที่จะได้ กล่าวคือดังนี้

08/10/2566

วิธีขนานนามขนจากเรือ
และจากโรงที่อนุญาต

มาตรา ๑๕๕ กิจการการถ่ายขนน้ำมันปิโตร
เลียมขนจากโรงกำปั่นบรรทุกเข้ามากัด และที่รับ
น้ำมันปิโตรเลียมลงจากโรง ซึ่งอนุญาตให้เก็บ
น้ำมันนั้นไว้ กัดจะต้องใช้ท่อยาง คัดกับท่อยัดด้วย
เหล็กเหนียวยอมให้เบ็ดถ่ายไปเอะรับมาได้ คงแะ
ควนขนจนควนตกแถวให้ ใช้เครื่องสูบน้ำมันปิโตร
เลียมนั้นไปลงไว้ ในถังสำหรับเก็บน้ำมัน เมื่ถ่าย
น้ำมันปิโตรเลียมขนจากโรงกำปั่นบรรทุก
น้ำมันลงสู่เรือจกัด ทอนนศของเตลางนามน ให้หมด
ในทันที ถ้าถึงเวลาควนตกกำหนดให้ หยุดการ
ถ่ายน้ำมัน ถ้ากำปั่นงานหนึ่งไม่สิ้นการถ่ายน้ำมัน
ขึ้นฤารมตง กัดต้องมีเครื่องสำหรับเบ็ดทอนามน
อย่างหนึ่งอย่างใด ที่จะไม่ให้ น้ำมันหยงเหล็ดออย
ไหลออกจากท่อนั้นได้

ห้ามไม่ให้เทน้ำมันปิโตร
เลียมลงในแม่น้ำ

มาตรา ๑๕๖ น้ำมันปิโตรเลียมที่ขงเหล็ดออย
ในกำปั่นดำไต ๆ บาง ฤาน้ำมันที่เจ็ดปนน้ำใน
เรือกำปั่นกัด ฤาน้ำมันที่ในถังใหญ่ซึ่งเก็บไว้ บน
บกหนกัด ก็ห้ามไม่ให้ ทงเทลงนแม่น้ำ ฤาใน
เขตรทำนนเปณธนิชาต

เรือที่จะขนน้ำมันปิโตร
เลียมขึ้นฤารมตงจากโรง

มาตรา ๑๕๗ เรือกำปั่นดำไต ๆ ซึ่งบรรทุก
น้ำมันปิโตรเลียมมาในหองระวางเรือ จะถ่าย

08/10/2566

ให้ชนแต่คราวละดำ และ
ไม่ให้จอดเทียบกันเวลา
ถ่ายน้ำมันอยู่

น้ำมันชนถูารับตงจากโรงแต่อย่างใดอย่างหนึ่ง ก้ให้
ถ่ายชนถูารับตงแต่ทีละดำ และกำจัดถ่ายชนถูา
รับตงอยู่นั้น ห้ามไม่ให้เรือกำปั่นและเรือลำเภา
อย่างใด ๆ มาจอดเทียบที่ท่าเรือจอดนั้น ถูาข้าง
เรือดำนั้นเป็นอันตราย

ห้ามไม่ให้เรือที่บรรทุกน้ำ
มันปีโตรเดียมถูาทันชน
แล้วใหม่ ๆ เดือนถอย
ไปจากที่อนุญาตไว้ เว้น
แต่ได้ รับอนุญาตเจ้าท่า

มาตรา ๓๘๘ ห้ามไม่ให้เรือกำปั่นลำใด ๆ ที่
บรรทุกน้ำมันปีโตรเดียมในท้องระวางเรือกัถ ถูา
กำปั่นที่พึ่งถ่ายชนน้ำมันชนใหม่ ๆ กัถ เดือนถอย
ไปจากที่ ๆ จอดชนน้ำมันไปมาอยู่นั้น เว้นไว้
แต่เจ้าท่าอนุญาตให้ ไปจึงไปได้ เมื่อเจ้าท่าเห็น
เห็นว่า กำปั่นที่บรรทกน้ำมันปีโตรเดียมมาในท้อง
ระวางเรือและในถ้ง ได้ชนน้ำมันจนหมดถ้ง
ห้องในกำปั่นที่บรรทกน้ำมันนั้น ได้เปิดฝายออก
ต่างชำระหมดจต จนดมเข้าได้ ดแล้ว เจ้าท่า
ก็จระยอมให้เดือนถอยไปจอดที่ตำบลอื่น ๆ ได้ สุด
แต่เจ้าท่าจะอนุญาตให้ ไป

ข้อบังคับเหล่านี้ ให้ ใช้
ตลอดถ้งเรือที่บรรทกถูา
ที่เก็บถ้งน้ำ

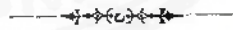
มาตรา ๓๘๙ กฎหมายและข้อบังคับที่ใดกล่าว
มาถ่วงนั้น เพื่อจะได้นำบังคับเรือกำปั่น ซึ่งบรรทก
ถ้งน้ำมากถ่วงไปมาทางน้ำ ถูาชนไปมาทางบกกัถ
และการเก็บถ้งน้ำมากถ่วงนั้นไว้ กบที่กัถ การที่
กำปั่นถูาเรือดำถ่วงถูาเรือใด ๆ ที่บรรทกแล้ว ถูา

เตรียมการจะบรรทุกสินค้าขึ้นน้ำถ่วงตัก ใน
เขตรทางน้ำประเทศสยาม ก็จะให้ ใช้กฎหมาย
และข้อบังคับเหล่านี้ ให้บังคับเรียกขึ้นที่บรรทุก
น้ำขึ้นที่โตรเดียว ๆ ที่เก็บไว้ ในถึงที่อนุญาต
ให้เอาไว้ได้ ให้ใช้ข้อบังคับเหล่านี้เหมือน
กัน เว้นไว้แต่การที่กฎหมายและข้อบังคับข้อหนึ่ง
ข้อใดนั้นไม่ต้องขอยกเว้น ๆ ก็ดี ถ้ามีกฎหมาย
อื่น ๆ บังคับกีดจ้งไม่ให้ใช้

มาตรา ๓๕๐ ถ้าผู้ใดกระทำความผิดตามข้อนี้ไม่
ยอมทำตามความบังคับ ในหมวดนี้ประการใด ๆ
ต้องในระวางโทษ ปรับกึ่งหนึ่งเป็นเงินไม่เกิน
กว่า ๕๐๐ บาท ฤฯซึ่งถูกไว้คราวหนึ่งไม่เกิน
กว่า ๖ เดือน

หมวดที่ ๓

ข้อบังคับสำหรับทอดสมอใกล้สายโทรเลขในน้ำ

ห้ามไม่ให้ทอดสมอใกล้สายโทรเลขที่ทอดไปในน้ำใน
และตากองหนแห ที่ใกล้สาย ระหว่างท่ามกลางประกาศา ซึ่งตั้งแต่ภายใน
โทรเลขในน้ำตามตปากน้ำ สันตอนปากน้ำเจ้าพระยากับฝั่งแผ่นดินนั้น มีที่หมาย
เจ้าพระยา เป็นเส้นปักอยู่ริมฝั่ง ที่ปลายเส้นนั้นคิดบ้ายใหญ่รูป
กลม เป็น สีขาว หมาย ความ ไว้ เป็น สำคัญว่า

“ประกาศห้ามเรือทั้งปวงทุก ๆ อย่าง ไม่ให้มาจอด ทอด ส้มอตง ข้างซ้าย โทรแดงที่ทอด อยู่ในน้ำนั้น ตั้งแต่ซ้ายนั้นออกไปข้างละ ๔๕ วา ฤ็ ๓๐๐ เดชตา และห้ามไม่ให้ เรือดำหนึ่งดำใดเจื่อนเรือไปโดยเกาส้มอ และห้ามไม่ให้ผู้ใดตากขวนแห่น้อยอย่างหนึ่งอย่างใด มาขวางข้ามซ้าย โทรแดงที่ทอดไปในน้ำนั้นเป็นอันขาด”

ห้ามไม่ให้ทอดส้มอเกา มาตรา ๓๕๒ ซ้าย โทรแดงที่ทอดซึ่งไปในน้ำ ส้มอที่ใกล้ซ้าย โทรแดงใน ตำบลปากน้ำเจ้าพระยา ตั้งแต่ออฟฟิศ โทรแดง หน้าตำบลบ่อมีเสื่อส้มทุท ปากน้ำกับบ่อมีเสื่อส้มทุทนั้น มีเจ้าบักทง ๒ ผู้ คิดป้ายใหญ่รูปกลมมีสีขาวไว้ ปลายยอดเหล่านั้น หมายความว่าสำคัญ เพื่อห้ามไม่ให้ เรือกำปั่นดำหนึ่งดำใด เมื่อมาถึงปากน้ำมาจอดทอดส้มอตง ข้างทิศเหนือ ซ้าย โทรแดงซ้ายนั้นโดยเป็นอันขาด ฤ็จอดทอดส้มอตงริมซ้ายนั้น ข้างใต้ภายใน ระยะ ๔๕ วา ฤ็ ๓๐๐ เดชตา ตั้งแต่ซ้ายนั้นออกไป ฤ็ไม่ให้เกาส้มอนั้นมาขวางข้ามซ้าย โทรแดง ซึ่งอยู่ในน้ำนั้นเป็นอันขาด

ห้ามไม่ให้ทอดส้มอเกาส้มอ มาตรา ๓๕๓ ซ้าย โทรแดงที่ทอดไปข้ามแม่น้ำ ที่ใกล้ ซ้าย โทรแดงในน้ำ เจ้าพระยาฝั่งขวานอกตำบลวัดมหาธาตุ ด้านทิศ ตำบลหน้าวัดมหาธาตุ เห็นไปจนถึงฝั่งขวานอกตำบลวัดหลังนันทน์ เครื่อง

08/10/2566

หมายเป็นเจ้าบักยักริมนาทัง ๒ ผัง ปตายเด้ามี
บ้ายใหญ่รูกดมมีด้ชาว และมีประกาศห้ามไม่ให้
เรือดงปวงทตตมอดงที่ตายนันข้างหนึ่งข้างใด แต่
ภายในระยะ ๔๕๐๖ ฤ๓ ๓๐๐ เดหตาออกไป ฤ๓
ไม่ให้เกาตมอพานสำนนั้นเป็นอนินชาต

ถ้าจะสร้างสายโทรเลข มาตรา ๓๕๔ ถ้าแม่น้ำ ต่อไปเบื้องหน้าจะ
โทรศัพท สายไฟฟ้าในน้ำ สร้างสาย โทรเลข ฤ๓สายใช้ ไฟฟ้าฤ๓สายโทรศัพท
ซึ่งที่ใดจะมีเครื่องหมายไว้ ที่ทอดซึ่งไปขวางตำแม่น้ำเจ้าพระยา แห่งหนึ่งแห่งใด
ห้ามไม่ให้ ทอดตมอเกา ซึ่งใหม่กดี ฤ๓ทอดข้ามตำน้ำอื่น ๆ กดี ด้าย
ตมอดที่ไกล ด้ายนิน จะทำให้มีเครื่องหมายเป็นเจ้าบักยักริม
ผิงแม่น้ำทัง ๒ ผัง ที่ปตายเด้ามันตบ้ายใหญ่ ๆ
รูกดมมีด้ชาวไว้ เป็นสำคัญ

ห้ามไม่ให้ เรือลำหนึ่งลำใด มาจอตทอดตมอ
ตงริมสำนข้างหนึ่งข้างใด ภายในระยะ ๔๕๐๖
ฤ๓ ๓๐๐ เดหตา ตั้งแต่สำนนออกไป และห้าม
ไม่ให้เกาตมอขวางข้างนั้นเลย

ถ้าเรือลำหนึ่งลำใดทำผิดในข้อบังคับนี้ จะมี
โทษปรับมากและน้อย ตามความแจ้งอยู่ใน
มาตรา ๓๕๕

ระเบียบผู้ทำผิดในหมวด
ที่ ๓ นี้

มาตรา ๓๕๕ นายเรือฤ๓ผู้บังคับการแห่งเรือ
ใด ๆ มาทอดตมอดงในที่กำหนดห้ามไม่ให้ทอด

นี้ ตามความแจ้งอยู่ในกฎหมายและข้อบังคับ
เหล่านี้แล้ว ฎาทุตรส้มขอ ฎาเกาส้มขอ และฎาก
ขอนแหแต่อย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ไปข้ามพวนสาย
โทรเลขในคำบังคับซึ่งต้องห้าม ในกฎหมายและข้อ
บังคับเหล่านี้ห้ามไม่ให้ทำนั้น ถ้าผู้ใดซึ่งกระทำ
ผู้นั้นจะต้องปรับให้เสียเงินไม่เกินกว่า ๑๐๐ บาท
ทุก ๆ ครั้งว่าทำและจะต้องถูกปรับ ให้ซ่อมแซม
สายโทรเลขที่ชำรุดเพราะการทอดส้มขอหรือ เกา
ส้มขอหรือ ตากขอนแหให้พวนสายนั้น ให้ดีขึ้น
อย่างเดิมอีกด้วย

ถ้าเรือแก่นข้ามคำบตสาย
โทรเลขในน้ำไม่ถอนส้มขอ
ซึ่งผู้เป็นเจ้าของผิดกฎหมาย
นี้

มาตรา ๑๕๖ ตามใจความของกฎหมายและ
ข้อบังคับนี้ ถ้าเรือดำใดเมื่อแล่นมาข้ามที่กำหนด
ห้ามไม่ให้เกาส้มขอในข้อบังคับนี้ และไม่ถอนส้มขอ
ซึ่งผู้เป็นเจ้าของได้เห็นได้ชัดแล้ว ก็จะต้องถือว่าเรือดำ
นั้นได้เกิดส้มขอผิดกฎหมายนี้

หมวดที่ ๔

ข้อบังคับสำหรับเก็บค่าธรรมเนียมประภาคาร

เรือที่เข้ามาอยู่ในเขตทาง
น้ำฝ่ายสยาม ต้องเสียค่า
ธรรมเนียมประภาคารที่
หมายร้องและโคมต่าง ๆ

มาตรา ๑๕๗ เรือทั้งปวงทุก ๆ ลำ เมื่อเข้า
มาอยู่ในเขตทางน้ำประเทศสยามแล้ว เจ้าของ
เรือฎานายเรือ จะต้องเสียค่าประภาคารและที่
หมายร้องและโคมต่าง ๆ ตามสมควรแก่การนั้น
มากน้อยเท่าใด ก็ตามแต่รัฐบาลฝ่ายสยามจะ

นี้ ตามความแจ้งอยู่ในกฎหมายและข้อบังคับ
เหล่านี้แล้ว ฎาทุตรส้มขอ ฎาเกาส้มขอ และฎาก
ขอนแหแต่อย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ไปข้ามพวนสาย
โทรเลขในคำบดซึ่งต้องห้าม ในกฎหมายและข้อ
บังคับเหล่านี้ห้ามไม่ให้ทำนั้น ถ้าผู้ใดซึ่งกระทำ
ผู้นั้นจะต้องปรับให้เสียเงินไม่เกินกว่า ๑๐๐ บาท
ทุก ๆ ครั้งทำและจะต้องถูกปรับ ให้ซ่อมแซม
สายโทรเลขที่ชำรุดเพราะการทอดส้มขอเรือ เกา
ส้มขอเรือ ตากขอนแหให้พวนสายนั้น ให้ดีขึ้น
อย่างเดิมอีกด้วย

ถ้าเรือแล่นข้ามคำบดสาย
โทรเลขในน้ำไม่ถนอมส้มขอ
ซึ่งผู้เป็นเจ้าของผิดกฎหมาย
นี้

มาตรา ๑๕๖ ตามใจความของกฎหมายและ
ข้อบังคับนี้ ถ้าเรือดำใดเมื่อแล่นมาข้ามที่กำหนด
ห้ามไม่ให้เกาส้มขอในข้อบังคับนี้ และไม่ถนอมส้มขอ
ซึ่งผู้เป็นเจ้าของเห็นได้ชัดแล้ว ก็จะต้องถือว่าเรือดำ
นั้นได้เกิดส้มขอผิดกฎหมายนี้

หมวดที่ ๔

ข้อบังคับสำหรับเก็บค่าธรรมเนียมประภาคาร

เรือที่เข้ามาอยู่ในเขตทาง
น้ำฝ่ายสยาม ต้องเสียค่า
ธรรมเนียมประภาคารที่
หมายร้องและโคมต่าง ๆ

08/10/2566

มาตรา ๑๕๗ เรือทั้งปวงทุก ๆ ลำ เมื่อเข้า
มาอยู่ในเขตทางน้ำประเทศสยามแล้ว เจ้าของ
เรือฎานายเรือ จะต้องเสียค่าประภาคารและที่
หมายร้องและโคมต่าง ๆ ตามสมควรแก่การนั้น
มากน้อยเท่าใด ก็ตามแต่รัฐบาลฝ่ายสยามจะ

กำหนดให้เสีย ให้แก่เจ้าพนักงานของรัฐบาดฉวย
สยามจะทรงชดเชยให้

เรือรบไม่ต้องเสียค่า
ธรรมเนียมประภาคาร

มาตรา ๑๕๗ เรือรบประเทศสยามกิตติ ฎาเรือ
รบต่างประเทศกิตติ ยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม
ประภาคารทุกถ้ำ

ตรางพิศค่าธรรมเนียม
ประภาคาร จะบิตได้
ที่ว่าการเจ้าท่า

มาตรา ๑๕๘ ตรางพิศค่าธรรมเนียมประภา
คารที่กหนดให้เสียกิตติ ฎากฎหมายข้อบังคับ
ต่าง ๆ ที่ชอยู่ ในส่วนนั้นกิตติ เจ้าท่าจะตองบิต
แชนไว้ ในที่ว่าการของเจ้าท่า ให้แจ้งประจักษ์
แก่นทงบวงช้อยเสมอ

เจ้าพนักงานเก็บค่า
ธรรมเนียมประภาคาร
แล้วตองทำใบเสร็จให้
เมื่อจะทำหนังสือเบกตอง
ตองใบเสร็จก่อน ถ้ามี
แล้วจึงให้หนังสือเบกตอง
ถ้าไม่ยอมทำให

มาตรา ๑๖๐ เจ้าพนักงานเก็บค่าธรรมเนียม
ประภาคารนั้น จะตองทำใบเสร็จให้ ไว้แก่นายเรือ
ทุกถ้ำที่มาเสียค่าธรรมเนียมนั้น
อนึ่งเมื่อเจ้าท่า จะทำ หนังสือ เบกตอง ให้แก่เรือ
ถ้ำใดถ้ำหนึ่ง ก็จะต้องเรียกเอาใบเสร็จที่เสียค่า
ธรรมเนียมประภาคารนั้นมาดูก่อน เมื่อเห็นใบเสร็จ
แล้วกให้ทำหนังสือเบกตองให้แก่เรือถ้ำนั้นไป ถ้ำ
ไม่ได้ ใบเสร็จจตเปนสำคัญ ว่าเสียค่าธรรมเนียม
แล้ว ก้อย่าให้เจ้าท่าทำใบเบกตองให้แก่เรือถ้ำนั้น
เลยเปนต้นขาด

เบี้ยปรับผู้หนักค่าธรรมเนียม
เนียมประกาศ และไม่ให้
ยอมให้เจ้าพนักงานตรวจ
วัดเรือ และขัดขวางเจ้า
พนักงานต่าง ๆ

มาตรา ๓๑๓ นายเรือลำหนึ่งถ้าใดคิดถดถอย
ต้องเรือแต่พอออกไปเขตทางน้ำประเทศสยามเพราะ
จะไม่เสีย ค่าธรรมเนียม ประกาศ ก่อน ตาม ข้อ
บังคับในหมวดนี้กีด ฤๅขัดขืนไม่ยอมให้เจ้าพนักงาน
มาตรวจวัดเรือลำนั้น เพื่อจะได้ทราบว่ก่าตั้งเรือ
นั้นจะจุของได้ กี่คนกีด ฤๅผู้ใดที่จะขัดขวางห้าม
เจ้าพนักงานการใด ๆ ไม่ให้กระทำการตามหน้าที่
ใดกีด ผู้หนักความผิดโดยทางเดิมิต ต้องใน
ระวางโทษปรับคดีหนึ่งเป็นเงินไม่เกินกว่า ๓๐๐ บาท

หมวดที่ ๕

ข้อบังคับสำหรับกรบ้องกัน โรคภัยอันตราย

เมื่อมีชาวโรคร้ายที่ติดกัน
ได้เกิดขึ้นในเมื่อท่าเรือ
ฤๅท่าบดใดให้เสียบัด
กระทรวงนครบาลออก
ประกาศกักเรือมาจากเมือง
ท่านนใด เรือนั้นต้องกักอยู่
จนเจ้าพนักงานแพทย์
อนุญาตจึงจะไปได้

มาตรา ๓๑๒ เมื่อได้รับข่าวว่า มีเชื้อหวา
ดโรค ใช้ทรพิษ ใช้กาฬโรค ใช้จับ ฤๅ
โรคร้ายต่าง ๆ ที่มีอาการติดกันได้ เกิดขึ้นฤๅ
มีอยู่ในเมืองท่าเรือฤๅตำบลใด ๆ ที่อยู่ภายนอก
พระราชอาณาเขตสยาม ให้เสียบัดกระทรวง
นครบาล มีอำนาจ อื่นชอบ ด้วย กฎหมาย ออก
ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา และแจ้ง
ประกาศไปยังก่งผู้ต่างประเทศทั่วกันว่า เมือง
ท่านนฤๅตำบลนั้น ๆ มีโรคร้ายที่ติดกันได้ แล้ว

ให้บังคับบรรดาเรือ ที่จะมาถึงจากเมืองท่าฤๅตำบล
นั้น ให้ ไปอยู่ที่ด่านบ้องกันโรคภัยอันตราย และ
ไว้กักอยู่ที่นั่น จนกว่าเจ้าพนักงานแพทย กระทรวง
นครบาลฤๅเจ้าพนักงานรอง ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า
เจ้าพนักงานแพทยนั้น จะอนุญาตปล่อยให้ ไปได้

ตำบลที่ทอดล้อมอกเรือ
ในน่านน้ำสยาม

มาตรา ๓๖๓ ทำเดำหรับบ้ชทอดล้อมเรือที่คอง
กักด่านบ้องกัน โรคภัยอันตรายในน่านน้ำสยามนั้นคือ

(๑) ที่เกาะพระ.....หน้าด่าน
บ้องกัน โรคภัยอันตราย

(๒) ที่เกาะสี่ข้ง.....หน้าด่าน
ศุลกากร

(๓) ที่อ่างศิลา.....หน้าด่าน
ศุลกากร

(๔) ที่เมืองสมุทรปราการในแม่น้ำเจ้าพระยา
หน้าด่านศุลกากร

(๕) ที่กรุงเทพฯ ในแม่น้ำเจ้าพระยา
หน้าโรงพักของกระทรวงค้ำบตบางคดแหลม

ด่านบ้องกันโรคให้ตั้ง
ที่เกาะพระ

มาตรา ๓๖๔ ด่านบ้องกันโรคภัยอันตรายนั้น
ให้ตั้งที่เกาะพระ

เรือดำไตที่มีคนเป็นโรคร้าย
ที่คัดกันได้ภายใน ๑๕ วัน

มาตรา ๓๖๕ ถ้าเรือดำไตที่เข้ามำถึงฤๅจุด
อยู่แล้วในน่านน้ำสยาม มีคนเป็นไข้ ฤๅพาโรค

08/10/2566

ก่อนวันมาถึงหน้าหน้าสยาม
ต้องชั่งกรงบอกว่ามีโรค
ร้ายอันใด และต้องไป
ทอดต้มอย่าน้ำบองกัน
โรคจนกว่าแพทย์จะอนุญาต
ให้ ไปจึงไปได้

ใช้ อหิวาตกโรค ใช้ทรพิษ ใช้จับ ฤาโรกร้าย
อย่างหนึ่งอย่างใด ที่ติดกันได้ ภายใน ๑๕ วันก่อน
วันที่มาถึง ถ้าเป็นเรือคั้งเข้ามาถึงหน้าหน้าสยาม
นายเรือฤาผู้บังคับการในเรือเหล่านั้น ต้องชั่งกรง
สำหรับบอกว่ามีโรคร้ายอันใด และต้องทอดต้ม
จืดเรืออยู่ข้างน้ำบองกันโรคภัยอันตราย จนกว่า
เจ้าพนักงานแพทย์จะเข้ามาตรวจจนเรือ และ
อนุญาตปล่อยให้ ไปจึงไปได้ ฤาถ้าเป็นเรือที่
จอดอยู่แถวในฝั่งท่ากรุงสยาม ในเรือฤาผู้บังคับ
การในเรือนั้น ต้องชั่งกรงสำหรับบอกว่ามีโรคร้าย
อันใด และต้องจอดอยู่เรือไปจอดอยู่ข้างน้ำบอง
เจ้าพนักงานแพทย์เห็นสมควร

แพทย์ต้องรีบไปไตสวนเหตุ
ในเรือ ถ้าจำเป็นจะบ้องกัน
ภัยอันตรายที่ชั่งกักเรือ
ให้ตั้งให้นายเรือพาเรือ
และคนในเรือไปกักบ้อง
กันโรค

มาตรา ๑๒๖ เจ้าพนักงานแพทย์ต้องรีบไปไต
สวนเหตุการที่เรือนั้น และถ้าเห็นเป็นการจำเป็น
ก็ สำหรับ ความ บ้องกัน โรคภัยอันตราย แก่บ้านเมืองที่
จะต้องกักเรือ และบรรดาคนในเรือด้านฟันท่านบ้อง
กันโรคภัยอันตราย ก็ให้ มีคำสั่งแก่นายเรือฤาผู้
บังคับการในเรือ นั้น ให้พาเรือและคนในเรือไป
อยู่ในความกักด้านบ้องกันโรคภัยอันตราย

หน้าที่นายเรือจะต้องทำตาม
คำสั่งแพทย์ เขาเรือไปกัก

มาตรา ๑๒๗ เมื่อมีคำสั่งตั้งนั้นเป็นหน้าที่ของ
นายเรือฤาผู้บังคับการในเรือ นั้น ที่จะต้องเขา

ยังคาบตาด่านที่แพทย์ ให้ เรือนน ไปยังคาบตาดักเจ้าพนักงาน จะสั่งให้ทราบ ว่า
ทราบจนกว่าจะอนุญาต เป็นคำสั่งสำหรับ ทอด ส้มของด่านบ้องกัน โรคภัยนี้
ปล่อย ตรายและต้องจอดกักขอย ทนน จนกว่าจะได้ ไม้

เรือที่ของกักด่านบ้องกัน มาตรา ๑๖๗ บรรดาเรือที่ตองไปจอดขอยที่

โรคกลางวัน ต้องซักจง ทำเต ทอด ส้มอ สำหรับ 1. ด่านบ้องกัน โรค ภัยนี้ตราย
เหลือง กกลางคืนต้องซัก ตามคำสั่งนั้น ในเวลาดกลางวันให้ซักจงสำหรับ
โคมแดง บอกว่ามีโรคภัย คือ รงสีเหลืองมีรงค้ำขายอยู่
ข้างล่าง และในเวลาดกลางคืนให้ซักโคมไฟสีแดง
ไว้ที่ปลายเสาหน้า

เรือของตระเวรกลางวันให้ มาตรา ๑๖๘ บรรดาเรือ กองตระเวร ที่เฝ้า
ซักจงเหลืองเหมือนกัน รักษาอยู่นั้นในเวลาดกลางวันให้ซักจงสีเหลืองอย่าง
กลางคืนให้ซัก โคมที่หัว เดี่ยวนั้นไว้ ที่ท้ายเรือ และในเวลาดังแต่พระอาทิตย์
เรือตะท้ายเรือ ตกจนพระอาทิตย์ขึ้น ให้ ไม้โคมไฟไว้ทั้งที่หัวเรือ
และท้ายเรือ

ห้ามไม่ให้เรือที่ตองกักขอย มาตรา ๑๗๐ ห้ามไม่ให้เรือที่ตองกักด่านบ้อง
ไปจากที่ โดยไม่มีอนุญาต กันโรคภัยนี้ตรายถอยไปจากที่ โดยมีได้รับหนังสือ
อนุญาตของเจ้าพนักงานแพทย์

ห้ามไม่ให้เรือออกจากเรือ มาตรา ๑๗๑ ห้ามไม่ให้เรือทั้งทอดย นอก
แพทย์เทศบวางเรือที่ตองกัก จากเรือของ เจ้าพนักงาน แพทย์เขาเทียบข้าง เรือที่

ห้ามไม่ให้คนทำการติดต่อ
กับเรือและฝั่ง เว้นแต่
อาได้รยฝากธุระโดยทาง
แพทย์

ต้องกักกันบองกันโรคภัยอันตราย และห้ามไม่ให้คน
ผู้ใดไปมาติดต่อกับเรือที่ตองกกันนี้ และห้ามไม่
ให้คนผู้ใดในเรือที่ตองกกันนี้ไปมาติดต่อ กับบนฝั่ง
เว้นแต่การที่อาได้รยฝาก ธุระโดย ทาง เจ้าพนักงาน
แพทย์อนุญาตให้กระทำได้

เรือสำเภาที่มาถึงท่าตั้งมี
โรคภัยอยู่ในเรือ หรือมี
โรคมาแล้ว ๑๔ วันก่อนถึง
ให้ส่งห่อและถุงไปรษณีย
แพทย์ ให้รยมาแล้วจึงส่งยัง
ที่ว่าการไปรษณีย

มาตรา ๑๗๒ เมื่อเรือสำเภา ที่มาถึงเมืองท่า
ใด ๆ ในกรุงสยาม ก่าตั้งมีโรคภัยที่ติดกันได้ใน
เรือ หรือใด มีมาแล้วภายใน ๑๔ วันก่อนเวลาที่
มาถึงนั้นกัต ให้ส่งห่อและถุงหนังสือไปรษณียแก่เจ้า
พนักงานแพทย์ และเมื่อเจ้าพนักงานแพทย์ได้เอารม
ยาหรือทำตามวิธีบองกันโรคภัยอย่างใด ๆ ตามที่
เห็นสมควรแก่การแล้ว ก็ให้ส่งห่อและถุงหนังสือ
ไปรษณีย ไปยัง ที่ ว่า การ กรม ไปรษณีย ใน เมือง
นั้นได้

แพทย์อนุญาตให้เรือผ่าน
เขตรท่ารับถ่านน้ำเดิมยัง
และชนสันค้ำชันใด ๆ ใน
เมื่อมีวิธีบองกันโรคภัย
คือได้แล้วตามที่ส่งนามบัตร
จะยอมเห็นชอบด้วย

มาตรา ๑๗๓ เมื่อมีวิธีสำหรับ บองกัน ความ
ติดต่อของโรคภัยได้ โดยเสนาบดีกระทรวงนคร
บาด ยอม เห็น ชอบ ด้วย ตามคราวที่ สมควรแก่การ
แล้ว ก็ให้เจ้าพนักงานแพทย์ มีอำนาจยอม ด้วย
กฎหมายอนุญาตให้เรือกลไฟใด ๆ ผ่านทางเขตร
ท่ารับถ่านน้ำและเสมียง และชนสันค้ำชันบงได้
ความสมควร

แพทย์อำนาจบังคับให้คน
ในเรือที่ตอังกักด่านขึ้นไป
ที่โรงพยาบาลหรือโรงพัก
ที่ด่านให้พักอยู่ และปฏิบัติ
อยู่จนแพทย์จะอนุญาตให้
ลงเรือหรือย้ายไป

มาตรา ๑๗๔ เมื่อเห็นเป็นการสมควร ให้
เจ้าพนักงานแพทย์อำนาจบังคับ ให้เอาคนในเรือ
ลำใด ที่ต้องกักด่านบ่อนกัณโรคภัยอันตรายทั้งหมด
หรือแต่บางคนขึ้นไปไว้ ที่โรงพยาบาล หรือ โรงพัก
ที่ด่านบ่อนกัณโรคของเมืองท่านั้น ให้พักและปฏิบัติ
อยู่ที่นั่นไปจนกว่า เจ้าพนักงานแพทย์จะเห็นสมควร
ให้กลับไปเรือหรือย้ายไปลงเรืออื่น หรือทำการ
ติดต่อกลับมั่งได้

เมื่อมีคนต้องกักด่านอยู่
กตางวันไซ้ซักธงเหลือง
กตางคืนซักโคมแดง

มาตรา ๑๗๕ เมื่อมีคน ที่ต้อง กักอยู่ ที่โรงพัก
ด่านบ่อนกัณโรคภัยอันตรายนั้น ในเวลากลางวันให้
ซักธงสีเหลือง และในเวลากลางคืนให้ซักโคมไฟ
สีแดงขึ้นไว้เป็นสัญญาณที่สังเกตเห็นได้ง่าย

เมื่อที่ด่านซักธงและโคมอยู่
ห้ามไม่ให้ผู้ใดเข้าไป
บนด่าน

มาตรา ๑๗๖ เมื่อมีธง หรือโคมไฟเป็นเครื่อง
หมายความกักด่าน บ่อนกัณโรค ภัยอันตราย ซักขึ้นไว้
เช่นนั้น ห้ามมิให้คนผู้ใดนอกจากเจ้าพนักงาน
แพทย์ หรือคนที่เจ้าพนักงานแพทย์ ให้อนุญาตนั้น
ไป ขึ้น บกที่โรงพัก ด่าน บ่อนกัณโรค ภัยอันตราย นั้น
เป็นอย่างขาด

เมื่อต้องการ กองตระเวร
รักษาด่าน กักใหม่ บัญชา
08/10/2566
การกรมกองตระเวรจัดให้

มาตรา ๑๗๗ เมื่อเจ้าพนักงานแพทย์ จะต้อง
การกองตระเวรสำหรับกัณบ่อนกัณรักษาด่านที่บ่อน
กัณโรคภัยอันตราย ให้การเป็นไปตามข้อบังคับการ

บ่งกั้นโรคภัยอันตรายก็ใหม่ มุ่งหมายการกองตระเวร
จัดให้ตามทีต้องการ

ห้ามไม่ให้ผู้ต้องกักออก
จากด่านก่อนแพทย์อนุญาต

มาตรา ๑๗๗ ห้ามไม่ให้คนผู้ใด ที่ต้องกักอยู่
ที่โรง พัก ด่าน บ่ง กั้น โรค ภัยอันตราย ไป จากที่นั้น
โดยอ้างเหตุอย่างหนึ่งอย่างใด ก่อนได้รับอนุญาต
บด้อยจากเจ้าพนักงานแพทย์นั้นเป็นอันขาด

ถ้าผู้ใดซึ่งในเรือที่ตองกัก
หรือเข้าไปจอดเรือ ซึ่งที่
ด่านบ่งกั้นโรคโดยไม่ได้
รับอนุญาตจะต้องถูกกักอยู่
ที่ด่านนั้นตามกำหนดแพทย์
จะเห็นสมควร

มาตรา ๑๗๘ ถ้าคนผู้ใดซึ่งไปบนเรือที่ตอง
กักด่านบ่งกั้นโรคภัยอันตราย หรือเข้าไป หรือจอด
เรือซึ่งที่ด่านบ่งกั้นโรคภัยอันตราย โดยมิได้รับ
อนุญาตจากเจ้าพนักงานแพทย์ คนผู้นั้นจะต้องถูก
กักในด่านบ่งกั้นโรคภัยอันตราย มีกำหนดเวลา
ตามที่เจ้าพนักงานแพทย์จะเห็นสมควร

ถ้าแพทย์ ให้นายเรือที่ตอง
กักด่านจัดเรือ และเครื่อง
ใช้เพื่อส่งคนซึ่งด่านนาย
เรือต้องทำตาม

มาตรา ๑๗๙ ถ้าเจ้าพนักงานแพทย์ มีความตอง
การ ให้นายเรือที่ตองกักด่าน บ่งกั้น โรค ภัยอันตราย
จัด หา เรือ และ เครื่อง ใช้ต่าง ๆ เพื่อส่ง คน
โดยด่านและตองเรือของเรือนั้น ซึ่งไปไว้ยังโรงพัก
ด่านบ่งกั้นโรคภัยอันตราย นายเรือตองปฏิบัติตาม
ทุกประการ

ถ้ามีคนตายในเรือที่ตองกัก
ด่านแพทย์สั่ง ให้ปลงศพ
ประการใดนายเรือตอง
กระทำตาม

มาตรา ๑๘๑ ถ้ามีคนตายในเรือตองใดที่ตองกัก
ด่านบ่งกั้นโรคภัยอันตราย หรือตายในเรือที่บังคับ
ให้ ไปอยู่ ในความกักด่านบ่งกั้น โรคภัยอันตรายก็
ตอง จัดการ ปลง ศพ ฝัง ตาย ตาม วิธี ที่ เจ้า พนักงาน

แพทย์จะสั่งให้ทำและเป็นผู้แนะนำเรื่องด้านนี้ จะต้อง
เป็น ข้าราชการ นั้น ให้ ไปตามคำสั่งของ
เจ้าพนักงานแพทย์ทุกประการ

เรือที่จอดกักเมื่อใด ถึงคน
ที่โดยด้านขึ้นที่ด่าน และ
ชำระสำรับเรือแล้วก็อนุญาต
ปล่อยเรือนั้นได้

มาตรา ๓๗๒ บรรดาเรือที่จอดกักตามบ่อนกน
โรคภัยอันตรายนั้น เมื่อใด ถึงคน โดยด้านขึ้นไว้ที่
ด่านบ่อนกน โรคภัยอันตรายแล้วต้องล้างและชำระเรือ
ด้วย น้ำยา กนโรคร้าย ให้เป็นที่ พอใจเจ้าพนักงาน
แพทย์ และเมื่อทำดังนี้แล้วก็อนุญาตปล่อยเรือนั้น
ไปจากความกักด่านได้

ผู้แทนเจ้าของเรือต้อง ใช้ค่า
เลี้ยงคน โดยด้านที่จอดกัก
ไว้ ที่ด่านและใช้ค่ายาชำระ
สำรับเรือ และรักษาคนนั้น
ด้วย

มาตรา ๓๗๓ ผู้แทนเจ้าของเรือจะต้องรับใช้ค่า
เลี้ยงคน ที่ต้องส่ง ขึ้นจาก เรือนั้นไปไว้ ที่ด่านบ่อน
กนโรคภัยอันตราย ที่รัฐบาลได้ ใช้จ่ายออกไป
แล้วตามใบสำคัญของเจ้าพนักงานแพทย์ และต้อง
รับใช้ค่ายาชำระสำรับเรือ และค่าพยาบาลคนโดยด้าน
และของอื่นด้วยยกนโรคร้ายนี้ด้วย

แพทย์ต้องรายงานที่ใดกัก
ตรวจโรคร้ายในเรือใด
และเมื่อปล่อยก็ต้อง
รายงานด้วย

มาตรา ๓๗๔ เป็นหน้าที่ของเจ้าพนักงานแพทย์
จะต้องรับแจ้งรายงานต่อเสนาบดีกระทรวงนครบาล
ในทุกครั้งที่มีเหตุสมควร ต้องเอาคนโดยด้านใน
เรือใด ๆ ที่เพิ่งเข้ามาถึงนี้กักด่านบ่อนกน โรคภัย
อันตรายและเมื่อต้องกักเรือใด ๆ เพื่อตรวจ โรคร้าย
และเวลาที่อนุญาตปล่อยเรือนั้น ก็ต้องรายงานด้วย
เหมือนกัน

เมื่อเรือมาจากเมืองท่าที่มี
โรคร้ายหรือซากของเหลือ
ค้างมีโรคคนนำร่องจะขึ้น
เรือเพื่อพาไปยังที่ทอดสมอ
ด้านตรวจโรคก็ได้ แต่ถ้า
เรือต้องกักท่านคนนำร่อง
นั้นก็ต้องกักไว้ ที่ด่าน
เหมือนกัน

เป็นหน้าที่นายเรือ และ
แพทย์ในเรือจะต้องแจ้ง
เหตุการป่วยไข้ ในเรือ
แก่คนนำร่อง และแพทย์
ที่มาจอดเทียบท่าขึ้นบน
เรือเมื่อเขามาถึง

แพทย์มีอำนาจที่จะขึ้นบน
เรือใดๆ ที่เข้ามาในน่านน้ำ
08/10/2566

มาตรา ๓๘๕ เมื่อมีเรือเข้ามาจากเมืองท่าหรือ
ตำบลใดที่มีโรคภัยอันตรายที่ติดกันใด หรือที่ซึ่ง
บอกว่ามีโรคร้ายอยู่ในเรือก็ดี ถ้าเป็นการจำเป็น
เพื่อการเดินเรือไม่ให้ปนอันตราย ผู้นำร่องจะขึ้น
บนเรือนั้น เพื่อพามาซึ่งที่ทอดสมอด้านตรวจโรค
ภัยอันตรายก่อนได้รบอนุญาตแพทย์ก็ได้ แต่ถ้า
ภายหลังเจ้าพนักงานแพทย์ ตรวจเห็นเป็นที่สมควร
ว่าต้องกักเรือตัวนั้น ที่ด่านของกันโรคภัยอันตราย
ผู้นำร่องผู้นั้น ก็จะต้องกักกักด้วยตามลักษณะใน
มาตรา ๓๗๘ ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘๖ นายเรือหรือแพทย์ในเรือดำไต
ที่เข้ามาถึงจากตำบลใดที่มีไข้หรือหวัดจะระโรค ไข้
ทรพิษ หรือโรคร้ายที่ติดกันใด ถ้าถึงแพร่หลาย
ชุกชุม หรือในเรือจำนวนใด มีคนป่วยเป็นโรคอย่าง
หนึ่งอย่างใดในระหว่าง ๑๕ วันก่อนวันที่เขามาถึง
กิด นายเรือหรือแพทย์ผู้นั้นมีหน้าที่จำเป็นต้องแจ้ง
เหตุเหล่านี้ โดยต้อง แท้แก่ผู้นำร่อง และเจ้า
พนักงานแพทย์ที่จะมาจอดเทียบข้างหรือขึ้นบนเรือ
นั้นให้ทราบ

มาตรา ๓๘๗ เจ้าพนักงานแพทย์มีอำนาจที่จะ
ขึ้นบนเรือใดๆ ที่เข้ามาในน่านน้ำสยาม และตรวจ

ด้ายมาตรวจคนละหนึ่งข้อ
สำหรับเรือและใต้ส่วนการ
รักษาความสะอาดของเรือ
ใต้ทุกประการ

คนในเรือนใต้ทุกคน และถาเห็นด้มควรแก่การจะ
เรือกตด้มุด และหนึ่งข้อสำคัญสำหรับเรือด้วยก็ได้
และเจ้าพนักงานแพทยจะ ต้อง พยายามทุก อย่าง ใน
ทางที่ชอบด้วยกฎหมายตาม ที่จะเห็น ด้มควรแก่การ
สำหรับที่จะให้ทราบใต้ว่าเรือ และคนในเรือนนี้
มีความสะอาดเรียบร้อยปราศจากไข้เจ็บเพียงไร'

กำหนดวันที่ต้องกักคนที่
เป็นโรคร้ายต่าง ๆ ที่ด้าน
บ้องกันโรค

มาตรา ๓๘๘ มรรยาตคนที่ตั้งขันไว้ ที่ด้านบ้อง
กันโรคมยันตรายนั้น ต้องอยู่ในความกักด้านบ้อง
กันโรคมยัน ตราย ตามกำหนด เวลาตั้ง คือ
ไปนี้ คือ

ใช้กาฬโรค ไม่เกิน ๓๐ วันตั้งแต่วันที่คนป่วย
ตุ้ตท้ายตายตง หรือหายสนิทหรือ
ย้ายไปไว้ ในที่ ซึ่งไม่ปะปน กับ
คนอื่น

ใช้ทรพิษ ไม่เกิน ๓๕ วันตั้งแต่วันที่คนป่วย
ตุ้ตท้ายตายตง หรือหายสนิท
หรือย้ายไปไว้ ในที่ ซึ่งไม่ปะปน
กับคนอื่น

ใช้ฮิวาตะระโรค ไม่เกิน ๓๐ วันตั้งแต่วันที่คนป่วย
ตุ้ตท้ายตายตง หรือหายสนิท
หรือย้ายไปไว้ ในที่ ซึ่งไม่ปะปน
กับคนอื่น

สิ่งของนอกจากหนังสือ

มาตรา ๓๘๘ ห้ามมิให้เอาสิ่งของอย่างหนึ่ง

และเงินห้ามมิให้เอาออก
จากบ้านหรือเรือที่คอกกัก
ด่านบ่อนกั้นโรคบรรดาของ
ที่เขาออกไป ต้องชำระ
ด้วยเครื่องยาบ่อนกั้นโรค
เสียก่อนจึงส่งได้

อย่างไร นอกจากหนังสือและเงินตราออกจากที่ใด
หรือ เรือดำน้ำใด ที่คอกกักด่านบ่อนกั้นโรค ภยันตราย
โดยมิได้รับอนุญาตจาก เจ้าพนักงานแพทย์เป็นอัน
ขาด และบรรดาสิ่งของทุกอย่างที่ออกมาแล้ว
ต้องชำระด้วยเครื่องยาบ่อนกั้นโรครายตามวิธีที่เจ้า
พนักงานแพทย์จะสั่งให้ ทำนั้นเสียก่อนจึงส่งต่อไปได้

หนังสือและห่อสิ่งของทาง
ไปรษณีย์สำหรับส่งคนที่
ต้อง กัก ด่าน ให้ส่ง ที่ว่า
การกรมไปรษณีย์ให้รับ
ส่งในโอกาสแรกที่ส่งได้

มาตรา ๓๘๐ บรรดาหนังสือและห่อสิ่งของทาง
ไปรษณีย์สำหรับส่งถึงคนที่คอกกักด่าน บ่อนกั้นโรค
ภยันตรายนั้น ให้ส่งไว้ยังที่ว่าการกรมไปรษณีย์
เพื่อให้รับส่งต่อไปในโอกาสแรกที่ส่งได้

แพทย์ไปตรวจเรือ หรือ
ด่านบ่อนกั้นโรค ราย เมื่อ
กลับ ต้อง ชำระตนเองด้วย
เครื่องยาเสียก่อนจึงขึ้นบก
ได้

มาตรา ๓๘๑ เจ้าพนักงานแพทย์ไปตรวจบนเรือ
ที่คอกกักด่านบ่อนกั้นโรคภยันตราย หรือไปตรวจ
ที่ด่านบ่อนกั้นโรคภยันตราย ในเวลาที่มั่นคงของกัก
ด่านอยู่นั้นกัก เมื่อเวลากลับจะต้องชำระตนเองด้วย
เครื่องยา บ่อนกั้นโรค รายให้เรียบร้อยเสียก่อนจึง
ขึ้นบกได้

ในคราวที่แพทย์จะบังคับ

มาตรา ๑๘๒ ในคราวที่เจ้าพนักงานแพทย์ของ

เรือต่างประเทศให้ทำตาม

รัฐบาลสยาม แจ้งความแก่นายเรือในบังคับต่างประเทศ

มาตรา ๑๖๕, ๑๖๖, ๑๖๘,

ประเทศใดก็ตาม จะต้องจัดการตามลักษณะใน

๑๗๑, และ ๑๗๗ ๒/๒ นาย

มาตรา ๑๖๕, มาตรา ๑๖๖, มาตรา ๑๖๘, มาตรา

เรือจะแจ้งต่อกองผู้ตักก่อน

๑๗๑, และมาตรา ๑๗๗ ๒/๒ นี้ เมื่อก่อนจะไต่ถามผู้จัด

ปฏิบัติตามที่ได้ กงสุลจะ

การ นายเรือด่านหย่อมมีกรรมสิทธิ์จะไปแจ้งเหตุ

มาตรวจให้ยอม ทำ ตาม

ต่อกองผู้ตักของประเทศนั้นได้ และกงสุล (ถ้าเห็นสมควร

หรือไม่ก็ได้

แก่การ) ก็มีอำนาจที่จะมาตุในเวลาที่ตรวจ

เรือต่างประเทศนั้น และจะยอมฎุไม่ยอมให้เจ้า

พนักงานจัดการตามข้อบังคับในมาตราต่าง ๆ ที่

กล่าวมาแต่จนกว่าได้

เบี้ยปรับผู้มีความผิดใน

มาตรา ๑๘๓ ถ้ามีความผิดข้อบังคับต่าง ๆ

หมวดนี้

ที่กล่าวมาตลวงข้างบนนี้ เกิดขึ้นอย่างหนึ่งอย่างใด

บรรดาคนที่ช่วยในการกระทำความผิด และนาย

เรือ หรือผู้ชำนาญการเรือที่มีความผิดเกิดขึ้น

หรือที่ได้เกี่ยวข้องใน การกระทำความ ผิดนั้น

นั้น จะต้อง ให้การเฉพาะ ตนเอง ในการที่ ตนกระทำ

ความผิดนั้น และจะต้องมีโทษปรับเดิมในคดีหนึ่ง

เป็นเงินไม่เกินกว่าสองพันบาท

หมวดที่ ๒

ข้อบังคับสำหรับผู้นำร่อง

๑๙๐๖๔

ห้ามไม่ให้ผู้ที่ไม่ได้ มาตรการ ๑๙๕ ตามข้อบังคับ ห้ามไม่ให้ผู้ใด
 ประกาศนียบัตรและหนังสือ รับตำแหน่งทำการนำร่อง จนกว่าผู้หนึ่งได้สอบได้
 อนุญาตรับทำการนำร่อง วิชาการจะได้รับหนังสือประกาศนียบัตรว่ามีความ
 รู้ชำนาญแล้ว และได้รับหนังสืออนุญาตให้ผู้นั้น
 เป็นผู้นำร่องตามวิธีแบบแผน ซึ่งได้กำหนดไว้ใน
 ข้อบังคับต่อไป

เจ้าพนักงานสอบได้ผู้จะทำ มาตรการ ๑๙๕ เจ้าท่ากับ ผู้ช่วยอีก ๒ นาย ที่
 การนำร่อง รัฐบาลจะได้เลือกตั้งให้เป็นกรรมการสอบได้ ผู้ที่
 มีหนังสือสำหรับตัว ว่าเป็นนายเรือได้นั้น เมื่อ
 กรรมการเห็นว่า ผู้ที่มาขอให้สอบได้การนำร่อง
 เป็นผู้รู้เรื่องทางเรือเดิน และมีรียามาตรวจเรียบร้อย
 ร้อยละไม่ต่ำกว่าแปดสิบห้า ก็จะให้หนังสืออนุญาต
 ฉบับ ๑ แก่ผู้นั้นเป็นคัมมิตให้เป็นผู้ทำการนำร่อง
 ใน อาณา เขตที่ กำหนด ตาม แจ่ง อยู่ใน หนังสือ
 อนุญาตนั้น

จำนวน ผู้นำร่อง ใน แม่น้ำ มาตรการ ๑๙๖ จำนวนผู้นำร่องที่ได้ รับหนังสือ
 หรือท่าเรือ จะมีเท่าใด เจ้า อนุญาต มีอำนาจที่จะทำการได้ ในแม่น้ำทุกที่ที่
 ท่า จะ กำหนด ตาม คราว จุดเรือแห่งหนึ่งแห่งใดจะมีมากน้อยเท่าใด สุดแล้ว

เมื่อมีผู้มารับของ ครบจำนวน แล้ว เจ้าพนักงานจะไม่ออก ใบอนุญาตอีก ถ้านำร่อง คนใด ไม่อยู่ จะ ออก ใบ อนุญาต ให้ ผู้อื่น ทำ การ แทนได้ ถ้าคนเก่ากลับมา ทำ การ อีก ใบ อนุญาต นั้น ใช้ ไม่ได้ ของคน

แต่รัฐบาลจะให้ เจ้าทำกำหนดให้ มี ในบาง เมื่อบาง คราวตามสมควร และเมื่อจำนวนผู้รับของที่ได้รับ หนังสืออนุญาตเดวณั้น มีคนรับการที่ทำเรือถูก แม่น้ำใด ๆ ครบจำนวนที่กำหนดให้ มี ในตำบลนั้น แล้วก็ไม่ให้ออกหนังสืออนุญาตต่อไปอีก

ถ้าผู้ ที่ รับหนังสือ อนุญาตเป็นผู้ทำการนำร่อง นั้น คนใดไม่อยู่เจ้าพนักงานจะออกหนังสืออนุญาต แก่คนอื่น ให้ ทำการแทนผู้ที่ไม่อยู่ชั่วคราวจนกว่าได้ แต่ถ้าผู้นั้นกลับมาทำการ ต่อ ไปอีก เมื่อใดหนังสือ อนุญาตที่ให้ชั่วคราวนั้น ๆ ก็เป็นอันใช้ ไม่ได้ ต่อไป ต้องตั้งคนยังเจ้าทำ

ถ้ารัฐบาลให้ เจ้าทำทำขอ บังคับสำหรับนำร่องขึ้นได้ ออกประกาศ แล้วผู้ทำผิด ของบังคับของมีโทษ

มาตรา ๓๘๗ ถ้ารัฐบาลเห็นสมควรว่าจะให้ เจ้าทำออกกฎและข้อบังคับเพื่อแนะนำผู้ นำร่อง ใน ฝ่ายการหน้าที่ ๆ ของท่านั้นเมื่อใด ๆ ก็ได้ เมื่อกฎ และข้อบังคับ นั้น ได้ ออกประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา และลงพิมพ์ ในจดหมายเหตุที่ออกใน กรุงเทพฯ ฯ ฉบับ หนังสือ หรือ หลายฉบับด้วยให้ ทราบทั่วกันแล้ว ผู้หนึ่งผู้ใดทำผิดกฎและข้อบังคับ ที่ได้ ประกาศแล้ว ค่าชำระความ ฝ่ายการทะเล จะตัดสิน ปรับโทษให้ ยึด หนังสือ อนุญาต นั้นเสีย ไม่ให้ทำการชั่วคราว ไม่เกินกว่า ๓ เดือน ถ้า จะลงโทษปรับในคดีหนึ่ง เปนเงินไม่เกินกว่า ๓๐๐ บาทก็ได้

โทษผู้นำร่องที่อยู่เปล่า นายเรือเรียกไม่รับทำ และเมื่อมีเรือที่ชักธง หากคนนำร่องผู้หนึ่งเพิกเฉยเสียฤทำการนำร่อง เวลาคิดพินิจดูราเมา และมีกรยาตุร้าย ฤนายเรือจะให้นำไปคำบดที่ จะไปได้ไม่ช้าไป ฤผู้นำร่องจะเรือที่คนนำเดี่ยว ในเวลาที่ ยัง ไม่สิ้น การ

มาตรา ๓๗๗ (๑) ถ้าผู้ใดได้รับหนังสืออนุญาตเป็นคนนำร่องแล้ว แต่อยู่เปล่าไม่มีการอื่นใด นายเรือจะเรียกผู้หนึ่งมาทำการนำร่อง แห่งเรือของคนที่เขา และออก ผู้นำร่องไม่รับทำเมื่อไม่มีเหตุควร แก่ตัวได้ ประการหนึ่ง ฤ

(๒) ถ้าผู้ใด ได้รับหนังสือ อนุญาตเป็นคนนำร่องแล้วอยู่เปล่าไม่มีการอื่นใด และเรือดำโตเขาชักธงหมายความว่า จะต้องการผู้นำร่อง ผู้หนึ่ง ชัดขึ้นฤเพิกเฉยเสีย โดยไม่มีเหตุควร แก่ตัวได้ ประการหนึ่ง ฤ

(๓) ผู้ใดรับหนังสืออนุญาตเป็นคนนำร่องแล้ว ไปรับการนำร่องเรือดำหนึ่งดำโต เมื่อคิดพินิจดูราเมาอยู่ ฤผู้มีกรยาเป็นคนตุร้ายประการใด ประการหนึ่ง ฤ

(๔) นายเรือดำนั้น จะบอกให้ผู้นำนำเรือที่รับนำนั้น ไปถึงคำบดโตที่ควรจะไปได้ แต่ผู้นั้นไม่ยอมไป เว้นเสียแต่ ถ้ายกเหตุว่าถ้าไปแล้วจะมีอันตรายแก่เรือขึ้นได้ ประการหนึ่ง ฤ

(๕) ผู้นำร่องไปเสียจากเรือที่ตนนำนั้น ในเวลาที่ ยัง ไม่สิ้นการที่ตนรับทำในเรือนั้น นายเรือยังไม่ยอมให้ ไปประการหนึ่ง

ในประการทั้งห้าเหล่านี้ ผู้ทำผิดเช่นนั้น ๆ
 ค้าดμάยทะเลชำระเห็นจริงแล้ว จะต้องมีโทษปรับ
 ในคดีหนึ่งเป็นเงินไม่เกินกว่า ๕๐๐ บาท และให้
 ค้าดμάยทะเลบังคับให้ ยึดหนังสืออนุญาตนั้นเสีย
 ชั่วคราว ฎาให้เลิกถอนหนังสืออนุญาตเสียทีเดียว
 ก็ได้ และถ้าค้าชำระเห็นว่าเรือดำนั้นเป็น อันตราย
 ด้วยน้ำนองแล้ว ก็ยังจะต้องถูกปรับให้ซ่อมแซม
 ของที่เสียไป ฎาแต่อย่างหนึ่ง อย่างใดสุดแต่เจ้าของ
 เรือจะฟ้องอีกด้วย ถ้าเป็นคนในบังคับต่างประเทศ
 ที่มี กงสุล ต้อง ให้ กง สุล ปรับ ใหม่ ทำ โทษ อย่าง
 เดียวกัน

นายเรือของเสีย ค่าจ้าง ให้
 แก่ผู้นำร่องตามพิคัก และ
 อำนาจเจ้าพนักงาน ที่จะทำ
 แก่นายเรือผู้ไม่ให้ ค่าจ้าง
 แก่ผู้ นำร่อง

มาตรา ๑๑๗ จำนวนเงินในตารางพิคักค่าจ้าง
 ผู้นำร่องที่มีหนังสืออนุญาต ฎาเงินรัฐบาลจะกำหนด
 ให้ ผู้นำร่องเรียกแต่นายเรือ ๆ ก็ต้องเสียให้ตามที่
 กำหนดไว้ ในตารางนั้น ถ้านายเรือดำโตไม่เสียให้
 ก็ให้ผู้นำร่องไปฟ้องร้องต่อเจ้า ทำให้เร่งรัดเอาค่า
 จ้างนั้น โดยอำนาจที่จะยึดเรือ ฎายึดเอาของใน
 เรือดำนั้นไว้ ฎาเจ้าทำจะไม่ทำหนังสือเบ็ดดองให้
 เรือดำนั้นด้วย จะคิดเร่งเอาเงินค่าจ้างของผู้นำร่อง
 ที่นายเรือไม่ยอมเสียให้ นั่นก็ได้

นาย เว็ เรียกด หงส์อ มาตรา ๒๐๐ ผู้นำร่องทุกคน ซึ่งได้ถือบ
 อนุญาต ผู้นำร่องต้องให้ โฉมหนังสืออนุญาตรับการนำร่องเรือได้ เมื่อรับ
 ดของพิกัดค่าจ้างด้วย ถ้า จ้างอยู่ที่เรือใด ๆ แล้ว ถ้านายเรือหรือผู้บังคับการ
 ไม่ให้ต้องปรับโทษ เรือนั้น จะขอหนังสืออนุญาตของผู้นำร่อง ๆ
 ต้องให้หนังสืออนุญาตนั้น และให้ตารางพิกัดค่า
 จ้างที่กำหนดให้เสียตามข้อบังคับด้วย ถ้าผู้นา
 ร่องไม่ยอมให้แล้ว ค่าธรรมเนียมชำระพิจารณา
 เห็นจริงจะต้องปรับโทษเป็นเงินไม่เกินกว่า ๕๐ บาท
 แล้วเรียกเอาหนังสืออนุญาตคืนจากผู้นั้นและยึดไว้
 เสียชั่วคราวหนึ่ง หรือเลิกถอนหนังสืออนุญาตนั้น
 เสียทีเดียวก็ได้ ถ้าเป็นคนในบังคับต่างประเทศที่มี
 กงสุลต้องให้กงสุลปรับโทษอย่างเดียวกัน

โทษผู้นำร่องเรียกค่าจ้าง
 เกินพิกัด

มาตรา ๒๐๑ ถ้าผู้นำร่องที่มีหนังสืออนุญาต
 เรียกเอาค่าจ้างมากกว่าจำนวนเงินในตาราง และ
 ไม่เรียกเอาตามกำหนดในข้อบังคับนี้ ค่าธรรมเนียม
 ชำระเห็นจริง จะต้องปรับโทษ เป็นเงินไม่เกิน
 กว่า ๕๐ บาท และทั้งต้องเรียกเอาหนังสืออนุญาต
 คืนกับยึดเสียชั่วคราวหนึ่ง หรือเลิกถอนไว้เสีย
 ทีเดียวก็ได้ ถ้าเป็นคนใน บังคับต่างประเทศ ที่มี
 กงสุล ต้องให้กงสุล ปรับ โทษ อย่าง
 เดียวกัน

โทษผู้ทำเองหรือใช้ให้
ผู้อื่น เจ้าหนังสืออนุญาต
หรือ ตรา หรือธง สำหรับ
นำร่อง ของผู้อื่นมาใช้

มาตรา ๒๐๒ ถ้าผู้ใดถือเอาหนังสืออนุญาต
ผู้อื่นที่ไม่ใช่หนังสือของตนไปให้เขาต่อ เพื่อจะได้
มีผลแจ้งให้ทำการนำร่องเอง หรือให้ผู้อื่นทำกีด
หรือตั้งเอาตรา หรือธง ที่กำหนดให้ผู้อื่นนำร่องมาใช้
กีด ค่าพิพจน์เป็นสำคัญจะต้องปรับโทษผู้ทำ
ผิดนั้นเป็นเงินไม่เกินกว่า ๓๐๐ บาท

ผู้นำร่องทำผิดเพราะไม่
ตั้งใจ ทำการ ตามหน้าที่จะ
อ้างเอาความในข้อบังคับ
มาแก้ตัวไม่ได้เลย

มาตรา ๒๐๓ ถ้าผู้นำร่องที่มีหนังสืออนุญาต
ทำผิด เพราะไม่ทำการคุ้มครองเก็หน้ำทงของตน
หรือเดินเรือไม่เอาใจใส่ในการที่นำ นนจะอ้าง
เขาเหตุข้อความอย่างหนึ่งอย่างใด หรือจะปกปิด
การทำเสียหนี ด้วยอ้างถึงข้อบังคับเหล่านี้แก้ตัว
ไม่ได้เลย

ข้อบังคับเหล่านี้ไม่ใช่
สำหรับเรือรบ

มาตรา ๒๐๔ ข้อบังคับที่มอขยเหล่านี้ จะ
ต้องถือว่าไม่ใช่สำหรับเรือรบทั้งหลายทั้งปวง

ผู้นำร่องที่ใด ถิ่นหนังสือ
อนุญาตก็อันกฎหมายจะ
ยอมให้ทำการตามขอ
บงคนนั้นด้วย

มาตรา ๒๐๕ ผู้นำร่องที่ใด ถิ่นหนังสือ
อนุญาตอยู่แถวหน้ำทง ใน เวลา เมื่อ ออก กฎหมาย
ข้อบังคับนั้นก็จะยอมให้ผล นนทำการนำร่อง ตาม
ความในข้อบังคับเหล่านี้คือไปด้วย

เมื่อเรือ นำร่อง ออกไป หา
การ รับแจ้ง ต้อง ชัก ชง
สำหรับเรือนำร่อง

มาตรา ๒๐๖ เรือของผู้นำร่องทุก ๆ ลำ เมื่อ
ออกไปหาการรับแจ้ง ก็จะต้องชักธงสีขาวและสีแดง
เป็นสำคัญขึ้นที่บนเรือหน้ำทง ซึ่งนั้นคนขงบนชาว
คองขงต่างแดง

เมื่อผู้นำร่องจะขึ้นเรือไตให้
 ถามถึงโรคภัยที่ติดกันง่าย
 ก่อน ถ้าเรือหนมนมโรคภัย
 แฉวผู้นำร่องจะไม่ขึ้นเรือ
 นั้นก็ได้ และต้องบอกนาย
 เรือให้เรืออยู่ นอกสันตอชน
 และให้ชก ชง สำหรับเรือ
 ต้องห้าม และไม่ให้ ไปมา
 กับฝั่ง และคอยเจ้าพนักงาน
 มาตรวจซักจนด้วย

ผู้นำร่องต้องถามถึงเครื่อง
 ระเบิดในเรือดำน้ำ ถ้ามี
 ต้องบอกนายเรือให้ ชนชน
 ที่เมืองสมุทร ตามแต่เจ้า
 พนักงานจะให้ ส่งไว้ที่ใด

มาตรา ๒๐๗ ผู้นำร่องทุก ๆ คน เมื่อก่อน
 จะขึ้นไปบนเรือกำปั่นดำไต ก็ต้องสืบถามในเรือว่า
 ในเรือดำน้ำมีเชื้อทรพิษ อหิวาตกะโรค และโรค
 ภัยที่ติดต่อกันได้ อย่างอื่น ๆ มีในเรือดำน้ำบ้าง
 ฤาประการใด และในทางที่มานั้นมีโรคอย่างใด
 อย่างหนึ่งในเรือหรืออุปกรณ์ใด ถ้าทราบความว่า
 ในเรือหนมนมโรคภัยอย่างนั้น ๆ แล้ว ผู้นำร่องจะไม่ขึ้น
 ไปบนเรือดำน้ำก็ได้ แต่จะต้องบอกนายเรือให้เรือ
 อยู่ นอกสันตอชนก่อน และให้ชก ชงสำหรับเรือที่
 ต้องห้าม คือ ชงเพลิงของชนไว้ที่เส้าหน้า เพราะมีคน
 เป็นโรคภัยอันติดกันง่ายชนไว้ เป็นสำคัญด้วย และ
 ห้ามไม่ให้ ไปมากับฝั่ง และคอยให้พนักงานแพทย์
 มาตรวจจุดเรือดำน้ำก่อน

มาตรา ๒๐๘ ผู้นำร่องทุก ๆ คน เมื่อก่อน
 บนเรือกำปั่นดำไตแล้ว จะต้องถามนายเรือว่าในดำ
 น้ำมีดินบน ฤาสิ่งของเครื่องระเบิดประการใด ถ้า
 ทราบว่ามีแล้ว ต้องบอกนายเรือให้เอาสิ่งของเหล่า
 นี้ขึ้นมาอมไว้ แก่เจ้าพนักงาน ที่เมืองสมุทรปรา
 การ เจ้าพนักงานจะ บังคับ ให้ นายเรือ ชน ไปส่ง
 ไว้ที่อื่น สมควรแห่งใด โดยความรับผิดชอบ
 และค่าใช้จ่ายของเรือหนั้นเองก็ได้

เมื่อผู้ นำร่องออกไปหาการ
รับจ้าง ต้อง เอา หนังสือ
อนุญาตของบริษัทสำหรับ
นำร่อง และกฎหมายสำ
หรับทำเรือไปด้วย ถ้านาย
เรือจะจอดต้องให้

มาตรา ๒๐๘ เมื่อผู้ นำร่องออกไปหาการรับ
จ้างก็จะต้องถือเอาหนังสืออนุญาตของตน และหนังสือ
ของบริษัทแนะนำการนำร่อง และกฎหมายสำหรับ
ทำเรือถือเอาไปด้วยทุก ๆ คราว ถ้านายเรือหรือ
คนอื่นผู้ กากับเรือจะตรวจดูหนังสือเหล่านี้ เมื่อใด
ผู้ นำร่องก็ต้องให้ดู

เมื่อผู้ นำร่องนำเรือไฟดำไต
ต้อง ถ้าม และตรวจ เครื่อง
จักร และ ส้มอ และเครื่อง
ทางเสือให้ ทราบว่าใช้ ได้
คตองคก่อน

มาตรา ๒๑๐ ผู้ นำร่องทุก ๆ คนเมื่อรับการ
คุมเรือดำไฟดำหนึ่งดำไป ก็ต้องตั้งขบวนคก่อน
ว่าเครื่องจักรรถไฟเรือนั้น ใช้ ได้ คตองตั้งเรียบร้อย
หรือไม่ และเครื่องจักรเดินถอยหลังไปใช้ ได้ โดย
เร็วทันทีหรือไม่ และตรวจคตองของเรือนั้นว่า
เรียบร้อย จะใช้ทอคตองในทันทีได้หรือไม่ และ
ตรวจดูเครื่อง คตองว่าปรกติเรียบร้อยดีหรือประ
การใดด้วย

ผู้ นำร่องต้องระวังไม่ให้เกิด
อันตรายแก่เรือคตนนำหรือ
แก่เรืออื่นหรือสิ่งของจนลุด
กำลัง ถ้ามอันตราย ชนตอง
รับ บอกเจ้าท่า

มาตรา ๒๑๑ ผู้ นำร่องทุก ๆ คนจะต้องอยู่สำห
ระจกการจนลุดกำลัง ความสามารถของตนไม่ให้
เกิดเหตุอันตรายแก่เรือคตนำไปมา หรือแก่เรืออื่น ๆ
หรือแก่สิ่งของอย่าง หนึ่ง อย่างใด ถ้าเม้นว่าเกิด
เหตุอันตรายแก่ เรือคตนำไปมานั้นอย่างหนึ่งอย่างใด
ผู้ นำร่อง จะ ต้อง มี หนังสือ แจ้ง ความ ด้วย เหตุอัน
ตรายนั้นถึงเจ้าท่าโดยเร็ว

ถ้าผู้ร้องเห็นทันหรือโคม มาตรา ๒๓๒ ถ้าผู้ร้องคนหนึ่งคนใด เห็น
 หมายถึงของวิปลาศ หรือสัญญา ว่าทันทีที่หมายสำหรับนำร่องแห่งหนึ่งแห่งใด เค็ด็อน
 ไปต้องรับบอกเจ้าท่า คลาศจากที่ทอดทุ่นของเดิมที่หมายทางไว้ หรือ
 หักเค็ด็อนล่อยไป หรือเป็นอันตรายอย่างหนึ่ง อย่าง
 ใด หรือสัญญาหายไปทีเดียวหรือถ้าผู้ร้องได้
 สังเกตเห็นว่าโคมไฟมีติดปรกติไป ผู้ร้อง
 เมื่อขึ้นจากเรือแล้ว ต้องมีหนังสือถึงเจ้าท่าให้
 ระบุเหตุโดยเร็วใน ๑๒ ชั่วโมง ตั้งแต่เวลาที่ขึ้นฝั่ง

ถ้าผู้ร้องเห็นมีเหตุในร่อง มาตรา ๒๓๓ ถ้าผู้ร้อง เห็นว่าเกิดเหตุ มีชน
 นำเค็ด็อนที่ไปหรือเครื่อง ในทางร่องน้ำ ที่จะทำให้เรือโดนเป็นอันตรายได้
 หมายถึงบนฝั่งไซ้ ไม่ได้ หรือร่องใดเค็ด็อนคลาศจากที่เดิมไป และเครื่อง
 ต้องรับบอกเจ้าท่า หมายถึงสำหรับกระทางร่องที่บนฝั่งเป็นอันไซ้ ไม่ได้
 แล้วผู้ร้องต้องมีหนังสือแจ้งเหตุนี้ๆ แก่เจ้าท่า
 โดยเร็ว

เมื่อผู้ร้องทำการแทนนาย มาตรา ๒๓๔ ผู้ร้องเมื่อควบคุมการแทน
 เรือต้องประพฤติ ตามกฎ นายเรือใดจะต้องอุ้สำหรับระวังการ และประพฤติตาม
 หมายเค็ด็อนเรือ กฎหมาย และข้อบังคับสำหรับมิให้ระวังการ มิให้
 เรือใด ๆ โดนกันเอนทางทะเลได้ และให้ระวังทำ
 ตามข้อกฎหมายที่กำขึ้น สำหรับการเดินเรือใน
 ทลร่องที่แคบหรือในแม่น้ำ เพื่อจะไม่ให้เป็น
 อันตราย อย่างใด ๆ ได้

เมื่อผู้นำร่องนำเรือเข้ามา หรือ ออกไป ต้องอยู่ใน เรือจนสิ้นการและสิ้นเขตร์ที่ ของน้ำ

มาตรา ๒๓๕ ผู้นำร่องเมื่อนำทางเรือขาออก ไปจะต้องคอยอยู่ในเรือนั้น จนเรือได้แล่นเดิน ออกไปพ้นเขตร์ที่ทำเนำร่อง และผู้นำร่องเมื่อนำ เรือขาเข้ามาจะต้องคอยอยู่ที่ในเรือนั้น จนถึงทำ ที่ทอดลัมขอ สิ้นการตามประดั่งคของนายเรือ หรือ ผู้รับการแทนนายเรือ

หนึ่งเขตร์ทำเนำร่องนอกดินนัตอนนั้น คือ เพียงที่น้ำลึก ๔ วา เวลาเมื่อนางตงที่สุด

ถ้าผู้นำร่องนำเรือทั้งคน เป็นโรคร้ายเข้ามาตองกัก ผู้นำร่องให้อยู่ในเรือนั้น ตัดอดเวลาตองห้าม

มาตรา ๒๓๖ เรือดำหนึ่งดำโต ที่ตองกักอยู่ ในต่าบมของกัฬโรคมยัณทราย ผู้นำร่องที่พา เรือ นั้น เข้ามา ถ้าเจ้าพนักงานแพทยเห็นควรกัฬจะตองกัก ผู้นำร่องนั้นไว้ ให้อยู่ ในเรือด้วยจน ตัดอดเวลาที่ เรือดำนั้นตองกักอยู่ ในต่าบมนั้นก็ได้

ห้ามไม่ให้ผูกเชือกเรือกับ ที่นุกตางน้ำ กว่าจะจัดการ พร้อมที่จะถอยไปจากท่า จอด

มาตรา ๒๓๗ ห้ามไม่ให้นายเรือเอาเชือกไป ผูกพันอยู่กับที่นุกตางน้ำ เว้นแต่เวลาเรือนั้นจะออก จากท่า และจัดการพร้อม ที่ จะถอย เลื่อนไปจาก ท่าที่จอดอยู่แล้ว จึงให้ผูกโยงเชือกทำได้ ใน ขณะหนึ่ง

ไม่ให้ผู้นำร่องนำเรือค้าขาย มาจอดที่จอด เรือรบตยาม

มาตรา ๒๓๘ ห้ามไม่ให้ผู้นำร่องนำ เรือค้า ขายที่บวรทุกสิ้นคามาจอดทอดเรือในจังหวัดเขตร์ กำหนดที่ให้อจอดเรือรบตยาม

ไม่ให้ผู้นำรถดับเพลิง
ตำแน่ง และธงของแถบ
แต่ไม่มีเรือเดินอยู่ในแถบ
นั้น

มาตรา ๒๑๙ ห้ามไม่ให้ผู้นำรถดับเพลิง
ในตำแน่งหรือในช่องแถบ เวนไวแต่เมื่อในตำแน่ง
นำและช่องทางนั้นไม่มีเรือเดินแต่ยืนต้องอยู่ใน
แถบนั้น

ผู้นำรถนำเรือเข้าหรือออก
จากท่าเรือหรือช่องแคบให้
เดินอย่างช้าที่สุด

มาตรา ๒๒๐ ผู้นำรถนำเรือเข้า หรือ
ขาออกจากท่าเรือหรือจากช่องแคบ จะต้อง รอ
เครื่องจักรของเรือดำเนิน เห็นชัดว่าพอจะไปได้ จน
ไม่ให้ปะปนอันตรายแก่เรือลำนั้นได้

ไม่ให้ผู้นำรถไฮดรอลิก
หมายบอกเหตุขัดข้อง
เว้นแต่มีเหตุจริง

มาตรา ๒๒๑ ห้ามไม่ให้ผู้นำรถขกของ หรือ
ยังป็นเป็นเครื่องหมายเหตุขัดข้อง เวนไวแต่เรือดำ
นั้นจะเกิดเหตุขัดข้องจริงแล้วจึงทำได้

ผู้นำรถของพนักงานเจ้าท่า
ที่วาดด้วยจะถอยเรือเดินที่

มาตรา ๒๒๒ ผู้นำรถจะ ต้อง เรือพนักงานเจ้าท่า
หรือคำบอกเหตุการตามส่งมอบของเจ้าท่า หรือ
ผู้แทนเจ้าท่าวาดด้วยเรือที่ผู้นำรถนำไปมาที่ จะให้
เดินที่ถอยไปมาอย่างไรนั้น

โทษผู้นำรถทำผิด

มาตรา ๒๒๓ ถ้าผู้นำรถทำกรณผิดกฎหมาย
และข้อบังคับเหล่านี้ ค่าธรรมเนียมจะเห็นจริง
แล้วจะต้องตั้งโทษแก่ผู้ผิดนั้น เรียกคืนหนังสือ
อนุญาตที่อนุญาตให้ทำการนั้น ยึดไว้เพียงภายใน
สาม เดือนก็ได้ และจะปรับโทษในคดีหนึ่งเป็นเงิน
ไม่เกินกว่า ๓๐๐ บาทด้วยก็ได้ ถ้าเป็นคนใหม่บังคับ

ต่างประเทศที่มีกงสุลตั้งในกรุงเทพฯ
อย่างเดียวกัน

หมวดที่ ๗

ขอบังคับสำหรับการจ้างและการเลิกจ้างนาย
เรือคนกดและคนเรือของเรือชาติสยามกับวิธี
สอบไล่วิชาคนเดินเพื่อที่จะได้รับ
ประกาศนียบัตร

เจ้าพนักงานต้องจัดการสอบ มาตรา ๒๒๔ เจ้าพนักงาน ต้อง จัด การ ให้
ไล่วิชา นายเรือคนกดหรือ สอบไล่วิชาความรู้ ของผู้ ที่ อยากจะ รับทำ การเป็น
นายรองนายเรือที่ เป็นเรือ นายเรือ หรือคนกดหรือ นายรองนายเรือทั้งปวง
ฝ่ายสยาม ที่เป็นเรือชาติสยาม

ค่าธรรมเนียม มาตรา ๒๒๕ ผู้ใดที่จะสอบไล่วิชาการ เพื่อ
ประกาศนียบัตร จะรับประกาศนียบัตรสำหรับ ตัว เมื่อมาขอสอบไล่
นั้น จะต้องเสียค่าสอบไล่ให้แก่เจ้าท่าดังนี้ คือ
ประกาศนียบัตรสำหรับนายเรือหรือคนกด ชั้นที่ ๑
ใบละ ๑๕ บาท ประกาศนียบัตรอื่น ๆ ใบละ ๓๐ บาท

เจ้าพนักงานจะให้ ประกาศ มาตรา ๒๒๖ ผู้ใดที่เข้ามาสอบไล่ เมื่อ
นียบัตรแก่ผู้สอบไล่ได้และ เจ้าพนักงาน เห็น ว่า มีความรู้ ดีสมควรและมี
ที่มี ภิรยาดี ภิรยา เรียบร้อยดี และชำนาญการฝ่ายเรือและไม่

เป็นคนหรือเจ้าพนักงาน ผู้ ส่อมได้จึงจะให้ หนังสือ
ประกาศนียบัตรว่าเป็นผู้ ส่อมควรทำการนั้น ๆ ได้

ผู้ที่ จะทำการเป็นคนใช้ ใน
เรือเดินทะเลของไทย หรือ
เรือชาติอื่นที่ไม่มีกงสุล
ต้องขออนุญาตโดยเจ้าท่า
และเจ้า ทาจะ เรียกหนังสือ
สำหรับตัวที่ทำการมาก่อน
ถ้าไม่มตองแจ้ง เหตุเจ้าท่า
เชื่อแล้วจะอนุญาต

มาตรา ๒๒๗ คนใช้ ในเรือเดินทะเลคนหนึ่ง
คนใดที่จะใคร่รับทำการในเรือของไทย หรือเรือ
อื่น ๆ ของชาติที่ไม่มีกงสุลในกรุงเทพฯ จะต้อง
ได้อนุญาตของเจ้าท่าจึงจะรับทำการ ในเรือได้ และ
เจ้าท่าจะต้องเรียกหนังสือเดิมสำหรับตัวของตน
ที่ได้มาแต่เรือซึ่งตนทำการมาก่อนหน้า ถ้ามีหนังสือ
เดิม ก็จะต้อง ชำแจงเหตุซัดซวงของตนโดยที่ควร
เชื่อฟังไว้ แต่อย่างใดอย่างหนึ่งให้เจ้าท่าทราบ เมื่อ
เจ้าท่าทราบเป็นที่เชื่อฟังได้แล้วเจ้าท่าจึงจะ อนุญาต
ให้

อนึ่งรัฐบาล ฝ่ายสยาม จะตั้ง พักติ ค่าธรรมเนียม
สำหรับผู้ที่ จะรับจ้างทำ การในเรือเดินทะเล
หรือจะเอา ออกจากเรือ นั้น ที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม
ให้นั้นให้แก่เจ้าท่า และเจ้าท่าจะทำการวางพักตั้น
ปิดแขวนในที่ว่าเจ้าท่าให้ทราบทั่วกันด้วย

อนึ่งคนใช้สำหรับเรือเดินทะเล ที่มาขอใบ
อนุญาตทำการกัก หรือใบอนุญาตเลิกการกัก ถ้า
ไม่เสียค่าธรรมเนียมตาม พักติ เจ้าท่าจะไม่ให้
หนังสือใบอนุญาตนั้นเลย

เจ้าของเรือและนายเรือมา
ทำหนังสือจ้างหรือเด็กจ้าง
คนเรือที่กรมเจ้าท่าต้องเสีย
ค่าธรรมเนียม

มาตรา ๒๒๘ เจ้าของเรือหรือนายเรือทุกจำ
มาทำหนังสือจ้างหรือเด็กจ้างคนใช้สำหรับเรือเดิน
ทะเลคนหนึ่งคนใดคนที่ว่ากรเจ้าท่า จะต้องเสียค่า
ธรรมเนียมตามพิศัด

ถ้านายเรือจะให้คนใช้ ใน
เรือออกจาก การเมื่อทอด
เรืออยู่ในอาณาเขตระดัยยาม
ต้องทำหนังสือสำคัญเด็ก
จ้าง แจง รายการที่ ทำการ
มาให้ฉบับ ๑ ถ้าคนใช้
ต้องการบัญชีเงินเดือน ก็
ต้องให้ด้วย

มาตรา ๒๒๙ เมื่อนายเรือชาติสยาม ที่ทอด
จอดอยู่ในอาณาเขตประเทศสยาม จะให้คนใช้
สำหรับเรือเดินทะเลคนใดหยุดเลิกการ ที่ทำในเรือ
ของตน จะต้องทำหนังสือสำคัญเด็กจ้างให้คนใช้
สำหรับเรือเดินทะเลนั้นไปใบหนึ่ง แจงเหตุใน
การที่คนใช้สำหรับเรือเดินทะเล ผู้นั้นทำการมา
อย่างไร และเวลาที่ทำการนานสักเพียงใด และแจ้ง
เวลาที่หยุดการนั้นด้วยแล้ว ให้ส่งชื่อของคนใหม่
ผู้จะไปเป็นสำคัญ ถ้าแม้ว่าคนใช้สำหรับเรือ
เดินทะเลเดื่อนั้น จะต้องการบัญชีเงินเดือนที่ตนทำมา
ได้เท่าใด และต้องตดเสียเท่าใด โดยเสียดแล้ว
นายเรือท่านั้น จะต้องทำบัญชี ให้แก่คนใช้สำหรับ
เรือเดินทะเลผู้ ที่ชอนหนีภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับ
เวลาตั้งแต่คนใช้สำหรับเรือเดินทะเลผู้ นั้นขอด้วย

ถ้านายเรือจะทำไปสำคัญ
เด็กจ้างคนใช้จากเรือสยาม
หรือเรือต่างประเทศที่ไม่

มาตรา ๒๓๐ ถ้านายเรือจะทำไปสำคัญเด็ก
จ้างให้แก่คนใช้ สำหรับเรือเดินทะเลคนใดหยุดเลิก
การที่ทำจากเรือชาติสยาม หรือเรือชาติต่างประเทศ

กงสุลที่ห้ามทำกรรมเจ้า
ทำ ห้ามไม่ให้ทำอื่น

เทศใด ๆ ที่ไม่มีกงสุลแทนประเทศนั้น อยู่ใน
ประเทศสยามนั้นแล้ว นายเรือจะต้องมาทำใบลำ
คัญเด็กจ้างอันที่ว่ากรรมเจ้าทำ ห้ามไม่ให้ ไปทำที่อื่น

หมวดที่ ๘

ข้อบังคับสำหรับศาล

พิจารณาคดีที่เป็นความฝ่ายการทะเล

การตั้งศาลชำระความฝ่าย
การทะเลและกำหนดจำนวน
ผู้ พพากษา

มาตรา ๒๓๓ ห้ามคดีก่ต่างต่อ เป็นเกิดขึ้นใน
คราวใดจะ ได้ มีศาลหนึ่งซึ่งมีพระ บรมราช โองการ
โปรดเกล้า ๆ ทรงตั้งขึ้นหรือ โปรดเกล้า ๆ ให้เจ้า
กระทรวง ตั้ง ผู้ พพากษา ศาล ขึ้นพิจารณา ความ
เรื่องนั้น เรียกว่าศาลชำระความการฝ่ายทะเล

อนึ่งศาลชำระความฝ่ายการทะเลนั้น จะกำหนด
ให้ มีผู้ พพากษานั้นชำระ คัดตัดสินความอย่างมากไม่
เกินห้า นาย อย่างน้อยก็ไม่น้อยกว่าสาม นาย

กำหนดอำนาจศาลที่จะ
พิจารณา

มาตรา ๒๓๒ ข้อคดีความต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น
และศาลชำระความฝ่ายการทะเลมีอำนาจที่จะพิจารณา
ได้ส่วน เพื่อตัดสินให้ตกลงไต่ nun ดงนี้ คือ

ฟ้องนายเรือและคนรอง ๆ
ในเรื่องว่าไม่มี ความรู้พอ
หรือมีความผิด

(๑) ผู้ใดจะฟ้องนาย เรือหรือนายที่รอง ๆ
หรือตนกดทับทำการอยู่ในเรือ ในบังคับฝ่าย
สยาม หรือฟ้องกล่าวโทษผู้ นำร่องว่า ผู้ นน ๆ
หาความรู้หาความชำนาญมิได้ หรือผู้ นนมีความ

ผิดด้วยประการใด หรือเดินเต๋อไม่ เอาใจใส่ในการ
ของคนที่ทำ หรือไม่ประพฤติตามในข้อบังคับเหล่านี้

เมื่อเรือล่มจมหรือเสียหาย

(๒) เมื่อเรือดำโต ซึ่งอยู่ในบังคับฝ่าย

สยามล่มจมหายหรือจะมี คิดสงสัยว่าจะ เป็นอัน
ครายเสียหายในทะเล หรือมีผู้ ตะทิ้งเรือเสียหรือ
เกย ติงคิน หรือ เป็นอันคราย แยกหัก ไปโดย
ประการใด ๆ

เมื่อเรือฝ่ายสยามเป็นคน
ทำให้เรืออื่นเป็นอันคราย

(๓) เมื่อเรือดำโต ซึ่งอยู่ในบังคับฝ่าย

สยามเป็นคนเหตุทำให้เรือดำอื่น ๆ ล่มจม หรือ
เป็นอันครายอย่างหนึ่งอย่างใดในมหาสมุทร หรือ
ในอาณาเขตรสยาม หรือมีผู้ นำคัตฟองเรือฝ่าย
สยามในประเทศสยามว่า เป็นคนเหตุทำให้เรือซึ่ง
อยู่ในบังคับต่างประเทศล่มจมหรือเป็นอันครายไป
โดยประการใด ๆ ที่ในอาณาเขตรประเทศอื่น ๆ

เมื่อมีเหตุถึงคนตาย

(๔) เมื่อมีเหตุถึงคนแก่เรือหรือคนหรือสิ่ง

ของที่อยู่ในเรือดำโต ๆ ซึ่ง เป็น เรือ ของประเทศ
สยาม ที่ทำให้คนถึงตาย

อำนาจศาล ใน การ ที่
พิจารณาและได้ส่วน เหตุ
และสืบพยาน

มาตรา ๒๓๓ ศาลมีอำนาจ ที่จะพิจารณา

คัตฟองหา ว่าจำเลยเป็นผู้ ไม่สมควรจะทำการอย่าง
ใด ๆ หรือจำเลยเป็นผู้ ประพฤติผิดอย่างใด ๆ และ
ศาลจะมีอำนาจได้ส่วนเหตุที่ เรือล่มจม เสียหายไป
หรือเหตุที่มีผู้ ตะทิ้งเรือดำโตเสีย หรือเรือดำโตที่

เกยติดกัน หรือเป็นอันตรายแยกหักไปโดยประการใด ๆ ก็ดี คำนี้มีอำนาจที่จะมีหมายเรียกผู้หนึ่งผู้ใดที่ศาลเห็นว่าเป็นคนสามารถที่จะเป็นพยานในเหตุนั้นได้ เพราะว่าเป็นผู้ได้อยู่ในเรือเวลาเกิดเหตุ หรือมีได้อยู่ในเรือหนัก แต่ผู้นั้นได้หลบหนี และศาลจะได้อำนาจฟ้องค่าพยานของผู้เบี่ยงความนั้น ถ้ามาศาลด้วย เป็นพยานด้วย ถ้าคนหนึ่งคนใดที่ศาลได้มีหมายไปเรียกแล้ว ผู้นั้นไม่มาหรือขัดขวางไม่ยอมมา คำนี้มีอำนาจที่จะบังคับและตั้งโทษผู้นั้นตามพระราชบัญญัติลักษณะพยาน วรรคโทสินทรศก ๓๖๓

อำนาจผู้เป็นประธานในศาลที่จะกำหนดที่ประชุม

มาตรา ๒๓๔ ผู้เป็นประธานในศาลนั้นมีอำนาจที่จะตั้งประชุมศาลในเวลาใด ๆ หรือจะให้ไปประชุมที่ตำบลใด ๆ ก็ได้ ตามแต่จะเห็นสมควร

ศาลต้องยอมให้โอกาสแก่ผู้ต้องคดีคดี

มาตรา ๒๓๕ เมื่อศาลชำระความฝ่ายการทะเล ได้รับคดีฟ้องกล่าวโทษของผู้หนึ่งผู้ใดด้วยเหตุที่เกิดขึ้นในการอันตรายแก่เรือใด ๆ ศาลจะต้องยอมให้ผู้ต้องคดีนั้น มีโอกาสที่จะได้แก้คดีของตนได้

คำปรับผู้ที่ศาลเรียกประกาศนียบัตรคืนเพราะทำผิดและผู้นั้นไม่ทำตาม

มาตรา ๒๓๖ นายเรือและคนกตักกต หรือผู้รองนายเรือใด ๆ ก็ดี หรือผู้นำร่องก็ดี ซึ่งถูกปรับให้ยึด หรือ ถอน เลิก ใบประกาศนียบัตร ของตน

ตามความในข้อบังคับเหล่านี้ ถ้าคำชำระความ
ฝ่ายการทะเลาะ เรียกว่าไปประกาศนียบัตรของผู้
นั้นมาไว้ที่ศาล หรือไว้ในที่ใดตามคำสั่งของเจ้า
ทักท้วง ผู้หนึ่งไม่กระทำตามต้อง ปรับ เป็นเงินไม่
เกินกว่า ๒๐๐ บาท ทุก ๆ คราว

อำนาจศาลที่จะตั้งค่าธรรมเนียมความ ถ้าลูกความ
ไม่ได้ใช้ให้เร่งได้เหมือน
ความแพ่ง

มาตรา ๒๓๗ คำที่มีอำนาจที่จะออกคำสั่งกำ
หนดค่าฤชาธรรมเนียมสำหรับคดีทุกเรื่อง ที่ศาล
ต้องพิจารณา หรือพิพากษานั้นตามที่ศาลจะเห็น
สมควร เงินค่าฤชาธรรมเนียมจะต้องใช้ ให้แก่
ศาล ตามคำสั่งนั้นๆ และถ้าไม่ได้ใช้ก็ให้ศาลเร่ง
ได้โดยวิธีเร่งเงินนั้นขึ้นตามคำคดีนั้นความแพ่ง

เงินรายวันผู้พิพากษา

มาตรา ๒๓๘ ผู้หนึ่งเป็นผู้พิพากษาในศาล
ชำระความฝ่ายการทะเลาะนี้ให้ ได้รับผลประโยชน์
รายหนึ่งวันละ ๓๐ บาท หรือมีจำนวนเท่าใดตามแต่
รัฐบาล จะเห็นสมควร กำหนดในคดีที่ เป็น เรื่องพิ
เศษตลอดทุกวันที่ศาลนั่งพิจารณาคดี

ถ้าคดีที่พิจารณาแล้วมี
ข้อสงสัยบางประการซึ่ง
ขาดพยานสำคัญฟังได้ทราบ
รัฐบาลจะตั้งศาลพิจารณา
ใหม่ตลอดเรื่อง หรือบาง
ส่วนก็ได้

มาตรา ๒๓๙ ในคดีที่ได้พิจารณาตาม
ลักษณะพระราชบัญญัตินี้ ด้วยเรื่องความประพฤติ
ของนายเรือหรือรองนายเรือ หรือต้นกต หรือ
นำร่อง หรือเรื่องเหตุอันตรายที่เกิดขึ้น แก่เรือ
นั้นกต ถ้าผู้ที่เกี่ยวข้องร้องต่อรัฐบาลต่อรัฐบาล
ฟังได้ทราบ ว่า ยังมีพยานสำคัญที่ไม่ได้นำมาเบิกได้

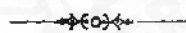
ในเวลาที่พิจารณาอยู่นี้ ออกกติ หรือมีเหตุอย่างอื่น ๆ ที่ควรให้สั่งได้ว่า การที่พิจารณาไปแล้วนั้น ยังผิดจากยุติธรรมอยู่ กติ รัฐบาตจะให้ศาลเดิม หรือศาลชำระความฝ่ายการทะเล ที่จะตั้งขึ้นใหม่ เฉพาะคดีนั้น พิจารณาเรื่องนั้นเสียใหม่ที่จะเรื่อง หรือ แค่เฉพาะส่วนใดส่วนหนึ่งก็ได้

เมื่อศาลพิจารณาเสร็จแล้ว นอนแดง ให้ พพักษาตง นามทุกคน ถ้ามี ได้ไม่เห็น ตามให้ ยนคำแย้ง

มาตรา ๒๕๐ เมื่อได้ พิจารณาคดีเรื่องใดเสร็จแล้วนอนแดง ให้ศาลชำระความ ฝ่าย การทะเล พพักษาคัดสินที่เดียว ให้ พพักษาคงชื่อในคำตัดสินนั้นทุกคน ถ้า พพักษาคงใดมีความเห็น แตกต่างจากคำตัดสินนั้น ก็ให้ทำรายงานชี้แจง เหตุ และตั้งชื่อเป็นสำคัญ

หมวดที่ ๗

ข้อบังคับเพิ่มเติม

ผู้ต้องปรับไม่เสียค่าปรับ ใน ๓๕ วัน ให้ศาลตัดสินจำคุกไม่เกิน สิบสอง เดือน

มาตรา ๒๕๑ โทษ ปรับ ใหม่ ที่ได้ ปรับ แก้ว ใดตามความข้อใดข้อหนึ่งในข้อ บังคับ ที่ กล่าว มา แล้วนั้น ถ้าผู้ มีความผิดไม่นำเงินค่าปรับมาใช้ภายใน ๓๕ วันนับตั้งแต่วันที่ตัดสิน ผู้ นั้นต้อง ใน ระวาง โทษจำคุก โดยมีกำหนดไม่เกิน สิบสองเดือน สุดแต่ ศาลจะตัดสิน

โทษปรับที่กำหนดแล้วเป็น มาตรา ๒๔๒ โทษต่างๆ ที่กำหนดไว้ใน
แต่เพียง นอกจาก สิ้นใหม่ บรรดาข้อบังคับที่กล่าวมาแล้วนี้ เป็นแต่เพียง
หรือทุนทรัพย์ ซึ่ง จะปรับ ส่วนหนึ่งต่างหาก นอกจากสิ้นใหม่หรือทุนทรัพย์
อีกได้ ซึ่งจะปรับผู้ผิด ให้ ใช้ตามข้อความในพระราช
กำหนดกฎหมายอีกด้วยก็ได้

ถ้าผู้ผิดเป็นคนในบังคับต่าง มาตรา ๒๔๓ บรรดาโทษที่กำหนดไว้ในพระ
ประเทศ ที่มี กงสุลให้ศาล ราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้มีความผิดเป็นคนในบังคับต่าง
กงสุลบังคับปรับโทษ ประเทศที่มีกงสุล ต้องให้ศาลกงสุลนั้นปรับระ
บบังคับตามโทษ

บอกเลิกถอนกฎหมายเก่า มาตรา ๒๔๔ กฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ว่า
ด้วยการเดินเรือในท้องน้ำ ซึ่งทำไว้เมื่อฉัณวันศุกร์
ขึ้น ๔ ค่ำเดือนอ้าย ปีมเส็งนพศก จุฬศักราช ๑๒๓๙
หรือวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก ๑๖
และประกาศไว้ฉัณวันศุกร์ขึ้น ๑ ค่ำเดือน ๖ ปีออก
โทศก จุฬศักราช ๑๒๒๒ หรือวันที่ ๒๐ เมษายน
รัตนโกสินทร ศก ๑๙ กับพระราชกำหนดว่าด้วย
เรือกลไฟ และเรือใบ ประกาศไว้เมื่อฉัณวันอังคาร
แรม ๓๓ ค่ำเดือน ๙ ปีมเส็งตรีศก จุฬศักราช ๑๒๔๓
หรือวันที่ ๒๓ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๐๐ นั้น
ให้เป็นอันเลิกถอนเสีย

ผู้รักษาพระราชบัญญัติ
และเสนาบดีมหาดินที่
ออก กฎข้อบังคับ

มาตรา ๒๕๕ พระราชบัญญัติ ให้เสนาบดี
กระทรวงมหาด ซึ่งได้บัญชาการรักษาท้องที่ใน
มณฑลกรุงเทพพระมหานคร และเสนาบดีกระทรวง
มหาดไทย ซึ่งได้บัญชาการรักษาท้องที่ในมณฑล
อื่น ๆ เป็นผู้รักษา และบัญชาการให้เป็นไปตาม
พระราชบัญญัติ เมื่อเสนาบดี เห็นจำเป็นจะต้องมี
กฎข้อบังคับ เพื่อให้เจ้าพนักงานและผู้เกี่ยวข้อง
ในพระราชบัญญัตินั้น ประพฤติให้สมควรถูกต้อง
ตามพระราชบัญญัติด้วยประการใด ก็ให้ตั้งกฎ
ข้อบังคับนั้นขึ้นได้ เมื่อได้รับพระราชทานพระ
บรมราชาอนุญาต และประกาศในหนังสือพิมพ์
ราชกิจจานุเบกษาแล้ว ก็ให้ใช้กฎข้อบังคับนั้น
ได้เหมือนดังเป็นส่วนแห่งพระราชบัญญัตินั้น

พระราชบัญญัติ ตราไว้ ณ วันที่ ๒๐
มิถุนายน รศ. ๖๕ (๒๕๕) เป็นวันที่ ๒๓๒๗๐
ในรัชกาลปัจจุบันนี้

แบบที่ ๑

เมื่อเรื่องใดมาถึงแล้ว ให้นายเรื่องดำเนิน
ตั้งรายงานต่าง ๆ ตามแบบที่แก้ไข
ให้ คช

—๖๐๖—

๒๗๔

- ๑ วันที่เรือมาถึง
- ๒ ชื่อเรือ
- ๓ ชง ประเทศของเรือ
- ๔ ประเภทของเรือ
- ๕ ระวังเรือกักกัน
- ๖ ชื่อนายเรือ
- ๗ มาขึ้นที่ผู้ใด
- ๘ มาจากที่ไหน
- ๙ ออกเรือวันไร
- ๑๐ มีสินค้าชนิดไร
- ๑๑ มีสิน มา มาก น้อยเท่าใด
- ๑๒ มีหนังสือฝากอย่างไรบ้าง
- ๑๓ มีเครื่องสำตราดูๆอย่างไร
- ๑๔ มีกระสุนดินดำและเครื่องระเบิดอะไรบ้าง
- ๑๕ มีโรคร้ายอันติดกันง่ายอย่างไรบ้าง
- ๑๖ มีคนตายในเรือเมื่อมาตามทางอย่างไร
- ๑๗ จำนวนคนใช้ในเรือ
- ๑๘ มีคนโดยดำนในห้อยเท่าใด
- ๑๙ มีคนโดยดำนบนคาคพ้าเท่าใด
- ๒๐ จุดหมายเหตุต่างๆ

๒๗๕

แบบที่ ๒

ตารางพิภคค่าจ้างนำร่อง

ตั้งแต่ต้นเดือนเข้ามา ถึง กรุงเทพ ฯ และตั้งแต่กรุงเทพ ฯ ออกไป จนถึง ที่ทอด สมนอก ต้นเดือน คิด หัก ขาไป ขามา สำหรับ เรือไฟ และ เรือใบ ที่มีเรือไฟ ดังนี้ คือ :-

เรือขนาด	๓๕๐	ต้นและค่ากว่านั้น	เงิน ๖๘	เหรียญ ๗๕	เซ็นต์
เรือขนาดกว่า	๓๕๐	ต้น และ ค่า กว่า ๒๐๐ ต้น	เงิน ๗๒	๖๖	๕๐ ๖๖
๖๖	๖๖ ๒๐๐	๖๖ ๒๕๐	๖๖ ๘๖	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖
๖๖	๖๖ ๒๕๐	๖๖ ๓๐๐	๖๖ ๘๘	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖
๖๖	๖๖ ๓๐๐	๖๖ ๓๕๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖
๖๖	๖๖ ๓๕๐	๖๖ ๔๐๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖
๖๖	๖๖ ๔๐๐	๖๖ ๔๕๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖
๖๖	๖๖ ๔๕๐	๖๖ ๕๐๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖
๖๖	๖๖ ๕๐๐	๖๖ ๕๕๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖
๖๖	๖๖ ๕๕๐	๖๖ ๖๐๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖
๖๖	๖๖ ๖๐๐	๖๖ ๖๕๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๐	๖๖ ๙๖

เรือขนาด ๓๕๐	ตั้งแต่ค่าจ้าง	เงิน ๒๘	เหรียญ ๗๕	เงิน
เรือขนาดกว่า ๓๕๐	ตั้งแต่ค่าจ้าง ๒๐๐	เงิน ๘๒	๖๖	๕๐
๖๕๐	๗๐๐	๖๖	๖๖	๖๖
๗๐๐	๗๕๐	๖๖	๖๖	๖๖
๗๕๐	๘๐๐	๖๖	๖๖	๖๖
๘๐๐	๘๕๐	๖๖	๖๖	๖๖
๘๕๐	๙๐๐	๖๖	๖๖	๖๖
๙๐๐	๙๕๐	๖๖	๖๖	๖๖
๙๕๐	๑๐๐๐	๖๖	๖๖	๖๖
๑๐๐๐	-----	๖๖	๖๖	๖๖

เรือที่ ขนาดกว่า ๓๐๐๐ ตัน ขึ้นไป ให้ คิดเต็ม อีก ๓ เหรียญ ทุก ๕๐ ตัน
 อัตราสำหรับเรือใบที่ไม่มีเรือไฟจูง ให้ คิดเต็ม ในอัตราลดร้อยละ ๓๕

อัตราค่าจ้างนำร่อง

จากสันดอนปากน้ำเจ้าพระยาไปเกาะสี่ช้าง
หรืออ่างศิลา และจากเกาะสี่ช้างหรืออ่างศิลามา
สันดอนปากน้ำเจ้าพระยา

เรือกำปั่นไฟหรือเรือกำปั่นใบ ซึ่งจะไม่รับมา
บรรทุกสินค้าที่กรุงเทพฯ แต่จะไปบรรทุกให้เสร็จ
ที่ตำบลใด ที่ออกชื่อมาข้างบนนั้น ให้ คิดค่าจ้าง
นำร่องเพียง ๑ ในส่วน ๓ ของพิกัต

เรือกำปั่นไฟหรือเรือกำปั่นใบที่ได้มากรุงเทพฯ
แล้ว ถ้ากลับออกไปยังตำบลใดที่ออกชื่อข้างบน
นั้น ถ้าเป็นเรือขนาดตั้งแต่ ๒๐๐ ตัน ลงมาให้ คิด
ค่าจ้างเป็นเงิน ๓๐ เหรียญ

ถ้าเป็นเรือขนาดเกิน ๒๐๐ ตันขึ้นไปให้คิดค่า
จ้างนำร่องเดิมอีก ๒ เหรียญทุก ๑๐๐ ตัน ที่เกินกว่า
๒๐๐ ตันไปนั้น

อัตราค่าธรรมเนียมน้ำ

ในการเรือย่ายที่จอดหรือออกจากที่จอด

แต่ โรงสีไฟ คอนด่าง ชั้น มาที่ท่า บอร์นีโอ
กำปั่นเงิน ๘ เหรียญ

แต่ห้าง บอร์น โอเก้านั้นขึ้นมา ที่ ห้างมากวดค้
กำปนี เงิน ๒ เหยียน

แต่ห้างมากวดค้กำปนีขึ้นมาที่ออฟฟิศไปรษณีย์
ที่ ๓ เงิน ๒ เหยียน

แต่ออฟฟิศไปรษณีย์ที่ ๓ ขึ้นไป ที่ว่าการกรม
ทหารเรือ เงิน ๒ เหยียน

แต่ที่ว่าการ กรม ทหาร เรือ ขึ้นไปที่โรงสีไฟ
ด้ามเด่น เงิน ๒ เหยียน

แต่ฉางเก็บนํ้ามน้ขึ้นมาถึงห้างมากวดค้กำปนี
เงิน ๒๐ เหยียน

ถ้าหนึ่ง เขาคนนํ้ารองไว้ในเรือด้วย ถ้าไม่
ใช่เพราะเหตุรอกคอยครวนนํ้า ต้องเสียค่าธรรมเนียม
อีกวันละ ๒ เหยียน

แบบที่ ๓

อัตราค่าธรรมเนียมประกาศ คือ

กำปนีเดินทะเลเมื่อเขาแม่น้ำเจ้าพระยา ให้เสีย
ค่านิตะ ๓ เซนต์ ตามกำตังบรรทุกที่มีตงในหนังสือ
ทะเบียน

กำปนีเดินทะเลเมื่อจอดทอดกำบดเกาะตังงให้
เสียค่านิตะ ๑-๒ เซนต์ ตามกำตังบรรทุกที่มีตง
ในหนังสือทะเบียน

๒๗๘

กำบังเดินทะเลเมื่อจอดทอดกำบังนอกสันดอน
ให้เสียดันตะ ๓-๑๒ เซนติ์ ตามกำลังบรรทุกที่มีตั้ง
ในหนังสือทะเบียน

กำบังเดินทะเลเมื่อจอดทอดกำบังอย่างคีตา ให้
เสียดันตะ ๓-๑๒ เซนติ์ ตาม กำลังบรรทุกที่มีตั้ง ใน
หนังสือทะเบียน

กำบังเดินทะเลเมื่อเข้าอ่าว หรือ แม่น้ำอื่น ๆ ที่
กำหนดทอดจอดในเขตรประเทศสยาม ให้เสียดัน
ตะ ๓-๑๒ เซนติ์ตามกำลังบรรทุกที่มีตั้งในหนังสือ
ทะเบียน เรือเดินตามฝั่งทะเลให้เสียดันตะ๒เซนติ์
ตามกำลังบรรทุกที่มีตั้งในหนังสือทะเบียน เรือใบ
แจ๊ย เรือสำเภา และเรืออื่น ๆ ตั้งสิ้นควไปมาสู่
กำบังนอกปากอ่าวแม่น้ำ ให้อนุญาตไม่ต้องเสีย
ค่าธรรมเนียมประกาศ

ฯ

ประกาศใช้พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จขึ้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

พระราชบัญญัติว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม ซึ่งได้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๕ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๒๔๕ ให้มหาดชนทราบนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๒๔๕ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๗ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๒๔๕
(ลงพระนาม) นเรศวรฤทธิ์
เสนาบดีกระทรวงนครบาล

ประกาศขยายเขตเรือออก โฉนดที่ดิน

มณฑลกรุงเทพฯ รัตนโกสินทรศก ๒๔๕

เจ้าพระยาเทเวศร์วงษ์วิวัฒน์ เสด็จขึ้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การออกโฉนดที่ดินในมณฑลกรุงเทพฯ นั้น กองข้าหลวงเทศร์ได้ทำการสำเร็จแล้วไปตามประกาศครั้งก่อนโดยมาก สัมควรจะขยายเขตจังหวัดซึ่งกองข้าหลวงเทศร์จักได้ ทำการนั้นให้ ใหญ่ออกไปได้ อีก

ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาพระราชพิธีพิริบชาติ ข้าหลวง
เกษตราธิการที่ดินแต่งเจ้าพนักงานเป็นผู้ช่วยออกไปทำการสำรวจเขตที่เพื่อ
ออกโฉนดที่ดินในตำบลซึ่งค้างอยู่ในแขวง มณฑลกรุงเทพฯ และตำบลที่จะ
ได้ขยายเขตทำการออกไปดังนี้ คือ

กรุงเทพฯ ๓ อำเภอ

- ๑. อำเภอบางกอกใหญ่
- ๒. อำเภอบางกอกน้อย
- ๓. อำเภอบางลำภ้อ่าง

ให้ข้าหลวงเจ้าพนักงาน และราษฎรผู้ถือที่ดินประพฤติและจัดการ
ตามประกาศ เรื่องที่ดินซึ่งตั้งวันที่ ๓ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ ประกาศ
ออกโฉนดที่ดินตั้งวันที่ ๑๕ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ กฎเดิมนับดี
กระทรวงเกษตราธิการ ตั้งวันที่ ๑๗ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ กับ
ประกาศออกโฉนดที่ดิน มณฑล กรุงเทพฯ ๗ ตั้งวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ นั้นจึงทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

(ลงนาม) เพ็ญศรีพงษ์วิวัฒน์

เดิมนับดีกระทรวงเกษตราธิการ

ประกาศพระราชทานอำนาจพิเศษแก่บริษัท

รถไฟแม่กลองทุนจำกัด

มีพระบรมราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า
พระเจ้าอยู่หัวยาเธอ กรมขุนล้นเกล้ามรพินธุ สิ้นเด็จพระเจ้าสุทนต์ยาเธอ

เจ้าพากรมขุนนครสุวรรณพิณดี พระยาพิพัฒน์โกษาพระยานำเรอภักดี
 พระยานรฤทธิราชหิษ พระยานวิบุรณโกษากร พระยาโหวดภูมิวิเศษฤทธิ
 มิสเตอร์ บี.บี. ซี. กินซ์ มิสเตอร์ อี. กินซ์ มิสเตอร์ ซี. กราเมอร์
 มิสเตอร์ ซี. แอชชอรัย มิสเตอร์ เอ. แมกคาซ มิสเตอร์
 แมกอิเวน มิสเตอร์ ซี. แซนเดเรดัก มิสเตอร์ เอ. โรเบิตเซน
 รวม ๓๕ นายด้วยกัน ได้ขอรับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ตั้งบริษัท
 มีนามว่า “บริษัทรถไฟแม่กลองทุนจำกัด” และให้บริษัทนี้ตั้ง
 บุคคล ในกฎหมายไม่ต้องใช้หนังสือเงินลงทุนที่มี และเกินหรือเกินทรัพย์สินที่
 เป็นผลของทุนนั้นหรือที่เรียกว่าทุนจำกัด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้บริษัทรถไฟแม่กลองทุนจำกัดเป็น บุคคล
 ได้ ใน กฎหมาย เมื่อได้ ประพฤติตามข้อความดังที่จะได้กล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๓ ประกาศพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ อำนาจพิเศษนี้ จะทรง
 พระกรุณาโปรด เลิกถอนเสียได้ทุกเมื่อ

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ ได้ ใช้แต่เมื่อบริษัทได้จดทะเบียนแล้ว แล้ว
 กระทรวงเกษตรราชการตามวิธีที่ได้ ทำไว้ ในข้อ ๕

ข้อ ๓ รัฐบาลไม่รับผิดชอบแทนบริษัทนี้ ด้วย อย่างไร อย่างหนึ่ง เป็น อัน
 ชาติในการที่ บริษัท จะได้ ทำไป

ข้อ ๔ โดยประกาศนี้ ไม่ได้ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ บริษัท
 มีอำนาจ หลีก เลี่ยง กฎหมาย หรือข้อบังคับ ที่มีอยู่ เดิมนั้น หรือที่จะมี ขึ้นใน
 ภายหน้า

ข้อ ๕ ให้บริษัทนี้กำหนดอำนาจ (แมมโมแรนด่าออฟแอตชิวชี่
 เซชัน) และข้อบังคับ (อาติเกสออฟแอตชิวชี่เซชัน) ของบริษัทส่ง ขอ

จดทะเบียนที่กระทรวงเกษตรราชการ

ข้อ ๖ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้คนทั้งหลาย ตรวจสอบหนังสือ กำหนดอำนาจ และข้อบังคับของ บริษัทใด เมื่อได้เสียค่าธรรมเนียม พอสมควร ตามแต่ได้แนบตั้ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะ กำหนดอย่าให้เกิน ๓ บาทขึ้นไป

ข้อ ๗ ให้ถือว่าหนังสือกำหนดอำนาจ และข้อบังคับ ของ บริษัทนั้น เป็น หนังสือ สัญญา เหมือนอย่างว่าได้ ทำค้ำหน้ำ อำเภอเจ้าพนักงานในระหว่าง บริษัท และผู้ถือเชว้ หรือสมาชิก และเหมือนอย่างว่าสมาชิกทุกคนได้ ลงชื่อ ในหนังสือ สัญญานั้น ในส่วนตน และผู้ที่จะได้ รับมรดกของตนต่อไป ไว้รับรอง ว่าจะประพฤติตามหนังสือกำหนด อำนาจและข้อบังคับนั้นทุกประการ เว้น แต่จะมีข้อความที่จะขัดกับประกาศนี้

ข้อ ๘ ถ้าบริษัทจะแก้ไขข้อความ ในหนังสือกำหนดอำนาจ หรือ ข้อบังคับอย่างไรก็ดี หรือจะตกลงเลิกบริษัทก็ดี ให้ บริษัทจดทะเบียนบอกกล่าวไว้ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเร็ว

ข้อ ๙ ให้บริษัทพิมพ์ หนังสือ กำหนดอำนาจและ ข้อบังคับ ของตน นำส่ง ไว้ที่กระทรวง เกษตรและสหกรณ์เก็บยั้น แล้วแต่ได้แนบตั้งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะเห็นควร เพื่อจะได้ เป็น การ ดัดดวล แก่ คน ทั้งหลาย ที่ ต้อง การ ตรวจสอบ หนังสือ นั้น ๆ ซึ่งให้บริษัทจำเป็นต้องขาย หนังสือ กำหนดอำนาจ และ ข้อ บังคับให้ ผู้ใด ๆ ที่ขอซื้ออย่าเรียกราคาเกินบาทหนึ่งตำหรับหนึ่ง

ข้อ ๑๐ กรรมการ (โตเรกเตอร์) ของบริษัทนั้น ให้ มีไม่ม่น้อยกว่า ๕ คน และให้จดทะเบียนชื่อไว้ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเร็ว

ข้อ ๑๑ ผู้อื่นเช่น ที่เรียกว่า คนที่ ๓ ไม่จำเป็น ต้อง ถือ ว่าใครได้ เป็น หรือได้ ออกจากตำแหน่งกรรมการกว่าจะได้จดทะเบียนไว้แล้วว่า ได้รับ หรือได้ ออกจากตำแหน่งนั้น ๆ

ข้อ ๑๒ ผู้ที่จะเป็นกรรมการต้องนำตัวשריของตัวเอง ไปวางฝากไว้เป็นประกันที่กระทรวงเกษตรราชการ ไม่น้อยกว่าคนละ ๓๐ שרי มีชั้นนียาให้กระทรวงเกษตรราชการ ยอมให้จดทะเบียนตั้งว่าเป็นกรรมการ שרי ที่วางฝากเป็นประกันนั้น ห้ามไม่ให้ โอน ให้แก่ผู้อื่น ในเวลาที่ เจ้า ของเป็นกรรมการอยู่

ข้อ ๑๓ ให้บริษัทมีออฟฟิศประจำไว้แห่งหนึ่งบริษัทจะต้องลงทะเบียนบอกไว้ที่กระทรวง เกษตรราชการว่าอยู่แห่งไรตำบลไรและเมืองไร เพื่อประโยชน์การส่งหนังสือและบาดหมายทั้งหลายแก่บริษัทเหมือนอย่างว่าดังลงในมือบริษัทนั้น ถ้าไม่มีออฟฟิศเช่นนี้หรือไม่จดทะเบียนก็ให้ปรับเป็นจำนวนเงินวันหนึ่งไม่เกิน ๓๐๐ บาททุกวันนี้ไปกว่าจะได้ ทำให้ถูกต้อง

ข้อ ๑๔ ให้บริษัทมีตราสำคัญในดวงตารานให้ มีชื่อบริษัทเป็นอักษรไทยอ่านได้ชัด และมีค่าทุนจำกัดคล้ายเหมือนว่าเป็นส่วนของชาติด้วย และให้นำตราไปลงทะเบียนไว้ที่กระทรวง เกษตรราชการ มีชั้นนียาปรับบริษัทเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๓๐๐๐ บาท ได้

ข้อ ๑๕ ถ้าบริษัทจะจำหน่ายหรือเช่าทรัพย์สินสมบัติ ของคนเป็นประกันแก่ผู้ใด ให้จดทะเบียนไว้ที่ กระทรวง เกษตรราชการ บอก ข้อ ความโดยย่อ แต่ ให้ชัดเป็นคน คือทรัพย์สินไรที่จำหน่าย หรือเช่าเป็นประกันเงินทองเท่าไรกันและชื่อเจ้าหนี้

ข้อ ๑๖ ถ้าไม่ได้ประพฤติตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑๕ แล้ว การจำหน่ายและเช่าทรัพย์สินเป็นประกันนี้ใช้ไม่ได้ ในกฎหมาย

ข้อ ๑๗ ถ้าบริษัทตกลงจะเพิ่มทุนหรือจะลดทุน หรือจะออกตัวจำหน่ายทรัพย์สินหรือให้ทรัพย์สิน เป็นประกัน (ทีเบินเซอร์) อย่างไรก็ต้องจดทะเบียนบอกกล่าวไว้ที่กระทรวงเกษตรราชการ โดยเร็ว

ข้อ ๑๘ ห้ามไม่ให้บริษัทลดทุน น้อยลงกว่าวงที่ได้อำนาจไว้เดิม และถึงกระนั้นก็ต้องโฆษณาในหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ฉบับหนึ่ง และในหนังสือพิมพ์ในเมืองที่ตั้งออฟฟิศอย่างน้อย ๓๐ วัน และในระหว่างนั้นไม่มีเจ้าหนี้ผู้ใดได้เขียนหนังสือมาบอกกล่าวไม่ยอม จึงจะเป็นข้อใช้ได้ในกฎหมาย

ข้อ ๑๙ ห้ามไม่ให้บริษัทออกตัวจำนำ หรือเอาทรัพย์สินเป็นประกัน (ดีเบินเซอร์) อย่างไรอย่างหนึ่งจนกว่าจะได้ รับเงินทุนไม่น้อยกว่าวงที่ได้อำนาจไว้ และเงินที่จะขึ้นมา โดยขอตัวทั้ง หลายนี้ห้ามไม่ให้เกินกว่าเงินทุนที่บริษัทได้รับแล้ว หรือที่ผู้ชำระจะได้ ให้ ไว้แล้ว

ข้อ ๒๐ ในการทั้งหลายที่บริษัทจะต้อง เขียน หรือพิมพ์ชื่อของบริษัท ๆ กรรมการสมาชิกเอเจนต์ผู้จางคนใด ๆ ที่ทำฝ่ายบริษัทนั้นจะต้องเขียนหรือพิมพ์ค่าหุ้นจำกัด หรือ ท.จ.ก. ไว้ ต่อท้ายชื่อบริษัทเหมือนว่าเป็นชื่อด้วย มีชื่อนี้ให้ปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๑๐๐๐ บาท หรือถ้อยคำที่ทำผิดนั้นได้ทำการทำสัญญาในส่วนตนเอง ๆ ต้องรับผิดชอบ

ข้อ ๒๑ ให้บริษัทเขียนป้ายชื่อของบริษัทไว้ ในภาษาไทยมีค่าหุ้น จำกัด คือท้ายไว้ที่ประตูออฟฟิศของบริษัท และทุกแห่งที่ทำการกับผู้อื่นคนหนึ่งชื่อ หรือป้ายนั้นต้องให้อ่านได้ โดยชัดเจน มีชื่อนี้ให้ปรับเป็นจำนวนเงินไม่เกิน ๑๐๐ บาททุกครั้งที่ทำผิดหรือทุกครั้งที่ทำผิดจน

ข้อ ๒๒ ให้บริษัทมีอำนาจทำการแต่เฉพาะที่ได้พรรณาไว้ใน หนังสือกำหนดอำนาจถ้าได้กระทำเกินอำนาจนั้นไปไม่ให้ถือว่าใช้ ได้ ในกฎหมาย มา ยื่นเอาแก่คนอื่นหรือคนอื่นมายื่นเอาแก่บริษัท เว้นไว้ ที่ ทำไปนั้น พอ เห็น ได้ ว่าโดยดำเนินการตามความประสงค์ที่ปรากฏ ในหนังสือกำหนดอำนาจของ บริษัทนั้น

ข้อ ๒๓ ให้บริษัท มีบัญญัติ คนเช่าเช่า หรือสมาชิกไว้ ที่ออฟฟิศที่ได้จัด

ทะเบียน ถ้าจะโอนแชร์ กันแล้วให้ลงไว้ในบัญชีนั้นเป็นสำคัญมิฉะนั้นไม่
ให้ถือว่าได้ โอนกันถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อ ๒๔ ห้ามไม่ให้ ผู้ใดเรียกเงินจากสมาชิกหรือผู้ถือแชร์ ด้วย
เหตุว่าเป็นสมาชิกหรือถือแชร์จนเลยวงวงโฉดดม ถือแชร์นั้น ยังไม่ได้ถึงเงินเต็ม
ตามแชร์ ถ้าตั้งนัดเรียกได้ แต่ส่วนที่เหลือจะคงตั้ง

ข้อ ๒๕ ให้บริษัท มีเงิน เผื่อขาดเหลือเผื่อไว้ และให้ช้อนเอาเงิน จาก
กำไรแท้ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕ ของกำไรนั้นทุกครั้งที่ได้แบ่งกำไรกลับมาเป็น เงิน
เผื่อขาดเผื่อเหลือเก็บไว้จนเงินนี้จะเหลือหรือเกิน ๓ ใน ๔ หรือเศษหนึ่งขงทุน

ข้อ ๒๖ ให้บริษัทตั้งงบบัญชีที่กระทรวงเกษตราธิการภายใน ๓ ปี นับตั้ง
แต่วันจดทะเบียนและให้ ส่งต่อไปทุกครั้งที่ได้แบ่งกำไรถ้าไม่ได้แบ่ง กำไรต้องตั้ง
งบบัญชีอย่างน้อยที่สุดปีหนึ่งครั้งหนึ่ง และงบบัญชี นี้ต้อง แจกความ ว่า แชร์ ได้
ถึงเงินแล้วเท่าไร ททรัพย์ของบริษัทมีเท่าไรจึงต้องใช้ หนี้เท่าไร

ข้อ ๒๗ ตมุดหนึ่งคือระเบียบบัญชีทุกอย่างรัฐบาล มีอำนาจให้เจ้าพนักงานไป
ตรวจได้

ข้อ ๒๘ ผู้ถือแชร์ มีอำนาจที่จะตรวจบัญชีและงบบัญชีได้

ข้อ ๒๙ ถ้าสมาชิกหรือผู้ถือแชร์ ของบริษัทหนึ่งคนไม่ถึง ๗ คน
และบริษัทยังคงทำการ อยู่ต่อไปเกิน ๒ เดือนนับตั้งแต่วันที่บริษัทนั้นมีสมาชิก
น้อยกว่า ๗ คน สมาชิกผู้ใดหรือเหตุใดจะคงเป็น ผู้รับใช้หนึ่งแทนกัน
ต่างกันจนเต็มในส่วนหนึ่งที่ได้ มีชนในเวลานั้น

ข้อ ๓๐ เห็นว่ากระทรวงเกษตราธิการมีอำนาจที่จะตรวจการของบริษัท
นั้นได้ทุกอย่าง และถ้าบริษัทจะแก้ ไขใน หนังสือกำหนด อำนาจ หรือ ข้อบังคับ
แล้ว หรือตกลงจะลดทุน หรือจะออกตัวจำหน่ายหรือให้ทรัพย์ประกันกิต หรือ
จะเลิกการของบริษัทนั้นกิต ต้องได้ รับอนุญาตของเสนาบดีกระทรวงเกษตรา
ธิการเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ก่อน

ข้อ ๓๓ เห็นว่าคดีกระทรวงเกษตรราธิการมีอำนาจที่จะเรียกค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียน หรือตั้งหนังสือต่าง ๆ ตามประกาศนี้ได้ แต่แต่เดิมนั้นจะกำหนดพอสมควร

ข้อ ๓๒ ถ้ามีคดีในระหว่างบริษัทกรรมการสมาชิกผู้ถือหุ้น ฤ็ผู้อื่นใดคนหนึ่งให้ศาลพิจารณาคดีตามกฎหมาย และธรรมเนียมของบริษัทที่ได้ตั้งขึ้นสำหรับ ค่าขายหาผลประโยชน์ มีทุน เป็นจำกัด และตามหนังสือกำหนดอำนาจและขอบบังคับของบริษัทนั้น เว้นไว้แต่ทั้งหลายนั้นจะมีข้อความที่ขัดกับประกาศนี้

ข้อ ๓๓ (๓) ถ้าได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประกาศนี้ (๒) ถ้าบริษัทใดจะเลิกการจะได้ รับอนุญาต เดิมคดี กระทรวงเกษตรราธิการ แล้ว (๓) ถ้าบริษัทไม่สามารจะได้ใช้หนังสือ (๔) ถ้าสมาชิกมีน้อยกว่า ๗ คนให้จัดการเลิกบริษัทนั้น

โดยประกาศนี้ให้คนทั้งหลายว่า ตั้งแต่วันที่บริษัทรถไฟแม่กลองทุน จำกัด ได้จดทะเบียนที่ กระทรวงเกษตรราธิการ ตามวิธีที่ได้กล่าวมาแล้วบริษัทรถไฟแม่กลองเป็นบุคคลในกฎหมายคนละ พนจากสมาชิกอื่น ๆ และดำเนินการที่จะใช้หนังสือตามทุนและทรัพย์สิน ซึ่งเป็นผลของทุนนี้หรือที่เรียกว่าทุนจำกัด และมีอำนาจที่จะถือทรัพย์สินเป็นเจ้าของ มีอำนาจที่จะรับหรือจะต่อสัญญาความชอบธรรมได้ ทั้ง ๒ อย่าง และจะเป็นโจทก์หรือจะต้องเป็นจำเลย และให้คนทั้งหลายที่จะมีการเกี่ยวข้องกับบริษัทรถไฟแม่กลองตั้งเกิดและจำว่า บริษัทนี้อยู่ในขอบบังคับของประกาศนี้ และทำการได้เพียงที่ปรากฏในหนังสือกำหนดอำนาจและขอบบังคับที่จดทะเบียนไว้ ที่กระทรวงเกษตรราธิการเท่านั้น

ประกาศเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม วันพฤหัสบดี ๑๒๔ เป็นวันที่ ๓๓๔๐๘ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศว่าด้วยตั้งกรรมการตำแหน่ง
เกษตรราชการเมืองนครไชยศรี

ด้วยตามความในประกาศกระแสพระบรมราชโองการ เรื่องออกโฉนดที่ดินซึ่งได้ประกาศเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ นั้น ความในข้อ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตรราชการจัดตั้งกรรมการตำแหน่งเกษตรราชการไว้ประจำทำการเกษตร ความแจ้งอยู่ในประกาศนั้นแล้ว

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้พระยาพิบูลย์สงคราม ข้าหลวงเกษตร รัชมาชการ ในหน้าที่กรรมการ ตำแหน่งเกษตรราชการเมืองนครไชยศรีชั่วคราวหนึ่ง ตั้งแต่วันไป

ว่าด้วยตั้งกรรมการตำแหน่งเกษตรราชการ
เมืองฉะเชิงเทรา

ด้วยตามความในประกาศกระแสพระบรมราชโองการ เรื่องออกโฉนดที่ดินซึ่งได้ประกาศเมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๐ นั้น ความในข้อ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงเกษตรราชการจัดตั้งกรรมการตำแหน่งเกษตรราชการไว้ประจำทำการเกษตร ความแจ้งอยู่ในประกาศนั้นแล้ว

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้พระโยชภักดิ์ ข้าหลวงเกษตร รัชมาชการ ในหน้าที่กรรมการตำแหน่งเกษตรราชการเมืองฉะเชิงเทราชั่วคราวหนึ่ง ตั้งแต่วันไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔

๒๘๗

ประกาศว่าด้วยตั้งเจ้ากรมปลัดกรม

ทะเบียนที่ดินเปลี่ยนนายทะเบียนที่ดินกรุงเทพฯ

ย้ายนายทะเบียนที่ดินเมืองนครไชยศรี และผู้ช่วยนาย

ทะเบียนที่ดินเมืองกรุงเก่า

ด้วยตามที่พระยาอาหารบริรักษ์ เจ้ากรมทะเบียนที่ดินตั้งแก่นิจกรม
ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หุดวงประมวญภูมิเทศ เป็นผู้ว่าการแทน
เจ้ากรมทะเบียนที่ดิน และโปรดเกล้าฯ ให้ขุนกรมพิทยาภรณ์ นายทะเบียน
กรุงเก่า มาเป็นผู้แทนปลัดกรมทะเบียนที่ดิน กับขุนวิจิตรพจนวิภาคนายทะเบียน
ที่ดินกรุงเทพฯ ประพฤติตนไม่สมควร โดยหน้าที่ราชการ ซึ่งโปรดเกล้าฯ
ให้ถอนออกจากตำแหน่งแล้วนั้น ตำแหน่งทั้งหุดายเหล่านี้มีแต่ผู้ว่าการแทน
อยู่บ้าง ว่างอยู่บ้าง บัดนี้จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หุดวงประมวญ
ภูมิเทศเป็นเจ้ากรม ให้ขุนกรมพิทยาภรณ์ เป็นปลัดกรมกรมทะเบียนที่ดิน
ให้ขุนสถิตมารคานวนเป็นนายทะเบียนที่ดินกรุงเทพฯ และให้ย้ายนายเจียง
นายทะเบียนที่ดินเมืองนครไชยศรี ไปเป็นนายทะเบียนที่ดินเมืองกรุงเก่า
ย้ายนายเล็กผู้ช่วยนายทะเบียนที่ดินเมืองกรุงเก่า ไปเป็นผู้ช่วยนายทะเบียน
ที่ดินเมืองนครไชยศรี ให้ชายเชยเป็นผู้ช่วยนายทะเบียนที่ดินเมืองกรุงเก่า
ตั้งแต่วันนี้เป็นไป

ประกาศมาณวันที่ ๓ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

08/10/2566

๓๑๗

ประกาศพระราชกฤษฎีกา ในการจัดซื้อที่ดินสร้างทางรถไฟสายตัวนอก

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ ประกาศพระราชกฤษฎีกา ให้ทราบทั่วกันว่า ด้วยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงโยธาธิการ สร้างทางรถไฟสายตัวนอก คันคู่กับรถไฟสายนครราชสีมาข้ามเขตเหนือ คดของมหานาค คดออกขึ้นไปถึงแม่น้ำบางปะกงตอนหนึ่ง เรียกว่ารถไฟสาย ตัวนอก บัดนี้กระทรวงโยธาธิการได้ ให้กรมรถไฟจัดการตรวจทางทำ แผนที่คดออกแล้ว กับได้ บักรุขหมายเซอร์ ๒ ข้างทางรถไฟ ตั้งแต่ต้น จนถึงแม่น้ำบางปะกงในมณฑลปราจีน

บรรดาที่ดินซึ่งยื่นออกจากแนวกรวยทางข้างละ ๒๐ วา และถ้าตำบลที่ตั้ง ดัดเช่นข้างละ ๔๐ วาตลอดทางที่กรุยไว้แล้ว หรือที่จะได้กรุยต่อไปนั้นบางที่ เจ้าพนักงานจะต้องการก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องแก่การรถไฟบ้างตาม ค่าบดที่สมควร แต่เวลานี้ยังไม่ได้ เป็น แนวที่จะต้อง การเฉพาะที่ แห่งใดบ้าง เพราะฉะนั้น ห้ามมิให้ ผู้ใดจับจอง ที่ดิน ซึ่งเป็นที่ วางแปลกไม่ในเจ้าของ ใจ เป็นของ ๆ ตน ส่วนที่ดินซึ่งมีเจ้าของแล้วห้ามมิให้ เจ้าของ ที่ดิน เข้ายื่น อยู่ในกำหนดขยับให้ หรือซื้อขายแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น โดยหนึ่ง และห้ามมิให้ ปลดสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นในที่เหล่านั้นโดย บอญญาตเจ้าพนักงาน ถ้าเจ้า ของที่เดิมจะต้องการขายที่ดิน หรือจะปลดสร้างสิ่งใดสิ่งหนึ่งขึ้นในที่ดินแห่งใด ในกำหนดเซอร์ ทางรถไฟนี้ ให้ นำความมาแจ้งต่อกระทรวง โยธาธิการก่อน เพื่อดูว่าเจ้าพนักงานจะจัดซื้อไว้สำหรับทำการก่อสร้างทางรถไฟ หรือจะปลด สร้างคืนเรือน โรงและกระทำการต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องแก่การรถไฟนี้ เจ้าพนักงาน จะได้ รับซื้อไว้ เป็นของหลวง ถ้าเจ้าพนักงานกระทรวง โยธาธิการ ไม่ต้อง การที่ดินนั้นแล้ว จะได้ขอนุญาตให้ ซื้อขายหรือปลด สร้าง แล้วจึงจะ ซื้อขาย

08/10/2566

หรือปลดสร้างใด ^๒ ถ้าผู้ ^๓หนึ่งผู้ ^๔ใดเอาที่ดินในกำหนดเขตที่ทางรถไฟไป ^๕ถักตบยกให้ หรือซื้อขายแลกเปลี่ยนกับผู้อื่น ^๖โดยมิได้รับอนุญาตจาก ^๗เจ้าพนักงานกระทรวงโยธาธิการก่อนแล้ว ^๘ให้ถือว่าถักตบยกให้หรือซื้อขาย ^๙แลกเปลี่ยนกันนั้นเป็นอนาธิปไตย ^{๑๐}ไม่ได้ ^{๑๑}ต้องถือว่าที่ดินนั้นยังคงเป็นของเจ้าของ ^{๑๒}เดิมอยู่

อนึ่งตาม ^{๑๓}หนึ่งผู้ ^{๑๔}ใดปลดสร้างสิ่งหนึ่งสิ่งใดขึ้นในที่กำหนดเขตที่ทางรถไฟนี้ ^{๑๕}ภายหลังวันที่ได้ ^{๑๖}ออกประกาศนี้ ^{๑๗}โดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานกระทรวง ^{๑๘}โยธาธิการก่อนแล้ว ^{๑๙}ถ้าเจ้าพนักงานกระทรวงโยธาธิการจะต้องการที่ดินนั้น ^{๒๐}ทำการอย่างหนึ่งอย่างใดซึ่งเกี่ยวแก่การรถไฟนี้แล้ว ^{๒๑}เจ้าพนักงานจะไม่ใช้ค่า ^{๒๒}สิ่งของเหล่านั้นให้ ^{๒๓}เพราะผู้ ^{๒๔}ถักสร้างเช่นผู้ ^{๒๕}ทำผิดประกาศนี้ ^{๒๖}ของเหล่านั้น ^{๒๗}ก็ต้องเป็นทรัพย์สินแก่เจ้าของ ^{๒๘}ส่วนการที่ ^{๒๙}เจ้าพนักงาน ^{๓๐}กระทรวงโยธาธิการจะได้ ^{๓๑}จัดซื้อที่ดิน ^{๓๒}และจ่ายเงินให้ ^{๓๓}เป็นการทำขวัญในค่าหรือเรือนโรงและคั้นผลไม้ ^{๓๔}ต่าง ๆ ^{๓๕}นั้นจะมีแจ้งในประกาศเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการต่อไป

ประกาศพระราชกฤษฎีกาเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๔
เป็นวันที่ ๑๓๕๓๓ ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

ในการจัดซื้อที่ดินสร้างทางรถไฟสายตัวนอก

เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการรับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ ทรงพระ ^๑กรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า ^๒รถไฟสายตัวนอกอันได้ ^๓ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้กระทรวงโยธาธิการจัดสร้าง ^๔ต้นคอกับรถ ^๕สายนครราชสีมาตามตมเห็นออกของมหานาคตลอดขึ้นไปตั้งแม่น้ำบางปะกงมณฑล ^๖ปราจีนคอนหนึ่งเรียกว่ารถไฟสายตัวนอก ^๗ซึ่งมีประกาศพระราชกฤษฎีกา ^๘ตั้งวันที่ ๒๐ สิงหาคมรัตนโกสินทรศก ๑๒๔ ^๙ห้ามมิให้ ^{๑๐}เจ้าของที่ดินซึ่งถูกทาง

รถไฟนี้ เขาที่ดินไปยกให้หรือขายซื้อ แยก เบียดหนกมูหนึ่งผู้ใดก่อนใคร รับ
 อนุญาตแต่ เจ้าพนักงานไว้ ชนหนึ่งแล้ว บดินทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้เรียกเอาที่ดิน เหล่านี้ ทำการ สร้างทาง รถไฟให้ ใช้ ค่าที่ดินกับทรง รือเรือน
 โรงและค่าดินผลไม่ ให้ แก่เจ้าของที่ตามสมควร เจ้าของที่ทรงปวงต้องพึงเอา
 ใจว่าที่แผ่นดินยอมเป็นของหลวงทั้งสิ้น เมื่อคองพระราชประสงค์แล้วจะถ่าย
 ถอนคืนเมื่อใดก็ได้ ผู้ซึ่งเอาได้รืออยู่ในที่นั้นจะควรใด ก็แต่คำสั่งซึ่งคนได้ปลูก
 สร้างลงไว้ ให้ เป็นประโยชน์เท่านั้น ซึ่งจะคิดเป็นอย่างอื่นอันเป็นทางขัดขวาง
 แก่ความรุ่งเรืองของบ้านเมืองนั้นไม่สมควร โดยเหตุที่จะให้เป็นที่เข้าใจ
 ชัดเจน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงโยธาธิการออกประกาศ
 ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งข้าหลวงดำหรับจัดที่ดิน
 ๒ ฝ่ายคือ ข้าหลวงโยธาฝ่ายหนึ่ง ข้าหลวงท้องถิ่นฝ่ายหนึ่ง ข้าหลวง
 โยธานให้ เลือกรัดพนักงานตั้งไปแต่กรมรถไฟ ข้าหลวงท้องถิ่นมณฑล
 กรุงเทพฯ และมณฑลปราจีนให้เลือกรัด ข้าราชการ กรมการตั้งไปแต่
 กระทรวงหรือที่ว่าการมณฑล ผู้ใดเป็นข้าหลวงทำการของใด มณฑลใด
 จะได้ประกาศใน วารสารกิจจานุเบกษาให้ทราบทั่วกันว่า

ข้อ ๒ ให้ข้าหลวงโยธาและข้าหลวงท้องถิ่นพร้อมกันตรวจจัดที่ดิน ซึ่ง
 ต้องการ ใช้ สร้าง ทางรถไฟตามระเบียบต่อไปนี้ดังนี้

ข้อ ๓ ถ้าเขตร ที่แผ่นดินซึ่งต้องการนั้น ยังไม่ใคร่หมายกรยตงไว้ชัดเจน
 แล้วหรือหมายแล้วหลุดถอนเสีย ก็ให้ ข้าหลวง โยธาหรืออนนยเนียด่วนทาง
 รถไฟมีกำหนดลงไว้ ให้ ชัดเจน

ข้อ ๔ ให้ชาวหลวง ๒ ฝ่ายตรวจที่ดิน ซึ่งต้องการนัดหมายเจ้าของที่
และชี้แจงให้เจ้าของ ที่ทราบโดยชัดแจ้งว่า จะต้องการเพียงใดในการที่จะ
นัดเจ้าของที่ให้อยู่พร้อมกันในเวลาที่ตรวจที่ดินนั้น จะแจ้งความด้วยวาจา
แก่เจ้าของที่เอง หรือจะมีหนังสือไปก็ได้ แต่ให้ มีพยานรู้เห็นด้วย และขอ
ความที่บอกนัดเจ้าของที่นั้นต้อง ให้ เขาใจชัดว่า ถ้าเจ้าของที่ไม่มาเองและไม่
ให้ผู้แทนมาต้องถือว่าเจ้าของที่ไม่ มาขอคดีใน การ ที่ชาวหลวงจะตีราคาให้ จะ
ร้องฟ้องภายหลังไม่ได้

ข้อ ๕ เมื่อได้ตรวจที่ดินเสร็จแล้วให้ชาวหลวงทั้ง ๒ ฝ่ายปรึกษาหาฤ
ความตกลง กับ เจ้าของ ที่กำหนด ราคา ที่สมควร เจ้าของ จะได้ รับนบ ๒๓ ลงใน
ตารางบัญชี เว้นแต่ที่ซึ่งเจ้าของไม่เชื่อเพื่อที่จะมาเองหรือส่งผู้แทนมาตาม
นัดก็ให้ชาวหลวง กำหนดราคาตั้ง โดยไม่ ต้องปรึกษาหาความตกลง กับ เจ้าของ
ที่ด้วย เมื่อที่ใดได้ตรวจเสร็จกำหนดราคา ตกกลง แล้วให้ ส่งรายงาน มายัง
เจ้ากรมรถไฟพิจารณา ก่อนเมื่อได้ รับคอบเห็นชอบแล้วจึงนับว่าเป็นใช้ได้

ข้อ ๖ ถ้าแนวฉากร่างกำหนด ราคา ที่ดิน กับทั้งสิ่งที่อยู่ ใน เนื้อที่ตกลง กัน
กับเจ้าของที่ไม่ได้ ก็ ให้เจ้าของที่กับชาวหลวงเลือกคนกลางฝ่ายละคนปรึกษาตัดสิน
กันขึ้นไป ถ้าคนกลางทั้งสองฝ่ายปรึกษาแย้งกันก็ให้คนกลางทั้งสองฝ่าย
หนีเลือกผู้ตัดสินชี้ขาดคนหนึ่ง ถ้าและผู้ตัดสินชี้ขาดตัดสินอย่างไรต้องฟังเอา
คำนั้นเป็นเด็ดขาดจะมีคำร้องฟ้องอีกไม่ได้

ข้อ ๗ เมื่อการว่าราคาตกลงกันแล้วโดยประนีประนอมก่ตั้งโดยคนกลาง
ตัดสิน กติ ให้เจ้าของที่ ทำจดหมาย บรรทุกที่ลงตายมือคิดไว้ ในตารางบัญชี
และให้ มีข้อพยานลงไว้ ด้วยเป็นสำคัญ ครั้นเมื่อได้ รับคำสั่งกรมรถไฟให้

08/10/2566

รับเงินแห่งใดก็ให้ ขาดดวงออกศกั่ว ถ้าจำเป็น ให้แก่เจ้าของที่ไปรับเงินแห่ง นั้นเป็น
ราย ๆ ไป

ข้อ ๘ กำหนดซึ่งเจ้าของที่จะขอผลิตภัณฑ์ตามขอที่พนักงานจะให้ ผ่อน
ผิดได้ตามที่สมควรให้ พึงจำกัดกำหนดผิดไว้ ในด้าบบด้วย

ข้อ ๙ ที่ดินแห่งใดซึ่งเจ้าของไม่ประสงค์จะขายหรือขอความอื่นหนึ่งอันใด ซึ่ง
จะเป็นพยานได้ ว่าที่นั้นเป็นของคนแล้ว จะต้องถือว่าที่นั้นเป็นที่หลวงจะคิด
ค่าที่ ให้ ไม่ได้ ถ้าหากว่าเมื่อโรงหรือคนผลิตไม่ อยู่ใน นั้นก็จะได้ แต่ค่า
สิ่งปลูกสร้างไว้ เท่านั้น

ข้อ ๑๐ สิ่งปลูกสร้างไว้ ในเนื้อที่ทั้งนั้น ต้อง ด้ราคา ค่า ปลูกสร้าง ตามสมัย
เมื่อตรวจแต่การหรือดำรงสิ่งปลูกสร้างนั้น ถ้าเจ้าของไม่ได้ สิ่งใดไปก็ ให้ ได้
รับราคาเต็ม ถ้าเจ้าของรับสิ่งใดไปบ้างก็หักเงิน ราคา ซึ่งนั้นออก เสีย ตาม
ราคา ที่ซื้อขายกัน ในเวลานั้น

ข้อ ๑๑ เจ้าของที่ดินใดแห่งใดซึ่งว่างไม่ยินยอมให้ ใช้ ที่สร้างทางรถไฟ
โดยไม่มีเหตุอันจำเป็นก็ต้องขับไล่ออกเอาที่ทางรถไฟในทันที นั้น

ข้อ ๑๒ ประกาศนี้ให้ ใช้ ได้แต่ด้วย เจ้าของ ที่ผู้ซึ่ง ได้ เป็นเจ้าของ ก่อน
ประกาศพระราช กฤษฎีกาซึ่งลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
อันได้กล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น จะใช้ ด้วยเจ้าของที่ดิน เป็นเจ้าของภายหลัง
วันประกาศพระราช กฤษฎีกานี้ หรือจะใช้ ด้วยสิ่งปลูกสร้างอันเจ้าของที่
ได้ปลูกสร้างขึ้นภายหลังวัน ประกาศพระราช กฤษฎีกานี้ไม่ได้

ประกาศมาณวันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาสุริยานุวัตร

แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

๒๘๕

ประกาศ กระทรวงเกษตรธิการ
ว่าด้วยตั้ง กรม การ ตำแหน่ง เกษตรธิการ
เมืองชลบุรี

ด้วยตามความในประกาศกระแสพระบรมราชโองการเรื่องออก โฉนดที่ดิน
ซึ่งได้ประกาศ เมื่อวันที่ ๓๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๒๒๐ นั้น ความใน
ข้อ ๕ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ได้นามตั้งกระทรวงเกษตรธิการจัดตั้ง
กรมการ ตำแหน่ง เกษตรธิการไว้ประจำกรมเกษตร ความแจ้งอยู่ในประ
กาศนั้นแล้ว

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้
พระโฆษากร ข้าหลวง เกษตรวิบูลย์ ราช การ ใน หน้าที่ กรม การ ตำแหน่ง เกษตร
ธิการเมืองชลบุรีชั่วคราวหนึ่ง ตั้งแต่วันนี้ไป

ประกาศมาณวันที่ ๓๓ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๕

(ลงนาม) เทเวศร์วงษ์ วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตรธิการ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ
ว่าด้วยตั้งข้าหลวงจัดที่ดินสร้างทางรถไฟ

สายตัวนอก

ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
08/10/2566
ออกประกาศในการจัดที่ดินสร้างทางรถไฟสายตัวนอก ซึ่งลงในราชกิจจา

นุเบกษา เดิม ๒๒ แผ่นที่ ๒๓ วันที่ ๒๐ สิงหาคมรัตนโกสินทร ศก ๓๒๔
หน้า ๔๖๒ นั้นมีความ ๓๒ ข้อ และความในข้อ ๓ มีว่าจะได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ตั้งข้าหลวงดำหริบจัดที่ดิน ๒ ฝ่าย คือข้าหลวงโยธา
ฝ่ายหนึ่ง ข้าหลวงท้องที่ฝ่ายหนึ่ง ผู้ใดเป็นข้าหลวงทำการแขวงใดมณฑลใด
จะได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ทราบทั่วกันนั้น ความแจ้งอยู่แล้ว

บัดนี้พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้ให้หลวงรักษารณประจักษ์
พนักงานกรมรถไฟเป็นข้าหลวงโยธา หลวงนรพรคพุดมิกร พนักงาน
กระทรวงนครบาลเป็นข้าหลวง ท้องที่ในมณฑลกรุงเทพฯ ฯ

ส่วนท้องที่ในมณฑลปราจีนนั้น โปรดเกล้าฯ ให้หลวงรักษารณ
ประจักษ์ พนักงานกรมรถไฟเป็นข้าหลวงโยธาด้วย และให้หลวงเกษตร์
ฉัตรพิกิจนายอำเภอเมืองฉะเชิงเทราเป็นข้าหลวงท้องที่

ข้าหลวงทั้ง ๓ นายนี้ มีหน้าที่จะได้จัดที่ดินในแขวงมณฑลกรุงเทพฯ ฯ
และมณฑลปราจีน ตามความในประกาศตั้งวันที่ ๒๐ สิงหาคม รัตนโกสินทร
ศก ๓๒๔ นั้น ให้เจ้าของที่ดินซึ่งถูกทางรถไฟ ว่ากล่าวในเรื่องที่ดินด้วย
ข้าหลวงซึ่งทำการอยู่ในแขวงตำบลมณฑลนั้นต่อไปเถิด

ประกาศมาณวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๓๒๔

(ลงนาม) พระยาสุริยานุวัตร

แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร

รัตน โกสินทร ศก ๑๒๔

พระราชปรารภ

มีพระบรมราชโองการในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นอยู่เกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า การปกครองอาณาจักรทั่วทุกประเทศจำเป็นต้องมีกำลังพลทหารไว้ สำหรับป้องกัน ข้าศึกศัตรูที่จะพ้อมมีมาทั้งภายในและภายนอก เพราะฉะนั้นทั่วทุกประเทศย่อม ต้องจัดการ ทำนุบำรุงกำลังทหารของประเทศนั้น ๆ โดยวิธีการอันสมควร แก่ภูมิประเทศ ทั่วกัน ตั้งแต่โบราณสมัยสืบมาจนครบเท่าทุกวันนี้ ก็แต่วิธีการเกณฑ์กำลัง ทหารใน พระราช อาณาจักรสยามนี้ ตาม ราชประเพณี มีกฎหมายสืบ มาแต่โบราณว่า บรรดา พล เมืองที่เป็นชาย เมื่อ อายุถึง ๑๗ ปีแล้วทุก ๆ คน จะต้องมาลงทะเบียน หมายหมู่เข้าสังกัดหมวดกองกรม รับราชการตามหน้าที่ มีข้าราชการเป็นเจ้าหน้ นายกองควบคุม เมื่อมีการ ทักษิ์กรรมใดต้อง เกณฑ์เจ้าหน้ นายกอง ก็ควบคุมไพร่ พลในกรมนั้น ๆ ไป ราชการทัพศึก ในเวลาปรกติไพร่พลต้องมีเวรมัดกันเข้ามาอยู่ ประจำทำ ราชการคนหนึ่งปีละ ๓ เดือน นอกจากเวลาเรียกระดมเข้ามารับราชการจร เป็นครั้งเป็นคราวจนแก่ชราอายุกว่า ๖๐ ปี ไพร่พลจึงจะได้ปลดพ้นจากหน้าที่

ราชการ ประเพณีมาแต่เดิมดังนี้ เมื่อทรงพระกรุณาโปรดให้ไว้มีฝึกหัดจัด
ระเบียบ การ ทหารตามแบบวิธี ยุทธวิธีอย่างใหม่ ได้โปรดให้ยกทะเบียน
ไพร่พลบางกรมมาฝึกหัดจัดเป็นทหารอย่างใหม่ แต่กึ่งเกณฑ์คนเหล่านั้น
ด้วยวิธีเดิม เป็นแต่เปลี่ยนแปลงบางเล็กน้อย ส่วนไพร่พลในกรมและกอง
อื่น ๆ ซึ่งไม่ต้องฝึกหัดเป็นทหารอย่างใหม่ ก็คงลงทะเบียนแต่รับราชการ
ตามแบบเก่าสืบมา

เพราะเหตุที่ ไพร่พลอันมีสังกัดในบางกรมต้องฝึกหัดแต่ในบางกรมไม่ต้อง
ฝึกหัด และเพราะเหตุที่รัฐขาดเมื่อไม่ต้องการควบคุมรับราชการ ได้ยอม
ให้ ไพร่พลเสียเงินแทนรับราชการได้ จึงพาให้แต่เห็นเหมือนหนึ่งว่าไพร่พล
พวกหนึ่งต้องรับราชการทหาร แต่อีกพวกหนึ่งเป็นแต่ไม่ต้องรับราชการ
ทหาร อันที่จริงไพร่พลทั้งปวงย่อมอยู่ในกฎหมายและวิธีเกณฑ์ทหารซึ่งมี
สืบมาแต่โบราณ อย่างเดียวกัน มิได้มีคณาธิปไตยอันหนึ่งอันเดียว

ทรงพระราชดำริเห็นว่า ในบัดนี้ชนชั้นราษฎรที่จะต้องใช้กำลังทหาร
ยกเป็นตัวอย่างเช่นที่ควรตั้งกำลังไปปราบพวกม็อบนี้ ที่ก่อการ กระจาจตุ
มณฑลชวบิสาณเมื่อ ร.ศ. ๑๒๐ และปราบปรามพวก ผู้ร้าย ที่ก่อการ กระจาจตุ
มณฑล พายัพ เมื่อ ร.ศ. ๑๒๓ เป็นต้น ที่จะกระเกณฑ์เกณฑ์ ไม่ได้ ฝึกหัดเขา
กองทัพให้เจ้าหมื่นนายหมวดควบคุมไปทำการ รบพุ่งอย่างแต่ก่อน ย่อมเป็นการ
ไม่สมควรแก่เวลาเสียแล้ว ต้องหาวิธีใช้ ได้แต่กำลังทหารที่ได้ ฝึก หัด
จัด แบบ แผนตามวิธียุทธ ในเวลาบัดนี้นั้น เพราะฉะนั้น บัดนี้เห็นว่าไพร่พล

08/10/2568

ที่มีแต่ ผลหัดไม่มีประโยชน์และไม่เป็นกำลัง แก่ราชการ ทหาร ตรง ตามความ
มุ่งหมายของประเพณีแต่เดิมเสียแล้ว ไซ้แต่เท่านั้น ราชการทหารไปตกหนัก
อยู่แก่พวกไพร่ พวบบางกรม ที่ถูกกะเกณฑ์เข้าฝึกหัด เช่นนี้ ชื่อว่าไม่เป็น
ยุติธรรม จึงเป็นการสมควรและจำเป็นที่จะต้องแก้ไขพระราชบัญญัติจัด
วิธีการเกณฑ์ทหารให้เป็นแบบแผนอันสมควรแก่ปัจจุบันสมัย และให้เป็น
ยุติธรรมโดยให้ ไพร่พวบท้งหลายมีหน้าที่รับราชการเสมอ หน้าที่นี้ และ ผ่อนผัน
ให้เบาแรง โดยมีกำหนดเวลาที่จะต้องรับราชการน้อยลงกว่าแต่ก่อน จึงทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติไว้ สืบไปดังนี้ว่า

หมวดที่ ๑

ว่าด้วยนามและการใช้พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า พระราช บัญญัติลักษณะ เกณฑ์
ทหาร “รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้จะโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้ในหัวเมือง
มณฑลใดเมื่อใด จะได้ โปรดเกล้าฯ ประกาศ ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา
เป็นสำคัญ

มาตรา ๓ พระราชกำหนดกฎหมายซึ่งได้ มีมาแล้ว บทใดมีข้อความ
ขัดขวางต่อพระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิก พระราช กำหนด กฎหมาย บท นั้นเสีย
เว้นแต่พระราชกำหนด กฎหมาย เดิมที่สำหรับใช้ ในเวลาที่มีศึกสงครามนั้น ให้
พึง เข้าใจ ว่า พระราชบัญญัตินี้มีได้สืบลงด้วยประการใด

หมวดที่ ๒

ว่าด้วยกำหนดอายุคนรับราชการทหาร

มาตรา ๕ บรรดาชายฉกรรจ์ซึ่งออกจากจำพวกต่าง ๆ ที่โดยกเว้นตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อมีอายุตั้งแต่ครบ ๑๘ ปีเต็มบริบูรณ์แล้ว มีหน้าที่ต้องเข้ารับราชการ ทหาร ตามกำหนด เวลาที่ ว่าไว้ ในพระราชบัญญัตินี้ทุกคน

มาตรา ๕ ชาย ฉกรรจ์ที่มี อายุ พ้น ๕๐ ปี ไปแล้ว ไม่ต้องมีหน้าที่รับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้

หมวดที่ ๓

ว่าด้วยกำหนดเวลารับราชการทหาร

มาตรา ๖ ราชการทหารนั้น จำแนกเป็น ๔ ประเภท คือ

- ๑ กองประจำการ
- ๒ กองเกินอัตรา
- ๓ กองหนุนชั้นที่ ๑
- ๔ กองหนุนชั้นที่ ๒

มาตรา ๗ ชาย ฉกรรจ์ที่มี อายุ ตั้งแต่ครบกำหนด ๑๘ ปี ให้มีหน้าที่รับราชการ ในกองประจำการมีกำหนด ๒ ปี แล้วปลดไปอยู่ในกองหนุนชั้นที่ ๑ กำหนด ๕ ปี แล้วปลดไปอยู่ในกองหนุนชั้นที่ ๒ กำหนด ๓๐ ปี เป็นหมดหน้าที่รับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ทหารกองประจำการนั้น ต้องมีหน้าที่อยู่ประจำราชการทหารใต้ รับพระราชทานเงินเดือนเบี้ยเลี้ยง และเครื่องนุ่งห่มใช้สอยสำหรับตัว ตาม ลมคกร ๑๘๑๑ เวลาคี่ อยู่ใน กอง ประจำการนั้น

ทหาร กองหนุน ชั้นที่ ๓ อนุญาตให้ ไปอยู่ ตามภูมิลำเนาของตน ไม่ต้อง
อยู่ประจำกองทหาร ต่อมีราชการหรือมีการระดม จึงต้องเข้ามารับราชการ
เป็นครั้งคราว แต่เวลา ประกติ มี หน้าที่ ฝึกซ้อมวิชายุทธ ปี ๑ ไม่เกิน ๒ เดือน

ทหารกองหนุนชั้นที่ ๒ อนุญาตให้ ไปอยู่ตามภูมิลำเนาของตน ไม่
ต้องอยู่ประจำกองทหาร เวลามีราชการหรือมีการระดม ต้องกองหนุนชั้นที่ ๓
ไม่พอราชการ จึงจะเรียกกองหนุนชั้นที่ ๒ เข้ามารับราชการ แต่เวลา
ปรกติมีหน้าที่ ฝึกซ้อมวิชายุทธ ปี ๑ ไม่เกิน ๓๕ วัน

มาตรา ๘ บรรดาผู้ ซึ่งได้รับราชการทหารในกองประจำการแล้ว และ
ในระหว่างที่รับราชการอยู่ตามลำดับ และ ตาม ความใน มาตรา ๖ มาตรา ๗ นั้น
ไม่ให้เกิดต้องเสียเงินค่าราชการอย่างใด และผู้ ที่ได้รับ ราชการ ทหาร เต็ม ตาม
พระ ราช บัญญัตินี้ กล่าวคือได้รับราชการในกองประจำการ ๒ ปี ได้รับ
ราชการในกองหนุนชั้นที่ ๑ ครบ ๕ ปี และได้รับราชการ ในกองหนุนชั้นที่ ๒
ครบ ๓๐ ปี แล้ว แต่นั้นไปทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้นั้น พ้นจากที่
จะต้องเสียเงินค่าราชการ อย่าง ใดๆจนตลอดชีวิต

มาตรา ๑๐ คนของเกินอัตราความประเภทที่ ๒ นั้น คือคนที่อายุครบ
สมควรจะเข้ารับราชการในกองประจำการ แต่จำนวนคนในกองประจำการ
ครบเสียแล้ว คนเหลือนั้นให้สังกัดไว้ ในกองเกินอัตราที่กำหนด ๗ ปี แล้ว
ปลดไปเป็นกองหนุนชั้นที่ ๒

มาตรา ๑๑ ผู้ ซึ่งอยู่ ในกองเกินอัตรา หรือคนกองเกินอัตรา ซึ่ง
ปลดไปเป็นกองหนุนชั้นที่ ๒ ถ้าปีใดต้องระดมการฝึกซ้อมวิชายุทธ หรือ
ระดมในราชการทหารอย่างใด จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน
เงินให้แก่ผู้ ที่ต้องระดมนี้ สำหรับเสียแทนเงินค่าราชการในบั้น

มาตรา ๓๒ ทหารกองเกินอัตรา^๕ อนุญาตให้ไปอยู่ตามภูมิดำเนาไม่^๕
ต้องอยู่ประจำราชการ^๕ เมื่อมีราชการหรือการระดม^๕ จึงต้องเข้ามารับ^๕
ราชการเป็นครั้งคราว^๕ เวลาปรกติมีหน้าที่เข้านักซอมวอร์ชยุทธรปี ๑ ไม่เกิน^๕
๒ เดือน^๕ และต้องเข้ามารับราชการแทนทหารกองประจำการ^๕ เมื่อขาดจำนวน^๕
ตงหนด้วย^๕ ถ้าต้องเข้ารับราชการกองประจำการเมื่อใดแล้ว^๕ ให้เป็น^๕
อย่างเดียวกับทหารกองประจำการทุกประการ

หมวดที่ ๔

ว่าด้วยการยกเว้นราชการทหาร

มาตรา ๓๓ บุคคลบางจำพวกซึ่งแจ้งอยู่ในข้อต่อไปนี้ ทรงพระกรุณา^๕
โปรดเกล้าฯ ให้ยกเว้นชั่วคราวไม่ต้องมีหน้าที่รับราชการทหาร^๕ ตาม^๕
พระราชบัญญัติ^๕ ในระหว่างที่ยกเว้น^๕ คือ

- ๑ พระภิกษุ^๕ ดำเนินวัชรธรรม^๕ และนักบวช^๕ ยกเว้นตลอดเวลาบวช^๕
- ๒ นักเรียนวิชาซึ่งรัฐบาลได้^๕ กำหนดว่าเป็นวิชาชั้นอุดมศึกษา^๕ ยกเว้น^๕
ตลอดเวลาเรียนภายในอายุ ๓๐ ปี^๕

๓ ข้าราชการพลเรือนที่มีตำแหน่งรับพระราชทานเบี้ยหวัดเงินเดือน^๕ ยก^๕
เว้นตลอดเวลามีตำแหน่งที่ได้รับพระราชทานเบี้ยหวัดเงินเดือน^๕

๔ เจ้าหน้าที่ปกครอง^๕ ของที่^๕ ตามพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่^๕
รัตนโกสินทร ศก ๓๑๖ ยกเว้นตลอดเวลาที่มิตำแหน่งรับราชการชย^๕ นั้น

๕ บุตรี^๕ ที่ต้องปฏิบัตบิดาหรือมารดา^๕ ทพพดภาพ^๕ ยกเว้นตลอดเวลา^๕
ที่ปฏิบัตบิดาหรือมารดา^๕ แต่ถ้ามีบุตร^๕ หาดายคนด้วยกัน^๕ ให้^๕ บิดา^๕ หรือมารดา^๕
ผู้^๕ ทพพดภาพ^๕ นั้น^๕ ออกไป^๕ ปฏิบัติ^๕ ได้^๕ ๑ คน^๕ ถ้า^๕ ทพพดภาพ^๕ พง^๕ ๒ คน^๕ ให้^๕ เดออก^๕ ได้^๕
คน^๕ ๓ คน

๖ บิดาหรือมารดา ซึ่งมบุตรต้องเขารบราชการทหารประจำอยู่ใน
คราวใด ๆ ซึ่งต้องประจำการอยู่ถึง ๓ คนแล้ว เมื่อมบุตรที่จะต้องเขารบ
ราชการอีกในระหว่างนั้น ให้ยกเว้นให้อยู่ปฏิบัติตามมารดาคน ๓ แล้ว
แต่ปฏิบัติตามมารดาจะเด็กให้ยกเว้นบุตร คนใด

๗ บิดาที่ตองเลี้ยงบุตรอื่นเป็นกำพร้า หรือพี่ชายที่ตองเลี้ยงนึ่งอันเป็น
กำพร้าตามมารดา ซึ่งเด็กกำพร้านั้นยังไม่สามารถจะเลี้ยงตัวเองได้ ยกเว้น
ตลอดเวตา กว่า จะไม่จำเป้นตอง เลี้ยงบุตรหรือนอง คือถ้าบุตรแต่นอง
กำพร้าเป็นชายยกเว้นให้อายุ ๓๕ ปี ถ้าเป็นหญิงยกเว้นจนมีสามี ถ้า
ยังไม่มสามียกเว้นให้อายุ ๒๓ ปี แต่ถ้าบิดาหรือพซังจะตองยกเว้นผู้ไม่ ได้มี
กิจจำเป้นที่ตองเลี้ยงบุตรหรือนองด้วยประการใด โดยที่ ได้มผู้ อื่นปกครอง
อยู่ต่างหากแล้ว ก็ไม่ต้องยกเว้นให้

๘ คนประกอบกรทำไว้หน้าค้าขายมาก ได้ เสียภาษีอากร ตามจำนวน
เงิน ซึ่งจะได้กำหนดอัตราโดยได้ ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา ให้
ทราบว่ ในเมืองมณฑลใดเป้นอัตราเท่าใดนั้น ยกเว้น ตลอด เวลา ที่ได้เสีย
ภาษี อากร อยุ่ไม่ต่ำ กว่ากำหนดอัตราที่ได้ประกาศไว้

๙ การค้าขายซึ่งตองทำด้วยกันหลายคน ให้นับว่เป้นบริษัท ถ้า
บริษัทนั้นได้เสียภาษีอากรตามจำนวนเงิน ซึ่ง จะได้ กำหนดอัตราโดยได้
ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ว่า ในเมืองมณฑลใดเป้นอัตราเท่าใด
นั้นแล้ว ให้ยกเว้นผู้ อำนวยการของบริษัทคนหนึ่ง และผู้ จัด การ ของ
บริษัทนั้นในแห่งซึ่งได้เสียภาษีตามอัตรา ตลอด เวลา ที่ เป้นผู้ อำนวยการ
และผู้ จัด การ ของ บริษัท ที่ได้ เสีย ภาษี อากรอยู่ ไม่ ต่ำกว่ากำหนด อัตรา ที่ได้
ประกาศไว้

๓๐ คนป่วยเจ็บยังทุพพสภาพ ซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้นั้น ยกเว้นตลอดเวลาที่ยังทุพพสภาพ

๓๑ คนที่ครองราชทัณฑ์อยู่ในคุกขัง ยกเว้นตลอดเวลาที่คงคุมขัง

๓๒ ผู้ซึ่งได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ยกเว้น ชั่ว คราว เป็น พิเศษ ยกเว้นตลอดเวลาตามพระราชประสงค์

มาตรา ๓๔ บุคคลบางจำพวกซึ่งอยู่ใน ข้อ ที่กล่าวต่อไปนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเว้นขาดไม่ของมีหน้าที่รับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้ คือ

๑. จีน คือจีนใหม่ที่มาจากเมืองจีนและบุตร ของจีนผู้นั้น

๒. คนป่า คนดอย คือจำพวกคนที่ยังป่าและอยู่ บนเขาบนดอย ซึ่ง กระทรวงมหาดไทยและกระทรวงกระต่าใหม่เห็นว่าควรยกเว้นโดย ไม่สามารถ จะให้เข้ารับราชการทหารได้

๓. คนพิการซึ่งไม่สามารถจะรับราชการทหารได้

๔. คนที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเว้นโดยเฉพาะ

มาตรา ๓๕ คนบางจำพวกดัง ที่ได้กล่าวต่อไปนี้ เมื่อจะให้เข้ารับราชการทหารตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้ ได้รับราชการทหารในตำแหน่งอันสมควร แก่คุณวุฒิดังต่อไปนี้ คือ

๑. พระราชวงศ์ ที่ทรงศักดิ์ตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้าขึ้นไป เมื่อจะให้เข้ารับราชการทหาร ให้รับราชการในตำแหน่งนายทหารชั้นสัญญาบัตร หรือนัก เรือรบทหาร ตามคุณวุฒิและการที่สมควร

๒. ข้าราชการ พด เรือน ที่ได้รับ พระ ราชทานสัญญาบัตร ถ้าจะให้เข้า

รับราชการทหาร ให้รับราชการใน ตำแหน่ง นาย ทหาร ชั้น สัญญาบัตร ตาม
สมควรแก่คุณวุฒิ

๓. นักเรียนซึ่งสอบวิชาชั้นอุดมศึกษาได้ โดยบริบูรณ์แล้ว เมื่อถึงเวลา
ต้อง รับ ราชการ ทหารให้ สัมทบ เข้า เป็น กองฝึกหัดวิชา ทหาร รับราชการ อยู่
๑ ปี แล้ว ให้เป็นพ้นจากหน้าที่ประจำการ ถ้าจะให้รับราชการ ทหาร ต่อไป
ตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้มีหน้าที่เทียบชั้นนายทหารสัญญาบัตร

๔. ผู้เป็นนักเรียนทหาร จะได้รับราชการในชั้นบรรดาศักดิ์ และตำแหน่ง
ตามที่ตั้งไว้ในแบบแผนกรมทหาร

๕. ผู้หนึ่งผู้ใดซึ่ง ทรงพระราชดำริเห็นสมควร จะให้รับราชการใน ชั้นใด
แล้วแต่พระ บรม ราชานุญาต

หมวดที่ ๕

ว่าด้วยการทำทะเบียนคน

มาตรา ๑๖ ให้เป็นหน้าที่กระทรวงซึ่งปกครองท้องที่จัดการทำทะเบียน
สำมะโนครัวพลเมือง และตรวจสอดแนก โขบายซึ่งสำมะโนครัวนั้นต่อไป ให้
ถูกต้องตามจำนวนพลเมืองที่มีอยู่

มาตรา ๑๗ ให้เป็นหน้าที่กระทรวงกระทรวงใหม่จัดการเลือกกักชาย ฉกรรจ์
ส่งกรมทหาร และจัดการหัก โอนจุดบาญชีชั้นรับราชการทหาร

มาตรา ๑๘ ให้เป็นหน้าที่กระทรวงกระทรวงใหม่ที่จะทำทะเบียนบาญชีชาย
ฉกรรจ์ซึ่งจะต้องรับราชการทหาร ทั้งบาญชีชายฉกรรจ์ที่อยู่ในสังกัดทหาร
ทุกประเภทตามกำหนดในพระราชบัญญัตินี้

08/10/2566

มาตรา ๑๙ ให้กระทรวงกระต่าโหมมีอำนาจตั้งข้าหลวงประจำมณฑล
และเมืองในหน้าที่กระทรวงกระต่าโหมนั้นได้

หมวดที่ ๖

ว่าด้วยกรรเกณท์คนเข้ารับราชการทหาร

มาตรา ๒๐ การที่จะเรียกคนเข้ารับราชการทหารนั้น ให้ตั้งวง
ต่อไปนี้ คือ

ข้อ ๑ เมื่อถึงเวลาดำหนดที่จะต้องเรียกคนเข้ารับราชการทหาร ให้
ข้าหลวงกระต่าโหมส่งบัญชีรายชื่อชายฉกรรจ์ ซึ่งจะต้อง การ ตั้งนั้นไปยัง
ฝ่ายเทศาภิบาล ให้ฝ่ายเทศาภิบาลจัดการเรียกคนเข้ามา

ข้อ ๒ เมื่อเรียกคนเข้ามาแล้ว ให้ ข้าหลวงกระต่าโหมพร้อม ด้วยฝ่าย
เทศาภิบาลและนายทหารตรวจเลือกสมัครส่งกรมทหาร หรือสังกัดไว้ ในกอง
เกินอัตราหรือกองอื่นหรือหักโอน ปลดจากราชการไปตามควร แก่พระราช
บัญญัติ

ข้อ ๓ คนที่จะต้องเรียกเข้าสังกัดกรมกองใดนั้น จะควรสักหมายข้อมือ
คนจำพวกใดประการใด หรือไม่ควรสักหมายคนจำพวกใด ให้ได้นามตั้ง
กระทรวงกระต่าโหมวางกฎเป็นข้อบังคับไว้

ข้อ ๔ ถ้ากรมทหารจะต้องการคนเกินอัตราเข้ารับราชการเป็นจำนวน
เท่าใดเมื่อใด ให้ฝ่ายทหารแจ้งต่อข้าหลวงกระต่าโหม ให้เรียก คน ส่ง
ตามวิธีว่าไว้ในข้อ ๑ นั้น

ข้อ ๕ ในการเรียกระดมทหารด้วยประการใดๆ ให้ฝ่ายทหารแจ้งต่อ
ฝ่ายกระต่าโหม ให้ฝ่ายเทศาภิบาลประกาศเรียกทหารเข้ามารับราชการ

หมวดที่ ๗

ว่าด้วยปลดคนจากราชการทหาร

มาตรา ๒๓ ใน การที่ จะ ปลดคน จากราชการทหาร โดยย้าย ประเภท
เช่นปลดคนเป็นกองหนุนต่าง ๆ กิติ หรือยกเว้นไม่ให้ตั้งรับราชการทหาร
กิติ ให้เป็นหน้าที่ ฝ่าย ธรรมดาใหม่ และ เท่ากับขาดพร้อมกันออกใบอนุญาต

หมวดที่ ๘

ว่าด้วยโทษในการขัดขืนไม่เข้าเป็นทหาร

ตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๒ ผู้ใดขัดขืนขัดขืนโดยประการใด ๆ ที่จะไม่เข้า รับราชการ
ทหารตาม พระราชบัญญัติ ผู้ นั้นมีความผิดของระวาง โทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี
หรือปรับเป็นเงินไม่เกิน ๑,๒๐๐ บาท หรือทั้ง ๒ สถาน ถ้าผู้ใดสมัคร เป็น
ใจให้ ผู้ ขัดขืนขัดขืนตามที่ กล่าว มาแล้ว ผู้ นั้น มีความผิดของ
ระวาง โทษจำคุกไม่เกิน ๑๘ เดือน หรือปรับเป็นเงินไม่เกิน ๖๐๐ บาท หรือ
ทั้ง ๒ สถาน

มาตรา ๒๓ ผู้ใดทำร้ายร่างกายตนเองโดยให้ผู้อื่นทำ หรือทำเอง
กิติ ที่จะให้ พ้นจากราชการทหารตามพระราชบัญญัติ ผู้ นั้นมีความผิดของ
ระวาง โทษจำคุกไม่เกิน ๘ ปี ส่วนผู้สมัคร เป็นใจในการที่ผู้ใดกระทำร้ายตน
เอง ตามที่ กล่าว มาแล้ว นี้ ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี

หมวดที่ ๙

ว่าด้วยการปกครอง

มาตรา ๒๕๕๕ การปกครองทหารใน ท้อง ที่ ซึ่งใช้พระราชบัญญัติ ให้ เป็น
๒ แผนก คือ ทหารที่อยู่ในกองประจำการ หรือที่รับ ราชการ อยู่ที่ กรม

และของ ทหาร โดยประการใด ๆ เช่นเวตารคมหรือเวตาคเข้ามาณช่อมวิชัยทัช
เป็นต้น ให้อยู่ใน บังคับบัญชาผู้บังคับบัญชากร ทหาร ใน ที่นี้ ส่วน
ทหารนอกจากที่กล่าวนี้ ให้อยู่ในความปกครองของข้าหลวงเทศาภิบาล
เหมือนพลเมืองทั่วไป

หมวดที่ ๑๐

ว่าด้วยการรักษาพระราชบัญญัติ

มาตรา ๒๕ ให้เสนาบดีกระทรวงกระต่าใหม่และเสนาบดีกระทรวง ซึ่งได้
ปกครองท้องที่ เป็นหน้าที่รักษา พระราช บัญญัตินี้ จำแนก ตาม ข้อ ความอัน
อยู่ในหน้าที่ ของกระทรวงนั้น ๆ และมีอำนาจ ออกกฎเสนาบดีวง ระเบียบ
การให้การ ดำเนิน ไป ตามพระราชบัญญัติ

เมื่อกฎเสนาบดีได้ รับพระบรมราชานุญาตประกาศในหนังสือราชกิจจา
นุเบกษาแล้ว ให้ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัตินี้ตราไว้แต่แต่วันที่ ๒๘ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
เป็นวันที่ ๑๓๕๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศกำหนดต่อตราเงินผู้ ๓๒๗ ๒๘ ๒๘ ๓๒๗ ๒๘ ๒๘

อากรคองในจำพวกยกเว้นชั่วคราว ตามพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์
ทหารรัตน โกสินทร ศก ๑๒๕

มีพระบรมราช โองการดำรัสเห็นชอบแล้ว ๆ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า
ความความในพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร รัตน โกสินทร ศก ๑๒๕

มาตรา ๓๓ ข้อ ๘ มีว่า คนประกอบการทำไร่ นาค้าขายมาก ได้เสีย
ภาษีอากรตามจำนวนเงินซึ่งจะกำหนดอัตรา โดยได้ประกาศในหนังสือราช

กิจจานุเบกษา ให้ทราบว่าเป็นเมืองมณฑลใดเป็นอัตราเท่าใด ยกเว้น
 ตลอดเวลาที่ได้เสียภาษีอากรอยู่ ไม่ต่ำกว่าอัตราที่ได้ประกาศ กับข้อ ๘
 มีว่าการค้าขายซึ่งลงทุนทำด้วยกันหลายคน เห็นว่าเป็นบริษัท ถ้าบริษัทนั้น
 ได้เสียภาษีอากรตามจำนวนเงินซึ่งจะได้กำหนดอัตรา โดยได้ ประกาศใน
 หนังสือราชกิจจานุเบกษา ว่าในเมืองมณฑลใดเป็นอัตราเท่าใดนั้นแล้ว
 ให้ยกเว้นผู้ช่วย การและผู้จัดการ ของ บริษัทนั้น ตลอดเวลาที่เป็นผู้
 อำนวยการ และผู้จัดการ ของบริษัทที่ได้เสีย ภาษีอากรอยู่ ไม่ต่ำกว่าอัตราที่
 ได้ประกาศนั้น

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดอัตราเงินตามความใน
 มาตรา ๓๓ ข้อ ๘ ข้อ ๘ นั้นดังนี้

มณฑลนครราชสีมา มณฑลนครสวรรค์ มณฑลพิษณุโลก
 เป็นอัตราเงิน ไม่ต่ำกว่าปีละ ๕๐ บาท

มณฑลราชบุรี มณฑลกรุงเก่า มณฑลนครไชยศรี เป็นอัตราเงิน
 ไม่ต่ำกว่าปีละ ๘๐ บาท

ประกาศมาณวันที่ ๒๘ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
 เป็นวันที่ ๑๓๕๕๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

ประกาศใช้พระราชบัญญัติ

ลักษณะเกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศ ทราบทั่วกัน ว่า
 ตามความใน พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
 มาตรา ๒ มีว่าพระราชบัญญัตินี้จะโปรดเกล้าฯ ให้ ใช้ ในหัวเมืองมณฑลใด

โรคภัยอันตรายที่เกาะพระ เพื่อให้เจ้าพนักงานแพทย์ตรวจ และอยู่ ณ ที่นั้น จนกว่าเจ้าพนักงานแพทย์จะอนุญาตให้ เข้ามามีได้

ประกาศมาณวันที่ ๘ กันยายน วันโกสัณทร ศก ๑๒๔

(ลงพระนาม) พระศรีวรวงศ์

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

ประกาศกรมธนบัตร

ตามประกาศกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม วันโกสัณทร ศก ๑๒๓ ออกในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๒๘ เดือนเดียวกัน มีใจความว่า กรมธนบัตรจะได้จำหน่ายธนบัตรรุ่นใหม่วราคาฉบับละ ๓๐ บาท ชนิดหนึ่ง ฉบับละ ๒๐ บาทชนิดหนึ่ง ฉบับละ ๑๐๐ บาทชนิดหนึ่งนั้น กรมธนบัตร ได้จำหน่ายธนบัตรรุ่นใหม่ตามความในประกาศนั้นแล้ว

แต่บุคคลมาปรากฏขึ้นว่าประชาชนบางจำพวก เมื่อได้พบธนบัตรรุ่นใหม่ ก็หาเข้าใจว่าเป็นธนบัตรที่ออกตามซึ่งได้ ประกาศบอก ล่วงหน้าแล้วนั้นไม่

เหตุฉะฉังได้ประกาศเตือนให้ทราบทั่วกันว่า ธนบัตรรุ่นใหม่ที่ได้จำหน่าย ออกไปแล้วนี้ จำหน่ายตามประกาศกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม วันโกสัณทร ศก ๑๒๓ อันได้ปรากฏในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๒๘ เดือนเดียวกัน ดังได้กล่าวมาแล้ว ในประกาศ ฉบับนั้นได้ ชี้แจง ว่าธนบัตรรุ่นใหม่ นมดกษณและสีคล้ายคลึงกับธนบัตรรุ่นเก่า แต่ดกกันแต่ที่ พินดีแกมดกออกษรลายละเอียดแต่ดกราคาของธนบัตรนั้นด้วย ส่วนพินดีที่เป็น สีจาง ก็ได้เปลี่ยนดกตายให้ละเอียดขึ้น

ประกาศมาณวันที่ ๖ กันยายน วันโกสัณทร ศก ๑๒๔

โดยรับสั่งพระเจ้าอยู่หัวฯ เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

ว่าด้วยตั้งข้าหลวงจัดที่ดิน สร้างทางรถไฟ สายเหนือ

ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ออก
ประกาศพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมในกาวจัดที่ดินสร้างทางรถไฟสายเหนือ ซึ่ง
ลงในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๓๘ แผ่นที่ ๕๓ วันที่ ๓ มีนาคม รัตนโกสินทร
ศก ๑๒๓ หน้า ๘๘๕ ซึ่งกำหนดให้ ใช้ความในประกาศพระราชกฤษฎีกา
จัดการที่ดินสร้างทางรถไฟในทางตอนต.พบูร์ถึงปากน้ำโพ ซึ่งได้ประกาศ
ในหนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๓๘ แผ่นที่ ๓๐ วันที่ ๒ สิงหาคม
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ หน้า ๑๕๒ ตลอดจนไปถึงเมืองอุตรดิตถ์ด้วย อันมี
ข้อความ ๒ ข้อและความในข้อ ๑ ว่าจะได้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตั้งข้าหลวงสำหรับจัดที่ดิน ๒ ฝ่าย ผู้ใดเป็นข้าหลวงทำการของใด
มณฑลใด จะได้ ประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาให้ ทราบ ทั่วกัน นั้น ความ
แจ้งอยู่แล้ว

บัดนี้การสร้างทางรถไฟสายนี้ ผ่านเข้าไปในที่ดินของราษฎรแขวงเมือง
พิศตรจำกัดของจัดตั้งข้าหลวงจัดการที่ดินตามความในข้อ ๑ จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ตั้งมีสเตอร์ ฮักเกอร์มาน
ซึ่ง ทำการ เป็น เซกชันอินยนิเยร์ ที่ ตำบลหัวตง เป็นข้าหลวงโยธา พระณรง
เวียงฤทธิปลัดเมืองพิศตรเป็นข้าหลวงท้องถิ่น ข้าหลวงทั้ง ๒ นี้จะได้ มหนาท
จัดที่ดิน ทำทางรถไฟในเขตร์ของเมืองพิศตรมณฑลพิศณุโลก ตามความใน
ประกาศพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติม ซึ่งลงวันที่ ๓ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓

นั้นต่อไป ให้เจ้าของที่ดิน ซึ่งตก ทางรถไฟว่ากล่าวในเรื่อง ที่ดินด้วย
ข้าหลวงซึ่งทำการอยู่ ในแขวงตำบลนั้นต่อไปเกิด

ประกาศมาณวันเสาร์ ที่ ๑๖ กันยายนรัตนโกสินทรศก ๑๒๕

(ลงนาม) พระยาสุริยานุวัตร

แทนเสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

รายงานกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

พเนก กรม ธนบัตร ประจำ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓

กรมธนบัตร

วันที่ ๑๓ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

ข้าพระพุทธเจ้า พระสุวรรณภักดีเจ้ากรมธนบัตร ขอประทานกราบ
ทูลพระเจ้าอยู่หัวยาเธอ กรมหมื่นมหิศรราชหฤทัย เสนาบดีกระทรวง
พระคลังมหาสมบัติทราบฝ่าพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้าขอประทานทูลเกล้าฯ ถวายรายงานกรมธนบัตร ประจำ
รัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ ว่าด้วยการจำหน่ายธนบัตรซึ่งมีอยู่ สังกประเภท
คือจ่าย ธนบัตร รับ แลก ตัวเงิน และจ่าย ตัวเงิน รับ ชน ธนบัตร ตาม ที่ จะ ได้
กราบทูลตั้งต่อไปนี้

การจ่ายตัวเงินรับชนธนบัตร

(๑) เมื่อขึ้นรัตนโกสินทร ศก ๑๒๓ ในระหว่างวันที่ ๒-๗ เมษายน
กรมธนบัตร ได้จ่าย ตัวเงินรับ ชนธนบัตร ไว้ เป็น จำนวนเงิน ๓๒๗,๘๗๕ บาท

พระทำให้ยอดตราคารณบัตร ที่ออกใช้เมื่อสิ้นเดือน เมษายน ตกลงโดยไป
กว่ายอดตราคารณบัตร ที่ได้ออกใช้แพร่หลายอยู่เมื่อสิ้นเดือนมีนาคม ซึ่งมั่ง
อยู่ในรายงานประจำศึกก่อนนั้น ค่อนมากรจำหน่ายจนบัตร ได้ทั่ว ชนตังจะ
เห็นได้จากบาญชียอดตราคารณบัตรทุกวันสิ้นเดือน ซึ่งแจ้งอยู่ในข้อ ๖ (ก)

การจำหน่ายธนบัตร ๖๖๖ บาท

(๒) ตั้งแต่เมษายนแล้วมา การจำหน่ายธนบัตร ๖๖๖ บาท เงิน
เป็นลำดับ และเมื่อปลาย ศก ๑๒๓๓ กรมธนบัตร ได้รับค้ำเงินไว้จากประชา
ชนเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้น ๓๐,๖๒๓,๓๒๐ บาท จำนวนเงินนี้ถ้าหักกับจำนวน
๗,๓๓๐,๘๓๕ บาท ซึ่งเป็นราคาของธนบัตร ที่ได้จำหน่ายใน ศกก่อน ก็
เห็นได้ว่าจำนวนเงินชนกวางกัน เป็นรายถนัดเดือนละ ๒๗๖,๐๓๕ บาทเศษ ซึ่ง
ควรนับว่า การจำหน่ายธนบัตร ๖๖๖ บาท เบียดกับประชาชนไม่มีความเดือด
แต่จริงกลับทำให้เป็นที่รู้ ดีกว่า ธนบัตร ของรัฐบาลเป็นที่นิยม
ประชาชนโดยมาก

การรับแลกเงินบาทคดคั่ง

(๓) เมื่อเดือนตุลาคมกระทรวงพระคลังฯ ได้ออกประกาศเลิกใช้เงิน
บาทคดคั่งจึงกระทำให้การจำหน่ายธนบัตรทวงชนออกสั่งหนึ่งด้วย บรรดา
พ่อค้าและราษฎรที่มีเงินคดคั่งเก็บรักษาไว้ เมื่อได้ทราบความตามประกาศ
แล้ว ได้นำเงินคดคั่งมาแลกธนบัตร ไปบางแลกเงินเหรียญบาทที่กรมเก็บ
ไปบ้าง จำนวนเงินคดคั่งที่กรมธนบัตร ได้รับแลกไว้ ตั้งแต่พฤศจิกายน
ถึงวันสิ้นเดือนมีนาคมเป็นจำนวนเงิน ๓,๖๐๖,๖๘๘ บาท ตามบาญชีราย
รับซึ่งได้รวมไว้ โฉววันสิ้นเดือนทุก ๆ เดือนดังต่อไปนี้

เดือน	เงินรับ
พฤศจิกายน	๓๖๘,๗๗๒ บาท
ธันวาคม	๕๗๒,๐๓๓ บาท
มกราคม	๓๖๖,๘๒๐ บาท
กุมภาพันธ์	๒๒๕,๐๒๒ บาท
มีนาคม	๒๓๓,๐๒๓ บาท

เปลี่ยนตายในพันธบัตรใหม่

(๔) ตั้งแต่ได้เกิดมีพันธบัตร ปดอมปรากฏแก่ประชาชนแล้วมากระทรวงพระคลังฯ ได้ดำริที่จะเปลี่ยนแปลงตายในพันธบัตรเสียใหม่ให้เป็นการมั่นคง เพื่อป้องกันการปลอมแปลงได้ ดีกว่าของเดิมจึงได้ตั้งชนิดอย่างใหม่ ราคา ๓๐ บาทราคา ๒๐ บาทราคา ๑๐๐ บาท ซึ่งมีที่ถึงแก่ความมั่นคงกว่าของเก่าเข้ามา แต่ทรัพย์สินฐานของชนิดอย่างใหม่กระทรวงพระคลังฯ ได้ออกประกาศชี้แจงและบอกลักษณะว่าด้วยการชดเชยให้ชนิดอย่างใหม่แตกต่างไปจากชนิดอย่างใหม่หนึ่งคือพิมพ์ราคาแจกชานันต์แล้วชนิดอย่างใหม่ชนิดกรมชนิดจะได้ออกจำหน่ายออกไปในเร็ววันนี้อยู่แล้ว

วิธีการการเงินทุนสำรองชนิด

(๕) ตั้งแต่ชนบัตรคนโกดังทศ ศก ๑๒๓ เงินกรมชนิดที่ได้ออกสำรองชนิดที่ออกแพร่หลายอยู่นั้น ได้รวมบริบูรณ์เต็มจำนวนราคาชนิดที่ได้ออกใช้อยู่นั้นตลอดไป

ในรายงาน ศก ๑๒๒ ได้กล่าวถึงความประสงค์ของกระทรวงพระคลังฯ แล้วคือได้ดำริถึงเรื่องที่จะหาผลประโยชน์ให้กรมชนิดมีความเจริญโดย

แยกตัว เงินกรมธนบัตร ไปจัด การ เช่า ทุน ที่ม ประกัน เพื่อหาประโยชน์
 ตามพระราชบัญญัตินั้นแล้ว แต่ว่าจำเเนจะต้องรอกการนั้นไว้ก่อน เพราะ
 ในคณนี้ราคาแลกเปลี่ยนเงินบาทตาม อัตราตลาดยังคงค่อนข้างต่ำอยู่ ไม่
 เป็นช่องที่จะส่งเงินออกไปนอกประเทศได้ ถ้ามีโอกาสอันดีเมื่อใดกระทรวง
 พระคลังฯ ก็จะได้ รับผิดชอบให้สำเร็จโดยเร็ว ด้วยการใช้จ่ายธนบัตร
 ในเวลานักเจริญชนมากอยู่แล้วถ้าจัดการให้สำเร็จได้แล้ว ประโยชน์ที่จะ
 ได้จากเงินทุนภายนอก ก็จะพอกลับเงินที่ ได้จ่ายไปแล้วในสัก ก่อม ๆ

บัญญัติขอยกการจำหน่ายธนบัตรและรับชนธนบัตร

(๖) ต่อนี้ไป ข้าพระพุทธเจ้า ขอ ประ ทาน ลง บัญชี ข้อย มอก รวย การ
 ธนบัตร ที่ออกใช้ อยู่ และได้ จำหน่ายออกไปและรับชนไว้ กับธนบัตรที่ได้
 เก็บเป็นเด็กใช้ร่วมทั้งเงินรายจ่ายกรมธนบัตรด้วย

(ก) ราคาฉบับที่ที่ ออกแพร่ กระจาย อยู่ ทุก วัน ขึ้น เดือน ใน ระหว่าง

ปี ๑๒๓ ตั้ง คือ ไป นี้

เดือน	จำนวนเงินบาท
เมษายน	๖,๙๙๓,๐๖๐ บาท
พฤษภาคม	๗,๓๓๗,๓๙๐ บาท
มิถุนายน	๗,๗๓๒,๓๐๐ บาท
กรกฎาคม	๗,๙๕๐,๙๙๐ บาท
สิงหาคม	๘,๐๓๒,๕๕๐ บาท
กันยายน	๘,๑๖๖,๓๕๕ บาท
ตุลาคม	๘,๕๓๗,๒๖๐ บาท
พฤศจิกายน	๘,๙๐๕,๙๙๕ บาท
ธันวาคม	๘,๙๗๖,๙๙๐ บาท
มกราคม	๘,๙๕๓,๕๕๐ บาท
กุมภาพันธ์	๘,๙๘๙,๙๓๕ บาท
มีนาคม	๑๐,๖๒๓,๓๒๐ บาท

(ข) ฉบับที่ ราคา ๑๐,๖๒๓,๓๒๐ บาท ซึ่งออกใช้เมื่อวันที่ ๓๑

มีนาคม เป็นจำนวน ๓๓๓,๙๙๖ ฉบับแยกเป็นชนิดราคาและเทียบส่วนร้อยละ ได้จำนวนดังนี้

ชนิด	๕ ปี.	๑๐ ปี.	๒๐ ปี.	๓๐ ปี.	๓๐๐ ปี.	รวมแผ่น	รวมราคา
จำนวน							
แผ่น	๗๙,๙๐๙	๓๔๙,๐๓๗	๕๙,๓๙๕	๕๓,๓๕๖	๓,๒๓๗	๓๓๓,๙๙๖	๓๐,๖๒๓,๓๒๐
เทียบส่วนร้อยละ	08/10/2566						
ร้อยละ	๒๓.๗	๔๔.๗	๑๗.๗	๑๓.๐	๐.๙	๑๐๐	

(ก) ราคาสมัครที่ขอใช้โดย ๑๐๖๒๒๒๒๒๒ บาท ไม่แยกเป็นสองชนิดตราสาร ๑๐๐๐ บาท ชนิดหนึ่ง
 ราคาคง แต่ ๑๐๐ บาท ลงมา ชนิดหนึ่ง ที่จำนวน และ เทียบ ส่วน ระบุ ดังนี้

ราคาสมัครทางตั้ง	ราคาสมัครทางตั้ง แต่ ๑๐๐ บาท ลงมา	เทียบ ส่วนร้อย	ราคาสมัครทางตั้ง แต่ ๑๐๐๐ บาท	เทียบ ส่วนร้อย
๑๐๖๒๒๒๒๒๒๒๒	๒,๕๐๕,๒๒๒	๖๗.๗๕	๓๖๕๗๗,๐๐๐	๖๐๐.๓๓

(ง) สมัครที่ กายแยกออกไป และ สมัครที่ ระบุไว้ แยกทุกชนิดตราสาร จำนวน ดังนี้

ชนิด	๕ ม.	๑๐ ม.	๒๐ ม.	๑๐๐ ม.	๑๐๐๐ ม.	รวมแล้ว	รวมตราสาร
กายแยก	๑๖๓๖๑๐๗	๓๒๗๑๕๒๕	๑๕๓๖๐๒๕	๓๑๒๖๐๒๖	๓๐๗,๑๒๒	๗๕๗,๖๐๕	๒๕,๕๕๗,๖๐๕
รวมแล้ว	๑๕,๙๖๑๒๗	๓๒,๙๐๕๓๗	๑๖,๓๖๐๒๕	๓๑๖,๗๗๐	๓๐๗,๑๒๒	๕๒๙,๗๒๓	๓๗,๖๖๖,๒๕๕
กายแยกมาก	๒๗,๖๐๗๐	๑๕,๙๖๐๓๗	๕๗,๖๐๒๕	๕๓๖,๑๕๖	๓๓๓,๑๒๒	๑๓๖,๑๒๒	๑๐๖,๒๒๒,๒๒๒

(จ) สมัครที่ ระบุไว้ จากประเภทสมาชิกในระหว่างที่ กณ เดิกใหม่ เดิกใหม่ เดิกใหม่ และ เทียบ ส่วนร้อย ดังนี้

จำนวน สมัครที่ ระบุแล้ว	จำนวน สมัครที่ กณ เดิกใหม่	เทียบ ส่วนร้อย ในระหว่าง
จากประเภทสมาชิก	๒๕,๙๐๗๕	รวมแล้ว และ เดิกใหม่
๕๒๕,๗๒๗	๒๕,๖๐๗๕	๑๗.๗๕

08/10/2

๓๓๑

เงิน จ่าย กรม ธนบัตร

(๗) รายจ่าย กรม ธนบัตร ใฝ คัด ๓๓๓ รวม จำนวน เงิน ๓๑,๗๕๙ บาท ๒๙ อัฐิ ดัง ต่อ ไปนี้

รายการ	รวมเงินบาท
ประเภท การ ประจำ	
เงิน เต็ม ๓๙,๐๗๐-๓๗	๒๐,๗๓๐-๑๖
ค่า ใช้ ด้ รอย ๑,๖๕๙-๖๓	๓๑,๐๒๙-๓๓
ประเภท การ จร รวม ทั้ง ด้ น	๓๑,๗๕๙-๒๗

ควร มี ควร ด้ ด้ แต่ จะ ไป รด เก ด้ ด้ ด้

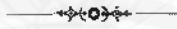
เจ้าพระพุทธรเจ้า

พระสุวรรณภักดี

เจ้า กรม ธนบัตร

ประกาศอัครราชภาคหลวงเวรดับุก

มณฑลนครศรีธรรมราช

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นเกล้า ฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า
 แต่ก่อนมาเวรดับุกซึ่งชุกว่อนได้ ในมณฑลนครศรีธรรมราช ถูกคัดตุงหลอม
 เป็นเชือกดับุกแล้วจึงพาออกจากเมือง บัดนี้ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า
 มีตุ๊กตาที่รบชอเวรดับุกในมณฑลนครศรีธรรมราช โดยประสงค์จะพาเวรไป
 ถลุงต่างประเทศ พักที่เก็บภาคหลวงแต่ก่อนมา มีอตราแต่เก็บจากเนื้อ
 เวรดับุกยังหาได้ มีอตราที่จะเก็บจากเวรไม่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้
 ตั้งพักเก็บภาคหลวงจากเนื้อเวร ซึ่งพาออกจาก มณฑลนครศรีธรรมราช
 โดยอตราดังนี้สืบไป คือ

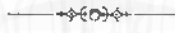
ข้อ ๓ เวรซึ่งจะพาไปถลุงต่างเมือง ภายตราเริ่มน้ำหนัก ๓๐๐ หาบ
 ให้ คิดเท่ากับเนื้อดับุก ๖๕ หาบ ถ้าน้อยมา ถว่าหนักให้คิด เทียบโดย ส่วน
 ดังว่ามา เด็ด

ข้อ ๒ เวรดับุก เมื่อคิดเป็น เนื้อดับุกได้เท่าใด ให้ ชักภาคหลวงตาม
 พักที่ ใช้อยู่ในมณฑลนครศรีธรรมราช เหมือนกับชักภาคหลวงเนื้อดับุก

ประกาศมาณ วันที่ ๒๗ กันยายน วันขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๑๒ ปี ๒๕๔๖
 ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่องยกเว้นการเก็บ ค่าอาชญาบัตร ฆ่าสุกรใหญ่
และสุกรหันอ้าเกษตรกรไทยและอำเภอด่านซ้าย
มณฑลพิษณุโลก

ด้วยมีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ได้ทรงทราบฝ่าละออง
ธุลีพระบาทว่า ในท้องที่อำเภอนครไทย และอำเภอด่านซ้าย มณฑล
พิษณุโลก เปนท้องที่กั้นการ และราษฎรก็อดคักขัดสัน จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้ยกเว้นการเก็บค่าอาชญาบัตร ฆ่าสุกรใหญ่และสุกรหัน
ในอำเภอนครไทย อำเภอด่านซ้ายไว้ เพื่อเปนการบำรุงแก่ราษฎร
เหล่านั้นต่อไป

คำกล่าวการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๘ กันยายน วันโกสินทร ศก ๑๒๔

(ตงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

กฎเสนาบดี

วิธีจัดการและอธิบายตามพระราชบัญญัติ

ลักษณะเกณฑ์ทหารวันโกสินทร ศก ๑๒๔

ด้วยตามความในพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร วันโกสินทร

ศก ๑๒๔ มาตรา ๒๐ ข้อ ๓ จะควรตีความจนจำพวกใดประการใด หรือไม่

08/10/2568

ควรตั้งหมายคนจำพวกใด ให้เสนาบดีกระทรวงกระต่าใหม่วางกฎเป็นข้อ บังคับไว้ กับในมาตรา ๒๕ ให้เสนาบดีกระทรวงกระต่าใหม่ และเสนาบดี กระทรวงซึ่งได้ปกครองท้องที่ มีอำนาจออกกฎเสนาบดีวางระเบียบการ ให้การดำเนินไปตามพระราชบัญญัติ เมื่อกฎเสนาบดีได้ รับพระบรมราชานุญาต ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในพระราชบัญญัตินั้น

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เสนาบดีกระทรวงกระต่าใหม่ตั้งกฎ ข้อบังคับขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๓ ข้าหลวงกระต่าใหม่ประจำมณฑลแต่ละเมือง มีหน้าที่เป็นผู้ช่วย ข้าหลวงเทศาภิบาลและผู้ว่าราชการเมือง ในแผนกราชการทหารตามหน้าที่ ในพระราชบัญญัติ

ข้อ ๒ เมื่อกรมกองทหารเมืองใดจะต้องการคน เข้าร่วมราชการกอง ประจำการเท่าใด ตามที่ได้ รับอนุญาตจากฝ่ายทหารแล้ว ต้องยื่นจำนวนคน และกำหนดวันตามต้องการนั้นต่อ ข้า หลวง กระต่า ใหม่ประจำท้องที่ แต่จะต้อง ยื่นล่วงหน้าเท่าใด แล้วแต่ผู้บัญชาการทหารมณฑลและข้าหลวงเทศาภิบาล จะได้ ตกลงไว้ ต่อนั้น

ข้อ ๓ เมื่อข้าหลวงกระต่าใหม่ ได้ รับจำนวนคนที่ฝ่ายทหารจะต้องการนั้นแล้ว ต้องคิดแบ่งจำนวนที่ต้องการแยกเป็น อำเภอตาม จำนวน คน ใน อำเภอซึ่งเรียก ซึ่งมีในอำเภอใดมากอำเภอใดน้อย และทำยอดบาญชี จำนวนชายฉกรรจ์ทั้งสิ้น เป็นจำนวนในอำเภอใดเท่าใดยกเว้นเท่าใด คนซึ่งอายุในกำหนดที่จะเรียกมาตรวจ เล็ก เท่าใด เทียบกับจำนวนที่ ฝ่ายทหารต้องการ นำเสนอต่อฝ่ายเทศาภิบาล

ข้อ ๔ จำนวนชายฉกรรจ์ที่เข้าห้วงกระต่าใหม่จะได้ทราบว่ ในอำเภอใด มีเท่าใดอายุเท่าใดคนใดต้องยกเว้นโดยประการใดนั้น ฝ่ายเทศาภิบาลต้อง จัดการให้เข้า ห้วงกระต่าใหม่ทราบทะเบียนสำมะโนครัวพดเมือง ที่ได้สำรวจ จัดทำไว้ โดยถูกต้องตามพระราชบัญญัติ

ข้อ ๕ ชายฉกรรจ์นอกจากจำพวกยกเว้น และอายุยังไม่พ้นราชการ ทหารนั้น จะมีคนตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีถึง ๓๘ ปี แต่คนที่จจะเรียกตรวจ เด็ก เข้ากองประจำการนี้ ให้เรียกแต่คนที่อายุ ๑๘ ปี ถ้าไม่พอจึงเรียกคน อายุ ๑๘ ปีด้วย หรือถ้ายังไม่พอจึงเรียกคนในอายุต่อ ๆ ไปตามลำดับ คนที่เหลือจากเด็กเข้ากองประจำการ ให้เป็นคนกองเกินอัตรา

ข้อ ๖ วิธีนับอายุนี้ ถ้าคนเกิดข้โตให้นับเป็นวันเกิดวันที่ ๑ ของบั้น เชนอายุย่างเข้า ๑๘ ปีใหม่ให้นับว่าอายุ ๑๘ ปีตั้งเป็นคน

ข้อ ๗ ฝ่ายเทศาภิบาลต้องจัดการ ให้อำเภอ เรียกชายฉกรรจ์ตาม กำหนดตักต้องตรวจเด็กอนันให้พร้อมฉนที่อำเภอ หรือที่ตามตโตตามกำหนด ที่จะได้ตรวจเด็ก

ข้อ ๘ เจ้าพนักงานตรวจเด็กคนเข้ากองประจำการคือ ข่าห้วง กระต่าใหม่ ๑ อำเภอท้องที่หรือผู้ แทน ๑ นายทหารที่ฝ่ายทหารจัดชั้น ๑ ก็มีแพทย์และเด็มียพันักงานตามสมควร

ข้อ ๙ วิธีตรวจเด็ก ให้ตรวจเด็กคนซึ่งไม่ได้ขนาดและคนซึ่งยัง ไม่มีกำลัง ร่างกายพอกับที่จะรับราชการทหาร คัดไว้ เป็นส่วนหนึ่ง คนอีก นอกนั้นให้จับฉลาก แต่ถ้าเป็นคราวที่จะต้องสั่งทันที โดยเหตุจำเป็น ประการใดที่จะไม่ควรรอคอยคนในการจับฉลากนั้นแล้ว ก็ให้จัดตั้งเข้ารับ ราชการได้ทีเดียว

ข้อ ๓๐ ผลากที่จะให้จับหม เป็นผลากสีแดงอย่างหนึ่ง สีค้ำอย่างหนึ่ง
เหมือนหนึ่งคน ในอำเภอหนึ่ง ซึ่งตรวจคิดแล้วคงได้ คน ๒๐๐ คนจะต้องการ
ให้ เขารับราชการของประจำการแต่เพียง ๒๐ คนดังนี้ ต้องมีผลากสีแดง ๒๐

ผลาก ผลากสีดำ ๑๘๐ ผลากหมายเลข ๓ ถึงเลข ๑๘๐ รวมกันเป็น ๒๐๐

ผลาก ผู้ที่จับผลากสีแดงต้องให้เขารับราชการของประจำการ ผู้ที่จับผลาก
สีดำถ้ามีผู้ประสงค์ขอถอน ให้ตั้งกตอยู่ในกองเกินอัตรา

ข้อ ๓๑ กำหนด ขนาดคนที่ให้เขารับราชการของประจำการนั้น ตั้ง
ตั้งแต่ ๑๔๘ เซ็นติเมตรขึ้นไป วัดตั้งแต่ฝ่าเท้าจนจรดศีรษะ ออกกว้าง
ตั้งแต่ ๗๕ เซ็นติเมตรขึ้นไป วัดเส้นรอบวงนมโดยรอบตัว ถ้าคนตาม
ขนาดนี้ไม่พอกับจำนวนที่ต้องการ จึงเลือกคนที่ขนาดตัวรองลงมา

ข้อ ๓๒ เมื่อตรวจเลือกแล้ว เป็นหน้าที่ฝ่ายเทศาภิบาล จัดการให้คน
ซึ่งจะเขารับราชการของประจำการ ไปพร้อมกันที่เมืองตามวันกำหนด
ส่งเขารับราชการของทหาร ส่วนคนกองเกินอัตรานั้น ถ้าฝ่ายเทศาภิบาล
และข้าหลวงกระทรวงมหาด จะขอขโมยอนุญาตให้ ในคราวที่ เรียกคนตรวจ
เลือกนี้ได้ ก็ควรออกให้เสียในคราวนี้ทีเดียว แต่ถ้าจะขอขโมยอนุญาต ใน
คราวตรวจเลือกนี้ไม่ทัน แล้วแต่ฝ่ายเทศาภิบาลจะเห็นควรเมื่อใดซึ่งจะเป็น
ทางสะดวก

ข้อ ๓๓ เมื่อกรมกองทหารจะต้อง การ คน กอง เกินอัตราเขารับราชการ
หรือเรียกระดมทหารประเภทใด ๆ ตามที่ได้ รับอนุญาตจากฝ่ายทหารแล้ว
ให้ปฏิบัติกรอย่างทั่วถ้วน ในข้อ ๒ ถ้าจะเรียกคนกองเกินอัตรา เขารับ
ราชการของ ประจำการ ควรเรียกตามลำดับเลขผลากสีดำ ตั้งแต่เลข ๓
เป็นลำดับไปตามซึ่งได้ จับผลากไว้ แล้วแต่ ครั้งแรก

ข้อ ๑๕ คนที่เข้ารับราชการ กองประจำการ ของตึกชินตะเบียนนท์

ข้าหลวงกระทรวงมหาดไทยประจำเมืองนั้น คือตึกเมืองทมกองทหารประจำเมืองตั้ง
คนต่อกองทหารแล้ว ให้ฝ่ายทหารนำตึกชินตะเบียน แต่ตึกเมืองทมแต่
ข้าหลวงกระทรวงมหาดไทยไม่มีกองทหารประจำนั้น ฝ่ายเทศาภิบาลต้องนำตึกชิน
ตะเบียน แล้วส่งรับราชการกองทหารในเมืองที่ได้กำหนดไว้ ส่วนคน
กองเกินอัตราในมณฑลใดควรตั้งด้วยหรือ ในมณฑลใดไม่จำเป็นต้องตั้ง
ก็จัดได้ตามควรกับภูมิประเทศนั้น . ตามที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวง
กระทรวงมหาดไทย วิชาตึกและชินตะเบียนดังนี้ ให้กระทำตามข้อบังคับที่กระทรวง
กระทรวงมหาดไทยได้ตราเป็นข้อบังคับไว้ ในพแนกหน้าที่ข้าหลวงกระทรวงมหาดไทย

ข้อ ๑๕ ผู้ใดลักแปลงตึกที่เจ้าพนักงานได้ตั้งหมายไว้ หรือลัก
ปลดออกก็ ทั้งผู้ ที่สมัครเป็นใจในการนี้ ผู้นั้นมีความผิดต้องระวางโทษ
ตามหลักเตียงที่จะไม่เข้ารับราชการทหาร ตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ

ข้อ ๑๖ คนจำพวกอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ ๑๕ กับทั้ง
หม่อมราชวงศ์ หม่อมหลวง และบุตรข้าราชการสัญญาบัตร ถ้าสมัครจะ
ตั้งให้ ตึกชินตะเบียนตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑๕ มีอนันให้ ชินแต่ตะเบียน
บาญชีไม่ต้องตั้ง

ข้อ ๑๗ บรรดาผู้ที่ได้ ชินตะเบียนทหาร ที่ข้าหลวงกระทรวงมหาดไทยแล้ว
และยังมีหน้าที่ ๆ จะต้องรับราชการทหารอยู่ ตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าจะย้าย
ภูมิลำเนาจากที่เดิมซึ่งได้ ชินตะเบียนไว้ แลวนั้นเมื่อใด ผู้นั้นต้องไปแจ้งความ
ต่อกรมการอำเภอท้องที่ ๆ คนจะย้ายไปนั้น ให้ทราบกำหนดไป และตำบล
ที่ไปตั้งถิ่นที่อยู่ ใหม่ แล้วต้องแจ้งความต่อกรมการอำเภอ ในตำบลที่ไป

อยู่ใหม่ฉันให้ทราบด้วย ถ้าผู้ใดขัดขืนไม่ไปแจ้งความตามที่กล่าวไว้ใน
ผู้หนึ่งมีความผิดของบรรดาโทษตามหลักเคียงราชการทหาร ตามมาตรา ๒๒๒
แห่งพระราชบัญญัตินี้

ข้อ ๑๘ ในการที่จะปลดคนจากราชการ และย้ายประเภทต้องปลด
และขอใบ อนุญาตที่ เมืองนั้น ถ้าเป็นคนของประจำการ ผู้บังคับการ
ทหารต้องทำทางว่ายื่นขอปลดต่อข้าหลวงวงกระดาโหม ถ้าไม่ใช่คนประจำการ
ผู้หนึ่งต้องขอปลดตรงต่อข้าหลวงวงกระดาโหมทีเดียว

ข้อ ๑๙ ทะเบียนใบอนุญาตซึ่งมีแบบต่าง ๆ และใบอนุญาต ให้กระทำตาม
ที่กระทรวงกระดาโหมได้ ตั้งไว้

ข้อ ๒๐ คนในจำพวกยกเว้น ถ้าจะต้องเข้ารับราชการทหารเมื่อใด
ต้องเด็กเขากองตามชายซึ่งกล่าวไว้ในข้อ ๕ เว้นแต่จำพวกที่ในพระราช
บัญญัติได้กำหนดไว้แล้ว

กฎให้ไว้ ณ วันที่ ๓ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๒๒๔

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ให้เก็บค่าราชการ ในอำเภอพะโต๊ะของเมือง

หลังส่วนตำบลตลุ่ยตำบลตะเภาอำเภอท่าชะ

แขวงเมืองชุมพรบหนึ่งคนละ ๒ บาท

ด้วยมีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ สั่งว่า ให้ทรงทราบฝ่า

มือของรูดพระบาทว่า ในท้องที่อำเภอพะโต๊ะแขวงเมืองหลังส่วน และตำบลตลุ่ย

ตำบลตะเภา อำเภอท่าชะแขวงเมืองชุมพรเป็นที่กั้นดารมาก ทรงพระ

กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้คงเก็บเงินค่าราชการในท้องที่อำเภอพะโต๊ะ แขวง
เมืองหลังสวน และตำบลลุ่มย์ ตำบลตะเภา อำเภอท่าแซะ แขวงเมืองชุมพร
มีอัตราคนหนึ่งปีละ ๒ บาท

คำดำว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ กันยายนรัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

(ตงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ประกาศจัดการหอบพระสมุทวชิรญาณ

ให้เปนหอบสมุทสำหรับพระนครรัตนโกสินทรศก ๑๒๔

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศจงทราบทั่ว
กันว่า เมื่อณเดือนตุลาคม ร.ศ. ๑๒๓ ทรงบำเพ็ญพระราชกุศลสดของ
พระเดชพระคุณในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในอธิกขัตติย์
เมื่อพระชนม์พรรษา ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวบรรจบครบ
ร้อยปี มีพระราชประสงค์จะทรงสถาปนาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งเป็นถาวร
ประโยชน์เฉลิมพระเกียรติยศ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
จึงทรงพระราชดำริห์ว่า เมื่อรัตนโกสินทร ศก ๑๐๐ ได้พร้อมพระราชหฤทัย
กับพระราชโอรส และพระราชธิดา ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้จัดตั้งหอบพระสมุทวชิรญาณ ซึ่ง เป็นที่รวบรวม หนังสือภาษาไทยและ
ภาษาต่างประเทศ ขึ้นไว้เป็นที่เฉลิมพระเกียรติยศ ในพระบาทสมเด็จพระ
จอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และหอบพระสมุทวชิรญาณนั้น แม้ การที่ได้จัด

มาจนถึงบัดนี้ เป็นแต่ห่อสมุดสำหรับบุซึ่งได้ รับ เล็กสำหรับเขาเป็นต้นมาอีกก็
ก็เห็นได้ว่าได้ ทำให้เกิดประโยชน์ แก่วิชาความรู้ เป็นอันมากอยู่แล้ว ก็แต่
ขบถการห่อสมุดนี้ทำนุบำรุง ให้เป็นห่อสมุดใหญ่ สำหรับพระนคร ให้เป็น
ที่เอาใ้ศรย แก่บรรดา ประชาชนที่จะ แสวงหาประโยชน์ต่าง ๆ อันจะพึงได้
ในการอ่านหนังสือหอพระสมุดวชิรญาณ คงจะเป็นถาวรประโยชน์อย่าง
สำคัญอันสมควรแก่พระราช ประสงค์ ที่จะทรง เสด็จพระเกียรติยศ แห่ง
พระเดช พระคุณ ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในครั้ง นี้ได้
ทรงพระราชดำริเห็นแล้ว ได้ทรงหาชื่อพระราช โอรสและพระราชธิดาใน
พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ก็เห็นชอบ ตาม พระราช บริหารทุก
พระองค์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้แก่ ไซ้จัดการหอพระ สมุด
วชิรญาณ ให้เป็น หอพระ สมุด สำหรับพระนคร ดังข้อความต่อไปนี้
ประกาศนี้

ข้อ ๑ ให้ หอพระสมุดวชิรญาณเป็นหอหลวงสำหรับแผ่นดินสืบไป

ข้อ ๒ ให้ ยกการและหนังสือต่าง ๆ ณะหอพุทธศาสนสังคะหะ นอกจาก
สิ่งของและคำภีร์พระไตรปิฎกสำหรับ วัดเบญจมบพิตร นั้น มารวมเข้าใน
หอพระสมุดวชิรญาณ

ข้อ ๓ ให้รวมคำภีร์พระไตรปิฎกและหนังสือต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในหอพระ
มณเฑียรธรรม มาไว้ในหอ พระ สมุดวชิรญาณ เว้น แต่คำภีร์ พระไตร ปิฎก
ฉบับทองใหญ่อันได้ สิ้นสูญหายในรัชกาลที่ ๑ ซึ่งเป็นหนังสือเดิมสำหรับ
หอ พระมณเฑียรธรรมนั้น ให้ คงเก็บรักษาไว้ ในหอพระมณเฑียรธรรม
สืบไป

ข้อ ๔ หนังสือในหอพระสมุดวชิรญาณต่อไปให้จัดเป็น ๓ ประเภท คือ

(๑) หนังสือพนกพระพุทศำสนา คือไม่ว่าหนังสือเขียนฉาน หรือพิมพ์ ไม่ว่าในภาษาใด ๆ บรรดาที่เป็นหนังสือในพระพุทศำสนา ให้จัดไว้ในพนกนี้

(๒) พนกหนังสือไทย คือนอกจากหนังสือพนกพระพุทศำสนา บรรดาหนังสือในภาษา หรือตัวหนังสือไทยทุกชนิด (คือ เขี้ยว เขิน, เขมร, ฯลฯ ซึ่งนับในบุคคลจำพวกไทย) ให้จัดไว้ในพนกนี้

(๓) พนกหนังสือต่างประเทศ คือ หนังสือภาษาต่างประเทศให้จัดไว้ในพนกนี้

ข้อ ๕ เงินสำหรับใช้จ่ายในการหอพระสมุดวชิรญาณต่อไป ให้จ่ายเงินพระคลังตามจำนวนที่ได้กำหนดเป็นครั้งเป็นคราวว่า เป็นจำนวนควรจ่ายมีเดเท่าใด เป็นเงินที่รัฐบาลอุดหนุนหอสมุดนั้น นอกจากนั้นค่าธรรมเนียมที่ได้ ในหอสมุดนั้นเท่าใด ก็ให้ ใช้จ่ายในการหอพระสมุดวชิรญาณนี้

ข้อ ๖ การปกครอง หอ พระสมุดวชิร ญาณต่อไป ให้มีสภานายก ๓ กรรมดัมปาติก ๔ รวมเป็นกรรมการสภา ๕ นายเป็นพนักงานปกครอง และกรรมการ ๕ นายนี้ จะได้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าและตั้งตามแต่จะ ทรงพระราชดำริเห็นผู้ใดสมควร และให้ กรรมการมีตำแหน่งอยู่ในกรรมการ สภาคณะ ๓ ปีเป็นกำหนด แต่เพื่อจะมีให้เบียดเบียนกรรมการพร้อมกันหมด ในคราวเดียว จึง กำหนดไว้ ให้เบียดกันทยอยกันไปทุกปี ส่วนตำแหน่ง

สถานายกนั้น ให้อยู่ในตำแหน่งในปี ๓ เป็นกำหนด และเมื่อถึงคราวจะ
 เปลี่ยนสถานายก ให้กรรมการ เลือกในกรรมการด้วย กันว่าผู้ใดสมควร
 จะเป็นสถานายกต่อไปได้ ในปีหน้า เมื่อทรงพระราชดำริเห็นชอบด้วย
 ก็จะได้ ทรง พระกรุณาโปรดตั้งผู้นั้นเป็นสถานายก

ข้อ ๘ พนักงานหอพระสมุดวชิรญาณ นอกจากกรรมการที่ได้กล่าว
 มาแล้ว ให้มีบรรณารักษ์ผู้ช่วยบรรณารักษ์ ซึ่งเป็นตำแหน่งข้าราชการ
 ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดตั้ง และเสมือนพนักงานซึ่งให้กรรมการสุภาพมีอำนาจ
 ดังตามสมควรแก่การ

ข้อ ๘ ให้กรรมการสุภาพหอพระสมุดวชิรญาณมีหน้าที่เหล่านี้ คือ

(๑) ที่จะคิดจัดและตรวจตราการหอสมุดนั้นทั่วทุกอย่าง เพื่อให้การ
 หอสมุดเจริญเรียบร้อย และเป็นประโยชน์ได้ ดังพระราชประสงค์

(๒) ที่จะกำหนดรายการให้ ใช้จ่ายเงิน และตรวจตราการบัญชี
 ใช้จ่ายในการหอสมุดนั้น

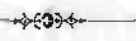
(๓) ให้ทำรายงานประจำปีกราบบังคมทูลปีละครั้ง ๑ และรายงาน
 การจรซึ่งมีขึ้นกราบบังคมทูลเป็นครั้งเป็นคราวตามสมควรแก่การ

ข้อ ๘ ให้กรรมการสุภาพ มีอำนาจที่จะบังคับบัญชาว่ากล่าวการ
 หอสมุดวชิรญาณทุกอย่าง ให้พนักงานผู้ใหญ่ผู้น้อยในหอสมุดนั้นอยู่ใน
 บังคับบัญชาของกรรมการ และให้กรรมการสุภาพมีอำนาจที่จะตั้งกฎข้อบังคับ
 ต่ ำหรับหอสมุดนั้น เพื่อจัดการหอสมุดให้เป็นไปโดยเรียบร้อย

ข้อ ๓๐ ตำนานยกเป็นหัวหน้าในกรมการสงฆ์ มีหน้าที่ที่จะตรวจตรา ว่าการด่าวดการหอส้มุดในนามของ กรมการสงฆ์ มีอำนาจ ที่จะ เรียกประชุม กรมการสงฆ์ และถ้า เวลาใด ตำนานยกไม่ สามารถ จะทำการตามหน้าที่ได้ ให้ มีอำนาจที่จะจัดให้ กรมการคนหนึ่งคนใด ทำการแทน ตำนานยกได้ เป็น ครั้งเป็นคราวตามสมควรแก่การ

ประกาศมาณวันที่ ๓๒ เดือนตุลาคมรัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
เป็นวันที่ ๑๓๕๗๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

ด้วยตามความในกฎเด่นาบที่ว่าด้วยวิธี จัดการและตั้งอัตรา เก็บเงินอากร ค่าน้ำ ตามความในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำ ศก ๑๒๐ ในข้อ ๑ แห่ง ข้อ ๒๑ ซึ่งมีความว่า บ่อซึ่งมีผู้ ขุดได้ สำหรับทำการจับสัตว์น้ำในดำน้ำ ชนิดใด ๆ อาทิสรยน้ำได้ ตลอดจน บ่อจับสัตว์น้ำในที่บ่อนั้น ให้เก็บเงิน อากรค่าน้ำเป็นค่าที่จับสัตว์น้ำตารางวาละ ๓ บาทนั้น

บ่อนี้ได้ทรงทราบฝ่าตของขุดพระบาทว่า การจับสัตว์น้ำในที่บ่อซึ่ง มีผู้ขุดได้ สำหรับทำการจับสัตว์ น้ำตามความในข้อ ๑ แห่งข้อ ๒๑ ในกฎเด่นาบที่ ว่าด้วยวิธี จัดการและตั้ง อัตราเก็บเงินอากรค่าน้ำ ตามความในพระราช บัญญัติ อากร ค่าน้ำ ศก ๑๒๐ นั้น ในหัวเมืองบาง มณฑลราษฎรหาใครยหน้า จับสัตว์น้ำในที่บ่อนั้นไม่ได้ตลอดคบบ้าง เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรด

เกล้า ฯ ให้เพิ่มเติมในส่วนที่ราษฎร จะจับสัตว์น้ำ ใน บ่อ ซึ่งมี ผู้ซุกไว้
 อาศัยรยน้ำ ไม่ได้ คดอดบ่ ขึ้นไว้ ใน กฎเสนาบที่ ว่าด้วย วิธี จัด การ และ ตั้ง
 อัตรา เก็บเงิน อากร ค่า น้ำ ตาม ความ ใน พระราชบัญญัติ เก็บ เงิน
 อากร ค่า น้ำ ศก ๑๒๖ สำหรับใช้ อีก ข้อ ๑ ดังนี้ คือ ๑ (ก) บ่อซึ่ง
 มีผู้ซุกไว้ สำหรับ ทำ การ จับ สัตว์น้ำ ใน จำ น้ำ ชนิดใด ๆ อาศัยรยน้ำไม่ได้
 คดอดบ่ ถ้า จับ สัตว์น้ำ ใน ที่ บ่อ นั้น เก็บ เงิน อากร ค่า น้ำ เปน
 ค่าที่ จับสัตว์น้ำ ตาราง ฉา ละ ๑๖ ไร่

คำตาว่า การ มหาตไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๗ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ตงพระนาม) ตำรงราชานุกาพ

เสนาบดี กระทรวง มหาตไทย ๗

ประกาศใช้พระราชบัญญัติลักษณะ

เกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการดำรัสสั่ง หนือเกล้า ฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า
 ตามความในพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทรศก ๑๒๕
 มาตรา ๒ มีว่า พระราชบัญญัตินี้จะโปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้ ในหัวเมือง
 มณฑลใดเมื่อใด จะได้ โปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศในหนังสือพิมพ์ราช
 กิจจานุเบกษาเปนสำคัญ

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์

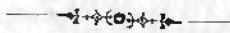
ทหาร วันโกสินทรศก ๑๒๔ ในบริเวณเมืองชงบุรีซึ่งได้ ใช้ลักษณะเกณฑ์
ทหารตามวิธีนั้นมาแล้ว ให้ ใ้ พระราชบัญญัติคนคือไปคงเก็บคนไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน วันโกสินทรศก ๑๒๔ เป็น
วันที่ ๑๓๕๓๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศจัดการตั้งศาลพิเศษ

สำหรับ พิจารณา คดี อิวาทใน ระหว่างคนใน บังคับ สยาม

กับ คนในบังคับ อิตาเลียน

มีพระบรมราชโองการในพระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว อดิศรเสนาฯ ดังว่า มีคดี อิวาทเกิดขึ้นเรื่อง
หนึ่ง ในระหว่างคนในบังคับสยามผู้หนึ่ง กับคนในบังคับอิตาเลียนผู้หนึ่ง
ซึ่งรัฐบาล อิตาเลียน มีความ ปรารถนา จะใคร่ใช้ ข้อ ๕ แห่ง หนังสือสัญญาทาง
พระราชไมตรี ระหว่างกรุงสยามกับกรุงอิตาลีทำเมื่อปีคฤศตศักราช ๑๘๖๘
ซึ่งวางไว้ว่า มีคดีอิวาท เช่น นี้ ควร ให้ มี ผู้แทนรัฐบาลทั้ง ๒ ฝ่าย พร้อม
กันพิจารณาตัดสิน ได้ ทรง ด้ พระราชหฤทัยจะแสดงความเอื้อเฟื้อทุกอย่าง
ที่จะ เป็นได้ ต่อ ความประสงค์ของรัฐบาลอิตาเลียน ในการนี้ แต่ทรงพระราช
ดำริเห็นว่า ความที่วางไว้ ในข้อสัญญาทางพระราชไมตรีที่กล่าวข้างต้น
นั้น ยังไม่ เพียง พอแก่ การ ที่จะ พิจารณา คดี อิวาท ราชนี้ ให้ เป็นการ เล็ดขาด
โดยไม่ต้อง ให้ อำนวยาญ เพิ่ม เต็มแก่เสนาบดีว่าการต่างประเทศนั้นดังได้

เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานอำนาจแก่เสนา

บดีว่าการต่างประเทศ ให้จัดการกับผู้แทนรัฐบาลอิตาเลียน เพื่อดำเนิน

พิเศษสำหรับพิจารณาพิพากษา คดีอาชญากรรมตามรูปคดี คำนับให้
 มีคณะผู้พิพากษา คือ ผู้แทนรัฐบาลสยามนายหนึ่ง ผู้แทนรัฐบาลอิตา
 เลียนายหนึ่ง และผู้พิพากษาที่ ๓ ซึ่งถ้าหากว่าผู้แทนรัฐบาลทั้ง ๒ เห็น
 เป็นการสมควรจะต้องมีด้วย และพร้อมกัน เดออกชื่อนายหนึ่ง ให้ศาลมี
 อำนาจตั้งข้อบังคับวิธีพิจารณาและออกหมาย เรียก พยาน และเรียก ด้รพ
 หนึ่งตั้งมาตรวจได้ และพิพากษา เด็ด ขาด ในคดีนี้โดยถือความเห็นของ
 มาณคนในคณะผู้พิพากษา นั้น เป็นใหญ่ ให้คำพิพากษา นั้นมีอำนาจ เท่าเทียม
 กับคำพิพากษาของศาลสยาม แต่ถ้าหากจำเป็นประการใด ให้จัดการ
 ให้เป็นไปตามคำพิพากษานั้นอย่างเดียวกับวิธีตั้งจัดการ ให้เป็นไปตามคำ
 พิกษาศาลสยาม

ประกาศมาณวันที่ ๓ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
 เป็นวันที่ ๓๓๕๓๕ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศอัครา เก็บ เงินค่านา
 รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า ตามความ
 ในประกาศแก้ไขวิธีและพิบัติ เก็บเงินค่านา ซึ่งได้ตราในราชกิจจานุเบกษา
 เล่มที่ ๒๒ แผ่นที่ ๓๓ หน้าที่ ๕๕๖ ลงวันที่ ๒๕ มิถุนายน ร.ศ. ๑๒๕ ให้
 เก็บเงินค่านา ตามวิธีและอัครา ในประกาศตั้งแต่ศก ๑๒๕ เป็นต้น
 ไปนี้ บัดนี้ทรงพระราษดำรัสเห็นว่าในส่วนที่จะใช้วิธีเก็บค่านา

08/10/2566

ในมณฑลต่าง ๆ เป็นวิธี นาคูโศใน คศ ๑๒๔ นี้ ยัง จะจัด การ เก็บ
 ไม่ทั่ว ถึง กันได้ หมด สมควร จะจัด เก็บ เงินค่านาใน มณฑลต่าง ๆ
 คือ มณฑล หรือ เมืองใด เคยเก็บ เป็น วิธี นาคูโศและ นา ฟาง ดอย มาอย่าง
 ใด ก็ให้คง เก็บ เป็น วิธี นาคูโศและ นา ฟาง ดอยไป ตาม อัตรานาในประกาศ
 แก่ วิธี และ พิกัด เก็บค่านาไป ก่อน แต่ต่อไป ถ้าตำบลใด มี เนื้อที่นาควร
 เป็น นาคูโศได้ก็จะได้ ออก ประกาศ เก็บค่านา เป็น วิธี นาคูโศ แต่ส่วน
 อัตรานาที่จะ จัด เก็บค่านาต่อไป นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
 เก็บ ได้ ตาม อัตรานา ดัง แจก ค่อไป นี้

อัตราค่าน้ำในมณฑลกรุงเทพฯ

หมายเลข	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	น้ำชนิดใด
	<u>เมือง กรุงเทพฯ</u>		
๑	อำเภอดุสิต	ทุกตำบล	เอก
๒	อำเภอบางรัก	ทุกตำบล	เอก
๓	อำเภอแจ้จ้อย	ทุกตำบล	เอก
๔	อำเภอบางขุนเทียน	ทุกตำบล	เอก
๕	อำเภอภาษีเจริญ	ทุกตำบล	เอก
๖	อำเภอหนองแขม	ทุกตำบล	เอก
๗	อำเภอบางซื่อ	ทุกตำบล	เอก
๘	อำเภอบางเขน	ทุกตำบล	เอก
๙	อำเภอบางกะปิ	ทุกตำบล	เอก
๑๐	อำเภอคลองขันธ์	ทุกตำบล	เอก
	<u>เมือง นนทบุรี</u>		
๑๑	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เอก
๑๒	อำเภอบางใหญ่	ทุกตำบล	เอก
๑๓	อำเภอปากเกร็ด	ทุกตำบล	เอก
๑๔	อำเภอบางบัวทอง	ทุกตำบล	โท
	<u>เมือง ลุ่มพรวการ</u>		
๑๕	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	โท
๑๖	อำเภอบางพลีใหญ่	ทุกตำบล	โท
๑๗	อำเภอบางเหี้ย	ทุกตำบล	โท

อัตราค่านา ในมณฑลกรุงเก่า

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองนครเขื่อนขันธ์</u>		
๑๘	อำเภอเมือง	ทุกตำบลเว้นบางจาก	เอก
	”	ตำบลบางจาก	ตรี
๑๘	อำเภอพระไทร	ทุกตำบลเว้นคลองประเวศ	เอก
	”	ตำบลคลองประเวศ	ตรี
	<u>เมืองประทุมธานี</u>		
๒๐	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	โท
๒๑	อำเภอเขียงราก	ทุกตำบล	โท
๒๒	อำเภอสามโคก	ทุกตำบล	โท
	<u>เมืองัญบุรี</u>		
๒๓	อำเภอเมือง	คลองรังสิตฝั่งเหนือตั้งแต่คลอง ๓ ฝั่งตะวันออกถึงคลอง ๓๑ ฝั่ง ตะวันตกย่นขึ้นไป ๕๐ เส้นฝั่ง ใต้ใต้คลอง ๓ ถึงคลอง ๓๓ จาก เขตรอำเภอลำลูกกา	เอก
	”	นอกจากกำหนดแล้วใน อำเภอนี้	ตรี

08/10/2566

อัตรา ค่าน้ำใน มณฑล กรุงเทพ ฯ

หมายเลข เขต	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองธนบุรี</u>		
๒๔	อำเภอลาดกระบัง	ทุกตำบล	เอก
๒๕	อำเภอคลองหลวง	ทุกตำบล	โท
๒๖	อำเภอหนองเสือ	ทุกตำบล	ตรี
	<u>เมืองนนทบุรี</u>		
๒๗	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เอก
๒๘	อำเภอเด่นชัย	ทุกตำบลเว้นเขตของประ เวศ	เอก
	” ”	ตำบลเขตของประเวศ	ตรี
๒๙	อำเภอหนองจอก	ทุกตำบล	เอก
๓๐	อำเภอเจียรระดับ	ทุกตำบลเว้นเขตของประ เวศ	เอก
	” ”	ตำบลเขตของประเวศ	ตรี

อัตราค่านาใน มณฑลกรุงเก่า

หมายเลขที่	เมือง และ ตำบล	ตำบลใด	นาชนิด
	เมือง กรุงเก่า		
๓	ตำบล รอบ กรุง	ตำบล บ้าน หิน ตรา	เขก
	” ”	ตำบล บ้าน บ่อม	เขก
	” ”	ตำบล ภู เขาทอง	เขก
	” ”	ตำบล วัด คุ่ม	เขก
	” ”	ตำบล ปาก กราน	เขก
	” ”	ตำบล ส่วน พริก	เขก
	” ”	ตำบล ไม้ ตึง	เขก
	” ”	ตำบล คลอง ส่วน พดู	เขก
	” ”	ตำบล คลอง ตะเคียน	เขก
	” ”	ตำบล บ้าน ใหม่	เขก
	” ”	ตำบล เกาะ เรียง	เขก
	” ”	ตำบล วัด ช้าง	เขก
	” ”	ตำบล บ้าน มอญ	เขก
	” ”	ตำบล หลุม ภาตี	เขก
	” ”	ตำบล วัด โคก	เขก
	” ”	ตำบล บ้าน เกาะ	เขก
	” ”	ตำบล บ้าน กะมิ่ง	เขก
	” ”	ตำบล หาง กระเบน	เขก
	” ”	ตำบล เกาะ ดอย	เขก

อัตราค่านาใน มณฑลกรุงเทพฯ

หมายเลข เขต	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด	
	<u>เมือง กรุงเทพฯ</u>			
๑	อำเภอ รอบ กรุงเทพฯ	ตำบล คตของ สระ บัว	โท	
	๖๖	๖๖	ตำบล ลำเกตุ	โท
	๖๖	๖๖	ตำบล หัว รอ	โท
	๖๖	๖๖	ตำบล ตำหนัก แพ	โท
	๖๖	๖๖	ตำบล หอรัตนไชย	โท
๒	อำเภอพระราชวังบางปะอิน	ตำบล บ้าน พลับ	เอก	
	๖๖	๖๖	ตำบล บ้าน แม่	เอก
	๖๖	๖๖	ตำบล บ้าน เถน	เอก
	๖๖	๖๖	ตำบล วัช ยม	เอก
	๖๖	๖๖	ตำบล ตลาด เกษียบ	เอก
	๖๖	๖๖	ตำบล บาง ปตาแดง	เอก
	๖๖	๖๖	ตำบล บ้าน โฟ	เอก
	๖๖	๖๖	ตำบล บ้าน หว่า	เอก
	๖๖	๖๖	ตำบล บ้าน กรด	เอก
	08/10/2566			

อัตราค่านาในมณฑลกรุงเทพฯ

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง กรุงเทพฯ</u>		
๒	อำเภอพระราชวังบางปะอิน	ตำบล บ้าน คัง ดาน	เอก
	„ „	ตำบล คลัง ชัน	เอก
	„ „	ตำบล บ้าน ถาน เท	โท
	„ „	ตำบล บ้าน สว่าง	โท
	„ „	ตำบลบ้าน สาม เรือน	โท
	„ „	ตำบล บาง กระชัน	ตรี
	„ „	ตำบล บ่อ ตา ได้	ตรี
	„ „	ตำบล ศตอง จิก	ตรี
	„ „	ตำบล เขียง ราก น้อย	ตรี
	„ „	ตำบล เกาะ เกิด	ตรี
๓	อำเภอเตุหนาน้อย	ตำบลไม้ ตรา	เอก
	„ „	ตำบล บ้าน ม้า	เอก
	„ „	ตำบล โศก ช้าง	เอก
	„ „	ตำบล ราช คราม	เอก

อัตรา ค่านา ใน มณฑลกรุงเก่า

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง กรุงเก่า</u>		
๓	อำเภอ เหนือ น้อย	ตำบล ด้าวระไ้ว	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน แบ้ง	เอก
	” ”	ตำบล ช้าง น้อย	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน กระแส	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ถัด	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน แคน ออก	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน หน้าไม้	เอก
	” ”	ตำบล บาง ยี่โท	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ช้าง เหล็ก	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน แคน ตก	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ห่อ หมก	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน เกาะ	เอก
	” ”	ตำบล ไร่ พระ	เอก
	” ”	ตำบล บาง พัด	เอก

อัตราค่าน้ำใน มณฑลกรุงเก่า

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	น้ำขึ้นใด
	<u>เมือง กรุงเก่า</u>		
๓	อำเภอเสนา น้อย	ตำบลบางไซ	โท
	” ”	ตำบล คตของ สิงหนาท	โท
	” ”	ตำบล บ้าน ช้างใหญ่	ตรี
	” ”	ตำบล โฟแดง	ตรี
	” ”	ตำบล เชียง ราก น้อย	ตรี
๔	อำเภอเสนาใน	ทุก ตำบล	เอก
๕	อำเภอ นครใน	ตำบล หัน ดิ่ง	เอก
	” ”	ตำบล บาง เตือ	เอก
	” ”	ตำบล บาง นาง ร้า	เอก
	” ”	ตำบล ขวัญ เมือง	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ตี	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ชนพาย	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ม่วง	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ม้า	เอก

อัตราค่านาในมณฑลกรุงเทพฯ

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด
	<u>เมือง กรุงเทพฯ</u>		
๕	อำเภอ นครไทร	ตำบล ตา นิม	เขก
	” ”	ตำบล ตาด เอน	เขก
	” ”	ตำบล บ้าน คัดต	เขก
	” ”	ตำบล ทาง กลาง	เขก
	” ”	ตำบล บ้าน แมน	เขก
	” ”	ตำบล เสา ชง	โท
	” ”	ตำบล บาง เพลิง	โท
	” ”	ตำบล ทัพ น้า	โท
	” ”	ตำบล ส้าม เวื่อน	โท
	” ”	ตำบล เเกาะ เติง	โท
๖	อำเภอ นครใหญ่	ตำบล กระช้อง	เขก
	” ”	ตำบล น้า เต้า	เขก
	” ”	ตำบล มหาราช	เขก
	” ”	ตำบล ปาก ทุ่ม	เขก

อัตราค่านาในมณฑลกรุงเก่า

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง กรุงเก่า</u>		
๒	อำเภอ นครใหญ่	ตำบล พรหมเตน	โท
	” ”	ตำบล บ้าน แพรก	โท
	” ”	ตำบล ลำ พระเหียง	โท
	” ”	ตำบล พิก ตะเพียน	โท
	” ”	ตำบล โรง ช้าง	โท
	” ”	ตำบล บาง มอญ	โท
	” ”	ตำบล หักไม้	โท
	” ”	ตำบล จัวนม	โท
	” ”	ตำบล ท่า คอ	โท
	” ”	ตำบล บ้าน ขวาง	โท
	” ”	ตำบล บ้าน นา	โท
	” ”	ตำบล โปดาง	โท
	” ”	ตำบล คดอง น้อย	โท
๗	อำเภอ นคร หดวง	ตำบล บ่อโพ	เอก

08/10/2566

อัตราค่านาใน มณฑลกรุงเก่า

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด
	<u>เมือง กรุงเก่า</u>		
๗	อำเภอ นคร หลวง	ตำบล คลอง แรก	เอก
	” ”	ตำบล ปาก จัน	เอก
	” ”	ตำบล บาง ระกำ	เอก
	” ”	ตำบล นคร หลวง	เอก
	” ”	ตำบล บาง พระศรี	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ชุ้ง	เอก
	” ”	ตำบล แม่ตา	เอก
	” ”	ตำบล พระนอน	เอก
	” ”	ตำบล ท่า ช้าง	เอก
	” ”	ตำบล ไม้ หนอง	เอก
	” ”	ตำบล ส่าม ไถ	โท
	” ”	ตำบล ดอน หล้า นาง	โท
	” ”	ตำบล ไม้ ต่อม	โท
	” ”	ตำบล พระแก้ว	โท

อัตราค่านาในมณฑลกรุงเทพฯ

หมาย เลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง กรุงเทพฯ</u>		
๘	อำเภอ นคร หาดวง	ตำบล มาน หนอง ปลิง	โท
๘	อำเภอ อุทัยใหญ่	ตำบล บ้าน ระน	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน เขื่อน	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน อ้อย	เอก
	” ”	ตำบล ส้มจ๋าม	เอก
	” ”	ตำบล คาน หาม	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ช้าง	เอก
	” ”	ตำบล หนอง น้ำ ส้ม	เอก
	” ”	ตำบล โพ ดาว หาน	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ตลาด	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน หีบ	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน เส้นา	เอก
	” ”	ตำบล หนองไม้ซุง	โท
	” ”	ตำบล บ้าน ระไธม	โท

อัตราค่าน้ำใน มณฑล กรุงเทพฯ

หมายเลข	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาสินใด
	<u>เมือง กรุงเทพฯ</u>		
๗	อำเภอ อุทัยใหญ่	ตำบล โคก ม่วง	ตรี
	” ”	ตำบล บ้าน กระเจ็ด	ตรี
	” ”	ตำบล หนอง น้ำใส	ตรี
๘	อำเภอ นคร น้อย	ทุก ตำบล	โท
๑๐	อำเภอ เหนือใหญ่	ทุก ตำบล	เอก
๑๑	อำเภอ เหนือกลาง	ทุก ตำบล	เอก
	<u>เมือง ช่างทอง</u>		
๑๒	อำเภอ เมือง	ทุก ตำบล	โท
๑๓	อำเภอ ไชโย	ทุก ตำบล	โท
๑๔	อำเภอ โพธิ์ทอง	ทุก ตำบล	โท
๑๕	อำเภอ ไม้จิ้มฟัน	ทุก ตำบล	โท
๑๖	อำเภอ บำเหน็จ	ตำบล บ้าน โขง เสง	เอก
	” ”	ตำบล บ้าน ปราง	เอก
	” ”	ตำบล สายทอง	เอก

อัตรา ค่าน้ำ ใน มณฑล กรุงเทพ

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	น้ำชนิดใด
	<u>เมือง อ่างทอง</u>		
๓๖	อำเภอ ป่าโมก	ตำบลโรงช้าง	เอก
	„ „	ตำบล นรสิงห์	โท
	„ „	ตำบล บาง ปตุากต	โท
	„ „	ตำบล เขกราช	โท
	„ „	ตำบล บาง แพ	โท
	„ „	ตำบล ตะพูน	โท
	„ „	ตำบล ไม้ ต้า	โท
	<u>เมือง สิงห์บุรี</u>		
๓๗	อำเภอ เมือง	ทุก ตำบล	ตรี
๓๘	อำเภอ สิงห์	ทุก ตำบล	ตรี
๓๙	อำเภอ พรหม	ทุก ตำบล	ตรี
๔๐	อำเภอ อินทร์	ตำบล ท่า ซ้อย	ตรี
	„ „	ตำบล ชี น้ำ ร้าย	ตรี
	„ „	ตำบล โพน นาง ต้า	ตรี
	08/192566 „	ตำบล งิ้ว ร้าย	ตรี

อัตรา คำนวณ ใน มณฑล กรุงเทพฯ

หมาย เดรที	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง สิงห์บุรี</u>		
๒๐	อำเภอ อินทร์	ตำบล ทัพ ยา	ตรี
	” ”	ตำบล บ้าน น้ำ ใส	ตรี
	” ”	ตำบล ล้วน หลวง	ตรี
	” ”	ตำบล บาง กระบี่	ตรี
	” ”	ตำบล ท่า งาม	ตรี
	” ”	ตำบล บาง ประสู	ตรี
	” ”	ตำบล บ้าน มา	ตรี
	” ”	ตำบล ตัก คี	จัตวา
	” ”	ตำบล ทอง เสน	จัตวา
	” ”	ตำบล หนอง สาย ทอง	จัตวา
	<u>เมือง ตพบุรี</u>		
๒๑	อำเภอ เมือง	ทุก ตำบล	โท
๒๒	อำเภอ โพธิ์	ทุก ตำบล	โท
๒๓	อำเภอ ล้นนาม แฉง	ทุก ตำบล	โท

อัตราค่าเช่าในมณฑลกรุงเทพฯ

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาไร่ใด
	<u>เมือง ตพระบุรี</u>		
๒๔	อำเภอ สระโบก	ตำบล หุดุมเคำ	ตรี
	” ”	ตำบล พุกา	ตรี
	” ”	ตำบล หนองเตา	ตรี
	” ”	ตำบล ชรณี	ตรี
	” ”	ตำบล ลำโรง	ตรี
	” ”	ตำบล สระโบก	จัดวา
	” ”	ตำบล หนองด้อม	จัดวา
	<u>เมือง สระบุรี</u>		
๒๕	อำเภอ เมือง	ทุกตำบล	ตรี
๒๖	อำเภอ เล่าไห้	ทุกตำบล	ตรี
๒๗	อำเภอ หนองแค	ทุกตำบล	ตรี
๒๘	อำเภอ แก่งคอย	ทุกตำบล	จัดวา
๒๙	อำเภอ พระบาท	ตำบล บ้าน ตพาน ช้าง	ตรี
	” ”	ตำบล บ้าน ศรีวิ	ตรี

อัตรา ค่านา ใน มณฑล กรุงเก่า

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง สุระบุรี</u>		
๒๑๘	อำเภอ พระบาท	ตำบลโคก ตำพาน	ตรี
	” ”	ตำบล ตลาด น้อย	ตรี
	” ”	ตำบล ชุน โขดน	จัตวา
	” ”	ตำบล หนอง แก	จัตวา
	” ”	ตำบล บ้าน กลับ	จัตวา
	” ”	ตำบล ภูค ว้าง	จัตวา
	” ”	ตำบล กก โท	จัตวา
	” ”	ตำบล ท่า คำตา	จัตวา
	” ”	ตำบล ห้วย บำ หวาย	เบญจ
	” ”	ตำบล บำ คาด	เบญจ
	” ”	ตำบล คี ลัง	เบญจ
	” ”	ตำบล หนอง บัว	เบญจ

อัตราค่านำในมณฑลนครสวรรค์

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง นคร สวรรค์</u>		
๑	<p>อำเภอ เมือง</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p>	<p>ตำบล บ้านแก่ง</p> <p>ตำบล บ้านหนองปลิง</p> <p>ตำบล วัดไพร</p> <p>ตำบลนครสวรรค์ ออก</p> <p>ตำบล พระนอน</p> <p>ตำบล หนองกะโตน</p> <p>ตำบล ท่าทอง</p> <p>ตำบล มะเกลือ</p> <p>ตำบลนครสวรรค์ ตก</p> <p>ตำบล กวาง แดก</p> <p>ตำบล ตะเคียน เดื่อน</p> <p>ตำบล ปากน้ำ โปกค</p> <p>ตำบลบางม่วง</p>	<p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>จัตวา</p> <p>จัตวา</p> <p>จัตวา</p> <p>จัตวา</p> <p>จัตวา</p> <p>จัตวา</p> <p>จัตวา</p> <p>จัตวา</p>
๒	อำเภอโกรกพระ	ตำบล โกรกพระ	ตรี

ชั้ตราค่านา ในมณฑลนครสวรรค์

หมายเลขที่	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง นคร สวรรค์</u>		
๒	อำเภอ โกรก พระ	ตำบล เนิน กว้าว	ตรี
	”	ตำบล เนิน หย้าคา	ตรี
	”	ตำบล หาด สูง	ตรี
	”	ตำบล เนิน คำตา	ตรี
	”	ตำบล ไทก หม้อ	ตรี
	”	ตำบล หนองหลวง	ตรี
	”	ตำบล อัง มี	ตรี
	”	ตำบล หนองกรด	ตรี
	”	ตำบล บาง ประมง	ตรี
	”	ตำบล บาง ตาด	จตุรา
	”	ตำบล ตาด ยาว	จตุรา
๓	อำเภอ พยุหะคีรี	ทุกตำบล เว้น ตำบล บางผี	ตรี
	”	ตำบล บางผี	จตุรา
๔	อำเภอ บรรพตพิสัย	ตำบล บาง แก้ว	ตรี

อัตรา ค่าน้ำ ใน มณฑลนครสวรรค์

หมายเลข ตอนที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ไต	นาสิน ไต
	<u>เมืองนครสวรรค์</u>		
๔	อำเภอบรรพตพิสัย	ตำบล ตา ลั้ง	ตรี
	”	ตำบล หัว ดง	ตรี
	”	ตำบล ท่า วัว	ตรี
	”	ตำบล มหาโพธิ์	ตรี
	”	ตำบล บ้าน ไร่	ตรี
	”	ตำบล เนิน ชะเหล็ก	ตรี
	”	ตำบล แก้ว เดียว	ตรี
	”	ตำบล หมอง กรด	ตรี
	”	ตำบล บ้าน แดง	จัตวา
	”	ตำบล หาง วัว	จัตวา
	”	ตำบล หักวาง	จัตวา
	”	ตำบล เขาคิน	จัตวา
	”	ตำบล นาง ตาหงาย	จัตวา
๕	อำเภอ เกษ ไชย	ตำบล โคกหม้อ	ตรี

อัตราค่านา ในมณฑล นครสวรรค์

หมาย เขต	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ไต	นาชั้น ไต
	เมือง นครสวรรค์		
๕	อำเภอ เกษไชย	ตำบลชุมแสง	จัดวา
		ตำบล เกษไชย	จัดวา
		ตำบล ท่าไม้	จัดวา
		ตำบล ทับถอ	จัดวา
๖	อำเภอเขาพนมรอก	บตำบล ดอนนคา	ตรี
		ตำบล ท่าหนบ	ตรี
		ตำบล ท่าตะโก	ตรี
		ตำบล ห้วยใหญ่	ตรี
		ตำบล ห้วยร่วม	ตรี
		ตำบล เขพนมรอก	จัดวา
		ตำบล โคกเคี้ยว	จัดวา
		ตำบล ลำโรง ไชย	จัดวา
		ตำบล หนองบัว	จัดวา
		ตำบล หนองไผ่	จัดวา

อัตรา ค่าน้ำ ในมณฑลนครสวรรค์

หมายเลข	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองอุไทยธานี</u>		
๗	อำเภอเมือง	ทุกตำบล เว้น ตำบล หน้าซุ้ม	ตรี
	”	ตำบล หน้าซุ้ม	จัตวา
๘	อำเภออุไทยเก่า	ตำบล หนอง นางนวม	ตรี
	”	ตำบล หนองสรวง	ตรี
	”	ตำบลหนองฉาง	ตรี
	”	ตำบล อุไทยเก่า	ตรี
	”	ตำบล หุ่งพง	ตรี
	”	ตำบล กอขง โป	ตรี
	”	ตำบล เกาะกร่าง	ตรี
	”	ตำบล หนองยาง	จัตวา
	”	ตำบลมะขามหวาน	จัตวา
	”	ตำบล บ้านเก่า	จัตวา
	”	ตำบลเขามวงแครง	จัตวา
๙	อำเภอหนอง พดอง	ตำบล หุ่งฝั่ง	จัตวา
	”	ตำบลดอนขวาง	จัตวา

อัตรา ค่าน้ำ ในมณฑลนครสวรรค์

หมาย เลขที่	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	น้ำชนิด
	<u>เมืองอยู่ไทยจ่าน</u>		
๘๙	อำเภอหนองพวง	ตำบลห้วยรอบ	จัดวาง
	”	ตำบล ดอนกรอบ	จัดวาง
	”	ตำบล มดแดง	จัดวาง
	”	ตำบล หนองไม้	จัดวาง
	”	ตำบลท่าโพ	จัดวาง
	”	ตำบล หนองขาอย่าง	เบี่ยงจะ
	”	ตำบล หลุมเพ	เบี่ยงจะ
๙๐	อำเภอหนองกระดี่	ตำบล พรวงส่องนาง	จัดวาง
	”	ตำบล วงเมือง	จัดวาง
	”	ตำบล เจริญสุข	จัดวาง
	”	ตำบล ทับทัน	จัดวาง
	”	ตำบล หนองหญ้าปล้อง	จัดวาง
	”	ตำบล หนอง กตางคง	จัดวาง
	”	ตำบลทุ่งนาไทย	จัดวาง
	”	ตำบล หนองสระ	เบี่ยงจะ

อัตรา ค่าน้ำในมณฑลนครสวรรค์

หมาย เลขที่	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	น้ำชนิด
	<u>เมืองอุทัยธานี</u>		
๑๐	อำเภอหนองกระดี่	ตำบล ตตคู้	เบญจจะ
	”	ตำบล สว่างอารมณ์	เบญจจะ
	”	ตำบล หนองกระทุ่ม	เบญจจะ
	”	ตำบล มานแก	เบญจจะ
	”	ตำบล ไล่เขียด	เบญจจะ
	”	ตำบล หนองยายตา	เบญจจะ
๑๑	อำเภอหนองหลวง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๑๒	อำเภอแม่กลอง	ทุกตำบล	เบญจจะ
	<u>เมืองไชยนาท</u>		
๑๓	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	ตรี
๑๔	อำเภอเมือง นครสวรรค์	ทุกตำบล	ตรี
๑๕	อำเภอ ดัรพยา	ทุกตำบล	ตรี
๑๖	อำเภอ มะโนรมย์	ทุกตำบล	ตรี
๑๗	อำเภอ วัดสิงห์	ทุกตำบล	ตรี
๑๘	อำเภอ เดิมบาง	ตำบลท่ามะเข็ง	ตรี
	”	ตำบล เดิมบาง	ตรี

อัตราค่านา ในมณฑลนครสวรรค์

หมายเลข เดรท	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองไชยนาท</u>		
๓๘	อำเภอเดิมบาง	ตำบลทุ่งหินคา	ตรี
	„	ตำบลบ้านเชียง	ตรี
	„	ตำบลเนินขาม	ตรี
	„	ตำบลห้วย	ตรี
	„	ตำบลหนองแขง	ตรี
	„	ตำบลทัพหลวง	จัตวา
	„	ตำบลห้วยคด	จัตวา
	„	ตำบลห้วยแห้ง	จัตวา
	„	ตำบลทุ่งบ้านไร่	จัตวา
	<u>เมืองกำแพงเพชร</u>		
๓๙	อำเภอเมือง	ตำบลดงไทร	จัตวา
	„	ตำบลหัวถนน	จัตวา
	„	ตำบลท่าพุทรา	เบญจ
	„	ตำบลวังยาง	เบญจ
		ตำบลคลองขลุง	เบญจ

08/10/2566๗

อัตราค่านาใน มณฑล นคร สวรรค์

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ไต	นาชั้น ไต
	<u>เมือง กำแพงเพชร</u>		
๓๘	อำเภอ เมือง	ตำบล บ้าน โคน	เบ็ญจะ
	,,	ตำบล ห้าย เกาะ	เบ็ญจะ
	,,	ตำบล ใน เมือง ตอน ไต้	เบ็ญจะ
	,,	ตำบล ใหมเมืองตอนเหนือ	เบ็ญจะ
	,,	ตำบล บ่อ กำ	เบ็ญจะ
	,,	ตำบล หนอง บึง	เบ็ญจะ
	,,	ตำบล ถาน คอก ไม้	เบ็ญจะ
	,,	ตำบล เกาะ ถาด เลี้ยด	เบ็ญจะ
	,,	ตำบล ส่วน หมาก	เบ็ญจะ
๓๙	อำเภอ พรานกระต่าย	ตำบล พรานกระต่ายเหนือ	จัตวา
	,,	ตำบล หนอง หัว ด้วง	จัตวา
	,,	ตำบล พราน กระต่าย ไต้	จัตวา
	,,	ตำบล ท่า ไม้	เบ็ญจะ

อัตราค่าंना ใน มณฑล นคร สุวรรณคี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง กำแพงเพชร</u>		
๒๐	อำเภอ พรานกระต่าย	ตำบลหนองคัง	เบญจ
	„	ตำบล ตานกระบือ	เบญจ
๒๑	อำเภอ ชานู	ตำบล บ่อถ้ำ	จัตวา
	„	ตำบล ถดกนาครี	จัตวา
	„	ตำบล แดงตอ	เบญจ
	„	ตำบล ยางสูง	เบญจ
	„	ตำบล ระหาญ	เบญจ
	„	ตำบล วิงแอม	เบญจ
	<u>เมือง ตาก</u>		
๒๒	อำเภอ เมือง	ตำบล ตาก ตกใต้	จัตวา
	„	ตำบล ตาก ตกเหนือ	จัตวา
	„	ตำบล ตาก ออกใต้	เบญจ
	„	ตำบล ตาก ออก กตาง	เบญจ
	„	ตำบล ตาก ออกเหนือ	เบญจ

อัตราค่าเช่าใน มณฑล นครสวรรค์

หมาย เลขที่	เมืองและ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง ตาก</u>		
๒๒	อำเภอ เมือง	ตำบล หัวเตี้ยต	เบญจจะ
	”	ตำบล หนอง คับ	เบญจจะ
	”	ตำบล ไม้จาม ไต้	เบญจจะ
	”	ตำบล ไม้จามเหนือ	เบญจจะ
	”	ตำบล หนองบัว	เบญจจะ
๒๓	อำเภอ เชียงเงิน	ตำบล แม่ท้อ	จิตวา
	”	ตำบล หนองบัว	เบญจจะ
	”	ตำบล น้ำตม	เบญจจะ
	”	ตำบล วังหิน	เบญจจะ
	”	ตำบล เชียงเงิน	เบญจจะ
	”	ตำบล ประดาง	เบญจจะ
	”	ตำบล หนองพม่า	เบญจจะ
๒๔	อำเภอ บ้านตาก	ตำบล กระจ่าง	จิตวา
	”	ตำบล บ้านตาก ดงผัก	จิตวา

อัตราค่านาในมณฑล นครสวรรค์

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด
	<u>เมืองตาก</u>		
๒๔	อำเภอบ้านตาก	ตำบลเกาะตะเภา	จัดนา
	„	ตำบลทองฟ้า	จัดนา
	„	ตำบลหนองวัง	จัดนา
	„	ตำบลท่าเคอ	เบญจะ
	„	ตำบลยางโอง	เบญจะ
	„	ตำบลแม่ฉัตร	เบญจะ
	„	ตำบลจมอโคน	เบญจะ
	„	ตำบลวังหม้อ	เบญจะ
	„	ตำบลตากออกใต้	เบญจะ
	„	ตำบลตากออกเหนือ	เบญจะ
	„	ตำบลสามเงา	เบญจะ
	„	ตำบลยกรับมิตร	เบญจะ
	„	ตำบลบ้านก้อ	เบญจะ
	„	ตำบลบ้านนา	เบญจะ

อัตราค่านา ใน มณฑล นคร สุพรรณบุรี

หมายเลข เทศก์	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมืองตาก</u>		
๒๕	อำเภอแม่สอด	ตำบลแม่สอดเหนือ	จัตวา
	”	ตำบลแม่สอดใต้	จัตวา
	”	ตำบลแม่ตาว	จัตวา
	”	ตำบลแม่ตะมาก	จัตวา
	”	ตำบลแม่กุ ตวันตกล	จัตวา
	”	ตำบลชะเนิ เจือ	จัตวา
	”	ตำบลพระขอ	จัตวา
	”	ตำบลแม่กาสา	จัตวา
	”	ตำบลแม่ต้น	เบญจจะ
	”	ตำบลช่องแคบ	เบญจจะ
	”	ตำบลแม่กุ ตวัน ออก	เบญจจะ

อัตราค่า ใน มณฑล พิศณุโลก

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นา ไร่
	<u>เมือง พิศณุโลก</u>		
๑	อำเภอ เมือง	ตำบล โศภ สัตต	ตรี
	”	ตำบล สหาม คดี	ตรี
	”	ตำบล บ้าน คลอง	ตรี
	”	ตำบล บ้าน หิ้ว รอ	ตรี
	”	ตำบล บ้าน วัด ตาด	ตรี
	”	ตำบล ปาก โทก	ตรี
	”	ตำบล ท่า ทอง	ตรี
	”	ตำบล ท่า โฟ	ตรี
	”	ตำบล วัด พริก	ตรี
	”	ตำบล อัง น้ำ คู	ตรี
	”	ตำบล ใน เมือง	จัดวา
	”	ตำบล วัด จัน	จัดวา
	”	ตำบล มะขาม สูง	จัดวา
	”	ตำบล บ้าน กร่าง	จัดวา
	”	ตำบล บ้าน ป่า	จัดวา

อัตราค่านาใน มณฑล พิศณุโลก

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง พิศณุโลก</u>		
๑	อำเภอ เมือง	ตำบล ดอนทอง	จิตวา
๒	อำเภอ พรหมพิราม	ตำบล บ้าน มะตม	จิตวา
	„	ตำบล บ้าน ท่าช้าง	จิตวา
	„	ตำบล ย่านขาด	จิตวา
	„	ตำบล หนองแขม	จิตวา
	„	ตำบล บ้านมะคอง	จิตวา
	„	ตำบล ตลุกกระเทียม	จิตวา
	„	ตำบล บ้านท่างาม	จิตวา
	„	ตำบล วัดโตน	จิตวา
	„	ตำบล บ้านท้อแท้	จิตวา
	„	ตำบล หอถอง	จิตวา
	„	ตำบล นาถกแรด	จิตวา
	„	ตำบล บ้านวงกทอง	เบญจา
	„	ตำบล ท่างาม	เบญจา
	„	ตำบล บ้านยาง	เบญจา

อัตรา ค่านา ใน มณฑลพิษณุโลก

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง พิษณุโลก</u>		
๒	อำเภอ พรหมพิราม	ตำบล หินลาด ตำบล คันไฉ่	เบญจะ เบญจะ
๓	อำเภอ บ้านหมาก	ตำบล ไร่ด้อม	ตรี
	”	ตำบล ส้มเรือ	ตรี
	”	ตำบล บางดี	ตรี
	”	ตำบล คลองเปิด	ตรี
	”	ตำบล คลาดชุม	ตรี
	”	ตำบล บึงพร้าว	ตรี
	”	ตำบล ฟ้ากเหล็ก	ตรี
	”	ตำบล เนินกุ่ม	ตรี
	”	ตำบล ไชยนาม	จัตวา
	”	ตำบล ท่าหมื่นราม	จัตวา
	”	ตำบล วังไธสง	จัตวา
	”	ตำบล ชุมภะ	จัตวา
	”	ตำบล บ้านม่วง	จัตวา

08/10/2566

อัตราค่านาใน มณฑลพิษณุโลก

หมาย เลข ที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง พิษณุโลก</u>		
๔	อำเภอ ชุมแสง	ตำบล ปดัก แรด	ตรี
		ตำบล นิ่ง ถอก	ตรี
		ตำบล กดบิ พวง	ตรี
		ตำบล หนอง กุดา	ตรี
		ตำบล กำแพง ดิน	ตรี
		ตำบล บาง บ้าน	จิตดา
		ตำบล บาง ระกำ	จิตดา
		ตำบล หาด กรวด	จิตดา
	<u>เมือง พิจิตร</u>		
๕	อำเภอ เมือง	ตำบล ส่าม จำม	ตรี
		ตำบล วัง ผก	ตรี
		ตำบล วัง จิก	ตรี
		ตำบล โป่ ประทับ ช้าง	ตรี
		ตำบล คลอง คะเชนทร์	ตรี
		ตำบล เมือง เก้า	จิตดา

อัตราค่านาในมณฑลพิษณุโลก

หมายเลข เทศ	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
๖	<u>เมือง พิษณุ</u>		
	อำเภอ ภูมิ	ตำบลวังสระ	ตรี
	”	ตำบลวังม่วง	ตรี
	”	ตำบลห้วยเสน	ตรี
	”	ตำบลหนองเต่า	ตรี
	”	ตำบลตงคะบ	ตรี
	”	ตำบลทุ่งโพ	ตรี
	”	ตำบลบ้านท้ายทุ่ง	ตรี
	”	ตำบลบ้านท่าข้าม	จัดวา
	”	ตำบลตงขุย	จัดวา
	”	ตำบลวังยาง	จัดวา
	”	ตำบลชนแดน	จัดวา
	”	ตำบลเนินมะกอก	จัดวา
	”	ตำบลบางมดนา	จัดวา
”	ตำบลบ้านบางไผ่	จัดวา	
๗	อำเภอ บาง คชาน	ตำบลไผ่ท่าโพ	จัดวา

อัตรา ค่านา ใน มณฑลพิษณุโลก

หมายเลข ที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นา ไร่ใด
	<u>เมือง พิษณุ</u>		
๑	อำเภอ บาง คตาน	ตำบล บาง ตาย	จัตวา
	”	ตำบล ท้าย น้า	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ท่ง น้อย	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ทา บัว	เบ็ญจะ
	”	ตำบล บ้าน น้อย	เบ็ญจะ
	”	ตำบล วัด ขวาง	เบ็ญจะ
	”	ตำบล วัด พร้าด	เบ็ญจะ
	”	ตำบล วัด ตำ รัง	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ท่า นั้ง	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ท่า ชมัน	เบ็ญจะ
	”	ตำบล บ้าน ทนง	เบ็ญจะ
	”	ตำบล บึง นาว รวง	เบ็ญจะ
	”	ตำบล บ้าน ตาด	เบ็ญจะ
	”	ตำบล บาง คตาน	เบ็ญจะ

อัตราค่านาใน มณฑล พิษณุโลก

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด
	<u>เมืองสุโขทัย</u>		
๑	อำเภอเมือง	ตำบล ว่าง พระ	เบญจจะ
๒	อำเภอสี่ลำโรง	ตำบล ใต้วัด เกาะ	ตรี
	”	ตำบล นามอญเหนือ	ตรี
	”	ตำบล บ้าน ช่าง	ตรี
	”	ตำบล บ้าน ไร่	ตรี
	”	ตำบล ส้มเรือ	จัตวา
	”	ตำบล เกาะ คา เดียง	จัตวา
	”	ตำบล นามอญใต้	จัตวา
	”	ตำบล วัง ลึก	จัตวา
	”	ตำบล วัง ทอง	จัตวา
	”	ตำบล คลอง ตรี	จัตวา
	”	ตำบล คลอง เขือง	จัตวา
	”	ตำบล ทับ ผิง	จัตวา
	”	ตำบล คลอง ตาด	เบญจจะ
๓๐	อำเภอทุ่งไทร โคก	ตำบล ไร่ แผลก	ตรี

อัตรา ค่านา ใน มณฑล พิศณุโลก

หมายเลข เทศ	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
๓๐	<u>เมือง สุโขทัย</u>		
	อำเภอ กงไกร ฉาศ	ตำบล บ้านกว้าง	ตรี
	»	ตำบล ไทร นอก	ตรี
	»	ตำบล ไทร ใน	ตรี
	»	ตำบล ไทร กลาง	ตรี
	»	ตำบล ตง เตื่อย ตำบล ท่า ฉนวน	ตรี จัตวา
๓๓	<u>เมือง สวรรคโลก</u>		
	อำเภอ เมือง	ตำบล วังไม้ชอน	จัตวา
	»	ตำบล บ้าน ตุ่ม เกาะ	จัตวา
	»	ตำบล หนอง แหน	จัตวา
	»	ตำบล นา หุ้ง	จัตวา
	»	ตำบล หนอง กัดับ	จัตวา
	»	ตำบล บ้าน ย่าน ยาว	จัตวา
	»	ตำบล บ้าน ท่า ทอง ตำบล สระ	เบญจจะ เบญจจะ

อัตราค่าเช่าใน มณฑลพิษณุโลก

หมาย เลข ที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาไร่ใด
	<u>เมือง สวรรคโลก</u>		
๓๑	อำเภอ เมือง	ตำบล วัง พิณพาทย์	เบญจะ
	”	ตำบล เมืองเก่า	เบญจะ
	”	ตำบล ท่า ไชย	เบญจะ
	”	ตำบล ปากน้ำ	เบญจะ
๓๒	อำเภอ เมือง ตั้ง	ตำบล บ้าน ตึก	จัตวา
	”	ตำบล บ้าน แก้ง	จัตวา
	”	ตำบล หลวง วัง	เบญจะ
	”	ตำบล หาด เขียว	เบญจะ
	”	ตำบล บ้าน วั	เบญจะ
	”	ตำบล แม่ ล้า	เบญจะ
	<u>เมือง พิไชย</u>		
๓๓	อำเภอ อุดร ติฐู	ตำบล วัง กะพิ	จัตวา
	”	ตำบล บ้าน เขา	จัตวา
	”	ตำบล บ้าน เกาะ	จัตวา
		ตำบล ท่า เต่า	จัตวา

08/10/2566

อัตราค่านาใน มณฑล พิศณุโลก

หมาย เลข ที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นา ชนิด
	<u>เมือง พิษณุ</u>		
๑๓	อำเภอ อุดร ติฐ	ตำบล จังหวัด	จัดวา
	”	ตำบล จังหวัด หมู	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ท่า อีฐ	เบ็ญจะ
	”	ตำบล กิ่ง ตะเภา	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ผาจุก	เบ็ญจะ
	”	ตำบลบ้านคานควันนอก	เบ็ญจะ
	”	ตำบลบ้าน คาน ควันตก	เบ็ญจะ
	”	ตำบล แดน ตอ	เบ็ญจะ
	”	ตำบล หนอง เขียว	เบ็ญจะ
๑๔	อำเภอ ติม แด	ทุกตำบล เว้น บ้าน คาน	จัดวา
	”	ตำบล บ้าน คาน	เบ็ญจะ
๑๕	อำเภอ ทรอน	ตำบล บ้าน แก่ง	จัดวา
	”	ตำบล วัดแดง	จัดวา
	”	ตำบล น้ำ อ่าง	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ป่า คาย	เบ็ญจะ

อัตราค่านาในมณฑลพิษณุโลก

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองพิษณุ</u>		
๓๕	อำเภอตรอน	ตำบลน้ำพิ	เบญจ
๓๖	อำเภอพิษณุเก่า	ตำบลพระยาแมน	จตุ
	”	ตำบลบ้านตง	จตุ
	”	ตำบลท่ามะเพียง	จตุ
	”	ตำบลบ้านหม้อ	จตุ
	”	ตำบลคอหมู	จตุ
	”	ตำบลไร่ช้อย	จตุ
	”	ตำบลเต่าไห	จตุ
	”	ตำบลในเมือง	เบญจ
	”	ตำบลหาดสองแคว	เบญจ
	”	ตำบลนายาง	เบญจ
	”	ตำบลนาอิน	เบญจ

อัตรา ค่านา ใน มณฑล นคร ไซย ศรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ไต	นาชั้น ไต
	<u>เมือง นคร ไซย ศรี</u>		
๑	อำเภอพระปฐมเจดีย์	ทุกตำบล	โท
๒	อำเภอเมือง	ทุกตำบล เว้น บาง ระกำ น้อย ตำบล บ้านพญ่ียด	เอก
	ตำบล บาง กระเบา		
๖๖	๖๖	ตำบล บางระกำ น้อย	โท
๖๖	๖๖	ตำบล พะเนียด	โท
๖๖	๖๖	ตำบล บาง กระเบา	โท
๓	อำเภอ ตลิ่งใหม่	ตำบล ถ้ำม พราน	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล ท่าข้าม	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล ศรีชะ ย่าน	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล ไร่จิ้ง	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล บาง ยาง	โท
๖๖	๖๖	ตำบล บ้านใหม่	โท
๖๖	๖๖	ตำบล บาง กระทัก	โท
๖๖/2566 ๖๖		ตำบล ท่า พุด	โท

อัตราค่านา ในมณฑล นคร ไชยบุรี

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล โด	นาไร่ โด	
๓	<u>เมือง นคร ไชยบุรี</u>			
		อำเภอ ตลาดใหม่	ตำบล กระทุ่มล้ม	โท
		" "	ตำบล ช่อม่น้อย	โท
		" "	ตำบล ช่อมใหญ่	โท
		" "	ตำบล คลอง บาง ช้าง	โท
		" "	ตำบลคลองใหม่บางช้าง	โท
		" "	ตำบล ท่าไม้	โท
		" "	ตำบล คลอง ตัน	โท
		" "	ตำบล คลอง ชกก	โท
		" "	ตำบล เจ็ด รว	โท
		" "	ตำบล บ้านแพ้ว	โท
		" "	ตำบล คลอง จินดา	โท
		" "	ตำบล ตลาดจินดา	โท
		" "	ตำบล ตอนไม้	โท
๔	อำเภอ กำแพงแสน	ทุก ตำบล	โท	

อัตรา ค่านา ใน มณฑล นคร ไชยศรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ไต	นา ไร่ ไต
	<u>เมือง นคร ไชย ศรี</u>		
๕	อำเภอ บาง ปด	ตำบล บาง ระกำ	เอก
	” ”	ตำบล ตำ พระยา	เอก
	” ”	ตำบล นรา ภิรมย์	เอก
	” ”	ตำบล บาง ภาษี	เอก
	” ”	ตำบล บาง ปด	เอก
	” ”	ตำบล บาง ยุง	เอก
	” ”	ตำบล บาง ไชยบัว	เอก
	” ”	ตำบล หินมุด	เอก
	” ”	ตำบล บาง หลวง	เอก
	” ”	ตำบล ดอน พุทรา	โท
	” ”	ตำบล ดอน ตม	โท
	” ”	ตำบล สาม ร่ม	โท
	” ”	ตำบล ดอน ไร่	โท
	” ”	ตำบล กะติบ	โท

อัตราค่านา ใน มณฑลนครไชยศรี

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ไท	นาชั้น ไต
๖	<u>เมือง สุพรรณบุรี</u>		
	อำเภอ เมือง	ตำบล ดอน ตาด	โท
	" "	ตำบล สามหมอก	โท
	" "	ตำบล โคกโค เฒ่า	โท
	" "	ตำบล ไม้ขวาง	โท
	" "	ตำบล สาม นาค	โท
	" "	ตำบล ดยง กำยาน	โท
	" "	ตำบล โปกคย	ตรี
	" "	ตำบล ท่าระบาด	ตรี
	" "	ตำบล โคก หม้อ	ตรี
	" "	ตำบล ท่า ฟ้า ด้ียง	ตรี
	" "	ตำบล หัวเวียง	ตรี
	" "	ตำบล โพ หดง	ตรี
	" "	ตำบล พินาร แดง	ตรี
" "	ตำบล หัว ถนน	ตรี	

อัตราค่าเช่า ใน มณฑล นครราชสีมา

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง สุพรรณบุรี</u>		
๑	อำเภอ เมือง	ตำบล สมุณ	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ทับ ตีเหล็ก	ตรี
	๑ ๑	ตำบล กุฏิ ทอง	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ไร่ใหญ่	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ค่าย เก้า	ตรี
	๑ ๑	ตำบล บ้านโพ	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ไร่ รต	ตรี
	๑ ๑	ตำบล บ้าน บึง	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ดัดงัน	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ท่า ชาม	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ท่า หัว	ตรี
	๑ ๑	ตำบล บาง กิ่ง	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ลัดง แดง	ตรี
	๑ ๑	ตำบล ศำดา ชาว	ตรี

อัตราค่านา ใน มณฑลนครไชยศรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ไต	นาขั้น ไต
	<u>เมือง สุพรรณบุรี</u>		
๗	อำเภอ สองพี่น้อง	ทุกตำบล	โท
๘	อำเภอ นางบวช	ทุกตำบล	เอก
๙	อำเภอ ศรีประจันต์	ทุกตำบล	เอก
๓๐	อำเภอ จรเข้สามพัน	ทุกตำบลเว้นตำบลหัวช้อย	โท
	” ”	ตำบล หัวช้อย	ตรี
๓๑	อำเภอ บางปลาม้า	ทุกตำบล	โท
	<u>เมือง สมุทรสาคร</u>		
๓๒	อำเภอ เมือง	ตำบล คอกกระบือ	เอก
	” ”	ตำบล บางบึง	เอก
	” ”	ตำบล โพแจ้	เอก
	” ”	ตำบล แด่มท่า	โท
	” ”	ตำบล อำแพง	โท
	” ”	ตำบล บ้านเกาะ	โท
	” ”	ตำบล โศกขาม	จัตวา

อัตรา ค่านา ใน มณฑล นครไชยศรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล โท	นาชั้นใด
	<u>เมืองสมุทรสาคร</u>		
๑๓	อำเภอ กระทุ่มแบน	ตำบล ดอนไก่ดี	เอก
	๖๖	ตำบล ตาดกระทุ่มแบน	เอก
	๖๖	ตำบล หนองแถม	เอก
	๖๖	ตำบล ปลายกระทุ่มแบน	เอก
	๖๖	ตำบล กระทุ่มแบน	เอก
	๖๖	ตำบล ท่าเสา	โท
	๖๖	ตำบล ศตองค์เนินสดวก	โท
			โท
๑๔	อำเภอ บ้านบ่อ	ตำบล โรงเข้	
	๖๖	ตำบล หม้อแกงแตก	โท
	๖๖	ตำบล บางโหวด	ตรี
	๖๖	ตำบล บ้านบ่อ	ตรี
	๖๖	ตำบล บางกระเจ้า	ตรี
	๖๖	ตำบล กาหลง	จัตวา
	๖๖	ตำบล นาโคก	จัตวา

อัตราค่านาในมณฑลราชบุรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง ราชบุรี</u>		
๓	อำเภอเมือง	ตำบล ดอนหงษ์ ตำบล อ่างทอง ตำบล ดอนตะโก ตำบล คูบัวเหนือ ตำบล คูบัวใต้ ตำบล ห้วยไผ่ ตำบล หินกอง ตำบล กิ่งกระถิน ตำบล เจดีย์หัก ตำบล ดอนแร่ ตำบล เกาะพัดบัวปลา ตำบล เขาแร้ง ตำบล ท่าเต่า ตำบล บ้านไร่	โท โท โท โท ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี
	08/10/2566		

อัตรา ค่าน้ำ ในมณฑลราชบุรี

หมายเลข	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	น้ำชนิด
	<u>เมืองราชบุรี</u>		
๑	อำเภอเมือง	ตำบล คดของ ถาด	จัดวาง
	”	ตำบล ท่าเรือ	จัดวาง
	”	ตำบล บาง บ้านใน	จัดวาง
	”	ตำบล บางบ้านนอก	จัดวาง
	”	ตำบล ส้มเวียน	จัดวาง
	”	ตำบล คดของแก	จัดวาง
	”	ตำบล โศกหม้อ	จัดวาง
	”	ตำบล ท่ารวม	จัดวาง
	”	ตำบล หนองกลางนา	จัดวาง
	”	ตำบล หลุมดิน	จัดวาง
	”	ตำบล จอมบึง	จัดวาง
	”	ตำบล อยู่เรือ	จัดวาง
	”	ตำบล พงศ์วาย	จัดวาง
	”	ตำบล บ้านซ่ง	จัดวาง

อัตรา ค่านา ในมณฑล ราชบุรี

หมาย เลขที่	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองราชบุรี</u>		
๒	อำเภอโพธาราม	ตำบล ดอนใหญ่	ตรี
	”	ตำบล ดอนลาด	ตรี
	”	ตำบล บางแพเหนือ	ตรี
	”	ตำบล บางแพใต้	ตรี
	”	ตำบล ท่าราบ	ตรี
	”	ตำบล ดอนเชิง	ตรี
	”	ตำบล หนองเขม	ตรี
	”	ตำบล หนองโพ	ตรี
	”	ตำบล เคาอีฐู	ตรี
	”	ตำบล บ่อมะกรูด	ตรี
	”	ตำบล ท่าบม	ตรี
	”	ตำบล วัดแก้ว	ตรี
	”	ตำบล บางตะโก	ตรี
	”	ตำบล โพธาราม	จัตวา

อัตราค่าเช่าในมณฑลราชบุรี

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
๒	<u>เมืองราชบุรี</u>		
	อำเภอโพธาราม	ตำบล บางแขยง	จัดวา
	”	ตำบล คลองข่อย	จัดวา
	”	ตำบล บ้านใหม่	จัดวา
	”	ตำบล คลองมะขาม	จัดวา
	”	ตำบล เจ็ดเสมียน	จัดวา
	”	ตำบล สามะณะ	จัดวา
	”	ตำบล บางโคกนต	จัดวา
	”	ตำบล ชรรมเสณ	จัดวา
	”	ตำบล เขาคิน	จัดวา
	”	ตำบล บ้านหวาย	จัดวา
	”	ตำบล คลองควาย	จัดวา
	”	ตำบล บางเตา	จัดวา
	”	ตำบล ชำระ	จัดวา
	”	ตำบล คงคา	จัดวา

อัตราค่านา ในมณฑลราชบุรี

หมายเลข เขต	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองราชบุรี</u>		
๒	อำเภอโพธาราม	ตำบล สร้อยฟ้า	จัดนา
	„	ตำบล คดอง ตาคต	จัดนา
	„	ตำบล วดีไพร	จัดนา
	„	ตำบล ม้าเดือก	จัดนา
	„	ตำบล บ้านม่วง	จัดนา
	„	ตำบล บ้านสิงห์	จัดนา
	„	ตำบล กำแพง	จัดนา
	„	ตำบล คอนทราย	จัดนา
	„	ตำบล หนองรี	จัดนา
	„	ตำบล สอนกระเบื้อง	จัดนา
	„	ตำบล อีจาง	จัดนา
	„	ตำบล คับบอน	จัดนา
๓	อำเภอแม่มาลัย	ตำบลทะเลคำ	โท
	„	ตำบลท่ามะไซตี	โท
	๐๘/10/2566 „	ตำบล คดองขนอน	ตรี

อัตราค่าเช่าในมณฑลตราดบุรี

หมู่ เลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	ภาษีใด
	<u>เมืองตราดบุรี</u>		
๓	<p>อำเภอแม่น้ำอ้อม</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p> <p>”</p>	<p>ตำบลจอมทัด</p> <p>ตำบลตอหินกลาง</p> <p>ตำบลวัดข่าง</p> <p>ตำบลบางหวาย</p> <p>ตำบลโรงหี</p> <p>ตำบลบางสำโรง</p> <p>ตำบลเวียงหุ่น</p> <p>ตำบลวัดเกาะ</p> <p>ตำบลวัดเพลง</p> <p>ตำบลคลองฝรั่ง</p> <p>ตำบลหัวหาด</p> <p>ตำบลเหมืองใหม่</p> <p>ตำบลปากไก่อ</p> <p>ตำบลบางเคม</p>	<p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p> <p>ตรี</p>

อัตรา ค่านาใน มณฑลราชบุรี

หมาย เลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมืองราชบุรี</u>		
๓	อำเภอแม่พริก	ตำบลห้วยโรง	ตรี
	„	ตำบลวังมะนาว	ตรี
	„	ตำบลปากท่อ	ตรี
	„	ตำบลบ่อกระทาน	ตรี
	„	ตำบลดอนทราย	จัตวา
	„	ตำบลหนองกะทุ่ม	จัตวา
	„	ตำบลทุ่งหอดง	จัตวา
๔	อำเภอดำเนินด่าง	ตำบลโพหักหน้าศาล	ตรี
	„	ตำบลโพหักวงกล้า	ตรี
	„	ตำบลโพหักบ้านเกาะ	ตรี
	„	ตำบลดอนคา	ตรี
	„	ตำบลดอนพรหม	ตรี
	„	ตำบลห้วยโพ	ตรี
	„	ตำบลบ้านใหม่	ตรี
	„	ตำบลบ้านไร่	ตรี

อัตราค่านา ในมณฑลตราดบุรี

หมาย เลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองตราดบุรี</u>		
๔	อำเภอดำเนินสะดวก	ตำบลปลายคลองสี่หมื่น	ตรี
		ตำบลดอน มดตะนอย	ตรี
		ตำบลคอนกรวย	ตรี
		ตำบลดงคนคลั่ง	ตรี
		ตำบลดอนข่อย	ตรี
		ตำบลบัวงาม	ตรี
		ตำบลบ้านเสาเหนือ	จิตวา
		ตำบลท่านัด	จิตวา
		ตำบลดงไผ่	จิตวา
		ตำบลหลักหก	จิตวา
		ตำบลคลองขุนพิทักษ์	จิตวา
๕	อำเภอบ้านม่วง	ตำบลสระกระเทียม	โท
		ตำบลสวนบ้าน	ตรี
		ตำบลดงเย็น	ตรี
		ตำบลหนองดินแดง	ตรี

อัตรา คานา ในมณฑลราชบุรี

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาขั้นใด
	เมืองราชบุรี		
๕	อำเภอบ้านโป่ง	ตำบลหนองกบ	ตรี
	”	ตำบลบ้านยาง	ตรี
	”	ตำบลเบิกไพร	ตรี
	”	ตำบลบ้านโป่ง	ตรี
	”	ตำบลสวนกล้วย	ตรี
	”	ตำบลบ้านม่วง	ตรี
	”	ตำบลโพธิ์พยอม	ตรี
	”	ตำบลหนองปลาหมอ	ตรี
	”	ตำบลท่าผา	ตรี
	”	ตำบลดงขนเสด็จ	ตรี
	”	ตำบลดอนกระเบื้อง	ตรี
	”	ตำบลหนองอ้อ	ตรี
	”	ตำบลนครชุม	จิตวา
	”	ตำบลโพธิ์พยอม	จิตวา
๖	อำเภอสุหิมน	ทุกตำบล	ตรี

อัตราค่านาในมณฑลราชบุรี

หมายเลข	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองราชบุรี</u>		
๗	อำเภอพระแพะ	ตำบลโคกตะบอง	ตรี
	”	ตำบลแสนตอ	ตรี
	”	ตำบลเขาดำมีลืมหาม	ตรี
	”	ตำบลพงคึก	จิตวา
	”	ตำบลห้วยเหนือ	จิตวา
	”	ตำบลท่ามะกา	จิตวา
	”	ตำบลท่าเสา	จิตวา
	”	ตำบลลาดบัวขาว	จิตวา
	”	ตำบลยางม่วง	จิตวา
	”	ตำบลตอหินขมิ้น	จิตวา
	”	ตำบลบางพิง	จิตวา
	”	ตำบลท่าตะเคียน	จิตวา
	”	ตำบลหนองหม้อแกง	จิตวา
	”	ตำบลวังคำตา	จิตวา
	”	ตำบลห้วยยาง	จิตวา

อัตราค่านาในมณฑลราชบุรี

หมายเลขเขต	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองราชบุรี</u>		
๗	อำเภอพระแท่น ”	ตำบลพระแท่น ” ตำบลท่าเรือ	เบญจ เบญจ
	<u>เมืองเพชรบุรี</u>		
๘	อำเภอเมือง ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ” ”	ตำบลบ้านกุ่มซอก ตำบลบ้านกุ่มตก ตำบลบ้านหาด ตำบลบ้านหม้อ ตำบลนาขึ่ง ตำบลดงมอพิดี ตำบลคตของกระแซง ตำบลโรงเข้ ตำบลบางจาก ตำบลโพไร่หวาน ตำบลบ้านลาด ตำบลหนองโสน ตำบลดาดโพ	โท โท ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี ตรี

อัตราค่านาในมณฑลราชบุรี

หมายเลข	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด
	<u>เมืองเพชรบุรี</u>		
๑	อำเภอเมือง	ตำบลวังตะโก	ตรี
	”	ตำบลช่องสะแก	ตรี
	”	ตำบลเชิงไชย	ตรี
	”	ตำบลไร่ส้ม	ตรี
	”	ตำบลเวียงคอก	ตรี
	”	ตำบลคันนงมะม่วง	ตรี
	”	ตำบลสะพานไกร	จัตวา
	”	ตำบลท่าเด่น	จัตวา
	”	ตำบลห้วยท่าช้าง	จัตวา
	”	ตำบลหัวสะพาน	จัตวา
	”	ตำบลหน้าพระदान	จัตวา
	”	ตำบลดอนพุทรา	จัตวา
	”	ตำบลไร่โคก	จัตวา
	”	ตำบลบ้านพาน	จัตวา
	”	ตำบลหนองกะปี่	จัตวา

อัตราค่านา ในมณฑลราชบุรี

หมาย เลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	หน้าใด
	<u>เมืองเพชรบุรี</u>		
๗	อำเภอเมือง	ตำบลตำหรุ	หน้า ๓
	”	ตำบลห้วยซ้อง	หน้า ๓
	”	ตำบลคันมะพร้าว	หน้า ๓
	”	ตำบลไร่กะทอน	หน้า ๓
	”	ตำบลม่วงงาม	หน้า ๓
๘	อำเภอนายาง	ตำบลไร่มะขาม	หน้า ๓
	”	ตำบลนายาง	หน้า ๓
	”	ตำบลดอนยาง	หน้า ๓
	”	ตำบลตะอ้า	หน้า ๓
	”	ตำบลบางควาย	หน้า ๓
	”	ตำบลหนองจอก	หน้า ๓
	”	ตำบลหนองกระเจก	หน้า ๓
	”	ตำบลมาบปลาเค้า	หน้า ๓
	”	ตำบลระหารบอน	หน้า ๓
	”	ตำบล บาง เก้า	หน้า ๓

อัตราค่านา ในมณฑลตราดบุรี

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	เมือง เพชรบุรี		
๓๐	อำเภอ เขาชัย	ตำบล เขาชัย	โท
	”	ตำบล ห้วย หลวง	โท
	”	ตำบล หนอง จิต	ตรี
	”	ตำบล ทัพ คาง	ตรี
	”	ตำบล ห้วย ท่าช้าง	ตรี
	”	ตำบล หนอง ปลาไหล	ตรี
	”	ตำบล หนอง ปรง	ตรี
	”	ตำบล สระพัง	จัตวา
	”	ตำบล บาง เค็ม	จัตวา
	”	ตำบล ดอน ทวาย	จัตวา
	”	ตำบล หนอง เข	จัตวา
๓๑	อำเภอ แม่ประจัน	ตำบล วง ไคร้	จัตวา
	”	ตำบล ท่า คอย	จัตวา
	”	ตำบล ยาง ย่อง	เบญจ
	”	ตำบล ท่า ไม้ รอก	เบญจ

อัตราค่านา ในมณฑลราชบุรี

หมายเลข	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมืองเพชรบุรี</u>		
๑๓	อำเภอแม่ประจัน	ตำบลหนองหญ้าปล้อง	เบญจจะ
	๖	ตำบลหัตถ์ทอง	เบญจจะ
๑๖	อำเภอประจวบ	ตำบลปลอกแดง	จัตวา
	๖	ตำบลท่าข้าม	จัตวา
	๖	ตำบลบางปู	เบญจจะ
	๖	ตำบลเขาร่าง	เบญจจะ
	๖	ตำบลห้วยยาง	เบญจจะ
	๖	ตำบลดอนยายหนู	เบญจจะ
	๖	ตำบลทับสระเม	เบญจจะ
	๖	ตำบลเขาร่าง	เบญจจะ
	๖	ตำบลปากคลอง	เบญจจะ
	๖	ตำบลเกาะหัดัก	เบญจจะ
	๖	ตำบลหนองเตาปูน	เบญจจะ
๑๓	อำเภอปราณบุรี	ทุกตำบล	เบญจจะ

อัตราค่านาในมณฑลราชบุรี

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมืองเพชรบุรี</u>		
๓๔	อำเภอบ้านแหลม	ตำบลเขาแร้ง	โท
	”	ตำบลนาพันสาม	โท
	”	ตำบลโพพระ	โท
	”	ตำบลสำโรง	โท
	”	ตำบลบางจาน	โท
	”	ตำบลท่าแร้ง	โท
	”	ตำบลบ้านแหลม	โท
	”	ตำบลบางครก	ตรี
	”	ตำบลหนองพลับ	ตรี
	”	ตำบลหนองขนาน	ตรี
	”	ตำบลบางแก้ว	จัตวา
	”	ตำบลบางขุนไชย	จัตวา
	”	ตำบลปากทะเล	จัตวา
	”	ตำบลบางทะเล	เบญจจะ

อัตราค่าเช่าในมณฑลราชบุรี

หมายเลข	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมืองสมุทรสงคราม</u>		
๑๕	อำเภอเมือง	ตำบลบ้านปรก	ตรี
	๖๖	ตำบลบางตะเคียน	ตรี
	๖๖	ตำบลแม่กลอง	ตรี
	๖๖	ตำบลบางขันแตก	ตรี
	๖๖	ตำบลโพรงพวง	ตรี
	๖๖	ตำบลถมนทวน	ตรี
	๖๖	ตำบลดาวไถ่	ตรี
	๖๖	ตำบลคลองเงิน	ตรี
	๖๖	ตำบลสำนักขอน	ตรี
	๖๖	ตำบลบางขุนไชย	ตรี
	๖๖	ตำบลแหลมใหญ่	ตรี
	๖๖	ตำบลบางนางจัน	ตรี
	๖๖	ตำบลบางแก้ว	จตุร
	๖๖	ตำบลบางจะเกร็ง	จตุร
๑๖	อำเภออำพะวา 08/10/2566	ตำบลดอนอ้อยช้าง	ตรี

อัตราค่านา ในมณฑลราชบุรี

หมายเลข เทศา	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมืองสมุทรสงคราม</u>		
๑๒	อำเภอ อำเภอ	ตำบล ยี่สาร	ตรี
		ตำบล บาง กะพ้อม	ตรี
		ตำบล ปากง่าม	ตรี
		ตำบล สดุมทุ่ง	ตรี
		ตำบล บางใหญ่	ตรี
		ตำบล ดอนมะโนรา	ตรี
		ตำบล บางขันแตก	จัตวา
		ตำบล บางนางดี	จัตวา
		ตำบล คดของโพ	จัตวา
		ตำบล บางแค	จัตวา
		ตำบล ท้องคุ้ง	จัตวา
		ตำบล สดุมหุดวง	จัตวา
		ตำบล อำเภอ	จัตวา
	<u>เมืองกาญจนบุรี</u>		
	อำเภอ เมือง	ตำบล ในเมือง	ตรี

อัตราค่านา ในมณฑลราชบุรี

หมายเลข เขตที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด	
๓๗	<u>เมืองกาญจนบุรี</u>			
	อำเภอเมือง	ตำบลหนองบัว	จัตวา	
	"	ตำบลลาดหญ้า	จัตวา	
	"	ตำบลเหนือเมือง	จัตวา	
	"	ตำบลท่ามะขาม	จัตวา	
	"	ตำบลแก่งเสือหิน	จัตวา	
	"	ตำบลบ้านบ่อ	จัตวา	
	"	ตำบลวังตัง	เบญจจะ	
	"	ตำบลจิวเข้เผือก	เบญจจะ	
	"	ตำบลกลอนโต	เบญจจะ	
	"	ตำบลบ้านยาง	เบญจจะ	
	"	ตำบลช่องสระเตาะ	เบญจจะ	
	"	ตำบลเกาะดำโรง	เบญจจะ	
	๓๘	อำเภอวังทราย	ตำบลท่าด้อ	ตรี
		"	ตำบลบ้านใหม่	จัตวา
"		ตำบลม่วงชุม	จัตวา	
"		ตำบลหนองขาว	จัตวา	

อัตราค่านา ในมณฑลราชบุรี

หมายเลข เขต	เมือง และ อำเภอ	ตำบล ไต	นาชั้น ไต
	<u>เมือง กาญจนบุรี</u>		
๑๘	อำเภอ วังนาย	ตำบล บ้าน ถ้ำ	จัตวา
	”	ตำบล ท่าม่วง	เบญจจะ
	”	ตำบล วัง นาย	เบญจจะ
	”	ตำบล มะขาม เคีย	เบญจจะ
๑๙	อำเภอ บ้าน ทวน	ตำบล บ้าน ทวน	ตรี
	”	ตำบล ห้วย ล่มช	จัตวา
	”	ตำบล พัง ตู	จัตวา
	”	ตำบล รวง หวาย	จัตวา
	”	ตำบล ตอน เคียด	จัตวา
	”	ตำบล ห้วย สะพาน	เบญจจะ
	”	ตำบล หนอง กุ่ม	เบญจจะ
	”	ตำบล ห้วย กระเจา	เบญจจะ
	”	ตำบล เขารัก	เบญจจะ
	”	ตำบล ตอน แดงตบ	เบญจจะ
	”	ตำบล หนอง วี	เบญจจะ
	”	ตำบลหนอง หญ้าไทร	เบญจจะ

อัตราค่านา ใน มณฑล ปาจิณบุรี

หมายเลข	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง ปาจิณบุรี</u>		
๑	อำเภอ เมือง	ตำบล กระแจะ	เอก
	” ”	ตำบล ท่างาม	เอก
	” ”	ตำบล คลอง วัด	เอก
	” ”	ตำบล ท่าหุ	เอก
	” ”	ตำบล บาง เตะ	เอก
	” ”	ตำบล วัดโบก	เอก
	” ”	ตำบล กระจะ	เอก
	” ”	ตำบล ตลาด หน้าเมือง	เอก
	” ”	ตำบล บาง บริบูรณ์	เอก
	” ”	ตำบล ดง พระราม	โท
	” ”	ตำบล ดง ตาแหน	โท
	” ”	ตำบล เนิน ห้อม	โท
	” ”	ตำบล ดง ชีเหล็ก	โท
	” ”	ตำบล หนอง ทะเต	โท
	” ”	ตำบล บ้าน ยาง	โท
	” ”	ตำบล บ้าน พระ	โท
	” ”	ตำบล เกาะ เค็ด	โท

อัตราค่าเช่าในมณฑลปราจีนบุรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	เมือง ปราจีนบุรี		
๓	อำเภอ เมือง	ตำบล แหตมไผ่	โท
	” ”	ตำบล ปากพลี	โท
	” ”	ตำบล โดกไม้ตาย	โท
	” ”	ตำบล เนินหอม	จัตวา
	” ”	ตำบล ชารเสา	จัตวา
	” ”	ตำบล โพงงาม	เบญจจะ
	” ”	ตำบล อินไทร	เบญจจะ
๒	อำเภอ บ้านสร้าง	ทุกตำบลเว้น ตำบล กระทุ่มแพ้ว	เอก
	” ”	ตำบล กระทุ่มแพ้ว	โท
๓	อำเภอ ศรีมหาโพธิ์	ตำบล บางกุ้ง	เอก
	” ”	ตำบล หาดยาง	เอก
	” ”	ตำบล ดอนใหญ่	โท
	” ”	ตำบล ไร่ชะเค็ด	โท
	” ”	ตำบล คุ้มตำพัน	โท
	” ”	ตำบล ดงกระทงยาม	โท

อัตราค่านำใน มณฑล ปาจิณบุรี

หมาย เลข ที่	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง ปาจิณบุรี</u>		
๓	อำเภอ ศรีมหาโพธิ์	ตำบลท่า ประชุม	โท
	„ „	ตำบล หนองโพรง	ตรี
	„ „	ตำบล พระยาวัจ	ตรี
	„ „	ตำบล หาด นางแก้ว	ตรี
	„ „	ตำบล หัวหว้า	ตรี
	„ „	ตำบล ตระมะเขือ	ตรี
	„ „	ตำบล โคก บับ	ตรี
	„ „	ตำบล หัว ซา	ตรี
	„ „	ตำบล โลก มอญ	จิตวา
๔	อำเภอ ประจันตคาม	ตำบล ลำพัน	เอก
	„ „	ตำบล ท่าแห	เอก
	„ „	ตำบล บ้าน ทาม	เอก
	„ „	ตำบล วงจันทน	โท
	„ „	ตำบล ตระกุด	โท
	„ „	ตำบล ท่า เรือ	ตรี
	„ „	ตำบล เกาะ ตอย	ตรี

อัตราค่าเช่าในมณฑลปราจีนบุรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	พาณิชย์ใด
	<u>เมือง ปราจีนบุรี</u>		
๔	อำเภอ ประจันตคาม	ตำบล หนองแก้ว	จัดวาง
	” ”	ตำบล บ้านหอย	จัดวาง
	” ”	ตำบล หนองแดง	เบญจจะ
	” ”	ตำบล บ้านนา	เบญจจะ
	” ”	ตำบล นาแวม	เบญจจะ
	” ”	ตำบล นนทบุรี	เบญจจะ
	” ”	ตำบล บุตรี โคตร	เบญจจะ
	” ”	ตำบล โคนต	เบญจจะ
	” ”	ตำบล มุขาย	เบญจจะ
	” ”	ตำบล ดงบัง	เบญจจะ
๕	อำเภอ กระบี่	ตำบล เมืองเก่า	ตรี
	” ”	ตำบล ปากน้ำ	ตรี
	” ”	ตำบล ย่านรี	ตรี
	” ”	ตำบล บ่อทอง	ตรี
	” ”	ตำบล บ้านนา	ตรี

อัตรา ค่านา ในมณฑล ปาจิณบุรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง ปาจิณบุรี</u>		
๕	อำเภอ กระบี่	ตำบล ลำพันตา	ตรี
	” ”	ตำบล บ้าน นาคี	ตรี
	” ”	ตำบล บ้าน โศก	จตุร
	” ”	ตำบล หนอง กี่	จตุร
	” ”	ตำบล หนอง ตะเคียน	เบญจ
	” ”	ตำบล หัง โป	เบญจ
	สระแก้ว ตำบ		
	อำเภอ กระบี่	ตำบล บ้าน ดาน	เบญจ
	” ”	ตำบล สระแก้ว	เบญจ
	เมือง วิเศษนา ตำบ		
	อำเภอ กระบี่	ตำบล ไน เมือง	เบญจ
	” ”	ตำบล ท่าแยก	เบญจ
	” ”	ตำบล หัง ดีว่าง	เบญจ
	” ”	ตำบล หนอง น้ำไฉ	เบญจ
	” ”	ตำบล หันทราย	เบญจ

อัตราค่านาในมณฑลปาจิณบุรี

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง นครนายก</u>		
๖	อำเภอ เมือง	ตำบล บ้านเต่า	โท
	” ”	ตำบล ย่านซ้อ	โท
	” ”	ตำบล ท่าช้าง	โท
	” ”	ตำบล วงกระโจม	โท
	” ”	ตำบล ใหญ่ตาก	โท
	” ”	ตำบล บ้านบึง	ตรี
	” ”	ตำบล หนองโพ	ตรี
	” ”	ตำบล เขาพระ	จัตวา
	” ”	ตำบล พรหมณี	จัตวา
๗	อำเภอ บ้านนา	ตำบล บ้านทองหลาง	โท
	” ”	ตำบล บางซ้อเหนือ	โท
	” ”	ตำบล พิภุต ออก	ตรี
	” ”	ตำบล ดงยาง	ตรี
	” ”	ตำบล บ้านพริก	ตรี
	” ”	ตำบล บ้านพร้าว	จัตวา

อัตราค่านาในมณฑลปราจีนบุรี

หมายเลข	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง นครนายก</u>		
๗	อำเภอ องครักษ์	ตำบล บาง ป่ากุด	เอก
	” ”	ตำบล คลอง วัดดี	เอก
	” ”	ตำบล คลอง ๓๔	เอก
	” ”	ตำบล คลอง ๓๕	เอก
	” ”	ตำบล บาง ตก เตี้ย	เอก
	” ”	ตำบล บาง อ้อไต้	โท
	” ”	ตำบล คลอง ๖ วา	ตรี
	” ”	ตำบล หัก กระบือ	ตรี
๘	อำเภอ หนองโพ	ทุกตำบล เว้น ตำบล เขาใหญ่	ตรี
	” ”	ตำบล เขาใหญ่	เบญจ
	<u>เมือง นครเขื่อนขันธ์</u>		
๙๐	อำเภอ เมือง	ตำบล บาง พระ	เอก
	” ”	ตำบล ไส้กรอก	เอก

อัตราค่านาใน มณฑล ปาจิณบุรี

หมาย เลข ที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้น ใด
	<u>เมือง นครราชสีมา</u>		
๓๐	อำเภอ เมือง	ตำบล คดของ ดาว	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล หน้า เมือง	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล ท่าไร่	เอก
๖๖	๖๖	ตำบลคดของนครเมืองเขตร	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล เขว ตะเข้	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล บ้านใหม่	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล ไม้แดง	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล จุก กระเซอ	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล บางไม้	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล บาง ต้นเบ็ด	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล คดของ นา	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล บาง แก้ว	โท
๖๖	๖๖	ตำบล เกาะ เตื่อ	โท
๖๖	๖๖	ตำบล บาง กระไห	โท
๖๖	๖๖	ตำบล บาง เษย	โท
๖๖	๖๖	ตำบล นาม แดง	โท
๖๖	๖๖	ตำบล บาง ขวัญ	โท

อัตราค่านาใน มณฑล ปาจิณบุรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง ฉะเชิงเทรา</u>		
๓๐	อำเภอเมือง	ตำบลลำประทวน	โท
๓๑	อำเภอสนามจันทร์	ตำบลเกาะไร่	เอก
๓๒	๓๓	ตำบลคดของ ส่วน	เอก
๓๔	๓๕	ตำบลเทพราช	เอก
๓๖	๓๗	ตำบลคดของ ประเวศ	เอก
๓๘	๓๙	ตำบลบางกรูด	เอก
๔๐	๔๑	ตำบลสนามจันทร์	เอก
๔๒	๔๓	ตำบลคดของ ตาดขวาง	เอก
๔๔	๔๕	ตำบลแสนภูตาศ	เอก
๔๖	๔๗	ตำบลหนองจอก	เอก
๔๘	๔๙	ตำบลบางช้อน	เอก
๕๐	๕๑	ตำบลคดของบ้านโพ	เอก
๕๒	๕๓	ตำบลบ้านโพ	เอก
๕๔	๕๕	ตำบลท่าพลับ	เอก
๕๖	๕๗	ตำบลหนองบัว	โท
๕๘	๕๙	ตำบลหนองดินนก	โท

อัตราค่าเช่า ใน มณฑล ป่าจิมบุรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง ฉะเชิงเทรา</u>		
๓๑	อำเภอ ฉะเชิงเทรา	ตำบล ดิบเข็ด ศอก	ตรี
	” ”	ตำบล ดอนทราย	ตรี
	” ”	ตำบล คลองขุด	ตรี
	” ”	ตำบล อังชู่	ตรี
๓๒	อำเภอ บางคล้า	ตำบล บางเล่า	เอก
	” ”	ตำบล บางค้างคาว	เอก
	” ”	ตำบล บางตลาด	เอก
	” ”	ตำบล คลองเขื่อน	เอก
	” ”	ตำบล บ้านพลับ	เอก
	” ”	ตำบล บางโรง	เอก
	” ”	ตำบล บางกระดาน	เอก
	” ”	ตำบล บางกระเจ็ด	เอก
	” ”	ตำบล คุนตัญ	เอก
	” ”	ตำบล ทางข้ามน้อย	เอก
	” ”	ตำบล ปากน้ำโจ้โต	เอก
	” ”	ตำบล เตาสุรา	เอก

อัตราค่านาในมณฑลปราจีนบุรี

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง ฉะเชิงเทรา</u>		
๓๒	อำเภอ บางคล้า	ตำบล ท่าทองหลวง	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล บางสวน	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล ดาวโงก	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล เสม็ดใต้	โท
๖๖	๖๖	ตำบล เสม็ดเหนือ	โท
๖๖	๖๖	ตำบล หุ้ง บางเล่า	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ก้อนแก้ว	โท
๓๓	อำเภอ บางน้ำเปรี้ยว	ตำบล ไม้ค้ำ	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล ด้ง อ้ายด้ง	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล บางน้ำเปรี้ยว	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล บึงไข่ปลา	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล คัดของ บางชานาก	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล ดอนนิมพดี	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล คัดของ ๓๗	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล คัดของ ๓๖	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล คัดของ ๓๕	เอก

อัตรา ค่าน้ำ ใน มณฑล ปาจิณ บุรี

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบล	นาพื้นที่
	<u>เมือง ฉะเชิงเทรา</u>		
๓๓	อำเภอ บาง น้ำเปรี้ยว	ตำบล คลอง ๑๔	เอก
๖๖	๖๖	ตำบล คลอง ๑๘	โท
๖๖	๖๖	ตำบล คลอง ๓๘	โท
๖๖	๖๖	ตำบล คลอง ๒๐	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ย่าน นาคา	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ป่าตัน แพ้ว ผ้า	โท
๖๖	๖๖	ตำบล โฟรง อากาศ	โท
๖๖	๖๖	ตำบล คลอง ขวาง	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ไม้ แถง	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ท่าตาแดง	โท
๖๖	๖๖	ตำบล คลอง ๖ วา	ตรี
๔๔	อำเภอ พนมสารคาม	ตำบล บาง คา	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ตง น้อยใต้	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ตง น้อยเหนือ	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ตัน นา	โท

อัตราค่า นานา ใน มณฑล ป่าจืณบุรี

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นา ไร่ ใด
	<u>เมือง สยาม สยาม</u>		
๓๔	อำเภอ พนมสวรรค์	ตำบล เกาะ ชนุช	เบญจะ
๖๖	๖๖	ตำบล ดอน ชี เหล็ก	เบญจะ
๖๖	๖๖	ตำบล คุ้ย ยาย หมี่	เบญจะ
	<u>เมือง สกลบุรี</u>		
๓๕	อำเภอ เมือง	ตำบล หัว ฟ้า	จักวา
๖๖	๖๖	ทุกตำบล เว้น ตำบล หัว ฟ้า	เบญจะ
๓๖	อำเภอ บาง พระ	ทุก ตำบล	เบญจะ
๓๗	อำเภอ บาง กะมุง	ทุก ตำบล	เบญจะ
๓๘	อำเภอ ท่า ตะกุด	ตำบล บาง นาง	โท
๖๖	๖๖	ตำบล เนิน ถ่อน	โท
๖๖	๖๖	ตำบล ฟาน ของ	โท
๖๖	๖๖	ตำบล บ้าน มอญ	โท

อัตราค่าเช่าในมณฑลปราจีนบุรี

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมืองชลบุรี</u>		
๑๗	อำเภอท่าตะกวด	ตำบลหนองจัม อั้ง	โท
	” ”	ตำบลหน้าประตู	ตรี
	” ”	ตำบลเกาะตอย	ตรี
	” ”	ตำบลตลาดควาย	ตรี
	” ”	ตำบลบางหัก	ตรี
	” ”	ตำบลบางฝั่ง	ตรี
	” ”	ตำบลหนองคำตั้ง	ตรี
	” ”	ตำบลหนองกะบะ	ตรี
	” ”	ตำบลหนองหง	ตรี
	” ”	ตำบลมายกะบก	ตรี
	” ”	ตำบลมายโป่ง	ตรี

อัตราค่านาในมณฑลปราจีนบุรี

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด
	<u>เมือง ชลบุรี</u>		
๓๘	อำเภอ พนมคีรี	ตำบล ดอนทอง	โท
	” ”	ตำบล โกลเพดระ	โท
	” ”	ตำบล วัดหลวง	โท
	” ”	ตำบล ดอนคาอ้อย	โท
	” ”	ตำบล วัดโกล	โท
	” ”	ตำบล บ้านกลาง	โท
	” ”	ตำบล หน้าพระธาตุ	โท
	” ”	ตำบล คลองแม่	โท
	” ”	ตำบล ไร่หลักทอง	โท
	” ”	ตำบล เมืองเก่า	โท
	” ”	ตำบล พนงเหยง	โท
	” ”	ตำบล คลองหลวง	โท
	” ”	ตำบล ห้วยถนน	โท
	” ”	ตำบล หมอนนาง	โท
	” ”	ตำบล นามะตูม	โท
	” ”	ตำบล ตาก	โท
	” ”	ตำบล วัดกลาง	โท

อัตราค่านาในมณฑลปราจีนบุรี

หมายเลขเขต	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง ชลบุรี</u>		
๑๘	อำเภอพนัสนิคม	ตำบลหนองจอก	โท
	” ”	ตำบลท่าข้าม	ตรี
	” ”	ตำบลโคกขีหนอน	ตรี
	” ”	ตำบลสระดีเหลี่ยม	ตรี
	” ”	ตำบลหนองปรือ	ตรี
	” ”	ตำบลนางัวหิน	ตรี
	” ”	ตำบลทุ่งขวาง	ตรี
	” ”	ตำบลบ้านเข็ด	ตรี
	” ”	ตำบลบ้านคำตา	ตรี
	” ”	ตำบลคูน้ำ	ตรี
	” ”	ตำบลหนองขยาด	ตรี
	” ”	ตำบลนาเว็ด	ตรี
	” ”	ตำบลท่าบุญมี	ตรี
	” ”	ตำบลหนองอีจาน	จัดวา
	” ”	ตำบลบ่อทอง	จัดวา
	” ”	ตำบลคลองพลู	จัดวา

อัตราค่านาใน มณฑลนครราชสีมา

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
-	<u>เมืองนครราชสีมา</u>		
๑	อำเภอเมือง	ตำบลไชยณรงค์	จัดนา
๑	๑	ตำบลบ้านโพ	จัดนา
๑	๑	ตำบลหนองงูเหลือม	จัดนา
๑	๑	ตำบลบ้านเกาะ	จัดนา
๑	๑	ตำบลจอหอ	จัดนา
๑	๑	ตำบลหมื่นไวย	จัดนา
๑	๑	ตำบลพยุหะ	จัดนา
๑	๑	ตำบลหนองจะบก	จัดนา
๑	๑	ตำบลปรุใหญ่	จัดนา
๑	๑	ตำบลบ้านใหม่	จัดนา
๑	๑	ตำบลโคกตรอง	จัดนา
๑	๑	ตำบลพยัพ	เบ็ญจะ
๑	๑	ตำบลห้วยตะเฒ	เบ็ญจะ
๑	๑	ตำบลมะเวียง	เบ็ญจะ

อัตราค่านาในมณฑลนครราชสีมา

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองนครราชสีมา</u>		
๓	อำเภอเมือง	ตำบลพะเนา	เบญจะ
	” ”	ตำบลพลกรัง	เบญจะ
	” ”	ตำบลโคกสูง	เบญจะ
	” ”	ตำบลโพกตาง	เบญจะ
๒	อำเภอสูงเนิน	ตำบลสูงเนิน	จัดวา
	” ”	ตำบลมะเกลือเก่า	จัดวา
	” ”	ตำบลมะเกลือใหม่	จัดวา
	” ”	ตำบลโนนค่า	จัดวา
	” ”	ตำบลโป่งแดง	จัดวา
	” ”	ตำบลไค้งยาง	จัดวา
	” ”	ตำบลกุดจิก	จัดวา
	” ”	ตำบลเมืองเก่า	จัดวา
	” ”	ตำบลแก่นท้าว	เบญจะ
	” ”	ตำบลโป่งทะเล	เบญจะ

08/10/2566

อัตรา ค่านา ใน มณฑลนครราชสีมา

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองนครราชสีมา</u>		
๒	อำเภอสูงเนิน	ตำบลโคกมะกอก	เบญจะ
	” ”	ตำบลบึงเหล็ก	เบญจะ
	” ”	ตำบลขามทะเลสอ	เบญจะ
	” ”	ตำบลนาถาง	เบญจะ
๓	อำเภอจันทัก	ตำบลสี่คิ้ว	จัตวา
	” ”	ตำบลตลาดบัวขาว	เบญจะ
	” ”	ตำบลบึงลำไย	เบญจะ
	” ”	ตำบลกุดน้อย	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านหิน	เบญจะ
	” ”	ตำบลหนองพระ	เบญจะ
	” ”	ตำบลไร่หนองยาง	เบญจะ
๔	อำเภอสันติธาร	ตำบลโนนดาว	จัตวา
	” ”	ตำบลกำบัง	จัตวา
	” ”	ตำบลพังเทียม	จัตวา

อัตราค่าเช่าในมณฑลนครราชสีมา

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองนครราชสีมา</u>		
๔	อำเภอสนธิ์เตี้ยะ	ตำบลค้างพลู	จัดวา
	” ”	ตำบลด่านจาก	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลสายออ	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลเต่าโรง	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลพันตง	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลบ้านวัง	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลมะตัง	เบ็ญจะ
๕	อำเภอพิมาย	ตำบลภูพิมาน	จัดวา
	” ”	ตำบลสระจรเข้	จัดวา
	” ”	ตำบลบ้านหาร	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลหนองบัวตะเกียด	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลพิมาย	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลบ้านเก่า	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลโคกรัด	เบ็ญจะ

อัตราค่าน้ำในมณฑลนครราชสีมา

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	น้ำชนิดใด
	<u>เมืองนครราชสีมา</u>		
๕	อำเภอพิมาย	ตำบลภูมือง	เบญจจะ
	” ”	ตำบลค่านใน	เบญจจะ
	” ”	ตำบลค่านนอก	เบญจจะ
๖	อำเภอกลาง	ตำบลโนนสูง	จัตวา
	” ”	ตำบลเสลา	จัตวา
	” ”	ตำบลโคก	จัตวา
	” ”	ตำบลขามเท่า	จัตวา
	” ”	ตำบลบ้านค้อ	เบญจจะ
	” ”	ตำบลขามแฉกแดง	เบญจจะ
	” ”	ตำบลบ้านม่วง	เบญจจะ
	” ”	ตำบลบ้านใหม่	เบญจจะ
	” ”	ตำบลโนนวัด	เบญจจะ
	” ”	ตำบลมะตั้น	เบญจจะ
	” ”	ตำบลจันอัฐ	เบญจจะ
	” ”	ตำบลทองหลวง	เบญจจะ

อัตรา ค่าน้ำใน มณฑล นครราชสีมา

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	น้ำชนิด
	<u>เมืองนครราชสีมา</u>		
๗	อำเภอนอก	ตำบลบัวใหญ่	จัดวาง
	” ”	ตำบลตาจั่น	จัดวาง
	” ”	ตำบลประทาย	เบญจจะ
	” ”	ตำบลชามนอก	เบญจจะ
	” ”	ตำบลแตงชันนามนาง	เบญจจะ
	” ”	ตำบลโนนคาถา	เบญจจะ
	” ”	ตำบลบ้านปราง	เบญจจะ
	” ”	ตำบลโนนธาตุ	เบญจจะ
	” ”	ตำบลวังหิน	เบญจจะ
	” ”	ตำบลวังโพ	เบญจจะ
	” ”	ตำบลกฐจอก	เบญจจะ
	” ”	ตำบลตะกั่วป่า	เบญจจะ
	” ”	ตำบลคอนตะหิน	เบญจจะ
	” ”	ตำบลเมืองคง	เบญจจะ

อัตรา ค่านา ใน มณฑล นครราชสีมา

หมาย เลข ที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองนครราชสีมา</u>		
๘	อำเภอพิมาย	ตำบลรังกาใหญ่	จัดวา
	” ”	ตำบลท่าหวดง	จัดวา
	” ”	ตำบลบ้านชีวาน	จัดวา
	” ”	ตำบลกระเบื้องใหญ่	จัดวา
	” ”	ตำบลสำฤทธิ์	จัดวา
	” ”	ตำบลหนองพดง	จัดวา
	” ”	ตำบลในเมือง	เบญจะ
	” ”	ตำบลประตูชัย	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านโอบ	เบญจะ
	” ”	ตำบลประดู่	เบญจะ
	” ”	ตำบลกระเบื้องนอก	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านจิว	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านขุย	เบญจะ
๘	อำเภอกระโทก	ตำบลกระโทกเหนือ	จัดวา

อัตรา ค่านา ใน มณฑล นครราชสีมา

หมาย เลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	เมืองนครราชสีมา		
๘	อำเภอกระโทก	ตำบลกระโทกใต้	จัดวา
	” ”	ตำบลบ้านม่วง	จัดวา
	” ”	ตำบลพลับพลา	จัดวา
	” ”	ตำบลหัวกระบือ	จัดวา
	” ”	ตำบลท่าตาตขาว	จัดวา
	” ”	ตำบลเข้เหนือ	จัดวา
	” ”	ตำบลเข้ใต้	จัดวา
	” ”	ตำบลท่าจะหลุง	เบญจะ
	” ”	ตำบลท่าอ่าง	เบญจะ
	” ”	ตำบลด่านกระตา	เบญจะ
	” ”	ตำบลสี่ตึก	เบญจะ
	” ”	ตำบลสระตะเคียน	เบญจะ
๑๐	อำเภอบัก ชงไชย	ทุกตำบลเว้นตำบลตระขบ	จัดวา
	” ”	ตำบลตระขบ	เบญจะ

อัตราค่านา ในมณฑลนครราชสีมา

หมายเลข เขต	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองบุรีรัมย์</u>		
๑๑	อำเภอเมือง	ตำบลบ้านยาง	จัตวา
	”	ตำบลบ้านบัว	จัตวา
	”	ตำบลพระครู	จัตวา
	”	ตำบลห้วยราช	จัตวา
	”	ตำบลสวายจิก	จัตวา
	”	ตำบลประสาธ	จัตวา
	”	ตำบลตะเมนไชย	เบญจจะ
	”	ตำบลคงคาโพธิ์	เบญจจะ
	”	ตำบลคงพตอง	เบญจจะ
	”	ตำบลสองชั้น	เบญจจะ
๑๒	อำเภอนางรอง	ตำบลนางรอง	จัตวา
	”	ตำบลจะหมวก	จัตวา

อัตราค่านาในมณฑลนครราชสีมา

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองบุรีรัมย์</u>		
๓๒	อำเภอ นาง รong	ตำบล ถนน หัก	จัดควา
	” ”	ตำบล แพง พวย	จัดควา
	” ”	ตำบล ปะคำ	จัดควา
	” ”	ตำบล ตาเป็ด	จัดควา
	” ”	ตำบลหนองพลวง	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านยาง	เบญจะ
	” ”	ตำบลประไทยริน	เบญจะ
	” ”	ตำบลชุมแดง	เบญจะ
	” ”	ตำบลระหารทราย	เบญจะ
๓๓	อำเภอประโคนชัย	ตำบลโคกน้ำ	จัดควา
	” ”	ตำบลจรเข้มาก	จัดควา
	” ”	ตำบลประโคนชัย	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านไทร	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านจันทุม	เบญจะ
	” ”	ตำบลบึงก	เบญจะ
๓๔	อำเภอรัตนบุรี	ตำบลบ้านไผ่	จัดควา

08/10/2566

อัตราค่านาในมณฑลนครราชสีมา

หมายเลขเขต	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองบุรีรัมย์</u>		
๓๔	อำเภอรัตนบุรี	ตำบลน้ำขุ่น	จิตวา
	” ”	ตำบลบ้านธาตุ	จิตวา
	” ”	ตำบลบ้านผือ	จิตวา
	” ”	ตำบลบ้านไผ่	จิตวา
	” ”	ตำบลบ้านน้ำเขียว	จิตวา
	” ”	ตำบลบ้านแก	จิตวา
	” ”	ตำบลรัตนบุรี	เบญจ
	” ”	ตำบลบ้านเบิก	เบญจ
	” ”	ตำบลบ้านโนน	เบญจ
	” ”	ตำบลบ้านแคน	เบญจ
	” ”	ตำบลบ้านสนม	เบญจ
๓๕	อำเภอพุทไธสง	ตำบลพุทไธสง	จิตวา
	” ”	ตำบลมะเฟือง	จิตวา
	” ”	ตำบลบ้านจาน	จิตวา

อัตราค่านาในมณฑลนครราชสีมา

หมายเลขเขต	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองบุรีรัมย์</u>		
๓๕	อำเภอพุทไธสง	ตำบลบ้านหินตั้ง	จิตวา
	”	ตำบลบ้านเป้า	จิตวา
	”	ตำบลบ้านทองหลาง	เบญจจะ
	”	ตำบลบ้านนาโท	เบญจจะ
	”	ตำบลบ้านค้อ	เบญจจะ
	”	ตำบลบ้านตูม	เบญจจะ
	<u>เมืองไชยภูมิ</u>		
๓๖	อำเภอไชยภูมิ	ตำบลบ้านในเมือง	จิตวา
	”	ตำบลเมืองเก่า	จิตวา
	”	ตำบลบ้านเจ้า	จิตวา
	”	ตำบลหนองนาแซง	จิตวา
	”	ตำบลบ้านค้าย	จิตวา
	”	ตำบลโพนทอง	จิตวา
	”	ตำบลโพใหญ่	จิตวา
	”	ตำบลบางหวาย	จิตวา
	”	ตำบลนาเสี้ยว	เบญจจะ

อัตราค่านาในมณฑลนครราชสีมา

หมายเลขที่	เมืองแต่ละอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองไชยภูมิ</u>		
๑๖	อำเภอไชยภูมิ	ตำบลซีตอง	เบญจะ
	๖ ๖	ตำบลบ้านเขว้า	เบญจะ
	๖ ๖	ตำบลคอนสวรรค์	เบญจะ
	๖ ๖	ตำบลตลาดวัง	เบญจะ
	๖ ๖	ตำบลกุดชุม	เบญจะ
	๖ ๖	ตำบลบ้านวัง	เบญจะ
๑๗	อำเภอจักรี	ตำบลบ้านศาล	จัตวา
	๖ ๖	ตำบลบ้านจิก	จัตวา
	๖ ๖	ตำบลโนนทอง	จัตวา
	๖ ๖	ตำบลวังไธมา	จัตวา
	๖ ๖	ตำบลหนองบัวบาน	จัตวา
	๖ ๖	ตำบลหนองบัวใหญ่	จัตวา
	๖ ๖	ตำบลกุดน้ำใส	จัตวา
	๖ ๖	ตำบลบ้านขวน	จัตวา
	๖ ๖	ตำบลบ้านเสลา	เบญจะ

อัตรา ค่านา ใน มณฑล นครราชสีมา

หมายเลข เทศก	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองไชยภูมิ</u>		
๑๗	อำเภอจักรคี	ตำบลบ้านกลาง	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านนอก	เบญจะ
	” ”	ตำบลยางเครือ	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านระหาร	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านขาม	เบญจะ
	” ”	ตำบลหนองโตน	เบญจะ
	” ”	ตำบลบ้านเพชร	เบญจะ
๑๘	อำเภอภูเขียว	ทุกตำบล	เบญจะ
๑๘	อำเภอสัมบูรณ์	ทุกตำบล	เบญจะ

อัตรา ค่าน้ำ ใน มณฑล นคร ศรีธรรมราช

หมายเลข ที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	น้ำชนิด
เมืองนครศรีธรรมราช			
๑	อำเภอ ปาก พนัง	ทุก ตำบล	จัดวาง
๒	อำเภอ พังไก่อ	ทุก ตำบล	จัดวาง
๓	อำเภอ เมือง "	ทุกตำบลบริเวณตำบลบ้านไร่ ตำบล บ้านไร่	จัดวาง เบญจจะ
๔	อำเภอ ร่อน พิบูลย์	ทุก ตำบล	เบญจจะ
๕	อำเภอ หุ่น ดง	ทุก ตำบล	เบญจจะ
๖	อำเภอ หนอง	ทุก ตำบล	เบญจจะ
๗	อำเภอ ลำพูน	ทุก ตำบล	เบญจจะ
๘	อำเภอ กตยา	ทุก ตำบล	เบญจจะ
๙	อำเภอ สีขัน	ทุก ตำบล	เบญจจะ
๑๐	อำเภอ พนม	ทุก ตำบล	เบญจจะ
๑๑	อำเภอ พระแสง	ทุก ตำบล	เบญจจะ
เมือง สังขตา			
๑๒	อำเภอ เมือง	ทุก ตำบล	เบญจจะ
๑๓	อำเภอ ฝ้ายเหนือ	ทุก ตำบล	เบญจจะ

อัตราค่านาใน มณฑล นคร ศรีธรรมราช

หมายเลข	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	เมืองนครศรีธรรมราช		
๓๔	อำเภอ ปะทะท่า	ทุก ตำบล	เบญจะ
๓๕	อำเภอ จนะ	ทุก ตำบล	เบญจะ
๓๖	อำเภอ เทพา	ทุก ตำบล	เบญจะ
	<u>เมือง พัทลุง</u>		
๓๗	อำเภอ เมือง	ตำบล ตำบล	จัตวา
	„	ตำบล ควน มะพร้าว	จัตวา
	„	ตำบล พยานัน	จัตวา
	„	ตำบล ตำบล	จัตวา
	„	ตำบล คูหา สวรรค์	จัตวา
	„	ตำบล ปรากฏ หมู่	จัตวา
	„	ตำบล บ้าน สอน	จัตวา
	„	ตำบล ท่า มิหรี	จัตวา
	„	ตำบล เขาเจ็ยก	จัตวา
	„	ตำบล โลก ชะงาย	เบญจะ
	„	ตำบล ท่าแค	เบญจะ

อัตราค่านาในมณฑล นคร ศรีธรรมราช

หมาย เลขที่	เมือง และอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง พัทลุง</u>		
๓๗	อำเภอเมือง	ตำบล นาทุ่ง	เบญจะ
	”	ตำบล นาโหนด	เบญจะ
	”	ตำบล ควนหิน	เบญจะ
	”	ตำบล ทหารโพ	เบญจะ
	”	ตำบล บ้านค	เบญจะ
	”	ตำบล รั้วเมือง	เบญจะ
	”	ตำบล บ้านนา	เบญจะ
	”	ตำบล กงรา	เบญจะ
	”	ตำบล ชะรัต	เบญจะ
๓๘	อำเภอ ปากพูน	ตำบล ท่ามะเตือ	จัตวา
	”	ตำบล นวประขอ	จัตวา
	”	ตำบล จงถน	จัตวา
	”	ตำบล ฝางมะมี	จัตวา
	”	ตำบล ป่าบอนเหนือ	จัตวา
	”	ตำบล ป่าบอนต่ำ	จัตวา

อัตรา ค่านำ ใน มณฑล นคร ศรีธรรมราช

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง พัทลุง</u>		
๓๗	อำเภอ ปากพูน	ตำบล ห้วยลึก	เบญจจะ
	๗	ตำบล หนองจั้น	เบญจจะ
	๗	ตำบล เขาไชย ต้น	เบญจจะ
	๗	ตำบล ปากพูน	เบญจจะ
	๗	ตำบล คูหา	เบญจจะ
	๗	ตำบล นาดีก	เบญจจะ
	๗	ตำบล ตะโหนด	เบญจจะ
	๗	ตำบล เกาะหมาก	เบญจจะ
	๗	ตำบล เกาะนางคำ	เบญจจะ
๓๘	อำเภอ ปากประ	ตำบล มะดอกใต้	จิตวา
	๗	ตำบล มะดอกเหนือ	จิตวา
	๗	ตำบล ช้องหัก	จิตวา
	๗	ตำบล หัวพร	จิตวา
	๗	ตำบล ปรางหม	จิตวา
	๗	ตำบล โหนดควน	จิตวา

อัตราค่าน้ำใน มณฑล นคร ศรีธรรมราช

หมายเลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
๑๘	<u>เมือง พัทลุง</u>		
	อำเภอ ปาก ประ	ตำบล บ้านเต	จัตวา
	”	ตำบล ตอน ทราย	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ล่พาน ร้อย	เบ็ญจะ
	”	ตำบล นวชยาต	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ชะมอญ	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ไผ่ จัง	เบ็ญจะ
	”	ตำบล ตะแพน	เบ็ญจะ
	”	ตำบล โพรง ซาม	เบ็ญจะ

อัตราค่านำใน มณฑลภูเก็ต

หมายเลข เดรท	เมืองและ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมืองภูเก็ต</u>		
๑	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๒	อำเภอถดาง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๓	อำเภอกะทู้	ทุกตำบล	เบญจจะ
	<u>เมืองพังงา</u>		
๔	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๕	อำเภอตะกั่วทุ่ง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๖	อำเภอทุ่งมะพร้าว	ทุกตำบล	เบญจจะ
๗	อำเภอทับปุด	ทุกตำบล	เบญจจะ
	<u>เมืองตรัง</u>		
๘	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๙	อำเภอบางรัก	ทุกตำบล	เบญจจะ
๑๐	อำเภอดีเกา	ทุกตำบล	เบญจจะ
๑๑	อำเภอเขาขาว	ทุกตำบล	เบญจจะ
๑๒	อำเภอเมืองปะเหลียน	ทุกตำบล	เบญจจะ

อัตราค่านาในมณฑลภูเก็ต

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
<u>เมืองระนอง</u>			
๓๓	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๓๔	อำเภอกระบุรี	ทุกตำบล	เบญจจะ
๓๕	อำเภอตะกั่วป่า	ทุกตำบล	เบญจจะ
๓๖	อำเภอกระเปาะ	ทุกตำบล	เบญจจะ
<u>เมืองกระบี่</u>			
๓๗	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๓๘	อำเภอคลองพต	ทุกตำบล	เบญจจะ
๓๙	อำเภอปากกตา	ทุกตำบล	เบญจจะ
๔๐	อำเภอเกาะลันตา	ทุกตำบล	เบญจจะ
<u>เมืองตะกั่วป่า</u>			
๔๑	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๔๒	อำเภอตลาดใหญ่	ทุกตำบล	เบญจจะ
๔๓	อำเภอปง	ทุกตำบล	เบญจจะ

อัตราค่าภาษีในมณฑลชุมพร

หมายเลข	เมืองและ อำเภอ	ตำบลใด	นาชั้นใด
	<u>เมือง ชุมพร</u>		
๑	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
๒	อำเภอปะทิว	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
๓	อำเภอท่าแซะ	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
๔	อำเภอท่าแซะ	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
	<u>เมืองหลังสวน</u>		
๕	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
๖	อำเภอคีรี	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
๗	อำเภอพะโต๊ะ	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
๘	อำเภอประจักษ์	ทุกตำบล	เบ็ญจะ

อัตรา ค่าน้ำ ในมณฑลชุมพร

หมาย เทศ	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองไชยา</u>		
๘	อำเภอเมือง	ทุกตำบลเว้นตำบลตลาด ตำบลท่าตั้งตอน	จัตวา
	” ”	ตำบลตลาด	เบญจ
	” ”	ตำบลกระทอน	เบญจ
๑๐	อำเภอพุมเรียง	ทุกตำบลเว้นตำบลปาก หมาก	จัตวา
	” ”	ตำบลปากอตุย ตำบลก๊อ	เบญจ
	” ”	ตำบลปากหมาก	เบญจ
	” ”	ตำบลปากอตุย	เบญจ
	” ”	ตำบลก๊อ	เบญจ

อัตราค่านา ในมณฑลชุมพร

หมายเลข	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	เมืองไชยา		
๑๑	อำเภอพุนพิน	ทุกตำบลเว้นตำบลทุ่งหลวง ตำบลท่ากระดานตำบลตะกุก	จัดวา
	” ”	ตำบลทุ่งหลวง	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลท่ากระดาน	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลตะกุก	เบ็ญจะ
๑๒	อำเภอกาญจนดิษฐ์	ทุกตำบลเว้นตำบลช้างซ้าย ตำบลกรรต ตำบลม้าร่อน ตำบลคดของสระ	จัดวา
	” ”	ตำบลช้างซ้าย	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลกรรต	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลม้าร่อน	เบ็ญจะ
	” ”	ตำบลคดของสระ	เบ็ญจะ
๑๓	อำเภอพุนทอง	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
๑๔	อำเภอเกาะ	ทุกตำบล	เบ็ญจะ
๑๕	อำเภอคีรีรัฐ	ทุกตำบล	เบ็ญจะ

อัตรากำนา ในเมืองจันทบุรี

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด
	<u>เมืองจันทบุรี</u>		
๑	อำเภอเมือง	ทุกตำบล	จัตวา
๒	อำเภอพตอยแหวน	ตำบลตระแก้ว	จัตวา
	๖๖	ตำบลวังโคก	จัตวา
	๖๖	ตำบลโฆม	จัตวา
	๖๖	ตำบลท่าศาลา	จัตวา
	๖๖	ตำบลท่าใหม่	เบญจ
	๖๖	ตำบลยายร้า	เบญจ
	๖๖	ตำบลบ่อพุ	เบญจ
	๖๖	ตำบลพุดยาง	เบญจ
	๖๖	ตำบลบ้านเต	เบญจ
	๖๖	ตำบลพตอยแหวน	เบญจ
	๖๖	ตำบลเตาอิฐ	เบญจ
	๖๖	ตำบลหนองปลิง	เบญจ
	๖๖	ตำบลเขามายคีรี	เบญจ
	๖๖	ตำบลหนองบัว	เบญจ
	๖๖	ตำบลสองพี่น้อง	เบญจ
	๖๖	ตำบลทุ่งเบญจา	เบญจ
	๖๖	ตำบลตะกาดเจ้า	เบญจ
	๖๖	ตำบลบางกะไซ	เบญจ

อัตราค่านาในเมืองจันทบุรี

หมายเลข	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองจันทบุรี</u>		
๒	อำเภอพลอยชุมพร	ตำบลคตของซุก	เบญจะ
	”	ตำบลต้นามไชย	เบญจะ
	”	ตำบลกระแจะ	เบญจะ
	”	ตำบลข้างข้าม	เบญจะ
	”	ตำบลนายายอาม	เบญจะ
	”	ตำบลสี่พญา	เบญจะ
๓	อำเภอท่าหลวง	ตำบลเตี๋ยง	จักวา
	”	ตำบลท่าหลวง	จักวา
	”	ตำบลทับไทร	เบญจะ
	”	ตำบลหนองตากง	เบญจะ
	”	ตำบลโป่งน้ำร้อน	เบญจะ
	”	ตำบลทรายขาว	เบญจะ
	”	ตำบลน้ำรัก	เบญจะ
	”	ตำบลบ้านพลอง	เบญจะ
	”	ตำบลตะเคียนทอง	เบญจะ
	”	ตำบลบ้านมะขาม	เบญจะ
	”	ตำบลปะถี่	เบญจะ
	”	ตำบลวังจะฮ้าย	เบญจะ
	”	ตำบลวังแซ้ม	เบญจะ
	”	ตำบลกึ่งหางแมว	เบญจะ

08/10/2566

อัตราค่านาในเมืองจันทบุรี

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมืองจันทบุรี</u>		
๔	อำเภอพลวง	ตำบลหนองขี้ม	จืดวา
	”	ตำบลชำหน	จืดวา
	”	ตำบลเกาะเบียด	จืดวา
	”	ตำบลปากน้ำ	จืดวา
	”	ตำบลเกวียนหัก	จืดวา
	”	ตำบลหนองซอน	เบญจระ
	”	ตำบลคตบาง	เบญจระ
	”	ตำบลหนองบัว	เบญจระ
	”	ตำบลเกาะขวาง	เบญจระ
	”	ตำบลเนินโพ	เบญจระ
	”	ตำบลสระบาป	เบญจระ
	”	ตำบลคตของนารายน	เบญจระ
	”	ตำบลบ้านหวัด	เบญจระ
	”	ตำบลคตของน้ำเค็ม	เบญจระ
	”	ตำบลโป่งแรด	เบญจระ
	”	ตำบลพดัมพดา	เบญจระ
	”	ตำบลบางจะเก้	เบญจระ
	”	ตำบลตะปอน	เบญจระ

อัตราค่านาในเมืองจันทบุรี

หมายเลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิดใด
	<u>เมืองจันทบุรี</u>		
๕	อำเภอเมืองแกลง	ตำบลทุ่งควายกิน	จัดนา
	”	ตำบลบ้านนา	จัดนา
	”	ตำบลประแด่	จัดนา
	”	ตำบลทางเกวียน	จัดนา
	”	ตำบลฉางหัว	จัดนา
	”	ตำบลซากกระพง	จัดนา
	”	ตำบลกตังดิน	เบญจจะ
	”	ตำบลพังราด	เบญจจะ
	”	ตำบลนาซา	เบญจจะ
	”	ตำบลคอกนมะกอก	เบญจจะ
	”	ตำบลเนินค้อ	เบญจจะ
	”	ตำบลซากกระโดน	เบญจจะ
	”	ตำบลบ้านกว่า	เบญจจะ
	”	ตำบลบ้านแกลง	เบญจจะ
	”	ตำบลกระเจ็ด	เบญจจะ
	”	ตำบลซากมะกรูด	เบญจจะ
๖	08/10/2565 อำเภอขลุง	ทุกตำบล	เบญจจะ
๗	อำเภอทุ่งใหญ่	ทุกตำบล	เบญจจะ

อัตรา ค่านาใน เมืองระยอง

หมาย เลขที่	เมืองและอำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
	<u>เมือง ระยอง</u>		
๓	อำเภอไผ่ด้อม	ทุกตำบล	จัดวา
๒	อำเภอเมือง	ตำบลตาชวัญ	จัดวา
	” ”	ตำบลหนองหว้า	จัดวา
	” ”	ตำบลเนินพระ	จัดวา
	” ”	ตำบลท่าประดู่ศรีษะบ้าน	จัดวา
	” ”	ตำบลท่าประดู่ท้ายบ้าน	จัดวา
	” ”	ตำบลตะพง	จัดวา
	” ”	ตำบลบ้านข่ม	จัดวา
08/10/2566	” ”	ตำบลบ้านเพ	จัดวา

๕๕๓

อัตรา ค่านา ใน เมืองระยอง

หมาย เลขที่	เมือง และ อำเภอ	ตำบลใด	นาชนิด
๒	อำเภอเมือง	ตำบลบ้านทับมา	จัดนา
๒	๒	ตำบลตรอกยายชา	จัดนา
๒	๒	ตำบลบ้านแดง	จัดนา
๒	๒	ตำบลหนองบัว	จัดนา
๒	๒	ตำบลน้ำคอก	จัดนา
๒	๒	ตำบลบ้านห้วยโป่ง	เบญจะ
๒	๒	ตำบลสำนักกระท้อน	เบญจะ
๒	๒	ตำบลบ้านพลว	เบญจะ
๒	๒	ตำบลบ้านบางไผ่	เบญจะ
๒	๒	ตำบลปากน้ำ	เบญจะ

ประกาศมาณวันที่ ๓ ธันวาคม วันพฤหัสบดี ศก ๒๕๔

08/10/2566

เบญจนาถ ๓๓๕๓๖ ไพร่รัชกาลที่ ๖

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เรื่อง ให้ออกเด็กวิเศษเก็บเงินส่วยต้นไม้เงินทอง ฯ ต ฯ ในบริเวณ
๗ หัวเมือง เปลี่ยนเป็นเก็บเงินค่าราชการ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า การเก็บเงินส่วย
ต้นไม้เงินทอง ส่วยหอย ส่วยรายเฉลี่ย และส่วยกระตานในบริเวณ
๗ หัวเมือง ตามที่ใดจัดเก็บอยู่ทุกวันนี้ มีอัตราและวิธีต่าง ๆ ทุกเมือง
เป็นการลำบากแก่ราษฎร และยากแก่การตรวจตราเก็บด้วย ทรงพระ
ราชดำริเห็นว่าวิธีเก็บเงินส่วยนั้น ในมณฑลชั้นในบางมณฑล และ
มณฑลนครศรีธรรมราชก็ได้ยกเลิก เปลี่ยนเก็บเป็นเงินค่าราชการเป็น
ระเบียบแบบแผนมาแล้วด้วยสมควรจะยกเลิกการเก็บเงินส่วยต่าง ๆ ในบริเวณ
๗ หัวเมือง เก็บเป็นเงินค่าราชการให้เป็นระเบียบเดียวกัน เพราะฉะนั้น
แต่ คศ ๑๙๕ เป็นต้นไปทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ออกเด็กวิเศษเก็บเงิน
ส่วยต้นไม้เงินทอง ส่วยหอย ส่วยรายเฉลี่ย และส่วยกระตาน
ในบริเวณ ๗ หัวเมือง เปลี่ยนเก็บเป็นเงินค่าราชการ แก่ชาย ฉกรรจ์ มีอัตรา
๕ ชน คศ

- ชนที่ ๑ เก็บแก่คนที่มทรพียมากคนละ ๓ บาท
- ชนที่ ๒ เก็บแก่คนที่มทรพียปานกลางคนละ ๒ บาท
- ชนที่ ๓ เก็บแก่คนที่มทรพียพอประมาณคนละ ๑ บาท
- ชนที่ ๔ เก็บแก่คนที่มทรพียน้อยคนละ ๓๒ อัฐ

08/10/2566

และโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่าราชการ
โกสินทร ศก ๓๒๐ ในบริเวณ ๗ หัวเมืองตั้งแต่ศก ๓๒๕ ตั้งไป

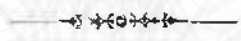
ศาลาว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๓๐ ตุลาคมรัตนโกสินทร ศก ๓๒๔

(ลงนาม) พระยาศรีสุทเทพ

ราชปลัดทูลฉลองกระทรวงมหาดไทย ฯ

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

พระยาสุริยานุวัตร เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ประกาศให้
ทราบทั่วกันว่า คิวตราโปรตั้นี่ ใหม่ๆที่ได้ ขอให้กระทรวงพระคลัง
ตั้ง มาใช้ การโปรตั้นี่ มีดีต้องด้วยกำหนดสัญญาสากล เพื่อให้เพียงพอที่
จะจัดขยายการโปรตั้นี่ให้ ไพศาลออกไปอีกนั้น กระทรวงโยธาธิการได้
นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต
และบัดนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้กรมโปรตั้นี่ โทรเลข เบิกจำหน่ายคิว ตรา โปรตั้นี่ ใหม่ๆ ใช้ ปน กับ
คิวตราเก่าได้ตั้ง แต่ ธันวาคมร.ศ. ๓๒๔ เป็นต้นไป

คิวตราอย่างใหม่นี้ ๘ ชนิด เป็นพระบรมรูปตีพิมพ์ต่าง ๆ บน
กระดาษ คือ

- ๑ ราคา ๑ อัฐ พันเหลืองวงในเขียว
- ๒ ราคา ๒ อัฐ พันม่วงวงในเขียวอ่อน
- ๓ ราคา ๓ อัฐ พันแตรวงในเขียว

๔	ราคา	๔	อัฐ	พิมพ์วงในชมพู
๕	ราคา	๕	อัฐ	พิมพ์วงในชมพูแก่
๖	ราคา	๗	อัฐ	พิมพ์วงในเหลืองอ่อน
๗	ราคา	๑๒	อัฐ	พิมพ์วงในน้ำเงิน
๘	ราคา	๒๔	อัฐ	พิมพ์วงในม่วงแดง
๙	ราคา	๓	บาท	พิมพ์เงินวงในเหลือง

กรมไปรษณีย์โทรเลขจะได้จำหน่ายชนิดต่าง ๆ ซึ่งเคยจำหน่ายชั่วคราวอย่างเก่า
ทั้งในกรุงเทพฯ และหัวเมืองมณฑลทั่วไปในพระราชอาณาเขตฯ ตาม การ
อันสมควร

ประกาศมาณวันที่ ๒ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕

เสนาบดีไปตรวจราชการมณฑลพิษณุโลก

พระยาเสถียรฐาปนกิจ

ปลัดผู้ดูแลของสงนามแทน ๗

กฎเสนาบดี

ตั้งขึ้นตามความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีอากรชั้นใน

ปัจจุบันอัฐสัก จุดสักกราช ๒๒๕๗

เสนาบดีกระทรวงพระคลังฯ ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจตามที่ได้อำนาจไว้ใน
มาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติภาษีอากรชั้นใน ปัจจุบันอัฐสัก จุดสักกราช ๒๒๕๗
ตั้งกฎข้อบังคับดังกล่าวต่อไปนี้ และกฎข้อบังคับนี้ให้ลงมือใช้ตั้งแต่วันที่
วันที่ ๑๕ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕ เป็นคนไป

๓ บรรดาเจ้าของโรงร้านขายสุราและโฮเต็ลและที่ขายสุราต่าง ๆ ต้องจัดให้บรรดาคนที่เขาไปซื้อบริโภครหรือเดินอยู่ในที่นั้น ๆ ที่มีใช้เป็นคนเข้าพักอยู่ในโฮเต็ลนั้น ให้ออกไปเสียจากที่นั้นในเวลาหรือก่อนเวลา ๒ ยามกับ ๓๐ นาที และให้ปิดโรงร้านโฮเต็ลและที่เหล่านั้นในเวลาหรือก่อนเวลา ๒ ยามกับ ๓๐ นาทีนั้นด้วยเสมอทุก ๆ วัน

๒ ห้ามมิให้ขายสุราแก่คนผู้โตในระหว่างตั้งแต่ ๒ ยามกับ ๓๐ นาทีถึงย่ำรุ่งเปอนันชาด ถ้าผู้ใดทำเช่นนั้นมีความผิดต่อกฎหมาย

๓ ถ้าเจ้าของโรงร้านขายสุราหรือโฮเต็ลหรือที่ขายสุราต่าง ๆ ติเตียนไม่ปิดที่เหล่านั้นตามเวลาที่กำหนดไว้ข้างบนนี้ก็ดี หรือไม่จัดให้บรรดาคนที่เขาไปซื้อบริโภครหรือเดินให้ออกไปจากที่นั้นตามเวลาที่กำหนดไว้ข้างบนนี้ก็ดี หรือขายสุราเองหรือยอมให้คนอื่นขาย หรือลวงใจของตน ขายสุราในที่ของตนในเวลาที่พัก ๒ ยามกับ ๓๐ นาทีไปแล้วก็ดี ผู้นั้นมีความผิดถ้าพิจารณาเป็นคดีต่อหน้าศาล เงินจำคุกหนึ่งเดือนหรือโทษปรับไม่เกินกว่า ๕๐๐ บาท หรือโทษจำคุกไม่เกินกำหนด ๓ เดือนหรือโทษทั้งจำและปรับ

๔ กฎข้อบังคับนี้ไม่ต้องใช้สำหรับดื่มสุราต่าง ๆ ที่มีหลักฐานว่าเป็นที่สำหรับประชุมดื่มสุรา

กฎให้ไว้แต่วันที่ ๑๕ ธันวาคม วันพฤหัสบดี คศ ๑๒๔

(ตงพระนาม) มหิศรราชหฤทัย

เสนาบดี

๗

ประกาศ

ใช้ข้อบังคับว่าด้วยการยิงสัตว์

ร.ศ. ๑๒๔

นายพลเรือโทสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนครสวรรค์วรพินิต
 ผู้บัญชาการทหารเรือ รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณา
 โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า การยิงสัตว์
 ในเรือรบหลวงและบ่อนตามวิธีที่ใช้ยู่ทุกวันนี้ ยังไม่เปนแบบแผนอันแน่นอน
 สมควรจะมีข้อบังคับสำหรับกา^รยิงสัตว์ ให้เปนระเบียบต่อไป จึงมีพระ
 บรมราชโองการดำรัสสั่ง ให้กรมทหารเรือรวบรวมข้อบังคับนั้น ให้เรียกว่า
 “ข้อบังคับว่าด้วยการยิงสัตว์ ร.ศ. ๑๒๔” ให้มี^๑ที่^๒มี^๓หน้า^๔ตาม^๕ขอ^๖ของ^๗คน^๘
 ปฏิบัติต้องตามจงทุกประการ และให้ใช้^๑ข้อ^๒ของ^๓คน^๔นี้ ตั้งแต่^๕วัน^๖ที่^๗ประกาศ^๘
 เปนต้นไป.

ประกาศเมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๔

เป็นวันที่ ๓๑๕๕๗ ในรัชกาลปัตยุมัน

ภาคที่ ๑

ว่าด้วยการยิงสัตว์ทั่วไป

ข้อ ๑ ที่เรียกว่ายิงสัตว์ คือ การแต่งความเคารพให้แก่ชาติหรือ
 ธงหรือบุคคล โดยยิงปืนใหญ่ประจูด้วยดินดำหรือดินไม่มีควัน มีจำนวน
 มากและน้อยนัก ตามสมควรแก่เกียรติยศของสิ่งและผู้ซึ่งควรรับความ
 เคารพอนันน

ข้อ ๒ บรรดาเรือรบหลวงที่จะยิงสลุดได้ และมีหน้าที่ยิงสลุด คือ บรรดาเรือชนท ๓ ซึ่งมีปืนเรืออย่างเบาไม่ต่ำกว่า ๔ กระบอก ตั้งอยู่ในที่อันสมควรที่จะจัดการยิงสลุดได้ โดยสลุดตก.

ข้อ ๓ บอมตัมหนาทิงสลุด คือ บรรดาบอมตัมบั้งไฟสำหรับในการยิงสลุดโดย.เฉพาะตั้งไว้ในบานูซึ่งสรรพาวุธของกรมทหารเรือ.

ข้อ ๔ จำนวนปืนที่จะใช้ในการยิงสลุดนั้น ไม่ให้ต่ำกว่า ๔ กระบอก และให้เลือกใช้ ปืนที่คงรวมอยู่ใกล้เคียงกัน พอดีนายทหารผู้ทำหน้าที่กำกับกรยิงสลุดจะตรวจตราควบคุมได้ โดยสลุดตกทุก ๆ กระบอก

อนึ่งในการยิงสลุด ห้ามมิให้ ใช้ ปืนที่ปากกระบอกกว้างกว่า ๔,๗ นิ้วขึ้นไป หรือปืนซึ่งสำหรับใช้ ยิงจากเสา.

เรือที่มิบ่นไม่ต้องตามกำหนด ซึ่งได้กล่าวในข้อ ๒ และข้อ ๔ นี้ หรือเรือซึ่งกรมทหารเรือจัดว่าเป็นเรือซึ่งไม่ควรยิงสลุดก็ได้ ห้ามมิให้ยิงสลุดในอาณาแห่งอาณาใดเลย และถ้าเป็น.อาณาที่เรือรบรวมตาคอควรต้องยิงสลุดให้ต่างชาติหรือเรือรบ หรือข้าราชการต่างประเทศ ก็ให้นายเรือไปชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างประเทศทราบ ว่า เรือของตนยิงสลุดไม่ได้ด้วยเหตุใด เว้นไว้แต่ในการหนึ่งการใด ซึ่งเห็นว่าการยิงสลุดจะทำให้เสื่อมเสียทางพระราชไมตรีต่อชาติต่างประเทศนั้น ๆ โดยเห็นว่าไม่สามารถจะชี้แจงให้เบ็ดเสร็จพอใจได้ ถ้าเช่นนั้นให้ บรรดาเรือรบยิงสลุดได้ ทุกลำ.

ข้อ ๕ ถ้าเรือทอดรวมอยู่หลายลำ เป็นกระบวนเรือ และถ้าหนึ่งลำใดจะยิงสลุด ต้องรายงานให้นายทหารผู้ใหญ่ในชั้นนั้นทราบก่อนจึงจะยิงได้ เว้นไว้แต่การยิงสลุดเพื่อเป็นการเคารพแก่นายทหารผู้ใหญ่หนึ่งเอง.

ข้อ ๖ ถ้าผู้รับสั่งคดีเกี่ยวกับคดี หรือตำแหน่งราชการเป็น ๒ ตำแหน่ง ให้ยังสั่งคดีไปตามอัตราที่ควรแก่ตำแหน่งที่สูงที่สุดของผู้นั้น.

ข้อ ๗ ห้ามไม่ให้เรือดำน้ำไปยังสถานที่ในอำนาจเจ้าพระยาเหนือบ่อมื่อเลื่อนเดบขึ้นมา เว้นไว้แต่เมื่อมีคำสั่งพิเศษจากกรมทหารเรือ.

ข้อ ๘ การยังสั่งคดีตามปกติ ให้ยังได้ในระหว่างเวลาดังแต่เดือนขึ้นจนถึงเดือนตก (ถ้าเรือจอดอยู่ในอ่าวต่างประเทศ ซึ่งมหาชนในที่นั้นถือศาลาตุษเดียนเป็นพื้น และถ้าจำเป็นต้งยังสั่งคดีในวันอาทิตย์ ควรระวังอย่าให้พ้องกับเวลาไหว้พระบนบก หรือในเรือรบต่างประเทศซึ่งอยู่ในที่นั้น และถ้าการยังสั่งคดีให้เรือหรือเรือต่างประเทศ ต้องรออนุญาตโดยเหตุนี้ ให้นายเรือชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายต่างประเทศนั้นทราบ)

ข้อ ๙ นอกจากการสั่งคดีที่กำหนดไว้ต่อไปข้างล่างนี้ ห้ามไม่ให้ยังสั่งคดีในกาตหนึ่งกาตใด นอกจากมีคำสั่งจากกรมทหารเรือโดยเฉพาะ

ภาคที่ ๒

ว่าด้วยสั่งคดีหลวง

ข้อ ๑๐ ที่เรียกว่าสั่งคดีหลวง คือ ให้ยังสั่งคดีมีจำนวน ๒๓ นิต ดังจะได้กล่าวต่อไปนี้.

ข้อ ๑๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินทรงเรือดำหนึ่งดำใด ให้เรือดำนั้นชกกรมทหารเรือซึ่งที่เด้ากลาง (ถ้าเรือ ๒ เค้า ๆ หลัง) และให้ชกกรมบัญชีการทหารเรือซึ่งที่เด้าหน้า และชกทรงข้างขึ้นที่เด้าท้าย (ถ้าเรือ ๒ เค้าไม่มีธงข้าง) และให้เรือดำนั้นยังสั่งคดีหลวง ทั้งเวลาที่เสด็จพระราชดำเนินเรือหรือออกจากนั้น.

อนึ่งบรรดาเรือรบซึ่งทอดอยู่ในที่ใกล้ เคียง เรือดำน้ำ เมื่อเห็นขงที่กล่าวแล้วข้างนี้ ต้องยิงสกัดหลวงด้วยทุกลำ และในเวลาที่สุดจพระราชดำเนนจากเรือดำน้ำ หรือเสด็จพระราชดำเนิน โดยเรือเล็กเรือเด็กผ่านมาให้ยิงสกัดหลวงอีกครั้งหนึ่ง นอกจากที่กล่าวนี้ จะมีการสกัดอีกเวลาใดจะมีคำสั่งโดยเฉพาะ

ข้อ ๓๒ เมื่อ พระบาท สมเด็จพระ เจ้า อยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินถึงท่าบตหนึ่งท่าบตใด ที่มีบ้อมอนมหนาทยิงสกัดตามความในข้อ ๓ ให้บ้อมนั้นยิงสกัดหลวง อนึ่งบรรดาเรือรบซึ่งทอดอยู่ในที่นั้นให้ ยิงสกัดหลวงด้วย และเมื่อเสด็จพระราชดำเนินจากท่าบตนั้น ให้ ยิงสกัดหลวงอีกครั้งหนึ่ง.

ข้อ ๓๓ ถ้าเรือรบดำหนึ่งลำใด ส่วนหรือมาทอดในที่เดียวกับเรือพระที่นั่ง ซึ่งชักธงตั้งได้ กล่าวแล้วในข้อ ๓๓ ต้องยิงสกัด.

ข้อ ๓๔ ถ้าเรือพระที่นั่งชักธงตั้งได้ กล่าวในข้อ ๓๓ แล่นผ่านบ้อมใด บ้อมนั้นต้องยิงสกัดหลวง เว้นไว้แต่เรือพระที่นั่งนั้น ชักแต่ธงมหาราชธงเดียวไม่มีธงอื่นด้วยตั้งได้ กล่าวในข้อ ๓๓ บ้อมนั้นไม่คองยิงสกัด.

ข้อ ๓๕ ถ้าสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช หรือพระบรมวงษานุวงษ์ เสด็จจงหรือเสด็จจากเรือลำหนึ่งลำใด ให้เรือดำน้ำยิงสกัดหลวง ในเวลาที่ชักธงหมายพระเกียรติยศชั้นที่เส้ากลาง และในเวลาตของนั้น.

ข้อ ๓๖ ถ้าเรือซึ่งชักธงราชินี เยาวราช หรือราชวงษ์ แล่นมาทอดที่ท่าบตใด ให้บ้อมซึ่งตั้งอยู่ในที่นั้น และบรรดาเรือรบซึ่งทอดอยู่ในที่นั้นปฏิบัติตั้งได้ กล่าวในข้อ ๓๒.

หนึ่งบรรดาเรือรบที่แล่นผ่าน หรือแล่นมาทอดในท่าเดียวกับเรือที่ชักธง
ราชินี เยอวราช หรือราชวงศ์ ในท่าจอดหนึ่งท่าใด ก็ให้ ยิงสกัดหลวง
ในครั้งเดียวกัน นี้ก็ได้กล่าวไว้ในข้อ ๓๓.

ข้อ ๓๗ ถ้าเรือรบแล่นผ่านใกล้ หรือมาทอดในท่าจอดในท่าจอดหนึ่ง
ซึ่งมีธงมหाराชกษัตริย์บนบกเป็นเครื่องหมายว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวประทับอยู่ในที่นั้น ให้เรือรบนั้นยิงสกัดหลวง.

ข้อ ๓๘ บรรดาเรือ ซึ่งชักธงมหाराช ราชินี เยอวราช หรือราชวงศ์
ไม่ต้องยิงสกัดตอบให้แก่เรือท่าหนึ่งท่าใด.

ข้อ ๓๙ ถ้าพระเจ้าแผ่นดิน หรือประธานาธิบดี หรือเจ้าผู้ครองเมือง
ต่างประเทศซึ่งเป็นเอกราชเด็ดเดี่ยว และมาถึงในท่าจอดหนึ่งท่าใดในพระราช
อาณาเขต ให้ ย้อมซึ่งตั้งอยู่ในที่นั้น หรือเรือรบซึ่งทอดอยู่ในที่นั้น
ยิงสกัดหลวงในเวลาเสด็จและมาถึงครั้งหนึ่ง ในเวลาออกจากที่นั้นอีกครั้งหนึ่ง
หรือถ้าชนและตงจากเรือในที่นั้น ก็ให้ ยิงสกัดหลวงด้วย และในเวลาที่ยัง
จอดอยู่ ให้ นายทหารผู้ใหญ่ในที่นั้น ชักธงหมายชาติของประเทศนั้นขึ้น
ที่เสากลางในเรือของตน.

อนึ่งเจ้านายซึ่งเนื่องในพระราชวงศ์ต่างประเทศ ถึงแม้ได้ เป็นเจ้าผู้ครอง
เมืองก็ดี ถ้าเสด็จมาถึงที่ใดในพระราชอาณาเขต หรือเสด็จลงเรือรบสยาม
ท่าหนึ่งท่าใด ก็ให้ ยิงสกัดหลวงเป็นการเคารพเสด็จกับพระบรมวงษานุวงศ์
ฝ่ายสยาม ดังได้กล่าวในข้อ ๓๕ และข้อ ๓๖ แต่ให้ชักธงหมายชาติของประเทศ
ประเทศนั้นขึ้นแทนธงที่ได้กล่าวในข้อ ๓๑.

ถ้าเจ้านายซึ่ง เนื่องในพระราช วงษ์ ต่าง ประเทศ เสด็จขึ้นลงเรือรบสยาม

ในเวลาที่พักอยู่ในอำเภอต่างประเทศก็ดี ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับในพระราชอาณาเขต.

ข้อ ๒๑ ถ้าเรือรบสยามไปทอดอยู่ในท่าต่างประเทศ ในวันเฉลิมพระชนม์พรรษาของพระเจ้าแผ่นดินหรือพระราชินีแห่งชาตินั้น หรือในกรณักขัตฤกษ์เฉลิมชาตินั้น ซึ่งเรือรบนั้นอยู่ในประเทศนั้นยิ่งสุด และถ้าเจ้าพนักงานต่างประเทศในที่นั้น ได้แจ้งความให้นายทหารผู้ใหญ่ฝ่ายเรือรบสยามทราบตามเหตุการณ์ ก็ให้เรือรบสยามยิ่งสุดด้วย แต่ให้เรือรบนั้นบ้อมและเรือของประเทศนั้นจะได้ ยิ่งสุดสุดแต่เพียงบนดงแจ้งแจ้ง และห้ามไม่ให้ยิ่งเกิน ๒๓ นิต อนึ่ง ในเวลาที่ยิ่งสุดนี้ ให้ชักธงหมายชาติของประเทศนั้นขึ้นที่เสากลางในเรือของนายทหารผู้ใหญ่.

ข้อ ๒๒ ในวันเฉลิมพระชนม์พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือในวันเฉลิมฉัตรรัชพรรษา ให้บรรดาเรือรบซึ่งทอดอยู่ในอ่าวใดอ่าวหนึ่งภายในพระราชอาณาเขต ยิ่งสุดมีจำนวน ๓๑๑ นิต ในเวลาอย่างเที่ยงวันไว้ แต่เรือซึ่งทอดอยู่ในท่ากรุงเทพฯ จะต้องยิงเวดได้เป็นจำนวนเท่าใด จะได้มีคำสั่งจากกรมทหารเรือทุกครั้ง.

ข้อ ๒๓ นอกจากการยิงประทิวที่กล่าวไว้ในภาคนี้ จะมีกรยิงยิ่งสุดเป็นการพิเศษอีกครั้งใด จะมีคำสั่งโดยเฉพาะ.

ภาคที่ ๓

ว่าด้วยการยิงยิ่งสุดเป็นเกียรติยศ
แก่ข้าราชการ

ข้อ ๒๓ การยิงยิ่งสุดเป็นเกียรติยศแก่ข้าราชการ ให้พึงเข้าใจว่า
สุดให้ยิงให้รู้ทั่วแก่ทั้งราชการ ทำให้เป็นเกียรติยศส่วนบุคคลไม่

และตำแหน่งราชการชั้นใดควรได้ รับสั่งลดประการใด มีแจ้งในบาญชีหมาย
อักษร (ก) ต่อท้ายข้อบังคับนี้.

ข้อ ๒๔ การยิงส่งตให้ข้าราชการทหารเรือ ให้ ยิงแต่ในเวลาที่ชกของ
หมายตำแหน่ง และตามจำนวนนับขั้นที่สมควรกับชงตำแหน่งนั้น ส่วนข้าราชการ
ฝ่ายทหารบกและพลเรือน ให้ ยิงแต่ในเวลาที่ไปราชการแห่งหนึ่ง
แห่งใดเป็น เกียรติยศพิเศษ.

ข้อ ๒๕ ข้าราชการ ซึ่ง ทำการแทนผู้อื่น ในตำแหน่งที่สูงกว่าตำแหน่ง
ประจำของตน ให้ ได้ รับสั่งลดตามอัตราสำหรับตำแหน่งสูงที่ทำการแทน
อยู่นั้น.

ข้อ ๒๖ ถ้าในทศเดียวกัน มีข้าราชการทหารเรือรวมอยู่ หลาย ตำแหน่ง
ให้ ยิง ส่งตให้แต่เฉพาะตำแหน่งที่สูงที่สุดเท่านั้น ห้ามไม่ให้ ยิงส่งตให้แก่
ตำแหน่งที่ต่ำกว่านั้นด้วย.

ข้อ ๒๗ ขงหมายยศนายพลเรือ และหมายยศนายพลเรือจัตวาควร
รับสั่งลดเวลาใด ให้ ถ้อยตามแบบแผนต่อไปนี้.

(๑) ถ้าผู้บังคับบัญชากระบวนเรือ ซึ่งขงหมายยศที่ต่ำกว่านั้นเป็น
ครั้งแรก ในเวลารับตำแหน่งใหม่ หรือเปลี่ยนชงในเวลาเดือนยศ
ให้เรือชงนายทหารผู้ มียศรองเป็นที่ ๒ นายพลนั้น ยิงส่งตในนามชงเรือ
อื่น ๆ ซึ่งอยู่ในกองเดียวกัน.

(๒) ถ้าเรือรบตำแหน่งดำไต พบกับเรือชงชกชงนายพลให้ ยิงส่งต.

(๓) ถ้ากระบวนเรือใด ๆ พบกับเรือที่ชกชงนายพล และถ้านายทหาร
ผู้ใหญ่ผู้ บังคับกระบวนเรือ นั้น มียศต่ำกว่าขงหมายตำแหน่งที่ต่ำกว่าแฉฉฉ
ก็ให้ ยิงส่งตให้แก่ชงนายพลในนามชงของกระบวนเรือ.

(๕) ถ้าผู้บังคับการเรือดำน้ำได้เลื่อนยศชั้นเป็นนายพล หรือนายพล
เลื่อนยศสูงขึ้นไปตามลำดับชั้น และชักธงหรือเปลี่ยนธงหมายยศของตน
ในการเลื่อนยศ ถ้าธงนายพลที่สูงกว่าอยู่เหนื้ดเดียวกัน ต้องยิงสลุตให้
แก่ธงนายพลนั้นพร้อมกั้บเวลาที่ชักธงของตน.

ข้อ ๒๘ การยิงสลุตให้แก่ขงทหารเรือคงได้กล่าวมาใน ข้อ ๒๗ นี้ ให้ผู้
รับยิงสลุต ครอบตามอัตราในแบบบัญญัติ หมายอักษร (ก) และถ้าเรือหลาย
ลำหรือหลายกระบวน ยิงสลุตให้ ในกรณีเดียวกัน ให้ผู้รับสลุตยิงตาม
จำนวนนัดที่ตนควรได้รับตามอัตราหมายอักษร (ก) แต่ครั้งเดียวเป็นการ
ตอบหัวไป.

ข้อ ๒๙ ในกระบวนเรือเดียวกัน ห้ามไม่ให้ ยิงสลุตให้แก่นายพลผู้
บัญชาการกระบวนนั้นมากกว่า ๑ ครั้ง เว้นแต่ในการเลื่อนยศหรือเปลี่ยน
ตำแหน่งผู้บัญชาการ.

ข้อ ๓๐ ห้ามไม่ให้ ยิงสลุตให้แก่ข้าราชการฝ่ายสยาม ที่มียศเทียบ
ต่ำกว่านายพลเรือจัตวาในทีใด ที่หนึ่งภายนอกพระราชอาณาเขต

ภาคที่ ๕

ว่าด้วยยิงสลุตให้ข้าราชการต่างประเทศ

ข้อ ๓๑ การ ยิงสลุตเป็นเกียรติยศแก่ข้าราชการต่างประเทศ ให้ปฏิบัติ
เทียบ ตามอัตราในแบบบัญญัติ หมายอักษร (ก) นั้น.

ข้อ ๓๒ ถ้าข้าราชการต่างประเทศซึ่งมียศสูง หรือนายทหารต่างประเทศ

สนนายพดธไปมาเยี่ยมเยียนเรือรบสยาม ให้ โดยรับผิดชอบในอาณาเขต
จากเรือ ตามจำนวนที่เห็นสมควรจะเทียบขึ้นได้กับแบบหมายอักษร (ก)
ได้นี้ไว้ แต่ทราบ ว่า ขบรมนิยมเรือรบแห่งประเทศของผู้นั้น ยิ่งดัง
ให้ ข้าราชการชั้นนั้น มีจำนวนน้อยกว่าตามแบบหมายอักษร (ก)
จึงให้ ยิงให้ ตามขบรมนิยมเรือรบแห่งประเทศของผู้รับผิดชอบ.

ข้อ ๓๓ ถ้าเรือรบสยามตำหนึ่งดำไต แต่มี ปกเขตในอ่าวเมืองต่าง
ประเทศ และถ้ามี บ่อหรือเรือของประเทศนั้นอยู่ในที่นั้น ให้ ยิ่งดัง
ของหมายชาตินั้น ๒๓ นิต ถ้าเรือรบสยามไปเป็นกระบวนเรือ ให้ เรือของ
นายทหารผู้บังคับบัญชากระบวนเรือ ยิ่งดังแต่ผู้เดียวในนามของกระบวนเรือ
และถ้าเรือหรือบ่อต่างประเทศนั้น ไม่ยิ่งดังตอบ ให้ ต่อว่า กับเจ้าหน้าที.

ข้อ ๓๔ ถ้าเรือรบสยามซึ่งไป โดยดำหัง หรือไปเป็นกระบวนเรือก็
พบกับเรือรบต่างประเทศ ซึ่งชักของนายพดเรือของประเทศนั้นสูงกว่าตำแหน่ง
ผู้บังคับการกระบวนเรือฝ่ายสยาม ก็ให้ ยิ่งดังให้ แก่ของนายพดต่างประเทศ
ตามอัตราในแบบหมายอักษร (ก) ถ้าไปพบกับเรือรบต่างประเทศ
เช่นนี้ในอ่าว ก็ให้ หรือได้ จนกว่าจะได้ ยิ่งดังให้ เป็นเกียรติยศแก่ธงชาติแล้ว
จึงดังให้ แก่ของนายพด.

ข้อ ๓๕ ถ้าเรือรบดำใดที่ควรจะมีดังได้ และมี หรืออย่างหนึ่งอย่างใด
เป็นการจำเปนต์้องการยิ่งดัง เช่นเรือซำรุตเปนต์ัน ให้ ชี้แจงต่อเจ้า
หน้าทีต่างประเทศทราบทันที.

ข้อ ๓๖ การยิ่งดัง เป็นเกียรติยศแก่เจ้าต่างประเทศ หรือ ข้าราชการ

ต่างประเทศ ดังได้กล่าวมาแล้วในภาคที่ ๒ และภาคนี้ให้พึงเข้าใจว่า
เฉพาะแต่ประเทศซึ่งรัฐบาลนับว่าเป็นประเทศเอกราชเท่านั้น.

ข้อ ๓๗ ห้ามไม่ให้เรือหลวงปลดอยอินเดีย หรือตตงเป็นการเคารพ
ต่อเรือต่างประเทศถ้าหนึ่งดำโต เว้นไว้แต่เรือต่างประเทศนั้น จะปลดอยอินเดีย
หรือตตงก่อน.

ภาคที่ ๕

ว่าด้วยการตอบสลุด

ข้อ ๓๘ การยิงสลุดหลวงไม่มีสลุดตอบดังได้กล่าวแล้วในข้อ ๓๘.

ข้อ ๓๙ ถ้าเรือรบต่างประเทศสลุด เรือรบหรือบ้อมสยาม ให้ยิง
ตอบเท่ากับจำนวนที่เรือรบต่างประเทศยิง และถ้าอาวุธเรือรบต่างประเทศ
มาทอดแตะยิงสลุดนั้น เป็นอาวุธบ้อมหรือเรือรบสยามทอดอยู่ด้วย ให้เป็น
หน้าที่ของบ้อมตอบสลุด ถ้าเป็นทงมแต่เรือรบทอดอยู่ไม่บ้อม ให้เรือ
ของนายทหารผู้ใหญ่ในทันทีนั้นสลุดตอบ.

ข้อ ๔๐ เรือรบสยามยิงสลุดให้ข้าราชการสยามไม่มีสลุดตอบ เว้นไว้
แต่การสลุดข้าราชการทหาร เรือดังได้กล่าวแล้วในข้อ ๒๘.

ข้อ ๔๑ การยิงสลุดในระหว่างเรือรบและบ้อมสยาม กับเรือรบและบ้อม
ต่างประเทศ ประเทศต่าง ๆ ได้พร้อมกันถือแบบธรรมเนียม การตอบ
สลุดดังต่อไปนี้.

(๑) การยิงสลุดซึ่งไม่มี มีตอบ คือ

ก. การยิง สลุด เป็นพระเกียรติยศ แห่ง พระเจ้าแผ่นดิน และพระราชอง

หรือเป็นเกียรติยศแก่ประธานาธิบดีแห่งประเทศ ในเวลาเดี๋ยวจะมาถึง หรือออกจากท่าบดโตคำบดหนึ่ง และในเวลาอื่นหลังจากเรือรบ

ข. การยิงสลุตให้ทูตกงสุล นายทหารบกทหารเรือ หรือผู้รักษา ราชการบ้านเมือง เวลามาถึงหรือออกจากท่าบดโตคำบดหนึ่ง และใน เวลา มาเยี่ยมเยียนเรือรบ

ค. ข้าราชการต่างประเทศ ซึ่งมีเกียรติยศสูงเวลามาเยี่ยมเรือรบ

ง. การยิงสลุตใน การ เฉลิม พระชนม์พรรษา หรือการนักชัตฤกษ์

เฉลิมชาติ

(๒) สลุตที่ค้างยิงตอบเท่าจำนวน คือ

ก. การสลุตธงประจำชาติ เมื่อเรือรบไปถึงอ่าวต่างประเทศ

ข. นายทหารเรือต่างประเทศชั้นนายพล ในเวลาที่เรือไปพบกันกลาง ทะเลหรือในอ่าว

(๓) ถ้าเรือรบต่างประเทศ ยิงสลุตเป็น เกียรติยศแก่ขงกรมบัญชาการ ทหารเรือ ให้ ยิงตอบเท่ากับจำนวนที่เรือต่างประเทศยิง

ความที่ประเทศต่าง ๆ ยินยอมพร้อมกันเป็นถือแบบธรรมเนียมการยิงสลุต ตอบดังนี้ ให้บรรดาเรือรบและบ้อมสยามปฏิบัติดังตามจงทุกประการ

ข้อ ๕๒ ถ้าเรือรบและบ้อม สยาม ยิงสลุต ขงกรมบัญชาการทหารเรือ ไม่ต้องมีสลุตตอบ แต่ถ้าเรือรบ หรือบ้อม ต่างประเทศ สลุต กรม บัญชาการ ทหารเรือฝ่ายสยาม ให้ส่งให้เรือรบสยามดำโตคำหนึ่ง ซึ่งไปกับเรือที่

รัชชงกรมบัญชาการทหารเรือนี้ ยิงสลุตตอบแทนได้

ข้อ ๕๓ ถ้าเรือค้าขายต่างประเทศ หรือ เรือค้าขายฝ่ายสยาม หรือเรือใด ๆ ซึ่งไม่ใช่เรือใน ปกครองของกรมทหารเรือ ยิงสลุดให้เรือรบ สยาม ให้เรือรบสยามยิง สลุดตอบ มีจำนวนเพียง ๕ นัด ถ้าเรือค้าขาย ที่กล่าวแล้ว แต้นมาด้วยกันมากกว่าดำหนึ่งชั้นไป และยิงสลุดให้เรือรบ สยาม ก็ให้เรือรบยิงสลุดตอบเป็นจำนวน ๗ นัด

ภาคที่ ๖

การชักธงเวลายิงสลุด

ข้อ ๕๔ ในการยิงสลุดให้เรือรบ หรือ บ้อมต่างประเทศ หรือยิงสลุด เป็นเกียรติยศแก่บุคคลต่างประเทศ ในเวลาที่ยิงให้ชักธงดังต่อไปนี้

(๑) พระเจ้าแผ่นดิน หรือ เจ้านายใน พระราชวงศ์ต่างประเทศ หรือ ประธานาธิบดีแห่ง ประเทศ ให้ ชักธงตั้งโตกว่าดวงเดียวใน ข้อ ๑๘

(๒) ถ้ายิงสลุดในการ เสด็จพระชนม์พรรษา พระเจ้าแผ่นดินต่างประเทศ หรือในการนักษัตฤกษ์เฉลิมชาติต่างประเทศ ให้ชักธงประจำชาติต่างประเทศ นั้นขนาดเล็กลงในเวลายิงสลุด และถ้าเรือรบของประเทศนั้น ซึ่งทอด อยู่ในที่นั้นชักธงราว ก็ให้ เรือรบสยามชักธงประจำชาติที่กล่าวแล้วนั้น ไว้ต่อไปจนกว่าเรือรบของประเทศนั้นจะดธงราว แต่ถ้าไม่มีเรือรบของ ประเทศนั้นทอดอยู่ในที่เดียวกัน ก็คงให้ ชักธงประจำชาตินั้นอยู่จนถึงเวลา

(๓) ในเวลาที่เรือรบสยามไปถึงอ่าวต่างประเทศ แต่ยิงสลุตให้ธงชาติต่างประเทศ ให้ชักธงประจำชาติของประเทศนั้นขึ้นที่เสากลางตลอดเวลาที่ยิงสลุต

(๔) ในการยิงสลุตให้นายทหาร ต่างประเทศชั้นนายพล หรือยิงสลุตตอบในการชัก ให้ชักธงประจำชาติของประเทศนั้นขึ้นที่เสาหน้าตลอดเวลาที่ยิงสลุต

(๕) ในการยิงสลุตให้ข้าราชการ หรือนายทหารต่างประเทศเวลาลงมาเยี่ยมเรือรบสยาม ให้ชักธงประจำชาติของผู้นั้นขึ้นที่ เสาหน้าตลอดเวลา

ข้อ ๕๕ ในการยิงสลุตให้ข้าราชการสยาม ให้ชักธงหมายตำแหน่งของข้าราชการผู้นั้นขึ้นที่เสาหน้า ถ้าเป็นตำแหน่งที่ไม่มีธงตามพระราชบัญญัติว่าด้วยแบบอย่างธงสยาม ร.ศ. ๑๑๗ หรือธงหมายตำแหน่งของข้าราชการนั้นไม่มีอยู่ในเรือรบก็ดี ให้ชักธงข้างขึ้นแทน พันแดงขึ้นแทนที่เสาหน้า.

(ก)

๕๗๓

ประเภท ที่	ตำแหน่ง หน้าที่ราชการ ซึ่งควร รับผิดชอบในหน้าที่ราชการ	ยี่ง ที่ นัด	ยี่ง		เรือ	ยี่ง		หมายเหตุ	
			ใน เขต ใด	ใน เวลา ใด		จาก	บ้อม		
๑	ผู้บัญชาการ กรม ทหาร เรือ	๓๘	ทุก แห่ง	เวลา ๑๖ หรือ ๑๗ จาก เรือดำ หนึ่ง ตัว โดย คำสั่ง พิเศษ.	ในวัน เดียว และ ที่ เดียว กัน ยี่ง ๑ ครั้ง และ จาก เรือดำ หนึ่ง	เวลา มา ถึง ที่ ซึ่ง บ้อม ตั้ง อยู่ และ เวลา ไป จาก ที่ บ้อม เวลา มา ถึง โดย คำสั่ง พิเศษ.	ไม่มี กำหนด		
๒	นาย ทักษิณ	๓๗	ทุก แห่ง	มี กำหนด ยี่ง ได้ แต่ เฉพาะ ตาม ความ ใน ข้อ ๒๗ แห่ง ข้อบังคับ ว่า ด้วย การ ยี่ง สัตต เท่านั้น.					
๓	นาย พล เรือ เอก	๓๕							
๔	นาย พล เรือ โท	๓๓							
๕	นาย พล เรือ ศรี	๓๑							
๖	นาย พล เรือ จัตวา	๒							
๗	นาย เรือ เอก หรือ นาย ทหาร เรือ ซึ่ง มี ยศ ต่ำ กว่า ผู้ ตง ไป	๗		มี แต่ การ ยี่ง สัตต ตาม ความ ใน ข้อ ๒๗ เท่านั้น.					
๘	ผู้บัญชาการ กรม ยุทธรนา ชิการ	๓๘	ทุก แห่ง	เวลา ๑๖ หรือ ๑๗ จาก เรือดำ หนึ่ง ตัว โดย คำสั่ง พิเศษ.	ในวัน เดียว และ ที่ เดียว กัน ยี่ง ๑ ครั้ง และ จาก เรือดำ เดียว	เวลา มา ถึง ที่ ซึ่ง บ้อม ตั้ง อยู่ และ เวลา ไป จาก ที่ บ้อม และ เวลา อื่น โดย คำสั่ง พิเศษ.	ไม่มี กำหนด		
๙	นาย ทักษิณ	๓๗	ทุก แห่ง	เวลา มา เข้ม เย็น เรือ รม เป็น เกียรติ ยศ หรือ ตง เรือ รม ไป ราชการ ให้ ยี่ง ใน เวลา ตง เรือ หรือ ขึ้น จาก เรือ.	ทำ เรือ แห่ง เดียว และ ใน วัน เดียว กัน ยี่ง ได้ แต่ ถ้า เดียว ภายนอก พระราชอาณา เขต ใน บ้น หนึ่ง สัตต ได้ ๑ ครั้ง ภายใน พระราชอาณา เขต ใน ๓ บ้น สัตต ได้ ๓ ครั้ง เว้น ใจ แต่ ผู้รับ สัตต ได้ เลื่อน ยศ ขึ้น				
๑๐	นาย พล เอก	๓๕							
๑๑	นาย พล โท	๓๓							
๑๒	นาย พล ศรี	๓๑							
๑๓	นาย พล จัตวา	๒							
๑๔	เอก อรรค ราชทูต	๓๘	ทุก แห่ง	เวลา ตง เรือ และ ถ้า เรือ รม หดง ไป ส่ง ให้ ใจ เมื่อ ถึง ที่ ตง แห่ง ของ เวลา ขึ้น จาก เรือ อีก ครั้ง หนึ่ง.	ไม่มี กำหนด	เวลา ถึง และ ไป จาก ท่า บ้น ที่ บ้อม ตั้ง อยู่	ไม่มี กำหนด		
๑๕	อรรค ราชทูต	๓๕	เฉพาะ ใน อาณา เขต ซึ่ง ผู้รับ สัตต ไป เป็น อรรค ราชทูต ประจำ อยู่	เวลา ขึ้น จาก เรือ รม ที่ ไป ส่ง หรือ เวลา ตง เรือ รม เพื่อ กลับ จาก ประเทศ นั้น ให้ เรือ รม ดำ นบ ยี่ง เวลา มา เข้ม เย็น เรือ รม ให้ ยี่ง เวลา ตง และ ขึ้น จาก เรือ.	ตาม การ ที่ จะ มี ขึ้น				
๑๖	ราชทูต หรือ ข้าราชการ ใน สถานทูต ตำแหน่ง อื่น ซึ่ง มี ยศ ต่ำ กว่า อรรค ราชทูต แต่ สูง กว่า อุปทูต.	๓๓							
๑๗	อุปทูต	๓๑							
๑๘	กงสุล เชนรเวต	๒	ภายใน เขต รั้ว เมือง ท่า เรือ ซึ่ง ผู้รับ มี หน้าที่ ประจำ การ	ในการ มา เข้ม เรือ ยี่ง เวลา ขึ้น และ ตง จาก เรือ	ใน บ้น หนึ่ง สัตต ครั้ง เดียว และ ใน วัน เดียว กัน ยี่ง ได้ ถ้า เดียว.				
๑๙	กงสุล	๗							

ข้าราชการ ชั้น สูงกว่า หนึ่ง ขึ้น รับผิดชอบ ได้ แต่ เฉพาะ ใน การ พิเศษ บาง ครั้ง ซึ่ง จะ ได้ มี คำสั่ง จาก กรม ทหาร เรือ.

กฎข้อบังคับสำหรับอัตราเก็บเงินค่านามณฑลกรุงเทพฯ ฯ

ตามความในมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่านา รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ ให้เสนาบดีมหาดินสวตั้งกฎข้อบังคับเพื่อรักษาการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินั้น

บัดนี้เห็นว่าอัตราเก็บเงินค่านาในชั้นที่แบ่งลงไป ถึง เศษส่วนของ งาน เปนเศษเยี่ยย้อมทำให้การเก็บเงินและเสียค่านาลำบากอาจ ปนเหตุถึงถึงกัน

จึงได้ตั้งกฎข้อบังคับไว้สำหรับคิดกำหนดเก็บเงินค่านา อย่างนาฟางถอยในมณฑลกรุงเทพฯ ฯ ให้ เป็นความสมควรดังต่อไปนี้

ชั้นนา	ไร่ ตะ	งาน ตะ	ส่วนของงาน			หมายเหตุ
			๓ ใน ๔ ส่วนของ งาน	ครึ่ง งาน	๓ ใน ๔ ส่วนของ งาน	
			อัฐ	อัฐ	อัฐ	
นาเอก	๘๐	๒๐	๓๕	๓๐	๕	๓ ใน ๔ ส่วนของงานคือ กว่า ๕๐ ถึง ๘๕ ตารางวา. ครึ่งงานคือ กว่า ๒๕ ถึง
นาโท	๖๐	๓๕	๓๒	๘	๕	
นาตรี	๕๐	๔๒	๘	๖	๓	๕๐ ตารางวา.
นาจตุร	๔๐	๕๐	๗	๕	๓	๓ ใน ๔ ส่วนของงานคือ
นาเบญจ	๓๐	๘	๖	๔	๒	กว่า ๓ ถึง ๒๕ ตารางวา.

กฎให้ ใ้ฉฉฉฉ ๒๒ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

(ลงพระนาม) นเรศวรฤทธิ

08/10/2566

เสนาบดีกระทรวงนครบาล

๗๖

ประกาศตั้งกองข้าหลวงตรวจการออกโฉนดที่ดิน

ด้วย มีพระบรมราชโองการใน พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 คำรัสเห็นเกล้าฯ ว่า การออกโฉนดที่ดินซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
 ให้เริ่มจัดขึ้น ตั้งแต่วันที่ ๑๒๐ มีนาคม บัดนี้ การนั้นได้เจริญแพร่หลาย
 มากขึ้นโดย มีกองข้าหลวงเทศร์ แยกย้ายกัน ออกไปตั้งทำการ ตามมณฑล
 ต่าง ๆ และหอทะเบียนที่ดินก็ ได้ตั้งขึ้น หลายหัว เมือง แล้ว สมควร จะต้อง
 มีข้าหลวง ตรวจ การ ขึ้น อีกกองหนึ่ง เพื่อให้ ตรวจการ ในกองข้าหลวง เทศร์
 และหอทะเบียน ที่ดินทั่วไป เพื่อมิให้ การนั้น ๆ เสื่อมทรามไปได้ จึงทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งต่อไปนี้

- ข้อ ๑ ให้ มีกอง ข้าหลวง ตรวจ การ ออกโฉนดที่ดิน ขึ้นใน กระทรวง
 เกษตราธิการกองหนึ่ง มีตัวข้าหลวงและผู้ช่วย เสมียนตามสมควร
- ข้อ ๒ ข้าหลวงตรวจการออกโฉนดที่ดินนี้ ให้ มีหน้าที่เป็นสองพแนก คือ
 - ก หน้าที่พแนกชำระการ ขึ้นแก่กระทรวงเกษตราธิการ
 - ข หน้าที่ตุลาการ ขึ้นแก่กระทรวงยุติธรรม
- ข้อ ๓ ในพแนกหน้าที่ชำระการนั้น ให้ ข้าหลวงมีหน้าที่ จะ ตรวจ
 การงานทั้งปวงในกองข้าหลวงเทศร์และหอทะเบียนที่ดินทั่วไป ให้ มีอำนาจ
 ที่จะเรียกตรวจพหนังสือ และบาญชี ตรวจได้ทุกอย่าง และถ้ามีความสงสัยจะได้จะ
 ได้ถามประการใด ข้าหลวงเทศร์และนายทะเบียนต้องชี้แจงจงตลอด

ข้อ ๕ ^{08/10/2566} เป็นหน้าที่ จะรายงานความเจริญฤๅความบกพร่องเสื่อมทราม

ในกองข้าหลวง เกษตร ฤๅ หอทะเบียนที่ดินใด ๆ และ ออกความเห็นในการ
ที่ควรจัดเก็บ ไร่เปลี่ยนแปลงประการใด ๆ เพื่อให้การนั้น ๆ เจริญขึ้นมา
ยังกระทรวงเกษตรราธิการเนื่อง ๆ

ข้อ ๕ ในพจนาคูฎการนั้น ให้ข้าหลวงตรวจการออกโฉนดที่ดินมีหน้า
ที่รับ ผิดชอบ และมีอำนาจในการ พิจารณา และพิพากษา คดีใน หน้าที่ ข้าหลวง
เกษตร ท่งสิ้น ให้ข้าหลวงเกษตรมีอำนาจแต่เพียงการได้ส่วนและเปรียบ
เทียบเท่านั้น

ข้อ ๖ บรรดาผู้ช่วยข้าหลวงเกษตร ฝ่ายคูฎการ ให้ยกมา อยู่ใน บังคับ
บัญชา ข้าหลวง ตรวจการออกโฉนดที่ดินสืบไป และต่อไปให้เรียกว่าผู้ช่วย
ข้าหลวงตรวจการออกโฉนดที่ดิน

ประกาศมาณวันที่ ๑๓ มกราคม รีดน โกลีนาทร ศก ๒๕๔
เปณวันที่ ๑๓๔๗๕ ในรัชกาลปัตยุบันนี้ ๗

ประกาศตั้งข้าหลวงตรวจการ
ออกโฉนดที่ดินและข้าหลวงเกษตร

ด้วยตามคัตถรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้จัดกองข้า หลวง ตรวจ การ
ออกโฉนด ที่ดิน ขึ้นในกระทรวงเกษตรราธิการกองหนึ่ง ตามข้อความอันมีแจ้ง
อยู่ในประกาศ กระแสพระบรม ราชโองการ คือ ประกาศตั้งกอง ข้าหลวง
ตรวจการ ออกโฉนดที่ดินซึ่งลงวันที่ ๑๓ มกราคม ศก ๒๕๔ นั้น

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ย้ายพระยาประชาชีพบริบาลจากเจ้า

หลวงเกษตรมณฑลกรุงเทพฯ และกรุงเทพฯ มาเป็นข้าหลวงตรวจการออก
 โฉนดที่ดิน ให้ย้ายหลวงวิจารณ์ดำดีเจ้ากรมตำรวจนครบาลในกระทรวงเกษตรา
 ธิการ ไปเป็นรองข้าหลวง เกษตร ทำการในหน้าที่ข้าหลวงเกษตรประจำ
 มณฑลกรุงเทพฯ ให้เลื่อนพระยาวิเศษ โภชนาชั้นเป็นข้าหลวงเกษตรประจำ
 มณฑลกรุงเทพฯ และให้เป็นพนักงานเกษตรสำหรับกรุงเทพฯ ตั้งแต่บัด
 นี้สืบไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๑ มกราคมวันโกสืนทร คศ ๑๒๔

(ลงนาม) เทเวศร์พงษ์ วิวัฒน์

เสนาบดีกระทรวงเกษตราธิการ

๗

ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
 ออกประกาศพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมในการจัดที่ดินสร้าง ทางรถไฟสายเหนือ
 ซึ่งลงใน ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๘ แผ่นที่ ๕๑ วันที่ ๑ มีนาคมวันโกสืนทร
 คศ ๑๒๑ หน้า ๘๗๕ ซึ่งกำหนดให้ ใช้ความในประกาศพระราชกฤษฎีกาจัด
 การที่ดินสร้างทางรถไฟในทางตอนดงบุรีตั้งปากน้ำโพ ซึ่งได้ประกาศใน
 หนังสือราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๘ แผ่นที่ ๕๐ วันที่ ๒ สิงหาคมวันโกสืนทร
 คศ ๑๒๑ หน้า ๑๕๒ ตลอดจนไปถึงเมื่อของอุดรคิษฐ์ด้วยอันมีเนื้อความ ๑๒ ข้อ
 และความในข้อ ๑ จะจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งข้าหลวงสำหรับ

จัดตั้งคนต้องฝ่าย ผู้ใดเป็นข้าหลวงการแขวงใดมณฑลใดจะได้ประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาให้ทราบทั่วกันนั้น

บัดนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต
ให้ตั้ง มิสเตอร์ เอ. โกลด์ เซกชัน อีนยี เนีย กรมรถไฟ ซึ่งประจำทำ การ อยู่ที่
เมืองอุตรดิษฐ์เป็นข้าหลวงโยธา ให้พระวิจิตรศรี พนักงานโยชามณฑล
พิศณุโลก เป็นข้าหลวงกองที่ข้าหลวงทั้งสองนี้จะได้ มีหน้าที่สำหรับจัดการที่
ดินทำทาง รถไฟในแขวง เมืองพิมายและ เมืองอุตรดิษฐ์ มณฑล พิศณุโลกตาม
ประกาศพระราชกฤษฎีกาเพิ่มเติมซึ่งตั้งวันที่ ๓ มีนาคม วันโกสสินทร ศก ๑๒๓
นั้นต่อไป ให้เจ้าของที่ ๆ ถูกทางรถไฟว่ากล่าวในเรื่องที่ดินด้วยข้าหลวง
ซึ่งทำการอยู่ในแขวงตำบลนั้นต่อไป

ประกาศมาณวันที่ ๕ มกราคมวันโกสสินทร ศก ๑๒๔

(ลงนาม) พระยาสุริยานุวัตร

เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ

๗

พระราชบัญญัติเพิ่มเติม

การภาษีอากร วันโกสสินทร ศก ๑๒๔

มีพระบรมราชโองการ ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์
พระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวดำรัสเหนือเกล้าฯ ตั้งว่า พระราชบัญญัติการ
ภาษีอากร ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งไว้ แต่ปีวันโกสสินทร
ศก ๑๓๓ นั้น มีข้อความบางแห่งซึ่งไม่สมควรแก่การที่ เป็นอยู่ ใน บัญญัติ
๐๗/10/25๑๒

มาตรา ๒๕ ว่าด้วยการค้ากรรมเนียมเหล่านี้ใด ๆ ในเวลาที่เห็นสมควร
จะยกเว้น

ประกาศมาณวันที่ ๓ มกราคมรัตนโกสินทรศก ๑๒๔๕ เป็นวันที่ ๓๓๕๖๕
ในรัชกาลปัจจุบันนี้

๗

ประกาศเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
เก็บเงินค่าอากร ร.ศ. ๑๓๘

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศ จงทราบทั่วกันว่า
ตั้งแต่ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดการแก้ไขวิธีที่ถือกรรมสิทธิ์ของ
ผู้ที่ดิน ให้การซื้อขายเปลี่ยนเจ้าของที่ดินง่ายซึ้งกว่าแต่ก่อน มีเหตุที่
เจ้าของ ที่ดินที่ได้ ทำการเพาะ ปลูก อัน ควรจะต้อง เสีย เงิน ค่าอากร ประจำ
จำหน่ายที่ดินไปแก่ผู้อื่น ในระหว่าง เวลาที่ยังไม่ได้ เสียเงินค่าอากร ทำให้
เป็นความยากลำบากแก่เจ้าพนักงาน ที่จะสืบ เสาะ ติดตามตัวผู้ที่ได้ ทำการเพาะ
ปลูกอันควรจะต้องเสียเงินอากรประจำนั้น มาเรียก เงินภาษีอากรมีอยู่เนื่อง ๆ
ทรง พระราช ดำริห์ เห็นว่าควรจะต้อง เพิ่ม เดิมควมใน พระราชบัญญัติ ลักษณะ
เก็บเงินค่าอากร ร.ศ. ๑๓๘ เพื่อแก้ไขความขัดข้องของขึ้น จึงทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้เพิ่มเติมพระราชบัญญัติลักษณะเก็บเงินค่าอากร ร.ศ. ๑๓๘ อีก
มาตราหนึ่งมีข้อความดังนี้

มาตรา ๑๒ (ก) ผู้ใดรับเป็นเจ้าของนาด้วยประการใด ๆ เมื่อนั้น
ยังไม่ได้เสียค่าอากร ให้ผู้นั้นรับผิดชอบในการ เสียค่าอากรแทนเจ้าของเดิม

แต่ถ้าในคืนานั้นเงินอากรค้างมาหลาย ๆ ปี ให้เจ้าของใหม่รับผิดชอบในการ
เสียด่านแห่งนั้น ๆ ตั้งแต่ปีที่ล่วงมาแล้ว ๑ ปี และให้เจ้าพนักงานมีอำนาจจัด
เก็บเต็มตามความใน มาตรา ๑๒ เพื่อให้ ได้ผลประโยชน์แผ่นดินต่อไป.

ประกาศมาณวันที่ ๑๔ มกราคมรัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ เปนวันที่ ๑๓๕๗๘
ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศเพิ่มเติม อัครา

เก็บเงินค่านาใหม่ณฑนครไชยศรีอีก ๕ ตำบล

ด้วยตามความในประกาศ กระชั้น เก็บเงินค่านาใหม่ณฑลต่าง ๆ ซึ่งได้ตั้ง
ในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๒๒ แผ่นที่ ๓๗ หน้าที่ ๗๘๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม
ร.ศ. ๑๒๔ นั้น ในส่วนท้องที่อำเภอตลาดใหม่ณฑล นครไชยศรียังขาดตำบล
ที่จะเสียด่านอีก ๕ ตำบลทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศเพิ่มเติมกระชั้น
ตำบลที่นาในท้องที่อำเภอตลาดใหม่ณฑลนครไชย ศรีที่ยัง ขาดไว้ ดังนี้
คือ ๑ ตำบลยายชา ๒ ตำบลท่าตลาด ๓ ตำบลบางเตย ๔ ตำบลทรง
คนอง ๕ ตำบลหอมเกร็ด คงให้เก็บเปนนาเอกกรมทั้ง ๕ ตำบล

คำดำว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณ วันที่ ๓๐ ธันวาคมรัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

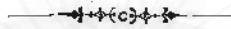
(ตงนาม) พระยาศรีสุเทพ

08/10/2566

ราชบัณฑิตยสถานของกระทรวงมหาดไทย

ประกาศกระทรวงนครบาล

ฉบับที่ ๓

ด้วยได้ รับข่าวว่าไข้กาฬโรคหลายรายมีขึ้นในเมืองสิงคโปร์ ข้าพเจ้าจึง
ขอประกาศตามข้อความในมาตรา ๓๖๒ ของพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการ
เดินเรือในน่านน้ำสยาม รัตนโกสินทร ศก ๒๔๕ นั้น ให้ทราบทั่วกันว่า
บรรดาเรือที่มาถึงในน่านน้ำสยาม จากเมืองสิงคโปร์ จะต้องหยุดที่ค้ำบัง
กันโรคภัยอันตรายที่เกาะพระเพื่อให้เจ้าพนักงานแพทย์ตรวจ และอยู่ ณ ที่นั้น
จนกว่าเจ้าพนักงานแพทย์จะอนุญาตให้เข้ามาได้

ประกาศมาณวันที่ ๒๒ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๒๔๕

ฉบับที่ ๔

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง
พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงนครสวรรค์ฯ เสด็จฯ ดำรงตำแหน่ง
อธิบดีกรมนครบาล
ขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า บัดนี้ไข้กาฬโรคในเมืองสิงคโปร์ ไม่มีติดต่อกัน
แล้ว เพราะฉะนั้นจึงขอประกาศตามข้อความในมาตรา ๓๖๒ ของพระราช
บัญญัติ ว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำสยาม รัตนโกสินทร ศก ๒๔๕ นั้น ให้
ทราบว่า ประกาศกระทรวงนครบาลฉบับที่ ๓ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม
รัตนโกสินทร ศก ๒๔๕ นั้น ให้เลิกถอนเสียตั้งแต่วันที่ไป

ประกาศมาณวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๒๔๕
(ลงพระนาม) นครสวรรค์

ประกาศกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ตามพระราชบัญญัติเพิ่มเติมการภาษีอากร รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕
ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาวันที่ ๑ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ นั้น

เดิมนับกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ขอ ประกาศ แก่ผู้ที่มีประสงค์
จะว่า ประมูล รับผูก ขาย ภาษีอากร ให้ทราบทั่วกันว่า

การภาษีอากร ผูก ขาย ซึ่ง จะได้ว่า ประมูล ณฑอรัยฎาการ พิพฒัน สำหรับ
รัตนโกสินทรศก ๑๒๕ จะได้กำหนดว่าตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒๗
มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ แจงอยู่ในรายการเดี่ยยนันเดว ผู้ซึ่ง
จะรับผูกขาดจะต้องประพฤติตามข้อบังคับและวิธีการว่า ประมูล ผูก ขาย ซึ่งได้
กำหนดขึ้นสำหรับใช้ เณาะ อากร ผูก ขาย รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕ ดังนี้

- ๑ เจ้าพนักงานจะได้ กำหนดราคา บรรดา ภาษีอากร ผูก ขาย ทุก ราย เปน
เดางไว้ กอน เพื่อให้ผู้ มีประสงค์ จะรับผูกขาด คิดจำนวนได้ เสียไว้ กอน เมื่อ
เปิดการประชุม จะได้ยกราคานนชนปลุกษาอาราชาการซึ่ง มีหน้า ที่นั่งใน
ที่ประชุมว่าภาษีอากรพร้อมทั้งขนนาง กรมท่าซ้าย ซึ่ง ได้นั่ง ในที่ประชุม นั้นด้วย
- ๒ เมื่อที่ประชุม นั้นวินิจฉัยว่าราคาควรทำไตจะได้ กำหนดเปนราคายันไว้
แตรราคาน จะเปนราคาที่ผู้ มีประสงค์ จะ รับทำ รับไปทำได้ โดยไม่ต้องประมูล
ราคาเงินงวดชนไปอีก
- ๓ เมื่อ มีผู้ เห็น ควร จะรับ ทำภาษี อากร รายไตตามราคาที่ ได้ตั้งงเปน
กำหนดนั้นแล้วนั้น ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ให้ ว่าประมูลเงินทวี อีกส่วนหนึ่ง

1870/566

ต่าง หาก ไม่เกี่ยวแก่เงินงวดให้แก่รัฐบาล ถ้าผู้ใดทวงเงินมากที่สุด
ผู้นั้นจะเป็นผู้ได้รับทำภาษีอากรตามราคาที่กำหนดไว้แล้ว และเงินทวงนั้นจะ
ต้องใช้เป็นเงินสดทั้งสิ้น และในบรรดาเงินสดเหล่านั้นจะต้องใช้ล่วงหน้าเมื่อ
ตกค่าแล้ว ๓/๕ เหลือกว่านั้นจะต้องใช้ ให้เสร็จภายใน ๑๕ วัน นับตั้งแต่วันที่
ตกค่าแล้วไป

๔ ผู้ซึ่งรับผูก ชาติภาษี อากรที่ได้ ว่าประมูลเงินที่ตกค่า ไปแล้วได้ ใช้
แล้ว ๓/๕ ตามชอบของตน ถ้าภายหลังอีก ๑๕ วันมีเงินนำเงิน ๓/๕ ที่ยัง
ค้างอยู่ มาส่ง ให้เสร็จ เจ้าพนักงานจะรับอากรที่ได้รับผูกขาดไป และเงิน
ทวงที่ได้ส่งแล้ว ๓/๕ เสียโดยผู้รับผูกขาด ทำนิติสัญญาส่วนอากรนั้นจะได้ว่า
ประมูลกันใหม่ และจะไม่ยอมให้ ผู้ซึ่งได้ถูกริบ อากรราย หนึ่งรายใด แล้ว
กลับ มาตั้ง ประมูล ด้วยตนเองหรือแต่งตั้งนายให้มาตั้ง ประมูลอากรรายนั้นอีก

๕ ผู้ซึ่งจะว่าประมูลรับผูกขาดทำภาษีอากรในวันโกสินทรศก ๑๒๕ นั้น
เจ้าพนักงานจะไม่ยอมให้ว่าประมูล แต่

ก. ผู้ซึ่ง มีเงิน งวด อากร ค้าง ใน ศก ก่อน ๆ เกิน กว่าสมบัติ ของคนที่
เจ้าพนักงานยึดไว้ เป็นประกัน

ข. ผู้ซึ่งเคยถูกริบทรัพย์สินสมบัติโดยไม่ สามารถ จะใช้หนี้ให้ ดำเนินได้

ค. ผู้ซึ่งได้เคย ทำ ความ ไม่ พอใจ แก่เจ้าพนักงาน ในการตั้ง เงินงวด หรือ
หักถดถวน ทรัพย์สินสมบัติอย่างอื่น ๆ

๖ ผู้ซึ่งรับทำภาษีอากรผูกขาดในวันโกสินทรศก ๑๒๕ จะ ต้อง ตั้ง เงิน

ประกันต้องหน้าต้องจดตามธรรมเนียม แต่สิ่งซึ่งจะตั้งเป็นประกันต้องหน้านั้น จะเอาทรัพย์สิน หรือ เช่าซึ่งแบ่งก็สักหลัง รั้งจ่าย เงิน เป็นประกันทั้งต้องจด ก็ได้ โดยไม่ต้องเสียดอกเบี้ยอย่างอื่นอีก

๘ การประมุขผูกขาดสำหรับ วัดนโกสินทรศก ๒๒๕ มีเงินค่าแผนจะ ค่าธรรมเนียมอย่างอื่น ๆ รวมอยู่ใน เงินงวดทั้งสิ้นไม่ต้อง เสียอีก ส่วนหนึ่ง ค้างหาก

๘ ผู้ซึ่งจะว่าประมุขหรือรับทำภาษีอากรทั้งปวงเมื่อได้เข้ามาลงในที่ประชุม แล้วจะต้องลง ชื่อใน เรือเรารอรับว่า ประมุขซึ่ง เจ้าพนักงาน จะได้ คัดพิมพ์ ไว้ นั้นก่อนจึงจะว่าประมุขได้

๘ เมื่อว่าปร มุขตกค่าแล้วก็ให้ลง ชื่อใน บาน พนท ตามธรรมเนียมใน ส่วนเงินงวดอากร แต่ส่วนเงินทอนนี้ให้ส่งล่วงหน้า ๓/๕ และลงชื่อรับส่งเงิน ซึ่งยังคงในบาญชีอีกพนทหนึ่ง

ประกาศมาณวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ วัดนโกสินทร ศก ๒๒๕
(จงพระนาม) มหิศรราชหฤทัย

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ประกาศเก็บค่านา ในตำบลทรายมูล
แขวงเมืองนครนายกรัตนโกสินทร ศก ๒๒๕

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จทรงดำรงราชานุภาพ เสด็จขึ้นที่กระทรวงมหาดไทยรับพระบรมราชโองการได้เกล้า ๆ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ตั้งค่านาความในประกาศ กระชั้นที่นาซึ่งลงในราชกิจจานุเบกษาแผ่นที่ ๗๗ หน้า ๗๗๓

08/10/2566

ตั้งวันที่ ๓ ธันวาคม ร.ศ. ๑๒๕ กำหนด นาคำบด ศตอรัณยสังคีต อ.ก.ของร.ว.ภักย์
 แขวงเมืองนครนายกให้เก็บเป็นนาเอก ตามตบรางวัลหนึ่งอำเภอบ้านนาให้
 เก็บเป็นนาโทนั้น บัดนี้พระพิบูลย์สงครามผู้ว่าราชการ เมืองนครนายกได้
 จัดแบ่งหมู่บ้านออกจากตำบลศตอรัณยสังคีต ๕ หมู่บ้าน แบ่งจากตามตบรางวัล
 หนึ่ง ๑ หมู่บ้าน รวมเป็นตำบลหนึ่ง ชื่อตำบลทรายมูล ขึ้นในอำเภอของครบุรี
 ภายหลังประกาศกระชั้นที่หน้าตะในตำบลทรายมูลการทนายขอได้ฝังบริบูรณ์
 ถึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดเก็บค่านาในตำบลทรายมูล เป็นชั้นนา
 เอกตั้งแต่ศก ๑๒๕ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๕

ประกาศยกเว้นการเก็บค่าน้ำ

ในเขตแขวงเมืองฉะเชิงเทราและในเขตแขวงเมืองฉะฉานไชยเขตร์

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า
 ตามความในมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติการค่าน้ำรัตนโกสินทรศก ๑๒๐
 มีว่า ให้เสนาบดีมีอำนาจที่จะยกเว้นค่าน้ำในกรณีที่ใด และยกเว้น
 ไม่ต้องให้รับชานาญบัตรคุมเครื่องมือในที่แห่งหนึ่งแห่งใด และให้มีอำนาจ
 ที่จะห้ามมิให้ใช้ เครื่องมืออย่างใด ๆ ในที่ใดที่หนึ่งได้นั้น

๒๕๕๐/๒๕๖๖

บัดนี้พระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ

ให้ประกาศยกเว้น การ เรียกค่า อนุญาต ค่า อาชญาบัตร คุม เครื่องมือ และค่า
อนุญาตจับ สัตว์น้ำตาม ตัว คนใน เขตฯ แขวง เมืองวัดหน้าชั้นเมืองปราจีนบุรี ๓
และในเขตฯ แขวงเมืองสนามไชยเขตฯ ชั้นเมืองฉะเชิงเทรา ๓ ไม่ต้องจัดการ
ตามพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำคัก ๑๒๐ และกฎ ให้นำตั้งอัตราในการเก็บเงิน
อากรค่าน้ำ ตามวิธีในพระราชบัญญัติอากรค่าน้ำคัก ๑๒๐ ซึ่งคร่าว โดย
ของที่ ๒ นั้นเป็นที่ตั้งที่นคร

คำกล่าวการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๔

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ๗

ประกาศเก็บเงินค่าใบอนุญาตร่อนหาแร่

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จฯ ทรงดำรงราชานุภาพ เสด็จฯ กระทรวง
มหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
สั่งฯ ตามความในประกาศลงวันที่ ๑ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๓ ที่ได้ประกาศ
ในหนังสือพิมพ์ราชกิจจานุเบกษาแผ่นที่ ๒ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๓
ให้เพิ่มเติมความในพระราชบัญญัติ การทำเหมืองแร่ หมวดที่ ๓ ว่าด้วยการ
ร่อนหาแร่ ชั้นใหม่ให้ ใช้ ได้แต่ในท้องที่ซึ่ง เสด็จฯ ได้ ประกาศให้ ใช้ โดย
ใต้อาณัติ ความแจ้งอยู่แล้ว

ซึ่งตามความในพระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่มาตรา ๗๒ มีความว่า

ให้เสนาบดีที่มีอำนาจที่จะตั้งกฎเพื่อกำหนดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งยังมีได้กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัตินั้น

บัดนี้ทรงพระราชดำริเห็นว่าเป็นเวลาอันสมควรที่จะใช้ พระราชบัญญัติ การท่าเหมืองแร่แห่งหมวด ๓ ซึ่งว่าด้วยการขอ อนุญาตร่อนหาแร่ในหัว เมือง และบางมณฑลได้ เพราะฉะนั้นทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เก็บเงินค่าธรรมเนียมใบ อนุญาต ร่อน หา แร่ จากผู้ ร่อน หา แร่ ใน แขวง เมือง ดังขดา ๑ มณฑล นครศรีธรรมราช ๑ บริเวณ ๗ หัวเมือง ๑ เมืองภูเก็ต ๑ เมือง พังงา ๑ เมืองหลังสวน ๑ ฉบับละ ๕ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๑ เดือนกุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๒๒๕ เป็นวันที่ ๑๓๒๑๒ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

๒

พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัว ทหารเรือ รัตน โกสินทร ศก ๑๒๔

พระบาท สมเด็จพระ ปรมินทร มหา จุฬาลงกรณ์ พระ จุฬจอม เกล้าเจ้า อยู่หัว มีพระ บรมราชโองการ ดำรัส เหนือเกล้าฯ ตั้งว่า บรรดา ทหารพลทหาร เรือ ให้ใช้เครื่อง แต่งตัว ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ เครื่องแต่งตัวพลทหาร

ข้อ ๑ หมวกมี ๒ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ หมวก ถักตัก สีน้ำเงินดำ รูป หมวก กระจาดี่ ที่เชิง

หมวก มี สาย แถบ คำ พัน รอบ ที่ สาย แถบ ด้าน หน้า จาก ถูก เป็น อักษร ของ ตาม ชื่อ เหล่า ทหาร (ตาม มาตรา ๖) มี ตรา จ.ป.ร. จาก ถูก ข้าง หน้า วรรค อักษร ๓ ตรา ต่อท้าย วรรค อักษร ๓ ตรา

อย่าง ที่ ๒ หมวก ผ่า ขาว รูป เหมือน อย่าง ที่ ๑ แต่ มี สาย แถบ อย่าง เดียว กัน

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๔ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ เสื้อ สัก ดา ตั้ หน้า เงิน คำ รูป เสื้อ กระ ตาสี แหวน คอ มี ปก หลัง ข้อ มี มือ ตั้ มี ผ่า พัน คอ ตั้ คำ ตัด ไ้ ผ่า ปก หลัง ผูก รอบ ไข่ ที่ ออก

อย่าง ที่ ๒ เสื้อ ผ่า ขาว ตั้ รูป กระ ตาสี แขน ตั้ มี ปก หลัง ผ่า ตั้ ขาบ มี ขอบ ขาว มี ผ่า ผูก คอ อย่าง เดียว กัน กับ อย่าง ที่ ๑

อย่าง ที่ ๓ เสื้อ อย่าง เดียว กัน กับ อย่าง ที่ ๒ แต่ ปก หลัง ตั้ ขาว ไม่ มี รอบ เป็น เสื้อ ทำ การ

อย่าง ที่ ๔ เสื้อ ผ่า ตั้ ขาบ ตั้ รูป เดียว กับ อย่าง ที่ ๓ ปก หลัง ตั้ เดียว กับ เสื้อ เป็น เสื้อ ทำ การ สำหรับ ข้าง กล ข้าง ไข่

ข้อ ๓ กางเกง มี ๓ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ กางเกง สัก ดา ตั้ หน้า เงิน คำ รูป กางเกง กระ ตาสี

อย่าง ที่ ๒ กางเกง ผ่า ตั้ ขาว รูป เดียว กัน

อย่าง ที่ ๓ กางเกง ผ่า ตั้ ขาบ รูป เดียว กัน

ข้อ ๔ รองเท้า

เวลา เข้าแถว ใช้ หนึ่ง คำ (หรือ ไม่ มี รองเท้า) ใน เวลา ขึ้น ใช้ รองเท้า ผ่า ขาว ได้

มาตรา ๒ เครื่องแต่งตัว นายทหาร ชั้นต่ำ

นายทหาร ชั้นต่ำ ใช้เครื่องแต่งตัว อย่างเดียวกับ พลทหารตามความ
ในมาตรา ๑ แต่มีเครื่องหมายยศ ดังจะได้กล่าวต่อไปใน มาตรา ๗ ข้อ ๕

มาตรา ๓ เครื่องแต่งตัว นักเรียนนายเรือ

ข้อ ๑ หมวดมี ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ หมวดเก็บ สักตาด สี่ตัว ทรง หม้อ สาด มี กระบัง
หนังดำ ที่เชิง หมวด มี สายรัดคอ พันรอบ กางสาย แถบหนัง หมวด มี ตรา
พระ เกี้ยว บักดิน ทอง ตรา ส้มอ บักดิน เงิน มี กระอบ บัก ด้วย ดิ้นทอง
มี สายรัด คาง หนังดำ ติดไว้ที่ หม้อ กระบัง มี ตูมทอง ตรา ส้มอ กับ พระ
เกี้ยว สำหรับโยง สายรัด คาง

อย่างที่ ๒ หมวด อย่าง เดียว กัน มี ปลอกผ้า ขาว หุ้ม

อย่างที่ ๓ หมวด อย่าง เดียว กับ หมวด พลทหาร ทั้ง แจงใน

มาตรา ๑ ข้อ ๓

ข้อ ๒ หมวดมี ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ เสื้อ สักตาด สี่ตัว รูป คณิต มี ตูมทอง ตราพระ
เกี้ยว กับ ส้มอ ๒ แถบ ๑ ๕ ตูม ชาย เสื้อ ขน เน้น แหวก ที่อก ๒ ชาย
หุ้ม สักตาด ขาว มี ลวดทอง เด็ก เป็น ขอบ คอเสื้อ หุ้ม สักตาด ขาว มี
ลวดทอง เด็ก มี ตูมทอง ตราพระ เกี้ยว กับ ส้มอ ติด ที่ คอเสื้อ ข้างละ ๑ ตูม
มี ลวดทอง เป็น วงกลม เป็น เสื้อ เต็มยศ แด่ ครั้ง ยศต่ำ

อย่างที่ ๒ เสื้อ สักตาด สี่ตัว เงิน แก้ว ติด รูป อย่าง ที่ ๑ แต่ ที่ คอ
แเด่ ออกไม่มี สักตาด ขาว หุ้ม เป็น เสื้อ กั้น หนาว.

อย่างที่ ๓ เสื้อ ขาว รูป ราชา เปแตนต์ มี ตูมทอง ตรา พระ เกี้ยว

กับสมอ ๓ แดง ๕ ตุม ที่คอเสื้อมีตุ้มทอง เด็กตราพระเกี่ยวกับ
สมอข้างละ ๓ ตุม มีดวงผ้าขาวเป็นวังตุ้ม

อย่างที่ ๔ เสื้ออย่างเดียวกับเสื้อพดทหาร ตามความในมาตรา ๓
ข้อ ๒ อย่างที่ ๓ เป็นเสื้อทำการ

ข้อ ๓ บ้ายศ

บ้ายศเหลี่ยมปลายรอบ หุ้มดักดาดีด้า ที่ปลายมีตุ้มทอง เด็ก
ตราพระเกี่ยวกับสมอข้างละ ๓ ตุม มีดวงของเด็กพาดกลางบ้าย
ตามยาวสำหรับใช้กับเสื้อ อย่างที่ ๓ ที่ ๒ ที่ ๓

ข้อ ๔ กางเกงมี ๔ อย่าง

อย่างที่ ๑ กางเกงดักดาดีด้าแกมทอง สำหรับใช้แต่งเต็มยศ

อย่างที่ ๒ กางเกงดักดาดีด้าเงินแก่ สำหรับใช้กับเสื้อ อย่างที่ ๑
เป็นครึ่งยศ ใช้กับเสื้อ อย่างที่ ๒ เป็นเครื่องแต่งตัวกันหนาว

อย่างที่ ๓ กางเกงขาว สำหรับใช้กับเสื้อ อย่างที่ ๓

อย่างที่ ๔ กางเกงขาวรูปกระดาดสำหรับใช้ทำงาน

ข้อ ๕ รองเท้า

เวลาเช้าแถว หน้าตำ เวลาอื่นใช้รองเท้าผ้าขาว หรือหนังดี
อื่นก็ได้

มาตรา ๔ เครื่องแต่งตัวนายทหารชั้นพันจ่า

ข้อ ๑ หมวก

เหมือนอย่างในมาตรา ๓ ข้อ ๓ อย่างที่ ๑ ที่ ๒ แต่ตราหน้า

หมวก เป็น ทอง เหลืองพิมพ์ ไม่ใช้ปักดิน

ข้อ ๒ เดือมี ๓ อย่าง

อย่างที่ ๑ เหมือนอย่างในมาตรา ๓ ข้อ ๒ อย่างที่ ๓ แต่ไม่มีคุมที่คอเสื้อ
อย่างที่ ๒ เหมือนในมาตรา ๓ ข้อ ๒ อย่างที่ ๒ แต่ไม่มีคุมที่คอเสื้อ
อย่างที่ ๓ เหมือนใน มาตรา ๓ ข้อ ๒ อย่างที่ ๓ แต่ ไม่มีคุมที่คอเสื้อ

ข้อ ๓ บ่ายศ

บ่ายศ เดียม ปลาย รวย หุ้ม สักดาดสี ดำ ด้วนหรือมีแถบผ้าสีอื่นที่บ่าตาม
ยาว เป็น เครื่องหมายกรม (ดูมาตรา ๘) ที่ ปลาย มีคุมทองเด็กตรา
พระเกี่ยวกับสมอข้างละ ๓ คุม มีลวดทอง เด็กพาดขวางเป็นบังหมาน
ชั้นยศ (ดูมาตรา ๘ ข้อ ๔)

ข้อ ๔ กางเกงมี ๒ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ เหมือนใน มาตรา ๓ ข้อ ๔ อย่างที่ ๒ สำหรับใช้กับเสื้อ
อย่าง ที่ ๑ เป็น เต็มยศ

อย่าง ที่ ๒ เหมือนใน มาตรา ๓ ข้อ ๔ อย่างที่ ๓

ข้อ ๕ รองเท้า

เหมือนใน มาตรา ๓ ข้อ ๕

มาตรา ๕ เครื่องแต่งตัวนายทหาร

ชั้นสัญญาบัตร

ข้อ ๑ หมวกมี ๔ อย่าง

อย่างที่ ๑ หมวกที่ถอด แหัดดำ มี เครื่องหมายที่ข้าง หมวกด้านขวาข้างกัน

ตั้งแจ้งใน มาตรา ๗ และมาตรา ๘ ข้อ ๓-๒-๓

อย่าง ที่ ๒ หมวก แสด เม็ด ขาวมี ผ้าขาวพันรอบมีชายผ้าดีงามแถบจาก
ผ้าขาวที่พัน นี้ โดย รอบ

อย่าง ที่ ๓ หมวก เก็บ สักดาดคำ เหมือน หมวก อย่าง ที่ ๓ ใน
มาตรา ๓ ข้อ ๓ แต่ชั้นนายพลใช้กระบังหน้าสักดาด คำมี ขอบปักด้วยไหม
ของ ฉายโรยพุดกษี

อย่าง ที่ ๔ เหมือน อย่าง ที่ ๓ แต่ ถัดม ปลอกผ้า ขาว

ข้อ ๒ เสื้อ มี ๓ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ เสื้อสักดาดคำ รูปพรอกโค้งมีตุ้มทองตราพระ เกี่ยวกับ
ถ่มอ ๒ แถว ๆ ละ ๕ ตุ่ม ชายเสื้อ ชั้น บนแหวก ที่อก ๒ ชายหุ้ม สักดาดสีขาว
มี ถวด ทอง เปน ขอบ ที่ คอ เสื้อ หุ้ม สักดาด ขาว และมี ถวด ทอง รอบ ที่ แขน
เสื้อมี เครื่องหมายต่าง ๆ ตามความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ ข้อ ๓-๒-๓ และ
มาตรา ๘

อย่าง ที่ ๒ เสื้อ สักดาด คำอย่าง เดียวกับในมาตรา ๓ ข้อ ๒ อย่าง ที่ ๒ แต่
ไม่มี ตุ่มที่คอ เสื้อ

อย่าง ที่ ๓ เสื้อ ขาว รูป ราชเปเตนัต มี ตุ่มทอง ตรา พระ เกี่ยวกับ
ถ่มอ ๑ แถว ๕ ตุ่ม

ข้อ ๓ บ่ายคี่ มี ๒ อย่าง

อย่าง ที่ ๑ บ่ารูป เอโปเดต มี ขอบ ทองมี เครื่องหมาย ต่างกัน

(ดู มาตรา ๗ มาตรา ๘ ข้อ ๓-๒-๓ และมาตรา ๘)

อย่าง ที่ ๒ บ่าสี่เหลี่ยม ขาดยาวรวม หุ้มสีกระดาษสีดำ มีเครื่องหมายต่างกัน
ดังแจ้งในมาตรา ๗ มาตรา ๘ ข้อ ๑-๒-๓ และมาตรา ๘

ข้อ ๔ รัปคค

การ แต่ง เต็ม ยศ มี รัปคค

คือ

๑. รัปคคทอง สำหรับ ชั้น นายพล เรือ

๒. รัปคค โคม สีน้ำเงิน มีแถบขาว ๒ แถบ สำหรับ นาย ทหาร ชั้นอื่น

ข้อ ๕ กางเกง มี ๓ อย่าง

เหมือนใน มาตรา ๓ ข้อ ๔ ทั้ง ๓ อย่าง

ข้อ ๖ รองเท้า

เหมือนใน มาตรา ๓ ข้อ ๕

มาตรา ๖ กำหนดการใช้เครื่องแต่งตัวต่างๆ
สำหรับนายทหารชั้นสัญญาบัตร

เครื่องแต่งตัวที่ได้กล่าว มาใน มาตรา ๕ มีกำหนดให้ ใช้ถึง ค่ำไปนี้

การ	หมวด	เชื้อ	บ้ำยค์	อาวุธ	กางเกง	รอง เท้า	หมายเหตุ
เค็มยค์ ต้ำ	ก๊อกแฮต	สั๊กตาดยาว	กลม	กระบี่ คาค ในเสื้อ	ต้ำ แถบ ทอง	หนัง ต้ำ	มีไว้ปกคต
เค็มยค์ ชาว	เฮดเม็ค	ชาว	ยาว	กระบี่ คาค ในเสื้อ	ต้ำ แถบ ทอง	หนัง ต้ำ	ไม่มีไว้ปกคต
ครั่ง ยค์ ต้ำ	แก็บ	สั๊กตาดยาว	ยาว	กระบี่ คาค นอกเสื้อ	ต้ำ ไม่มี แถบ ทอง	หนัง ต้ำ	ในกร การ เดิน ปารตี ใช้ กางเกง ชาว
ครั่ง ยค์ ชาว ประดับ เครือ ราชอิศริยาภรณ์	แก็บ	ชาว	ยาว	กระบี่ คาค ในเสื้อ	ต้ำ แถบ ทอง	หนัง ต้ำ	
ครั่ง ยค์ ชาว ประดับ เห็ญ	แก็บ	ชาว	ยาว	กระบี่ คาค ในเสื้อ	ชาว	หนัง ต้ำ	
แต่ง ขรรคมตา	แก็บ	ชาว หรือ สั๊กตาด สั้น	ยาว	กระบี่, ต้ำไม่ ใช้ เวลาคุม แถว ใช้ มต เหน็บ ก็ ได้	ชาว หรือ ต้ำ ไม่มี แถบ ทอง	หนัง ต้ำ, ถ้า ไม่ ใช้ คุมแถว ใช้ รอง เท้า ชาว หรือ หนัง สั๊กตาด	เวลา เทียว เล่น ใช้ ไม่ เท้า ไม่ต้อง คาค กระบี่ ก็ ได้

มาตรา ๗ ทหาร ค้าง เหล่า ซึ่ง ควร จะ มี ที่ หมาย ให้ เห็น แปร ถก กั น ที่ ให้

ผู้บัญชาการกรมทหารมีอำนาจกำหนดให้ ใช้ ได้ ตาม เห็น สั ม ค ว ร คือ ชั้น พด
ทหาร และ ชั้น จำ มี เครื่อง หมาย ที่ ฉาย แยก หน้า หมวก ชั้น พัน จ่า ใหม เครื่อง
หมาย ที่ บ่า ย ศ์ คือ คำ ด่วน หรือ มี แถบ ผ่า สี่ ค้าง ๆ พาด กว้าง บ่า ตาม ยาว
กว้าง ๒ เซ็นติเมตร ยาว คด ดง บ่า ชั้น นายทหาร ตั ญ ญา บั ต ร ใหม เครื่อง
หมาย ที่ บ่า ย ศ์ ทำ นอง เดียว กั น มี หมวก กั อ ก แล ต กว้าง หมวก คำน ขวามี ดัน
ทอง หรือ ผ่า แถบ สี่ ค้าง ๆ ตาม เหล่า โยง ตาม สูง กั บ ที่ แขน เลื้อ ใช้ คำ ด่วน หรือ
มี แถบ ผ่า สี่ ค้าง กว้าง ๒ เซ็นติเมตร ยาว ๑.๕ เซ็นติเมตร ติด ที่ ปลาย แขน คำน
นอก ตาม ยาว

มาตรา ๘ นายทหาร ชั้น ตั ญ ญา บั ต ร และ ชั้น พัน จ่า และ จ่า ใหม เครื่อง

หมาย ยศ ค้าง กั น ดัง นี้

ข้อ ๑ ชั้น นายพด บ่า มี ขอบ บั ก ดัน ฉาย ไซย พุก ษ์ บ่า เต็ม ยศ มี
รูยทอง หมวก กั อ ก แล ต มี ขด บ ทอง ที่ ขอบ บน ที่ แขน เลื้อ เต็ม ยศ บั ก
ดัน ฉาย ไซย พุก ษ์ เป็น ลวด ๑ ลวด กั บ มี แถบ ทอง พาด ที่ บ่า ย ศ์ โดย ขว้าง
และ พาด ที่ รอบ แขน เลื้อ เต็ม ยศ ได้ ขอบ ฉาย บั ก ดัน ที่ กว้าง ๒๖ คือ

- จอมพด มี บั ง ทอง ใหญ่ ๔ บั ง
- นายพด เรือเอก มี บั ง ทอง ใหญ่ ๓ บั ง
- นายพด เรือโท มี บั ง ทอง ใหญ่ ๒ บั ง
- นายพด เรือตรี มี บั ง ทอง ใหญ่ ๑ บั ง
- นายพด เรือจตุรดา ไม่มี บั ง

ข้อ ๒ ชั้นนายเรือผู้ใหญ่ หมวกถืออกแปดมีระดับของ บ้า เต็มยศ
 มีรุษของแถมมีบงของหมายชั้น คือ บ้า แดง ที่ แขน เด็ด คือ
 นายเรือเอก มี ๕ บง
 นายเรือเอกผู้ช่วย มี ๓ บง
 นายเรือโท มีบงของใหญ่ ๒ มีบงของเด็ก ๓ บง แทรกหว่าง
 บงของใหญ่

ข้อ ๓ นายทหารชั้นนายเรือผู้น้อย บ้า เต็มยศมีรุษของ เว้นแต่ชั้น
 นายเรือตรีผู้ช่วยไม่มีรุษบ้าที่บ้าแดง แขน เด็ด มี เครื่องหมายดำคืบชั้นยศดังนี้
 นายเรือโทผู้ช่วย บง ของ ๒ บง
 นายเรือตรี บง ของ ๓ บง
 นายเรือตรีผู้ช่วย ไม่มีบงของ

ข้อ ๔ นายทหารชั้นพันจ่า มีบงของเด็กที่ บ้ายศ คือ
 พันจ่าเอก ๓ บง
 พันจ่าโท ๒ บง
 พันจ่าตรี ๓ บง

ข้อ ๕ นายทหารชั้นจ่า มีบง ที่ แขน เด็ด เป็น เครื่องหมายยศ คือ
 จ่าเอก ๓
 จ่าโท ๒
 จ่าตรี ๓

มี เครื่องหมายจ่านี้ มี ๓ อย่าง คือ

- ๓. บังใหม่ทอง สำหรับใช้กับเสื้อ เต็มยศ
- ๔. บังยาสร้างเงินสำหรับใช้กับเสื้อชาวธรรมดา
- ๕. บังผ้าสีแดง สำหรับใช้กับเสื้อ ตักดาต

มาตรา ๙ เครื่องหมายพลรบ
และผู้ช่วยพลรบ

นายทหารชั้น ตัญญาบัตร แพนก พลรบ ให้ มี พระเกี้ยวติดที่ บ่ายศ คือ บ่ายศ อย่าง ที่ ๓ ติดที่ ใจกลาง วงกลม ที่ บ่ายศ อย่างที่ ๒ ติดเหนือ แขนบ ทองหมายยศ และที่ แขนเสื้อ ตักดาต ตาเหนือ แขนบ ทองหมายยศ แพนก ผู้ช่วย พลรบ ให้ มี ดอกจันทน์ติด อย่าง เดียวกัน เว้นไว้ระดับชั้นนายพลทองใช้ พระเกี้ยว ทัวไป และที่ บ่า เต็มยศให้ มี กรอบหิน ทองรอบ พระ เกี้ยว ด้วย ส่วนนายทหารซึ่งไม่ได้รับราชการประจำใช้ เครื่องหมายทั้ง สองอย่างนี้ ไม่ได้

มาตรา ๑๐ เครื่องหมายราชองครักษ์

นายทหารซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นราชองครักษ์ประจำการ เรือราชองครักษ์พิเศษให้ มี จ.ป.ร. กับพระเกี้ยวเงินติดที่ บ่ายศมีสายโยง ยศโยง จาก บ่าขวา ไปคตองคุมเสื้อ ๑ สาย เป็นเครื่องหมายถ้าแต่งเต็มยศ มีสายดักควม อีกสอง สาย

มาตรา ๑๑ สายโยงยศประจำตำแหน่ง

- นายทหารบางตำแหน่งมีสายโยงยศดังต่อไปนี้
- ๑. สายโยงยศโยงจากบ่าขวาตอกใต้แขน ๑ สายและโยงจากบ่าขวาคตอง

ในสายที่กต่างแล้ว ไปโยงกับตุ้มเครื่อง ๓ สาย เป็น เครื่องหมายจอมพล

๒. สายโยงยศดั่งเช่นขวา ๓ สาย เป็น เครื่องหมายหัวหน้าพนักงานกรมทหารเรือ ถ้าแต่งเต็มยศมีสายดั่งเพิ่มอีก ๕ สาย

มาตรา ๑๒

จำแนกพดทหาร ที่มีวิชาพิเศษ ในเฉพาะ การ ไต่ถาวรหนึ่ง มีเครื่องหมายติดที่แขนเสื้อข้างขวาตั้งต่อไปนี้

๑. เครื่องหมาย รูปปั้นใหญ่ สำหรับ ผู้มีวิชาพิเศษ ในการบิน
๒. เครื่องหมาย รูปท่อนระเบิด สำหรับ ผู้มีวิชาพิเศษ ในการ ท่อนระเบิด
๓. เครื่องหมาย รูปธง ๒ ธงไขว้กัน สำหรับ ผู้มีวิชา ในการ ชงสัญญาณ
๔. เครื่องหมาย รูปจักรีทางเสื่อ สำหรับ ผู้มีวิชา ในการ เดินเรือ
๕. เครื่องหมาย รูปจักรีเฟือง สำหรับ ผู้มีวิชา ในการ ช่างเหล็ก
๖. เครื่องหมาย รูปจักรีเรือกล สำหรับ ผู้มีวิชา ในการ ช่างกล
๗. เครื่องหมาย รูปเตา สำหรับ ผู้มีวิชา ในการ เตา

มาตรา ๑๓

อาวุธสำหรับ ใช้ กับเครื่องแต่งตัวเหล่านี้ คือ

๑. นายทหารชั้นสัญญาบัตร ใช้กระบี่ยาวฝักหนังดำมีกัศยิง เข็มขัดหนังดำ หัวเข็มขัดเป็นตรา ส้มอกกับพระเกี้ยว คานในเสื้อหรือ นอกเสื้อ ตั้งแจ้ง ในมาตรา ๖

อนึ่ง ใน เวลาแต่งขรรคมตาและไม้ใช้ เวลาคุมแถวพระราชทาน พระบรมราชานุญาติให้ ใช้ มีดเหน็บมีกัศยิงกับเข็ม เต็ดคานในเสื้อ

๒. นายทหารชั้นพันจ่า มีกระบี่ยาวฝักหนังดำมีกัศยิง เข็มขัดหนังดำ

หัตถ์ เจริญจิต เป็นคราวต่อมอกัมพระเกียรติยศในเสด็จ

๓. นักเขียนนายเวรผู้มีตเห็นไม่ผิดๆ โยงเจริญจิตหนึ่งคำ หัตถ์เจริญจิตเป็น
คราวต่อมอกัมพระเกียรติยศในเสด็จ

๔. เจ้าและพดทหาร มีบันทึกเจริญจิตด้วยคัมภีร์และตามปดายบัน

๕. ในเวลาที่ไป มาแห่งใด นอก เวลาภาสการพระราชทาน พระบรมราชา
อนุญาตให้มดคอาวูระและไซ้ ไม่เข้าได้ทุกตำแหน่ง เว้นไว้แต่การที่ไปนั้น
จะเกี่ยวข้องด้วยการเยี่ยมเยียนหนึ่งผู้ใด หรือการตีโมสร ที่ต้องแต่งความ
เคารพ ต่อเจ้าของ บ้านตามดมคอร จึงให้คาดกระมีหรือมดเห็น

มาตรา ๑๔

เครื่องแต่งตัวอย่างอื่นซึ่งไม่ เป็นสิ่งสำคัญ เช่น เสื้อฝืนเสื้อหนาวหรือ เครื่องที่
จะประกอบเครื่อง แต่งตัวนายทหารพดทหาร เพื่อความมดคอกในการยุทธ
เป็นต้น ซึ่งไม่ได้ ถัดไว้ในพระราชกำหนดนี้โดย เฉพาะ นั้นให้บัญญัติ การ
กรมทหาร เวร มีอำนาจกำหนดให้ ใช้ ได้ตามดมคอร

มาตรา ๑๕

เพื่อจะ มีอรรถ มิให้ความเข้าใจผิดไปจากพระราชกำหนดนี้ ให้กรม
ยกพระบัตรที่พระมหาเครื่องแต่งตัวทุกสิ่ง ตามพระราช กำหนดนั้นไว้ เป็นตัว อย่าง

08/10/2566

ในคดีสำหรับแบบ ในการสร้างเครื่องแต่งตัวสืบไป จะทำให้เพิ่มผิด
ไปจากแบบนั้นไม่ได้

มาตรา ๑๖

เครื่องแต่งตัวตามพระราชกำหนดนี้ พวกที่กักตั้ง อยู่ใน ราชการ ทหาร
ให้ เบิก ของ หดงไปไว้ตลอดเวลาที่ อยู่ในราชการทหาร ให้ ผู้บัญชาการ
กรมทหาร เวช มีอำนาจ ตั้งข้อบังคับกำหนดการเบิกจ่ายเครื่องแต่งตัวนี้ ให้เป็น
ไปตามเวลาอันควร ส่วนพวกที่อยู่นอกราชการบรรจ่า ถ้ามีประสงค์ จะแต่ง
ก็ตั้งจำกัดด้วยตนเอง ถ้าหากจะได้ของหดงก็ตั้ง โดยพระบรมราชานุญาต

มาตรา ๑๗

ทหาร คนโต ประพฤติให้ ผิด พระ ราช กำหนดนี้มีความ ผิด ถานตะ เม็ดพระ
ราชอาญา

มาตรา ๑๘

บุคคลผู้ โตหรือพวกโต บรรดาที่ไม่ได้ มีตำแหน่ง ในกรมทหารเรือจะ
แต่งตัวเองก็ได้ หรือจะจัดให้ ผู้ โต ผู้ หนึ่งแต่งก็ได้ ด้วยเครื่องแต่งตัวอันตั้ง
ด้วยพระราชกำหนดนี้ หรือตั้งตามแบบเกาซึ่งทหาร ในราชการและนอก
ราชการยังคงได้แต่งตัวเข้ามาสู่ราชการอยู่ บุคคลผู้ นหรือพวกนั้นมีความผิด
ถ้าใน เวลาบรรดาให้ บรรบิ เป็น เงินไม่ เกิน ๕๐๐ บาท หรือของไว้ ใช้ หรือไม่

ใช้การหนักไม่เกิน ๒ เดือนหรือทั้งสองอย่างตามควรแก่ความผิดที่มีมาก หรือ น้อยนั้น ถ้าในเวลาสงครามให้นายทหารประชุมกันปลุกษาโทษ เห็นควร ลงโทษฉับโต ก็ให้กระทำดังนี้

มาตรา ๑๗

ให้กระทรวงกระตาศไทยและกรมทหารเรือ เป็นผู้รักษาพระราชกำหนดนี้ ให้ทำเนียบไปโดยที่คงด้วยแบบอย่างจงทุกประการ

พระราชกำหนดให้ไว้ ณวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๒๔
เป็นวันที่ ๑๓๖๓๒ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

ว่าด้วยการ เก็บเงิน ค่าราชการ แก่ ชาย ข้าราชการ ใน มณฑล บุรพา

พระเจ้าอยู่หัวฯ ขอ กรมหลวงดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระทรวง
มหาดไทย รับพระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
สั่งว่า การเก็บเงินค่าราชการ ในมณฑลบุรพา ตาม ที่ เป็น มาแล้วจน บัดนี้
มีอัตราต่ำกว่าอัตราที่เก็บอยู่ ในมณฑล อื่นในพระราชอาณาจักร ภายมณฑล
ขง เป็น การ ก้าวจ่ายไม่ เสมอหน้ากัน ซึ่งประการ หนึ่ง ก็ ได้ ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ ให้จัด ตั้งกองพลตระเวร ใน มณฑล นั้น เพื่อ รักษา ความ สุข

ถ้าราษฎรของราษฎรในพื้นบ้านเมืองทั่วไปอย่างมณฑล ทั้งหลาย เด็ดทรงพระราช
ดำริเห็นว่า สมควร จะ เก็บเงินค่าราชการ ในมณฑลบุรพา ให้เสมอหน้าเท่ากับ
กับมณฑลอื่น เพราะฉนั้นตั้งแต่ ร.ศ. ๑๒๕ เป็นต้นไป ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้า ฯ ให้เงินค่า ราชการ แก่ชาย ฉกรรจ์ ใน มณฑล บุรพา มี ชัยตรา
ดังนี้ คือ เมืองพระตะบองคนหนึ่ง บัด ๕ บาท เมืองเสียมราฐ เมืองศรี
โสภณ เมืองพนมดงรักหนึ่งคนละ ๔ บาท

ประกาศมาณวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

ว่าด้วยให้ ใต้ พระราชบัญญัติตั้งกษณ ซ้ำโค กระบือ และสุกร ใน เมืองเสียมราฐ
แแต่เมืองศรีโสภณระแแต่เมืองพนมดงรัก ตั้งแต่ ร.ศ. ๑๒๕

พระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงหวงดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งที่ระหวางมหาด
ไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งว่า
ด้วย ตาม ความใน มาตรา ๑ แห่ง พระราชบัญญัติตั้งกษณ ซ้ำโค กระบือ และสุกร
ความ หัดเมือง ศก ๑๒๘ มีความว่า ถ้า ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ จะให้
ใช้ ในมณฑลแแต่เมืองใด จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศใน
หนังสือพิมพ์ ราชกิจจานุเบกษาเป็นสำคัญนั้น บัดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ
ให้ ใต้ พระราชบัญญัติ ตั้งกษณ ซ้ำโค กระบือ และสุกรตาม หัดเมือง ศก ๑๒๘ ใน
แขวงเมืองเสียมราฐ เมืองศรีโสภณ เมืองพนมดงรัก ตั้งแต่ศก ๑๒๕ เป็นต้นไป

คำดำรัสว่ากรมมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๕

(ลง พระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

ประกาศ กระทรวงโยธาธิการ

พแนกัปรดณัย์ โตรเดอ

ขอประกาศให้มหารชนทราบทั่วกันว่า ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ร.ศ. ๑๒๕
จะได้ ใช้อัตราปรดณัย์ โตรเดอ ดังหรับ อวุงเทพ ฯ และ หัวเมืองใน พระราช
อาณาเขตร์ ดยาม ดังจ้ง ต่อไปนี้

ก. อัตราปรดณัย์

๑ หนึ่งสี่ เซ้าผ่นก

ฝากถึงกันและกัน ในตำบลเมืองเดียวกันที่มีน้ำหนักไม่เกินกว่า ๑ บาทค่าฝาก
๔ อัฐิ ถ้าน้ำหนักเกินขึ้นไปต้องเสียค่าฝากอีกบาทละ ๔ อัฐิทุก ๆ เศษบาทส่งไป
หัวเมือง ในพระราชอาณาเขตร์ ต้อง เสียค่าฝากหนักบาทละ ๗ อัฐิ ตดออกไป
ทุก ๆ บาท หรือเศษบาท

๒ ปรดณัย์ บักร

ฝากถึงกัน ในตำบลเมืองเดียวกัน ราคาแผ่นละ ๒ อัฐิ ส่งไปหัวเมืองในพระราช
อาณาเขตร์ ราคาแผ่นละ ๔ อัฐิ

๓ หนึ่งสี่อหิมพ์

ฝากถึงผู้รับในตำบลเมืองเดียวกันหรือใน หัวเมืองใน พระราช อาณา เขต
หนัก ๒ บาทหรือค้ำกว่า ๒ บาททงมาค่าฝาก ๑ อัฐิ ตดออกไปทุก ๆ ๒ บาท
หรือเศษ ๒ บาท .

๔ หนึ่งดุษี่ เรื่อง คดี และ คำชาย

- ฝากถึงผู้รับในตำบลเมืองเดียวกัน หนัก ๒ บาทหรือต่ำกว่า ๒ บาทค่าฝาก
- อัฐ หัวเมืองใน พระราชอาณาเขตร์ หนัก ๒ บาท หรือต่ำกว่า ๒ บาทค่าฝาก
- อัฐ แต่ อย่างต่ำต้อง มีตัวตรา ๕ อัฐ ทั้งใน ตำบลเมืองเดียวกันและหัวเมืองใน พระราช อาณาเขตร์

๕ แบบ หรือ ตัว อย่าง

- ฝากถึง ผู้รับใน ตำบลเมืองเดียวกัน หนัก ๒ บาทหรือ ต่ำ กว่า ๒ บาทค่า ฝาก
- อัฐ หัวเมืองใน พระราชอาณาเขตร์ หนัก ๒ บาทหรือ ต่ำกว่า ๒ บาทค่าฝาก
- อัฐแต่อย่างต่ำต้องมีตัวตรา ๕ อัฐ ทั้งใน ตำบลเมืองเดียวกัน และ หัวเมือง ในพระราชอาณาเขตร์

๖ ห่อ ที่มีของต่าง ชนิด รวม อยู่ด้วยกัน

- ฝากถึงผู้รับใน ตำบลเมืองเดียว หนัก ๒ บาทหรือต่ำกว่า ๒ บาท ค่า ฝาก
- อัฐ หัวเมืองในพระราชอาณาเขตร์ หนัก ๒ บาทหรือต่ำกว่า ๒ บาท ค่า ฝาก
- อัฐ แต่ อย่างต่ำต้องมีตัวตรา ๕ อัฐ ทั้งในตำบลเมืองเดียวกันและหัวเมือง ใน พระราชอาณาเขตร์

๗ ค่า ขรรพเนียม

ทำประกันหนึ่งดุษี่ฝาก ทางไปรษณีย์ (เรอิกเซอร์) ฉบับละ ๑๒ อัฐ

๘ ค่าขรรพเนียม

รับใบ คอชรับฝากทางไปรษณีย์ (เออาร์) ฉบับ ละ ๑๒ อัฐ

๗ คำธรรมเนียม

การ ส่ง อย่าง ริมเง็กศักรการต่วน (เอกซปรศ) นบม ๖๖ ๖๘ ๖๙

๗. ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙

โทรเลขที่มีถึงเมืองต่างๆ ในพระราชอาณาจักรสยามนั้น ในจำนวน ๓๐ คำข้างต้น หรือต่ำกว่า ๓๐ คำคิด ๓ บาท ต่อ ๓๐ คำขึ้นไป คิดค่าละ ๘ ๖๙

อัตราใหม่นี้ มีชายที่ออฟฟิศ ประณีย์ โทรเลขที่ ๑ และที่ ๒ อัตราไปรษณีย์ โทรเลขซึ่งเกี่ยวกับต่างประเทศนั้น ยังคงใช้ อยู่ตามเดิม

ประกาศมาณวันที่ ๑ มีนาคม วันทโกสินทร ศก ๑๒๔

(ลงนาม) พระยาสุริยานุวัตร

เสนาบดีกระทรวงโยธาธิการ ๗

ประกาศกระทรวงมหาดไทย

เพิ่มเติมกฎเสนาบดี ว่าด้วย วิธีจัดการและตั้งอัตรา

เก็บเงินอากรค่าน้ำ ศก ๑๒๔

พระเจ้าอยู่หัวฯ เสด็จทรงดำรงราชานุภาพเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการให้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สั่งว่า ตาม ความในมาตรา ๓๐ แห่ง พระราชบัญญัติอากร ค่าน้ำ วันทโกสินทร ศก ๑๒๐ มีว่า ให้เสนาบดีมีอำนาจที่จะออกกฎ เสนาบดี ตั้งพิกต์ และวิธีเก็บค่าอนุญาตตามเห็นสมควรไม่เกิน ๑๐๐ ๖๖ ๑๐ ใน ผลประโยชน์ที่พึงได้ นั้น

บคนได้ ทรงทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า การจับสัตว์น้ำในเขตรักษา
 เมืองชลบทมณฑลพราจีนบุรี มีราษฎรได้ใช้วิธีจับสัตว์น้ำ คือ ได้นำก้อน
 ศิลาไปวางกั้นไว้ในริมชายทะเล มีรูปพื้นฐานคล้ายรูปพระจันทร์ครึ่งซีก ยาว
 ประมาณ ๒๐ วา บ้าง ๓๐ บ้าง สูง ประมาณ ๒ ศอก มีเปลือกกั้นปากช่อง เรียกว่า
 ไม้ตะมุเขาควางให้สัตว์น้ำเข้าไปอาศัยเพื่อจับสัตว์น้ำเมื่อเวลาน้ำลง
 แห่ง ผิดไปจากชื่อเครื่องมือในกฎเสนา บัดว่าด้วยวิธีจัดการ และตั้งอัตราเก็บ
 เงินอากรค่าน้ำ ศก ๓๒๔ ประการหนึ่งผลประโยชน์ที่ราษฎรพึงได้ในการจับ
 สัตว์น้ำโดยใช้วิธีไม้ตะมุเขาควางนี้ เท่ากับผลประโยชน์อันหนึ่ง สมควร
 จะเรียกเก็บเงินอากรค่าน้ำชนิดที่ เรียกว่า ไม้ตะมุเขาควางขึ้นไว้ ในกฎเสนา
 บัดว่าด้วยวิธีจัดการ และตั้งอัตราเก็บเงินอากร ค่าน้ำ ศก ๓๒๔ อีกอย่างหนึ่ง
 เพราะฉะนั้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เพิ่มเติมไม้ตะมุเขาควางตั้งไว้
 ใน ส่วนที่จับ สัตว์น้ำเค็มใน ข้อ ๙ แห่ง ข้อ ๒๓ ในกฎเสนา บัดว่าด้วยวิธีจัดการ
 และตั้ง อัตรา เก็บเงิน อากร ค่าน้ำ ศก ๓๒๔ ดังนี้ (๒) ที่ทำไม้ตะมุเขาควาง
 แห่ง ๓๕ บาท

ศาลาว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๗ มีนาคม วันโกสินทร ศก ๒๒๔

(ตงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

ประกาศแก้ไขการเก็บเงินอากร

มโหรีศัพท์ ๑๒๕

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า อากรมโหรีศัพท์มาแต่ใน
รัชกาลที่ ๕ ครั้นมาในรัชกาลปัจจุบันนี้ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้จัด เปนระเบียบแบบแผน เก็บอากรมโหรีศัพท์ตามพระราชบัญญัติ ร.ศ. ๑๓๓
ความแจ้งอยู่ในพระราชบัญญัตินั้นแล้ว

แต่อากรมโหรีศัพท์ เก็บเป็นค่าธรรมเนียมอาชญาบัตรออกให้ ในการ
เดินต่างๆ คือ โขน, ละคร, งิ้ว, เป็นคนคัดลอกจน เสร้า, ตนตรี, เครื่อง
ขับร้อง, บรรดาซึ่งผู้เดินหากำไรได้ ในการรับจ้างทำมโหรีศัพท์นั้นๆ

ทรงพระราชดำริเห็นว่า การมโหรีศัพท์ผู้เดินได้ผลประโยชน์ มากมัก เปน
การเดินรับเหมาตามโรงบ่อน เข้ายเล่นพนัน ทุกวันนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรด
ให้เด็กบ่อน เข้ายเล่น เป็นอันมาก และยังมีเด็กต่อไปข้างหน้าอีก การที่เด็ก
บ่อนเข้าย เป็นการทำให้ชาติทางหาผลประโยชน์ ของพวกเดิน การมโหรีศัพท์
อยู่โดยมาก เมื่อช่องทางหาผลประโยชน์น้อยลงเช่นนี้กรที่เรียกเงินค่าอาช
ญาบัตรแก่พวกเดินมโหรีศัพท์ย่อมเป็นการ เดือดร้อนแก่พวกนั้นอยู่ ชึ่งทรง
พระราชดำริเห็นว่า การมโหรีศัพท์ เช่น โขน, ละคร, และพิณพาทย์, ตนตรี,
เป็นคนเหล่านี้ ก็เป็นเครื่องให้ความสำราญแก่ประชาชน อันสมควรที่รัฐ

08/10/2566

มาดจะอุทธรณ์ ยู่บ้าง ด้วยเหตุเหล่านี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สั่งว่า
ตั้งแต่วันที่ ๓ เมษายน ร.ศ. ๑๒๕ เป็นต้นและต่อไป ให้คง กับอากรมวิหสด
ตามพระราชบัญญัติ ร.ศ. ๑๓๓ แต่เฉพาะเมื่อเดินเพื่อประโยชน์ บ่อน เบียดำจะ
มิได้เดิน เพื่อประโยชน์ บ่อน เบียดำ ขยำ ให้เก็บ อากรมวิหสดเลย

ประกาศมาณวันที่ ๘ มีนาคมรัตนโกสินทร ศก ๒๔๕๕ เปนวันที่ ๒๖๓๒
ในรัชกาลปัตยุบันนี้

ประกาศแก่ภาษี โรงเรือน

จัดสุขาภิบาลตลาดท่าดอมนเมืองสมุทรสาคร

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า ด้วยข้าราชการและ พ่อค้า
ราษฎรที่ เมืองสมุทรสาครได้พร้อมใจกัน เจริญช่วยได้ทรัพย์และพันบาท
ทำถนน และสะพานในหมู่บ้าน ตลาดท่าดอมน เมืองสมุทรสาคร เรียบร้อย
งดงามดี จึงได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ไปเมต ถนบน ให้เบ็ด เกียรติยศ
เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๕ ทรงพระราชดำริเห็นว่าถนนหนทางที่ได้ ทำ
ขึ้นในหมู่บ้านใหญ่ ๆ เช่นบ้านท่าดอมนั้นเป็นสาธารณะประโยชน์ ซึ่งสมควร
จะอุดหนุนให้ ช่อมแซมรักษาไว้ ให้ถาวรสืบไปและการบางอย่างซึ่งจะ เบนประ
โยชน์ และความสุข ของประชุมชนในที่นั้น ดังเช่นจัดให้มีโคมไฟจุดเป็น
ระยะตลอดถนนและให้ มีคนกวาดถนน ขยะมูลฝอยไปทิ้ง ขยำ ให้เป็
เครื่องโสโครกปฏิภุตในที่ของบ้านนั้น ก็ย่อมเป็นสาธารณะประโยชน์อันควร
จะทำนุบำรุงด้วย

ข้อ ๔ การศึกษาบิดาซึ่งควรใช้เงินภาษีโรงเรือนที่พระราชทานนั้น คือ
๑ การซ่อมแซมรักษาถนนหนทางในเขตการศึกษาบิดาให้เดินไปมาได้ตลอด
ตลอดทุกฤดูกาล

๒ รักษาความสะอาดในเขตการศึกษาบิดา คือกวาดทิ้งขยะมูลฝอยเป็นคน

๓ การจุดโคมไฟตามถนนในเขตการศึกษาบิดาให้ คนเดินไปมาในเวลาค่ำคืน
ได้สะดวก

๔ การอย่างอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์สำหรับบำรุงความศุขสำราญของ
มหาชนในที่นั้นนั้น อย่างใดจะควรนับเข้าในเขตการศึกษาบิดาเข้าไปในภายหน้า
จะได้กำหนดการนั้น ๆ เข้าในศึกษาบิดา ตามสมควรแก่เวลาและความสามารถ
ที่จะจัดการนั้น ๆ ได้

ข้อ ๕ ให้กำหนดนายตำบลบ้านตลาดท่าอิฐยอมเป็นหัวหน้า และผู้ใหญ่
บ้านในท้องที่ในเขตการศึกษาบิดาเป็นกรรมการช่วยกันจัดการศึกษาบิดานี้

ข้อ ๖ ให้กรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ๆ จะจัดการ ศึกษาบิดาในเขต
ศึกษานั้น ๆ อย่างตามอนุมัติของเทศาภิบาล และเมื่อกรรมการเห็น
สมควรแล้ว ให้มีอำนาจที่จะจ่ายเงิน ซึ่งพระราชทานพระบรม ราชานุญาติ
สำหรับ การศึกษาบิดาได้ตามสมควร

ข้อ ๗ ให้เทศาภิบาลมีอำนาจที่จะตรวจและแนะนำการศึกษาบิดา และ
ตรวจบัญชีการใช้ จ่ายซึ่งกรรมการได้จัดการนั้น อนึ่งถ้าเทศาภิบาลเห็นว่า
กรรมการจัดการอย่างใดซึ่งไม่สมควร หรือใช้จ่ายเงินในการอย่างใดซึ่งไม่สม
ควร ให้เทศาภิบาลมีอำนาจที่จะทักท้วงห้ามปรามได้

ประกาศมาณ วันที่ ๑๗ มีนาคมรัตนโกสินทร ศก ๑๒๔๕ เป็นวันที่ ๑๓๕๔๑
ในรัชกาลปัจจุบัน

08/10/2566

ประกาศกำหนดอัตราเงินกู้ที่ได้เสีย

ภาษีอากรต้องใจเจ้าพวกราเงินชั่วคราวตามพระราชบัญญัติลักษณะ

เกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทร ศก ๒๒๔

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศทราบทั่วกันว่า ตามความใน พระราชบัญญัติ ลักษณะ เกณฑ์ทหาร รัตนโกสินทร ศก ๒๒๔ มาตรา ๓๓ ข้อ ๘ มีว่าคนประกอบการทำไร่ทำค้าขายมาก ได้เสียภาษีอากรตามจำนวนเงินซึ่งจะกำหนดอัตรา โดยประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ให้ทราบทั่วในเมืองมณฑลไทรบุรีอัตราเท่าใดนั้นยกเว้นตลอดเวลาที่ได้เสียเงินค่าภาษีอากรอยู่ไม่ต่ำกว่าอัตราที่ได้ประกาศ กับข้อ ๘ มีว่าการค้าขายซึ่งลงทุนทำด้วยกันหลายคนให้นับว่าเป็นบริษัท ถ้าบริษัทใดได้เสียค่าภาษีอากรตามจำนวนเงินซึ่งจะได้กำหนดในอัตรา โดยได้ ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาว่า ในเมืองมณฑลไทรบุรีเป็นอัตราเท่าใดนั้นแล้ว ให้ยกเว้นผู้ดำเนินการหรือผู้จัดการของบริษัทนั้นผู้หนึ่ง ตลอดเวลาที่ผู้ดำเนินการหรือผู้จัดการของบริษัทนั้นได้เสียเงินค่าภาษีอากรอยู่ไม่ต่ำกว่าอัตราที่ได้ประกาศ

บัดนี้ในบริเวณเมืองสตูร์ในมณฑลปราชินบุรีก็ได้ ใช้พระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหารศก ๒๒๔ อยู่แล้ว แต่ยังหาได้มีกำหนดอัตราเงินกู้ที่ได้เสียค่าภาษีอากรเป็นจำนวนเงินเท่าใดไม่

จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กำหนดอัตราเงินตามความในมาตรา ๓๓

ข้อ ๘ ข้อ ๘ นั้นดังนี้
 ๕/10/๕566

คือใน มณฑล ปราจีนบุรี เฉพาะเคอ์ใน บริเวณเมืองชดบุรี เป็นอัตรา
เงินไม่ต่ำกว่าปีละ ๘ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๖ มกราคม เป็นต้นไป
ประกาศมาณวันที่ ๑๓ มีนาคม วันทศกัณฐ์ คศ ๑๒๔๕ เป็นวันที่ ๑๓๖๓๓๓
ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศเพิ่มเติมห้ามคนแต่งกาย
ไม่สมควรมิให้เข้ามาในพระราชฐานที่เสด็จออก

เสนาบดีกระทรวงวัง ฝ่าพระบรมราชโองการได้เกล้าสั่งว่า ตามความ
ในประกาศห้ามคนแต่งกายไม่สมควร มิให้เข้า มาในพระราชฐานที่เสด็จออกซึ่ง
ตั้งวันที่ ๑๐ มกราคม วันทศกัณฐ์ คศ ๑๒๔๕ นั้นก็มีผู้น้อยความ โดยเจ้อยู่ด้วย ด้วย
แต่บุคคลมีหญิงที่เดินเข้ามาในพระบรมมหาราชวัง ถูก ดินออกไปจากพระ
บรมมหาราชวัง แลเห็นมาก ยักย้ายแต่งกาย ใหม่อีกชนิดหนึ่ง คือ
สวมเสื้อกระบอกยาวถูกชายเส่งสั้นซึ่งเป็นเสื้อที่ไม่สมควรจะไม่ให้สวมเข้าไป
มาตามถนนในพระบรม มหาราช วังมี ชุกชุมขึ้นการที่หญิงแต่งกายเช่นนี้ดูด้วย
คล้ายชาย ถ้ามีกัณฐ์เกิดโดยดีก็มิได้ตัว ยากว่าหญิงผู้ชาย เป็นช่องทาง
ให้ผู้แปลภาษาได้ตั้ง

เพราะเหตุนี้ จึงให้มีพระบรม ราชโองการ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
เพิ่มเติมประกาศเดิมซึ่งตั้งวันที่ ๑๐ มกราคม วันทศกัณฐ์ คศ ๑๒๔๕ นั้นว่า
บรรดาหญิงทั้งหลายจะเดินเข้ามาในพระบรมมหาราชวังก็มิ ถูก ดินออกไปจาก

พระบรมมหาราชวังก็ตั้งจะเดินไปมาด้วยกิจการต่าง ๆ ในพระบรมมหาราช
 วังซึ่งจะตั้งออกไปยังถนนหนทาง เห็นคนเดินไปมาก็ ห้ามไม่ให้สวมเสื้อ
 อันเป็นรูปเสื้อกระบอกๆ ตามคำสั่งรับเสื้อกระบอก แต่อาจกล่าวปรกติหน่อยหนึ่ง
 ฤๅเสื้อที่เรียกกันว่า กะเช่ แต่สันกว่าปรกติหน่อยหนึ่ง ซึ่ง ปัน เสื้อที่ไม่เป็นบริวาร
 และไม่ให้มาเข้าออกไปมาในพระบรมมหาราชวังเช่นคนชาติ เว้นไว้แต่หญิง
 ที่ไว้ผมยาวจะสวมเสื้ออย่างนั้นไม่ให้มาเข้าได้ กระ ใดไม่ฟัง ข้อห้ามตามประกาศนี้
 ก็ให้นายประจักษ์ ฤๅรักษาท้องที่ว่ากล่าวตักเตือนให้ห้ามปราม แม้จะไม่ฟังก็ให้จับ
 ตัวส่งไปยังศาลรับสั่งกระทรวงวังบริบใหม่ตงไทย ตามประกาศเดิม ซึ่งลง
 วันที่ ๒๐ มกราคม วันพฤหัสบดี คศ ๑๑๗ นั้นจะทุกประการ

กระทรวงวัง

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ มีนาคม วันพฤหัสบดี คศ ๑๒๔

(ลงพระนาม) นริศรานุกิตติวงษ์

เสนาบดีกระทรวงวัง

ประกาศแก้ไขพระราชบัญญัติ

อากรการพนัน วันพฤหัสบดี คศ ๑๒๐

มีพระบรมราชโองการดำรัสเห็นเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
 ตามข้อความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรการพนัน ร.ศ. ๑๒๐ ซึ่งมี
 08/10/2566
 ความว่า ในหัวเมืองมณฑลใดซึ่งไม่มีอากรบ่อนเบี้ย ให้ใช้พระราชบัญญัติ

ราชการพินัย ร.ศ. ๑๒๐ ตัดคดีถึงการพินัยภาคที่ ๒ และภาคที่ ๓ แห่งพระ
ราชบัญญัติราชการพินัย ร.ศ. ๑๑๓ พิน

บัดนี้ถึงกำหนด เวลาที่จะได้ ยกเลิกการตั้งรับ เบี้ย นหัวเมืองทั้งหมด และ
บางที่คนบางจำพวกจะประพฤติลักตอเบียดเบียนการพินัยเหล่านี้บ้าง จึงทรงพระ
ราชดำริเห็นว่า ตามข้อความในพระราชบัญญัติ ราชการพินัย ร.ศ. ๑๒๐ พิน
ยังไม่เพียงพอที่จะป้องกันผลกตอเบียดเบียนการพินัย เห็นสมควรตาม พระราช ประสงค์
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก่พระราชบัญญัติราชการพินัย ร.ศ. ๑๒๐
ดงพ

ในมาตรา ๓๐ คำที่ว่า “๒๐๐ บาท” ให้แก้เป็น ๓๐๐๐ บาท

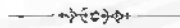
ในมาตรา ๓๑ คำที่ว่า “๒๐๐ บาท” ให้แก้เป็น ๔๐๐๐ บาท.

ประกาศมาณวันที่ ๑๔ มีนาคมรัตนโกสินทร ศก ๑๒๔ เป็นวันที่ ๑๓๒๓๗

ในรัชกาลปัจจุบันนี้.

๗

ประกาศจัดซื้อที่ดินว่างคูก

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า
ด้วย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้กระทรวงยุติธรรมจัดซื้อที่ดินว่างคูก
ขวางฝั่งตะวันออกเหนือบางตะนาวศรีท้องที่กำนันพิน อำเภอดลาดขวัญแขวง
เมืองนนทบุรี สำหรับข.ได้ ด่างคูก ขึ้นใหม่ ในตำบลนั้น และ ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานจัดซื้อที่รายนตามวิธีซึ่งจะกล่าวต่อไป

08/10/2566

ข้อ ๓ การจัดซื้อทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงานกระทรวงยุติธรรม และเจ้าพนักงานกระทรวงนครบาลพร้อมกันจัดซื้อ

ข้อ ๒ การจัดซื้อทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงาน สืบค้น และจัดซื้อ ตามราคาธรรมดา อย่างที่ราษฎรซื้อขายกัน

ข้อ ๓ ถ้าเจ้าของทรัพย์สินใดประสงค์จะขายเกินกว่าที่ซื้อขายกัน ตามธรรมดา ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจที่จะกำหนดราคาซื้อ ตามราคา ที่ซื้อขายกัน สุดแต่วงศัพทน์และผลประโยชน์ ในที่ค้าบถนั้น

ข้อ ๔ ถ้าเจ้าของที่เห็นว่า ราคาที่เจ้าพนักงาน กำหนดให้ ยัง ไม่สมควร จะขอให้ตั้ง คนกลางกำหนดราคาได้ ให้เจ้าของที่กับเจ้าพนักงานตั้ง คนกลางข้างละคน เป็นผู้ชี้ขาดในราคาพื้นนี้ คนกลางตกลงกันอย่างไรก็ได้ จัดซื้อตามราคาที่ตกลงกันนั้น ถ้าคนกลางทั้งสองฝ่ายปฏิเสธไม่ตกลงกัน ก็ให้เด็ดอกตั้งผู้ชี้ขาดของกันห่ม ผู้ชี้ขาดตัดสินอย่างไร ให้ถือเอาราคานั้น เป็นราคาซื้อขายกัน

ข้อ ๕ ถ้าจะมีกรอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวไว้ในประกาศนี้ ให้เจ้าพนักงาน ตำรวจ วัณคดี และจัดการ ไปตามประกาศจัดซื้อที่สร้างทางรถไฟด้วยเห็นซึ่ง ลงใน ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๙ มิถุนายนร.ศ. ๑๒๓ หน้า ๑๒๒ นั้น

ข้อ ๖ ทรพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระสุรทนต์ พัทธกษุณญชากร เรือนจำ กอง มณฑลพิษ เป็น เจ้าพนักงาน ฝ่าย กระทรวง ยุติธรรม และให้

08/10/2566

พระอภัยมณี นรา วิเศษ ข้า หลวง ผู้ว่า ราช การ เมือง นนทบุรี เป็นเจ้าพนักงานฝ่าย
กระทรวงนครบาล พร้อมกันทำการตามประกาศนี้

ประกาศมาณวันที่ ๒๐ มีนาคม วันโกสินทร ศก ๓๒๔ เป็นวันที่ ๓๒๖๕๓
ในรัชกาลปัตยุมันนี้

กฎเดิมนำคดีสำหรับอากรการพนัน
ให้ ใช้ ในมณฑลชั้นใน ร.ศ. ๓๒๕

ด้วยตามข้อความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติอากรการพนัน วัน
โกสินทร ศก ๓๒๐ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เดิมนำคดีกระทรวงมหาด
ไทยตั้งกฎข้อบังคับสำหรับกรณชั้นใน บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้
เดิมนำคดี กระทรวงมหาดไทยตั้งกฎข้อบังคับสำหรับให้ ใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน
ร.ศ. ๓๒๕ แทนกฎเดิมนำคดีสำหรับอากรการพนันให้ ใช้ ในมณฑลชั้นใน
ตั้งวันที่ ๒๕ มีนาคม ร.ศ. ๓๒๐ ดังกล่าวด้วยไปนี้

- ข้อ ๑ การพนัน ที่ว่าไว้ใน ข้อนี้ ห้าม มิให้เล่นในที่ใด ๆ คือ
 - (๑) ไม้บั้น ถัด เบี้ยโบก หรือตุ๊ก กัดตหรือการพนันอื่น ซึ่งเล่นเป็น
ทำนองเดียวกันกับที่ได้ ออกชื่อมานี้
 - (๒) การพนันซึ่ง เปนตติธิ สำหรับ ผู้แทงเช่นไม้ ๓ อัน ไพ่ ๓ ใบ
ไม้ดำไม้แดง ปลดแดงบลดำ อโปงครอบหรือการพนันอื่น ซึ่งเล่นเป็น
ทำนองเดียวกันกับการพนันที่ได้ ออกชื่อมานี้
 - (๓) การพนันที่เล่นตติชแจ่มขอเอา เปรียบผู้แทงเหลือเกินหก เช่นไม้

หมื่น จ้อยก็ ใ้หัวโต ทายภาพ หรือการพนันอื่นซึ่งเงินเป็นท่านองเดียว
กันกับที่ได้ออกชื่อมานี้

(๔) การพนันที่กระทำ ทาระกำแก่ตัวผู้ เล่นฮามีตูกักไก่ให้ชนกัน เขา
หนามผูกนกให้ชนกันวางยาสัตว์ ให้มันเมาแล้วให้ชนกัน เขาเพลิงสุ่มหลัง
เต่าให้วิ่งแข่งกัน หรือการพนันอื่นซึ่งเงินเป็นท่านองเดียวว่านกับที่ได้ออกชื่อ
มานี้

ข้อ ๒ การพนันต่างๆ ที่ต้องรับอาญาบัตรตามพระราชบัญญัติ อากร
การพนัน รัตนโกสินทรศก ๒๓๐ ก่อนตั้งเงินได้ขึ้น ให้แบ่งออกเป็น ๓ หมวด
ดังมีรายชื่อและอัตราค่าอนุญาตน้อยอยู่ ดังนี้

การพนันหมวดที่ ๑ นั้น เป็นประเภทการพนันที่ควรขู่ให้ยุติ ชนกันหรือ
กติกกัน หรือการพนันด้วยวิธีให้คนหรือสัตว์ วิ่งแข่งกันจัดว่าเป็นการพนันที่ประ
ชุนผู้คนมาก ให้เงินแต่ในสนามหรือที่แห่งหนึ่งแห่งใด ซึ่งเทศาภิบาล
ได้กำหนดให้เล่น ตาม ข้อความใน มาตรา ๘ แห่ง พระราช บัญญัติ อากร การ
พนัน ร.ศ. ๑๒๐

การพนันหมวดที่ ๒ นั้น เป็นประเภทการพนันซึ่งใช้เครื่องเล่น โดยสถิติ
ต่าง ๆ เล่นได้คือ เมื่อเทศาภิบาลได้ อนุญาตนให้เล่น ในที่แห่งหนึ่ง แห่งใดใน
เวลาเทศกาล

การพนันหมวดที่ ๓ นั้น เมื่อได้รับอนุญาตต่อเจ้าพนักงานตามพระราช
บัญญัติแล้ว เล่นได้ ทุกระตุกาล และไม่กำหนดว่าจะต้องเล่นในที่ใด ๆ เว้นแต่ถ้า
เทศาภิบาลเห็นว่ามีผู้คนชุมนุม เล่นการพนัน เหล่านี้มากเหลือเกินนัก กระทำ

08/10/2566

ให้ราษฎรมีใจเพ็ดพิถินจนไม่เป็นอันท้าวมาหาเลี้ยงชีพ เสียผลในการค้าขายหรือจะเกณฑ์ให้ เกิดการ โง่กรรมมากขึ้น ในท้องที่แห่งหนึ่งแห่งใด ให้เทศาภิบาล มีอำนาจ ที่จะกำหนดจำนวน บ่อนุญาตที่จะ ออกให้แก่นักลงในท้องที่แห่งนั้นในวงใดเท่าใดหรือจะตั้งห้ามไม่ให้ ออกขายบ่อนก็ได้เช่น เพื่อทำนุบำรุงการทำมาหาเลี้ยงชีพและลวการค้าขายของ ราษฎรโดยชอบธรรมได้

ข้อ ๓ การพนัน หมวดที่ ๓ แห่ง ข้อ ๒ นั้น ในเวลาเทศาภิบาลตรุคดี ๓ วัน ถึงครบ ๓ วัน (หรือ ๕ วัน ในปีที่ถึงครบ ๕ วัน) ตรุคดีจน ๓ วัน อนุญาตให้เล่นได้ ไม่ว่าที่ใด โดยไม่ต้องขออนุญาตและไม่ต้องเสียค่าอนุญาต

ข้อ ๔ คำว่า "วัน" ในกรณีที่อนุญาตให้เล่นกา พนันนั้น ให้พิจารณาใจว่ากำหนดเป็น มีเวลา ๓๒ ชั่วโมง กล่าวคือ ตั้งแต่ย่ำค่ำไปจนย่ำรุ่งนับเป็นวันหนึ่ง และตั้งแต่ย่ำรุ่งไปจนย่ำค่ำนับเป็นวันหนึ่ง ส่วนเศษของวันจะเป็นสักกี่ชั่วโมงก็นับว่าเป็นวันหนึ่งด้วย ถ้าแต่เวลาคาบเกี่ยวกัน เช่นกลางวันบ้างกลางคืนบ้างนั้น ให้นับเป็น ๒ วัน

ข้อ ๕ การพนัน หมวดที่ ๓ ซึ่ง เล่นได้ แต่เฉพาะในที่ ซึ่งเทศาภิบาลได้กำหนดไว้ ให้เทศาภิบาลมีอำนาจที่จะตั้งให้ผู้หนึ่งใด เป็นผู้ จัด การดูแลนัดเวลาดำเนินที่หรือสนามนั้น ๆ

ข้อ ๖ ให้เทศาภิบาลมีอำนาจ ที่จะกำหนดอัตราค่า เข้า สำหรับ สนามที่เล่นการพนันหมวดที่ ๓ และให้ ผู้จัด การในสนามดังกล่าว เช่น ตาม เวลาซึ่งเทศาภิบาลได้กำหนดไว้ นั้น

ข้อ ๗ ผลประโยชน์ของ สหวง นอกจากค่าเช่า นั้น ให้เทศาภิบาลเรียกจากผู้จัด การ อย่างหนึ่งอย่างใด ใน ๒ อย่างนี้ ตามแต่จะเหมาะสมแก่ภูมิ

ประเทศ

คือ

- (๑) ค่าอนุญาตตามอัตราในกฎนี้
- (๒) ๑๐ ซัก ๑ ในเงินเต็มพัน (ไม่คิดเรียกค่าอนุญาตตามอัตรา)

ข้อ ๘ ส่วนผลประโยชน์ของบุคคลกรนั้นให้เทศบาลมีอำนาจที่จะจัดให้ได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดใน ๒ อย่างนี้ หรือทั้ง ๒ อย่างก็ได้ตามสมควรของข้อข้อความในข้อ ๗ คือ

- (๑) ๑๐ ซัก ๑ ในเงินเต็มพัน
- (๒) ค่าคนดู

ข้อ ๙ ในส่วนการดำเนินการพนันหมวดที่ ๑ ให้เทศบาลมีอำนาจที่จะระงับอัตราค่าคนดูแห่งหนึ่งแห่งใดก็ได้

ข้อ ๑๐ ให้ผู้ตรวจการรับผลประโยชน์จะรักษาความปลอดภัยในส่วนการพนันนี้ ๆ ในระหว่างเวลาอันรับเป็นเจ้าจัดการ

ข้อ ๑๑ ในเขตกรณีนี้ ให้เทศบาลมีอำนาจที่จะอนุญาตให้ผู้จัดการเหมือนแห่งหนึ่งแห่งใดตั้งวงเล่นสล็อตเหล็กได้แต่เฉพาะในเขตที่ห้ามของแร่แปดครั้งเป็นคราว แต่ต้องเสียค่าอนุญาตตามอัตราในหมวดที่ ๒ ก่อนจึงเล่นได้

ข้อ ๑๒ ให้กรมการอำเภอมีหน้าที่ออกใบอนุญาตเล่นการพนันเรียกเก็บค่าอนุญาตตามอัตราค่าอนุญาตตามพระราชบัญญัติ

ข้อ ๑๓ ข้าราชการทั้งปวงที่ผู้ตั้งจนถึงท่านผู้ใหญ่บ้านมีหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานผู้ควบคุมได้บุคคลนั้นจะได้เกาะกุมราษฎรลัดตอของเล่นการพนัน แต่ถ้าจะเข้าไปจับ ณ สถานที่อื่นนอกเขตสถานหรือสถานที่ใด ๆ ให้ปฏิบัติตามความหมายมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเพิ่มเติมวิธีพิจารณาความอาญา รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐

08/10/2566

อัตราค่าอนุญาตให้เดิน การพนัน ในมณฑลชั้นใน

ชื่อการพนัน	อัตราเงิน
หมวดที่ ๓ การพนันที่จะเดินในสนามซึ่งเทศบาลได้กำหนดไว้ ๑ ชนไก่ ชนโค ชนกระบือ ชนนก..... ๒ กัดปลา กัดจิ้งหรีด.....	วงหนึ่งวันละ ๑๐ บาท เป็นหนึ่งวันละ ๑ บาท
หมวดที่ ๓ การพนันที่เดินได้ ในเวลาเทศกาล ๑ ถูเหวดถัก ไข่ปอก ไข่ข้างงา ขดกขดก ไข่โป่งขด ไข่โป่ง โยนห่วง โยนฮู้ให้ตงกันขอก ตกเบ็ดฮาดังของ ดึงเหรียญ บินขึ้นประ จิมลลาภ ยิงเป้า ขี่เตี้ยด้วย ปืนหน้คน นางฟ้าหมุน น้ำเต้า ฟัดๆ ถัดเคอวี.....	วงหนึ่งวันละ ๕ บาท
หมวดที่ ๓ การพนันที่เดินได้ทุกระดาก ๑ ไข่ข้าง ๆ (นอกจากไข่ปอกหรือไข่ข้างงา).....	วงหนึ่งกลางวัน ๕ บาท
๒ ดวด ต้อแต้ม.....	กลางวันหนึ่ง ๘ บาท วงหนึ่งวันละ ๑ บาท

กฎให้ ใช้ในวันที่ ๑๕ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๒๔๕